5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 233.—Sîmbătă 1 Septembrie 1907

Noul an judecătoresc

Suntem în pragul unui nou an judecătoresc. Ca de obiceiu voi căuta să schiţez în câteva cuvinte activitatea legislativă şi juridică a trecutului an judiciar, precum şi perspectiva sub care se prezintă noul an. Din acest bilanţ al activităţei legislative şi juridice a ministerului de justiţie şi al corpului nostru judecătoresc, va eşi pentru noi o indicaţiune de ce trebue să facem în viitor. Nevoile justiţiei noastre sunt prea mari şi prea importante pentru ca ele să nu formeze obiectul de studiu şi de meditaţiune permanentă a oamenilor noştri de stat. „*Justitia est fundamentum omnium regnorum*“ şi e lesne de înţeles, că dela felul cum această justiţie este distribuită şi dela modul recrutărei persoanelor însărcinate cu distribuirea ei, atîrnă liniştea, încrederea şi bunul mers al afacerilor dintr'un stat. Fără a căuta să facem politică cu ocazia unui eveniment pur judecătoresc, nu putem trece cu vederea şi nu putem să nu facem constatarea, că tot ce avem astăzi bun ca alcătuire judecătorească, ca selecţiune şi stabilitate în magistratură, este opera exclusivă a partidului conservator. Reformele din 1890 şi 1891 ale d-lor Teodor Rosetti şi Al. Marghiloman, autorii actualei legi de organizare judecătorească şi a inamovibilităţei consilierilor de Curte şi a preşedinţilor de tribunal, precum şi acele din 1905 ale d-lui Al. A. Bădărău (contenciosul administrativ, inamovibilitatea procurorilor generali, etc.) sunt singurile cari au provocat o transformare radicală atît în selecţiunea şi compunerea erarchiilor judiciare, cît şi în stabilirea principiului de responsabilitate profesională, De şi inamovibili, legea de organizare judecătorească a d-lor Rosetti şi Marghiloman, a făcut pe magistraţi responzabili de faptele lor şi justiţiabili de tribunalele disciplinare alcătuite în acest scop prin legea dela 1890.

Atâtea frumoase şi fundamentale măsuri pentru a garanta cât mai mult o bună şi dreaptă distribuire a justiţiei.

Tot partidul conservator a fost acela care s'a gîndit şi la soarta şi prestigiul acestor slujitori ai justiţiei, mărind în mod simţitor salariile magistraţilor, pentru că numai prin o asigurare a traiului şi situaţiunei sociale a magistraţilor, elementele de valoare şi de cultură vor fi atrase şi reţinute în mijlocul corpului judecătoresc.

* * *

Care este activitatea trecutului an judecătoresc 1906—1907, şi care e perspectiva sub care se prezintă noul an 1907—1908 ? Trecutul an judecătoresc, nu se remarcă absolut de loc prin nici o lucrare de ordin legislativ. Dacă în anii precedenţi am avut de înregistrat o mulţime de reforme legislative datorite unuia dintre cei mai activi miniştri de justiţie conservatori, dl. Al. A. Bădărău, —înfiinţarea contenciosului administrativ, modificarea codului civil, inamovibilitatea procurorilor generali, mărirea salariilor magistraţilor, etc. etc.—anul trecut judiciar n'a dat nimic de lucru parlamentului.

Oare-cari încercări au fost, dar fără nici un rezultat practic şi imediat. Nu mai vorbim de activitatea d-lui Toma Stelian, care n'a avut timpul să se manifesteze pînă acuma de cît prin numeroasele sale înlocuiri, permutări şi numiri în magistratură, toate avînd tendinţa unui spirit strâmt, şi caracterul unor interese de politică locală. Nu mai vorbim de impulsivitatea temperamentului seu de care a dat dovadă, timiţînd în judecata tribunalului disciplinar pe un eminent magistrat, d. Bălăşescu, preşedintele tribunalului Tutova, sub pretextul unor neserioase şi ridicule motive de conduită judecătorească. Unanimitatea Curţei de apel din Galaţi a dat lecţia cea mai sîngeroasă şi mai meritată ministrului impulsiv, care a căutat să facă jocul politicianilor din Bârlad, politiciani cari nu pot suferi pe demnul şi intransigentul preşedinte al tribunalului Tutova. Nu mai vorbim de asemenea nici de buleta d-lui ministru Toma Stelian cu naivul şi ireverenţiosul seu raport de amnistie adresat M. S. Regelui. Ziarul „Epoca“ a pus într'o vie lumină partea insolită şi ridicolul cuprinsului acestui raport.

Acesta este bilanţul negativ şi nul ca operă legislativă al trecutului an judiciar 1906—1907.

* * *

Ce surpriză însă ne rezervă noul an judecătoresc? Iată o cestiune la care trebue să mediteze mult legiuitorii şi oamenii noştri politici. Gravele mişcări ţărăneşti care au avut loc în primăvara trecută, trebue să determine voinţa oamenilor noştri de guvernămînt de a se pune serios pe lucru. Intreaga noastră legislaţiune agrară, care stabileşte raporturile dintre ţărani şi proprietarii de moşii, trebueşte studiată, analizată şi refăcută din temelie.

In special, felul cum se distribue astăzi justiţia la ţărani, după legile şi organizarea magistraturei noastre rurale, lasă foarte mult de dorit. S'ar putea cu drept cuvînt spune că justiţia nu există la sate, că ţăranii noştri nu se bucură de binefacerile justiţiei. Insuşi actualul d-n ministru de justiţie, d. Toma Stelian, a recunoscut acest fapt, de o mare gravitate socială, într'o cuvîntare a sa pronunţată în sala Dacia, chiar anul acesta, înainte de a veni la putere. Aşteptăm pe d. Stelian să vedem ce măsuri va lua şi ce legi va propune în parlament, pentru a face ca şi ţăranii să se bucure de justiţie. Ştiut este că lipsa de justiţie este începutul anarhiei. Unde nu e justiţie, nu poate fi ordine socială, şi în mare parte răscoalele din Martie trecut, nu se pot explica de cît prin lipsa încrederei ţăranilor în justiţia organelor noastre administrative şi judiciare.

Dar, care va fi criteriul reformei d-lui Ministru de justiţie? Care va fi sistemul ce d-sa va îmbrăţişa pentru a face ca şi la sate să domnească justiţia şi legea?

Noi am fost cei dintâi, cari având în vedere moravurile noastre administrative şi judiciare, am propus înfiinţarea magistraturei ambulante. In două articole publicate în acest ziar în luna Iunie, sub titlul „*Justiţia la sate*“ analizînd lacunele actualei legi de organizare judecătorească în ceea ce priveşte justiţia rurală, am emis ideia de a se înfiinţa încă un număr de 32 consilieri de Curte, câte unul de fie-care judeţ, care să fie traşi la sorţi la începutul fie-cărui an judiciar, şi cari, asistaţi de câte un grefier, să judece în prima şi ultima instanţă atât procesele civile, cât şi pe acele penale, din comunele judeţului ce li se va determina prin sorţi. Actualii judecători de ocol se vor desfiinţa, iar populaţia noastră rurală va putea avea, admiţîndu-se acest sistem, judecători experimentaţi, maturi, cunoscători îmbătrîniţi ai legilor, culţi şi absolut independenţi ca unii ce vor fi inamovibili. Prin acest sistem nici bugetul nu se va simţi prea încărcat, de oare-ce din salariile atâtor sute de judecători de ocol ce se vor desfiinţa, se va putea uşor plăti onorariile şi diurnele noilor consilieri delegaţi ca judecători ai ţărănimei.

Dl. ministru Toma Stelian, pare a fi admis în principiu acest sistem al magistraturei rurale ambulante preconizat de noi. In adevăr, în ziarul „L'Independance roumaine“, au apărut în lulie, două articole cari anunţau şi discutau viitoarea reformă a d-lui Toma Stelian cu privire la justiţia rurală, având drept concluziune înfiinţarea judecătorilor ambulanţi. Dar, acolo unde proectul d-lui Ministru de justiţie greşeşte, este cînd ajunge la recrutarea personalului acestei magistraturi ambulante.

Dl. Ministru preconizează înfiinţarea unor *judecători ambulanţi agricoli*, recrutaţi dintre actualii judecători de ocol, cari se judece diferitele contestaţiuni dintre ţărani şi proprietari cu privire la muncile agricole sau la celelalte neînţelegeri de natură pur agrară. Bine înţeles că aceşti judecători vor fi tot tineri neexperimentaţi şi amovibili, deci lipsiţi de independenţa necesară.

După părerea noastră, această pretinsă reformă a d-lui Ministru de justiţie ar fi nulă şi de nul efect.

Rezultatul ar fi încărcarea bugetului statului fără nici un folos pentru justiţia sătenilor. Chestia cea mare, a lipsei de justiţie la ţară, ar rămânea încă nerezolvată, de oare-ce ţăranii vor rămânea tot cu vechii judecători de ocol dovediţi a fi insuficient pregătiţi, ca independenţă şi experienţă. Deci, strigătul d-lui Toma Stelian de la Dacia că ţăranii nu au justiţie, va răsuna ca o realitate tristă, de şi astă-zi d-sa este acela care diriguesţe destinele justiţiei în ţara românească.

Lascar Antoniu

Monopolul distribuţiei alcoolului

Am avut dreptate cînd am primit cu neîncredere dezminţirea oficiosului „L'Independance Roumaine“ în privinţa introducerei monopolului alcoolului—căci astă-zi se comunică din cercurile cele mai autorizate oficiale că d. Costinescu va prezenta un proiect de lege prin care statul monopolizează distribuţia alcoolului la sate.

Vra să zică „Opinia“ a fost bine informată cînd a susţinut—singură din toată presa—că d. Costinescu prepară un proect de lege in privinţa alcoolului—fără să precizăm dacă monopolul priveşte fabricaţiunea sau numai distribuţia. Spuneam că d. Costinescu pe vremea acea, nu era fixat asupra modalităţei.

Astăzi, însă, d-sa s'a oprit definitiv la soluţia monopolizărei distribuţiunei alcoolului şi aceasta numai pentru populaţia rurală.

Ceeace spuneam noi dela început rămîne şi astăzi a fi discutat: debitele, monopolizate de stat, vor servi alcoolul în debite sau, după cum lucrurile se petrec în Rusia, în localul debitului nu se va putea face consumaţia alcoolului?

Lucrurile au importanţa lor: în cazul cînd s'a admis partea ultimă a chestiunei, se înţelege lesne ce revoluţie în moravuri, ce schimbare în felul fiinţărei păturei noastre rurale.

Pe de altă parte admiţînd această modalitate, d. Costinescu a avut în vedere partea de higienă socială a chestiei.

D-sa nu urmăreşte decît sfîrşitul unei stări de lucruri nenorocite, care toceşte şi otrăveşte vlaga şi fiinţa ţăranului nostru.

Nu motive de ordin fiscal l'au condus la aceasta—se pare chiar că motive de aseminea natură au oprit pe d. Costinescu de a face reforma complectă— ci motive de ordin social şi naţional.

Căci de măsura aceasta se leagă şi o altă problemă: soarta mii lor de cîrciumari rurali.

Ce se vor face aceşti oameni? Vor veni de sigur să întărească mica burghezie romînească de la oraşe.

Dar asupra acestei probleme vom mai reveni. *C. Rallu.*

CATE-VA NOTE

Despre unul din marii jurisconsulţi ai pravilelor noastre, cunoscutul Donici, s'a păstrat un catren rămas de mult celebru:

Dacă ai vr'o judecată
Mergi la Donici de te-arată,
Căci el pînă şi 'n pilaf
Va găsi un paragraf.

Telegramele din capitală ne relatează despre o comunicare, pe care distinsul nostru amic, d. profesor universitar dr. Hurmuzescu, fost secretar general al ministerului de instrucţie, a făcut'o la congresul petrolifer, despre radioactivitatea zăcămintelor noastre petrolifere.

Un mucalit făcea următoarea observaţie: dacă d. Hurmuzescu în loc de a participa la congresul petrolifer ar fi luat parte activă la cel didactic, de sigur căar fi constatat o radioactivitate, cu efecte aşa de violente cum nu i-a fost dat să găsească nicăeri.

UNIVERSITATEA IAŞULUI

D. Profesor dr. Hurmuzescu printr'o comunicare făcută la congresul pètroleului şi-a atras elogiile cele mai sincere din partea tuturor savanţilor adunaţi în acest congres. Profesorul Eugler răspunzînd la această comunicare s'a asociat la ideile avansate de profesorul ieşan relativ la puterea radiografică a petrolului, încurajîndu'l de a continua lucrările în această direcţie şi arătînd utilitatea care va rezulta din această curajoasă încercare.

Ştiinţa romînă a primit obolul ei de admiraţie din partea tuturor, Universitatea noastră Ieşană a repurtat dè asemenea o strălucită victorie. Laurii cu care a fost încununată munca şi talentul d-lui Hurmuzescu se resfrîng şi asupra celei mai înalte instituţiuni din oraşul nostru. Iar dacă căutăm origina întregei activităţi în domeniul petrolului, vedem că tot din Iaşi au pornit lucrările cele mai serioase, analizele cele mai minuţioase ale petrolului făcute de un chimist de mare valoare d. Petru Poni.

Şi de câte-ori Universitatea noastră n'a fost ameninţată de a perde dreptul ei de existenţă; de câte ori n'a voit să se ştirbească din drepturile egale pe care ar trebui să le aibă cu sora sa din Bucureşti; de câte ori actualul ministru, omul pătimaş şi simplu n'a voit să omoare orice avînt din acest colţ al culturei şi civilizaţiei noastre! Nu se putea o mai bună lovitură, de cît aceşti lauri puşi pe fruntea unui savant al Universităţii noastre, îndreptată în contra tuturor acelora ce ne-au bîrfit cea mai înaltă şcoală a oraşului nostru.

Se munceşte la Iaşi! In tihna oraşului provincial, în pacea laboratoarelor şi a sălilor, au rămas încă profesori cari n'au dezertat din această Universitate spre a sui treptele celei din Bucureşti, unde nu atîta dorinţa de muncă, dar viaţa oraşului—capitala, clientela şi gloria uşoară a reclamei unei prese prea darnice — i-a atras. Se munceşte la Iaşi şi într-o zi cînd se va face adevărata istorie a culturei, nu scrisă de reporterii ziarelor ci de oamenii cu pricepere, se va vedea că din Iaşi au pornit marile curente, marile îndrumări. Acei ce au fugit din oraşul nostru— nu au avut focul sacru al ştiinţei, nu au iubit acest sacerdoţiu pentru ceea ce el dă, nu azi, dar într'o zi a judecăţei celei drepte. Acei rămaşi însă, în zidurile noastre, sunt adevăraţii apostoli ai culturei şi de şi puţini, ei însă vor face din Universitatea Iaşului, această alma mater *a tinerimei, focarul dătător de slavă şi lumină.*

OAMENI ŞI LUCRURI

HIGIENA...

Două sunt mai cu seamă ţintele spre care se îndreaptă în momentul de faţă armele luptătorilor şi apostolilor mînaţi de dorul binelui pentru om şi omenire: alcoolul şi...sărutarea. In America se poate urmări mai bine pasionata campanie organizată pentru izgonirea acestor două.... viţii fundamentele şi nu fără interes am cetit de curînd proza—o, ce proză!—doctorului Franklin Gifford din New-york asupra primejdiilor sărutărei: „Microbii stau de pîndă şi profită de fiecare sărutare. Inchipuiţi-vă cele treizeci şi una de bănci în parcul central al New-yorkului, lună plină şi—poliţia nicăiri! Cîte sărutări se schimbă, cîte se dau şi se primesc aici, şi cîtă sănătate se poate ruina astfel! Aşi sfătui pe cei doritori şi neastîmpăraţi, dacă în adevăr nu pot renunţa la sărutări, cel puţin să... sterilizeze pe fie care cu atenţiune sau dacă le este imposibil—să iee după fiece sărutare cîte o pilulă antiseptică...“

Nu ştiu dacă doctorul în chestiune e inventatorul sau asociatul vre unei fabricaţiuni de aseminea pilule—totul e posibil în America,—în tot cazul mijlocul indicat e în adevăr ingenios pentru a face sărutarea...sterilă, a o lipsi de tot ce are mai fermecator, mai spontan, mai vrednic de menirea şi numele ei.

Alăturea de medici, luptă preoţii americani şi mai suggestivă încă decît reţeta doctorului am găsit o predică ţinută într'o altă localitate americană, în Illinois, de către un asemenea apostol. După ce, adresîndu-se marelui auditoriu în predica duminicală, făcu un tablou patetic şi emoţionant despre vraja sărutării, zugrăvind în imagini înflăcărate însuşirile magnetice şi încîntările sublime ale acestui act, de odată pe cînd imaginaţiile era stăpînite, încălzite şi fermecate, auditorul căpătă... duşul evanghelic, cînd preotul arătâ diabolicul efect şi pericolul mare al sărutării „mai primejdioasă decît tutunul, berea şi alcoolul...“

Dacă nenumăratele statistici.... americane asupra scăderei alcoolizmului sunt sau nu adevărate e greu de ştiut adevărul; sigur însă este că cruciada în potriva sărutării n'a dat pînă acum nici-un rezultat practic şi că omenirea nu renunţă cu nici un preţ şi sub nici-o ameninţare sau presiune la acea dulce şi misterioasă manifestare pur omenească: sărutarea.

In acea răsunătoare împreunare a buzelor—omul a pus simbolul iubirii, armoniei şi împreunării, simbo trainic, etern, care nu cu înlesnire poate fi înlocuit şi izgonit; a pus forţa tainică a simţirilor, darul împăcării omului cu omul; a pus alinările suferinţelor şi a setei de dragoste, a pus floarea celui mare şi mîndru triumf, floarea pasiunei pe care vine s'o soarbă albina nostalgiei şi s'o mîngâie raza fiorurilor; a pus înoirea fiinţei întregi, a pus focul sacru al vieţei însăşi, a pus sufletul în tresărirea dorului de viaţă, elanul care asigură perpetuarea omenirii...

De-aceea, duioasă şi armoniasă sărutare, vei trăi de apururi, iar în contra ştiinţei şi a credinţei te ocrotesc—poeţii.

Rodion

UN POET MARE

Pe cît mă iartă vremea urmăresc producţiunile literare şi artistice romîneşti din zilele noastre, aşa că nu cred să-mi scape nici unul dintre scriitorii şi artiştii tineri, fără ca să nu cunosc macar ceva din producţiunea lui. N'aş vrea să fiu nedrept şi poate chiar greşit; dar îngăduit să-mi fie a mărturisi că am impresiunea că, în momentul de faţă, în ce priveşte poezia romînească, cel mai puternic, mai original şi mai înnălţător poet tînăr este Mihai Codreanu.

Marele lui dar poetic se întrevede în destul în volumul său de poezii „Diafane“ apărut cu cîţi-va ani în urmă. Dar cum în acel volum, alături de nota sa cu totul personală, se vede parcă într'o măsură prea copleşitoare înrîurirea eminesciană şi chiar alexandriană, din acel volum, cetindu-l, rămîi cu teama că nu cumva Mihai Codreanu să fie cu totul copleşit de înrîuriri străine pînă să-şi peardă şi nota sa originală. Cînd urmăreşti însă mai departe producţiunile sale poetice, vezi însă cu o vie mulţămire cum înrîuririle străine se stîng, şi Mihai Codreanu apare în toată măreţia unui ~~artist~~ fără pereche.

Nu voi vorbi despre traducerile sale în versuri din Rostand şi Richepin, cari sînt nişte perle ale genului îmbogăţite încă cu un lustru nou, care le face şi mai strălucitoare; ci mă voi opri numai puţin asupra sonetelor pe cari de o vreme încoace le hărăzeşte tezaurului nostru literar într'o întrecere surprinzătoare de la un sonet la altul, aşa că, părînd a da succesiv tot pe cel mai desăvîrşit, înşiruesţe o salbă nepreţuită, în care nu-i chip să determini cu o măsură comună valoarea unuia sau cîtorva sonete; ci eşti nevoit, eşti constrîns, să le cuprinzi pe toate într'o deopotrivă admirare: atît sînt de frumoase şi strălucitoare.

*

E vorba de o stare sufletească personală legată de mult încercata şi neepuizata iubire, Mihai Codreanu încheagă sonetul:

IUBIREA MOARTA

Ce crud am fost cu biata mea iubire:
Cînd a murit, 'i-am aruncat inelul...
şi'n loc s'o plîng, eu am luat scalpelul
şi am disecat întreaga ei simţire.

Avui o dureroasă presimţire,
cînd am întins pe marmoră modelul,
că'n sufletu'i găsi-va viermi oţelul
şi'n fie-care nerv, o amăgire.

...Şi-a fost aşa. Cu inima 'nghetată,
în cugetarea mea întunecată
înmormîntat-am trista ei poveste.

De-atunci cresc spini pe groapă; şi mă doare
să ştiu că, poate, nefăcînd aceste,
îi presuram pe lespezi lăcremioare...

*

E vorba de o stare sufletească cu caracter mai general, de fie-care om simţită într'un grad oarecare, dar nu de fiecare îndestul percepută, Mihai Codreanu încheagă sonetul:

SCRISOARE POSTUMA

(Găsită la un sinucis)

Vieaţa e o sărbătoare plină
de cîntece, de jocuri, veselie,
de flori, de sărutări, de poezie,
de visuri, de-armonii şi de lumină!

E-un bal, e o petrecere deplină,
alaiu de sgomotoasă frenezie,
e un banchet superb, e o beţie
cu vin gustos, în spumă cristalină!

Iar moartea-i somnul, e adînca pace,
e-odaia ta în care totul tace,
ţi-e patul ce te-aşteaptă cu odihnă.

Frumos, virtejul vieţii!—dar te-apasă...
şi doritor atunci de-a morţii tihnă,
te furişezi din bal şi pleci acasă.

*

E vorba de marea şi insondabila problemă a vieţii şi a lumii, în faţa căreia toată sumeţia minţii îşi evidenţiază nimicnicia, Mihai Codreanu încheagă sonetul:

DUMNEZEUL ATEULUI

«O nimic, cît eşti de mare!»
Conta.

E'n tot şi-i tot. In roza ce 'nfloreşte,
e sevă şi-i parfum şi e culoare.
E melodie 'n cîntec de vioare...
Şi Noapte şi Lumină se numeşte.

In lutul-om vrea, simte şi gîndeşte.
Eterna lui fiinţă trecătoare
înghiaţă 'n lună şi s'aprinde'n soare,
aleargă 'n val şi 'n stîncă 'ncremeneşte.

E Univers şi-atom—şi e Natura.
E Creatorul şi e creatura.
E Rău şi Bine... faptă, năzuinţă.

E Da şi Nu. E leagănul şi dricul.
E Dumnezeu-Satan într'o fiinţă.
— Salut şi slavă Lui pe veci: Nimicul!

*

Şi tot astfel, ori în care îţi arunci ochii şi-ţi scalzi mintea dintre sonetele sale, eşti neaşteptat lovit de frumuseţe şi originalitate. Zic neaşteptat, pentru-că ne-am deprins, rău obicei, a considera, că artişti de geniu au fost, că artişti de geniu vor fi,; dar că în mijlocul nostru să se găsească, să trăiască alături de noi, să sufere şi mai rar să se bucure cu noi, nu ne vine a crede. Aceasta-i o iluziune în rău, ce trebue s'o recunoaştem, s'o gonim, şi să revenim la realitate.

Mihai Codreanu, tînărul care, mi se pare, că abia depăşeşte peste 30 de ani, slăbit de vedere şi cu o aparenţă de oarecare slăbăciune fizică, cari-l fac să fie socotit nevrednic a se înfrupta îndestulător din bunurile vieţii, destinate chipurile numai vrednicilor în înţăles vulgar, Mihai Codreanu este un poet mare, este originalul sonetist, este talentul viu şi sublim, pe care trebue să ne deprindem a-l gusta, a-l preţui şi a-l admira.

E bine să ne deprindem a privi dincolo de slăbiciunile „ce sunt într'un mod fatal legate de o mînă de pămînt", ca să putem preţui cu un ceas mai înainte ceea ce negreşit va fi preţuit. Şi ast-fel, în deplină conştiinţă de valoarea sa, să ne scăldăm sufletul în farmecul operelor sale sublime, cu atît mai de preţuit cu cît asistăm chiar la plăzmuirea lor: Mihai Codreanu le făureşte trăind în mijlocul nostru, inspirîndu-se adesa din năzuinţele, preocupările şi sentimentele noastre.

Iaşi, 29 August, 1907. **Dr. Zosin.**

CRONICA SOCIALA

Mişcarea cooperativă săteească

— *Situaţia băncilor din judeţul Iaşi* —

Băncile populare din judeţul Iaşi, la finele anului 1906 se prezintă sub următoarea situaţie: 38 de bănci cu un capital subscris de lei 252,340·14 iar vársat de lei 269,188·87, avînd ca membri un număr de 5528 cooperatori. Depunerile spre fructificare erau de lei 79,722·13. Capitalului social îi s'a repartizat o dividentă de lei 22,197·73, iar depunerilor spre fructificare li s'a dat ca dobândă lei 3303·07

Din punctul de vedere al profesiunilor exercitate de membrii băncilor populare din Iaşi, situaţia se prezintă astfel:

Plugari 5084, Comercianţi 106, Funcţionari 148, Proprietari 20, Meseriaşi 27, Preoţi 68 şi Invăţători 75.

Cum sub numele de funcţionari la sate se înţeleg secretarii comunali, şefii de garnizoană, etc. cari tot agricultori sînt; de asemenea o bună parte dintre comercianţi au agricultura ca ocupaţie principală, vedem că puţine sînt elementele străine de muncitorimea agricolă, cari s'au cooperat pentru formarea acestor bănci.

Aci în judeţul Iaşi mişcarea cooperativă de credit a fost târzie. Primele bănci populare în număr de 6 s'au înfiinţat în Iaşi la 1901 şi anume în comunele: Belceşti, Coarnele-Caprei, Prigoreni (cotuna Brăeşti), Roşcani, Cucuteni şi Şipotele, actualmente numărul lor a crescut la 38, creşterea însă se face foarte încet şi cu foarte puţin entuziasm. Asupra satelor noastre pare a ploua un vînt de descurajare. Se aprinde ici colea cîte o scîntee de viaţă şi activitate, însă durata e scurtă şi repede şi se întră iar în apatia de toate zilele.

In judeţul Iaşi şi în o bună parte din judeţele încunjurătoare ar trebui de desfăşurat e activitate mai mare de propagandă atât din partea casei centrale a Băncilor populare, cît şi din partea administraţiei de toate categoriile. Ar trebui ca o parte din personalul de control al casei centrale să-şi limiteze activitatea cîtva timp în a forma şi pune pe calea bună băncile din această regiune.

Invăţătorii şi preoţii să fie obligaţi a da sfaturele şi îndrumările trebuincioase sătenilor prin conferinţe la şcoale şi predici la biserici. Dânşii trebue să arăte sătenilor că numai economia cât de mică, dar continuă, îi va scapa de sărăcie, iar cooperarea comună cu aceste economii îi va izbăvi de exploatarea camatarilor şi tuturor lipitorilor satelor.

La noi în Moldova, ne trebueşte încă apostolat, căci opera de regenerare este de abia la începutul ei. Nici formă definitivă nu are, şi nici întărită contra loviturelor exterioare, nu este.

Prea a fost crudă pe aici exploatarea, prea de lungă durată a fost, prea mult a avut de suferit ţărănimea noastră, pentru ca să nu-i fie clintită credinţa într'o stare mai bună, pentru ca să nu fi căzut în apatie şi desinteresare de tot ce-i în jurul ei, când a văzut şi vede atâta amar de ani, că nu mai munceşte şi profitul muncei ei este al altora: Ea are ponosul şi alţii folosul.

Această situaţie nu trebue să fie dată neglijenţei de către conducători.

Să să puie mai multă muncă pentru redeşteptarea la viaţa economică a satelor, să se facă sacrificii chiar şi rezultatele vor fi destul de satisfăcătoare pentru a răsplăti munca depusă în acest scop.

Pe lângă băncile populare, s'au mai înfiinţat în judeţul Iaşi 3 obştii pentru arendare de moşii şi anume în comunele: Epureni, Buznea-Prigoreni şi Tăuteşti luînd în arendă moşiile: Andrieşeni, Găneşti-Recea şi Tăuteşti, în întindere totală de 3153 hectare.

Mersul acestor obştii este de asemenea slab atât din cauza caracteristicei de mai sus, cât şi din cauza invidiilor dintre conducători şi certurilor interesate dintre membri.

După cum am spus mişcarea cooperativă în judeţul nostru este la începutul ei şi trebueşte depusă multă muncă, pricepere şi abilitate din partea Casei Centrale şi a administraţiei pentru desăvârşirea ei. Avem speranţa însă că toate acestea vor fi încoronate cu succes şi nu vom avea decît a ne mîndri cu rezultatele ce se vor obţinea.

Ne trebue însă răbdare şi muncă.

I. Russu

Litere-Ştiinţe-Arte

Suntem într'o epocă de înviere a unui gen literar condamnat: fabula. *Toate revistele noastre mai bune, de o vreme încoace publică bucăţi în genul acesta, semnate de scriitorii cei mai cetiţi pe care odinioară eram obişnuiţi a-i vedea semnînd numai proză sau versuri în genuri mai pretenţioase. Literatura dispărută a lui Gr. Alexandrescu — altă dată cel mai poet între fabulişti—Bălăcescu, Donici, Sion şi ceilalţi va avea oare o reînviere glorioasă mulţumită pleiadei de mari talente de astăzi? Numai în parte. Căci dacă bucăţile în chestiune intră în cadrul fabulei ele sunt însă, prin conţinut şi tendinţă, bucăţi filosofice, înrudite cu satira şi cu lirizmul şi urmărind o moralizare de altă natură decît urmăriau sau realizau altă dată „Leul la vînat" al lui Stamati sau „Epurele cu coarne" al lui Creţeanu. Timpurile s'au schimbat, mijloacele poetice sunt astăzi diferite de cele de odinioară.*

Cea mai nouă producţiune pe terenul fabulei este bucata d-lui Vlahuţă în ultimul număr al „Vieţei Romîneşti", despre care ne vom ocupa, poate, într'un număr viitor al ziarului. Dintre toate fabulele publicate în diferitele reviste trebuie să recunoaştem că premiul se cuvine tot „Marelui anonim" al „Convorbirilor" a căruia bucată intitulată „Temelie" e absolut desăvîrşită ca formă, preciziune şi cuprins. In acest mod scrisă, fabula ar putea deveni în adevăr un gen superior şi să inaugureze o frumoasă eră de originalitate în literatura romînă contemporană.

*

Literatura dramatică modernă nu putea să lase neexploatată o temă aşa de bogată şi de suggestivă cum este faimoasa „tablă rotundă a Imparatului" de care s'a vorbit aşa de mult în ultimele luni, cînd cu demisiunile unor demnitari superiori de la Curtea şi din Diplomaţia germană, începînd cu contele d'Eulenburg, cu de Moltke, etc.

Un autor englez James Burne prezintă acum o nostimă piesă sub titlul: „Masa rondă a Imparatului". Numai de n'ar interveni cenzura.

*

Mikadoul a dat două milioane de mărci pentru înfiinţarea unui teatru nou în Tokio. Aci au să se joace mai ales piese de autori europeni. Până acum vizitatorii teatrelor japoneze au făcut cunoştinţă cu „Hamlet", „Juliu Cesar", „Sapho„ şi „Hernani" cari se joacă cu mult succes.

Europenii însă cu greu puteau să recunoască originalul în aceste piese, atât erau de mutilate de traducătorii japonezi. „Hamlet" de pildă, a fost cu totul localizat. Eroul este un student japonez care se reîntoarce de la studii, şi află că tată său a fost ucis şi-l răzbună. Tot fondul filozofic, împreună cu celebrul monolog „a fi sau a nu fi" lipseşte din piesă. Totuşi traducătorul lui Hamlet a câştigat 360 mărci după o serie de representaţii...

*

A apărut No. 7 din Iulie 1907 a „Revistei Idealiste" cu următorul sumar:

P. Vulcan: Printre morţii ne îngropaţi. Partea I., I. Săndulescu: Publicistica veche, I. St. Murat: Cum trebue privită Meteorologia. Partea II., Poezii: Florian I. Becescu: Copilul meu., M. Strajan: Viaţa şi operele lui Schopenhauer Pesimismul, M. G. Holban: Viaţa în ţară şi în străinătate, Buletin bibliografic: Educaţia prin sine însuşi de profesorul G. Aslan: Călăuza tipografului de Gh. Ionescu; Archiva; Convorbiri Literare; Convorbiri; Cărţi şi reviste streine.

*

STRUNA ZILEI

BOALA NAŢIONALA

Cu toate cercetările făcute, savantul Koch ne găsind încă microbul care cauzează boala somnului, crede că boala în Africa e importată din alte regiuni.

ZIARELE.

Misterul african—la noi
L'a dezlegat ştiinţa:
Dorm toţi câţi fost-au abonaţi
Cu sila, la „Voinţa"

Informaţii

Cu toată acţiunea intreprinsă de tineretul liberal, unit cu bătrînii, contra d-lui C. Stere, cu ocazia intocmirei listelor pentru consiliul judeţean şi mai ales pentru lista colegiului al treilea, d. Stere a triumfat şi de astă dată şi s'a dovedit încă odată că singurul care are putere deplină la Iaşi este d. Stere.

După cum se poate vedea din listele presentate la tribunal, ele au suferit oare-cari schimbări şi dorinţa d-lui C. Stere ca lista colegiului al treilea să fie compusă din ţarani a fost îndeplinită, stabilindu-se ca la acest colegiu să candideze dintre clubişti numai d. Speranţă, iar restul ţarani.

—

D. I. Cernoianu, medicul şef a zonei veterinare Iaşi, a trecut eri în inspecţie comunele Stânca, Sculeni şi Bivolari.

—

Conferinţa d-lui dr. Dragomir Hurmuzescu. —Am publicat în numărul nostru de ieri o telegramă cu privire la conferinţa pe care d. dr. Hurmuzescu a ţinut'o la congresul petrolifer despre radioactivitatea petroleului.

Pînă să putem lua mai pe larg cunoştinţă de conţinutul conferinţei savantului ieşan, dăm în cele ce urmează un rezumat al acelei conferinţe:

Domnia-sa vorbeşte despre radioactivitatea petrolului. In partea întâia a conferinţei, schiţează istoricul radioactivităţei. Arată că, din punctul de vedere al cestiunei despre care este vorba, proprietatea cea mai însemnată a radioactivităţei e aceia de a descărca un corp electrizat şi izolat.—Aminteşte că s'a servit de un electrometru cu izolator de dielectrină introdus de d-sa în tecnică. Atrage atenţiunea asupra faptului că aceste aparate trebuesc să fie şi foarte sensibile şi uşor de transportat. Aceste experienţe trebuesc făcute la faţa locului, de oare-ce activitatea petrolului scade foarte repede cu timpul, E o mare deosebire între radioactivitatea petrolului scos de curînd şi aceia a petrolului mai vechiu. Metoda de experimentare e aceia de a număra secundele cari trec în timp ce are loc o scădere anumită în potenţialul electrometrului încărcat. Acest timp, variind între 10 şi 40 secunde, face cu putinţă o măsurare destul de precisă. Din cercetările făcute, cari sunt de alt-fel numai la început, a găsit valori ceva mai mari de cît alţi învăţaţi. Petrolul din aceiaşi localitate şi de pe aceiaşi linie geologică au dat rezultate diferite, cele uşoare fiind în genere mai radioactive. Diferinţele nu pot fi puse pe seama cauzelor parazite, de oare-ce toate încercările au fost controlate, lucrînd cu electrometru încărcat şi neîncărcat. D. Hurmuzescu crede că se pot trage oare-cari încheieri din radioactivitatea petrolului cu privire la diferitele migraţiuni ale acestui mineral şi poate chiar şi cu privire la origina lui. Spune că astăzi o asemenea afirmare poate părea cu totul riscată; aminteşte însă că pe vremea cînd Faraday a descoperit inducţia, acest învăţat ar fi afirmat singur că nu ştie de vor avea vre-o întrebuinţare cînd-va descoperirile lui. Şi astăzi ştim cu toţii ce a ajuns inducţia, care a transformat cu totul şi a creiat din nou atîtea industrii. La urmă, aduce mulţumiri Comisiunei de petrol care i-a făcut cu putinţă acest studiu.

—

Mîine se va face cu o deosebită solemnitate, la palatul de justiţie, deschiderea noului an judecătoresc.

După cum am anunţat, cuvîntarea de deschidere va fi rostită de d. procuror de Curte Stoenescu, care va vorbi despre „legea Mucea"" la care va răspunde d. I. Burada primpreşedinte al Curţei de Apel.

Se va face apoi tragerea la sorţi, pentru constituirea curţilor şi tribunalelor.

—

In fine liberalii au ajuns la înţelegere în ceia-ce priveşte fixarea candidaturilor pentru consiliul judeţean.

Listele întocmite dăunăzi şi publicate de noi, au suferit oare-cari modificări.

Eri s'a depus la tribunal lista colegiul I, compusă din d-nii: dr. Gh. Iuliano, Constantin Leppadatu, Alexandru Velciu, M. D. Mihail căpitan, Ioan Motăş şi Vasile Palade.

Astă-zi a fost depusă lista colegiului al II-lea, compusă din d-nii: Maior C. Lupaşcu, lt.-colonel Gh. Tereuzescu, lt.-colonel C. Neculau, căpitan C. Popovici, Victor Castan şi Ioan Dumbravă.

Pe lista colegiului al treilea vor figura 5 ţărani şi d. V. Speranţă.

—

Un coreligionar politic al d-lui Pekea Alexandrescu ne roagă să întrebăm Epitropia cassei Sf. Spiridon dacă a făcut conturile jocurilor de căişori din acest an de la Slănic şi dacă acele conturi au fost comparate cu cele din ultimii trei ani.

Dacă aceasta nu s'a făcut, promitem să o facem noi, publicînd datele, pe care coreligionarul politic al d-lui Pekea Alexandrescu, ni le pune la dispoziţie şi ne asigură că corespund perfect realităţei.

—

La 2 Septembrie a. c. se deschide Expoziţia şcoalei de Sericicultură „Vitlimescu-Mironeanu" din Iaşi, str. Sărărie No. 42.

Orele de vizitare a acestei foarte interesante expoziţii vor fi între 10—12 şi 1—5 p. m.

Indemnăm pe cetitorii ziarului nostru de a vizita această expoziţie încurajînd în modul acesta o instituţie care a fost foarte prosperă într'o vreme în ţara noastră şi care ar trebui să devie din nou pentru bogăţia noastră naţională.

—

In jurul alegerei dela Tecuciu. — Ziarul „Ţara" revine asupra alegerei dela Tecuci şi spune că d. Carp a fost contra candidaturei d-lui N. Xenopol, căci voia să fie ales d. Teodor Rosetti, pe care nu l'ar fi combătut nici liberalii.

Intâlnind pe dl. Nestor Cincu, şeful conservatorilor din Tecuciu, d-sa ne-a dat următoarea lămurire:

— „E inexact că d. Carp a fost contra candidaturei lui N. Xenopol.

Şeful partidului conservator s'a declarat pentru acea candidatură înainte chiar de a se fi declarat vacant locul de la Tecuci.

Cât priveşte scrisoarea prin care d-nul Carp a îndemnat pe d. Bobeică să voteze, la balotaj, pe Xenopol, vă afirm, zicea d. N. Cincu, că a fost trimeasă în urma cererei ce am făcut-o personal d-'ui Carp".

Această explicaţie era necesară pentru a se pune capăt inexactităţilor ce cantacuziniştii le răspândesc necontenit asupra alegerei dela Tecuci.

—

Inspectorii serviciului industriei continuă inspecţiunile stabilimentelor industriale spre a constata în ce chip se observă prescripţiunile relative la protecţiunea industriei naţionale relative la naţionalitatea personalului. Până în prezent s'a constatat că în cele mai multe stabilimente cari beneficiază de avantagiile legei 75, la sută din personalul administrativ şi technic e compus din străini, atunci când legea cere ca două treimi din personal să fie compus din români.

Ministrul industriei prepară un proect de lege, tinzînd a modifica dispoziţiunile actuale ale legei care da loc la numeroase controverse, avînd toate drept consecinţă de a plasa elementul român în starea regretabilă de inferioritate faţă de elementul străin, întrebuinţat în stabilimentele industriale protejate prin lege.

—

Cu începere de mâine orele de cancelarie la Epitropia cassei Sf. Spiridon vor fi de la 11 a. m- la 5 p. m.

—

D. profesor dr. Dragomir Hurmuzescu fost secretar general al ministerului Culteler, a sosit azi dimineaţă în localitate.

—

D. I. Stoica a fost numit perceptor la comuna Movileni, din judeţul nostru,

—

Preoţii, învăţatorii, primarii şi notabilii satelor, au fost convocaţi azi după amiază din nou la reşedinţele inspectorilor comunali, în vederea alegerilor judeţiene.

—

DIVERSE

— Căruţaşul Oziaş sin Aron, din strada Socola, lăsînd cotiugarul în stradă, caii au luat vînt şi a dat peste femeea Sura Vadana, făcîndu-i mai multe leziuni.

Nenorocita a fost dusă la spitalul evreesc.

— Aseară a fost arestat la siguranţă băiatul Gheorghe Ionescu, din strada Frecău No. 62, care se întrodusese în băcănia lui Şmil Helman, din strada de Sus, cu gîndul de a şterpeli ceva.

— Comerciantul N. Veis, a reclamat autorităţilor că venind aseară din Vaslui, în apropiere de Cristeşti, a fost jefuit de doui indivizi.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

5

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(*amintiri din Conservator*)

Uite taticu are să cîştige ceva pe lîngă leafă şi atunci. Dar Mitea trebue să mănînce, lui îi trebuesc puteri. El are să fie artist, el are într'o zi să vă şi hrănească şi să vă proslăvească... Aşa copiilor.

Ana Nikitişna care nu avea obicei să se împotrivească barbatului privea cu milă la fiul ei Corpul lui plăpînd, faţa lui galbănă cu obraji ofiliţi şi căzuţi îi rupeau inima. „Nici mîncarea nu îi prieşte, gîndea ea,—ceea ce are să fie, D-zeu ştie şi are să fie, nu ştiu, acum însă băetul nu seamănă a nimic".

Ea nu zicea asta cum v'ar fi crezut în viitoarea glorie a băetului,—din potrivă, inima ei cu bucurie inclinase spre credinţa aceasta, cînd Anton Egorici le povestise cum în seara concertului de la conservator tot publicul a fost uimit şi mişcat, cum toţi au alergat să vadă pe Mitenka ca pe o minune, cum toţi l'au mîngăet şi sărutat. Dar ea nimic nu pricepea în toate aceste.

Ascultînd aceleaşi exerciţii, pe care într'una le făcea fiul ei, ea nu putea spune de erau frumoase sau rele.

După ce Mitenka a mîncat ochiurile, Anton Egorici l'a învăluit şi condus la conservator.

Aci Mitea nu învaţă numai vioara dar şi multe altele. In ziua aceasta căzuse tocmai la ora de limba rusească. In clasă erau vre-o zece băeţaşi. Profesorul nu venisa încă, de aceia Mitea căzu în mijlocul unei bătăi, care în urmă s'arată că nu era de cît un joc. Nu aştepta să fie invitat şi el singur intră în jocul băeţilor, rîzînd, bătîndu-se, sărind. Ii era plăcut şi vesel aci. Starea plictisitoare în care cădea de cîte ori făcea exerciţiile de vioară îl părăsise dintr'o dată. Băeţii cei l'alţi nu îi dau vr'o însemnătate prea mare şi se jucau şi ei cu el ca şi cum de mult era în tagma lor. Nimeni din ei nu îşi aducea aminte că eri seara Mitenka dobîndise atîţea lauri de isbîndă, că el promitea gloria conservatorului, că el era mai de talent de cît ei toţi. Toţi o ştiau dar pentru moment nu era vorba de asta. Prea era jocul aprins, prea serioasă partea de joc a fie-cărui.

Cînd intră profesorul şi toţi se răspîndiră pe la locuri liniştindu-se, Mitea simţi respiraţia lui mai repede, obrăjiori rumeni şi arzînd şi în tot trupul lui revărsîndu-se o căldură plăcută, sensaţia sănătoasă a oboselii întregului organism. „Acum dacă m'ar vedea mama ce mulţumită ar fi ea" gîndi Mitea, aducîndu-şi aminte de suspinele mamei sale de cîte ori îl privea şi îi spunea: „sarmanul meu, de ce eşti tu aşa slab!?"

Ceasul a trecut, din nou recreaţie, iară joc, mişcare, sgomot, rîs, libertatea copilărească. Mitea respira şi el în ceasurile acestea. Nu se putea spune că lui nu îi plăcea munca lui. Pentru vioară el avea o chemare, şi trei ani în urmă, cînd n'avea de cît nouă ani, singur rugase pe tatăl său să-i cumpere o vioară şi a fost foarte mulţumit cînd un cunoscut al tatălui său. un muzicant prost dintr'un orchestru de cafè-chantant, i-a aratat pentru prima oară cum se ţine vioara şi arcuşul. A început singur de dimineaţa până seara cîntînd şi foarte rar folosindu-se de lecţiile aceluiaşi muzicant.

El prindea repede tot ce îi se arata şi făcu progrese uimitoare. Anton Egorici care la început privea la exerciţiile lui Mitea ca la un joc nevinovat, începu să se intereseze mai tîrziu. In capul lui isbucni gîndirea că în fiul său e un talent şi că într'o zi va fi mare. Ascultase povestiri despre mari muzicanţi, eşiţi din familii sărace şi necunoscute. Şi ce ar fi dacă şi lor le ar fi scris ca fiul lui să proslăvească familia lor saracă, necunoscută, familia neînsemnată a lui Spiridonov şi mai ales să ajungă bogată să să ridice din calicia de azi. Gîndirea aceasta intrase în mintea lui şi după un an a şi dus pe Mitea la conservator.

De aci, după ce Mitea fusese examinat, Spiridonov a eşit cu capul buimac. Comisia examinatoare rămăsese uimită de talentul băetului. Modul cum cînta furat după calapodul artistului din cafe-chantant erau potrivnice ori-cărei legi artistice, şi cu toate astea talentul său isbucnea din fie care atingere a arcuşului.

Onkel şi cu Brendel puţin, puţin şi erau să se iee de păr în faţa comisiei. Onkel a declarat scurt că el nu dă nimărui pe Spiridonov, ca profesorul cel mai în vrîstă, lui îi se cuvine dreptul de alegere.

(Va urma)

Ultime informaţii

Faptul semnalat de noi cum că ţăranii au nestrămutata credinţă că la toamnă li se va distribui pămînturi se constată şi în alte judeţe.

O persoană din Focşani ne povestea astă-zi, că ţăranii din judeţul Putna sunt stăpîniţi de aceiaşi convingere; nu numai că 'şi fac planuri şi măsurătoare, dar cei mai mulţi se grăbesc a'şi vinde viile, pentru a'şi procura din timp instrumente pentru a avea cu ce să îngrijească pămînturile şi tot odată îşi plătesc şi datoriile ce le au la arendaşi.

La o autoritate din localitate s'a constatat mai multe neregularitaţi.

E vorba chiar de lipsa unor sume de bani, ce au fost delapidate de un funcţionar dela acea autoritate, plecat în concediu.

Cum de abia se fac primele cercetări, ne rezervăm de a da amănunte.

Balotajul din Huşi.— Eri s'a efectuat la Huşi alegerea pentru colegiul I de comună.

Se ştie că au fost două liste în luptă: lista guvernamentală şi lista dizidenţei liberale.

Iată rezultatul alegerei: Inscrişi 287; votanţi 241; anulate 17.

Lista Munteanu 112, lista Cişman 112.

Biuroul a proclamat balotaj.

Au luat parte la vot 49 conservatori, dintre care 36 au votat pentru lista Cişman. Nuanţa Michiu-Berea s'a abţinut.

S'a mai abţinut de la vot între alţii şi d. Eremia Gheorghiu deputat, de şi pe lista guvernamentala figura părintele său.

Această atitudine a fost obiectul unor comentarii defavorabile pentru deputatul Gheorghiu, a cărei situaţiune politică este foarte mult periclitată din cauza acestei atitudini.

Pentru lupta de la balotaj se prevede că membrii partidului conservator se vor abţinea spre a nu face jocul liberalilor, aşa că lista Cişman nu va întruni de cît cel mult 70 de voturi.

In legătură cu alegerile pentru balotaj, se prevede că va avea loc şi o mişcare în magistratura locală şi că 2 locuri în magistratură vor deveni disponibile.

Poliţia din Tg.-Frumos a înştiinţat Parchetul că Aurelian Ghitanu, antreprenorul lucrărilor de construirea bisericei „Pogorîrea Duhului Sfînt", a maltratat şi a ameninţat cu revolverul pe cărăuşul Gheorghe Silvestru din Ruginoasa, pentru că acesta-i ceruse plata pentru nişte piatră ce a carat-o.

Parchetul a ordonat o anchetă.

Pentru poimâne Duminică au fost convocaţi la serviciul sanitar al judeţului toţi agenţii sanitari din judeţ,—aceasta în vederea reînceperei campaniei de revaccinare.

Mâine se va oficia la cimitirul „Eternitatea" un parastas pentru odihna sufletului Mariei Porfiriu, foastă institutoare cu ocazia aniversărei a unui an de la moartea ei.

Duminică se va face la Fălticeni inaugurarea noului local al tribunalului de Suceava.

Lucrările pentru construirea tribunelor la hipodromul de la abator în vederea marilor alergări de la 14 şi 16 Septembrie, au fost terminate.

Tribunele sunt construite sistematic şi ele vor fi permanente.

Alergările din anul acesta par a fi mai interesante ca ori-cînd. Pînă acum s'au făcut numeroase înscrieri la Clubul-Jokey.

Biletele se găsesc la secretariatul Jokey-Club.

In corpul didactic primar din judeţul nostru, s'au făcut următoarele numiri, pe ziua de 1 Sept. a. c.:

D. Aristide Morţun, învăţător la şcoala din comuna Voineşti; d-na Elena Sachelarie la Chişcăreni, comuna Şipote; d-na Popescu Alexandrina la Lungani-Voineşti; d-şoara Miron Magdalena la Prisacani; Dumitriu V. Gheorghe la Dădeşti-Băiceni; Gavrilescu Margareta la Bivolari; Costăchescu V. Mihai la Hermeziu; Vasiliu Elisa la Tabăra-Bivolari; Iacobescu Anton la Slobozia-Voineşti; Ionescu Teodor la Fîntînele-Coarnele-Caprei; Şeiţanu Ioan la Cristeşti-Brăeşti şi Popovici C. Gh. la Sineşti.

Aseară pe la orele 8 şi jumătate femeea Domnica Mihailescu, soţia măcelarului Mihailescu, din strada Mahu No. 3, a încercat să se sinucidă prin strangulare.

Numita femee avuse de cu zi o ceartă cu soţul ei pentru nişte mascuri care dispăruseră şi seara profitînd de ocazie că era singură, a luat o funie, a legat'o de o grindă şi făcînd un juvăţ şi la pus în gît.

O vecină a ei prinzînd de veste alergă imediat şi'i tăia ştreangul, salvînd'o de la moarte.

Concursul de admitere la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie din localitate s'a fixat după cum urmează:

Teorie şi Solfegiu în ziua de 3 Septembrie 1907 de la oarele 9—12 a. m.; Armonia în ziua de 3 Septembrie de la oarele 2—4 p. m.; Piano elevi şi eleve în ziua de 4 Septembrie de la oarele 9—12 a. m.; Violina, Violoncel şi Contrabas 5 Septembrie de la 9—12 a. m.; Bel-Canto 6 Septembrie de la 9—11 a. m.; Corn, Trombă şi Trombon 6 Septembrie de la oarele 2—4 p. m.; Oboe şi Clarinet 6 Septembrie de la oarele 2—4 p. m.; Flaut 6 Septembrie de la oarele 2—4 p. m.; Declamaţie 7 Septembrie de la oarele 9—11 a. m.

D. dr. C. Tudor, medicul primar al judeţului s'a reîntors din concediu.

Mâine d-sa va presida consiliul de higienă al judeţului, care va discuta între altele şi chestiunea privitoare la măsurile de combatere a epidemiilor ce bîntue în judeţ.

Autorităţile comunale raportează că de cît-va timp s'a ivit prin comunele de pe malul Prutului o bandă de hoţi, care fură vitele locuitorilor şi probabil le trec apoi în Rusia.

S'a dat ordin jandarmilor rurali pentru a urmări pe hoţi.

După ce va inspecta parohiile din judeţele Botoşani şi Dorohoi, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, se va reîntoarce în localitate, iar apoi se va duce să inspecteze şi parochiile din judeţul nostru.

Frumoasa piesă „Zozo", care s'a jucat la Bucureşti de 30 de ori consecutiv sub numele de „Zézé", se va representa Duminică 9 Septembrie a. c., la Coloseul Regal (Circul Sidoli), de către compania de comedii, din care fac parte şi d-nii C. B. Penel, R. Bulfinschi, societar al Teatrului, d-nele Luţa Bottez, Natalia Profir etc.

După cum am anunţat eri, parchetul din Peatra, a înaintat eri parchetului general din Iaşi o ladă cu piesele luate de la locuinţa magistratului Gheorghiu din Buhuşi şi două sticle, din care se spunea unacă conţine sublimat corosiv, iar alta spirt denaturat. Odată cu aceasta a fost înaintat şi dosarul afacerei.

Piesele au fost astă-zi analizate, iar parchetul general a continuat ancheta întreprinsă de parchetul din Peatra.

D. N. Leonescu, procuror general a luat un lung interogator domnului August Scriban, profesor, vărul nefericitei Zenobia.

Magistratul Gheorghiu a fost şi el citat la parchetul general.

După ce ancheta parchetului general va fi terminată, dosarul va fi înaintat ministrului de justiţie, care v'a orîndui o anchetă.

Mîine vom reveni.

Judiciare.—Tribunalul secţia I-a a confirmat astăzi mandatul de arestare lansat contra femeei Domnica Pletosu, din Podul-Iloaie, acuzată de pruncucidere.

— D. judecător de instrucţie V. Erbiceanu, de la cabinetul 3, s'a ocupat astăzi cu afacerea furtului de bijuterii de la cassa Rietsch din Capitată, luînd cîte un interogator d-nei M., acuzată a fi autoarea furtului, surorei şi cumnatului ei.

— In ziua de 15 Septembrie a. c., va veni înaintea Curţei de Apel secţia I-a, procesul dintre stat şi locuitorii din comunele Ghermăneşti şi Drânceni, din judeţul Fălciu, pentru pămînt.

Se ştie că acest proces durează de la 1883.

Intre reformele pe care le propune d. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, figurează şi monopolul vînzărei chininei de către stat. Această măsură va permite vinderea cu preţul cel mai mic posibil ţăranilor a sărurilor de chinină atît de necesar populaţiei noastre care suferă atît de friguri intermitente cît şi de paludism. Pînă in present chinina era vîndută de farmacişti pe preţuri mari. Monopolul vînzărei chininei introdus de mult în Italia a dat resultate admirabile.

Vom reveni mîine asupra acestui monopol şi vom arăta că activul d. Cantacuzino se înşeală. In Italia resultatele au fost nu numai puţin admirabile dar mizerabile!

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 31 August

Situaţia d-lui Haret sdruncinată

Bucureşti. — In cercurile liberale d. Haret este viu criticat, din cauza actelor sale de persecuţie şi sectarism.

Guvernul şi partidul se află într'o grea încurcătură, faţă de M. S. Regele din cauza măsurilor d-lui Haret, căci înainte de a pleca, M. Sa a recomandat d-lui Sturdza să vegheze ca dl. Haret să nu nedreptăţească profesorii prin decisiunile sale.

Opoziţia conservatoare crede că situaţia d-lui Haret la Palat este grav sdruncinată.

Spre a se vedea până unde a ajuns dl. Haret din cauza actelor sale, vom spune că în sala în care lucra eri pentru a face numirile în învăţămînt nu se afla mai mulţi decât 10 agenţi ai poliţiei.

Intervenţie energică

Bucureşti.—Senatorii şi deputaţii de Olt şi primarul de Slatina s'au presintat eri d-lui Haret şi i-au cerut să reînfiinţeze gimnaziul din acel oraş.

Delegaţia a declarat că dacă ministrul nu'i satisface cererea, membrii ei vor demisiona din demnităţile care le ocupă.

D. Haret s'a executat şi a decis reînfiinţarea gimnaziului.

Accident de automobil

Bucureşti. —Ziarele vieneze publicând detalii despre un grav accident de ciocnire de automobile, care a avut loc între Karlsbad şi Marienbad, spun că între victimele acelui accident se află şi un român Mihăi Popovici, din Bucureşti.

Proces important

Bucureşti.—Se ştie că consiliul de revizie a casat sentinţa consiliului de războiu din Galaţi, care a condemnat pe 2 maiori pentru refuz de serviciu în timpul răscoalelor din R.-Sarat.

Procesul se va judeca din nou de către consiliul de războiu din Bucureşti în ziua de 3 Septembrie şi acuzaţii vor fi apărati de d-nii Const. Gheorghiu deputat de R.-Sarat, C. Fortunescu din Galaţi şi locot. Teodorescu.

Tot despre pogrom

Berlin.—Ziarul german „Vossische Zeitung" primeşte detalii senzaţionale asupra pogromului din Odesa. Intre altele aminteşte că şeful „partidului poporului rus" din Odesa, Contele Konownizyn scria cu puţine zile înaintea pogromului în ziarul său: „Prea de mult timp nu s'a mai vorbit nimic de evrei în Rusia, trăiască dreptatea poporului! Dar la Odesa şi la Kiew vor zbura multe pene în curînd.

Era o aluzie la vestitele pogromuri cînd zboară de ordinar nouri de puf şi de pene din pernele rupte în casele evreeşti.

Toate ziarele mari europene acuză pe generalul Kaulbars comandantul stărei de asediu în Odessa şi tot odată al bandelor negre.

Reforma justiţiei in Macedonia

Constatinopol.—Poarta a luat cunoştinţă în mod confidenţial de programul de reforme de justiţie în Macedonia cu intenţiunea de a executa măsurile ce cuprinde acest program şi pentru a preveni reformele străine.

Călătoria M. S. Reginei

Darmstadt.—M. S. Regina a plecat azi cu automobilul la Neu-Wied.

Starea sănătăţei prinţului Coburg

Karlsbad.—Buletinul de aseară asupra stărei sănătăţei prinţului Coburg, zice că noaptea a fost foarte critică şi că temperatura s'a scoborît la 36·7, iar pulsul la 93. Bolnavul nu a mai sughiţat, iar funcţiunile intestinului erau normale.

Conferire

Viena. — „Politische Correspondenz" află că Imparatul a conferit vice-amiralului Ijuin din flotila japoneză, ordinul Coroanei de fer cl. I-a. Ceilalţi ofiţeri ai marinei japonoze care însoţeau pe vice-amiralul au fost de asemenea decoraţi.

Lupte cu insurgenţii

Hong-Kong.—Agenţia Reuter zice că după ştirile din Yuenkhow o luptă a avut loc între trupele imperiale şi insurgenţii, care au fost puşi pe goană.

Aceştia au avut 100 morţi şi 20 insurgenţi au fost prinşi.

Holera

Petersburg.—Se semnalează cazurile următoare de holeră: Saratov 8, Zarizin 13, Nijni Nowgorod şi Ieroslav un singur caz.

Convenţiune cu sf. Scaun

Petersburg. — Guvernul rusesc a încheiat cu sfîntul Scaun o convenţiune în privinţa predărei limbei, istoriei şi literaturei ruseşti în seminarele catolice din Polonia. După această convenţiune episcopul reguleazǎ planul de studii şi chestiunile de examen. Delegaţii guvernului vor asista la examene şi vor controla chestiunile de resort confesional.

Inaugurare

Constantinopol.—După ziarele turceşti, inaugurarea liniei ferate care duce la Mecca va avea loc la 14 Aprilie 1908. Cu prilejul aniversărei lui Mohamet, pelerinii se vor putea duce anul acesta la Mecca cu trenul.

Solemnitatea de la Sofia

Sofia.— Solemnitatea inaugurărei monumentului ridicat în amintirea ţarului liberator, s'a făcut azi în cele mai bune condiţiuni şi în prezenţa Marelui Duce Wladimir, a soţiei sale Marea ducesă şi a fiului lor Marele duce Andrei, a Prinţului Ferdinand şi a familiei princiare, a membrilor corpului diplomatic, a delegaţiunei militare sosită din Rusia, a tuturor autorităţilor locale, a societăţilor şi a corporaţiunilor venite din provincie, precum şi a unei mulţimi de peste 40000 de omeni.

Ceremonia a început la orele 11 dim. şi a durat pînă la 1 p, m., cînd s'a terminat printr'o revistă de trupe care a atras admiraţia delegaţiunei militare ruse. Au rostit discursuri vibrante de emoţii Prinţul Ferdinand şi marele Duce Wladimir, care au fost călduros aclamaţi de mulţime la reîntoarcerea lor la Bacat. Animaţia a fost din cele mai vii. Seara mulţimea a făcut o manifestaţie de simpatie marelui Duce Wladimir care a mulţumit printr'un discurs foarte călduros. Cu toată mulţimea care a luat parte la serbare ordinea a fost menţinută pretutindeni.

Evenimentele din Maroc

Atacul francejilor.—Dezastrul.—Numărul morţilor.—Declaraţiile d-lui Clemenciau

Casablanca.—Pentru a surprinde pe Taddert, generalul Drude a profitat de ceaţă şi de poziţiunea terenului. Inamicul împrăştiat, a fost urmărit de focurile de tun ale vasului „Gloire", care a ajutat mult această luptă.

Perderile francezе ar fi de un mort şi zece răniţi.

Casablanca.—Generalul Drude zice în raportul său de la zece ore seara că avea intenţiunea chiar de dimineaţă, să atace pe Taddert. Prima coloană a trupelor franceze a plecat la orele 6 dimineaţa, iar la 7 ajunsese la ferma Alvarez, suprimînd vedetele marocane. Inainte ca ei să fi putut da alarma, au fost ucişi.

A doua coloană sub comandamentul generalulai Drude şi statul său major a plecat la orele 7 pe o ceaţă foarte deasă şi a ajuns prima coloană cu care a plecat înainte.

La orele 8 s'au oprit amîndouă coloanele şi au început focul asupra lagărului inamic, făcînd mari dezastre. Infanteria a reluat apoi mersul contra grupurilor marocane care apăreau din toate părţile şi cari au fost respinşi. In curînd artileria a fost instalată pe poziţiuni bune şi a continuat focul neîntrerupt. Până la amiazi nimeni nu se mai putea apropia de trupele franceze.

La orele 3 după amiază trupele franceze s'au înapoiat fiind continuă stăpîne pe terenul lor.

Madrid.—Ziarele stăruesc asupra unităţei părerilor miniştrilor în chestiunea Marocului. Corespondenţa militară asigură ca sunt făcute pregătiri pentru ca o brigadă de trupe spaniole se debarce la Gibraltar, dar nu au fost încă date ordine în această privinţă. Trupele în chestiune se vor duce numai până la Tanger.

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— *Iaşi,—Piaţa Unirei* —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

E. HEROVANU

AVOCAT

De la 8—11 dim. str. Tăutu 1.
De la 4—6 seara, la Prima Societate de Economie, str. Palat 1.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon

DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 3 Octombrie 1907 oara 2 p. m. se va ţinea în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru procurarea a 550 litruri Cognac, calitatea I, necesare depoului farmaciei casei Sft. Spiridon pe timp de un an.

Concurenţii sunt invitaţi a se presenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 5 la sută în efecte publice sau numerar.

Insă concurenţii sunt invitaţi a se presenta la Epitropia generală Vineri 28 Sept. cu probele pentru a putea alege calitatea.

Licitatia se va ţinea conform Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului şi a regulamentului de licitaţie a Epitropiei generale.

Condiţiunile pentru darea în antrepriză a acestei aprovizionări se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei G-rale, serviciul administrativ.

No. 7036. 27 August 1907.

Face cunoscut că în ziua de 31 Octombrie 1907 ora 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru arendarea moşiei Războenii din comuna Războenii Valea Albă judeţul Neamţ, proprietatea acestei case pe un period de 5 ani cu începere de la 23 Aprilie 1908.

Această arendare se face pe contul succesiunei defunctului Gh. Gîrbăcescu.

Lieitaţia se va ţine conform art. 72-83 din legea comptabilităţei generale a statului şi a regulamentului de licitaţie a Epitropiei.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue odată cu oferta o garanţie provizorie de 1500 lei în efecte publice sau numerar.

Condiţiunele generale şi speciale pentru arendarea acestei moşii se pot vedea în ori-ce zi de lucru în cancelarea Epitropiei serviciul Administrativ.

No. 7094.
28 August 1907.

Institutele-Unite

IASI

—— Anul al 42-lea ——

Curs primar şi secuudar

Se primese elevi interni, ——
—— semi-interni şi extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

Vaccinări şi revaccinări

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfт. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	O jumatate loz 18 lei
Un sfert de loz 9 lei	Una optime de loz 4—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist'i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vîndu cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, Raporta Marcu farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESÉ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

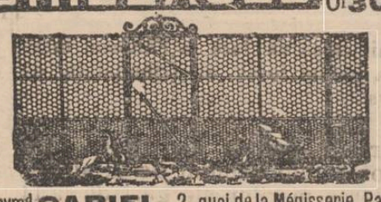

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Souvenir, pour 3 à 6 Places.....	7 »

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 234. Duminică 2 Septembrie 1907

CRONICA SĂPTĂMÎNEI

O IMPIETATE

Ar fi drept şi s'ar cuveni, poate, ca încheind săptămîna care a trecut, să vorbesc ceva despre acel frumos şi mare „congres internaţional al petrolului" care a întrunit, în mijlocul nostru, nu numai pe prinţii bogăţiilor pămîntului, dar—mai cu samă—pe acei ai bogăţiilor spiritului omenesc, şi care a pus umilul nostru început de civilizaţie într'o lumină aşa de prielnică...

Ar fi poate de sigur, tot aşa de nimerit, să nu trec cu vederea nici celalalt „congres", în care dăscălimea ţării se adunase la olaltă ca să dezbată nevoile sale, şi care, la rîndul său, a pus acelaşi umil început de civilizaţie într'o lumină aşa de tristă...

Despre cel dintăi aşi fi vorbit cu adîncă mulţumire, despre celalalt aşi fi spus tot ce mă apasă; şi într'un caz şi într'altul însă, nu numai c'aşi fi venit în urma altora, dar încă n'aşi fi putut adăoga nimic la ceea ce formează în momentul acesta opinia stabilită a tuturor.

Şi gîndul mi s-a oprit aiurea, la un fapt, care dacă a rîdicat, ici-colo, un glas de blajină protestare, a trecut însă nebăgat în samă, cum trec micile incidente peste care, în mijlocul preocupărilor vieţei, mintea ne alunecă uşor.

Unul din oamenii mari ai ţărei, unul din spiritele cele mai agere, din minţile cele mai fecunde, din vieţele cele mai bogate, un om dintre acei puţini cari au afirmat puterea geniului romînesc, Hasdeu, s'a stins în odihna, la care amărăciunile vieţei îl făceau de demult să aspire.

Moartea acestui om, de al cărui nume se leagă o operă imensă, de a cărui viaţă să leagă o epocă strălucită, ar fi meritat de sigur, să fie însemnată cu acea scurtă glorificare postumă, cu acea firească şi spontană pornire, în care se amestecă durerea şi pietatea, şi care e doliul unei naţiuni.

Şi totuşi, în urma carului sărac,—pentru care începutul acesta de toamnă, aşa de frumos şi aşa de senin, n'a avut destule flori,—norodul nu s'a revărsat. In calea micului convoiu, care trecea aşa de liniştit şi aşa de trist, casele nu erau cernite. Nimic n'a tulburat viaţa plină de zgomot a capitalei, şi desigur cetitorii ziarelor de dimineaţă, adunaţi pe terasele cafenelelor, treceau peste necrologul ilustrului defunct, pentru a urmări arzătoarele dezbateri ale congresului didactic.

De ce această uricioasă nepăsare?

Orice dezgustat de viaţă, ori ce erou de drame de pasiune, orice nenorocit care se stinge în condiţii de natură a face să palpite sentimentele duioase ale mulţimei, are neaparat parada aceasta funebră, care afirmă solidaritatea omenească în faţa marilor dureri şi în faţa morţei.

Dar şi acei cari s'au înălţat prin bogăţii de gîndire, cari au fost o viaţă de lumină, sau cari au sămănat cuvîntul cel bun în inimile sterpe, şi acei cari au absorbit în sufletul lor geniul unei naţiuni sau cari întrupează spiritul unei epoce, şi aceia au glorificarea clipei de pe urmă, şi o au—nu pentru cea ce i-ar fi apropiat de toţi muritorii, nu pentru tristeţa morţei, dar pentru cea ce i-a înălţat deasupra mulţimei, pentru frumuseţea vieţei pe care au părăsit-o.

Hasdeu a fost, fără îndoială, dintre aceşti din urmă. Despre dînsul nu se poate spune, că tributul nostru suprem de recunoştinţă şi de admiraţie i se cuvenea ca o datorie pentru opera vieţei sale, dar că manifestarea acestor sentimente trebuia să vie de la sine, cu aceiaşi nestrămutată necesitate cu care, în ceasul fatal, a trebuit să vie moartea.

Şi dacă uitarea l'a acoperit mai curînd de cît şi-ar fi putut cineva inchipui, dacă ruşinea aceasta care samănă mai mult a impietate, s'a întîmplat—fără a i se putea găsi un «pentru că» de justificare,—să ne inclinăm cel puţin acum frunţile în spre acel, care în drumul către nemurire, a brăzdat o vie dungă de lumină în întunericul în care ne agităm.

E. Herovanu

Renegaţii infieraţi

Numărul ultim al „Vieţei Româneşti", apărut aseară cuprinde începutul unui studiu, datorit d-lui Const. Stere, întitulat „Social democratism sau poporanism" şi menit să facă zgomot în cercurile noastre intelectuale.

Studiul acesta are importanţa lui din punct de vedere al programului revistei şi este menit a explica concepţiile celor grupaţi în jurul publicaţiei care are ca directori pe d-nii Const. Stere şi dr. Cantacuzino.

Despre această laturе a chestiunei se va ocupa un colaborator al nostru în numărul viitor al „Opiniei".

Aci voim să relevăm numai un pasagiu, de o vădită actualitate, în care d. Stere glăsueşte astfel în privinţa persecuţiunelor îndreptate contra social-democraţilor:

Cum a fost primită această mişcare de „intelectualii" şi de „barbaţii noştri de stat"?

Injurii grosolane, invinuiri de nepatriotism şi „jidovism", apel la măsuri represive...

Ştiu că social democratismul romîn nu e decît un palid reflex al uriaşei mişcări din Apus, că adepţii lui sunt mai ales nişte tineri entuziaşti, cari, fermecaţi de rezultatele obţinute şi de perspectivele deschise *acolo*, caută să *contrafacă*, la noi, prin încercări naive şi condamnate la sterilitate, organizaţiunile social-democratice în Europa...

Ştiu, şi mă gîndesc cu durere la noile jertfe zădarnice de vieţi tinere, la noile decepţiuni şi crize sufleteşti, ca urmare a acestei noi răsipe de entuziasm în direcţii greşite,—în ţara aceasta atît de săracă în energie tînără, în entuziasm, în idealism...

Injurii şi incriminări?

Cînd tineretul nostru „social-democrat" are înaintea lui vie imaginea milioanelor adunate în jurul steagului roş, cînd el cunoaşte măreaţa frămîntare de idei isvorîtă din mişcarea proletariatului European, cînd se crede şi se simte nespus de fericit, că face parte din avantgarda omenirii în lupta pentru adevăr, dreptate şi fericirea obştească, ce pot însemna pentru el injuriile gazetarilor noştri sau invinuirile ce-i aduc sermanii noştri „profeţi" naţionali?

Represiuni?

Dar care e mijlocul cel mai eficace de a întări o mişcare născută din entuziasm şi idealism tineresc, de a cimenta pe toţi luptătorii ei într'un „bloc de granit", de cît aureola de martiraj?...

Pentru cei în curent cu modul cum ziarele liberale, şi în special „Voinţa Naţională", au vorbit şi vorbesc despre mişcarea socialistă, pentru acei care cu dezgust au cetit atacurile înverşunate ale renegaţilor socialişti, colaboratori la acele ziare, cuvintele d-lui Stere, sincere şi pline de energie, nu pot apărea de cît ca o palmă bine meritată aplicată „gazetarilor profesionişti" şi a „barbaţilor de stat" care-i inspiră.

Am spus'o: problemele sociale nu se rezolvă prin injurii şi persecuţii. In cerinţele unei grupări trebue căutată partea sinceră şi dreaptă. Atitudini ca acele ale guvernanţilor de astăzi sunt şi nedrepte şi nedemne.

C. Rallu.

De comun acord

Era foarte interesant şi instructiv totodată să asişti în culoarele ministerului Instrucţiunii publice cu prilejul numirilor din nou.

Cabinetul aşa de inchis şi zăvorît al d-lui Haret era deschis tuturor celor chemaţi de a fi aleşi. Profesori tineri, autori de scrisori de prin Voinţa, *scandalagii şi vociferatori de la Congresul didactic, se aşteptau radioşi la rezultatul atitudinei lor.*

In deosebi celebrul Misirliu, Frollo *şi alţi tineri svăpăiaţi credeau că pot căpăta ce doresc. Cu ce faţă radioasă intrau la ministru, şi ce ploaţi eşiau, căci se întorceau cum au intrat.*

Misirliu crezuse şoptind la urechea d-lui D. A. Teodor că i se cuvine Iaşii, luînd 2 ore de istorie şi 9 de Geografie—catedra d-lui Popea, dar a nimerit Galaţii, deziluzionat. Iar bietul Frollo a rămas tot la locul numit de d. Vlădescu, de şi tunase contra nedreptăţii făcute lui!

Şi alţii şi alţii! Fete cît cotul aveau mulţi şi dacă ar fi fost să li ludm măsura feţei, lungimea mutrelor era chilometrică.

In zăpăceala ce cuprinsese pe d. Haret, d-sa uitase şi de legi şi de regulamente. Tineri candidaţi doritori de a fi următori spiritului şi literii legii făcuse observare d-lui Haret, ca de oarece unele catedre nu fusese publicate de cît cu cîteva zile înainte prin „Monitor" şi prin rectificările aduse, nu se păzea termenul strict legal de o lună.

Cu drept cuvînt bieţii tineri scoteau ochii ministrului că însuşi el în pripeala lui comite ilegalităţi, temîndu-se că toate aceste numiri să nu fie lovite de nulitate cînd vor veni conservatorii.

Ministrul enervat, cum e de obiceiu d. Haret, sări ars de pe fotoliu şi cu ton de milogeală preîntîmpină pe tinerii postulanţi cu vorba rămasă clasică între candidaţi: „Ce termen! nu lucrăm doară noi aici de comun acord cu toţi D-v.?"

Absolut autentic!

Dar de cînd acest de comun acord *al d-lui Haret a lua locul de lege?*

Unde-i de comun acord cu Frollo, cu Misirliu, cu Neştianu şi alţii? Dar acest de comun acord e însăşi baza ilegalităţii. Profesorii conveneau oral asupra locurilor şi apoi treceau şi făceau cereri, de şi spiritul şi litera legii spun altceva.

In orice caz harababura de la Instrucţie nu poate fi de cît opera unui svăpăiat ca Haret.

Monopolul chininei

D. Jean Cantacuzino, marele director al serviciului sanitar, s'a decis ca să se vorbească de el. In fie-care zi reporterii ziarelor aduc de la direcţia serviciului sanitar vr'o nouă legiferare în chestia sănătăţei publice emanată din condeiul prea distinsului director.

Am văzut rînd pe rînd înşiruindu-se diferitele reforme în interiorul direcţiei, crearea de inspectori, sub-inspectori; am cetit reforme generale în întreaga organizare a serviciului, transformarea lui într'un minister al sănătăţei publice—după opinia lui Bentham; am auzit de răspîndirea cu profuziune a o mulţime de circulări preoţilor, medicilor, instituirea de bucătării populare, de bucătari naţionali şi igienici. Bine înţeles d. Cantacuzino e combătut ca şi confratele său dr. Rakovschi de acest regim burghez şi oficioasa *Independenţa română*, s'a grăbit să desmintă toate măsurile pe care d. Cantacuzino le fabrica.

Suntem de data asta în faţa unei noui şi geniale reforme. D. J. Cantacuzino faţă de marea întindere pe care o au la noi frigurile palustre şi malaria şi faţă de exorbitantul(!) preţ al chininei, a hotărît să se introducă monopolul chininei, cum s'a făcut în Italia.

D. J. Cantacuzino ignorează probabil multe lucruri: existenţa farmaciilor de judeţ cari eliberează gratuit ţăranilor chinina; preţul destul de scăzut cu care farmaciştii vînd astăzi chinina şi rezultatul desastruos pe care l'a dat acest monopol în Italia unde a fost introdus. Nu mai vorbim că d. Cantacuzino aduce o insultă nedreaptă unei întregi grupări de oameni de ştiinţă farmaciştii, acuzîndu-i de falşificatori.

Iată ce scrie d. Galli-Valerio, profesor de igienă la Lausanne şi un cunoscător al chestiei frigurilor palustre din Italia: „Introducerea monopolului chininei în Italia n'a avut alt efect de cît a mări preţul chininei pentru publicul cumpărător, iar ţăranilor, nu li se dă chinina curată, cei însărcinaţi a-o distribui o falşifică şi restul îl vînd drogheriilor. Nu în modul acesta se poate combate malaria...".

Preţul chininei la noi e de 20 de bani gramul şi s'ar putea vinde chiar cu 15 şi 10 bani; kilogramul de chinină sulfurică, costă azi în mijlocu de la 50—60 de lei kilogramul. Farmacistul nici n'are interes a o falşifica şi o poate vinde după o înţălegere prealabilă cu direcţia, ţăranilor, cu un preţ mai scăzut de cît azi. Introducerea monopolului în ţeara noastră va avea efectul celui din Italia, se vor găsi mici funcţionari rău plătiţi cari vor fi însărcinaţi a distribui chinina şi cari o vor falşifica ca să poată trăi. E mai curînd probabil ca un astfel de domn cu 70—80 lei lunar să recurgă la falşificare de cât un om ca farmacistul care are venituri suficiente.

Totuşi credem că măsura aceasta nu va fi desminţită de *Independenţa*; iată o măsură proastă a d-lui I. Cantacuzino care va fi probabil aplicată, pe cînd atâtea altele nu puteau găsi sorţi de încurajare.

Aşa e la noi şi pace!

OAMENI ŞI LUCRURI

GAUDEAMUS!..

Recitind cîte ceva din cele scrise asupra marelui poet francez Sully-Prudhomme care a murit zilele aceste, sunt uimit de constatarea unora din critici şi biografi: se pare că în ultimii ani gloria strălucitului scriitor şi folosof era în scădere; că admiraţia profundă şi obştească se mai potolise, iar în singurătatea în care se retrăsese seninul cugetător, pătrundea tot mai slab ecoul entuziasmului, vizitatorii şi pelerinii se tot răriau în jurul pustnicului visător. Toate aceste însemnau de sigur că o nouă generaţiune s'a ridicat şi că numai o parte din ea recunoaşte sau adoră geniul poetic al lui Sully Prudhomme, o altă parte preferînd acum să se adape la alte izvoare, să se închine altor zei...

Şi pustnicul acela era doară unul din cei mai mari şi mai înalţi cugetători ai Parnasului; Sully Prudhomme era preotul şi întru cîtva creatorul unei arte la care numai puţini ar fi putut rîvni; în versurile lui de cel mai emoţionant lirism plînsese milioane de suflete, vibrase nenumărate inimi, se întrupase o lume întreagă de simţire şi de gîndire.

Dar soarta nu cruţă pe nimeni şi cei mai mari apostoli ai omenirei nu pot, prin puterea suggestiei ce au sămănat, să înlănţuie de ei pentru vecia toată, credinţa, respectul, cultul ce au propagat sau inspirat. Un exemplu nu mai puţin vrednic de amintit este al bătrânului scriitor român, al marelui cugetător şi poet Hasdeu. Ca şi pustnicul din castelul Châtenay, acel de la Câmpina văzuse rărindu-se şi răcindu-se odată cu venirea bătrineţei, rîndurile admiratorilor şi închinătorilor; şi el împărtăşi acea soartă vitregă de a-şi vedea puţin cîte puţin altarul părăsit. Şi doar noi trăim într'o ţeară mică unde generaţiile nu aduc mereu—cum e cazul în Franţa—forţe noue de cugetare, chipuri nouă de întrupare a creaţiunilor mari artistice, idoli noi într'un cuvânt. Acolo fenomenul e oarecum firesc. Pe fiece zi se ivesc manifestări înalte, produse de geniul unei naţiuni vechi, cu un trecut bogat, cu o literatură fecundă datând de atâtea secole neîntrerupt.

Pentru acela însă care visează o consacrare din partea contemporanilor, care îşi pune ţinta vieţei şi speranţa muncei în mulţumirea de a fi răsplătit cu admiraţia generaţiilor care-l cetesc, constatările aceste sunt întristătoare.

De aceea, poeţi ai unei ţări mici cu celebritatea uşoară, luaţi aminte nu aşteptaţi bătrineţa—nici moartea. Folosiţivă de avantagiul şi dezavantagiul ce procură în acelaşi timp hazardul de a vă fi născut într'o ţărişoară săracă în mari talente şi unde un mic număr de frumuşele producţiuni deschide porţile de aur ale gloriei,—mai puţin însă pe ale nemuririi. Şi apoi—la ce e bună nemurirea, adorarea târzie, răsplata ce nu o mai poţi gusta? O nu! Să ne bucurăm cît e vreme de încîntarea sufletească a recompensei; să ne admirăm şi să ne slăvim unii pe alţii fără întârziere; să ne proclamăm reciproc drept genii şi să sfidăm viitorul care vine poate cu alte măsuri, cu alte gusturi, cu alte divinităţi şi ne osîndeşte la uitare.

Ca băutorii de opium, să ne creăm iluzii şi fericire şi cu slabele noastre licăriri de talent, de inspiraţii şi de imaginaţie să ne halucinăm noi inşi-ne de o celebritate artificială să credem în ea, să credem în misiunea noastră şi să ne îmbătăm de ea, căci e dulce beţia vanităţii, dulceparfumul orgoliului:

—Gaudeamus igitur!

Rodion

Deschiderea şcoalei

Peste cîteva zile şcoala reîncepe.

Inceperea şcoalei aduce totdeauna noui emoţii, noui speranţe, noui griji. Pentru copilul, care pentru prima oară păşeşte pragul şcoalei, acest moment este cu desăvîrşire însemnat. Dacă părinţii inu-l pregătesc din vreme, copilul de 7 ani intră în şcoală plin de neîncredere, de frică, de sfială, de îndoială.

Şcoala este un lucru greu. Munca la care sunt supuşi şi disciplina care li se impune, nu poate să placă copiilor. Atîrnă numai de la învăţător ca să dispue pe copil către şcoală. Rolul învăţătorului reîntră chiar din prima zi. Impresiile ce le vor culege copiii în acea zi, vor remânea gravate în mintea lor pentru întreaga viaţă şcolară şi vor fi deseori hotărătoare asupra succesului.

Datoria noastră este ca să facem nesimţită trecerea copilului de acasă la şcoală. Trebue să facem ca viaţa nouă pe care o începe el acum, să-i fie tot aşa de plăcută ca şi aceea pe care a dus-o sub desmerdările mamei şi în bucuria nesfîrşită a jocurilor. Şcoala trebue să dea copilului noui bucurii, noui dorinţi.

Trebue să-l facă să-i pară copilului, lung, timpul petrecut acasă şi să dorească repede reîntoarcerea la şcoală. Să-l facem să priceapă că el n'a pierdut nimic, din contra a câştigat, trecând cîteva ore pe zi dela şederea deacasă la oarecare frământare metodică a minţei. Trebue să-l facem să guste plăcerile studiului şi să preţuiască folosul rânduelii şi al disciplinei la care sunt supuşi atît în orele de lucru cât şi a recreaţiilor.

Şcoala nu trebuie să oboseasca pe copil. Fiinţa lui necomplect desvoltată nu trebue supusă la sforţări prea mari. El nu poate încă aprecia foloasele unei strădanii intelectuale. Orice câştig care l-ar costa prea mult, l-ar departa de şcoală. Din contra orice lucrare devine plăcută dacă nu trece peste puterile lui. Plăcerea măreşte puterea de lucru. De acum învăţătura să nu se deosebească mult de ocupaţia lui de predilecţie, de joc. Ne vom feri de a pune îndată cartea în mâna copilului. „Primii noştri profesori, zice Rousseau, să fie picioarele noastre, mânile şi ochii".

Şcoala nu trebue să sădească frică sau sfială în copii. Din contra, şcolarul să vadă în învăţător pe adevăratul lui părinte, de care să se poată apropia fără frică sau sfială în ori cari împrejurare a vieţei lui şcolare. Mă gândesc la acei părinţi ocupaţi sau prea ocupaţi de lupta pentru traiu pe cari ori-ce apropiere a copilului lor, îi plictiseşte.

Invăţătorul să iubească pe copii, să se facă iubit de ei, să samene iubire între ei. Iubirea este puterea divină care deschide inimele, desleagă minţile şi înalţă sufletul. Numai iubindu-se oamenii, se pot înţelege între ei. Dacă n'ar fi iubirea, ce ne-am face? Cuvintele Mântuitorului: Să fie faclele voastre aprinse, câtă putere n'au avut!

Să avem, după cum zice Rousseau, mai mult respect de vrâsta copilăriei. Să facem să trăiască şi copii viaţa lor. Copii nu-şi trăesc viaţa. In această vrâstă ei sunt siliţi să facă tot lucruri contrare temperamentului şi voinţei lor. Unii duc o viaţă animalică fără nici o directivă, alţii prea restrânsă.

In rari familii se ocupă cineva de jocurile şi jucăriile lor. Prejudiţiile nu lasă pe fetiţe să se joace cu băeţii. „Oameni, fiţi umani, zice Rouseau, este cea dintâi datorie a voastră, pentru toate vrîstele, pentru tot ce nu-i străin de om. Iubiţi copilăria, înlesniţi-i jocurile, plăcerile, instinctul ei iubit. Căruia din voi nu i-a părut rău cîteodată de aceasta vrîstă, în care rîsul este totdeauna pe buze, în care sufletul totdeauna în pace? Pentru ce căutaţi să răpiţi acestor mici nevinovaţi, plăcerea unui timp aşa de scurt cu care nu se vor mai întîlni şi un dor aşa de preţios de care ei nu sunt în stare să abuzeze? Pentru ce voiţi să umpleţi de

amar și durere acești ani așa de repede trecători, cari nu vor mai reveni nici pentru ei, nici pentru noi? Părinți, știți voi momentul cînd moartea așteaptă pe copiii voștri? Vă pregătiți singuri regretul răpindu-le lor cele cîteva momente pe care natura le-a dat: îndată ce copii pot gusta plăcerea de a fi, lăsați-i să se bucure; faceți ca la orice oară Dumnezeu i-ar chema, ei să nu moară fără a fi gustat viața".

Aceste reflecții sunt scrise pe la 1762, dar și astăzi ele sunt de cea mai mare actualitate. Nimeni nu ne aducem aminte de timpul rău cum am întrebuințat copilăria noastră, la fiecare pas contrazisă, și, necăjiți par'că de lipsa de griji a copiilor, mereu le scoatem înainte cartea și ocupațiile. Dacă ne-ar fi clar în minte copilăria noastră, n'am mai fi așa tirani cu copii.

C. V. Buțureanu
Institutor

Opinia la „HUȘI"

(Corespondența partic. a ziarului „Opinia")

Pe mîine se prepară lupta la colegiul al 2-lea de comună. Cum partidele n'au așa mulți partizani la colegiul al 2-lea, rolul administrației e covărșitor de mare. In acest scop toate trăsurile din oraș au fost angajate de astăzi dimineață și toată ziua și noaptea au cutrierat mahalalele după alegători.

După succesul slab de la colegiul I unde erau siguri de reușită, curajul ciracilor s'a slăbit la colegiul II, așa că reușita listei dr. Munteanu este asigurată.

Nu mă pot însă opri de a vă comunica impresiile și reflexiile asupra colegiului I, întru cît atît venirea la vot cît și abținerea de la vot a unora și altora merită toată stăruința asupră-le.

Intîiu. Deputatul Ir. Gheorghiu a preferat să fie dus in vilegiatură la Constanța la iubitul seu frate Cristea, primarul primului port de mare.

Ir. Gheorghiu făgăduise d-lui Ionel Brăteanu o neutralitate. De fapt lucrurile au fost altfel. Din afiliații săi ca Sotir Iliescu au preferat să lucreze pe față cu Cișman, iar alte rude de aproape s'au abținut de la vot *probabil* impus. Se bănuește că însuși tatăl seu Gh. Iliescu de și era pe lista dr. I. Munteanu să nu se fi votat pe el; în hatărul fiului său. In ce scop făcut'a d. Ir. Gheorghiu acest pas? Hotărăt d-sa nu e pentru starea actuală de lucruri, dar lipsit de curaj și de ținută d-sa se atrofiază pe sine în politica Hușilor.

Ir. Gheorghiu a fost!

Al doilea cerc de abținuți e P. Michiu și I. Popov, care de și prezenți în oraș n'au venit la vot. De ce să fi făcut nota discordantă cu șeful, și nenea Iancu-Griguță? Lumea se întreabă cu drept cuvînt nu atît de lipsa de omogenitate în vederi, chiar în sinul familiunei întărite prin fuziune, dar de lipsa de autoritate și consecință a șefului, d. General Teleman, care se lasă a fi tărît nu de dreapta judecată, ci de îndoiturile *papurii*.

Se vede că cine cîntă azi în lagărul conservator nu poate aduna toate găinele, și cu cît glasul răgușește cu atît se răzlețesc cei chemați a se grupa. Nu la ori ce glas de trompetă se adună soldați, și apoi nu orice trîmbițaș știe să sune din *goarnă*.

Al treilea cerc de abținuiți e *Berea „Gidei"* cari tari și statornici pe primul cuvînt, pe prima hotărîre s'au ținut de dînsa, nevoind a face jocul politic al nimărui, mai ales că la aceste alegeri erau monete de plătit, și nu se credeau debitori nimărui cu aceste polițe.

In al *patrulea loc* vin vechii partizani ai generalului: *Leondari*, *Constantinescu*, *Gociu* senior, etc. cari au stat ostentativ acasă. De ce? Fie cari își au rațiunile lor și alegătorii se întreabă ce comandă este aceasta și de ce să se expună un partid întreg la capricii și impresii fără rost! In politica mare și largă calea rațiunei e cea care convine și supune; calea pasiunei și a capriciilor răzlețește și îndreptează. D. General pare a fi întrat pe această cale și tobele răsună prin văi și prin cîmpii, iar partizanii se răslețesc care încotro.

Răspunderea politică o are șeful și partidul va cere la vreme socoteală de aceasta. Alte abțineri sunt de ordin secundar. Cea mai caraghioasă e a lui Iorgulescu, institutor, care după ce induplecă pe matadorii de azi să-l mute la Calarași unde dobânzile sînt mai mari ca la Huși și societatea „dolce far nienților" mai numeroasă, a stat ca un bimbașă acasă fără să-i pese cîtuși de puțin de cei ce le eșeau ochii asudând la alegeri.

Cu toți aceștia din cei veniți și-au anulat buletinele 13—numărul dracului, unii cu știre, alții fără știre, ba s'au făcut și spirit pe socoteala bietelor liste, căci sînt și cetățeni bravi la Huși.

— O notă bună; d. Grigorovici, președintele biuroului a condus cu atâta tact alegerile, că grație tactului său s'au evitat micile ciocniri, mai ales cînd taberile scăpărau de.... mânie unele pe altele.

Corespondent

Litere-Științe-Arte

Criticul francez Adolphe Brisson într'un studiu recent asupra lui Eduard Rostand dă cîteva detalii asupra operei necunoscute încă a poetului, mult așteptata piesă „Chantecler". Ea s'a născut din înamorarea scriitorului de Natură, din neîntreruptele convorbiri cu ea, de cînd trăește retras, în singurătatea unei mărețe reședințe în sudul Franței. E o dramă lirică în care acțiunea n'o desfășoară oamenii—ci animalele care sunt oameni preschimbați, mai mult niște simboluri ale forțelor naturei. Opera lui Goette: „Reinecke Fuchs" l'a interesat pe Rostand, dar acesta e departe de a propaga prin eroii—animale vr'o satiră moralizatoare. Animalele lui Rostand vor fi pe scenă ceva cu totul nou și pun artiștilor niște probleme cu totul noue, în chestiuni de interpretare. E poate aci una din cauzele cari fac pe poet să trăgăneze atîta timp cu darea la lumină a operei?

*

Nu fără interes este modul cum zugrăvește Brisson timiditatea lui Rostand în chestiunea aceasta de a-și trimite pe scenă noua operă. In genere e de un temperament ciudat, complicat și capricios. Scrie încet, rar, desființează ce a scris, apoi regretă versurile sacrificate—pe care însă, de obiceiu, le culege la timp doamna Rostand ca să-i le înapoieze apoi—recitîndu-le, căci le învață pe de rost.

Foarte cu greu poetul înfruntă o nouă luptă, o nouă operă trimisă în focul rampei, nerăbdarea criticei, curiozitatea lumei întregi care așteaptă cu sete fără pareche apariția unei noui lucrări a poetului căruia lumea îi pretinde așa de mult,—pentru că-l admiră așa de mult.

*

Dentiștii noștri s'ar putea specializa în arta lor—la Japoneji. Aceștia nu se supun torturei europenești a cleștei de fier; dinții se scot numai cu două degete și dentistul japonez e așa de abil încît operația durează o clipă, fără a da greș vre-o dată.

*

In „Journal de physiothérapfie" se proclamă falimentul tratamentului terapeutic al tumorilor profunde. Puțin după descoperirea radiului unii chirurgi au publicat rezultate foarte favorabile în tratarea tumorilor între cari și epiteliomul, cancerul. Noile cercetări însă sunt mult mai pesimiste.

*

„Comedia Franceză" a montat o nouă piesă datorită d-lor Paul Gheussi și Gustav Guiches, întitulată: *„Chacun sa vie"* în care se pune în chip amuzant și original problema divorsului.

*

Articolele colaboratorului nostru d. St. Antim asupra „Intervenționismului și tocmelele agricole" cari au văzut lumina în ziarul nostru, sunt puse la tipar și vor apare în curînd în broșură.

Prețul unui exemplar e de lei 1.50. Subscrieri se primesc și la administrația ziarului nostru.

*

STRUNA ZILEI

CAUZA ȘI EFECT

In strada outare femeea X avînd cu bărbatu-său o ceartă *de la niște mascuri* a încercat să se stranguleze cu o funie.

Opinia

Cetitori, ertați-mi vorba
E cam grea ori-cum o'ntorc...
Poate a fost barbatul însuși
Cu nevastă-sa cam... porc.

Informații

Din greșală s'a spus ieri în «Opinia» că epitropia ar face bine să prezinte un tablou comparativ al veniturilor de la jocurile de căișori de la Slanic din ăst an și ultimii doi ani.

Nu de jocul căișorilor *e vorba ci de veniturile* jocurilor de cărți.

Coreligionarul politic al d-lui Pekea Alexandrescu ne asigură că acesta n'a cîștigat, în modul cum vom arată, mai puțin de **opt mii lei**. *Am voi să știm cît a încasat epitropia?*

Am aratat eri că afacerea nefericitei Zenobia Scriban a ajuns la parchetul general.

Ancheta a fost ordonată de ministrul justiției, care a cerut să i se trimeată de urgență dosarul afacerei.

Ancheta după cum am spus e făcută de însuși d. Leonescu, procuror general, care a ascultat eri pe d. August Scriban, profesor, vărul nefericitei Zenobia.

D. procuror general N. Leonescu, a însărcinat comisiunea medicală compusă din d-nii prof. dr. G. Socor, prof. dr. Manicatide și dr. A. Grossi, ca sa analizeze piesele rămase de la nefericita Zenobia.

Astăzi sau cel mult mîine dosarul afacerei va fi trimis ministrului de justiție.

In adunarea generală ordinară a societății *„Creditul petrolifer"* societatea pentru a favorisa desvoltarea industriei petrolifere în Romînia, aparținînd grupul director al societății *Disconto-Gesellschaft, S. Bleichröder* care a avut loc la 30 August 1907 în București, bilanțul pe anul social expirat la 31 Martie 1907 a fost aprobat.

Bilanțul este închis cu un beneficiu brut de lei 1.175, 317.41. La propunerea consiliului de administrație, adunarea generală a decis de a dota fondurile de amortisment ordinar cu o sumă de 381.925, 81, distribuind acționarilor o dividendă de 9 la sută (contra 8 la sută din anul trecut).

Adunarea generală a decis pe lîngă altele, mărirea capitalului social de la 5.000.000 la 6.000,000 lei.

La concursul de burse de la școala normală „Vasile Lupu" examenul oral a început eri.

Au rămas buni înscriși 110 candidați pentru clasa I-a; examinarea orală a acestora va dura cel puțin 4 zile, după care d. Gh. Gheorghiu va pleca la Galați fiind membru în comisiunea examinatoare pentru Seminar.

Candidații pentru clasa IV au fost 5; din care numai 3 au răușit în mod definitiv.

Comitetul teatral se va întruni zilele acestea pentru a numi un societar în locul rămas vacant.

După cît știm, d. C. Momuleanu va fi avansat societar clasa I-a în locul regretatului M. Rădulescu, iar pentru locul de societar clasa II-a sunt doui candidați, d-na Natalia Profir și d. Paraschivescu-Petroni.

Consistoriul Mitropoliei se va întruni în cursul săptămânei viitoare, cînd va judeca procesele anunțate de noi.

D. inginer inspector Brăescu, șef de divizie la c. f. r., circumscripția Iași, a demisionat din postul ce ocupă.

D-sa a plecat la Paris.

Astă-seară la orele 8, membrii consiliului de higienă al orașului, se vor întruni sub președenția d-lui dr. C. Buicliu, medicul șef al orașului, pentru a se pronunța asupra mai multor cereri de autorizații și discuta tot-odată chestiuni privitoare la salubritatea orașului.

Parchetul a fost avizat că cismarul Constantin Neamțu din Podul-Iloaia, a încetat eri subit din viață.

S'a deschis o anchetă spre a se vedea din ce a provenit moartea numitului cismar.

Poimîne Luni se va începe la școala profesională „Reuniunea Femeelor Romîne", concursul de admitere în gradul al doilea al acelei școli.

Basarabene.—La o întrebare pe care am pus'o acum cîte-va zile: De ce d-lui Madan îi se fac piedici de a întra în țeară! E oare persoana sa în ceva compromițătoare ordinei de la noi sau politica pe care o duce d-sa în Basarabia prin ziarul său Moldovanul? D. Alexis Nour ne răspunde prin Viața românească ultimul număr următoarele foarte clar:

„Cînd în afară de *lătratul spionesc* al Moldovanului nu sună nici un cuvînt moldovenesc în întreaga Basarabie cu ce discuție s'ar descoperi adevărul și cum poporul românesc va ști să aleagă pe prietenii săi adevărați? Și mai departe:

„Omul acesta, nul politicește, dar malițios ca un individ egoist și fără principii și scrupule,—cînd a venit din București și s'a oferit ca ziarist partidului agrarian, el știa bine ce făcea pentru a-și îndestula burta cu pâne ușor muncită. Tîrgul cu conștiințe a fost făcut foarte bine prin ajutorul jandărmeriei ruse și iată că vedem acum încă pe un Moldovan slujind proprietarilor împotriva țaranilor, salvîndu-i de la expropieri și răscoale, ajutînd pe toate lepădăturile lumei ruse în contra Evreilor și păzind administrația rusă de comploturi și conspirații."

Și încă următoarele rînduri tot după d. A. Nour și mai virulente:

„Una putem spune cu bucurie: Slavă ție Doamne, că l'ai făcut pe fie-care huligan—burtă verde fără energie largă și fără inițiativă solidă! Altfel ne ar fi mîncat de mult întreg poporul—bestiile renegate. Totdeauna Madan a căutat să compromită pe cine-va chiar și pe Romînia ca atare dar totuș simțul primitiv de rușine există încă în acest *spion patentat*.

D. Madan are cuvîntul și cu atît mai curînd e de așteptat un raspuns al său, cu cît mulți în neștiință de cauză i'au oferit un concurs oare-care.

Azi diminiață acceleratul de București ce sosește de obiceiu la 8 și 30, a avut o întîrziere de 45 minute din cauza defectuozității mașinei.

Consiliul de higienă al județului s'a întrunit astă-zi după amiază la orele 4, sub președenția d-lui Gh. Kernbach, prefectul județului.

Cursurile școalelor primare din localitate se vor redeschide poimîne Luni 3 Septembie.

Pe ziua de 5 Septembrie au fost chemați la ministerul cultelor o nouă serie de normaliști pentru cele cîte-va locuri care au mai rămas vacante în învățămîntul primar.

D. dr. S. Papinian, delegat de serviciul ssnitar, a sosit eri la Ungheni, unde conduce măsurile carantinare pentru călătorii sosiți din Rusia.

Cunoscutul transformator Ambrosi a sosit în localitate și va da două reprezentații mâine seară Duminică și poimîne Luni la Coloseul Regal (Circul Sidoli).

La jumătatea acestei luni împlinindu-se 7 ani de la moartea regretatului colonel Al. Galeriu, se va face la cimitirul „Eternitatea" desgroparea osemintelor și se va oficia și un parastas.

Svonul cum că d. Gh. Scobaiu, directorul gimnaziului Alexandru cel Bun, va fi numit director al liceului Național, persistă.

Aseară într'un cerc de profesori, se spunea că decretul de numirea d-lui Scobaiu, va sosi astă-zi sau cel mult mîine.

Cu ocazia redeschiderei cursurilor, diferite modificări au fost introduse în regulamentul școalelor noastre secondare.

In viitor taxele școlare vor fi plătite în trei rate: de la 1—30 Septembrie; de la 1—30 Ianuar și 1—30 April. Prin o excepție pentru I-a clasă, prima achitare a sumei se va face în primele 3 zile de la afișajul listei elevilor admiși în această clasă.

Fie care e plată va fi pentru cursul inferior de 10 franci pentru copii de romîni și de 20 franci pentru copii străini. Pentru cursurile superioare prima taxă va fi de 20 de franci și celelalte 2 de 15 franci pentru romîni. Străinii vor plăti 30 franci și trebue să fie plătit întreg și dintr'o dată.

Anul scolar va fi împărțit în cinci porti: de la 9 Septembrie la 31 Octombrie, de la 1 Noembrie la 23 Deembrie, de la 8 Ianuar la 15 Martie, de la 16 Martie la 15 Mai, și de la 16 Mai până la 15 Iunie. A cincea parte va fi consacrată exclusiv recapitulației programelor.

Profesorii vor da la sfîrșitul fie cărui luni, note pentru chestiunile orale și probele scrise.

O păcăleală.—D. Spiru Haret a fost foarte păcălit de subalternii săi. In lungile referate ale consiliilor de inspectori, se arata ilegalitatea permutării d-nei Vincler profesoară în București. Ministrul pune încheere că d-na Nat. Vincler *nefiind abilitată pentru școlile secundare se va trece la o școală profesională.*

Adevărul stă însă astfel. D-na Nat. Vincler a concurat la început pentru Externat, la geografie ca și d-ra *Hristodulo*. In acest timp ea devine d-na *Bizani*. Externatul din Bîrlad se transformă în sc. profesională. D-nei Vincler i se dă Romîna la școala profesională Vaslui; de acolo se aduce la Pitești și apoi la București.

De și cu titlul de absolventă a scoalei centrale, dînsa are concurs de geografie și e deci abilitată pentru o școală secundară de fete.

Rîde lumea didactică de această păcăleală a d-lui Haret!

Mâine la orele 5 după amiază va avea loc la biserica Banu, căsătoria religioasă a d-rei Maria Lohan, cu dl. T. Stihi, funcționar la Banca Națională.

DIVERSE

— Aseară s'a declarat un început de incendiu la d-na Negruzzi din strada Carol No. 43.

Focul a fost stins de locatari.

— Servitorul Alexandru Cazacu, din serviciul moșiei d-lui Corjescu, venind aseară cu trenul de Dorohoi, cînd trenul intra în gară, din nebăgare de samă el a căzut jos, cauzîndu-și o gravă leziune.

— Femeea Maranda Plutașu din comuna Cornești a încetat subit din viață.

— Un incendiu a prefăcut în cenușă casele locuitorului Vasile Popa din Erbiceni.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

6

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(amintiri din Conservator)

Brendel a răspuns că nu se mai poate permite lui Onkel să strice și talentul băetului acesta, după ce a stricat atîtea alte talente că nici nu s'ar putea altfel cu metoda lui de la München și așa mai departe.

Onkel a început să rîdă amar de școala și metoda din Leipzig și a declarat că în toată lumea nu e de cît o singură metodă, acea din München.

Mai departe ei continuară a vorbi destul de tare dar tot pe rusește, în sfîrșit însă o deteră pe nemțește strigînd neplăcut, Onkel întinzînd'o pe accentul Munchenian iar Brendel pe acel din Leipzig. Cearta a trebuit să fie deslegată de către consiliu care a hotărît că Mitea Spiridonov trebuea să fie elevul lui Onkel. Din clipa acea Brendel a început să bănuiască în talentul și calitățile lui Spiridonov.

Dar lui Anton Egorici îi era asta absolut indiferent. El era convins că pe fiul său îl așteaptă gloria și bogăția, și mulțumea soartei, că îi trimesese o așa bucurie. Din minutul acela el începu să îngrămădească în sufletul său toate proectele fericirei viitoare a familiei Spiridonov. Cauta să ajute soartei.

Cheltuia toate cîștigurile sale extra ordinare pentru Mitea. Din două odăi pe care familia sa le ocupa, jumătate adică o odaie era pentru Mitea, căci lui îi erau trebuincioase și liniștea și un văzduh sănătos. Restul familiei se îngrămădise în cea l'altă odaie, aceia era și dormitorul și cabinetul și sofrageria și salonul și odaia de joc a copiilor. Mitenka era îmbrăcat curățel și cald, fetițele alergau în ce se întîmpla să le rămîe de la mama; și mînca Mitenka ceia ce ei nu mîncau, lui i se da și dejun și la prînz îi se ferbea o bucată de carne și lapte și dulcețuri. Mitenka avea un așternut curat și moale, rufăria curată și întreagă. Mitenka avea aerul unui chiriaș bogat într'o familie sărmană. Anton Egorici pînă acolo mergea în cultul său pentru Mitenka, în cît de multe ori uita de existența celor l'alți membri ai familiei Spiridonov.

Dar Mitea din partea sa pentru toate acestea era forțat să lucreze.

Tot timpul său, fie care pas al său erau sub privegherea lui Anton Egorici. El avea încredere doar în conservator, crezînd că fie care minută petrecută acolo îl apropia de glorie. Dar imediat ce Mitea se întorcea din conservator și isprăvea de mîncat, îndată și bătrînul mîngîindu-l încet pe frunte cu o mînă cu alta îi întindea vioară.

— Cîntă puișorule, aci, o leacă. D. Onkel ți a dat posiția doua... Aide cîntă iubitule!

Și Mitea juca. Se întuneca el mai odihnea până s'aprindea luminile, bea ceai și iată iar pe Anton Egorici luîndu'l iubitor de mînă și vorbindu-i:

— Mitiunea, aide. Ia, ai tu exercițul al două zeci și doilea, să vedem cum e! Ce-i asta pentru tine. Un nimic?

Mitea nici odată nu refusa căci Anton Egorici nu avea obiceiul de a îl forța să cînte. Bătrînul tot-deauna îl ruga în glumă sau cu dragoste, privindu-l dulce în ochi. Și băetul nu era rece de asemeni la nesfîrșitele atențiuni ale tatălui. Mitea cînta; cînta mereu. In conservator toți erau uimiți de succesele lui, le găseau neobicinuite, nenaturale și nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că Mitea Spiridonov de la șeapte ceasuri de dimineață și până la două spre zece noaptea nu lasă din mîni vioara și arcușul de cît atît cît îi trebue să fie la conservator, să mînînce și să doarmă.

Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte, că isbînzile uimitoare pe care le făcea otrăviau viața copilului acesta și făceau să ia în oroare instrumentul acesta pentru care avusese o adevarată chemare.

Mai puțin de cît ori cine observa lucrul acesta Anton Egorici. In goana fanatică pentru viitoarea glorie a Spiridonovilor el nu mai vedea nimic. Nu vedea apariția și oboseala care se întipăreau în fața băetului, de cîte ori lua vioara în mînă și s'așeza în fața pupitrului. Nu vedea moșneagul cu cîtă invidie privea Mitea, în timpul cînd juca nu știu care al cîtelea exercițiu, la jocul vesel al surorilor sale din cea laltă odaie. El nu vedea nici măcar asta că fiul lui devenea pe zi ce trece mai trist, mai slab, mai ofilit.

Anton Egorici privea în viitor și în prezent nu vedea de cît acea ce ar putea să i servească în acel viitor depărtat.

(Va urma)

Ultime informaţii

Se zice că în urma congresului profesorilor din Bucureşti, mare parte din profesori doritori de a fi strict păzitori ai legilor şi regulamentelor au luat angajamentul că supt nici un motiv să nu între de cît în clasa, ce vor conţine atîţa elevi cît numărul reglementar şi legal, sau în caz cînd o clasă va avea mai mulţi elevi va preda obligator la primii 40 în ordinea clasificării. Prin această cale, profesorii cred că vor sili pe ministru să aplice strict legea.

Clasele de 70—90 elevi sunt o poavră şi strică învăţămîntul din toate punctele de vedere.

Deschiderea anului judecătoresc.—Astă-zi la orele 12 a. m., s'a făcut în sala de audienţă a Curţei de Apel, cu obicinuita solemnitate, deschiderea noului an judecătoresc.

Erau de faţă secţiunile unite ale Curţilor şi tribunalelor, decanul baroului de avocaţi, precum şi un mare număr de avocaţi.

D. procuror de curte Stoenescu rosti o frumoasă cuvîntare, al cărei rezumat o dăm aci:

D. Stoenescu, procuror de Curte, în discursul său de deschidere a anului judecătoresc tratează despre: legea Mucia.

In exordul cuvîntărei d. Stoenescu citează frumosul vers din Omer: „veni-va când-va o zi cînd se va stinge şi Troia cea sfântă şi Priam şi poporul său cel neînvins".

Aceasta relativ la temporalitatea lucrurilor omeneşti.

D-sa citeşte textul legei: „Cum in controversiam venit, unde ad mulierem quid pervenerit: et verius et honestius est, quod non demonstratur unde habeat, existimari in viro, aut qui in potestate ejus esset, ad eam pervenisse. Evitandi autem turpis questus gratia circa uxorem hoc videtar Quintus Mucius probasse".

D-sa face exigesa textului şi arată că nici un popor al lumei vechi n'a dat femeiei aşa consideraţie ca Romanii.

De aceia Quintus Mucius a formulat ca dogmă principiul că, în caz de contestaţie asupra provenienţei averei ce posedă femeia, este mai convenabil pentru reputaţiunea femeei să se presume că femeia a dobândit averea dela barbatul ei ca să se înlature bănuiala că femeia a avut cîştiguri ruşinoase.

D-sa vorbeşte despre originea familiei Mucia şi zice: o fi sau nu Quintus Mucius autorul acestei legi, un lucru este, însă, cert că jurisconsultul Pomponius prin această formulă aranja o chestiune de proprietate între soţi. Barbatul era prezumat că a făcut o donaţiune soţiei sale şi cum donaţiunele erau nule între soţi, rezultatul era că lucrurile dobîndite de femeie aparţineau barbatului.

Trecînd la dreptul modern d-sa învoacă părerile autorilor Troplong, Baudry-Lacantinerie, Aubry et Rau, Planiol, Lauret, Marcadé, D. Alexandrescu, C. Nacu, Degre, jurisprudenţa Casaţiei şi a Curţilor de Apel şi în fine conchide că presumpţia Muciană nu există în codicele civil Român, pentru că nici un text de lege n'o înscrie. Art. 1912 C. C. zice: „Codicii Domnilor Calimah şi Caragea şi ori-ce alte legi civile anterioare, ordonanţele domneşti şi instrucţiunele ministeriale din ambele principate sunt abrogate în tot ce nu este conform regulelor prescrise în prezentul codice."

Voieşti să ştii dacă asupra unei chestiuni sistemul consfinţit de vechiul drept a supraveţuit promulgărei noului cod? Ocupă-te dacă există o incompatibilitate asupra chestiunei în discuţiune între principiile vechiului drept şi regulele consacrate de codicele actual.

Presumpţia Muciană ie o presumpţie legală în sensul că o lege o stabilea, legea 51 cartea 24, Titlul I din Digestae.

In codicele Calimah erau § 1695. In codicele Caragea era art. 45 part. III cap. XVI.

In codicele nostru civil în vigoare nu există o dispoziţie identică.

Art. 1200 C. C. zice că sunt presumţiuni legale acele care sunt în special determinate de lege şi în enumerarea din art. 1200, 286, 342, 434, 754, 756, 967, 1024, 1432, 1434, 1435 C. C. nu se vede trecută presumţia Muciană.

Conform Codului Calimah şi Caragea barbatul devine proprietarul unui imobil dobîndit de femee atunci cînd dînsul nu cunoaşte originea achiziţiunei. Sub regimul actualului cod contractul făcut de femeie este izbit numai de o nulitate relativă, care nu poate fi ivocată de cît de femeie, de barbat sau de moştenitori şi în timpul fixat de lege.

Dacă barbatul imboldit de simţul demnităţei atacă actele făcute de femeie fără ştirea şi autorizarea lui şi obţine anularea lucrurile se repun în starea lor primitivă, însă barbatul nu devine proprietarul averei dobîndite de soţia lui fără autorizarea măritală.

Deosebirea fiind dar esenţială între dispoziţiunile vechilor legiuiri şi actualul nostru cod urmează că dispoziţiunea din Caragea şi Calimah, care conţinea presumţia Muciană, ie abrogată conf. art. 1912 C. C.

La cuvîntarea d-lui procuror Stoenescu, d. prim-preşedinte al Curţei de Apel I. Burada, a răspuns în cîte-va cuvinte, spunînd că a ascultat cu multă atenţiune cuvîntarea d-lui procuror Stoenescu, relevînd că a ştiut cu multă competinţă să arăte starea morală a Romei, legea Mucia, precum şi moralitatea care domnea atunci în familie. Mulţumind d-lui procuror Stoenescu, pentru instructivele cuvinte şi pentru urările ce le-a adus, d. prim-preşedinte al Curţei de Apel, declară deschis noul an judiciar 1907—1908.

După aceia d. prim-preşedinte I. Burada procede la tragerea la sorţi a consilierilor ce urmează a trece de la secţia I-a la II-a şi viceversa.

Au trecut de la secţia a II-a la I-a d-nii consilieri: Suciu, Crivătz şi I. Porfiriu.

De la secţia I-a la a II-a, d-nii consilieri: C. Buzdugan, Em. Cernătescu şi C. Grigoriu.

D. Prim-preşedinte Burada a procedat la tragerea la sorţi a consilierilor care vor compune Camera de punere sub acuzare; au eşit la sorţi d-nii: Crivătz, Grigorovici şi C. Buzdugan.

Tribunalele au fost constituite ast-fel:

Tribunalul secţia I-a: prim-preşedinte St. Urlăţeanu, Em. Leppadatu, judecători de şedinţă şi Grigore Demetrescu supleant; judecător de instrucţie al cabinetului 1 d. Vespasian Erbiceanu.

Tribunalul secţia II-a: d. Al. Gane, preşedinte, Iulian Teodorescu, judecător de şedinţă şi I. Vincler, supleant, judecător de instrucţie la cabinetul 2, d-nul Cezar Parthenie.

Tribunalul secţia III-a: d. I. Corjescu preşedinte, D. Ciohodariu, judecător de şedinţă şi Hipolit Mârzescu, supleant; judecător de instrucţie la cabinetul 3 d. C. Sculy.

Judecător sindic d. Gr. N. Sutzu.

Solemnitatea s'a terminat la ora 1 şi jumătate.

Luni 3 Septembrie oarele 9 dim. se va oficia la cimitirul Eternitatea o panahidă pentru sufletului regretatului Gr. C. Buţureanu.

Prieteni şi colegi, rugaţi-vă pentru el.

Camera noastră de Comerţ întocmeşte o statistică a tuturor comercianţilor de băuturi spirtuoase şi fabricanţilor de spirt din circumscripţia acestei camere

---

Comisiunea examinatoare la liceul Internat pentru obţinerea de burse se compune din d-nii: P. Bogdan, Mihai Carp şi D, Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului.

Se naşte acum întrebarea: de cînd s'a luat obiceiul ca revizorul şcolar să fie numit în comisiunele examinatoare?

Pe lângă aceasta mai relevăm că pentru patru burse vacante sunt 79 candidaţi.

Astă-noapte un inceediu a distrus complect întreaga gospodărie a locuitorului Gheorghe Antighiu din cotuna Osoi, comuna Tomeşti.

Din cercetările făcute s'a constatat că focul a fost pus de rău făcători.

Nenorocitul locuitor a remas pe drumuri împreună cu soţia şi 5 copilaşi.

In cursul lunei Septembrie a. c. va apărea vol. II din colecţia de *„Ispisoace şi zapise*, scoase din Arhiva sfîntului Spiridon din Iaşi.

Cu acest volum s'a ajuns la anul vechiu de la zidirea lumei 7139 (1631). Volumul va cuprinde şi un indice de nume şi lucruri.

In curînd se va începe publicarea vol. III din această colecţie, în care va intra doc. slovo-romîne de subt Vasile Lupu.

Joi s'a întrunit la reşedinţa plăşei Galata, din comuna Galata, preoţii, învăţătorii, delegaţii aleşi de alegătorii cu vot indirect ai col. III judeţean dimpreună cu primarii comunelor respective pentru a proceda la chibzuirea şi alegerea unei persoane care să figureze pe lista colegiului III judeţean. Punîndu-se la vot, toţi cei de faţă s'au pronunţat pentru d. Covăsneanu, ţăran din satul Comarna pendinte de comuna Poeni.

Am anunţat că cu începere de Lunea trecută orele de cancelarie la Prefectura de judeţ sunt de la 11 a. m.—6 p. m. Nici odată la Prefectură n'au fost impuse atîtea ore de muncă şi funcţionarii ne-putînd suporta acest regim s'au prezentat în corpore aseară la ora 6, d-lui prefect Kernbach, rugîndul să revie la vechiul orar 11 jum.—4 jum., cum de obiceiu se şi lucrează la toate autorităţile.

D. Kernbach n'a luat încă nici o hotărîre, dar se speră că o să revie în cele din urmă la sentimente mai bune faţă de obijduiţii funcţionari judeţeni.

In chestia gratificaţiilor.—Ziarul liberal, formalizat de o notiţă a noastră cu privire la gratificaţiile acordate de epitropie, publică în numărul său de aseară un articol kilometric de apărare.

Drept or-ce respuns îi punem sub ochi, pentru moment numai următoarele:

Sub administraţia conservatoare Epitropia a dat ca gratificaţie *600 lei* însărcinatului Maximovici pentru administrarea Clubului dela băile Slănic, an în care a produs *14,000 lei.*

Sub administraţia Liberală Epitropia a dat ca **gratificaţie** însărcinatului **Pechea Alexandrescu** pentru administrarea Clubului dela băile Slănic care pe lângă că au produs — se zice — numai 12,000 lei.

1) Pentru munca depusă	3,000.—
2) *500 Perechi* cărţi jucate pe care le-a vîndut în Slănic unui comerciant din Tecuci cu *1 leu 80* perechea—fac—	900.—
3) Fostul local de băi No. 2 cu 6, care avea 14 cabine şi transformat *în otel* cu mobilele şi serviciul Epitropiei ceea ce a produs **neto** în timp de **75 zile**. . . .	2,600.—
Total lei	6,500.—

şi această sumă sub formă de *gratificaţie*, pentru administrarea clubului căci pentru jocul de Căişori au primit deosebit şi însărcinatul Pechea Alexandrescu tot 25 la sută din încăsări conform contractului.

Cea ce bănește în total reprezintă frumoasa sumă de *9,500 lei*, plus case şi băi gratuit atît pentru D-sa cît şi pentru personalul de serviciu.

Aceste toate fiindcă d. Pechea Alexandrescu reprezintă în partidul Liberal valoarea a doi membri $\frac{P}{p}$

Din Tîrgu-Ocna.— Liberalii locali aflînd că gruparea conservatoare sub conducerea d-lui M. Pastia va lupta energic în alegeri şi lista se va compune din oamenii cei mai de seamă în cari locuitorii au cea mai mare încredere, şi-au perdut cumpătul şi de pe acuma au început propaganda electorală cu toate nelegiuirile lor. In fie care noapte ei trimet agenţi electori compuşi din slujbaşii primăriei cari colindă pe la casele oamenilor; pe unii îi ademenesc, pe alţii îi ameninţă şi cu forţa vor să facă ca să fie aleşi; aşa Duminica trecută la 26 August curent liberalii au provocat o întrunire a locuitorilor din Gura-Slănicului în cîrciuma lui Iţic Avramovici unde cetăţenii au fost duşi pe la spate atît de agenţi cît şi de poliţişti cari îmbrăcaţi în uniformă au asistat la întrunirea lor.

Locuitorii cari refuzau a se duce la întrunire au fost ameninţaţi cu arestare şi prevestiţi că vor îndura cele mai mari mizerii dacă nu vor merge cu liberalii. Toată lumea indignată de aceste procedeuri şi nerusinări politice precum şi de manopere despotice de cari liberalii locali voesc a se conduce, s'a adunat în mare număr tot în acea zi în despărţirea Tisescii unde au protestat în contra acestor nelegiuiri, blamînd politica liberală şi aclamînd atît partidul conservator cît şi pe d. Mihai Pastia fostul primar conservator care în timpul administraţiunei sale a efectuat e mulţime de lucrări noi de edilitate. In adevăr gruparea partidului conservator din localitate se presintă şi de data asta destul de tare înaintea alegătorilor avînd un întreg program de reforme şi îmbunătăţiri pentru comuna Tîrgu-Ocna printre care este şi aducerea apei, canalizarea oraşului, pavarea şi iluminarea străzilor laterale din secţiuni; aşa că lista ce o va prezinta în alegeri are isbînda asigurată.

Un conservator

Ştiri şcolare.—Iată numele învăţătorilor din judeţul nostru, care s'au înscris pentru examenul de înaintare pe loc, ce se va ţinea în Februarie viitor: Bottez Gh., Chelariu Gavril, Dimitriu C., Dodon I., Florescu P., Dimitriu I., Florian Elvira, Georgescu I. G., Georgescu Gh., Iamandi Natalia, Ionescu D., Cososchi Ioan, Cososchi Maria, Popazu Aglae, Popescu C., Popescu Gh., Ripeanu N., Sachelarie Gh.. Sevastian V., Teodorescu St., Toma I., Toma Lucreţia, Ulmanu V., Gavrilescu Neculai, Gaşpar Gh., Moruzan Gh., Pomărleanu Petru, Popovici I. T., Racoviţa Grigore, Ţiţu Ioan şi Ciobanu Gh.

— Pentru examenul de admitere al elevilor înscrişi la şcoale secondare, ministerul a delegat pe următorii institutori:

D. I. C. Tăzlăoanu la gimnaziul Ştefan cel Mare; Neculai Ionescu, la Liceul Naţional; d-ra Luisa Stoica la Externatul Secondar de fete; Lazăr Grecea la gimnaziul Alexandru cel Bun şi Elena Stolescu la şcoala profesională de fete „Sf. Sava".

Institutele-Unite

IASI

Anul al 42-lea

Curs primar şi secuudar

Se primese elevi interni, semi-interni şi extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 1 Septembre

Un discurs senzaţional

Bucureşti.— Cu prilejul deschiderei noului an judecătoresc, d. procuror de curte Drăghici a vorbit despre „Rolul ministerului public în afacerile penale".

Răspunsul l'a dat d. Scarlat Popescu, prim-preşedinte al Curţei de Apel.

Discursul d-sale a provocat o senzaţie enormă şi este o filipică violentă la adresa moravurilor noastre avocăţeşti, la adresa unora din magistraţi şi mai cu samă la adresa ministrului de justiţie, şi a guvernului.

D. Popescu a spus în substanţă că magistratura noastră a dat dovadă că nu corespunde macar încrederei ce au pus'o în ea legiuitorii noştri, cînd i-au încredinţat respectarea secretului votului.

A atacat apoi procedeurile impulsive ale actualului ministru de justiţie şi rolul puţin colegial pe care l'a avut în diferite ocazii d. Grigore Ştefănescu, procuror general pe lîngă Curtea de Apel.

Insistînd, între altele, asupra cazului prefectului Iarca din Teleorman şi a conflictului cu magistraţii din acea localitate, a spus că guvernul actual a dat dovadă de puţin respect pentru magistratură şi lege, cînd în loc de a trimete pe prefectul Iarca înaintea instanţelor represive, pentru ilegalităţi constatate în mod oficial, a crezut de cuviinţă să se debaraseze de magistraţii care resistau influenţelor prefectului, în loc să se debaraseze de funcţionarul abusiv, care cu propria lui autoritate a dispus arestări şi eliberări din penitenciarul Teleorman.

„Pe acei magistraţi ministrul nu i-a aparat; dar nu i-a aparat nici procurorul general, magistratul de carieră, şi aceasta probabil fiind-că îşi închipuia că pe această cale va putea sui mai uşor treptele înaintărei".

Profesorĭ rămaşĭ fără posturĭ

Bucureşti.—Cu toată buna-voinţa d-lui Haret, au remas fără locurĭ, următorii profesori: Băilescu-Tulcea, Ştefănescu-Tg.-Jiu. Niculescu-Craiova Niculescu-Alexandria, Niculescu-Buzeu, Stanciu Calaraşi, Condăcescu-T.-Măgurele şi Magheţu-Craiova.

Toţi aceştia au făcut recurs la casaţie.

Infamie şcolară

Bucureşti.—In scop de răsbunare guvernul a dispus ca toţi profesorii rezervişti care au făcut parte din administraţia şcolară a d-lui Vlădescu, şi au agitat în ultimul timp contra d-lui Haret, să fie chemaţi sub drapel cu ocazia manevrelor.

Insuşi d. Vlădescu fostul ministru a fost chemat sub drapel.

Mişcare in corpul diplomatic

Berlin.—Nu se ştie nimic în privinţa ştirilor date după care o mişcare se va face în corpul diplomatic străin.

Chestia Mitropolitului din Drama

Constantinopol.—Muteşariful din Drama primind ordinul să expulzeze pe Mitropolitul din localitate, dacă nu va pleca de bună voie, Sinodul patriarchatului egumenic după o vie discuţie a decis să adreseze o telegramă urgentă Mitropolitului de se duce în congediu la Salonic.

Ştiri neîntemeiate

Constantinopal.—Ştirile din urmă răspîndite de către agenţiile străine după care s'ar fi găsit corespondenţe compromiţătoare la mitropolitul din Drama, sunt neîntemeiate. Personalităţi marcante de pe lîngă Poartă au dat acum cîte-va zile la şefii de misiuni amănunte asupra acestei corespondenţe şi care ar fi determinat acţiunea energică a Porţei.

Tentativă de expulsare

Londra.— Ziarele află din New-York că toţi Japonezii şi Chinezii care locuesc la Bellingham au fost somaţi să părăsească imediat oraşul. Japonezii şi Chinezii au declarat că se vor opune la asemenea tentativă de expulzare.

Ei s'au înarmat.

Groaznică fartună în Franţa

Paris.—Din diferite localităţi ale Franţei se semnalează accidente întîmplate eri din cauza furtunei.

Intr'o luncă lîngă Remirmont a pierit un tînăr de 17 ani, ucis de trăsnet.

Intr'o fermă lîngă Saint-Etienne, o fetiţă de 4 ani a fost ucisă; lîngă Besler un grup de vieri s'au refugiat într'o colibă unde a căzut trăsnetul, rănind pe o bătrînă femee şi copii.

Se semnalează mari pagube pricinuite viilor din cauza acestor furtuni.

Censura rusească

Berlin.—Agenţia Wolf află din Petersburg că censura din Moscova a adresat plîngere contra prinţului Trubeţkoi editorul ziarului „Moscowski" şi „Jesbenjeidjeulenik" pentru crima de les majestate şi tentativa de a răsturna ordinul existent.

Prinţul Trubeţkoi este şeful partidului revoluţionar renumitul «partidul de reînoire a Rusiei pe cale paşnică».

Noul balon dirigeabil

Londra.—După ziare autorităţile militare au stabilit în Munţii Athole din Scoţia o staţiune unde se fac încercări cu noul balon dirigeabil.

Papa şi congresul păcei

Munich.—In şedinţa congresului internaţional de pace s'a luat cunoştinţă de telegrama secretarului de stat al Papei, prin care zice că Papa poartă un viu interes tendinţelor congresului păcei, şi-i urează isbînză.

Călătoria Principesei Maria

Sigmaringen.—A. A. L. L. R. R. Principesa Maria a Romînlei şi Principesa Elisabeta, fica sa, au sosit aci pentru a vizita pe Principesa Leopold de Hohenzolern.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon

DIN IAŞI

Face cunoscut că în urma dispoziţiunilor luate de Epitropia Generală, serviciile acestei cancelarii se vor face cu începere de la 1 Septembrie a. c. de la oarele 11 jum. a. m. şi pînă la 5 jum. p. m.

No. 7186

31 Aug. 1907.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

GH. ST. RÂŞCANU

AVOCAT

HUŞI

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— *Iaşi,—Piaţa Unirei* —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

E. HEROVANU

AVOCAT

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 34 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	O jumatate loz 18 lei
Un sfert de loz 9 lei	Una optime de loz 4—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Nevralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
şi Iaşi la Konya, Raspvila Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSU SI ANTI-BILIOSU

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASI: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi, —*strada Stefan-cel-Mare*— **Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

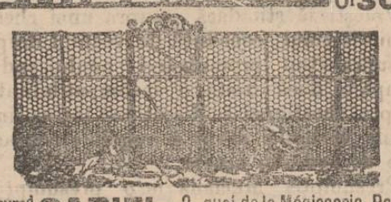

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis.... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 80
Porte-Cou[illegible] ... 7 [illegible]

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 235.—Marți 4 Septembrie 1907

POPORANISM ?

Ceia ce era de prevăzut se întîmplă. Consecințele turburărilor de astă-primăvară încep să se arăte și în ramura lor cea bună.

Lucrurile încep a se clarifica, situațiile a se limpezi, iar acei care pînă acuma dibuiau prin întunerec, conduși numai din instinct, dar în neputință de a indica o soluție, de a afișa un program, încep să se afirme, caută să cristalizeze chipul lor cum privesc lucrurile de astăzi și cele ce cred că ar trebui făcute pentru ca îndreptarea să se producă.

Și aceasta nu numai pentru acei chemați a legifera și a guverna—ci și pentru intelectualii noștri, doctrinari și teoreticiani, streini de preocupările oamenilor de guvern.

In cadrul acestora este și articolul d-lui Stere din ultimul număr al „Vieței Romînești"—articol-program, asupra căruia nu voim să anticipăm.

Un cuvînt, însă, asupra revistei în sine.

*

A nega succesul revistei ar fi o naivitate—căci evidența nu poate fi negată. Revista are succes, frumos succes, și nu numai de librărie. Succesul este mai cu samă în chipul cum se prezintă, felul cum ie scrisă și mănunchiul de scriitori pe care a reușit să-l adune.

Explicația acestui succes ?

„Viața Romînească" este prima revistă la noi care a mers paralel cu curentul existent—dacă nu cumva a mers chiar în urma curentului.

Marile noastre reviste de odinioară n'au putut viețui de cît cu prețul unor mari sacrificii și n'au cunoscut succesul de librărie, fiind-că totdeauna se puneau de-a curmezișul curentului literar și național, și căutau să dea o altă îndrumare, să creeze în sfîrșit un alt curent cu totul opus. Așa a fost cu „Convorbirile Literare", așa „Contemporanul" și altele.

Cu „Viața Romînească" lucrul se petrece altfel.

Dar o revistă trebue să respundă unei necesități, ea trebue să însemne o anume cerință, credință, și pentru a face brazdă, și mai cu samă a face să se producă roade, ea nu poate fi numai un mijloc de aducere la cunoștința cetitorilor a produselor imaginațiunelor unor scriitori de talent sau aprecieri și constatări asupra unor adevăruri științifice noui.

Ea trebuie să însemne un anumit mod de a vedea în privința întregei noastre vieți sociale. Numai astfel ea poate grupa și trage brazdă.

„Viața Romînească" nu întrunea pînă acuma aceste condițiuni. In afară de cîte-va cronici interne, de cîte-va emisiuni de idei foarte vagi asupra poporanismului, nimica nu s'a spus în revistă despre „programul", felul cum se concepe viața noastră politică și socială—în variile și multiplele ei manifestațiuni—și mai cu seamă cum ar fi bine ca să se manifeste această viață socială.

De abia acum se face aceasta. Articolul „Social democratism sau poporanism", sub formă de polemică cu socialiștii, este menit a umplea acest gol și este o urmare a concretizărei ideilor, după răscoale, din vagi și nedeterminate ce erau înainte.

Vom vedea întru cît d. Stere va răuși.

*

Un lucru, însă, nu poate să nu fie observat de pe acum : d. Stere pare a fi meșter în a găsi formule care să apropie lucrurile cele mai neapropiabile de pe lume. D-sa,—care nu poate nega că a fost socialist, căci în această calitate s'a afirmat, pentru ca mai tîrziu să intre în partidul liberal,—descopere posibilitatea de a fi adeptul teoriilor socialisto-marxiste cînd e vorba de streinătate și de a combate socialismul cînd e vorba de țara romînească; d-sa mai găsește apoi mijlocul de a împaca socialismul cu o mixtură de naționalism sui-generis ; găsește chiar posibilitatea să afișeze un program poporanist, d-sa membru marcant al unui partid sprijinit și format în mare parte de burghezia orășenească.

E și acesta un talent, dar bunul simț nu concepe aceste aproprieri, aceste împărecheri bizare.

Pentru a fi logic cu d-sa, d. Stere ar trebui să se pronunțe pentru un partid țărănesc. De ce nu face acest lucru ? De ce nu merge pînă la sfîrșit ? De ce găsește util a merge foarte departe în teorie și a se opri la jumătatea drumului cînd e vorba de aplicațiunea practică ?

N'am voit să anticipăm asupra articolului—se spune chiar că e un studiu foarte mare—dar se poate oare vorbi serios de poporanism la noi, se poate considera ca o idee progresistă ideia transformărei Romîniei într'o țară de mici proprietari ? Progresul enorm realizat de Romînia nu este el însuși urmarea culturei intensive pe care poate s'o facă numai marea proprietate, care are la îndămînă și capitalul mai eftin și mijloacele cele mai perfecționate pentru exploatarea pămîntului? Ce ar deveni Romînia compusă din mici proprietari țărani?

*

Poporanismul acesta, așa cum este prezentat,—și mai cu seamă în condițiunile anormale în care ia naștere —nu este menit a însemna un program serios.

Deși cristalizat în chip mai hotărît, acum după răscoale—a avut și el partea lui de influență asupra nenorocitelor întîmplări din Martie, însă numai prin acerba critică și nimic mai mult—poporanismul acesta apare mai mult ca o formulă inteligentă, descoperită pentru a salva o situație dificilă politică.

Oportunismul în politică a dat loc la multe—de ce n'ar da loc și unui program politico-literar, afișat cu mult talent și corespunzînd unei epoci de dibuială, de șovăire, pentru descoperirea unei soluții, care să puie capăt unei relestări de lucruri ?

C Rallu.

Administrația Comunală

La drept vorbind toată această administrație se reduce la d. P. Fîntânaru.

D. N. Gane ie primar numai cu numele. D-sale nu i se mai poate cere noui jertfe de muncă și activitatea după cele desfășurate în trecut și suntem siguri că acel capital de muncă nu va fi mărit nici cu o iotă prin faptul că d-sa ocupă din nou fotoliul de primar.

Sunt lucruri cari prea fac parte integrantă din firea însăși, spre a mai fi nevoie de multă analiză.

De aceia nu inzistăm mai mult și trecem mai departe.

D. N. Gane ie primar cu numele numai —atît și nimic mai mult. Cît despre d. Eraclide, d-sa e prea încătușat spre a putea face ceva și prea tînăr spre a i se putea pretinde ceva.

Totul se reduce dar la d. Fîntînaru și cînd ie vorba de d-sa, nimenea nu-i poate bănui cinstea, dar i se poate reproșa sistemul.

D. Fîntânaru are concepții foarte bizare despre o administrație comunală—d sa nu înțelege aplicarea sistemului „utili dulci" —sa facă, cu alte cuvinte, ca măsurile de interes general să apară și ca un lucru plăcut pentru fiecare cetățean în parte.

Nu, d-sa voiește să apară ca acel om rigid, neînfluențat de nimeni, care nu se lasă condus de cît de interesele orașului, fără a se preocupa dacă nu lovește de multe ori, și într'un chip sălbatec, în interesele vitale ale multor cetățeni.

D. Fîntînaru procede cam cu toporul și nu aude protestările și nemulțumirele care le provoacă.

Astăzi nu este om care să nu plece de la primărie nemulțumit, nu este reclamație care să fie satisfăcută—căci primarul de fapt știe să puie în toate o doză de răutate, care supără și jignește.

„Est modus in rebus" — d-le Fîntînaru, și ți amintim de acest cuvînt în interesul cetățenilor și al d-tale.

Cuvintarea d-lui Sc. Popescu și guvernul

Deschiderea noului an judiciar a dat ocozie la București să se repetă un fapt regretabil, eșirea unui înalt magistrat din domeniul impus de condițiile intrinsece ale datoriei sale. D. Scarlat Popescu răspunzînd d-lui procuror Drăghici a găsit din nou ocaziunea de a transforma discursul său de magistrat într'o filipică de întrunire publică, căci d. prim prețedinte nu este la primul său pas pe această cale, atacul dè eri e o repetiție a unui precedent creat de èl înșuși

Cu ocazia manifestațiilor nelègale de anul trecut, directorul nostru d. Lascar Antoniu relevîndu-le, a făurit în „La Roumanie" această justă observație care ar putea și azi să fie reprodusă :

„Mă întreb, cum se face că pasiunile și nemulțumirile personale ale cuiva, cari fac de obicei subiectul discuțiilor de club, să fie aduse în fața unui corp luminat de magistrați și avocați în ședința solemnă destinată exclusiv chestiilor de drept, de doctrină, de jurisprudență ?"

Nu aprobăm cuvîntarea d-lui Scarlat Popescu ; nu ne putem însă opri de a nu rèleva două fapte cari spuse dela înălțimea scaunului de magistrat pe care-l ocupă primul prețedinte în justiția noastră, au o deosebită însemnătate, prin veracitatea și temeinicia lor. D. S. Popescu a arătat rolul pătimaș și îngust cu care d. ministru Stelian a știut să conducă ministerul său. Magistratura țărei a fost transformată într'o camarilă ordinară și condusă în aprecierile ei de voința ministrului. Iată acele două cazuri mostre ; Doi magistrați cari și-au făcut datoria cu prisosință în timpul răscoalelor au fost trimiși unul într'un capăt al țărei, iar celalt în alt capăt fiind că n'au înțeles să-și facă datoria așa cum au crezut guvernanții. Și pe cînd acești conștiincioși magistrați au fost mutați acolo unde ministrul știa că ei n'o să primească, prefectul stă neclintit la locul lui de și acest prefect—e vorba dè d. Iarca—merită de mult să fie trimès înaintea instanțèlor judecătorești.

Celalalt caz se referă la alegeri. D. Scarlat Popescu declară solemn că la Buzeu toate buletinele au fost însemnate ; „în Capitală am văzut aduși la vot alți oameni de cît adevărați alegători".

Frumos regim rezultă din aceste două constatări făcute de un fruntaș al magistraturei noastre, regim care se sprijină cu prefecți, cari merită să fie în ocne și cu șarlatani meschini cari nu respectă nici secretul votului, coborîndu-se de a falsifica pînă și în fața magistraturei buletinele de vot.

Dacă protestăm în potriva discursului politic al d-lui Scarlat Popescu în incinta palatului justiției, — d. Sc. Popescu avea o altă cale a desvălui infamiile al căror secret îl poseda—protestăm și mai ènergic în potriva acestui guvern susținut prin fraude și criminali.

Căci nu credem că se va găsi cineva ca să dee o dezmințire celor spuse de primul prețedintè al Curței, cum nu putem pune la îndoială cuvintele d-lui Popescu.

Guvernul liberal a fost înfierat și va rămîne cu un blam hotărîtor și neșters.

DUPĂ VACANȚĂ

D-lor Directori ai școalelor secundare.

Școalele au fost deschise și nu știu dacă o fi atîta îmbulzeala pe stradele ce duc la diferitele institute și licee din Iași, dar nu poți trece pe Lăpușneanu și pe strada Goliei fără să nu dai pept cu sute de elevi. Curați îmbrăcați ca după vacanță, eleganți chiar în uniformele lor, îi vezi bătînd asfaltul cu cismele lustruite și strîmte, de seară pînă în noapte tîrziu.

Ce caută tineretul acesta pe stradă? întrebăm pe directorii de licee. Nu se poate lua nici o măsură ca să îi vedem mai puțini și nu doar că nu ne sunt dragi să îi vedem, dar pentru că ne sunt prea dragi și teama ne este că strada nu îi învață lucruri mari și îi duce la peire.

O stradă într'un oraș mare și cu aceasta Iașul se poate mîndri, e o adevăcată lecție de destrăbălare și dacă adăogăm încă într'un oraș în care nu există nici o poliție de moravuri, e o adevărată pacoste! D. Hamangiu, pe cînd era procuror la București, publicase o circulară în care atrăgea atenție publicului de a păstra cîte-va legi de bună conduită și organizaze cu prefectul poliției o poliție anumită a moravurilor.

In Iași mai mult ca ori unde ar trebui ca să existe o instituție aidoma și ea ar avea de pedepsit nu lubricitatea cîtor-va declasați cari nu își măsoară cuvintele dar și aventurile acestor juni liceani, care întrec pe cei bătrîni.

Și apoi directorii liceelor din Iași s'au plîns că numărul elevilor buni diminuiază, că toți premianții sunt evrei, că moralitatea și supunerea au scăzut, că moravuri curioase diriguesc spiritile. Toate aceste tînguiri ale căror ecou ne-am făcut la vreme, nu folosesc la nimic. E nevoie se se ia măsuri și găsim că ar trebui să să interzică adolescenților plimbările pe stradă și în localuri publice cum trebuesc supraveghiate viața și obiceiurile lor. Lucrul e destul de serios ca să ne oprim la aceste observații și vom reveni—pentru o clipă rugăm pe directori a lua în vedere observațiile noastre. Le facem fără nici o răutate ci din dorința de a putea contribui pe cît ne este posibil și cît ne este indicat la ridicarea nivelului moral al generațiilor de mîine și a priponi o stare de lucruri de care singuri elevii de azi se vor plînge mîine.

OAMENI ȘI LUCRURI

PRINTRE FLORI

Cea din urmă seară a ultimei luni de vară se arătă rece, — rece ca părerea de rău ce însoțește o grea despărțire. Și atunci primul gînd s'a îndreptat asupra sărmanelor flori ce stăteau colo, tremurătoare și resemnate, în straturile grădiniței noastre surprinse de răceala toamnei timpurii, neașteptate și grele.

Sărmanele flori ! Cu cîte peripeții și greutăți n'au avut ele de luptat din primăvară pînă acum ! Noi le-am urmărit cu dragoste și luare aminte ; le-a urmărit și le-a ajutat mai cu seamă buna-voința ei, mîna care una cîte una le-a răsădit, le-a supraveghiat, le-a ajutat să prindă rădăcină și viață, să nască culori și semințe, să nu ducă lipsă de apă, de hrană, de răcoare în zilele marilor călduri. De cîteori floricelele gingașe cari au de sigur, precum le atribuie cîntăreți mari ai firii, dela Goethe pînă la Maeterlinck, viața și inteligența lor reală — vor fi binecuvîntat pe stăpîna lor care le-a stat într'ajutor asigurîndu-le creșterea și dezvoltarea, trăind par'că împreună cu dînsele zi cu zi, ceas cu ceas și purtînd grija să nu le lipsească nimic !

Cu toate aceste n'a fost lucru ușor ; căci împotriva secetei de vară cu puterea ei de a distruge, cu oardele ei de miasme, insecte și viermine, e cu neputință de luptat. Fără ploaia binefăcătoare de acum cîteva zile cea mai mare parte a florilor se stingeau înnădușite de zăduf, arse de praf victime pe altarul naturei vitrige.

Dar ploaia a venit, abundentă, întăritoare, redînd florilor culorile și vigoarea, reînviindu-le într'o ultimă înflăcărare de tinerețe. Pe urma ei, pe cărările înnegrite rămăsese moarte doară albastra „buna dimineața" fără vlagă și albul crin, prea gingaș din cale afară. Dar acum—primejdia e alta. Toamna se apropie și stăpâna lor e cuprinsă de o vie neliniște : dacă prima noapte de toamnă, așa de senină și rece aduce bruma, teribila brumă care însamnă moartea florilor ? Și acest gînd de spaimă o ține locului, cu ochii înlăcrimați asupra grădiniței. Dac'ar ști florile aceste câtă grijă, câtă temere simte ea pentru ele, de dragul lor, dacă-ar ști de cîte ori, în timpul nopței, ochii ei negri s'au lipit de geamul aburit pentru a veghea asupra lor cu răbdarea și dragostea pe care numai femeile le pot arata florilor—nu sunt oare surori ?—ar muri mângîiate și mulțumite în brațele toamnei reci.

Dar n'au pierit ; căci bruma n'a căzut încă și astă-zi florile dezrădăcinate umplu odăile și întrările în toate colțurile, adăpostite de frig. Straturile s'au golit pînă la revenirea primăverei și bietele flori cată să se mulțumească pînă atunci de strîmtele incăperi ale oalelor de lut, în loc să aibă tot pământul pentru hrana lor... Cunosc doară și ele greutățile vieței, neplăcerile luptei pentru trai și după zisa lui Maeterlinck, poetul lor, „floarea dă omului un prodigios exemplu de curagiu, de perseverență și de ingeniozitate și dacă noi am desfășura în luptă cu durerea, bătrînețea, moartea o jumătate din energia unei mici floricele—soarta noastră ar fi cu totul alta..."

...Și mai cu seamă dacă ne-ar ocroti femeile tot cu atîta bunăvoință și iubire...

Rodion

Din scriitorii ruși contemporani

LEONID ANDREEF

In luptele cari se dau în Rusia între autocrația muribundă și poporul tânăr, energic, hotărît, scriitorii ruși au luat și ei parte, contribuind cu cuvântul lor astăzi, cum au contribuit de cîteva decenii să creeze o mentalitate anumită, cea mai curioasă și mai superbă minte a unui popor erou. Sunt pagini superbe scrise de toți scriitorii acestei epoce, cari vor forma într'o zi evanghelia acestui neam oropsit astăzi, și cari vor fi cîntate și cetite cu sfințenia religioasă cu cari se citesc rîndurile povestitoare a creărei unei vieți noui.

Și pe cînd în acest armonios spectacol al unirei tuturor gîndurilor mari spre a proslăvi și a îmboldi la lucru jertfele și străduințele unora, curajul și voința altora —un singur scriitor rămas în umbră nu poate pornì aceași luptă. Leonid Andreef e prea puțin un om de luptă și prea mult filosof. Gîndirea lui nu se poate adapta gîndirilor tuturor. El iubește prea mult mintea sa ca să o poată toci alături cu alții. Individualitatea sa e prea mare ca să poată a se umili voinței altora.

Gîndirea lui, cum o spune singur într'o superbă nuvelă cu același titlu, îl transportă pe culmi de unde vede jos bălăcindu-se oamenii cu pasiunile lor animale și meschine, cu eterna lor teamă de viață și moarte, cu bisericile lor, cu rugăciunile lor, cu *Te-Deumul* lor.

El nu îi poate urî pe oamenii aceștia dar nu îi poate nici iubi ; pentru el, toți sunt deopotrivă, dacă prezintă o individualitate puternică și aleasă. Și figura anarhistului e nobilă cînd bravează moartea așteptînd tupilat în mulțime s'arunce o bombă în potriva unui guvernator, dar și acesta e o figură de seamă cînd știind că la fiecare pas va fi omorît, el merge cu curaj înainte sfruntînd moartea, renunțînd la viață.

Da ; Leonid Andreef s'a îndepărtat de curentul literar al epocei sale—el nu cată a descrie frămîntările și luptele ce se dau, el nu voește a fi istoricianul vremilor sale, el rămîne filosoful lor. A căuta adevărul în toate aceste lupte revoluționare ; a pricepe unde vor duce toate aceste crime pornite atît de jos, cît și de sus, a căuta să degajeze nu rolul mulțimei, dar rolul individului, iată ce vrea acest individualist fără limită.

Rînd pe rînd el dă într'un interval foarte scurt cîte-va nuvele și drame cu subiecte referitoare mișcărei revoluționare cari pun în vază tocmai aceste vederi originale și unice.

Gubernatorul e titlul unei nuvele în care eroul e un gubernator în vremea revoluției. Intr'o greva de lucrători el e nevoit să tragă asupra mulțimei și treizeci de barbați, nouă femei și trei copii au fost uciși. Gubernatorul vizitează grajdurile poliției unde cadavrele sunt întinse pe două șiruri, iar alea între ele e presarată de nisip galben ca într'un parc printre răzoarele de flori. O atenție din partea prefectului de poliție ! Și trupurile acestea întinse nu îi făceau nici un efect. Ii se părea că vremea s'oprise și venise ceva ce el nu putea defini. Nu era nici părere de rău, el se credea drept ; nici jalea, această simțire plăcută și moale, care cheamă lacrimi sub pleoape și învălue inima într'o năfrămă îngustă. Nu, el se gândea la morții aceștia ca la niște figuri din carton, ca la niște păpuși sdrobite și nu putea să își închipuie nici durerea, nici suferințele lor. Dar el nu se putea opri să nu gândească la ei, să nu trăiască mereu cu ei și de și zilele au trecut de la vizita sa în grajdurile poliției, el tot trăește cu aceeași impresie ciudată.

Faptul de a fi tras asupra mulțimei, nu îi va fi ertat și revoluționarii pregătesc un atentat. Totuși gubernatorul n'are teamă—el se crede drept. De acea își continuă înainte viața, cum a dus'o și până aci.

Iarna și vara gubernatorul se scula la șease, se spala cu apă rece, bea un pahar cu lapte și pleca la șapte în oraș. Mergea pe strade fără nici o teamă, de și știa că la fie-care pas, moartea îl aștepta tupilată, cum stă tupilat vânătorul.

„Mă vor omorî cu revolverul, își zicea singur, azi sunt revolvere foarte bune !" Bombe, în orașul nostru, nici nu știu fabrica. Pe fiul meu cînd are să fie gubernator, au să îl omoare cu bomba, pe vremea aia și în orașul nostru vor fi bom-

be.“ „De ascuns tot nu mă voi ascunde.“ „Şi totuşi păcat să fiu omorît! Nimeni nu va şti gîndurile mele drepte şi cinstite. Toate le ştiu, numai asta nu vor şti. Dar ce e de făcut? Să vorbesc nu face. A îmblînzi pe judecători, căci ei sunt judecătorii mei, nu face—nu e nici cinstit!“ „Aşa fiul meu nu înţelege că a omorî pe flămînzi, pe nenorociţi nu e o cerinţă a statului. Cerinţele statului ar trebui să fie în a hrăni pe sărmani şi nu a-i ucide.“ De odată el îşi aduce aminte că nu fiul său a tras în mulţime ci el şi atunci tot mergînd pe stradă gubernatorul şopteşte:

— E tîrziu! dar tot nu le voi cere ertare!

Şi aşa mergînd ajunge la grădina palatului gubernatorial; aci el stă de vorbă cu bătrînul Egor, grădinarul.

— Am ascultat Egor că vor să mă omoare...ştii, pentru lucrătorii acea. Ei, ce crezi moşule, mă vor omorî?

— D-zeu îi ştie! Eu cred că te vor omorî.

— Şi cine mă va omorî.

— Poporul. Societatea.

— Mă vor omorî, dar apoi se vor căi.

— Da asta e adevărat, se vor căi şi încă cum se vor căi!

— Dar atunci de ce omoară dacă se vor căi? Ce mai minte şi asta!

Şi gubernatorul merge mai departe. Trece pe strade înguste şi uitate unde lumea se miră să îl vadă, iar unii îi striga: omorîtor decopii! Trece pe stradele mari pe unde lumea îl salută cu teamă; trece pe aleele populate de norod şi pe ori unde merge el simte fiorul morţei, acoperindu-l, însoţindu-l. El nu îşi trăeşte viaţa, el e în agonie, un muribund care merge; fie care minută poate să fie o clipă premergătoare morţei. In fie care zi el primeşte o scrisoare care îl ameninţă şi în fie care scrisoare îi se arunca acelaşi epitet de: omorîtor de copii. Dar el nu ia nimic în seamă şi continuă drumul său.

De cîte ori eşea din casă el îşi zicea: Astăzi trebue să fie! Azi voi fi omorît şi de unde va veni moartea? Cine mă va omorî?

El aşteptă! De moarte nu se temea. Vor trage în el şi el va cădea, apoi îl vor înmormînta, va fi muzică, ordine şi gata. Voia să întîlnească moartea bărbăteşte. Nu se gîndea: fi-va după moarte o nouă viaţă sau nu, fi-va o judecată sau nu; pentru el totul se va sfîrşi în ziua în care va fi omorît. Şi mănîncă, şi bea cu aceiaşi poftă ca şi în trecut. Dar într'o noapte, cu trei zile înainte de a fi omorît, el visă ceva rău şi în vis avu un vaet greoi pe care auzindu-l singur se îngrozi şi se cutremură întreg de frig. Acoperindu-se bine şi înghesuindu-se în pat el striga încet:

— Veniţi, veniţi spre mine, ori cine din voi, veniţi...o,o,o!... Dar a doua zi el eşi din nou în oraş şi două zile în urmă, fu ucis.

„Toată lumea vorbi de aceasta, unii aprobîndu-l alţii condamnînd acest atentat; dar în toate cuvintele se simţea un uşor tremur al marei frici: ceva enorm şi a tot puternic, ceva ca un ciclon care se întindea asupra tuturor patimilor şi nimicurilor plictisitoare şi care aratau icoana Legei-Răsbunărei“.

Acestea sunt în scurt reduse cele 60 şi mai bine de pagini cari nu sunt de cît un himn acestei voinţi şi individualităţi alese pe care le avea un om şi care merita tot atît de multă stimă de la mulţimea fricoasă şi laşă, ca şi asasinul lui, răsbunătorul copiilor şi oamenilor ucişi.

Dr. I. Duscian

Opinia la „HUŞI“

(Corespondenţa partic. a ziarului „Opinia“)

Cum suntem în toiul luptelor electorale pentru comună şi cum la liberali e legată de politica comunală persoana d-lui Nicu Cişman, e bine a da cetitorului huşan cunoştinţe despre perindarea la primăria Huşilor a tuturor primarilor de la 1864 în coace.

Tot d. Nicu Cişman, cel mai des revenit la primăria Huşilor, a întocmit încă din 1903 un tablou al tuturor primarilor şi preşedinţilor de comisii interimare.

In răstimpul de 43 ani, s'au perindat 26 de persoane la primăria Huşilor, numărînd 31 primariate şi 15 preşedinţii de comisii interimare, adecă un total de 46 schimbări.

Cel întăiu în listă vine *Mihaiu Ionică*, comerciant, care a revenit de 3 ori în timp de 6 ani (1864—1868, 1870—1871, 1876—1877).

Al doilea primar e *Petrache Dobrea* cu 2 ani de primariat (1868—1870).

Al treilea primar este *Vasile I. Neculau*, care a stat 2 luni în cursul anului 1871. V. Neculau trăeşte; e un prietenos şi vesel bătrîn, a cărui viaţă sbuciumată şi plină de contraste închiagă în ea toate peripeţiile tulburei vieţi politice dela noi.

Al patrulea primar e *C. Perieţeanu* în răstimp de 3 ani (1871 Iunie—1874—Fevruarie). Pînă mai eri întîlniai prin culoarele ministerului de instrucţie în Bucureşti, pe bătrînul Perieţeanu, care a crezut de cuviinţă să se mute la Bucureşti cu toţi ai săi. Perieţ anu a fost cel mai statornic primar pe vremea conservatorilor între 1871—74.

Al patrulea primar a fost *St. Gheorghiu Parpalea*, care a revenit de 4 ori la primariat între 1874, 1877, 1878, 1887|88. Dl. St. Gheorghiu a rădicat prin muncă proprie şi energie treptele politice şi suirea sa e o pildă vie a dorului de realţare, pentru mulţi din tinerii de azi. D. St. Gheorghiu a fost primarele reprezentînd ideile partidului liberal, un contra emul a lui N. Cişman.

Al cincilea primar a fost *Ioan Atanasiu* zis *Enacu*. Negustor fruntaş, om harnic şi muncitor, dugheana lui Enacu după focul tîrgului din 1873, a devenit centrul de petrecere în Huşi, unde a rămas şi pînă azi.

Ion Atanasiu revine de 2 ori la primariat între 1874—1876, deci e al doilea primar conservator, după C. Perieţeanu.

Al şeselea primar a fost *Gh. Gociu*, avocat şi proprietar. Primariatul său a fost foarte scurt în 1874 Iulie—Octombrie. D. Gociu a dus apoi mult timp o viaţă foarte retrasă, ocupîndu-se cu avocatura. Azi d-sa e junimist fuzionat, păstrînd nota culminantă a familiei precumpănitoare în politica conservatoare.

Al 7-lea primar a fost *Alex. Teodor* în 1876 Martie—Iulie, avocat; d-sa e tatăl d-lui D. A. Teodor, prefesor şi director al Invăţămîntului secundar şi superior.

Al 8-lea primar a fost *C. Buznea* în 2 rînduri, în 1878 şi 1880. Şi d-sa a fost reprezentant al comerţului romîn.

Intre 1878 şi 1883 se perindează 5 primari:

Nec. Constantinescu (1878—1880).
C. V. Calciu (1880—1881).
Vas. Idriceanu (1881—1882).
Minachi Iliescu (1882—1883).
Nic. Cişman 1883. D. Nicu Cişman a trecut de 5 ori pe la primăria Huşilor, ca pimar şi preşedinte. In jurul lui s'a dus toată politica liberală plină de ură şi de zavistii, la cari nu puţin a contribuit el singur cu personalitatea sa. De 24 ani în urmă primăria Huşilor a văzut trecînd din cînd în cînd pe conu Nicu la primărie şi ciracii săi în slujbe şi-au strîns rîndurile în juru-i formînd o falangă de luptători, nu prea onorabili, dar stimabili.

Cişman a primariat în 5 dăţi: 1883-1884, 1895—1896, 1898—1899, 1903—1904, 1907 Martie—Iulie. El e elementul viu şi vechiu liberal ce duce şi azi lupta în numele trecutului nu cu puţin insucces, dar cu mare răutate de gură şi condeiu, un beteşug al bătrînilor *torreadori*.

Al 14 primar în serie vine *Haralamb Bosie*, rentier, care ţine locul lui Cişman 4 zile (28 Sept.—2 Oct. 1884), cînd începuse marele proces. Bosie a fost întruparea cea mai curioasă a omului în intimitatea lui. Veşnic ajutor de primar, el a iscălit 4 zile ca primar. ca şi Voevozii Fanarioţi, cari iscăleau decrete pe cîteva luni.

D. Popescu a trecut de 3 ori pe la primărie supt liberali 1884, 1885, 1887, schimbînd cu *Toader Tutov* în 1884/85, pentru a deveni conservator în 1893/94.

Tutov a fost tipul omului politic *dolce far niente*, aşa că a rămas proverbial la Huşi, găsindu-şi demni emuli în candidatul dizident de azi. Al 17 la rînd a fost d. *Anastasie Trianţaf*, avocat din Iaşi, care a avut darul de a sluji la 2 domni: la conservatori între 1888—1893, şi la liberali între 1896—98, dovadă de calibrul oamenilor politici de la Huşi. Azi Triandaf e exofilisit din matca liberală huşană.

Dela 1894 mai avem o serie de primari mai mult sau mai puţin mărunţi:

Stirica I. Atanasiu (1894—1895), negustor şi rentier.

V. Gh. Peiu. (1900—1901) cel mai autoritar şef de club.

Ir. Ghiorghiu. (1902), deputat liberal, neutru în partid, cu sprijin în amândouă partidele, echilibrist de forţă, dar condemnat la inactivitate şi inaniţie politică.

V. Caligari, tipul gentelmanului, care face salturi mortale şi în politică şi în viaţă. Azi îşi duce traiul la Tulcea.

C. Patraşcu Căpitan 2 luni în 1903, unul din cei 3 bravi căpitani duelgii.

Ultimii în serie sunt d-nii:

D. P. Andriescu în două rînduri (1899-1900); 1905—1906, a primariat în numele partidului conservator *bădia* Mitică al clubului şi băeţilor din Huşi, scos din circulaţie curentă prin a lui buna-voinţă.

Gr. Vericeanu 1906, sărit aşa fără ştire în partidul conservator, graţie atitudinei şefului; temperament demagogic şi mare cu cei mici şi mic cu cei mari, duce ponosul firei lui insinuante şi svăpăiate. Vericeanu e o formulă în poliţia Huşilor cu atât mai greu de dezlegat cu cât cucuprinde în ea nu numai graba omului de a parveni dar şi metoda inerentă acestei grabe.

In sfârşit *dr. I. Munteanu*, care închee pentru moment seria cu.....şi *„va urma“*.

In viaţa comunei Huşi se ceteşte transformarea vieţei acestui oraş. In răstâmp de 20 ani s'au luptat la comună comerţul; azi au năvălit profesiunile liberale: avocaţi, medici şi liberi de orice sarcină.

Cei vechi—ca V. Idriceanu—iscăleau cu pecetea, dar erau oameni solizi, cişti de azi scriu şi ocărăsc la gazetă ca la uşa cortului, dar sufletul li e gol de ceva sfânt, căci nu-s duşi des la biserică.

Corespondent

Litere-Ştiinţe-Arte

Ni se comunică din cercuri iniţiate că actualul comitet teatral are intenţia de a angaja muzica militară în locul orchestrei conservatorului. Vom comenta faptul, când va fi îndeplinit, căci nu ne vine a crede. Ştim că d. preşedinte al comitetului teatral a promis *solemn* societăţii artistice a absolvenţilor şi elevilor conservatorului că va angaja orchestra acestei societăţi. Iată de ce nu credem că se va da preferinţă muzicei militare care are alte chemări.

*

Cenzura berlineză a interzis piesa „Monstrul“ („Das Ungehener“) în care se arată marea conrupţiune rusească în toate ramurile administraţiei începînd de sus, foarte de sus.

Efectele vizitei dela Swinemünde.

*

Se anunţă din nou apariţia interesantelor „Memorii“ ale fostului prim-ministru italian Crispi. Numai de nu s'ar amîna iar.

*

Tenorul german Hans Buff Giesen care s'a sinucis zilele aceste împuşcându-se în tren, era descendentul renumitei Charlotte Buff pe care a imortalizat-o Goethe sub numele de „Lotte“ în celebrul său roman „Suferinţele tânărului Werther“.

*

O mare descuragiare a cuprins lumea aeronautică in urma nereuşitei expediţiei lui Wellman. Să sperăm însă că alte încercări vor fi mai fericite şi ne vor apropia de.... polul nord pe calea aeriană.

*

Ziarele americane au băgat de seamă de mai multe ori că cea mai mare parte din comediile ce se reprezintă în Statele-Unite sunt de origine streină. Pentru a remedia acestui rău şi a-i încuraja pe autorii indigeni s'a format la New York un institut dramatic în care se poate învăţa(?) arta de a compune drame şi comedii. Durata cursului este de doi ani.

*

Limba esperanto a pătruns şi în teatru. Congresiştii din Cambridge au asistat acum cîteva zile la o reprezentaţie dată în limba care le e scumpă.

Programul se compunea din faimosul episod Bardell contra Pickwik, scoasă din celebrul roman al lui Dickens. Părţile erau susţinute de actori de toate neamurile: englezi, francezi, nemţi, italieni şi spanioli; graţie uniformităţii pronunţării nici un cuvînt al dialogului şi a fost pierdut pentru auditori.

*

STRUNA ZILEI

IDOLUL

Toţi miniştrii, toţi reprezentanţii oficiali au slăvit la banchete petrolul.

«Ziarele»

Domnul zilei e Petrolul...
Au dreptate aşa dar
Cei ce-au poreclit regimul
De-acum drept....incendiar.

Informaţii

E cunoscută de toţi dragostea şi solicitudinea ce le-au aratat fostul guvern conservator pentru Iaşi.

Chestia apei, partea economică şi partea culturală a oraşului, au preocupat mult guvernul conservator, pentru care recunoştinţa cetăţenilor va fi mare.

Nu cu aceiaşi dragoste îmbrăţişează actualul guvern a doua capitală a Moldovei; nu numai că pentru Iaşi nimic nu se mai face, dar vor să distrugă şi ceia ce are.

In special partea culturală a Iaşilor va avea mult de suferit sub actualul guvern.

Conservatorul de muzică şi declamaţie, una din instituţiile noastre de samă, e pe cale de a se desfiinţa; sectarul de la culte,— d. Spiru Haret fiul al Iaşului,—cu toate rapoartele actualului director, a refuzat să mai subvenţioneze instituţia. Ca răspuns la rapoartele directorului, ministerul cultelor, a trimes pe inspectorul Teodoru la Iaşi, care în numele d-lui Haret a spus că pentru cele ce se cere pentru Conservator, trebuie un budget aparte şi ministerul nu dispune!

—

Din Tîrgu-Ocna.—In vederea alegerilor comunale din Tg.-Ocna, toţi fruntaşii conservatori vor veni să susţină lista cu d. Pastia în cap. D. Eugen Ghica, Cantili şi Nicaki Botez vor lupta pe faţă. Asemenea şi din partea liberalilor va veni d. Radu Porumbaru, care între altele are greaua chemare de a potoli furia liberalilor Ocneni de cînd cu intrarea în rîndurile lor a d-lui dr. Ghiorghiu, fost deputat conservator.

—

Sîmbătă 8 Septembrie a. c.,—sărbătoarea Adormirea Maicei Domnului,—se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Talpalari.

Serviciul Divin va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Ghenadie Georgescu, Vicarul Mitropoliei.

—

In zilele de 8 şi 9 Septembrie vor avea loc în grădina Copou două mari serbări organizate de administraţia comunală în scop de a se mări fondurile pentru ajutorarea femeilor scapatate şi pentru îmbracarea copiilor saraci din şcolile primare.

Atît scopul laudabil cît şi programul serbărilor vor aduce cu siguranţă un numeros public dornic că pe această cale să uşureze suferinţele unor nenorociţi.

La timp vom publica programul acestor frumoase serbari.

—

Misiunea rusească care a luat parte la serbările din Sofia, ce au avut loc la 30 August, va sosi mîine în localitate, pentru a lua drumul prin Ungheni, la Petersburg.

—

D. General de divizie Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, s'a reîntors eri din concediu.

D-sa va inspecta zilele acestea trupele din localitate.

—

Aseară a avut loc prima representaţie a transformatorului italian Ambrosi. E drept a fost lume multă dar transformatorul n'a răspuns aşteptărilor şi nici reclamelor chilometrice afişate pe zidurile oraşului.

Programul reprezentaţiei a fost un program care ar fi putut fi mistuit la vre'un bîlciu oare-care, iar nici de cum la o representaţie unde se plăteşte 3 lei locul. Cu un cuvînt lumea a eşit nemulţumită de la spectacol.

—

Primim o plîngere contra agentului de percepţie Grigore Călin, şi facem atenţi pe cei în drept, spre a lua măsurile cuvenite.

Numitul agent presintîndu-se în ziua de 31 August la biuroul fabricei d-lui C. Burger, spre a încasa o amendă, ce nu era justificată în totul, şi găsind numai pe soţia d-lui Burger, care-i spuse se vie mai tîrziu cînd va fi soţul acasă, Călin începu a profera o serie de insulte şi grosolănii, iar apoi să lovească şi maltrateze pe d-na Burger, care fiind gravidă a suferit consecinţele acestei maltratări.

D. Burger a reclamat faptul celor în drept.

Noi protestăm contra acestui barbar procedeu şi cerem ca abuzivul funcţionar să'şi ia pedeapsa.

—

D-na Natalie Ohl, reîntorcîndu-se din vilegiatură şi-a redeschis atelierul de confecţie din str. Lăpuşneanu.

—

La agenţia teatrală „Thalia“ pe lîngă numărul de bilete a loteriei Statului romîn, pentru clasa IV-a, care sunt reţinute, mai sunt încă un număr restrîns de bilete ne angajate şi care se pun în vînzare chiar de astăzi cu preţul curent.

—

P. C. S. Archimandritul Gherasim Miron, actualul spiritual al Seminarului Central din Capitală, a fost numit profesor de religie la şcoala Normală din localitate, în locul regretatului Econom I. Vasiliu.

—

D. I. Crudu a fost numit maistru de şaligrafie şi desemn la şcoala comercială, în locul d-lui C. B. Penel.

—

Joui 6 Septembrie se va vinde la Răsboeni averoa rămasă pe urma lui Gh. Gărbăcescu, arendaşul acelei moşii, care se ştie că acum cîte-va săptămîni s'a sinucis, impuşcîndu-se.

—

In strada Toma-Cozma s'a înfiinţat o nouă casă de economie, cu numele de „Prevederea“.

Numita societate a strîns deja un capital de aproape 30,000 lei.

Preşedintele societăţei este d. Th. Jelea, iar casier părintele C. Ionescu.

—

DIVERSE

— Trecătorii au găsit azi dimineaţă pe şoseaua Trei-Calici un copilaş de sex masculin, de curînd născut.

Micuţul abandonat a fost trimes la institutul Gregorian.

— D. X. Eraclide, ajutor de primar, a confiscat eri o mare cantitate de pîne de la brutăria A. Trepcea, din strada Anastasie Panu, care aveau lipsă la cîntar.

— Un incendiu s'a declarat aseară la locuinţa lui N. Climescu, din Str. Dubalari No. 1.

Focul a fost stins de către locatari.

— A fost adus şi internat la institutul antirabic vierul Gh. Moisiu, de la via d-lui Pantazi, care a fost grav muşcat de un câne turbat.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

7

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(amintiri din Conservator)

Viitorul acesta îi se părea aci, apropiat. Mai ales acum cînd aproape toată capitala începuse să vorbească de talentul uimitor al fiului său. El gîndea: „Concertul public! Mitenka are să uimească toată lumea. Au să îl cheme în case boereşti, au să îl ajute, au să îi facă daruri; reuşeşte la concertul acesta, va da un concert singur, şi apoi dacă o da D-zeu pleacă el şi peste frontieră, omenirea întreaga s'o sperie“.

După lecţiile celel'alte, Mitea a trecut în clasa lui Onkel care l'a felicitat pentru succesul lui de eri seara şi apoi i-a spus:

Pentru concertul public trebue să lucrezi mult, foarte mult.

Cînd Anton Egorici s'a întors de la lucru unde reuşise să obţie ceva supra numerar, s'a dus după Mitea la Conservator, aci Onkel i'a spus şi lui; trebue să lucreze, foarte mult să lucreze.

După această recomandaţie, Anton Egorici a îndoit atenţia sa. In ziua acea abia Mitea a putut să imbuce ceva că bătrînul i'a şi pus vioara în mîni. Anton Egorici îi da din vreme în vreme cîte o bomboană pe care le ţinea în buzunarul hainei. Cu tot felul de şiretlicuri l'a făcut să lucreze până la 1 noapte.

După ce l'a desbracat pe Mitea şi l'a culcat în pat şi încet a eşit din odaie, Mitea afundîndu-şi capul în pernă a început să plîngă de oboseală şi ciudă în potriva concertului acesta, care se desmna lui Anton Egorici în culori aşa de vii, pe cînd pentru băet era ceva îngrozitor şi dureros.

III

Serata publică era hotărîtă pentru Sîmbătă. Vineri Anton Egorici s'a sculat în loc la şease, la cinci dimineaţă şi imediat a început să se nelinişteasca. Chiar a se imbraca nu ştia şi nu făcea aşa cum o bicinuise de cinci zeci de ani s'o facă. A îmbracat întăi jiletca şi apoi pantalonii şi ghetele; spălîndu-se a stropit tot păretele şi în loc să se şteargă cu ştergarul care era alături de spălător s'a şters cu cearşaful de la pat. Pe Irina a deşteptat'o fără nici o atenţie—aruncînd tot de pe ea aşa că frigul a trezit'o drept în picioare. Lapte! scurt a poruncit Spiridonov şi singur a început să încălzească soba din odaia lui Mitenka.

La şease şi un sfert Mitea era în faţa pupitrului. Faţa lui micuţă şi bună era azi suparată şi posomorîtă. Nu se uita la tatăl său şi maşinal îndeplinise toate rugăminţile lui.

— Mitenka, iubitule! suna în urechile lui glasul rugător şi umilit al lui Anton Egorici, Mitenka, puiule!... Lucrează, lucrează... Poimîne ai să dormi mult, numai azi şi mîne. Arată-te ce poţi!

Mitea în silă privea la note şi pleoapele lui luptau cu somnul aci, aci să se închidă. Nici odată nu îl atrăgea atîta din nou patul sub plapoma lui caldă cum îl trăgea astăzi. Dar el cînta. El cînta numai pentru ca să n'audă vocea lui tatăseu. El singur nu ştia de ce, dar cînd auzea în apropierea urechii lui vocea dulce şi moale a lui Anton Egorici inima lui începea să bată, cum se bate cînd 'ţie teamă. Cînta, prost, falş, depărtîndu-se de la tact, dar cînta mereu, tocmai de acea să nu audă în urechile lui: Mitenka, puiule, micuţule, domnul Onkel a spus.

Anton Egorici nici nu s'a dus la datorie în ziua acea. A trimis pe Irina cu o hîrtiuţă că e bolnav. Unde putea el să se mai gîndească la datorie, cînd azi era repetiţia gloriei familiei Spiridonov. De şi el nu se îndoia că Onkel va fi uimit dar nu putea să permită ca ultimii paşi către glorie să fie făcuţi de Mitea departe de privirile lui. Mitea a cîntat mereu pînă la ochiuri. Dejunul acesta îi s'a părut azi scîrbos. Tot ce făcea posiţia lui în casa deosebită, totul îl oprea de la somn, de la joc, de la libertatea copilărească, de la văzduhul curat, de la lumina soarelui, totul la un loc cu Anton Egorici, cu vioara, cu Onkel, cu ochiurile, cu laptele, tot îi se părea lui ciudat, vraşmaş, şi el cu plăcere ar fi fugit de toate acestea.

Anton Egorici învălindu'l bine l'a însoţit la conservator, dar de data asta nu s'a îndepartat. A cerut permisiunea de la Onkel ca să asiste la curs în timpul repetiţiei.

— Şi dacă nu am principiul de a permite părinţilor să asiste la cursurile mele, totuşi pentru Spiridonov nu pot refusa, a spus Onkel.

(Va urma)

Ultime informaţii

D. N. Leonescu, procurorul general al Curţei de Apel, a plecat eri la Piatra, de unde împreună cu d. procuror Cugler a plecat la Buhuşi spre a face d-sa personal o anchetă, în afacerea nefericitei Zenobia Scriban.

D. Gr. Buicliu, preşedintele comitetului teatral, pe lîngă că a refuzat să angajeze orchestra conservatorului pentru viitoarea stagiune, dar a refuzat să mai pue la dispoziţie sala Teatrului pentru concertele simfonice, ce această orchestră era să le organizeze în cursul anului.

Şi trebuie de adăogat că a fost la mijloc intervenţia d-lui Poni atît pentru angajarea orchestrei cît şi pentru concertele simfonice, de care însă d. Buicliu n'a vrut să ţină seamă!

Pentru congresul Camerilor de meserii, care va avea loc în zilele de 15 şi 16 Septembrie la Iaşi, şi pentru care direcţia C. F. R., a încuviinţat o reducere de 50 la sută, s'a fixat următorul program:

1) Modificarea actualei legi a meseriilor, în senzul ca toţi meseriaşii se intre sub rigorele legei actuale.

2) Modificarea legei pentru încurajarea industriilor, în senzul ca statul să acorde beneficii nu numai fabricilor, dar şi atelierelor care costă mai mult de cît 100000 lei.

3) Apararea meseriaşilor contra lucrătorilor străini veniţi de aiurea.

4) Asociaţii între meseriaşi în senzul de a putea licita la întreprinderi mari, beneficiind de o reducere de 10 la sută în raport cu ofertele străine.

5) Reducerea de 5 la sută a patentei şi a imopsitelor pe care le plătesc meseriaşii.

Examenul de maior.—Astăzi s'a început la comandamentul corpului 4 de armată, examenul de maior pentru candidaţii din corpul 4 de armată.

Comisiunea examinatoare e presidată de d. colonel Toplicescu; sunt 21 de candidaţi.

Astăzi candidaţii dau proba de călărie; împreună cu comisiunea candidaţii au plecat azi dimineaţă la orele 5 în marş pînă la Paşcani, de unde se vor reîntoarce în localitate în astă-seară.

Examenul va dura încă trei zile.

Astăzi a fost depusă la tribunal lista candidaţilor colegiului al treilea pentru consiliul judeţian.

Lista după cum am spus e compusă din 5 ţărani şi d. Speranţă membru în clubul liberal.

Azi dimineaţă pe la orele 6, d-na Maria P. Climescu, care venise din Huşi, la o soră a sa, din str. Fulger No. 6, şi-a uns corpul cu gaz şi şi-a dat foc.

La ţipetele disperate ale nenorocitei femei sărind sora sa şi cu ceilalţi din casă, care dormeau încă, cu mare greutate au putut să stîngă flacările.

Nenorocita într'o stare soră cu moartea, a fost dusă la spitalul Paşcanu, unde a fost internată.

Cauzele pentru care numita a recurs la acest act disperat, nu se cunosc.

Ea e de loc din Huşi, unde soţul ei, e intendent la spitalul local.

Eri a venit la sora sa d-na Dimitriu din strada Fulger plîngîndu-se de o boală de care sufere de mai mult timp.

Eri după amiazi la orele 5, s'a făcut la biserica Banu, celebrarea căsătoriei religioase a drăgălaşei şi distinsei d-şoare Marie Lohan, profesoară la şcoala profesională „Reuniunea Femeelor Române", cu d. Teodor Stihi, funcţionar la banca Naţională.

Nuni au fost d. Gh. Vasiliu, student şi d-şoara Vasiliu.

Felicitările noastre tinerei părechi.

Comitetul Teatrului Naţional, s'a întrunit eri, sub preşedinţia d-lui Gr. Buicliu, pentru a decide asupra înaintărei unui gagist în locul de societar rămas vacant.

Inaintările s'au făcut aşa cum am prevăzut noi; d. C. Momuleanu, societar clasa II-a, a fost avansat societar clasa I, în locul regretatului Al. Rădulescu, iar d. Paraschivescu Petroni, gagist, a fost avansat societar în locul d-lui C. Momuleanu.

Parchetul a fost înştiinţat că azi diminiaţă un incendiu a distrus cu desăvîrşire casele locuitorului Gheorghe Căruţă, din comuna Şipotele.

Focul a fost pus de rău făcători; s'a deschis o anchetă.

In comuna Copou, cătuna Aroneanu s'a ivit epidemia de scarlatină, iar la Frumoasa s'a ivit desenteria.

Epidemiile dr tusă-convulsivă, febră-tifoidă şi scarlatină care bîntuiau în Poeni şi Comarna de sus, s'au stîns cu desăvîrşire.

O nenorocire s'a întîmplat eri lîngă rampa Larga.

Vataful Constantin Dobrea, de la moşia Movileni, a plecat împreună cu locuitorul M. Revizoc, spre Iaşi cu o şarabană, încărcată cu ţuhali de grîu.

Pe cînd trecea rampa de la Larga şarabana s'a răsturnat şi nenorocitul vatav a căzut sub saci.

El a fost scos într'o stare foarte gravă şi internat la spital.

O dovadă mai mult că conştiinţiozitatea funcţionarilor poate suplini multe defectuozităţi ale unei instituţiuni chiar.

De repetate rînduri am relevat pacostea pentru Iaşi a fi nevoit să recurgă la Galaţi spre a putea obţinea o convorbire telefonică cu Bucureşti.

In special unii funcţionari nesocoteau complect nevoile Iaşului.

Din fericire sunt şi excepţii, mulţumită cărora ieşenii scapă de o sumă de neajunsuri.

Intre aceste excepţii se află d-ra Gabrielescu, model de conştiinţiozitate.

Ne facem o plăcere a recunoaşte acest lucru şi a atrage atenţia celor în drept pentru buna răsplată a unor ast-fel de funcţionari vrednici.

Chestia gratificaţiilor.—Forma sugestivă sub care a fost prezentată chestiunea, contul exact şi formula aritmetică întrebuinţată, au fost de natură de a fixa atenţia şi a forma convingerea cetitorilor noştri asupra merelor şi ilicitelor benificii pe care le-a obţinut d. Pekea Alexandrescu din partea actualilor epitropi.

De alt-fel a inzista spre a face dovadă că trebue să fie ceva „necinstit" cînde vorba de o daraveră, Pekea e de prisos: poate cine-a concepe cerul zilei senin şi fără soare, vara şi copacii fără frunze? Tot aşa e imposibil să fie lucru curat cînd e vorba de unul din cei doi P, din sugestiva formulă aritmetică întrebuinţată în numărul nostru trecut.

Se pare, însă, că coreligionarul politic al d-lui Pekea, care este atît de gentil să ne furnizeze toate documentele, crede că e bine să producem dovezi cât mai multe. De aceia ne roagă să punem următoarele chestiuni:

1) Ştie epitropia că d. Pekea întrebuinţa pachete de cărţi jucate şi taxa încasată o punea în buzunar?

2) Ştie epitropia de anumite tovărăşii făcute de Pekea graţie cărora d-sa încasa foarte mult iar alţii se vedeau lipsiţi—pe căi nepermise—de banii cu care trebuiau să-şi petreacă vilegiatura?

3) Este adevărat că aceste scandaloase afaceri au fost aduse la cunoştinţa d-lui Ionel Brăteanu pe cînd a fost la Slănic şi că acesta a cerut în mod energic ca lucrurile să înceteze că de nu va lua măsuri poliţieneşti prin prefectul de Bacău?

4) Este sau nu adevărat că unul din epitropi a făcut anume drum pînă la Bucureşti spre a interveni în favoarea lui Pekea?

Pentru moment ne oprim numai la aceste chestiuni.

Eri la ora 5 p. m., a avut loc la biserica Bărboiu, celebrarea căsătoriei d-şoarei Henrietha Lohan cu d. Gheorghe Gh. Iordăchescu.

Pentru d-n revizor.—In comisia de examinare de burse la liceul internat din Iaşi figurează de drept şi un institutor. De ce? Căci institutorul cunoaşte şi programul cursului primar şi felul de a chestiona al şcoalei primare.

Ei bine, ne-a fost dat ca tocmai d. revizor Sachelarescu să fie cel care să nu cunoască materia cursului primar rural, de şi d-sa e revizor tocmai pentru şcoalele rurale.

In adevăr la lucrarea în scris de aritmetică pentru clasa I-a s'a dat o problemă din volumul conului, problemă pe care absolvenţii rurali n'au făcut-o.

Iată problema: o căpăţină de zahar are circumferinţa cercului de bază de 0m. 80; iar înălţimea de 0m. 75. Să se afle volumul. Cîte kilograme va cîntări acea căpăţină, ştiind că un dm. 3, cîntăreşte 1 klg. 16, iar costul unei jumătăţi kilogram este de 0l. 55?

Se vorbeşte să se anuleze această teză nefiind dată în conformitate cu programele şcoalelor rurale.

Instrucţia în afacerea crimei din Tataraşi e aproape terminată.

Soţii Telencu, autorii crimei, vor fi judecaţi chiar în actuala seziune a curţei cu juri.

Astă-zi şi mîne se ţine în Capitală la ministerul Cultelor congresul anual al revizorilor şcolari din întreaga ţară.

Comisiunea examinatoare pentru bursele vacante la seminar, compusă din: Părintele P. Savin, Gheorghiu şi M. Carp, a plecat aseară la Galatz, pentru a examina candidaţii de acolo.

La Galatz comisiunea va lucra 3 zile, iar apoi se va reîntoarce în localitate, cînd se va începe concursul aci.

Se ştie că la seminar sunt 240 candidaţi, pentru cele 32 burse vacante.

Judiciare.—Alaltă-eri a fost adus la parchet locuitorul Vasile Ioan, care a maltratat atît de grav pe soţia sa, în cît aceasta se află în stare muribundă la spitalul sf. Spiridon.

*

Mîine Marţi 4 Septembrie, tribunalul secţia II-a va judeca procesul intentat direcţiunei tramvaiului electric de soţia nefericitului V. Pănuş şi alte victime ale catastrofei tramvaiului, întîmplată acum 2 ani în str. Pădurei.

*

Astă-zi s'au presentat la parchet 5 ţărani din comuna Holboca, maltrataţi şi avînd leziuni grave la cap.

Aceşti locuitori se întorceau aseară de la Iaşi şi în apropiere de sat, au fost întîmpinaţi de alţi 3 săteni, care înarmaţi cu ciomege, au sărit asupra lor, maltratîndu-i.

D. prim-procuror M. Ghinea Ionescu a orînduit o anchetă.

Aseară s'a închis ciclul de reprezentaţiuni de la Varieteul Zimbru.

Lucrul acesta a coincidat cu un mare furt al cărui victimă a fost miss Adrienne, frumoasa Creolă şi splendida dansatoare.

Intr'adevăr dintr'un portmoneu îi s'a furat sermanei 1200 lei.

S'a reclamat, poliţia cercetează, dar dacă hoţul va fi descoperit ie o chestie la care nici d. Brief n'ar putea respunde.

Ştiri şcolare.—La orfelinatul „Procopie Florescu" din Tăuteşti, au fost numiţi ca învăţători soţii F. Tuşescu.

— D. I. Popescu a fost recomandat în postul de învăţător la şcoala din Borşa în locul d-lui I. Corlat, care va fi transferat la Fântânele.

— Astă-zi s'a început în locului externatului secondar de fete, concursul pentru obţinerea burselor vacante de la azilul „Elena Doamna" din Bucureşti.

— D. Gr. Racoviţă, învăţător la şcoala din Cioara, a fost transferat la şcoala din Coarnele-Caprei, în locul decedatului I. Stupcanu; d. Petre Pomârleanu, de la Cosmeşti (jud. Vaslui) a fost transferat la comuna Popeşti jud. Iaşi.

— Revizoratul şcolar al judeţului a intervenit la administraţia casei şcoalelor pentru a ceda conacul de pe moşia Rediul-Tatar, spre a servi de local de şcoală.

— Au fost numiţi ca suplinitori, la următoarele şcoale din judeţ: d-na Alexandrina Morţun la Lungani; d-ra Natalia Constantinescu la Uricani; d-ra Ecaterina Pâslariu la Chişăreni; d-ra Elena Nestor la Galata; d-ra Maria Morlov la Vlădiceni; d. Zăhărescu M. Ioan la Voineşti; d-ra Elisa Popescu la Sârca; M. Costăchescu la Hermeziu în postul al doilea; Cezar Ştefăniu la Potîngeni; Anton Vrânceanu din Forăşti; Şeitan Ioan la Cristeşti.

— S'a propus înfiinţarea de noi şcoli în: Hălceşti, Spinoasa, Vulturul şi Ţipeleşti, în locul celor din Ţibana, Dădeşti, Rusenii-Vechi şi Lupăria.

Stagiunea 1907—1908 a Teatrului Naţional se va începe cu siguranţă în Octombrie cu piesa „Răsvan şi Vidra" a nemuritorului Haşdeu. Astă-zi s'a pus în repetiţie frumoasa piesă „Fromont şi Risler".

Electorale.—Iată rezultatul alegerilor colegiului II de comună din Huşi. Inscrişi 253 alegători, votanţi 201; anulate 11.

Lista liberală avînd în frunte pe d. Gh. Alexandrescu, avocat, a întrunit *124 voturi* şi a fost proclamată aleasă. Lista liberală dizidentă a d-lui N. Cişman cu Sotir Iliescu în frunte a întrunit numai *66 voturi*.

Conservatorii au susţinut pe faţă lista dizidentă, şi d. Gr. Vericeanu a stat toată ziua în faţa localului de vot.

ROMANIA

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 15 Septembrie a. c. oara 11 a. m. se va ţine licitaţie prin oferte închise şi în conformitate cu art. 72—83 din Legea Comptabilităţei publice pentru darea în întreprindere a învelirei acoperemîntului Capelei şi reparaţiunilor de la casa Administraţiei din cimitirul Eternitate.

Garanţie provizorie 100 lei,

Devizul lucrărilor se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 15338. 1 Septembrie 1907

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 3 Septembre

Interpelare importantă

Bucureşti.—In cercurile politice se afirmă că d. Al. Marghiloman are intenţiunea de a interpela pe d. Haret, imediat după deschiderea Parlamentului, asupra rolului pe care l'a avut actualul ministru de instrucţie în provocarea rescoalelor ţărăneşti de astă-primăvară.

Demisia unui erou sinistru

Bucureşti.—La ministerul de Justiţie se afirmă că magistratul Dim. Gheorghiu, soţul nefericitei Zenobia, şi judecător la Buhuşi, ar fi demisionat telegrafic din acest post.

Procesul sbirului Zenide

Bucureşti.—La Curtea de Apel de aci, a început chiar acum la ora 2 şi jumătate cînd vă telefonez, procesul sub-comisarului Zenide autorul crimei de la poliţia Capitalei.

Zenide este aparat de un d. avocat Popovici, fost în vremuri inspector poliţienesc.

Proces militar

Bucureşti.—Consiliul de resboiu al Corpului 2 de armată cercetează astă-zi procesul maiorilor Gherghiceanu şi Drăgotescu din R.-Sărat, daţi judecăţei pentru refuz de serviciu în timpnl răscoalelor.

Consiliul este prezidat de d. general Coandă şi se compune din d-nii coloneli: Gârdescu şi Georgescu şi maiorii: Marghiloman şi Zamfirescu.

Până acum s'a luat numai interogatorul acuzaţilor.

Numire

Bucureşti.—In „Monitorul Oficial" de astăzi a apărut decretul prin care d. dr. P. Nicolaescu, a fost numit, provizor până la concurs, medic la Ospiciul de alienaţi dela Socola, în locul d-lui dr. P. Zossin, pus în disponibilitate.

Teribelă catastrofă

New-York.—O teribelă catastrofă s'a produs pe calea ferată între Boston şi Quebec.

Un tren de persoane s'a ciocnit cu un tren de marfă. In primul vagon al trenului de persoane se aflau 90 de pasageri. Vagonul a fost complect sfarmat şi nici unul din pasageri n'a scapat.

Pînă acum nu s'a putut stabili identitatea de cît a 25 de persoane, pentru că restul presintă un morman de cărnuri, de capete despărţite de trupuri, şi corpuri oribil mutilate.

Scumpirea pîinei

Constantinopol.—Aci şi în alte oraşe domneşte o mare nemulţumire în urma scumpirei preţului pînei.

In mai multe localităţi au avut loc din această pricină demonstraţiuni duşmănoase.

La Erzerum 2 brutari au fost răniţi de moarte de populaţia furioasă.

Holera

Petersburg.—Guvernămîntul Vjatka a fost declarat contaminat de holeră. La Moscova s'au constatat 4 noi cazuri de holeră; 3 au fost urmate de moarte.

Voiajul Regelui Carol

Siegmaringen,—M. S. Regele Carol al Romîniei a plecat azi înainte de amiază spre Romînia.

Doliul Bulgariei

Sofia.—Ştirea morţei Prinţului August de Coburg, a adus o notă de doliu în serbările ruso-bulgare, dar în urma dorinţei exprese a Prinţului Ferdinand, aceste sărbări n'au fost nici întrerupte, nici modificate.

Aceasta atenţiune delicată a guvernului a produs în toate cercurile o impresie de simpatie. Prinţul Ferdinand s'a scuzat eri seara faţă de ministrul Rusiei de a nu putea asista la serbare, dar a insistat pentru ca ea să aibă loc şi ca marii duci să asiste la dînsa. In dorinţa de a nu se contramanda serbarea, principele dăduse ordin să nu se comunice ştirea morţei principelui August de Coburg ziarelor, dar trista ştire tot a fost aflată prin invitaţi.

Evenimentele din Maroc

— Lucrurile merg spre liniştire —

Fez.—Guvernatorul Muley Lamin, cu o suită de sclavi şi însoţit fiind de califi şi 2 prieteni, a făcut o vizită generalului Drude azi după amiază. Generalul Drude a spus că misiunea i-a fost de a restabili pacea şi că îi pare rău a fi fost silit să întrebuinţeze tunurile spre a putea ajunge la acest rezultat.

Guvernatorul a fost încîntat de primirea ce i s'a făcut de generalul francez.

Tanger.—Se confirmă că d. Regnault, ministrul Franţei în Maroc a plecat spre Cassablanca pe bordul vasului „Forbin".

O delegaţie a triburilor au solicitat de la consulul francez Maupertuy, să fie primită de dînsul.

Ministrul de războiu al Marocului a primit să se înfiinţeze cît mai de grabă la Tanger poliţia prevăzută în actul de la Algesiras.

Paris.— Generalul Drude telegrafiază cu data de 15 Septembrie că 3 mici grupe de marocani sunt singurele rămase în jurul oraşului Cassablanca la o distanţă de 20—25 km. Ele au trimis emisari la generalul Drude, cerînd să se lungească armistiţiul pentru ca delegaţii tuturor triburilor să poată sosi.

Generalul a consimţit să prelungească armistiţiul până azi la amiazi.

Se confirmă ştirea că majoritatea triburilor cer pacea.

Casablanca.—Situaţia continuă a fi calmă. Mehalele Mercici şi Tetmelil şi-au stabilit lagărul în afară de bateria tunurilor; totuşi se semnalează de eri revenirea unor marocani care par a voi să se grupeze la Sidiumen. Cîte-va familii de marocani au vrut să se stabilească la Casablanca, ele au fost supuse unui interogatoriu şi apoi li s'a dat voe să se stabilească în oraş.

Paris.— Amiralul Filibert telegrafiază cu data de 14 Septembrie că vasul „Galilee" avînd pe bord pe Benhazy cu suita sa şi venind din Mogador se află acum la Casablanca, în drum spre Tanger. Situaţia politică e neschimbată.

Londra.—Agenţia Reuter află din Gibraltar că ordinul de a se trimete o brigadă spaniolă la Algesiras în Maroc a fost contramandat.

Institutele-Unite

IASI

Anul al 42-lea

Curs primar şi secuudar

Se primese elevi interni, semi-interni şi extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

GH. ST. RÂŞCANU

AVOCAT

HUŞI

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— Iaşi,—Piaţa Unirei —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

E. HEROVANU

AVOCAT

De la 8—11 dim. str. Tăutu 1.

De la 4—6 seara, la Prima Societate de Economie, str. Palat 1.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	O jumatate loz 18 lei
Un sfert de loz 9 lei	Una optime de loz 4—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
n Iaşi la Konya, [illegible] Farmacişti

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcoritorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

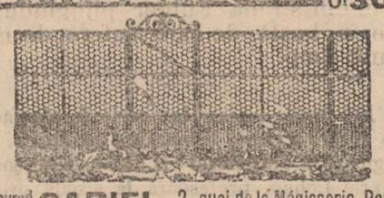

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES. POULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	3 [illegible]

Envoi Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.— Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 236.—Mercuri 5 Septembrie 1907

Magistraţi şi avocaţi

Cu începutul anului judecătoresc, se dă prilej magistraturei înalte inamovibile a-şi spune cuvîntul nu numai în chestiunile de doctrină— ca doctrină—ci şi în faptele de actualitate, privind organizarea şi împărţirea justiţiei, situaţia materială şi morală a magistraturei, cum şi experienţele căpătate de parchet mai ales în cursul anului judecătoresc expirat.

E bine şi instructiv că la fiecare început de an judecătoresc avem prilejul de a ne pune în contact cu aşa zisa literatură juridică *vie*, căci tot anul se împlu revistele şi buletinele de drept cu studii şi păreri ce imediat întră în literatura juridică *moartă*.

In discursurile de deschidere ca şi în răspunsurile ce se dau de primii preşedinţi de curte, se vede temperamentul magistratului, *duhul judecătoresc* şi prilejarea pentru acest an de a constata că tot din partea d-lui Scarlat Popescu, primul preşedinte al Curţii de apel din Bucureşti, avem iarăşi *o eşire politică*, care dacă n'a avut caracterul *personal* ca anul trecut, cînd ministrul de justiţie a dispus să nu i se publice răspunsul la Monitor, are însă nota sa *personală* de a atinge raporturile între puterea executivă şi judecătorească.

Mai întâiu însă, înaltul magistrat, începe cu starea internă a colegilor săi, şi duhul criticei amare nu-i cruţă pe mulţi.

Parvenirea e o boală care roade magistratura, boală care are rădăcini în *politica zilei*. Nu că d. Scarlat Popescu n'ar fi fost ros oare cînd de această boală; d-sa îşi datoreşte rîdicarea tocmai acestui concurs fortuit de împrejurări; dar treacă-meargă.

Inaltul magistrat se căinează că prin politica zilei se trec peste drepturi de vechime, şi se fac avansări la tineret încă nechemat, lăsînd răni adînci în sufletul multora.

Pentru magistratul care făcea aceste observări, credem că mulţi din cei prezenţi reflectau amar asupra crudei realităţi şi a stărilor din trecut.

Dar, partea mai interesantă ce se desprinde din discursul primului preşedinte este raportul dintre *magistraţi* şi *avocaţi*. Netăgăduit că între avocat şi magistrat se stabilesc raporturi aşa de strînse, că chiar legea a venit şi le-a apropiat.

Un avocat poate abuza pe lîngă clienţii săi de raporturile ce le are cu magistratul.

Nu puţini din avocaţi speculă această situaţie şi e foarte alunecos lucru o dată căzut pe povîrnişul acesta să te poţi opri.

E o înaltă datorie pentru magistrat de a ţinea în marginile legei darea dreptăţii fără a face implicit jocul avocatului prieten sau duşman.

Magistratul să se arăte pe cît se poate *impersonal* în momentul dării dreptăţii. Relaţiunile sale personale să se întunece în acel solemn moment, căci dacă zeiţa dreptăţii e cu ochii legaţi, tot aşa cată să fie şi magistratul.

Dar aşa este el oare?

Dacă pănă la un punct magistratura noastră e scutită de acest ponos al influenţării în darea dreptăţii, şi rarile cazuri sunt rari excepţii, demne de alte vremuri ale *vichilicului*, nu tot astfel stă raportul dintre magistraţi şi avocaţi ca dependenţă morală a celor dintâiu celor de al doilea.

Ori ce s'ar zice şi ori cît s'ar socoti de *boerească* prin trecutul său şi rostul său social magistratura noastră, totuşi în cariera unui om de drept, magistratura e o foarte *modestă* carieră, bună pentru *mijlocaşi* şi *codaşi* nu însă şi pentru fruntaşii jurişti şi cu temperamente combative.

Avocaţii au acaparat la noi viaţa publică în măsură mai mare ca în Franţa chiar, dat fiind că noi n'avem o industrie şi un comerţ romînesc.

Cînd Camerile liberale numără $^2/_3$ avocaţi, iar cele conservatoare aproape jumatate, nu se mai poate tăgădui înrîurirea covărşitoare politică a avocaţilor.

Ce alta este istoria noastră politică de 41 ani de cît o covărşitoare predomnire a elementului avocăţesc. Toţi marii noştri oameni politici au fost şi sunt şi avocaţi în mare parte şi dacă însă şefia de partid se acordă proprietăţii mari financiare, mîne se va duce şi aceasta.

Avocătura politică a făcut situaţiuni multora, şi şi-a avut cuvîntul hotărîtor şi în legiferarea dreptului şi în *numirea* şi *înaintarea* magistraţilor.

Din acest punct de vedere luat lucrul, cel ce stă în funcţiune de atîrnare e tot magistratul. Nefiind nici o selecţiune la baza primirei de cît *ragelele* politice, considerentele de familie şi vaza politică; ne avînd perspectiva înaintărei de cît tot pe calea preferinţei politice, magistratul de azi şi mîine implicit se influenţează de avocatul atot putinte, mai ales cînd acel avocat a avut şi oare care rost politic.

Ori, tocmai d. Scarlat Popescu ştie de ce natură era trecerea avocatului Stătescu la magistratura numită şi înaintată de el, că a stîrnit la fruntaşii conservatori ideia că un avocat fost ministru de justiţie să nu mai pledeze 3 ani, idee care o împărtăşeşte azi şi d-sa, sau să nu mai facă de loc avocătură, ideia d-lui Maiorescu.

Se vede dar cît de veche şi adîncă e rana, al cărei ecou *abia* azi se face d. Popescu, şi al cărui ponos caută să-l arunce asupra unui prezent prea apropiat, pe cînd el e tot aşa de vechiu ca şi colectivitatea.

Şi va fi dat ca partidul conservator să vină cu rădicarea prestigiului magistraturei, *condiţionînd* recrutarea, *selecţionînd* înaintarea nu după norme politice.

Fiind ast-fel lucrul, ce ecou îndepărtat şi cu surdină au plîngerile magistratului înalt, că avocaţii noştri de azi copleşiţi de viaţa politică n'au vreme să şi facă meseria lor în conştiinţă şi deci lipsesc pe magistrat de luminele lor în rezolvarea litigiului şi darea dreptăţei!

Un avocat bun, judicios şi pătruns de natura afacerei, are totdeauna în mînă pe magistrat în felul de a-l *îndruma* la aplicarea legei. Şi cum în mulţimea afacerilor, magistraţii noştri nu prea au vreme să-şi studieze şi ei dosarele afacerilor, analiza judicioasă a bunului avocat îi înlesneşte munca.

Nu de asta o doare pe societate chestiunea rădicată, ci de a se şti de prigonitoarele părţi că intrînd în incinta judecătoriei, are în faţă pe omul integru, care nu se lasă condus de cît de dreapta raţiune în darea dreptăţei.

Ei bine, asta lipseşte în foarte multe cazuri. Magistratura noastră fiind prea aproape de viaţa politică, şi fiind o *anexă* a acestei vieţi, nu poţi căpăta pe magistratul *om* fără a nu fi şi om *politic*.

Şi mai ales tineretul care aspiră la această carieră prea s'a lăsat şi se lasă tîrît de curentele politice pentru a zice că sunt adevărate toate învinuirile aduse de înaltul magistrat al Curţei din Bucureşti.

Lucrul devine şi mai grav, cînd se iese din sfera justiţiei şi ne coborîm în acea a vieţei politice.

Legile de azi au dat magistraturei un rol covărşitor în asigurarea libertăţei şi secretului votului.

Justiţia şi armata au nobilul rol al îndulcirei raporturilor politice dintre partide; una—armata, garantează siguranţa şi libertatea exterioară; alta —justiţia—garantează libertatea votului în lăuntrul sălei.

Şi aici magistratura nu s'a ţinut la adăpostul ori-cărei critici.

De ce? Mai este aici avocatul la mijloc? Mai este aici nesiguranţa înaintărei şi a numirei?

Nimic, nimic, nimic!

Magistratul president de biurou e asigurat prin lege de inamovibilitate, dar un lucru încă nu i-a dat legea: *educaţia politică de a fi neutru între partide.*

Iată de ce *duhul* magistraturei noastre e departe încă de a fi la nivelul legilor noastre, şi dacă glasul de constatare al acestei stări de lucruri vine de la un magistrat înalt, fie chiar d. Scarlat Popescu, tot e un pas spre îndrumare.

Dacă d. Scarlat Popescu a avut anul trecut o notă de *politică personală* anul acesta şi-a avut nota *sa* personală, cu o *eşire politică*.

Gh. Ghibănescu

Un gest al Mitropolitului Moldovei

Este bine să relevăm, şi în chip mai deosebit, acele acţiuni ale personalităţilor noastre oficiale, care însamnă un bine, pentru mulţimea nevoiaşă şi linişte, pentru ordinea lucrurilor.

Şi astfel de acţiune a împlinit zilele aceste I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei—vrednic păstor al turmei credincioase.

Pornind acum cîteva zile în inspecţiune, I. P. S. Sa s'a ferit de fastul şi oficialitatea care plictisesc cele de mai multe ori, şi pornind prin judeţul Botoşani a mers din cotună în cotună pentru ca, prin marea-i autoritate asupra mulţimei credincioase, să propovăduiască pacea şi să ferească sufletele mulţimei de deziluzii.

Pe unde trecea, mulţimea în genunchi îi asculta cuvîntul, iar vorba-i înţelepţească resuna:

„Feriţi-vă de a face rău altora şi care n'au nici o vină că voi sunteţi saraci: pizma şi ura nu trebuie să-şi găsească loc în sufletele creştinilor drept-credincioşi.

Cuvîntul Domnului trebuie urmat şi Domnul nostru Isus a spus să nu rîvneşti la lucrul altuia.

In grea rătăcire a fost mulţimea creştină astă-primăvară şi calea dreaptă şi bună a fost ocolită. Din nou ea trebuie, însă, apucată şi mulţimea să ştie că nimenea pe lume nu va lua cu de-asila de la cei ce au ca să dee celor ce n'au.

Trebuie să munciţi, să vă deprindeţi a strînge ban cu ban, pentru ca din roada muncei voastre să puteţi cumpara o bucată de pămînt, care să vă hrănească—şi copiilor să le remîie drept moştenire.

Legi se vor face spre a vă ajuta, dar nu spre a vă da ceia ce este al altora.

Iar tu Sfinţia-Ta—adăuse Mitropolitul adresîndu-se preotului din sat—vei veghea ca liniştea sufletelor creştineşti să nu fie turburate şi vei fi personal responsabil dacă autoritatea şi prestigiul nu vor fi întrebuinţate pentru liniştirea mulţimei şi respectarea ordinei şi al celor mai mari".

Lesne îşi poate închipui oricine însemnătatea acestui gest al I. P. S. Sale şi de aceea am ţinut să-l înregistrăm, ca pildă vie că dacă s'ar fi procedat astfel în trecut multe din cele grozave întîmplate astă primăvară n-ar fi avut loc — cel puţin în forma în care s'au produs acele grozăvii.

C. Rallu.

Ce mai face d. Iorga?

D. Iorga de mult n'a mai fost să ne puie în curent cu activitatea sa, să ştim gîndurile cari îl frămîntă şi buba care îl doare. Promisese marea şi sarea, deputatul Iaşului, rămăsese norodul uluit de atîtea bine-faceri ce se vor revarsa potop, pe capul lui. Şi cînd colo!... d. Iorga nici gînd să mai dee în tîrgul nostru să ne dee o leacă din sbuciumata sa activitate. Ce o fi făcînd d. Iorga? Cu ce mori de vânt, se luptă alesul Iaşului? Iată ce mulţi ar vrea să ştie, că nu toţi au tăria de a îi ceti săptămânalele însemnări din marea sa gazetă.

D. Iorga a luat alţi cîmpi. A găsit că vocea lui din înaltul tribunei parlamentare nu va avea efectul dorit, că nici gologanii pe cari îi va da pentru o şcoală populară în Iaşi, nici muzeul de arheologie pe care îl va crea, nici desistarea lui la diurnă, nici mergerea pe jos la Cameră—nu vor scapa România de „spurcatul noroi şi prapastia straşnică în care se sbate ţara asta."

Se ştie că cele spuse mai sus formau programul economic, politic şi filosofic al d-lui N. Iorga, pe care l'a plimbat de le Pastia la Circ şi de aci pe piaţa Unirei.

D. Iorga a meditat lucruri mai profunde, scaparea României de noroi şi prăpastie—chemînd între noi pe Ardeleni. Aceştia mai serioşi, mai români, mai activi vor transfusiona în sîngele nostru păgânit şi jidovit, ardoarea caldă de luptă, iubirea de neam şi credinţă. Şi găsind pe un Sancho Panca, d. I. Slavici, eroul d. N. Iorga a început lupta, o luptă mai straşnică, mai răsbunătoare de cît acea trasă de studenţimea Iaşnlui.

— La arme Ardeleni, năvăliţi în Romînia şi scăpaţi-o de tină şi reţineţi-o de a nu cădea în prăpastia fără sfîrşit a conrupţiei.

Dar d. Iorga e născut să fie priponit în gesturile sale—e un făcut că în culmea entusiasmului să îi verse cine-va o cofă cu apă rece. La apelul său desordonat s'a găsit că Ardelenii să răspundă alt-fel. Reproducem după „Lupta":

„Cu toate stările triste ce se semnalează în viaţa publică din Regat, cu toate nevoile în care se zbate ţăranul romîn, noi nu ne putem alarma de corupţia şi imoralitatea ce ni se vesteşte. Cunoaştem şi noi ţara, poporul şi pe conducătorii Romîniei şi departe de a fi desgustaţi sau înfricaţi, acum mai mult ca ori cînd avem încredere deplină în forţele regatului şi în viitorul ce-i surîde. Şi o mărturisim aceasta nu fiindcă noi, cei de aici avem nevoe de un puternic regat romîn la spatele noastre, dar pentru că aşa este, pentru că poporul din regat e mult mai viguros, conducătorii mult mai înţelepţi, autoritatea în afară mult mai mare de cum ar voi să ne încredinţeze pesimiştii noştri".

Iată ce a făcut d. Iorga şi iată ce îi s'a răspuns. Tare ne e teamă că efectul acestui duş să nu se manifeste prin o reacţie şi mai violentă. Cine ştie cui se va mai adresa deputatul Iaşului, să scape Romînia? Te pomeneşti că s'o adresa lui Kruşevan. Şi credem că de data asta va nimeri. Unui apostol ca d. Iorga nici nu s'ar putea un mai admirabil ajutor! Să vie Kruşevan!

OAMENI ŞI LUCRURI

IAŞII IN UMBRA

O scurtă tremurătură stridentă în sîrmele subţiri ale lămpilor electrice şi la un moment dat rămînem în plin întuneric. Ne asigurăm de grabă că nu e vina becurilor noastre, căci o privire în stradă ne arată oraşul tot în întuneric. Ce mizerabilă şi nesuferită ne pare acum lampa de petrol adusă ca să înlocuiască adorabila lumină electrică; ne înăbuşă şi ne conrupe atmosfera; ni se urăşte cetitul şi scrisul în îndoelnica ei licărire şi parcă toate obiectele au mirosul pătrunzător al gazului. O singură scăpare a rămas: plecarea în oraş.

...Văzut din goana trăsurei, Iaşul apare interesant şi pitoresc sub această mantie de umbră sură, pe care o face mai domoală mai străvezie înnecul uşor de raze de lună. Pretutindeni, în magazii şi în locuinţe lumânările, sau lămpile mici, improvizate, au înlocuit electricitatea şi totul zace într'o semi-umbră mistică în care se disting abia figurile omeneşti. Piaţa Unirei par'eă dormitează, puţin populată de grupuri rare, slab lămurite în umbra unor mucuri de lumînări tremurătoare pe mesele berăriilor; grădina şi terasa veşnic luminatului Bragadiru stau pradă aceluiaşi întuneric unde se disting figurile... fumătorilor de ţigări—iar cofităriile par nişte adăposturi tăinuite unde s'ar fi rătăcit câte un vizitator întârziat în mijlocul nopţii.

Iată-ne la deal, către împrejurimile răcoroase ale oraşului. O tăcere ideală,—s'ar zice o seară discretă visată de doritorii plimbărilor tăinuite. Copacii îşi estompează siluetele lungi mărind umbra şi misterul.

Din cînd în cînd felinarele unei trăsuri aruncă o zare scurtă de lumină; numai vagoanele rare ale tramvaiului inundă la intervale cărările umbrite cu un val puternic de lumină albă, pe urma căreia întunericul apare mai intens. Iar cu cît casele se răresc, cu atît mai stăpînitoare se arată luna,—scăldînd firea într'un dulce senin de toamnă. Grădina Copoului, singuratică, pustie, adăposteşte doară cîteva stinghere perechi, venite poate să se folosească de acest fericit prilej, iar şirurile lungi de copaci ai Aleei ocrotesc de lumina lunei alte cîteva perechi ale căror şoapte se rostesc fără teamă, fără ecou. Ce bine îi este omului cînd se ştie nevăzut şi ocrotit în potriva celui mai mare duşman al său: omul! Şi acum de abia, în lipsa artificialei luminii electrice, îşi poate da sama cineva cîte frumuseţi ascunde şi stinge această lumină sfidătoare şi cu cît ar fi mai superb oraşul, mai cu seamă împrejurimile fără globurile îndrăzneţe cari acum stau inerte, netrebuincioase şi ridicule, în timp ce firea şi oamenii se odihnesc în tovărăşia lunei, cînd arborii înalţi îşi aştern siluetele umbrite, iar teii scurţi îşi zugrăvesc în umbre fin dantelate coroanele lor de ramuri şi frunze, tremurându-le într'un susur uşor în lumina lunei, de abia zărită prin ţesutul des al copacilor.

Vădit lucru: ar trebui păstrată lumina electrică pentru locuinţe şi afaceri,—dar în sările cu lună să nu-i sacrificăm zadarnic taina grădinilor, comoara de frumuseţi a plimbărilor discrete, poezia împrejurimilor, care aminteşte fala veche a Iaşilor—înainte de civilizaţia care l'a sărăcit atât şi l'a lăsat.... în umbră, luminîndu-l electric.

Rodion

Din scriitorii ruşi contemporani

LEONID ANDREEF

II.

„Ori unde veţi găsi un om respectaţi-l —pare că spune Andreef în *Gubernatorul*; viaţa tuturor însemnează ceva! A omorî nu e numai nimicirea unui om, e distrugerea unei forţe, unei individualităţi! Toţi trăim azi cu gândul că acea ce facem e bun şi de acea deconsiderăm cea ce alţi fac. Gubernatorul omoară pentru că se crede drept, socialiştii revoluţionari omoară crezând dreptatea ca un domeniu al lor şi unii şi alţii se înşeală, dreptatea nu există."

„Ideia de dreptate e o idee falşă ca idee generală. E drept de a plăti cea ce datoreşti, e drept de a pedepsi un culpabil după termenii contractului social pe cari toţi îl cunosc; dar a generaliza şi a întinde ideia de dreptate dincolo de ideia contractului social stabilit, însemnează a amesteca nedreptatea şi neegalitatea, egalitatea şi dreptatea şi a declara că acolo unde există neegalitate nu e justiţie, ca acolo unde e neegalitate e barbarie; şi această idee e falşă, această idee e absolut antisocială şi ea va distruge poporul care se va încăpăţina s'o creadă. Trebuie respectat dreptul fiecărui în viaţă şi nimeni n'are dreptul de a omorî.

„Şi apoi pentru ce şi în numele cărei justiţii se poate omorî? In numele cărui ideal poţi distruge vieţi? Socialismul e cuvîntul final al lumei—e un adevăr aşa de stabilit, o problemă a fericirei universale dezlegată? Când inimile şovăesc, bijbăind în întuneric—au ele dreptul de a se socoti puternice şi judecătoarele tuturor celor l'alte legi? Şi cum spune Gubernatorul: Statul are vr'o raţiune de a omorî, datoriile lui sunt de a da mâncare şi nu gloanţe mulţimei!»

Din desbaterea acestei chestiuni Andreef a creat o nouă nuvelă *„Aşa a fost"*.

Sunt pagini pesimiste încărcate de acea amărăciune ce cuprinde sufletele văzînd că motorul tuturor instinctelor mari au un fond de răsbunare, legea implacabilei răsbunări şi, ca nici odată nu vom fi mai fericiţi ca astăzi. Viaţa e o nenorocire!

* * *

A fost o împărăţie enormă şi în capitala ei în care trăia împaratul, era un turn enorm şi în turnul acela un ceas. Şi de cîte ori limba ceasornicului se ridica zicea: *Aşa a fost* şi de cîte ori cădea ea repeta *Aşa va fi*.

Şi de veacuri ceasornicul a mers şi a însemnat vremurile trecătoare, măsurînd clipele de nevoi şi restrişte a poporului guvernat de tirani. O singură familie domnitoare există de ani şi ultimul descendent se numea *Al două zecelea*, căci era al două zecelea într'un şir nesfârşit de urmaşi.

De odată însă a izbucnit revoluţia în această împărăţie. Cum ea a încolţit în inimile oamenilor e greu de spus, cum e greu de ştiut cum dăinuise atâţia ani supunerea. Oamenii s'au crezut într'o zi ofensaţi şi nedreptăţiţi şi au început să strige în loc de: Trăiască al două zecelea, Trăiască Revoluţia! Moarte Imparatului! Şi cu toată goana începută în potriva revoluţiei, cu toate omorurile şi crimele făcute, revoluţia mergea puternică înainte, pe când ceasurile murmurau eterna epopee: Aşa a fost, aşa va fi.

Intrunirile secrete şi publice se repetau şi într'o zi o constituantă fu declarată după voinţa norodului şi republica fu hotărâtă. Un comitet de 36 de deputaţi luară puterea în mână şi formară noul cabinet, noua administraţie. Al două zecelea era prisonierul lor.

Şi ziua cea mare veni. Impăratul fu adus în faţa judecătorilor aleşi de popor. El n'avea nevoie să se apere, norodul îl condamnase dinainte, dar trebuia să îi să dee voie de a mai vorbi odată ultimul descendent al Dinastiei lor.

Condus între mulţimea care îl batjocorea el nu ştia ce face, privea în jos ca obosit, trist şi apoi rîdica capul cu mândrie, maestos. Dar se vede avea gutunar căci îşi ştergea sgomotos nasul. Aşa întră el în palatul judecătoresc. Poporul aştepta în strade şi striga: Moarte tiranului. Şi moartea lui fu dată mulţimei delirînde ca dar al fericirei lor! Tirania căzuse, libertatea se năştea şi lumea aplauda veselă, rîzînd, cântînd, dansând dansuri svăpăia de bucurie şi plăcere.

Mulţi cari au continuat să creadă în

împărăţie şi în autocratism urmară la moarte pe împaratul lor, sau se sinucideau ca să nu vadă tirania nouilor tirani aleşi de popor şi pe cînd se spînzura împaratul—ei alergau nebuni pe strade şi strigau cît îi ţinea peptul:

Trăiască al două zecelea şi unu!

Şi mureau.

* * *

Se termina ziua şi se lasa în oraş noaptea. In oraş ardeau flăcări şi era lumină iar sub pod apa era neagră ca presărată cu funingine. Pe pod erau doi oameni rezemaţi de balustrade pe peatră şi priveau întrebători adâncimea apei:

— Crezi tu că astăzi s'a născut libertatea? întreba unul, încet, încet de tot pentru că în oraş ardeau încă flăcări iar sub pod treceau apele negre.

— Uită-te cum trece un cadavru—spus-a cel'alt, încet, încet de tot căci cadavrul era aproape şi privea spre ei.

Multe treceau pe apă ducîndu-se spre mare.

— Eu nu cred în libertatea lor. Prea sunt veseli de moartea celui nimicit.

Din oraş venea un sgomot de voci, cîntece, rîsete. Acolo era încă vesel.

— Trebue să distrugem puterea, spuse primul.

— Trebue să ucidem pe robi. Nu există putere, există numai robi. Iată încă un hoit şi încă unu! Cîte sunt! Şi de unde vin.

— Dar vezi, ei iubesc libertatea!

— Nu, ei se tem doar de knut, cînd vor iubi libertatea atunci vor deveni liberi. Să fugim de aci, îmi e greaţă de cadavrele acestea!

Şi ei se întoarseră spre a se duce într'acolo—cînd în oraş ardeau încă focuri şi răul era negru ca presarat cu funingine—cînd de odată văzură ceva greoi şi turbure născut din lumină şi întuneric. Din partea opusă, unde rîul se perdea în de alurile negre şi o pîclă neagră le acoperea, ceva ca viu se ridica, ceva enorm, fără formă, orb. Se ridicase şi rămăsese nemişcat, şi dacă n'avea ochi părea că priveşte şi dacă nu avea mîni părea că le întinde de asupra oraşului şi dacă era mort, părea că trăeşte şi respiră.

— Ce ceaţă de-asupra rîului, spuse primul.

— Nu, e un nor, spuse cel'alt.

Şi era şi ceaţă şi nor.

— Pare că priveşte.

Şi acel ceva privea.

— Pare că ascultă.

Şi acel ceva asculta.

— El vine spre noi!

Nu, el sta locului. Sta locului, enorm, fără formă, orb şi pe formele lui luceau reflectele focurilor din oraş, iar la picioarele sale, pe malurile negre ale rîului se sbătea o pîclă neagră ca şi cum ar fi fost vie. Trupurile morţilor se duceau într'acolo în întuneric şi noui veneam în locul lor, fără sfîrşit, liniştite, gîndind la ceva, la ceva negru ca şi apa care îi purta.

Iar pe înaltul turn, de unde au scos în dimineaţa acea pe împărat, dormea sub limba ceasornicului, păzitorul. In ziua acea el fu liber şi a cîntat, mergînd între maşinăriile enorme ale ceasului. A întors ceasul şi şezînd, pe o laviţă, a privit spre limba ceasornicului ce îşi urmează mersul dar nu supărat ci vesel şi voios. Şi la rîsul lui, limba enormă cu arama ei roşcată i'a răspuns într'un hohot:

— Aşa a fost, aşa va fi; aşa a fost aşa va fi.

Iar cînd seara s'a coborît, el s'a culcat şi a adormit, limba ceasornicului nu s'a oprit însă şi mereu va bate pe acelaşi ton:

— Aşa a fost aşa va fi, aşa a fost aşa va fi".

Dr. I. Duscian

STRUNA ZILEI

DUŞMANIE FIREASCA

«Opinia» înregistrează loviturile date Conservatorului de muzică şi neangajarea la teatru a orchestrei Conservatorului sub liberali—ca acte de persecuţie.

Dacă i-au jurat peire
E firesc din partea lor:
Liberali, ei poartă ură
Ori-cărui.... Conservator.

Opinia la „HUŞI"

(Corespondenţa partic. a ziarului „Opinia")

Rezultatul alegerei colegiului al II-lea vă e cunoscut. Lista liberală administrativă a întrunit 124 voturi; lista liberală dizidentă numai 66; deci *jumătate*. Şi era de aşteptat acest rezultat, dat fiind că personalităţile politice sunt la colegiul I, iar *vestrea* la colegiul al II-a.

Ar fi normal ca după acest rezultat, diridenţa liberală să se dea bătută la colegiul, părăsind lupta. Insă nu este aşa.

Colegiul II dă numai 5 consilieri, pe cînd col. I dă 6, deci majoritatea; apoi la col. I sunt fruntaşii cari dau lupta; şi lupta de exterminare nu e între Sotir Iliescu şi Gh. Alexandrescu, doi cetăţeni onorabili şi foarte împăciuitori, ci între dr. I. Munteanu şi N. Cişman, cele 2 săbii, cari nu pot încăpea într'o teacă.

Deci lupta se prevede a fi mai aprinsă la alegerile de balotaj; şi cum diferinţa de voturi a fost aşa de mică (liberalii administrativi 116 voturi şi liberalii dizidenţi 112 voturi), năzuinţa va fi să se răpună. Şi interesul luptei nu stă numai în frămîntarea dintre liberali, i prin atitudinea ce a luat-o partidul conservator în lupta dintre liberali.

In primul moment întreg partidul conservator hotărise să se abţină de la ori ce luptă, şi să lase pe liberali să se slăbească unii prin alţii. Luînd de pretext un articol de ziar al *Gazetei Fălciului*, d. Iancu Pivniceriu a fost tărît la luptă şi cu el la luptă a fost tărît întreaga suflare conservatoare, căci la ce am tăgădui acest mare adevăr azi că nu d. G-ral Gh. Teleman este acela care tărăşte partidul după el, ci şi el e hâit din drum de d. Iancu Pivniceriu.

Că bine sau rău face d. General de a se lasa tărît de pretinse motive personale şi nu politice, aducem aice părerea cumpănită a d-lui *Nicu Popov*, fost deputat, care în francheţa sa, care-l caracterizează, a înfierat cum trebue aceste porniri nepolitice. D-sa şi cu ai săi s'au ţinut în considerente pur politice şi n'au venit la vot, căci nu văd raţiunea pentru ce ar mai ajuta o listă Cişman-Dobreanu, cînd la comună alte interese trebue să primeze, iar nu cele *esclusiv* politice.

Dar odată d-sa întrat în horă, trebue să joace. In acest scop se zice că a cerut avizul d-lui Carp să mai lupte sau nu; nu ştiu ce va fi zis şeful partidului, ştiu atîta că d. Carp nevoind a se amesteca *direct* în organizarea internă a partidului conservator din Fălciu, lăsînd lucrurile să iasă cum au eşit, nici de data asta nu credem că va fi nimerit a se amesteca, de cît doar ca vă fi rămas supt impresia că e *caua* socialistă la Fălciu, pe cînd de fapt şi prefect şi ai lui se burghezesc în mijloacele de luptă politică. Lista dizidentă liberală ţine mult pe sprijinul conservatorilor, şi interesul este să-i aducă pe toţi la vot.

La primul scrutin au fost o serie de abţineri, şi lipsuri în număr de 32. Să le înşirăm: *Anastasiu C.*, *Andriescu V.*, *Berea Gh.*, Bosie C., *Berea Nic.*, *Buznea Em.*, *Baiulescu Ion*, *Constantinescu V.*, Donea Gh., Dumbravă lon, *Gociu Gh.*, Dr. *Gâdei Th.*, Gheorghiu Irimia, *Georgescu Petru* Grigoriu Matei, Gaman Gh., Iorgulescu Par., Loct. Isbăşescu, *Iliescu Har*, Ionescu Valente, *Leondari M.*, *Lecaki Mihai*, *Mănăstireanu Daniel*, Maţgros Th., *Michiu Pavel*, Marin Mazilu dr., Popov V. Costică, *Peiu Vasile*, *Popov Ion*, *Sandovici Lascar*, Vasiliu P., Vasiliu Vasile.

18 din aceştia sunt conservatori clubişti, unii n'au fost la vot din *forţa majoră*, alţii din *voinţă*.

Dacă punem în cumpănă cele 49 voturi conservatoare de la primul scrutin cu aceste 18 lipsă ar eşi 67 voturi conservatoare, care unite cu cele 58 mari şi late ale lui Cişman, ar fi un total de 123 voturi, reuşita sigură pentru Conu Nicu! Fi-va însă aşa!—Nu credem.

Abţinuţii de la primul scrutin nu vedem la ce s'ar desmenţi la al doilea scrutin. Raţiunea care i-a condus atunci îi conduce şi astăzi, căci nimic nu s'a schimbat la orizonul politic.

Şi apoi întru cît nu dispare mobilul personal şi ocazional al participărei conservatorilor, la ce s'ar mai înjuga şi restul!

Dar este ceva!

Se va căuta a se impune unitatea partidului conservator la aceste alegeri cercînd cu degetul acîncul dezbinărilor liberale! Dar această unitate politică e atît de roasă, şi muiată, că nu un prilej de alegeri în balotaj o poate restabili. ci alţi factori politici mai mari şi mai cu greutate.

Dar am uitat un lucru.

Sunt şi abţineri liberale: *Gheorghiu Irimia* şi *C. Popov!* Risum teneatis! horribile dictu!

Irimia Gheorghiu s'a întors Sîmbătă de la Constanţa. S'a răcorit în băi de mare şi a venit la ferbinţală la Huşi. Ce atitudine va păstra el la balotaj? Sta-va acasă? Veni-va la vot? Lucra-va pe faţă cu Cişman ori cu dr. I. Munteanu?

Toţi se întreabă şi cei mai mulţi zic că Ir. Gheorghiu va lucra pe faţă cu N. Cişman, pentru că aşteaptă o prefectură, sau o situaţie preponderentă locală, căci d-sa e de principiul: cînd doi se bat *al treilea căştigă*, el fiind cel de al *treilea*.

Fie!

Dar cea mai încurcată situaţie o are *C. Popov*. C. Popov e la noi în Huşi un tip. Băet galant, *causeur* neîntrecut, d-sa liberal prin doctrină, e *afiliat* lui Irimia ca inclinare personală, *simpatic* în o parte din familia conservatoare, *drăguţ* tuturor, şi în nesiguranţa stărilor politice, dus apoi şi de echilibristica proorocului se crede că *stînd* şi *aşteptînd* va culege roadele celor ce se luptă şi muncesc.

Venirea la vot a lui C. Popov va fi semnalul tărîrei tuturor maselor liberale şi atunci va fi greu de ales sfîrşitul, pentru că nu poţi şti bine ce esă din urnă, dacă nu se ştie bine ce se pune.

C. Popov a reapărut în Huşi vesel şi radios; un lucru însă îl încurcă, căci între atîţia *bădii*, care îl hăţuesc care în cotro, el nu ştie dacă trebue să încline spre Broşteni ori spre Răeşti şi de la hotărîrea lui va atîrna succesul zilei de Joi.

Pînă atunci putem căuta de pe acum că din lupta fratricidă dintre liberali va eşi un mare bine pentru noi toţi: atmosfera politică a Huşului se va înviora şi cu cît nourii de azi sunt plini de electricitate, mîine aerul fiind ozonat, Huşenii se vor da în tihnă la cules de vii, singura ocupaţie practică şi cu folos pentru cei mici şi mulţi de la noi.

Şi cum iarmarocul bate la uşă, ce prilej de sămînţă de vorbă pentru toţi ai noştri, mai ales că până atunci alegerile au fost.

Corespondent

Litere-Ştiinţe-Arte

Cine a scris faimosul dicton că stilul e omul, n'a exprimat decît o parte din adevăr. De fapt stilul este mai mult decît atît, —este epoca, este ţeara însăşi, este semnul vremei în care trăim şi a nivelului cultural la care am ajuns. Căci e nedrept să judecă gradul de cultură şi de progres după capitala unei ţări, care lesne împrumută formeli şi convenţiunile unei civilizaţiuni străine; nici după alt oraş, din întîmplare centrul unei culturi mai intinse graţie şcolilor ce posedă. Ci media trebuie calculată după ţeara întreagă, ţinînd seamă de producţiunile şi manifestările vieţei de provincie, a oraşelor de a 3-a şi a 4-a mînă. Şi e teribil ce produce, pe cîmpul intelectual şi gazetăresc provincia romînească la începutul secolului al XX-lea!

Am înaintea mea un număr de ziare şi pamflete de ocazie apărute la Huşi—în lipsă de tipografie tipărite parte în Iaşi, parte la Bărlad,—cu prilejul luptei electorale comunale. E o literatură imposibil de caracterizat şi care te pune pe gînduri... E un stil care denotă cît de mult mai avem de aşteptat, de îndurat, de luptat pînă să ne emancipăm de urmările unei stări înapoiate în care a vegetat ţeara românească. In vîltoarea de patimi apare firea şi apucătura brutală a provincialului care-şi sintetizează mijloacele de combatere în plastica frază: „ciomagul le va înmuia ciolanele..." Iar stilul provinciei nu se ofensează de asemenea figuri, căci stilul oglindeşte omul, locul şi epoca...

*

Literatura noastră e bogată în traduceri; dela „biblioteca" lui Samurcaş pînă la romanele ce se publică astăzi mereu prin ziarele cotidiane, traducerele au avut un loc însemnat în ochii publicului mare, care s'a mulţumit cu orişice. Căci toate aceste traduceri, mai cu osebire cele noi, nu prezintă nici un interes pentru literatură, fiind făcute de oameni neliteraţi, care au ales numai dintre acele scrieri ce pot face senzaţie fără a împrospăta cugetarea. Astăzi, „Biblioteca pentru toţi", se sileşte a aduce o îndreptare; pentru aceasta am dat atâtea traduceri în versuri sau proză, şi urmărind acest ţel dă astăzi şi nemuritoarea capo-d'operă a lui Al. Dumas-fiul: „Dama cu camelii".

„Dama cu camelii" e una dintre acele scrieri care înbogăţesc o literatură prin simţirea adîncă, prin nobleţa simţimintelor, prin împrejurările sociale, ce ea descrie. Acest roman e o povestire adevărată; eroina a trăit, şi a fost cunoscută de către mulţi din contemporanii ilustrului romancier. Margareta Gautier, a fost o femee a căreia iubire nenorocită a sguduit sufletul scriitorului, îmbiindu-l să scrie romanul ce îl citiţi astăzi. Verdi, unul dintre cei mai iluştri compozitori ai lumei, a închinat tot acestei iubiri, opera sa nemuritoare: „Traviata".

Nu e literatură în care „Dama cu camelie" să nu fie tradusă.

Şi credem că am îndeplinit o datorie, răspândind şi noi astăzi, prin numerile 280—282, această mişcătoare şi vestită scriere. Preţul 90 bani, şi se găseşte de vânzare la mai toate librăriile din ţară.

*

A apărut şi se găseşte de vînzare la toate librăriile din localitate cunoscuta dramă a lui Emile Fabre: „Casa de lut" traducere de I. Duscian. Preţul 50 de bani.

*

In sfârşit ştiinţa triumfă în Austro-Ungaria. După ce statisticile au demonstrat că graţie lipsei de obligativitate a vaccinărei monarhia pierdea 37000 de oameni pe an—victime ale vărsatului tolerat—acum Impăratul Franz Ioseph dădu el însuşi semnalul entuziasmului şi se revaccină. S'ar zice că suveranul şi-a intins braţul—ştiinţei. Probabil că în viitor vaccinarea va deveni obligatorie şi generală.

*

In grădinile Tuileriilor din Paris se va ridica o statuie lui Marat. Va fi primul monument public ridicat unui revoluţionar şi începutul se face cu un erou vrednic de celebritate.

*

La Hannovra s'a jucat cu mare succes o nouă piesă a lui Franz von Schönthan: „Chestiunea arzătoare". Piesa tratează lupta a doi pretendenţi în jurul coroanei principatului Rozenau.

Fireşte se ascunde un subiect de actualitate sub nume şi figuri simbolice.

Informaţii

Din cauza unui cuvînt greşit întrebuinţat, o informaţie din numărul de eri poate fi interpretată altfel decît ce a voit să spună autorul.

E vorba de informaţia relativă la conservatorul nostru de muzică şi declamaţie.

Nu ie vorba de subvenţie—întrucît şcoala fiind a statului ie inscrisă în budgetul ministerului instrucţiunei.

E vorba de sumele necesare pentru anumitele îmbunătăţiri cerute de direcţia conservatorului.

Acele sume au fost refuzate de d. Haret pe motiv că nu dispune de fonduri.

Luni 10 Septembrie se va începe examenul de admitere la şcoala fiilor de militari din localitate.

Examenul va dura trei zile.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei se va reîntoarce Duminica viitoare în localitate.

Eri s'a ţinut la Conservator examenul de admitere pentru clasa de teorie şi solfegiu.

Astă-zi s'a ţinut examenul pentru clasa de piano.

In ziua de 1 Octombrie a. c., se va face inaugurarea mai multor şcoli, înfiinţate anul acesta în judeţul nostru.

La această solemnitate va lua parte d. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului.

Marţi 11 Septembrie a. c., consistoriul spiritual al Mitropoliei va judeca procesul privitor pe preotul Constantin Grigoriu, de la biserica Moara de Vânt, din localitate, căruia i se aduc acuzări grave.

D-ra Aglae D. Pascu, a fost numită pe ziua de 1 Septembrie maestră de ţesetorie la şcoala normală de institutoare din localitate.

O scrisoare a d-lui dr. Istrati,— D. profesor dr. C. I. Istrati ne trimete spre publicare următoarea scrisoare:

„*Voinţa Naţională* publică următoarele în josul uneia din fotografiile făcute de d-l Dichter cu ocazia înmormîntărei regretatului Hajdău:

„Cititorule, priveşte bine această ilustraţie: e un dric tras de patru cai şi urmat de vre-o opt—zece persoane. Intipăreşte-ţi-o bine în minte, ca să ţi e reamintesti cînd vei avea prilejul să vezi un cortegiu funebru mai pompos. Şi de sigur că vei vedea multe.

Nici unul însă nu va fi atît de interesant ca acesta, fiind-că rare-ori contimporanii au prilejul să fie atît de ingraţi faţă de savanţi.

„Dar, ar fi o nedreptate să aruncăm asupra contemporanilor răspunderea chipului sărăcăcios şi grăbit în care a fost înmormîntat Hasdeu.

„Această cinste revine întreagă d-lui dr. Istrati, amicul intim al distinsului defunct.

„Deci, această ilustraţie s'ar putea intitula: „Cum cinstesc în Romînia savanţii...mai mititei pe savanţii cei mari".

Numesc aceasta o mişelie.

Haşdeu nu a fost îngropat nici grăbit nici sărăcăcios; cine a lipsit se ştie: pentru ce nu s'a putut face cum doream toţi—cum nu s'a făcut nici pentru Grigorescu—pricina să o caute scribii de la *Voinţa* la patronii lor, iar nu în puţinul ce au putut îndeplini cîţi-va amici ai lui Haşdeu şi cari au făcut totul ca să nu fie şi mai rău.

La necesitate voi vorbi.

Primiţi, vă rog Domnule Director, asigurarea sentimentelor mele cele mai alese.

DIVERSE

— Eri dimineaţă în lipsa de acasă a locuitorului Neculai Graur, din comuna Cristeşti, nişte hoţi întrodu cându-se în locuinţa sa, i-au furat mai multe lucruri şi o sumă de bani.

Se bănueşte că autorii ar fi nişte ţigani, care au şi fost arestaţi.

— S'a cerut urmărirea şi prinderea lui Iosef Marcu, autorul mai multor escrocherii, făptuite în T.-Severin, care a dispărut de sub paza autorităţilor din acel oraş.

— Poliţia de siguranţă urmează cu cercetările în afacerea furtului de la berăria Zimbru, despre care am vorbit eri făcând câte-va arestări.

După cât se vede însă, furtul acesta, ca şi multe altele, va rămânea nedescoperit.

— Aseară un început de incendiu s'a declarat la locuinţa comerciantului Avram Taler, din strada Nicolina.

Sosind pompierii la timp, focul a fost localizat.

— Vatavul Vasile C. Dobrea, de la moşia Movileni peste care s'a răsturnat eri o căruţă încărcată cu saci cu grîu, a încetat azi din viaţă.

— Eri noaptea un incendiu a distrus locuinţa lui Gheorghe Căruţă din Şipote.

Au ars toate lucrurile din casă; într'un saltar bietul om avea o sumă de bani în bancnote, care de asemenea au ars.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

8

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(amintiri din Conservator)

Repetiţia a fost hotărîtă pentru unsprezece. O oră întreagă era liberă. In timpul acesta cum Anton Egorici era în vorbă cu Onkel asupra chipului cum se va arata gloria lor prin talentul lui Mitea, Mitea eşise încet şi urcîndu-se în coridorul din etajul întâi unde copii se jucau, Dar astă zi nici de jucat nu îi ardea. Oprindu-se în faţa acestui joc în care vedea azi un fel de representaţie, el privi serios şi atentiv. In tot trupul lui se simţea oboseală şi slăbiciune.

Lui îi se părea că dacă s'ar amesteca între băeţi, îndată îl vor doborî, îl vor înăbuşi şi apoi îşi vor bate joc de el. Loviturile cu care băeţii se cinstea şi pe care el singur le simţise în alte dăţi jucîndu-se îi se păreau astă-zi dureroase. Şi era convins că la prima lovitură el ar isbucni în lacrămi.

Spre el alerga un băeţaş alb, curat şi bun. Acesta era prietenul lui tăcut. Ei şedeau amîndoi în aceiaşi bancă, se plimbau braţ la braţ între ore şi era ceva ce îi chema unul spre altul. Ernest Kleider era fiul organistului de la biserica catolică şi el singur se pregătea să fie organist. Era un băet bun şi milos cu ochii sinceri şi albaştrii, cu un surîs drag pe buzele lui roşii. Vra să se joace cu băeţii. Cum era neamţ, Onkel de cîte ori îl întîlnea pe scări, îl mîngăia şi dacă Kleider nu era violonist.

— Spiridonov! s'adresă lui Mitea viitorul organist: tu mîine cînţi.

— Da, voi cînta, răspunse Mitea cu o voce tristă.

— Astăzi eşti liber?

Mitea se uită la el întrebător. Ce înseamnă să fii liber? El nici odată n'a fost liber.

— Nu ştiu răspunse el, nehotărît.

— Fă-mi plăcerea, astă-zi îi ziua surorei mele, are să fie la noi Picolov Capustin, Kiric, Rapidov... vino şi tu, vom dansa!.. Ai?...

— Dansa? din nou întrebă cu un glas neînţeles Mitea şi lui îi se păru lucru acesta neînchipuit. Nu, lui pentru nimic nu îi vor permite să danseze, pe el îl vor înăbuşi cu vioara toată ziua şi apoi toată noaptea şi apoi din nou toată ziua..,

Şi tocmai în clipa cînd voi să răspundă, taticul lui nu îi va permite asta, el fu nevoit să se întoarcă, căci cine-va îl luase de mînă.

— Mitenka, puiule! Domnul Onkel te caută, spuse Anton Egorici şi Mitea brusc plecă cu el împreună.

Kleider apropindu-se încet de Anton Egorici:

— Domnule Spiridonov! permite lui Mitenka să vie astăzi la noi! Vor fi mulţi băeţi, vom dansa şi are să fie foarte vesel...

Anton Egorici, surîse cu blîndeţe şi umilinţă.

— Nu, drăguţule, nu se poate, Mitea are să cînte mîine în public.

Kleider se îndepărtă. Ei coborîră. In clasa lui Onkel erau numai băeţi în vîrstă, era şi o d-şoară. Mitea era admis în clasa asta şi dacă n'avea vîrsta dar numai în vederea talentului său extraordinar.

— A, a! Paganini, îl întîmpină pe Mitea, Onkel.—el foarte des îl numea astfel—aide, cîntă numărul tău. De ce eşti tu palid aşa?

— Domnule profesor, răspunse Anton Egorici, lui Mitea i-a fost cam rău noaptea asta.

El nici odată nu explica lui Onkel cîte ceasuri în zi s'ocupa Mitea. Această minciună nevinovată îi era trebuincioasă pentru gloria lui Mitea. E posibil că dacă Onkel ar fi ştiut aceasta s'ar fi mirat mai puţin de succesele tînărului Spiridonov.

Mitea cîntat numărul său. Reuşise să se stăpînească şi de aceea a cîntat cu putere şi încredere. Dacă n'ar fi avut de cît doisprezece ani, toţi ar fi zis că cîntul lui era rece, fără viaţă, învăţat forţat. Dar la el era de admirat uşurinţa cu care îi jucau degetele, cu ce tărie lovea cu arcuşul, cum erau toate în acord în mîinile micuţe ale băetului. Nimeni nu mai putea cere şi simţire de la el.

— Ce tehnic, ce teribil tehnic în micuţul acesta, spuse Onkel plin de admiraţie, mîndrie şi bunătate, arătînd pe Mitenka elevilor mai în vîrstă. In clasă era singur directorul care după ce îl ascultase, dădu din cap: neînchipuit, cum poate cînta în aşa chip un copil.

Toate aceste laude treceau pe lîngă urechile lui Mitea şi cădeau drept în sufletul lui Anton Egorici.

Cînd ei coborau scările, Anton Egorici încet spuse: Vezi tu Mitenca, puiule, ce frumos e dacă tu m'asculţi. Vezi cum sunt de uimiţi toţi...

(Va urma)

Ultime informaţii

Din sorginte absolut sigură aflăm că mai mulţi primari din comunele rurale, au raportat confidenţial prefecturei că ţăranii cer zilnic lămuriri asupra îmbunătţirei soartei lor, care—zic ei,—li s'a promis încă de astă primăvară.

Iaşul a rămas astă-noapte fără lumina electrică şi oraşul presenta un aspect curios şi caraghios în acelaşi timp.

Cauza lipsei de lumină ?

Nici cei de la uzina electrică nu o ştiu încă.

Se spune că ar fi stricat cablul principal, prin care se transmite curentul în oraş, sau că s'ar fi topit firul pe o dictanţă de 600 m. şi în acest caz oraşul va fi nevoit să stea vr'o cîte-va nopţi în întuneric.

Ori cum accidentul a pricinuit multe pagube şi mulţi comercianţi vor intenta acţiune contra uzinei electrice.

Comitetul executiv al partidului conservator se va intruni după 15 Septembrie curent, sub preşidenţia d-lui P. P. Carp, şeful partidului.

D. dr. Boteanu a fost aseară victima unui accident, din fericire fără urmări grave.

Aseară pe cînd d-sa trecea pe str. Albă, un vagon de tramvai a dat peste el, trîntindu-l jos.

Din fericire nu s'a ales de cît cu spaima, căci manipulantul a oprit vagonul la timp.

D. procuror general N. Leonescu, a terminat eri ancheta întreprinsă la Buhuşi, în afacerea nefericitei Zenobia Scriban.

D. procuror general al curţei de Apel din Iaşi, a plecat apoi de la Buhuşi direct la Bucureşti, spre a presenta ministrului de justiţie dosarul afacerei şi rezultatul anchetei întreprinsă de d-sa.

Seziunea de toamnă a curţilor cu juri va fi presidată după cum urmează: D. Al. Hinna la Iaşi, Roman şi Neamtz; d. Sturza la Vaslui, Huşi şi Bacău, şi d. Zăhărescu la Dorohoiu, Botoşani şi Fălticeni.

Cursele din Iaşi, care vor avea loc în zilele de 14 şi 16 Septembrie, promit să fie din cele mai interesante prin numărul şi valoarea premiilor, prin cai înscrişi care aparţin celor mai renumite grajduri din ţară.

Cercul Jokey Club care caută să asigure regularitatea curselor anuale în Iaşi, desvoltarea lor treptată şi efectuarea lor în condiţiunile cele mai bune, a făcut anul acesta sacrificii însemnate punînd hipodromul în condiţiuni proprii menirei lui prin o amenajare sistematică a pistei şi prin clădireă trainică a istalaţiunilor necesare, precum sunt tribunele pentru public, boxele etc.

Biletele de intrare pentru loje sunt de pe acuma epuizate. Biletele pentru tribune, pietoni şi trăsuri se află în deposit la Agenţia teatrală «Thalia» la d. Th. Maximovici.

Cu multă părere de rău aflăm încetarea din viaţă a colonelului Alexandru Cristea, pensionar.

Defunctul s'a stins din viaţă, după o scurtă suferinţă la locuinţa sa din strada Seulescu.

Cu Colonelul Cristea dispare o figură distinsă a Iaşului.

Inmormîntarea va avea loc mîne.

Trimitem îndureratei familii expresia sincerilor noastre condoleanţe.

Seziunea de toamnă a Curţei cu Juri se va deschide la 15 Sept. a. c.

Zilele acestea se va face tragerea la sorţi a magistraţilor care vor prezida curţile.

Mîine Mercuri se va face alegerea colegiului I al consiliului judeţean.

Alegerea se va efectua în localul primăriei.

P. S. Episcopul lipovenesc Macaroff Loban, a fost eri în localitate şi a inspectat biserica lipovenească din oraşul nostru.

Episcopul lipovenesc a plecat apoi în Dobrogea.

Ministerul de Interne a cerut prefecturei de judeţ ca cel mult până la 10 Septembrie a. c., să-i înainteze statistica de înlesnirile agricole făcute ţăranilor, astă-primăvară cu ocazia răscoalelor.

Primarii din comunele rurale au primit ordin ca pe viitor să ia măsuri ca în timpul nopţei paza bisericelor şi a mănăstirilor să se facă de cîte unul şi doui străjeri, sau chiar de jandarmii rurali.

D. I. Popescu portărel, şi-a înaintat demisia din acest post pe ziua de 1 Septembrie a. c.

D. Valaori, inspector şcolar, a sosit azi dimineaţă în localitate trimes de ministerul instrucţiunei publice spre a asista la examenele de corigenţă ale elevilor de la liceul externat.

Se ştie că un comitet luase iniţiativa de a se rîdica un bust neîntrecutului povestitor Ioan Creangă.

Chestia se trăgănează de cîţi-va ani şi comitetul iniţiator se va întruni în curînd spre a lua ultimile decisiuni.

Judiciare.—Astă-zi urma să se judece la tribunalul secţia II-a procesul intentat de d-na Soltana Furtună, d-na Panuş şi Hana Goldştein, direcţiunei tramvaiului electric, pentru daune.

Procesul acesta se tărăgănează de doui ani, de cînd s'a întîmplat groaznica catastrofă din strada Pădurei; şi de data aceasta, procesul s'a amânat.

— La secţia a II-a a Curţei de Apel se va judeca Vineri 7 Septembrie, procesul dintre d. Hipolit Mârzescu magistrat şi ministerul de finanţe, pentru contravenţie la legea timbrului.

— La tribunalul secţia I începuse să se judece astăzi procesul privitor pe I. Barasch, pentru falşificare de poliţie.

Barasch era asistat de d. avocat Neculaide.

Procesul s'a amînat pe ziua de 19 Octombrie, din cauza lipsei unor martori.

D. I. Brudariu, subrevizorul şcolar al judeţului, a obţinut un concediu de 40 zile.

D-şoara dr. Lucreţia Troteanu, a fost numită în postul de medic secundar, la spitalul din Tg. Ocna, pendinte de Epitropia Cassei Sf. Spiridon, în locul d-lui dr. Brăileanu, permutat în alte parte.

Consiliul de higienă al judeţului, în şedinţa sa de alaltă-eri s'a ocupat cu măsurile ce urmează a fi luate pentru combaterea epidemiilor ce bîntue în cîte-va comune din judeţ.

Inginerii uzinei electrice au reuşit să constate cauza pentru care aseară oraşul a rămas neluminat.

Totul ar fi provenit dintr'un defect al acumulatorilor de lîngă casele Neuschotz.

Lucrul a fost restabilit şi la ora 3 maşinele au reînceput funcţionarea.

In astă seară oraşul va avea lumina ca de obiceiu.

Autorităţile fac cercetări pentru descoperirea unei autoare de numeroase excrocherii:

Ea se numeşte Ştefania Tellechi şi pe la 15 August, a întrat în ţară prin Predeal, de unde s'a dus la Sinaia, iar peste cîte-va zile din nou la Predeal. Aci ea a fost văzută cît-va timp în tovărăşia unui elev de la sanatoriul din Predeal, cu care se duse la călugărul Tlognost, căruia i-a luat sub formă de imprumut, o umbrelă.

Părăsind peste cîte-va zile Predealul Stefania s'a dus la Buşteni.

Aci ducîndu-se la Mănăstire s'a presintat unui călugăr, pe care 'l rugă să o spoveduiască.

Călugărul se duse cu ea în biserică, şi Stefania pe cînd se afla sub epitrafir, declară preotului că e o baroneasă de peste graniţă şi că acum a venit în România să se puie în stăpînirea unei frumoase averi, lasată de soţul ei, care a trăit mult timp în Iaşi.

Ştefania văzînd că a capatat încrederea călugărului, îl făcu pe acesta să'i dea cu împrumut 100 lei, spunându-i ca să scrie o scrisoare la Iaşi, la o persoană indicată de ea şi va primi banii fără întârziere, iar cum va primi moştenirea va construi biserici şi monastiri etc.

Cu acelaş procedeu ea a escrocat şi pe călugăriii dela mânăstirea Ghirghiu. Punând mâna pe bani, ea a dispărut, iar călugării peste cîteva zile au primit scrisorile trămise la Iaşi persoanei indicate de Stefania, cu adnotaţia că „persoana şi strada arătată nu există la Iaşi".

S'a cerut autorităţilor din localitate să o urmărească.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 4 Septembre

Majori achitaţi

Bucureşti.—Consiliul de răsboiu al corpului II de armată a terminat astăzi cercetarea acuzaţiei contra majorilor Gherghiceanu şi Drăgotescu din R.-Sarat, pentru refuz de serviciu în timpul răscoalelor.

Consiliul a pronunţat achitarea.

Plecarea d-lui Haret din minister

Demisiunea sigură a ministrului instrucţiunei

Bucureşti.—Ziarul «Epoca» anunţă că demisiunea d-lui Spiru Haret este o chestie de cîteva zile numai

Pînă'n trei—patru zile d. Haret nu va mai fi ministrul instrucţiunei publice.

*

Dovadă că faptul este exact o furnizează însă-şi ziarele liberale.

Ast-fel «Voinţa Naţională» anunţă următoarele:

S'a răspîndit în oraş, de către cei interesaţi, svonul că M. S. Regele se va întoarce în ţară mai curînd de cum se stabilise la început, din cauză că o criză acută ar fi izbucnit în sinul guvernului, determinată de retragerea unuia din consilierii Tronului.

Bine înţeles că acest svon este o insinuare perfidă, şi nimic mai mult.

*

Or, acest zvon n'a existat în Bucureşti, nimenea şi nicăirea nu s'a vorbit despre aşa ceva. Nimenea în Capitală n'a auzit despre aceasta pînă la notiţa «Voinţei Naţionale".

*

Pe de altă parte se anunţă că ziarele liberale au primit direct ordin de la d. Dim. Sturdză ca să nu publice nici un cuvînt de aparare pentru d. Haret.

O enciclică importantă

Roma.—«Observatore Romano» de astă seară va publica enciclica papală asupra modernismului.

Enciclica constată că modernismul a devenit de aci înainte o foarte mare primejdie pentru biserică, contra căruia papa are datoria supremă de a lucra. Enciclica examinează diferitele feţe ale modernismului, care este sinteza tuturor eresilor şi care trebue fatal să ducă la ateism. Pentru a combate aceste rătăciri, papa emite diferite ordonanţe.

Mersul holerei

Triest. Circulara autorităţilor maritime comunică că cazurile de holeră care au fost constatate oficial în diferite puncte ale Rusiei a provenit din Marea Neagră şi porturile ei şi că toate aceste cazuri vor fi tratate în conformitate cu prescripţiile referitoare la ele.

Noui măceluri în Odesa

Odessa.—E cunoscută metoda cu care ştiu naţionaliştii ruşi să provoace scandalurile şi pogromurile. Ei pregătesc şi execută un atentat în potriva unui funcţionar public şi apoi iau acest atentat ca prilejul răsvrătirei populaţiei şi făuresc toate neomeniile. Prinţul Uruzof în memoriile sale a arătat că la Chişinău aşa procedau Bunin şi Cruşevan. La Odessa s'a procedat de asemeni, Vineri a fost ucis un funcţionar dela poliţie şi imediat după aceasta au şi început masacrele.

Membrii uniunei adevaraţilor ruşi întrunindu-se în localul lor din Richelievscaia au decis să răsbune moartea funcţionarului şi în seara aceia eşind dela întrunire au început s'atace pe stradă pe toţi evrei. Pe stradele Deribasovskaia şi Preobrajenskaia au fost adevărate vînători de evrei, se trăgeau focuri de revolver, se dau lovituri de cuţit. Zece persoane au fost ucise şi sunt o sumă de răniţi. Mulţi răniţi s'ascund, nevoind să se adreseze spitalului evreesc, din cauză că acesta e ameninţat să fie zilnic distrus de cetele de huligani.

O panică domneşte în populaţie şi s'aşteaptă pe mâine mari evenimente.

Oraş distrus

Sydney. — Oraşul Murwillumbach a fost distrus de incendiu. Multe edificii şi două mari hoteluri, precum şi alte 52 case mai mici au fost distruse cu totul.

Pagubele se urcă la suma de 100000 lire sterline.

In jurul unor asasinate

Constantinopol. — Asasinatul celor opt bulgari lîngă Salonic continuă a atrage atenţiunea cercurilor competinte şi a corpului diplomatic.

Asasinatul a avut loc la 9 Septembrie, la orele 8 seara într'o cărămidărie, situată între linia căilor ferate Salonic-Monastir şi Salonic-Ueskueb.

Asasinii s'au servit de puşti şi de pumnale; banda care a comis asasinatul era probabil formată de patriarchişti din împrejurimi.

Sinucidere

Madrid.—Marchizul Villacroto, general carlist şi aghiotant al pretendentului Don Carlos, s'a sinucis trăgîndu-şi un foc de revolver în cap.

Pus în disponibilitate

Paris.—Subprefectul din Saint-Girons implicat de curînd în afacerea fraudelor a fost pus în disponibilitate.

Holera la Petersburg

Petersburg. Medicul oraşului Schlusellburg lîngă Petersburg semnalează două cazuri suspecte de holeră.

Au fost luate imediate măsuri contra epidemiei.

Congresul lucrătorilor mineri

Salzburg.—Azi dimineaţă la orele 10 şi jum. s'a deschis în acest oraş Congresul internaţional al lucrătorilor mineri sub preşidenţia provizorie a d-lui F. Edwards, membru în Camera comunelor.

Se va discuta între altele următoarele chestiuni: reducerea orelor de muncă pentru mineri la 8 ore pe zi maximum; asigurări contra accidentelor, ajutoare pentru văduve şi orfani, în caz de nenorocire în mină; reglementarea producţiunei de cărbuni, măsuri de siguranţă pentru a se împiedeca catastrofe, să se interzică desciderea în mină a copiilor mai tineri de 14 ani; reglementarea muncei femeelor; asigurarea unei rente pentru minerul care a lucrat 25 ani în mină. Această rentă să fie de minim 600 lei pe an; discutarea atitudinei minierilor în caz de isbucnirea unui resboiu (propunerea Franţei) fixarea tarifului salariilor minerilor; serbătoriile minerilor.

EVENIMENTELE DIN MAROC

— Un protest consular —

Casablanca.—Agenţia Reuter află că panica de la Mazagan a fost provocată de tirul de pe vasul „Condé".

Corpul consular a protestat pe lîngă consulul francez contra procedărei comandantului crucişătorului „Condé", care omisese să anunţe exerciţiile de tir.

Paris.—Generalul Drude telegrafiază că eri s'au presentat delegaţii a două triburi la consulat pentru a fi auziţi de dînsul şi de consulul Franciei.

Tanger.—Se comunică că delegaţii tribului Chowais au primit toate condiţiile generalului Drude şi au manifestat intenţiunea de a se înapoia la trib, pentru a face act de supunere generală.

Paris.—Interwievat de un redactor al ziarului „Gil Blas" asupra chestiunei marocane, primul ministru Clemenceau a declarat că Franţa nu vrea să pună piciorul înainte pentru a'l retrage apoi.

Ea va organiza poliţia din afară de circumstanţele care vor necesita aceste măsuri urgente, atenţiunea noastră se va concentra mai întâi asupra oraşului Casablanca şi nu vom intinde operaţiunile de poliţie la fruntaria algeriană. Schimbul de vederi al diplomaţiei europene a avut loc cu sinceritate fără tocmeală şi nici-o suparare pentru nimeni nu putea rezulta din el.

Trebuie să limiteze riscurile de surprinderi ast-fel că intenţiile să nu fie pentru nimeni cauze de suspiciune. Imprejurările nu ne vor găsi nici ne hotărîţi nici nepregătiţi bine şi propunerea noastră rămîne asupra tuturor punctelor foarte tare.

Suntem fericiţi că putem da impresiunea de înţelepciune chiar împreună cu celelante puteri.

E. HEROVANU

AVOCAT

De la 8—11 dim. str. Tăutu 1.

De la 4—6 seara, la Prima Societate de Economie, str. Palat 1.

†

Neconsolaţii fii Neculai Al. Christe şi Gheorghe Al. Christe fac cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitului şi bunului lor părinte

Colonel Al. Christe

Fost ofiţer de cavalerie şi secretar general al ministerului de războiu, comandor al Coroanei României

încetat din viaţă după o lungă suferinţă în vrîstă de 82 ani. Ceremonia funebră va avea loc Mercuri 5 Septembrie la oarele 3 p. m. la cimitirul Eternitatea unde se află depus corpul.

Aceasta serveşte de invitare.

Se caută un Comptoirist perfect in limbile română şi germană. — A se adresa Bourne & Co. Iaşi.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

Institutele-Unite

IASI

Anul al 42-lea

Curs primar şi secuudar

Se primese elevi interni, —— semi-interni şi extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— Iaşi,—Piaţa Unirei —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon

DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 3 Octombrie 1907 oara 2 p. m. se va ţinea în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru procurarea a 550 litruri Cognac, calitatea I, necesare depoului farmaciei casei Sft. Spiridon pe timp de un an.

Concurenţii sunt invitaţi a se presenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 5 la sută în efecte publice sau numerar.

Insă concurenţii sunt invitaţi a se presenta la Epitropia generală Vineri 28 Sept. cu probele pentru a putea alege calitatea.

Licitatia se va ţinea conform Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului şi a regulamentului de licitaţie a Epitropiei generale.

Condiţiunile pentru darea în antrepriză a acestei aprovizionări se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei G-rale, serviciul administrativ.

No. 7036. 27 August 1907.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— Strada Romînă 34 Iaşi —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi sal:n 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	O jumatate loz 18 lei
Un sfert de loz 9 lei	Una optime de loz 4—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* **Clin & Cie, de Paris**, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

Nota. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
şi Iaşi la Konya, Popovici Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, celé mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiileloriĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătore.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 237. Joi 6 Septembrie 1907

Din nevoile comerţului

II.

Legea asupra repaosului duminical a creat o situaţie aproape intolerabilă pentru comercianţi. Ea a creat o duşmănie surdă între comercianţi şi funcţionarii comerciali.

Funcţionarii comerciali, aceşti muncitori intelectuali şi corporali, cer stăruitor repaosul pe ziua întreagă, pe cînd comercianţii cată a se folosi de dispoziţiile legii, pentru activitatea magazinelor pînă la ora 12 din zi.

Funcţionarii comerciali sunt elementul vital al comerţului, căci fără ei, comerciul ar sta pe loc, munca lor fiind absolut necesară progresului comerţului.

Ca clasă socială, funcţionarii comerciali sunt şi trebue să fie consideraţi ca membri aparţinînd familiei comerciale, cultura şi inteligenţa lor punîndu-i pe aceiaşi linie cu patronii, lipsa capitalului fiind piedica promovărei, sau trecerei lor, de la funcţionar comercial, la comerciant.

Ca orice membru al societăţei, funcţionarul comercial nu poate fi considerat de cît rob al datoriei, iar nu rob al muncei excesive şi istovitoare.

Progresul comerţului cere armonia cea mai deplină între neguţător şi funcţionarul comercial.

Or, legiuitorul e dator a restabili această armonie sdruncinată prin legea asupra repaosului duminical.

La început, legea prezenta dificultăţi în aplicarea ei, din cauză că se crea un nou regim, cumpărătorii avînd deprinderea a ţinea sărbătoarea ca zi de tîrguit. Dificultăţile n'au dispărut încă cu totul, dar a dispărut în bună parte, astfel că o modificare a legei ar complecta unele lipsuri, fără a atinge în certe interese.

Sunt unele categorii de comerciuri care privesc încă cu duşmănie această lege. Astfel, spre pildă, sunt cîrciumarii, cofetarii, berăriile, restaurantele, grădinele, hotelurile şi altele. Dintre aceste întreprinderi numai unele au funcţionari comerciali, altele nu. Hotelurile, birturile au chelneri, nu funcţionari comerciali.

Dar cum repaosul e necesar organismelor, nu profesiilor omeneşti, ar rezulta fatalmente, ca repaosul să cuprindă muncitorimea întreagă nu numai o parte din ea.

Plecînd de la aceste consideraţiuni, camerile de comerţ în congresul de la Mai 1907—Bucureşti— a dat desideratul ca repaosul să fie general şi pe ziua întreagă. Acest desiderat însă, a creat nemulţumiri şi deci protestări.

O analiză ori cît de aprofundată sau uşoară a chestiunei, va duce la acelaşi rezultat. Organismele vii au nevoie de repaos, de recreare, prin repaos şi deci camerile de comerţ cu mult temeiu au dat desideratul lor.

Dar, e vorba de interese materiale în joc şi atuncea s'a preferat sacrificiul interesului bănesc, faţă cu sacrificiul sănătăţei şi vieţei omului muncitor.

Ţara, societatea şi familia au nevoie de oameni avuţi, necontestat, dar sănătatea şi viaţa, primează avuţia; căci omul ca şi societatea modernă, valorifică mai mult sănătatea şi viaţa, decît banul.

La ce bun ţărei, societăţei şi familiei omul cu bani, dar bolnav, fără vlagă; nu vorbim de cel ce a murit sub istovirea şi robia muncei.

Cum însă omenirea a realizat progresul treptat, treptat şi în această direcţiune reforma ar putea fi parţială de ocamdată până ce va deveni generală.

Sunt categorii de comerciuri, în care repaosul poate fi imediat total. Magazinele de manufactură, de lux, încălţăminte, îmbrăcăminte etc. etc. pot adopta noul regim al repaosului pe ziua întreagă fără nici un pericol.

La alte categorii, repaosul poate fi parţial cu oarecare îndulciri, ca spre pildă: fiecare muncitor să capete repaos deplin una din 3 Duminici, în afară de sărbătorile mari ca Paşti, Crăciun, Anul nou etc.

Legea repaosului cuprinde în sine una din nevoile comerţului şi merită a atrage către ea, buna voinţă a legiuitorului.

Să nu scăpăm din vedere însă că o reformă umanitară nu se poate obţinea fără sacrificii materiale şi deci fiece comerciant trebuie să contribue cu voie bună şi cu luminele sale la întocmirea unei noi legiuiri.

Dar o lege asupra repaosului ar trebui poate, să se ducă ceva mai departe; să se atingă şi de funcţionarii marilor întreprinderi cum sunt spre pildă căile ferate.

Nimenea nu va contesta, în afară de partea progresului, că căile ferate sunt întreprinderi comerciale.

Dovadă ţările în care căile ferate aparţin societăţilor particulare, nu numai statului.

Ei bine, în care altă ramură a activităţei omeneşti, munca e mai excesivă şi mai ne-umană ca la căile ferate?

Aceşti muncitori, n'au nevoie de repaos?

Cine poate spune contrarul?

Dar statul, marele întreprinzător şi neguţător, excesiv de speculant, dovadă monopolurile sale, pentru ce n'ar da cel întâiu exemplul unei mari opere şi reforme umanitare, care ar impune ori-cui aplicarea şi deci folosul repaosului?

G D. Şerban

Aprecieri interesante

Avui ocaziune acum cîte-va zile să discut cu o marcantă personalitate politică liberală despre rostul comisiunei agrare şi proiectele ce vor fi supuse discuţiunilor acelei comisiuni.

„Părerea mea a fost, îmi spunea interlocutorul meu, că această comisiune nu numai ca ie inutilă—ceea ce n'ar însemna mare lucru, mai ales cînd în multe se caută a se da o formă exterioară pompoasă — dar va fi chiar dăunătoare — şi aceasta trebuia să îngrijească pe conducătorii noştri.

Comisiunea agrară nu va face decît să puie beţe în roate şi de aceia eu am fost de părere ca nici să nu se aleagă o atare comisiune.

Am crezut că ie mai bine să procedăm aşa cum se procedează şi în străinătate. Să întocmim nişte anteproiecte, cărora să le dăm publicitatea cea mai întinsă, şi apoi să ţinem cont de observaţiile bune şi judicioase, ori de unde ar veni, pentru a întocmi apoi proiectele definitive.

Cu chipul acesta discuţia cea mai largă ar fi putut avea loc şi ori-cine ar fi putut colabora cu experienţa şi cunoştinţele sale.

In acest senz am inzistat pe lîngă miniştri —dar n'am reuşit, căci formele şi aparenţele trebuiau satisfăcute.

Ceea ce mai pot să-ţi spun este că guvernul nu prea aşteaptă mult dela comisiune — iar în privinţa proectelor, or-cît vorbesc ziarele, or-cît unii se cred în drept de a spune că cunosc principiile noilor proiecte agrare, te pot asigura că astăzi nu sunt în ţară de cît patru sau cinci persoane care să cunoască anteproiectele guvernului şi spiritul lucrărilor ce vor fi supuse discuţiunei comisiunei agrare".

Ni s'au părut interesante aceste declaraţiuni ale personagiului liberal şi ca atare le-am reprodus fără nici un comentar.

C. Rallu.

Tot cazul d-lui Sc. Popescu

Am relevat discursul d-lui Sc. Popescu arătînd că faptele conţinute puteau să fie expuse publicului şi pe o altă cale şi nu era nevoie să se transforme o solemnitate judiciară într'o întrunire publică. Dar am cerut guvernului şi ziarelor liberale să ridice mănuşa aruncată, să desmintă sau să explice acuzările ce au fost făcute din înaltul tribunei judecătoreşti.

Un prefect acuzat de faptè cari ar trebui să-l ducă în faţa instanţelor penale, alţi funcţionari şi oameni politici sunt acuzaţi de excrocherii electorale şi nu e permis ca un guvern să primească astfel de palme fără să nu ripostezе.

Au trecut cîteva zile şi nici o gazetă liberală n'a relevat în termeni precişi ceea cè d. Sc. Popescu a vorbit. Ziarul francez al partidului liberal, ca şi „Voinţa Naţională", voesc să arăte că d. Sc. Popescu n'a fost sincer, că nu e un magistrat integru, că unul din magistraţii din Teleorman ar fi fost nepotul acestui magistrat şi că a vorbit părtinitor. Răspunsurile acestea evasive pe care presa liberală le dă, nu mulţumesc opinia publică.

Intrebarea pe care o pune massa populară e de a şti: s'au făcut fraude la Buzău şi Bucureşti, s'au destituit funcţionari integri la Teleorman, este d. Iarca un pungaş? La acestea are nevoè să răspundă guvernul şi presa lui.

Toatè subtilităţile şi subterfugiile nu folosesc la nimic, èle amînă un proces deschis şi în care toţi sorţii de reuşită le au acuzaţiile d-lui Sc. Popescu.

Ori un guvern care primèştè un astfel de blam fără a şti să-l relevèze, e un guvern nenorocit, incapabil şi mînjit de prea mari ticăloşii ca să poată deţine puterea şi răspunderea ce îi sunt încredinţate.

Răspîndirea Bibliei la ţară

De cît-va timp a început şi la noi o mişcare într'un sens mai naţional. Şi nu înţelegem prin aceasta discursurile de răspîntie şi instigaţiile la ură ci o mişcare avînd de scop de a rîdica multe lucruri şi fapte mari din treacătul nostru, de a lega mai strînse legăturile de sentimente între toţi fii aceleiaşi ţări, de a revendica unele drepturi rămase în umbră.

E vorba de crearea unui institut public romînesc care ar tipări şi răspîndi pe preţuri eftine între masele de cetitori cărţi religioase şi în special părţi din sf. scriptură şi chiar biblii complecte.

Nicăeri mai mult ca la nei e mai mare nevoie de a infiltra spiritul creştinesc în popor; am repetat'o după alţii că ţăranul nostru e păgîn, creştinismul lui e o haină prea uşoară care nu-i poate ţine de cald, căci nu pricepe încă adevărurile altruiste ale religiei Mîntuitorului.

Răspîndirea cărţilor printre păturile largi ale cetitorilor ar avea o influenţă din cele mai sănătoase. E constatat că răspîndirea Bibliei la diferite popoare e în raport direct cu starea culturală a acestora. Ba, ce e mai mult, Biblia a fost pentru fie-care popor din Europa piatra unghiulară a culturei adevărate.

Poporul german, către a cărui cultură atît de întemeiată se uită azi fie-care popor cu jind, şi-a început adevărata sa cultură prin traducerea bibliei de Luther, traducere care după patru veacuri şi azi e considerată ca bază a literaturei germane religioase.

La noi înşine tipărirea bibliei coincide cu începutul culturei noastre. Testamentul nou de la Belgrad 1648 şi sf. scriptură de la Bucureşti 1688 pun bază nu numai limbei noastre literare ci deopotrivă şi culturei noastre şi generale şi naţionale.

Dar cum la noi tradiţiile cele bune nu s'au cultivat, nu s'au constatat nici efectele pe care le-a provocat în Germania biblia lui Luther. La noi biblia a prins mai puţin superstiţiile ţinînd locul adevăratei culturi religioase.

Iată de ce e nevoie de a încuraja această instituţie nouă—ea va însemna începutul unei ere. Societăţile biblice existente cum e acea din Londra şi care au în colecţiile lor şi biblii romîneşti nu pot răsbate pentru că limba în care e tradusă biblia e din cale afară de rea şi nepopulară.

Pe această cale urmînd credem că naţionalismul va cîştiga mult şi va găsi în toţi un susţiitor puternic. Pe cînd o societate de editare a muzicei noastre naţionale, pe cînd o societate a răspîndirei culturei agrare? ne întrebăm. Cîte nu sunt încă de făcut! Trebuesc puteri încă, abia azi suntem la cotitura care duce spre puterea neamului nostru.

In corpul ziarului cetitorii noştri găsesc amănunte importante cu privire la vizita Impăratului Wilhelm la Bucureşti, importa tele reforme pe care Turcia le proiectează în Macedonia şi amînarea congresului camerelor de meserii.

De asemenea cetitorii găsesc detaliate ştiri telegrafice şi telefonice despre toate întîmplările importante ale zilei.

OAMENI ŞI LUCRURI

Tiparul de mâne

De două zile încoace tipografia ziarului nostru e înzestrată cu două motoare electrice, cele dintăi în atelierele tipografice ale Iaşului unde se tipăresc atâtea ziare, reviste şi cărţi.

Impresia noului sistem nu e plăcută nu mai din motive tecnice, dar şi din punctul de vedere al esteticei. Pentru cine vizitează ani de arîndul un atelier de tipografie devine obsedantă penibila privelişte a muncei salahoreşti ce se cheltuieşte cu învîrtirea roţilor de la maşini,—privelişte de primitivitate şi robie care te face par'că să regreţi că contribui zilnic la această împovărare de proletari. Iată însă motorul electric stăpînind şi în acelaşi timp uşurînd—după atâtea alte ateliere—şi tipografia, înlocuind brutala sforţare omenească prin aplicarea unei puteri naturale, invizibile, neînţelese încă în parte, cu toate infinitele şi variatele ei aplicaţiuni. Ai, în primul rînd, impresiunea liniştitoare că nu se mai abuzează de omul-sclav, că totul se întîmplă pe o cale mai firească, mai paşnică, mai blajină prin întrebuinţarea acelei uriaşe şi universale puteri care există cu mii şi mii de ani înainte ca noi să-i fi ghicit valoarea, să-i fi smuls nenumăratele foloase de astă-zi pentru binele omenirei: electricitatea.

Dar în faţa lucrului nou, gîndul sboară mai departe. In general avem impresiunea că arta tipografică, cu toate enormele îmbunătăţirei şi necontenitele perfecţionări, e departe de a-şi fi atins idealul sau măcar scopul. Studiind'o de aproape, în amănunţimi, ea apare plină de neajunsuri încă, departe mult de a corespunde variatelor cerinţi ale culturei şi ale progresului. Ce însamnă în adevăr acea muncă negativă—amintind pe a legendarului Sisyph—de a face şi a desface în fiece zi atîtea pagini mari de gazetă, a clădi şi a dărîma neîntrerupt? De fapt, pentru cîteva şiruri scrise la masa de lucru, a doua zi se vor strădănui o echipă de lucrători, stînd în picioare, mînjindu-şi mînile, feţele, buzele cu plumbul vînăt, împăinjenindu-şi ochii şi istovindu-se cu încetul, ofilindu-se în atelier, pentru ca, odată scrisul cules, zeţuit, forma de plumb să dispară pentru totdeauna, ca să reînceapă, a doua zi, aceeaşi muncă dar în altă ordine, împreunînd perfect aceeaşi slove, aceleaşi cuvinte, alcătuind de multe ori aceleaşi gîndiri în haină puţin schimbată. Şi pentru acest rezultat—dac'aţi vedea cîtă trudă, cîtă grijă, cîtă băgare de seamă, cîtă larmă, cîtă enervare, cîte greşeli, cîtă frică — şi la urmă cîtă uitare aşternîndu-se de-asupra tuturor!

Nu, de sigur nu poate fi aceasta ultima formă a tiparului pentru gîndirea omenească, ori cît de imens ar fi progresul îndeplinit dela Gutenberg, pînă în zilele noastre. Ci, cu vremea genul omenesc progresul va aduce mijloace mult mai superioare, mult mai comode, după cum astăzi braţul proletarului învîrtitor al roatei e înlocuit prin mecanismul calm şi sigur al motorului electric.

Rodion

Din scriitorii ruşi contemporani

LEONID ANDREEF

III

„Nu regii şi împaraţii trebuesc să fie distinşi, în locul lor alţii vor creşte; ci trebuesc distruse toate icoanele evocatoare ale puterei, toate dogmele şi imaginile credinţei, justiţiei, care tiranizează pe unii şi ridică pe alţii. Trebueşte distrusă robia care e sora sufletului omenesc. Libertatea se va naşte în ziua în care instinctul acesta josnic de supunere va dispărea, atunci se vor naşte oamenii liberi".

Iată la ce conclusie a ajuns Andreef cu „Aşa a fost". El va ridica în drama sa *Sava* aceste principii la un adevăr şi va face din ele subiectul unei întregi acţiuni.

Sava e fiul unui hangiu al cărui han e situat în curtea unei monastiri. De mai bine de zece ani de zile n'a fost pe acasă şi a trăit în promiscuitatea târgurilor, între tîlhari şi revoluţionari, în mijlocul drojdiei societăţei. Pentru tatăl său Sava e un falşificator de banii pentru sora lui Lipa, e un fără D-zeu, un păgân.

De ce s'a întors aşa de odată Sava în familia lui, nimeni nu ştie. Tăcut, cumpănit la vorbe, el bea şi joacă cărţi cu paraclisierul şi vizitează des monastirea. Rar vorbeşte cu Lipa şi atunci cuvintele lui sunt scurte, hotărîte—odată însă a vorbit mai mult. Şi din convorbirea aceasta pricepem pe Sava, cum cunoaştem şi sufletul blând de creştină a surorei sale Lipa. Ea adoră monăstirea lor şi o iubeşte: „O iubesc, spune ea, atât de mult. Ea e aşa de frumoasă, aşa de gînditoare uneori! Mie îmi place că e aşa de veche; are ceva în ea măreţ, o linişte plăcută şi severă. In monastire sunt colţuri în care nimeni nu intră; sunt locuri unde e numai verdeaţă şi bucăţi de cărămidă sdrobită. Acolo îmi place să mă duc seara sau în zilele de căldură. Stai şi închizând ochii, ţi se pare că vezi ceva, de departe, de departe. Pe acei cari au clădit'o şi cari s'au închinat întâia oară. Sunt ei, pare că îi văd ducînd cărămida şi cântînd ceva încet, încet şi de departe. Aşa încet, încet.

Sava. Eu nu iubesc ce îi vechì. Acei ce au purtat cărămida n'au cîntat ci au înjurat. Şi pe locul acesta probabil că cineva şi-a rupt gîtul.

Lipa. Eu aşa gândesc. Dar, ascultă Sava de ce ai venit tu aci? Să te rogi? nu; atunci?

Sava. Eşti curioasă?

Lipa. Nu; dar eşti singurul om cu care aş putea vorbi. Tu ai văzut şi alţi oameni şi ai văzut cum sunt ai noştri?

Sava. Şi tu creză că aiurea oamenii sunt mai buni?

Şi acolo în oraşe şi pe tot locul toţi trăesc dobitoceşte şi fără nici o socoteală, numai cuvintele lor sunt altfel. Şi asta e mai rău. Dobitocului neputinţa de a vorbi îi e o scuză, dar cînd dobitocul începe a vorbi, a se apara, a gîndi, atunci e rău de tot. Şi viaţa la ei e altfel, e drept, dar nici asta n'are vr'o însemnare. Am fost, Lipa, într'un oraş, unde trăesc până la mii de oameni, dar la toţi sunt casele cu ferestrele mici. Toţi iubesc lumina dar nimănui nu i'a trecut prin minte să mărească ferestrele. Şi dacă zidesc o casă nouă, ei fac ferestrele mici—tot după obiceiul vechi."

***

Lipei îi se pare c'a priceput, că Sava e terorist, e revoluţionar. Dar el se apără de învinuirea asta: Ii cunosc, e un popor liniştit. Se pregătesc zile întregi spre a arunca o bombă şi cînd au decis bang!.. au aruncat'o. Ei şi? A murit unul şi pe o altă creacă a sărit o nouă vrabie. Ce să vorbim? Sunt oameni curagioşi dar curagiul le este în cap nu în mâni. Şi capul lor e bătrân. Se sinchisesc prea mult de o treabă care n'ar reuşi de cît de una care reuşeşte. Am fost şi eu cu ei, dar i'am lasat, treaba lor îmi pare copilărească.

Lipa. Şi tu vorbeşti aşa de liniştit! Ce, tu nu te temi de nimic?

Sava. Până azi de nimic, dar nici în viitor. M'am născut şi nu e mai teribil lucru, altul, de cît de a vedea lumina zilelor, pe pământ. Un singur lucru am învăţat de la terorişti, s'admir puterea dinamitei.

Lipa. Eşti încă tînăr, va veni vremea să te temi.

Sava. Dacă până azi nu m'am speriat

de nimic, nu voi învăţa să mă tem de azi inainte. De rotesc ochii pe întreg pământul, nu văd pe gogoloiul acesta nimic mai înspăimîntător de cît pe om şi viaţa omenească. Eu de oameni nu mă tem.

Lipa. Uite, uite ce vorbeşti tu! Sava, iubitule, nici eu nu mă tem de suferinţele trupului. Pune-mă să ard pe o flacără puternică, tae-mă în bucăţi şi eu nu voi striga—ci voi râde. Dar eu de altceva mă tem; mă tem de suferinţele oamenilor, de răul fără de scapare. Cînd mă gîndesc noaptea în linişte, cînd n'aud de cît clopotul ceasului, mă gîndesc, cîte dureri în jurul nostru, fără număr, nimănui necunoscute, de nimeni ştiute şi mă cutremur de groază. De multe ori am căzut în genunchi şi m'am rugat, m'am rugat şi vorbit lui D-zeu: dacă sunt trebuincioasă ca jertfă, ia-mă Doamne, dar dă scapare norodului omenesc! Dacă trupul meu ar fi putut fi pâinea şi bucuria oamenilor, eu primesc să trăesc fără de sfârşit şi în vecinice nenorociri, numai ei să fie fericiţi şi sătui.

Sava. Nu ai nevoie să te rogi şi să ai milă de oameni. Nu vor peri. Dacă e nenorocit omul e din pricina prostiei adunate în creerul lui de mii de ani. Azi pe ast-fel de minţi, sunt înţelepţi, ce voesc să clădească minuni, dar nu vor face de cît să prelungească nevoia de azi. Trebuesc distruse minţele acestea; înţelegi, trebue golit pământul de oameni. Trebuesc distruse toate: şi casele vechi şi oraşele vechi şi literatura şi arta. Tot! Hainele vechi. Nu te uita că ele nu vorbesc—ele sunt şirete şi rele. Trebuesc desbrăcaţi oamenii, distruse hainele lor murdare.—

Paraclisierului Kondratie el îi explică toată doctrina sa:

Sava. După ce vom distruge pe D-zeu, vom începe pe toţi ceil'alţi D-zeiaşi. Pe Tizian, Schakespeare, Puşkin, Tolstoi. Pe toţi îi facem o grămadă, îi ungem cu gaz şi gata!

După ei, oraşele! Ce sunt oraşele de cît morminte de piatră? Şi dacă nebunilor de oameni le vom da drumul vor acoperi tot pământul de peatră! Nu-s nici case, nici palate, nici biserici. Nimic! Pământul gol! Şi oameni goi! Cît timp vor avea o haină, vor găsi un buzunar să ascundă ceva. Bogaţii! de ce sunt bogaţi, căci au unde ascunde averea lor. Dar cînd nu vor avea unde s'ascundă toţi vor fi egali.

Şi vom distruge tot ce e slab şi schilod, tot ce e bolnav şi rău şi vom lasa să trăiască doar pe cei sănătoşi şi rumeni, deştepţi şi cuminţi cu inimile tinere şi cu ochii vii şi inteligenţi.

Kondratie. Dar dacă poporul acesta rămas după toate astea o găsi că era mai bine ca înainte şi o voi să să întoarcă spre acele vremuri!

Sava. Atunci! trebue toată omenirea distrusă! Mai bine să nu fie pe pămînt oameni! Dacă nu i'a fost dat să fie stăpînul lumei omului, să piară şi în locul lui se va ridica poate un alt dobitec mai înţelept şi mai bun".

Iată cine e Sava şi care sunt teoriile lui. Cetitorii cari urmăresc această coloană şi au văzut resumate principiile anarhismului vor vedea asămănarea între vederile lui Sava şi ale anarhismului revoluţionar. In numărul de mîine voi desvălui subiectul dramei lui Andreef, vom vedea de ce Sava a venit în monăstire şi cu ce gînd. Scenariul e admirabil şi mai zilele trecute d. Michel Deline vorbind de piesele lui Andreef spunea că el a introdus o nouă metodă în arta dramatică care reface cu totul teatrul vechi.

Dr. I. Duscian

STRUNA ZILEI

AMBROZI

Publicul chemat la o reprezentaţie a marelui «transformator» Ambrozi a plecat foarte dezamăgit şi păcălit.

ZIARELE

Tocmai ce-i impută presa
Este pentru el o fală:
O serată dânsul ştie
S'o *transforme* 'n păcăleală....!

CRONICA SOCIALA

Lipsa de pămînt

Una din chestiunile grele ce urmează a se rezolva, pentru limpezirea situaţiei ţărăneşti de la noi, este *lipsa de pămînt*, în care se găseşte săteanul nostru.

Această lipsă este aceea, care a pus pe săteni în mişcare şi în jurul ei se învârteşte întreaga mişcare sătenească.

Din cauza acestei lipse sătenii au fost supuşi la tot felul de impilări şi exploatări, unele mai grele de cît altele.

Proprietarii şi arendaşii de moşii puneau condiţii din cele mai grele, pe care sătenii trebuiau să le îndeplinească, pentru a putea avea petecul lor de ogor, pe care să-l muncească şi să-şi scoată cele trebuincioase pentru hrana lui şi a familiei lui.

Sătenii noştri au avut pămînturi fie în răzăşie, fie prin legi rurale. O mare parte din ei, au fost împroprietăriţi la 1864, 1888 etc., şi cu toate acestea, lipsa de pămînt este foarte mult simţită.

Cînd ţărănimea a fost improprietărită, îi s'a dat pămînt, e adevărat, dar nu-i s'a pus la îndămînă nici sămînţă şi nici uneltele necesare, sau cel puţin mijloace serioase, cumpănite şi îndestulătoare pentru a-şi putea procura cele de trebuinţă muncei agricole. Din această cauză a urmat înstreinarea către proprietari a o bună parte din pămînturile de răzăşie şi arendarea deghizată şi pe termene lungi a pămînturilor rurale.

In afară de aceasta, creşterea continuă a populaţiei a făcut ca pămînturile să se îmbucătăţească ajungîndu-se la petice de ogoare absolut neîndestulătoare pentru trebuinţele de hrană ale proprietarului sătean.

A se rezolva chestiunea lipsei de pămînt numai prin împărţirea de noi pămînturi, nu se va face de cît a se lungi o agonie dureroasă, lăsînd pe săteni în aceeaşi situaţie de sărăcie şi exploatare, şi lovind şi marea proprietate reducînd'o şi cu încetul distrugînd'o, fără de nici un folos.

Nu e suficient a se da sătenilor numai pămînturi, dar e absolut de trebuinţă a se lua toate măsurile pentru a se garanta libera şi deplina esercitare a acestei proprietăţi în ce priveşte *usul şi folosul* produselor acestei proprietăţi.

Libertatea este un cuvînt frumos şi atrăgător. Pentru înţălesul lui filozofic s'au dat mari şi crîncene lupte şi cu toate acestea această libertate nu e de cît un cuvînt cu efect şi nimic mai mult. Cei cari au dus lupta pentru libertate, au rămas tot în stare de dependenţă şi de aservire, căci odată cu libertatea, nu s'a dat, sau nu s'a putut obţinea şi mijloacele materiale de a uza în mod deplin de ea.

Cînd aceste mijloace materiale au început a fi obţinute cu multe sacrificii şi lacrimi de sînge de o minoritate privilegiată, libertatea începe a-şi arată o parte din foloasele ei.

La noi usul liber şi desăvârşit al proprietăţei personale ţărăneşti, este un rău. Săteanul nostru nu posedă nici starea materială şi deci independenţa trebuincioasă pentru a-şi putea feri proprietatea de hrăpareţul proprietar sau cămătar; nu posedă nici educaţia şi cultura trebuincioasă, pentru a fi în stare să lupte singur cu succes pentru obţinerea unei situaţii materiale, c are să-l facă liber şi neatârnat.

Toate acestea de abia sînt la începutul lor şi roadele sînt prea puţin importante, pentru a ne putea aventura să lăsăm ţărănimea într'o libertate absolută în privinţa uzului de proprietate şi fără de nici o apărare în drumul nevoei.

Pământurile ce s'ar da sătenilor în loturi, dacă s'ar primi aceasta ca o parte din rezolvarea chestiunei lipsei de pământ, trebuesc îngrădite în ce priveşte proprietatea lor cu măsuri din cele mai severe pentru a se garanta absoluta lor inalienabilitate şi nici fracţionare. Dacă nu se vor lua măsuri în consecinţă, nu vom face de cît o muncă de Sisif, căci peste câţi-va ani şi aceste pămînturi sau se vor fracţiona la absoluta lipsă de întrebuinţare, sau vor merge să mărească proprietăţile camatarilor şi exploatatorilor satelor.

Intr'un articol viitor voi arata un mijloc ca ţărănimea să aibă pământ şi fără teamă de înstrăinare şi fracţionare.

I. Russu

Litere-Ştiinţe-Arte

Trecerea d-lui Spiru Haret la ministerul Instrucţiunei publice, va însemna încă o dîră, dintre acele luminoase şi neplăcute. E vorba de inovaţia întrodusă ori tolerată pentru anul şcolar care începe, scumpirea cărţilor de cetire pentru cursul primar.

Se ştie că de puţini ani încoace elevii cursului primar au—în fine!—o carte de cetire clasică, uniformă care însă a suferit în 2—3 ani de-a rîndul schimbări de ortografie şi de text. Folosul manualului unic e mare, în primul rînd pentru copiii săraci, pentru părinţii de familie cari pot trece cărţile unei serii de elevi, dacă natura i-a fericit cu acest avantagiu.

Care să fie însă motivul urcării cu douăzeci la sută a preţului cărţilor de cetire? In al cui folos s'a făcut urcarea şi pe seama cui, mai ales? Ne gîndim cu întristare la marea massă a elevilor săraci, lipsiţi de cele necesare pontru a-şi procura rechizite şi cărţi. Acestora urcarea însemnată le va aduce o grea lovitură cu atît mai nedreaptă cu cît nu se justifică prin nimic, cărţile fiind monopolizate şi scoase într'o ediţie enormă.

Drept e oare ca cei mulţi să facă jertfe pentru cei puţini, mai cu seamă în materie de învăţămînt public?

*

Marele scriitor rus Vladmir Korolenko a petrecut două zile în oraşul nostru fiind în tot acest interval oaspetele d-lui C. Stere. Directorul „Vieţei Romîneşti" a ştiut să apere pe ilustrul romancier în potriva reporterilor indiscreţi şi—în acelaşi timp—de neplăcerile administrative ce ar fi putut suferi pe urma lor la frontiera rusă.

*

A apărut şi se găseşte de vînzare la toate librăriile din localitate cunoscuta dramă a lui Emile Fabre: „Casa de lut" traducere de I. Duscian. Preţul 50 de bani.

*

Ca şi în timpul vieţei, poetul Sully Prudhomme va fi şi după moarte un scut pentru talentele timide şi lipsite de mijloacele materiale pentru a se manifesta. Prin testament marele scriitor a instituit premii anuale pentru producţiunile literare mai alese, iar locuinţa poetului va servi drept locaş de întruniri literare sub denumirea de „Foyer Sully Prudhomme".

*

Originalul dramaturg englez Bernard Shaw cucereşte pe fiece zi o mai mare popularitate. Acum în urmă s'a publicat o mare monografie asupra lucrărilor lui cari inaugurează un gen cu totul particular în literatura dramatică, urmărind în primul rând problemele filosofice, chestiunile de înaltă importanţă etică şi socială, toate învăluite adesea într'o formă paradoxală.

Informaţii

Cursele din Iaşi, care vor avea loc în zilele de 14 şi 16 Septembrie, promit să fie din cele mai interesante prin numărul şi valoarea premiilor, prin cai înscrişi care aparţin celor mai renumite grajduri din ţară.

Cercul Jokey Club care caută să asigure regularitatea curselor anuale în Iaşi, desvoltarea lor treptată şi efectuarea lor în condiţiunile cele mai bune, a făcut anul acesta sacrificii însemnate punînd hipodromul în condiţiuni proprii menirei lui prin o amenajare sistematică a pistei şi prin clădireă trainică a istalaţiunilor necesare, precum sunt tribunele pentru public, boxele etc.

Biletele de intrare pentru loje sunt de pe acuma epuizate. Biletele pentru tribune, pietoni şi trăsuri se află în deposit la Agenţia teatrală «Thalia» la d. Th. Maximovici.

—

Mâine se începe la Seminarul „Veniamin Costache" examinarea candidaţilor din localitate.

Concursul va ţinea până Sâmbătă, iar Luni 10 Septembrie se vor redeschide cursurile.

—

Examenul elevilor preparaţi în particular va dura pînă Luni.

Pînă acum elevii au depus examen la dexterităţi, iar astă-zi a avut loc examenul de limba latină.

—

Astăzi s'au deschis iarmarocuri la Bogdana, judeţul Bacău şi Valea Hălăucești, judeţul Roman, iarmarocuri ce se ţin în fiecare an cu ocazia sărbătoarei „Naşterei Maicei Domnului".

—

Judiciare.—Luni se va judeca la tribunalul secţia II-a procesul dintre dl. Cogălniceanu secretar comunal şi d-nul C. Ferderber, pentru insulte.

—

Aflăm că imediat ce se vor sfîrşi alegerile judeţene, comitetul clubului liberal va fi convocat sub preşedinţia d-lui P. Poni, spre a se ocupa şi a decide soarta „Liberalului" care e ameninţată de cît-va timp.

—

Muzica militară continuă să cînte la Copou, în zilele de Marţi, Joi şi Duminică, de la 4—7 p. m.

Aceasta până la 15 Septembrie a. c.

—

Corpul regretatului colonel Alexandru Cristea, fost aghiotant al lui Alexandru Cuza, a fost transportat aseară la ora 7 la cimitirul „Eternitatea".

Astă-zi după amiază s'a făcut cu onorurile cuvenite înmormîntarea, la care au asistat rudele şi un mare număr de prieteni şi cunoscuţi.

—

Cursurile secţiei pregătitoare pentru maiştrii şi maistrele de gimnastică, de pe lîngă societatea de gimnastică, sport şi muzică, se vor începe la 1 Octombrie, cînd se va face şi examinarea medicală a candidaţilor.

—

La ministerul de justiţie s'a schiţat proectul de lege pentru trecerea direcţiunei generale a închisorilor de la ministerul de interne la cel d'intăi departament.

După acest proect direcţiunea închisorilor va forma o direcţiune specială din ministerul justiţiei şi va avea şeful ei, al cărui titlu va fi egal cu acel de consilier de curte.

—

Ni se semnalează un fapt, care pune în evidenţă de ce oameni se servesc liberalii şi tot-odată cum ei încurajează fără de legile şi conrupţia.

Un fost preot armenesc din Trg.-Ocna numit Mascofeanu, care din cauza conrupţiei şi a relei purtări a fost răspopit, a fost numit în postul de şef de ambulanţă în serviciul închisorilor, post care era ocupat de un biet om nevinovat, împovorat de familie şi cu o casă de copii.

Fără nici o jenă răspopitul Mascofeanu, purtînd încă rasa, merge pe capra dubei, pentru a conduce pe criminali la închisoare!

—

Amicul nostru d. M. C. Drăcşineanu, reîntorcîndu-se din vilegiatură, şi-a reluat ocupaţiile.

—

La 10 Octombrie, mandatul d-lui C. Climescu de rector al Universităţei expirînd, se va face alegerea unui nou rector al Universităţei noastre.

—

Am spus că în curînd vom avea in localitate a treia secţie de pompieri.

Noua secţie va fi instalată în clădirea construită de curînd în strada Bucşinescu şi ea va începe să funcţioneze chiar de la 15 Octombrie a. c.

—

Se zice că direcţiunea generală a căilor ferate a luat dispoziţia ca gara Iaşi să fie iluminată cu electricitate.

După cît ştim, în curînd se vor începe lucrările de instalarea luminei.

—

D. Orest Panu, sub casier la epitropia cassei Sf. Spiridon, a reclamat parchetului că un copil al său a încetat din viaţă în condiţiuni cam curioase.

Copilaşul care era deplin sănătos era dat în îngrijirea doicei Natalia Gârleaţă, de loc din strada Ciurchi; aceasta culcîndu-se lîngă copil probabil l'a înăduşit.

D. prim-procuror M. Ghinea Ionescu a deschis o anchetă.

Doica Natalia Gîrleaţă a fost arestată, iar astă-zi din ordinul d-lui prim-procuror Ghinea Ionescu, se va face autopsia cadavrului copilului spre a se vedea dacă acuzarea adusă femeei Natalia Gîrleaţă e întemeiată, cu atît mai mult cu cît ea neagă totul.

—

Iubitul şi distinsul nostru fruntaş, d. Alexandru A. Bădărău a sosit aseară cu trenul de 9 în localitate.

—

Instrucţia în afacerea colonelului Mărăşescu din Dorohoiu, a fost terminată.

Ea a fost făcută de d. colonel Paleologu comisar regal, având ca raportor pe d. Colonel I. Tarnoschi asistat de d. căp. Petrovici raportorul consiliului de răsboiu al corpului 4 de armată.

Colonelul Mărăşescu este acuzat de lovirea inferiorilor şi procesul se va judeca de către consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată, la sfîrşitul lunei aceştia.

—

Zilele acestea se va ţinea un concurs pentru obţinerea burselor vacante la şcoala comercială din localitate.

—

De cît-va timp se comit furturi în centrul oraşului, mai rău de cît prin mahalale, fără ca autorii să poată fi prinşi.

Aşa aseară pe cînd femeia Leia Goldştein, din strada de Sus No. 97, se afla la sinagogă, nişte hoţi s'au introdus în locuinţa ei şi spărgînd nişte saltare, au furat suma de 1200 lei în bilete de bancă de cîte 100 lei şi suma de 20 lei, mai multe juvaeruri şi diferite lucruri.

—

Din cei 88 elevi înscrişi la Liceul Naţional, au răuşit la examenul de admitere numai 43.

Cei care n'au răuşit nu se vor mai putea înscrie, conform regulamentului, de cît la şcoala comercială gradul I.

—

Eri lucrătorul Lazăr Poiala, care lucra la o maşină pe moşia Bârleşti a d-lui Saul Fischer, vrând să aşeze o curea, roata i-a prins mâna dreaptă, smulgându-i-o de la braţ.

Intr'o stare soră cu moartea, nenorocitul lucrător a fost transportat la Podul Iloaiei, unde a fost internat la spital.

—

DIVERSE

— Cafegiul Ichid Endo a reclamat poliţiei că aflîndu-se într'o cîrciumă din strada de Sus, i s'a furat din buzunar suma de 600 lei.

Poliţia...cercetează!

— Serviciul sanitar al judeţului a dat ordin de a se denatura şi confisca băuturile de la cărciumarii: Gh. Balan, Gh. Filip Enciu, Herşcu Moscovici, Şmil Segal şi Haim Iancu Segal, din comuna Copou.

— A fost transportat şi internat la spital bătrînul Ivan Mazere, care a fost găsit în stare muribundă pe stradă.

— Eri către seară tînăra Miţa Roşu din strada Zugravilor No. 51 a încercat să se sinucidă, vroind să se împuşte cu un revolver.

A fost însă surprinsă la timp şi pusă sub pază.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

9

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(*amintiri din Conservator*)

Ei se îmbrăcau. Anton Egorici învăluia pe Mitenka ca pe o floare pe care trebuia s'o ducă pe stradă în timpul gerului. De ei s'apropie Kleider care de asemeni se îmbrăca.

— Domnule Spiridonov! adu pe Mitenka azi la noi, spuse băetul.

Anton Egorici se înroşi. De data asta era supărat şi nu voi nici să răspundă. Luă pe Mitenka şi ajunşi în stradă se suiră într'o sanie. Kleider privi în urma lor şi gîndi: ce tată sever are Spiridonov.

Cînd au ajuns acasă, Mitea rîdicase în nori pe Anton Egorici. Abia s'au încălzit şi au mîncat cu Mitea. Singur luînd vioara începu să cînte. Aşa bună voinţă Anton Egorici nu o observase încă.

Mitea cîntă fără sfîrşit. Dacă cîte odată îşi permitea o clipă de odihnă imediat însă apărea capul lui Anton Egorici între uşa întredeschisă şi atunci Mitea cu putere strîngea arcuşul în mînă şi continua să cînte mai departe. Mitea singur nu pricepea, de ce. El simţea doar atîta; că dacă o singură dată ar auzi cuvintele acestea de atîtea ori auzite: „Mitea, puiule, trebuie să lucrezi, mîine vom uimi pe toţi" lui mînile 'i s'ar frînge şi vioara i-ar cădea din mîni,. De aceia el cîntă să n'audă nimic, să n'audă pe nimeni.

Dar pentru asta cînd s'a lasat seara şi au aprins lămpile, Mitenka de o dată a pus vioara în cutie şi a spus lui Anton Egorici:

— Taticule, eu vreau să dorm!

— Cum aşa Mitenka? Mai bine ai bea ceai întăi şi apoi, nu se poate aşa, are să îţi fie rău!...

— Nu, eu vreau să dorm! răspunsă Mitea şi s'aşeză pe pat şi începu să se descalţe. Anton Egorici s'apropie şi voi să îl ajute ca de obicei, dar Mitea îl îndepărta: nu e nevoe, tăticule, eu singur!

Şi el repede se desbracă şi intrînd sub plapomă spuse bătrînului: Taticule, stînge lumînarea.

Puţin mişcat de această neobicinuită primire, Anton Egorici, care obicinuise a desbraca pe Mitea şi singur să îl culce, totuşi nu putu să supere cu întrebările pe eroul de mîine. Ar fi vrut macar să îl sărute dar Mitea îşi acoperise capul cu plapoma. De acea Anton Egorici se mulţumi să facă sfînta cruce deasupra lui şi îi spuse liniştit.

— Dormi, dormi, puiule şi în sine gîndea, că începuse şi la Mitea să se arăte temperamentul capricios al marilor artişti A aşezat scaunul alături de pat, a pus pe scaun o lumînare şi chibriturile şi după ce a stins lumînarea a eşit încet, închizînd cu bagare de samă uşa.

Mitea mult timp a stat nemişcat şi acoperit. Simţea cum tot corpul lui obosise, nervii se tocise iar în cap nici o gîndire, în piept nici o dorinţă. Numai un şuerat nedefinit şi nesfîrşit ăuia în urechi. Dar cu cît corpul lui se dădea căldurei patului cu atît îşi venea în fire. Ii era înăbuşitor sub plapomă şi el îşi descoperi capul. In odaia de alături nu dormeau. Pe surori le pregătea de culcare. Ele rîdeau, iar Anton Egorici le ocăra: — tss.., tăceţi. Mitenka doarme, aveţi să îl deşteptaţi. Mitea se cutremură de vocea asta. Ii se representa în întunericul odăi că iată de o dată uşa se va deschide şi tatăl lui are să intre şi cu vocea moale şi dulce are să îl imbie: Mitenka te-ai odihnit tu puiule? Atunci scoală-te şi cîntă. Mîine pe toţi o să îi uimim! Şi el speriat de cuvintele aceste repede îşi ascunde capul sub perine. Mîine! O, blestematul acest mîine! Pe nici unul din colegii lui nu îl urmăreşte acest mîine! Vor cînta toţi cei mari. Numai el dintre cei mici şi asta ca un fel de minune va cînta cu cei mari. Dacă n'ar fi fost acest „mîine", s'ar fi jucat şi el cu toţi copii, ar fi sărit, ar fi dansat. Ar fi trecut seara asta la Kleider, unde sunt mulţi copii, unde e veselia şi viaţa. Şi lui îi se desemna în priviri seara aceasta. Surioara lui Kleider în rochia albă. Mulţi alţi copii, băeţi şi fetiţe, se joacă, se plimbă, rîd. Nici unul din ei nu se gîndeşte că trebue să se proslăvească şi să uimească lumea... Mîine! Va eşi pe stradă mîine, palid, obosit, ducînd o durere în pept, de care nimeni nu se interesează. Dar dacă el s'o distinge, atunci va fi şi mai rău. Au să îl tragă pe la serate, pe la concerte, au să îl ducă prin oraşe, — oare n'a spus tatăl său aşa. Atunci s'a isprăvit cu el, n'are să se mai despartă de vioară.

(Va urma)

Ultime informaţii

Suntem în măsură de a afirma cu siguranţă că în curînd ţara noastră va avea cinstea de a fi vizitată de Impăratul Wilhelm al Germaniei.

Nu numai că faptele nu vor dezminţi spusele noastre dar în curînd vom avea confirmarea oficială a acestei ştiri.

Congresul Camerilor de meserii, care urma să aibă loc la Iaşi în zilele de 15 şi 16 Septembrie, a fost amînat pentru o dată ulterioară—probabil la mijlocul lunei Noembrie.

Cauza amînărei e faptul că n'au aderat toate Camerile de meserii.

D. Dim. Donici, şeful partidului conservator din Vaslui, a sosit aseară cu trenul de 9 din Vaslui, spre a lua parte la înmormîntarea cumnatului d-sale colonel Cristea.

Un document.—D. N. Iorga, amicul şi agreatul d-lui Haret, comentînd rezultatele anchetei ministrului instrucţiunei în privinţa modului cum au fost reprimate răscoalele, scrie:

D. Haret pare să creadă că, făcând constatările sale, s'a mîntuit.

Ba nu s'a mîntuit, şi nu se poate mîntui nici odată, căci sîngele acesta nevinovat strigă, invinueşte, aruncă osînda, şi ea ajunge sus, pînă la aurul stropit de sînge al treselor acelor ce au asasinat şi n'au fost degradaţi şi nu zac în ocnă, schimbînd uniforma cinstei şi gloriei pe care n'o merită, uniforma de cavaler a oştirii noastre, cu uniforma sură şi albă, de ruşine şi mustrare de cuget, a celor ce au fost setoşi de sîngele aproapelui şi au băut dintr'însul.

Şi nu vor trece cei treizeci de ani de prescripţie şi se va găsi cine să facă anchetă. O, se va găsi! Şi vinovaţii, vor fi pedepsiţi atunci, ori cît s'ar fi înmulţit dungile de aur. Căci nu se cuvine ca oamenii cinstiţi să-i salute, să presinte arma, să înfăţişeze steagul acelor ce sunt pîngăriţi cu sîngele, ce nu se poate şterge, al bătrînilor, al slujitorilor altarului, ucişi hoţeşte în marginea drumului.

Şah la d. Carp.—*Sub acest titlu ziarul „Voinţa Naţională" comentînd un articol apărut în ziarul „Evenimentul" scrie următoarele:*

„Pe cît se pare, această intenţie a d-lui Carp a fost bănuită de cantacuzinişti. Numai aşa se pot explica zeflemelele subţiri, dar totuşi cusute cu destulă aţă albă pe cari „Evenimentul" din Iaşi, ziar ce se intitulează „oficios" şi pe care nimeni nu l'a dezavuat, le face la adresa şefului partidului conservator.

In articolul de care ne ocupăm, „Evenimentul" zeflemiseşte indiferenţa pe care o arată d. Carp, spunînd că d-sa e din aceia cari trebue să fie... „rugaţi să vie la putere" şi că are vederi foarte largi şi frumoase... „pe cari însă nu le cunoaşte nimeni". Dar ce trebue să mai fie cunoscute? se întreabă „Evenimentul". Destul că le are".

Ziarul «Voinţa Naţională" greşeşte cînd spune că Evenimentul *e ziarul oficios al partidului conservator şi că nici odată n'a fost dezavuat.*

Se cunoaşte că ziarul liberal este prea puţin în curent cu mersul lucrurilor de la Iaşi. Numai aşa se explică că nu ştie că conservatorii ieşeni au de facut rezervele lor în privinţa oficialităţei ziarului Evenimentul.

Ziarul „La Roumanie" publică următoarele:

Credem a şti că d. Ionel Brăteanu, ministru de interne, a cerut colegului său de la justiţie de a studia cazul d-lui Scarlat Popescu, preşedintele curţei de Apel din Bucureşti, care a făcut, într'un discurs pronunţat cu ocazia noului an judiciar, nişte reflexiuni puţin măgulitoare pentru administraţie şi chiar la adresa miniştrilor de interne şi de justiţie.

D. Vasile Morţun, ministru ad-interim la justiţie, aşteaptă reîntoarcerea d-lui Toma Stelian, titularul departamentului, pentru a-l pune în curent cu această chestiune.

D. Valaori, inspector şcolar, a convocat pentru astă-zi la ora 5 p. m., în conferenţă pe profesorii liceului Naţional, pentru a se ocupa cu chestiuni privitoare la promovarea elevilor.

In vederea tirajului mereu crescînd al ziarului nostru, proprietarii tipografiei H. Goldner au instalat două motoare electrice, aşa că de azi înainte maşinele tipografice vor fi puse în mişcare prin electricitate.

Planurile, adaptarea maşinelor pentru forţa motrice precum şi instalaţiunile au fost executate de d-nii Inginer B. Diamant & Comp., proprietarii biuroului technic din localitate.

Se comunică din Mogoşeşti că astănoapte pe la orele 12 un incendiu a distrus casele şi întreaga gospodărie, a locuitorului Gheorghe Agape.

Cu mare greutate sătenii au putut localiza focul.

Astă-noapte sinagoga din ograda hotelului „Dacia" era să fie prefăcut în cenuşă.

Lăsîndu-se probabil o lumânare aprinsă mai multe bănci au luat foc.

Flacările s'au transmis apoi la bagdadie şi dacă nu soseau pompierii la timp ca să dea ajutoare, sinagoga ar fi fost distrusă.

S'a raportat prefecturei că de azi dimineaţă cade o ploaie generală în întreg judeţul.

Ştiri şcolare. — Candidaţii la bursele vacante dela liceul Internat au început astăzi proba orală.

— Revizoratul şcolar a înaintat astă-zi ministerului Cultelor tabloul învăţătorilor care s'au înscris pentru examenul de înaintare pe loc.

— Elevele care vor reuşi la azilul „Elena Doamna" nu se vor prezenta la şcoală până când nu vor primi înştiinţare individual de la direcţia azilului.

Ele vor trebui să fie însoţite de părinţi sau de corespondent.

Iată numele sătenilor care au fost puşi pe lista colegiului al III-lea al consiliului judeţean: Dimitrie Bosinceanu, Ioan Minghel, Vasile N. Matei, Iorgu Ciolan şi Ion Covăsneanu.

In actuala seziune a curţei cu juri, se va judeca şi procesul preotului lipovenesc Neculai Trefiloff din Tg.-Frumos, care a condus devastările de astă-primăvară cu ocazia răscoalelor ţărăneşti.

Judiciare.—D. procuror general N. Leonescu, s'a reîntors astă-zi de la Bucureşti.

— Săteanul Gh. a Niţoaei din comuna Poeni, s'a presintat parchetului şi a reclamat că locuitorul Mihai Cantemir l'a maltratat foarte grav pe el şi pe soţia sa.

Primul-procuror a ordonat o anchetă.

— Mâine Curtea de Apel, secţia II-a, va judeca procesul lui Albert Samuel, care a fost condamnat la 8 luni închisoare, pentru falş în acte comerciale.

Tot mâine Curtea de Apel va judeca procesul falitului Marcovici din Vaslui, condamnat la 1 an şi jumatate închisoare pentru bancrută frauduloasă.

Examenul de admitere la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie continuă.

Iată numele elevilor admişi pînă acuma:

La Teorie şi Solfegiu: Arteni Cecilia, Brutus Gheorghe, Busuioc C-tin, Barbu P. Neculai, Casseti C. Şerban, Creticos Alexandra, Ciorapciu G. Vasile, Cazaban Henrieta Eugenia, Drăghici Romeo, Dimitriu Constanţa Stela, Făgărăşanu Aneta, Giurcăneanu Florica, Lupu Ioan, Mihailescu Valentina, Onofreiu Varvara, Popovici P. Ana, Paleologu Angela, Petrescu A. Aneta, Postulachi Grigore, Popovici Mihai, Reitter Cecilia, Şcorţanu Constatin, Săvescu G. Ion, Stîngaciu A. Andrei, Stefănescu Eugen, Tarnoschi Irina Natalia, Ursan Gheorghe, Vrăbiescu A., Vartic C. Elena, Vlădescu Ştefan şi Zaharia Alexandru; în anul al doilea au fost admişi: Apostolescu Silvia, Ionescu C. Gheorghe, Knoch Elena, Rusovici Constantin, Simionescu Roman şi Cirillo Carlo.

La Piano: La clasa d-şoarei profesoare Marie Caudella: Avramevici Penelopa, Michelsohn Ghizela, Vartic Elena şi Weinberg Estera; la clasa d-nei Drăghici: Apostolescu Silvia, Holban Aglae, Ionescu Adela şi Vrânceanu Irina; la clasa d-şoarei A. Sion: Eraclide Augusta, Giurcăneanu Valeria, Oiaga Elena, Sion Alice, Tarnoschi I. Natalia şi d-şoara Cristofor G. Emilia în anul I superior.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, a fost eri la Botoşani, iar astă-zi a plecat la Mănăstirea Agafton.

Ministerul de interne a înştiinţat autorităţilor din Ungheni că azi la orele 3 A. S. Imperială Prinţul de Oldemburg va sosi cu automobilul, venind din Petersburg şi să i se facă onorurile cuvinite.

A. S. Imperială a sosit la Ungheni, iar de acolo a venit cu automobilul la Iaşi.

Fără a se opri în localitate Prinţul Oldemburg a eşit din oraş pe la bariera Ţuţora, şi luînd drumul spre Bucureşti.

A. S. Imperială se duce în Bulgaria.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 5 Septembre

Cum au fost medaliaţi preoţii şi învăţătorii

Bucureşti.—In cercurile liberale din capitală afirmă că însuşi M. S. Regele a fost rău impresionat de rezultatul anchetei d-lui Haret, în privinţa rolului preoţilor şi învăţătorilor cu ocazia răscoalelor.

Văzînd graba şi inzistenţa pe care o punea ministrul instrucţiunei pentru medaliarea acelor preoţi şi învăţători; M. S. a observat:

Aveţi probabil şi alte considerente superioare, poate chiar şi motivul de ordin de stat, care vă face să insistaţii asupra acestor medalieri, care pot da naştere la complicaţiuni politice.

Vădit contrariat, ministrul a răspuns:

Da Majestate, am motive de ordin superior. Voesc să dovedesc Archiepiscopului catolic că vorbind aşa cum a vorbit, a calomniat preoţimea şi învăţătorimea romînă.

M. Sa a semnat atunci decretele de medaliare.

D. Scarlat Popescu dat în judecată

Bucureşti.—Cercurile oficiale asigură că imediat după întoarcerea d-lui Toma Stelian, d. Scarlat Popescu, primul preşedinte al Curţei de Apel din Bucureşti va fi dat în judecata curţei de Casaţie.

D. Haret şi Contenciosul ad-tiv

Bucureşti.—D. Haret a căutat să cunoască părerile magistraţilor de la înalta Curte de Casaţie asupra sorţului de reuşită a profesorilor care au făcut recurs la contenciosul administrativ.

Trei din consilierii Curţii de Casaţie au respuns că în ce priveşte cazurile speciale ale acelor profeori deciziunea d-lui Haret este ilegală şi deci profesorii vor cîştiga.

In urma acestor impresiuni culese, d. Haret caută prin toate chipurile să ajungă la o înţălegere cu profesorii recurenţi, pentru ca astfel chestiunea să nu mai ajungă la Curtea de Casaţie.

Înaintare

Bucureşti.—D. Litzica, actual împiegat cl. II-a la administraţia financiară din Iaşi, a fost avansat clasa I a şi menţinut tot la Iaşi.

Pretenţiile ţaranilor

Bucureşti. — Se dovedeşte astă-zi pe deplin că ţaranii au considerat manifestul din Martie ca o declaraţie a guvernului că le va distribui moşiile marilor proprietari.

Intr'adevăr, o delegaţiune numeroasă de săteni, din judeţul Ilfov, s'a presintat d-lui Brătianu şi i-a cerut să ia măsuri ca să înceapă distribuirea pămînturilor, aşa cum li s'a promis.

Manevre importante

Bucureşti.—Cu începere de Duminică, regimentul 2 de cetate îşi va concentra toate companiile în sectorul „Pantelemon-Afumaţi", pentru efectuarea exerciţiilor de războiu.

Intre zilele de 19 şi 23 Septembrie va susţinea ca defensivă un atac ofensiv pe care întreaga divizia a 4-a îl va da în contra cetăţei Bucureşti.

O formidabilă explozie

Roma.—Azi spre seară s'a produs o formidabilă explozie în fabrica de artificii Stachni la Bagni, lîngă Tivoli; sunt trei morţi, printre care o femee şi patru răniţi.

Numire

Roma. — Senatorul Pierantoni a fost numit membru la Curtea permanentă din Haga, în locul contelui Nigra, decedat.

Accidentul unui vas de răsboiu

Londra.—Agenţia Reuter află din Tokio că în timpul exerciţiilor de tir ale vasului de războiu japonez „Kasiuc", 40 ofiţeri şi soldaţi au fost ucişi şi răniţi, din cauza exploziei unei cantităţi de pulbere.

Corpul vasului n'a suferit stricăciuni.

Insurecţia de la Sanghai

Sanghai. — Insurecţia începută în provinciile din sud-vest se intinde şi în provincia Kuangsi. Oraşul Sangtse a fost atacat.

Plecarea d-lui Papiniu

Constantinopol. — D. Papiniu, ministrul României a plecat pentru 12 zile la Bucureşti.

Catastrofa de la Kosakaba

Tokio.—In minele Kosakaba, lîngă Kotare, un incendiu a isbucnit azi dimineaţă, comunicîndu-se şi satului şi distrugînd 100 case.

Pe lcînd se lucra la stingerea incendiului, rezervoarele de apă sau spart şi o imensă cântitate de apă s'a revărsat asupra satului, făcînd numeroase victime.

Sunt 30 morţi, în majoritate femei şi copii.

Misiunea abisiniană la Viena

Viena,—Impăratul a primit misiunea abisiniană în audienţă solemnă.

Misiunea a remis imparatului daruri şi o scrisoare autografă a Imparatului Menelik.

Astă-seară se dă un prînz la împarat, în onoarea misiunei. D. de Aehrenthol asistă la prânz.

Călătoria Principesei Maria

Sigmaringen.—A. S. R. Principesa României a plecat la Tegerusee.

Deschiderea statelor generale

Haga.— Statele generale au fost deschise astă-zi printr'un discurs al tronului, în care se zice că Regina a urmărit cu un deosebit interes, importantele lucrări ale conferenţei păcei şi doreşte un succes desăvîrşit conferinţei.

Mesagiul constată apoi că legăturile cu statele străine sunt din cele mai amicale.

Ştire falşă

Belgrad.—Din izvor oficial Sîrbesc se spune că afirmaţia ziarului „Petrogradskja Gazetta" cu privire la vizita principelui serbesc Alexandru la Petersburg, spunînd că scopul ar fi de a isbuti să-şi pună candidatura la tronul Serbiei, este o curată născocire.

Principele a sosit la Petersburg pentru a'şi continua studiile.

Măsurile Turciei pentru reforma justiţiei în Macedonia

Constantinopol.—Memoriul Porţei care însoţeşte comunicatul prin care se face cunoscut măsurile semnalate pentru reforma justiţiei în Macedonia şi care s'a adresat d-lui de Zinoview, decanul ambasadorilor, spune că Poarta este convinsă că puterile vor considera ca suficiente măsurile luate de Turcia pentru reforma justiţiei în Macedonia.

Intre altele aceste măsuri constau: din crearea unui ispector al justiţiei mahometan şi un inspector creştin pentru cele trei vilaiete; desfiinţarea tribunalelor extraordinare; trimeterea proceselor politice în judecarea Curţilor de Apel; crearea unei facultăţi de drept la Salonic; renumirea de funcţionari ai justiţiei cari să cunoască limbele vorbite în ţară.

Sîmbătă se va ţinea o consfătuire a ambasadorilor pentru a discuta comunicatul Porţei. Se crede că măsurile comunicate sînt în favoarea Porţei.

Turcia şi serbările din Sofia

Constantinopol.—*Serbările din Sofia şi diferitele manifestaţii ostile Turciei, făcute cu acea ocazie, au izbit în mod displăcut Poarta.*

In consecinţă negocierile turco-bulgăreşti se vor resimţi de aceasta.

Evenimentele din Maroc. Condiţiile impuse marocanilor

Paris.—Ziarele spun că condiţiile impuse marocanilor pentru a încheia pacea sunt: marocanii să predee pe asasinii din Casablanca, să plătească îndemnităţi pentru asasinatele şi prădăciunile sevîrşite, să dea o statistică. Dată fiind îmbunătăţirea situaţiei, debarcările în porturi nu vor mai avea loc precum se hotărâse pentru organizarea poliţiei.

Cassablanca.— Agenţia Havas află că perioada operaţiilor poate fi considerată ca terminată; asasinatele din Cassablanca par că vor fi răzbunate. Se spune că mişcarea triburilor este încetată, ele simţindu-se neputincioase. Indată ce va începe sezonul ploilor, triburile vor sosi, da, în mod pacinic, spre a se supune. Actualminte din cauza secetei zle nu pot călători în mase.

Paris.—Generalul Drude răspunzînd unei depeşi, a declarat că este pe deplin de acord cu guvernul sau cu privire la acţiunea ulterioară ce o va avea în cazul în care triburile nu s'ar supune. Generalul arată că serviciul de informaţiuni este mult mai greu acuma de oare-ce Mahalalele sunt departate de Casablanca.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 31 Octombrie 1907 ora 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru arendarea moşiei Războenii din comuna Războenii Valea Albă judeţul Neamţ, proprietatea acestei case pe un period de 5 ani cu începere de la 23 Aprilie 1908.

Această arendare se face pe contul succesiunei defunctului Gh. Gîrbăcescu.

Lieitaţia se va ţine conform art. 72-83 din legea comptabilităţei generale a statului şi a regulamentului de licitaţie a Epitropiei.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue odată cu oferta o garanţie provizorie de 1500 lei în efecte publice sau numerar.

Condiţiunele generale şi speciale pentru arendarea acestei moşii se pot vedea în ori-ce zi de lucru în cancelarea Epitropiei serviciul Administrativ.

No. 7094.
28 August 1907.

Se caută un Comptoirist perfect in limbile romînă şi germană. — A se adresa Bourne & Co. Iaşi.

Lecţiuni de piano
PREDĂ
D-ra Sidonia Hogaş
Absolventă a Conservatorului din Iaşi
Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

Institutele-Unite
IASI
Anul al 42-lea
Curs primar şi secuudar
Se primese elevi interni, semi-interni şi extern
Inscrierile incep la 15 August 1907

AGENŢIA TEARALA „THALIA"
T. P. Maximovici
— *Iaşi,—Piaţa Unirei* —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*
— Pînă la 10 Septembrie 1907 —
Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.
Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

E. HEROVANU
AVOCAT
De la 8—11 dim. str. Tăutu 1.
De la 4—6 seara, la Prima Societate de Economie, str. Palat 1.

Scoala Mixta
Curs primar, preparator şi Grădina de Copii
Autorizată de Onor. Minister
Pauline I. Rang
Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete
— *Strada Romînă 34 Iaşi* —
Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*
EXAMENE LA STAT
Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.
Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.
Cursurile încep la 3 Septembrie.
Preţuri modeste.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	**O jumatate loz 18 lei**
Un sfert de loz 9 lei	**Una optime de loz 4—50**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii. n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştl

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si în tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIERES POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
EN FONTE NOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 238. Vineri 7 Septembrie 1907

CREDINŢELE MELE

Intr'o chestie dezbătută

Enormă senzaţie în toată ţara.

D. Scarlat Popescu, primul preşedinte al curţei de apel din capitală, în şedinţă solemnă de deschiderea noului an judecătoresc, a făcut rechizitorul moravurilor noastre orientale şi a înfierat cîteva din relele de care suferim.

S'a spus că Minciuna stă cu Regele la masă. Nici în palatul Dreptăţei însă, Adevărul nu pătrunde cu multă înlesnire. De aceea faptul a trebuit să fie semnalat; de aceea uimirea generală pe care a stîrnit-o.

Şi cu toate aceste, d. Popescu n'a spus nimic nou; n'a spus nici a mia parte din cîte se ştiu şi se gîndesc de o lume întreagă. Iar vorbele sale, în gura unui om politic, ar fi părut de o blîndeţe îngerească, dacă nu de o ingenuitate insipidă.

Ceea ce corsează deci senzaţionala cuvîntare, ceea ce-i dă cu adevărat o însemnatate deosebită, e nota de îndrăzneală şi de neprevăzut care o însufleţeşte în condiţiile speciale care o fac să iasă din comun. Lumea nu e obicinuită să audă lucruri de acestea, în asemenea împrejurări, într'un asemenea loc şi din gura unui asemenea demnitar. Credinţa comună, leagă greu ideea de justiţie —care însamnă garanţie de ordine şi de împăciuire— cu ideea de răzvrătire împotriva ordinei stabilite. Simplă dezmembrare a puterei suverane, justiţia nu poate fi în dezacord cu celelalte puteri constituţionale. Ochii săi legaţi pe vecinicie nu pot vedea abuzurile puterei executive, —nu trebue să le vadă chiar, —pentru a nu zdruncina echilibrul social.

Sunt însă naivi cari se îndărătnicesc să atribue justiţiei o misiune mai înaltă şi mai nobilă; cari leagă problema dreptăţei de problema socială; cari pentru scopurile imediate, ca şi pentru cele finale, visează o magistratură alcătuită numai din înţelepciune, abnegaţie şi puritate sufletească.

Pentru aceştia nu există atitudini discutabile, cuvinte îndrăzneţe, discursuri insolite. Pentru aceştia există o cauză sfîntă: dreptatea, — un mijloc unic: datoria,—şi un ţel statornic: armonia socială.

Aceştia nu cunosc teama conflictelor dintre puteri, dar profesează în schimb o altă teamă, aceea de a nu vedea justiţia îngenunchiată forţelor obscure care stăpînesc societăţile conrupte.

— Nu cumva,—mi-am zis eu, citind discursul rostit în sala curţei de Bucureşti,—nu cumva d. Scarlat Popescu e din rîndul acestor puţini?

—Fireşte,—am adăogat imediat,— aparenţele sunt concludente. Ce alta ar fi putut determina pe omul acesta, care are putinţa de a vorbi de aşa de sus, să vorbească aşa cum a vorbit? Cum altfel s'ar putea tălmăci fapta sa, de cît ca o nobilă indignare a unui suflet generos?

Dar oare cari amintiri vagi mi-au tulburat convingerea, şi duhul bănuelei care mi-a întrat în suflet, mă face să mă întreb cu grijă:

— Din moment ce nimărui nu-i dat să poată pătrunde în adîncimea sufletului omenesc, ce mă poate întări în credinţa că gestul pe care-l admir e pricinuit de cutare simţimînt, şi nu de altul? In specie, de ce n'aşi admite, că nobleţea sufletească ce am atribuit-o magistratului răzvrătit, e o simplă iluzie? Că ceea ce l'a făcut să vorbească de grijile altora, ascunde preocupaţii legate de persoana sa proprie? Că relele semnalate nu'l dor, decît într'atît, întru cît el însuşi a avut a suferi de ele? Că, poate nici odată n'ar fi vorbit de magistraţii uitaţi de cei mari, dacă el însuşi nu s'ar fi găsit —acum, sau altă dată—printre dânşii? De ce oare n'aşi admite, în fine, că fondul sufletesc al demnei sale atitudini se alcătueşte din năzuinţi înfrînte, din ambiţii neîndeplinite, din cine ştie ce alte amărăciuni şi umilinţe îngrămădite la olaltă?

Se poate găsi cineva care să-mi spue, că bănuiala nu-i totdeauna un bun sfătuitor. Şi-i voi da dreptate,

Aşi vrea însă mai bine să găsesc pe cineva care să-mi spue: «ceea ce bănueşti *e cu neputinţă*». Şi-i voi mulţumi.

E. Herovanu

Caracteristica Situaţiei

La aceiaşi rubrică, a numărului nostru de ieri, reproduceam cîteva declaraţiuni importante, pe care o marcantă personalitate politică ni le-a facut cu privire la rostul comisiunei agrare care se întruneşte la 15 Septembrie, precum şi asupra discreţiunei complecte pe care guvernul înţelege s'o păstreze în privinţa proiectelor sale economice şi agrare.

Ni se pare caracteristică, pentru întreaga situaţie din partidul liberal, această discreţie, această dorinţă ca nimic să nu transpire, această fugă de lumină şi discuţie.

Nimic nu justifică procedeul adoptat: doar nu suntem în preziua unor reforme de ordin financiar şi fiscal care necesitează—lucru foarte natural—o discreţiune complectă.

Din contra, cele ce se pregătesc cer, ca o necesitate imperioasă, colaborarea tuturor, care cunosc, prin studiu şi experienţa lor, problemele ce urmează a fi rezolvite.

Atunci de ce discreţia aceasta desăvîrşită? De ce angajamente formale ca nimica să nu transpire pînă ce anteproiectele vor fi supuse cercetărilor comisiunei?

Pentru un motiv puternic,— şi aceasta caracterizează situaţia din partidul liberal —şi anume: frica de opoziţie în lăuntrul partidului liberal.

Guvernul îşi dă foarte bine seamă că politicianismul îşi va da roadele şi aci; că din considerente de gaşcă, mulţi liberali vor crea dificultăţi guvernului, spre a lovi în nuanţa care roieşte în jurul d-lui Ionel Brăteanu şi căreia a fost încredinţată pregătirea proiectelor; că în argumentele produse de acei liberali va trebui cu multă băgare de seamă de cercetat care este opera dorinţei sincere de ameliorare a stărei lucrurilor de astăzi şi care opera pizmei şi a politicianismului.

Spre a para aceste lucruri şi a preveni neajunsurile, guvernul caută să diminueze discuţia şi să poată utiliza mai cu folos acea presiune guvernamentală, care în diferite rînduri a produs atitea foloase guvernelor şi a pus căluş expresiunei reale a parlamentelor.

Reuşi-va în cazul special? Ceea ce a fost cu putinţă în legiferările de ordin mai secundar, fi-va cu putinţă şi acum, cînd ie vorba de o legiferare atît de importantă?

Vom vedea.

Pentru moment putem spune că unii liberali—care au un rol important în pregătirea reformelor—privesc cu multă neîncredere şi ingrijorare la seziunea parlamentară ce vine.

Sorin.

Laudele noastre

Confratele nostru liberal din localitate a descoperit un lucru extraordinar: „Opinia" a adus laude actualului sistem de administraţie comunală introdus de d. P. Fîntânaru.

Am spus d. Fîntânaru, fiind-că d-sa concentrează totul şi conduce de fapt astăzi destinele comunei Iaşi.

D. N. Gane—care a avut mult de furcă pînă să se vadă în capul listei comunale— nu mai poate da acel coeficient de muncă reclamat de înalta demnitate de primar şi, resignat, d-sa se mulţumeşte a fi cu numele, în speranţă că această resignare nu va fi observată şi ca atare apreciată; cît despre d. Eraclide, am mai spus'o: ie atît de tănăr în cît însă-şi liberalii n'au avut încredere şi au luat măsuri de precauţie. Remîne dar d. Fîntânaru, singur şi omnipotent.

Şi sistemul acestui omnipotent, necontrariat de nimene, lăsat în voia temperamentului său ursuz şi bizar, sistemul acestuia l'am relevat şi analizat.

„Liberalul" găseşte că scriind acele rînduri noi n'am făcut de cît să complimentăm administraţia comunală—recte pe d. Fîntânaru.

Chestie de apreciare.

In primul loc lucrul nu ni s'ar părea extra-ordinar dacă „Opinia" ar critica în bine acţiunea şi felul de a fi al unui demnitar liberal. In concepţia noastră — este drept foarte diferită de acea a confraţilor de la „Liberalul"—nu întră sistemul de a face opoziţie pentru a face opoziţie, şi mai cu samă a critica à outrance. Noi credem că meritele trebuesc recunoscute ori de unde ar veni şi colecţia „Opiniei" este prezentă spre a dovedi că n'am precupeţit laudele noastre cînd a fost vorba de o faptă folositoare interesului general.

Dacă dar ziarul nostru ar fi adus laude d-lui Fîntânaru, lucrul ar fi fost natural. Din nefericire faptele nu sunt astfel.

Nu numai că n'am aprobat sistemul adoptat de d-sa, dar necum rădicat cu tărie în potriva felului cum d. Fîntânaru înţelege să facă administraţie.

Actualul primar de fapt este un om amorezat la extrem de forme şi înţelege că lipsa de cea mai neînsemnată formă să împiedice ca cererea cui-va să fie satisfăcută. D-sa mai înţelege că nimica nu trebue să pară jertfă prea mare pentru cetăţean, dacă ie vorba de o măsură de ordin general—şi despre acest lucru cetăţeanul trebuie să-l creadă pe cuvînt pe d. Fîntânaru. Şi mai înţelege acest primar de fapt că cetăţenii trebue să fie jigniţi, bruscaţi, evident nedreptăţiţi.

Am relevat această stare de lucruri. nu din spirit de opoziţie, ci în interesul cetăţenilor şi chiar al d-lui Fîntânaru.

Doar nu şade bine ca toată lumea să plece, de la primărie, amărîtă sau înjurînd. Nu este aşa domnule Fîntânaru?

Expulzarea lui Rakovski

Protestarea făcută de d. Stere în potriva atitudinei guvernului şi presei sale faţă de socialişti, a reînviat din nou chestia Rakovski şi a expulsărei sale. Intrebarea dacă doctorul a fost cu drept expulzat sau nu se rîdică de data asta mai precisă. Timpul a permis ca să se iee date mai hotărătoare asupra cazului său şi întrebările cari se pun guvernului sunt mai sigure.

Pe ce act s'a bazat guvernul în expulzarea făcută? Pe un simplu document pe care un funcţionar al prefectului de Constanţa, cunoscutul Vârnav, l'a dobîndit de la comuna Calofer din Bulgaria, prin care se constată că familia d-rului Rakovski ar fi fost cînd-va în Bulgaria. Celel'alte toate documentele adunate, dovedesc că d-rul Rakovski e romîn. Cine e d-rul Rakovski?

E fiul unui proprietar dobrogean pe care l-am găsit în Dobrogea la 1878 şi pe care, prin faptul anexării, în puterea art. 3 al legei din 1880, l-am recunoscut cetăţean român, fără să-l întrebăm; comisia de regularea proprietăţii în Dobrogea i-a recunoscut proprietatea rurală în comuna Gheringec, şi astfel a devenit cetăţean român, el şi urmaşii lui, şi prin urmare şi d-rul Rakovski, care în urmă a fost recrutat în oştire ca medic, şi a făcut stagiul şi continua să-şi caute de moşia lui până în momentul expulzării.

Asta fiind situaţiunea de stat a d-rului Rakovski, întrebăm: în puterea cărei legi guvernul l-a expulzat?

In puterea legei de expulzare de la 1880? Dar asta s'aplică numai străinilor. Străin era Rakovski, sau cetăţean român în condiţiile tratatului din Berlin şi art. 3 din legea organică a Dobrogei din 1880?

S'admitem că era străin. Dar chiar în cazul acesta guvernul nu era îndreptăţit prin nici o lege să se pronunţe asupra situaţiei lui, atîta vreme cît era înscris în listele electorale şi era consilier judeţean, deci un membru din viaţa noastră publică.

E o altă autoritate în ţeara noastră îndrituită de a se pronunţa cînd e vorba de contestarea cetăţeniei romîne a unui romîn care se bucură de drepturile vieţei publice în stat.

Acea autoritate, guvernul n'a consultat'o.

Ne este indiferentă persoana d-rului Rakovski—o repetăm, presenţa lui în fruntea unei mişcări e chiar funestă.—Dar ni se pare că avem legi constituţionale care garantează libertatea şi cugetarea fiecărui. Cel mai de rînd criminal are dreptul la protecţia legei şi nimănui nu-i e îngăduit să ia alte măsuri de cît cele dictate de legile ţărei.

Guvernul a procedat anticonstituţional şi neuman, guvernul acesta a insultat legile sfinte ale Constituţiei noastre sfîndîndu-le cu neobrăzare. Expulzarea dr. Rakovski—e o mişelie politică fără precedent.

OAMENI ŞI LUCRURI

Ziarul de mâne

Dacă despre „tiparul de mâni" prevedem însemnate modificări şi înlesniri de natură higienică şi estetică în acelaşi timp, avem de pe acuma imaginea ce va fi „ziarul de mîni". In momentul de faţă aceste două noţiuni par strâns legate şi nedespărţite una de alta: tiparul şi ziarul. Cu toate aceste suntem, evident, departe de a avea acum desăvârşita şi definitiva formă a gazetei, întru cît trebuie să înţălegem sub această denumire factorul social destinat a ne ţinea în curent, cu repeziciunea cerută, a ne împărtăşi tot absolut tot ce se întîmplă în univers. In bună parte se confundă ziarul cu cartea, cu literatura, cu publicaţiunea în general şi aceste elemente vor trebui deosebite, lăsîndu-se ziaristicei exclusiv noutatea, înregistrarea, iar nu filosofia şi comentariul lucrurilor, acestea aparţinînd altor ramuri de activitate tot de domeniul publicisticei.

In capitala Ungariei există un început de realizare a acestui vis. „Telefon-Hirmando" comunică pe cale telefonică toate noutăţile la domiciliu, funcţionând cu un personal de 200 de colaboratori şi cu o reţea telefonică de peste 300 kilometri de fir. In tot timpul zilei, până târziu seara opt glasuri de stentor repetă cuvânt după cuvînt articolele, rostindu-le în anumite aparate aflătoare într'o sală mare. In acelaşi timp nişte receptoare telefonice dictează ştirile, depeşele străine, întâmplările, dările de seamă parlamentare, discursurile politice, cotele bursei, procesele, rezumatele ziarelor, anunciurile.

Aceasta nu e încă totul: Telefon-Hirmando dă.... la domiciliu piesele de teatru, exact ca şi actorii, şi în momentul reprezentării pe scenă; concertele întocmai cum sunt executate, meetingurile cu toate discursurile şi scenele vii, predicele bisericeşti—totul însfîrşit redat abonatului acasă care n'are decît să asculte: preţul e ridicul de eftin, folosul enorm de mare.

Cînd Bellamy, romancierul cu fantazia bogată prezicea asemenea lucruri, lumea rîdea ca de visuri irealizabile. Şi cu toate aceste cele de mai sus sunt mai presus de imaginaţia scriitorului american, prezicerea lui fiind abia pentru anul 2000, făcută acum un sfert de secol.

Dar nu ne vom opri, numai aici, o nu! Cetiţi optimistele profeţii ale lui Edison— un alt american, dar în adevăr de geniu— şi *credeţi* în ele, căci toate sunt posibile în epoca electricităţei. Priviam cu admiraţie, acum un an, în mijlocul mării negre, cum străini de departe — erau congresiştii veniţi la Expoziţia jubilară—transmiteau telegrame fără fir, pentru patriile lor diferite: Franţa, Belgia, Germania, în schimbul unor taxe mici. Pe marile vapoare transatlantice apar zilnic ziare telegrafiate astfeliu: de ce dar n'am avea pe uscat gazete netipărite, ci transmise în tot timpul zilei prin miracul ase receptoare pe care le-am purta cu noi, aşa cum purtăm un simplu ceasornic de buzunar? Ziarul de mîni va fi un ziar.... electric; îl vom culege fie-care din noi ori unde şi ori cînd vom voi, căci ştirile, noutăţile vor zbura în spaţiu şi cu înlesnirea cu care aprindem o ţigară, vom apropia receptacolul propriu de micile aparate instalate pretutindeni pentru a afla tot ce voim să aflăm. Literatura scrisă şi tipărită nu va pierde nimic, iar omenirea va cîştiga progresînd de la ziarul modern— la ziarul de mîni.

Rodion

Din scriitorii ruşi contemporani

LEONID ANDREEF

IV

Sava a venit la tatăl său cu un gând teribil; el va pune o bombă sub icoana făcătoare de minuni a Mântuitorului care se găseşte în monăstire, spre a începe acţiunea sa distrugînd un mit religios, distrugând credinţa în inima sutelor de credincioşi ce vor veni să se roage în ziua de Inviere, hramul monastirei. Pentru aceasta el a convins pe Condratie, paraclisierul, căruia îi plăteşte bine şi îi promite încă bani şi după atentat. Acesta a şovăit la început dar cînd Sava i-a spus că dacă nu voeşte să puie bomba a distruge doar icoana el o va arunca-o singur în ziua de înviere şi va ucide pe toţi credincioşii—Condratie a primit propunerea şi a luat maşina infernală.

Dar Condratie în momentul din urmă e reţinut de prejudecăţile sale religioase şi căzând la picioarele egumenului îi spune tot planul hotărât de Sava şi de el. Atunci părintele Egumen îl sfătueşte să depue bomba: Pe tine te-a ales D-zeu să săvârşeşti o minune. Nu te da înlături, pune bomba sub icoană şi vom vedea dacă puterea Diavolului va întrece puterea D-zească.

Kondratie se execută. Toţi aşteaptă ziua Invierei. Lipa a aflat dela egumen de aceasta şi e convinsă că bomba nu va esploda sau explodînd icoana va rămâne neatinsă. Ea nu poate pricepe gestul lui Sava.

Lipa. Ce rău eşti tu Sava! Ai vrut să distrugi in om ultima sa nădejde: credinţa. Şi pentru ce şi în numele cui? In numele unei gândiri nebune de o *„lume goală"*. Pământul gol, gîndindu te te îngrozeşti. Pămîntul gol! Cum a putut omul să ajungă la o aşa gândire. Nu trebue nimic, totul trebue distrus. Tot! De ce au lucrat atunci, oameni, de ce au îngrămădit atâtea lucruri după atîtea străduinţi şi dureri. Nenorociţii oameni: şi între ei se găseşte un om care poate vorbi: tot trebue aprins, distrus!

Sava. Ai priceput bine ce ţi-am spus?

Lipa. Nu; ai deşteptat în mine Sufletul meu. Sub cuvintele tale am început iubi totul. Inţelegi tu, am îndrăgit totul! Uite zicurile astea, eu nu le vedeam, azi îmi sunt dragi şi îmi pare rău de ele, pînă la lacrimi îmi pare rău. Şi cărţile şi tot, fie-care cărămidă, fie-care bucată de lemn mi-e dragă. Lasă să fie rele — cine vorbeşte că lumea e bună? Dar tocmai de acea le şi iubesc, le iubesc pentru nedreptăţile lor, pentru nădejdea pusă în ele, pentru munca şi lacrămile lor. Şi toţi, Sava, cîţi te vor asculta, ca şi eu, vor iubi ce e vechiu, drag, omenesc.

Sava. Mie nu îmi pasă de voi.

Lipa. Nu îţi pasă! Dar de mine îţi pasă? Nu, Sava, nu, tu nu iubeşti pe nimeni, tu te iubeşti numai pe tine, numai gîndurile tale îţi sunt dragi. Cine iubeşte pe oameni, acela nu va căuta să îi distrugă, să le ia tot de pe iei, acela nu îşi pune visurile sale mai presus de viaţa lor, Să distrugă totul! Să distrugi Golgotha. Gîndeşte-te numai, să distrugi Golgota! Tot ce a fost mai sfînt pe lumea asta! Tu nu crezi în Cristos—e treaba ta, dar dacă în tine e o picătură de recunoştinţă, tu trebue să îl respecţi pe El, să cinsteşti amintirea lui dragă: căci şi El a fost nenorocit, şi el a fost răstignit —răstignit, Sava!

***

Bomba a făcut explosie, dar icoana a rămas intactă. Călugărul a avut geniala idee de a-o ridica şi a-o depune o minută după explosie, neatinsă la locul ei.

Minunea s'a făcut Şi miile de oameni dau navala spre monastire să vadă minunea. Se înghesuesc, se strivesc, trei au murit striviţi. Şi lumea plînge şi rîde, dansează şi cîntă, lumea a înebunit de bucurie, minunea s'a făcut! Iar călugărul plînge de bucurie, şi promite că nu va mai bea, căci şi el făcătorul minunei, crede în minune.

Lipa crede şi ea şi Kondratie crede, doar Sava nu poate crede, el îşi explică faptul cum a fost. Dar cine îl mai poate crede azi, pe cine poate el convinge.

Lipa. Fugi de aci Sava, fugi, lumea are să te recunoască. Fugi. Priveşte cum se bucură toţi, pământul întreg e vesel, numai tu, unul, singurel! Du-te. Dar ori unde te vei duce, du cu tine amintirea zilei de azi. Nu uita că pe ori ce loc te aşteaptă una şi aceiaşi. Pămîntul nu îţi

va da ţie pe D-zeul lui, lumea nu îţi va da acea, din ce trăesc şi respiră. Du-te! Eri încă îmi era teamă de tine, astă-zi privesc cu milă la tine. Tu eşti de plîns Sava! Du-te! Ce rîzi? Ce, încă nu te temi?

Sava. De ce m'aşi teme? De scamatoriile popeşti? Eu Lipa, sunt obicinuit cu minciunile şi şarlătăniile.

Lipa. Nu, tu eşti vrăjmaşul neamului omenesc, du-te!

Condratie e nebun de bucurie şi furios pe Sava.

Condratie. Tu n'ai D-zeu, de acea nici nu pricepi. In tine nu îi de cât răutate şi mândrie. Ai vrut şi pe mine să mă perzi dar ţi-o spun pe creştineşte Sava: mai bine nu te năşteai pe pământ.

Sava. Tu eşti deştept, tu poţi pricepe scamatoria lor.

Condratie. N'am ce asculta, n'am ce pricepe. Cum crezi tu că se fac minunile? Ce cap şi la tine! Şi tu te crezi deştept şi cele mai obicinuite lucruri nu le pricepi. Eu am făcut totul. Totul. Şi maşina am pus'o şi explozia a fost, Totul. Şi icoana întreagă. Intreagă, pricepi, icoana? A capul tău nu poate pricepe, mintea ta va plesni şi nu va pricepe. Antecrist!

La cuvântul acesta aruncat de Condratie, lumea năvăleşte spre ei. Condratie aruncă bani primiţi spre a pune bomba şi îl desemnează mulţimei pe Sava:

— El, el e acela ce a pus bomba.

Lumea se repede spre el şi începe să îl bată.

Sava le spune că sunt înşelaţi, că minunea nu s'a făcut, dar nimeni nu îl crede. „Oameni pot înşela, Cristos nu".

Şi Sava e gîtuit pe cînd mulţimea prinsă de un delir religios îngînă într'un cor monstruos: Cristos a înviat din morţi!

Lipa aruncîndu-se în mulţime cînta ea singură: Cristos a înviat! Clopotele bat puternic; s'aude din clipă în clipă ţipetele de *L'au gîtuit*! amestecîndu-se cu refrenul aceluiaşi cîntec de înviere şi deşteptare. Cristos a înviat din morţi!".

*
* *

In aceste trei lucruri *Gubernatorul. Aşa a fost şi Sava*, Andreef schiţează toată frămîntarea de gînduri care l'a obsedat privind la spectacolul luptelor de idei pe cîmpul enorm al Rusiei de azi. Pesimismul şi individualismul lui îl fac însă să privească cu răceală acest şuvoi de energii ce se duc spre peire, ştiind că nici mai departe, nu va fi mai bine. Numai cînd gîndul va fi slobod şi mai presus de patimi, cînd omul va deveni un *Supra om*, atunci poate se va găsi o lecuire a răului. In două lucrări apărute în acelaşi interval, *Stelele* şi *Viaţa omului*, scriitorul rus va susţine această teorie individualistă şi aristocratică. Dar de acestea cu altă ocazie*).

Dr. I Duscian

*). Aceste lucrări cu încă o nuvelă *Hoţul* şi piesa *Spre Stele* au apărut în reviste şi sunt în volum doar din anul acesta în editura societăţei Zvanie. St. Petersburg sub titlul *Roscazi i piese. Viaţa omului* a apărut în noua revistă rusă *Almanahul literar şi artistic*. Toate afară de *Spre stele* n'au fost încă traduse în nici o limbă europeană, cea ce probabil nu va întîrzia.

Opinia în Provincie

Paşcani.—In urma corespondenţei ce am publicat la 17 August în coloanele acestui ziar—corespondenţă prin care dam în vileag, o parte numai din potlogăriile actualului inspector comunal V. Softa;—d-l prefect al judeţului, a cercetat în localitate timp de două zile şi constatînd adevărul celor publicate de mine, în sarcina acestui funcţionar abuziv şi inconştient pînă la extrem, a cerut darea lui afară şi tot odată cu aceasta şi disolvarea actualului consiliu comunal. De-asemeni s'a convins că interesele comunei erau cu desevîrşire şi rea credinţă, nesocotite, iar averea şi destinele ei, încîlcite de-o şleahtă analfabetică, ce nu simte nici barem grozăvia unei neîntîrziate responsabilităţi în faţa legilor sfidate cu o îndrăzneală ce numai aevea i se poate găsi pereche.

Dar, de administraţia comunală, voi vorbi într'un număr viitor, pentru astăzi mărginindu-mă a continua cu publicarea blestemăţiilor inedite ale lui Vasile Softa, întru cît avem credinţa că şeful judeţului, nu se va opri la măsura ce-a luat-o contra subalternului d-sale.

Pe lîngă tablourile alegorice şi comemorative ale expoziţiei noastre din anul trecut, ce i s'au trimis de prefectură spre desfacere la amatori, a mai adus prin intimul său Anton Popovici, vre'o 15-20 şi le-a vîndut negustorilor de prin tîrg, impunîndu-le preţul de 10 lei fie-care tablou.

Prin acest domn Anton Popovici, cu moralitatea lui de fost sub acuzarea de crimă de omor, arestat şi judecat de curtea cu juraţi, fost perceptor fiscal şi destituit pentru delapidare de bani publici, şi actualmente contra legei intendent-gheşeftar la spitalul comunal din localitate, zic, prin acest intim al său îşi aranjează toate potlogăriile prin tîrg. Are subvenţii de la arendaşi de prin plasă ca să le execute după voe şi contra legei contractele de angajament. Un exemplu care vorbeşte îndeajuns: Luni 27 August, consilierul comunal Ion a Babei din comuna Lespezi satul Hîrtoape, a venit în Paşcani, unde întîlnindu-l comersantul Alecu Popovici, i-a confiat că, a venit să-i dea inspectorul comunal ţuhăli în cari să-i strîngă ovăzul de pe cele 4 fălci ce le are date de boer în lanul „Sireţel" de pe moşia d-lui Costiner.

In dugheana cârnăţarului Filip Dreer, e trecut pe tabela neagră a celor răi de plată cu 16—10 fr. pentru mezeluri luate astă iarnă pe credit şi neachitate nici pînă acum. Ba ce-i mai mult fiindcă negustorul „şi-a permis" să'l facă de vorbă prin târg are pînă acum trei procese de contravenţie în curs de judecată.

In oficiul inspectoratului ori-când joacă table şi cărţi pe bani, joacă şi în cerdacul localului seara la lumânare; şi cînd nu mai are bani, aleargă de îşi vinde ce mai are pe lângă el, cum a făcut mai acum o lună cu puşca vândută pe preţ de nimic subchirurgului dela spital.

I s'a încredinţat spre plasare de către d-ra Ana Gheorghiu, maestră de lucru la şcoala profesională din localitate, bilete pentru balul şcoalei care a fost astă iarnă, şi bani pentru ele în sumă de 15 lei nu i-a mai dat nici pînă azi.

In registrul „Casa" al Comunităţei israelite din Paşcani, la pagina 23 este scris: *daţi d-lui inspector comunal pentru paza târgului, în timpul răzmeriţei, „2000 lei"!!*

In bugetul comunei Miroslăveşti pe exerciţiul curent este un articol bugetar în sumă de 700 lei pentru oare-cari reparaţii şi îngrădiri la primărie. In comptul acestui articol, după ce a cercat şi n'a reuşit să prostească pe primarul Manolescu şi pe ajutorul Andreescu, a luat de la perceptorul Timoftescu în baza unei chitanţe a secretarului Gh. Trofin cu pecetia primăriei, suma de 400 lei cu cari să facă la Paşcani taraşii şi să cumpere scânduri. Azi, secretarul simţindu-l pe dric, plînge zidurile inspectoratului din Paşcani.

Mă opresc pentru a continua peste vre-o două trei zile, cu cele ce-am aflat ca activitate a d-lui inspector comunal în comunele şi primăriile Lespezi, Cristeşti şi Drăguşeni, pentru ca apoi să mă apropii de gospodăria noastră comunală.

Corespondent

Litere-Ştiinţe-Arte

Un artist iaşan reintors din Capitală—aşa dar unul care n'a făcut „turneu", ci a stat locului în timpul vacanţei—îmi vorbea cu admiraţie şi cu uimire despre marea mişcare teatrală a Bucureştilor, în timp de vară. După detaliile ce-mi dădea, aşi crede chiar că există în anotimpul verei un public mai numeros de amatori de cît în timpul stagiunii teatrale propriu zise, în lunile de iarnă. Grădinile—şi nu sunt puţine la număr—gem de lume; de ordinar este o simţită lipsă de locuri şi mulţi amatori de spectacole amuzante se reîntorc din drum negăsind intrare. In sfîrşit stagiunea zisă de vară se prelungeşte pînă la mijlocul lunei Septembrie, cel puţin şi dacă n'ar sosi intemperiile funeste ale toamnei, ea s'ar prelungi cu mult încă, stocul amatorilor fiind inepuizabil şi atacerile teatrale fiind extrem de rentabile.

Explicaţia? După cît se pare e de natură mai puţin artistică de cît de altă natură. Prima condiţiune a repertorului da vară este—nota picantă „decoltagiul" într'un cuvînt, care place excesiv de mult publicului bucureştean, ca ori şi cărui public de capitală, de oraş mare şi modern. Odată această condiţiune satisfăcută în mod mai mult ori mai puţin spiritual,—succesul e asigurat şi afacerile merg strună.

Să sperăm că nici Iaşul nu-şi va uita fala de veche capitală şi macar odată—căci „odată nu e obiceiu" va da navală la „Zézé"—piesă picantă, după cum ni se asigură, vrednică de gustul Capitalei adevarate de unde ne-a sosit.

*

Se zice că spectacolul de Duminică seara —Zézé—are succesul deplin asigurat şi că celebritatea piesei, asigurată în Bucureşti sub pseudonimul de Zozo—va fi consacrată la Iaşi de un foarte numeros public din care numai domnişoarele vor fi absente spre marele regret al admiratorilor—de piese frumoase.

*

Studiul început de dl. C. Sterea în „Viaţa Romînească" sub titlul de „Socialdemocratism ori poporanism" va apare în şase numere consecutive ale acestei publicaţiuni îmbrăţişînd un vast material şi conţinînd importante date şi statistici. Studiul va forma un volum de vr'o 300 pagini.

*

Cu toate enormele progrese ale ştiinţei medicale moderne, D-rul Armand Beauw arată în „Revue de Paris" ce ravagii mari fac astăzi încă epidemiile şi endemiile; Parisul singur pierde 20000 de vieţi pe fiecare an.

*

In „Sozialistische Monats-Hefte" Eduard Bernstein insistă asupra raporturilor dintre partidul socialist şi între cultura şi ştiinţa epocei. Socialdemocraţia, zice el, trebuie să-şi lărgească orizontul în toate domeniile.

Aşa dar sindicalismul nu e totul?

*

Primim No. 7 şi 8 din *Şezătoarea Săteanului* revistă poporanistă, director proprietar P. Dimitrescu-Bumbeşti cu următorul sumar:

Cultul legilor: Redacţia; Şcoala în Democraţie: Mişcări culturale: Coust. Cercel; Corespondenţe feminine: C. At. C.; Un drum la Buşteneari: I. Postelnicescu; Adunecţiile unui bătrân cuminte: C. At. C.; Ţarini de rezervă: Al T. Dumitrescu; Chemare (nuvelă: I. Stroe; Pentru micii plugari: T. C. Ionescu-Paşc.; Regularea învoelilor agricole: Th. S. Popescu-Malu; Magazinele de consum: Constantin Popescu; Nicolae Grigorescu: C. I. C.; Dumnezeu să-l ierte: Adrian Dumitrescu; Cărţi şi reviste: Cer.; Ştiri din ţară şi străinătate: Mero şi Campo.

*

Nuvela lui Prosper Merimeè şi celebra compoziţiune a lui Georges Bizet au imoralizat'o pe Carmen şi admirabilul ei roman de amor cu don José.

De curînd însă, un ziarist francez a avut norocul să întîlnească la Paris în vîrtejul vieţii, pe o mică ţigăncuţă Mintz Nodushka, care se zice strănepoata lui Carmen, trista şi voluptoasa eroină a capo d'operei lui Bizet şi Merimée. Pe această biată şi mică floare de aventură, jurnalistul frances a întrebat'o dacă ştie ceva din istoria celebrei ei bunice, şi ea îi a povestit, ceea ce la rîndul ei a auzit povestindu-se despre scumpa ei ascendentă.

— Romanul lui Carmen, începu ea, a bunicei mele, nu e un roman ci o istorie adevărată. Carmen nu se numea ast-fel. Numele ei era Ar Mintz, ceea ce în limba noastră înseamnă tigroaica cea neîmblînzită. De la Ar Mintz pînă la Carmen nu e de cît un pas, pe care Merimée l'a făcut fără sforţare, dar şi fără intenţiune. Numele ei de familie era Nadushka, şi tribul ei sălăşluia în preajma Gibraltarului, trăind din contrabandă şi trăind destul de bine.

*

STRUNA ZILEI

ACCIDENT TEATRAL

«Opinia» acuză pe Pekea că la Slănic a cîştigat *cu jocul* suma de 9000 lei.

Ii puteţi ierta greşala,
Care nu-i se 'ntîmplă des...
Cine ar zice că pe scenă
Pekea... joacă cu succes?

Informaţii

Deraiarea de la Buhăeşti.—Unul dintre pasagerii care se aflau în trenul deraiat, ne dă următoarele detalii:

Trenul care a pornit din gara Iaşi la orele 9 seara, pornind din staţia Buhăeşti, la o mică distanţă de staţia Buhăeşti a deraiat.

Pasagerii au simţit o puternică sguduitură, din care cauză au fost trîntiţi unii peste alţii, după care trenul se opri.

Speriaţi, pasagerii au început să ţipe şi să caute ieşirile spre a scăpa de primejdia ce o bănuiau.

Ce se întîmplase?

Pe cînd trenul mergea cu vitesa reglementară de odată maşina alunecă după şină, urmată de vagonul de bagaje, din care cauză s'a produs o puternică sguduitură.

Locul unde s'a întîmplat deraiarea fiind plan şi celelalte vagoane nesărind de pe linii, nu avem de înregistrat, din fericire, nici o victimă omenească.

Aceste sunt detaliile ce a bine voit să ni le comunice pasagerul în chestiune.

Cei mai mulţi pasageri au rămas pe cîmp; unii au putut pleca luînd trenul ce s'a format din Tecuci, compus din vagoane vechi.

—

De cîte-va zile s'au început lucrările pentru construirea şoselei între Tg.-Ocna şi Slănic.

Aceste lucrări sunt conduse de d. Radu, inginer-şef la ministerul lucrărilor publice.

—

Cursele din Iaşi, care vor avea loc în zilele de 14 şi 16 Septembrie, promit să fie din cele mai interesante prin numărul şi valoarea premiilor, prin cai înscrişi care aparţin celor mai renumite grajduri din ţară.

Cercul Jokey Club care caută să asigure regularitatea curselor anuale în Iaşi, desvoltarea lor treptată şi efectuarea lor în condiţiunile cele mai bune, a făcut anul acesta sacrificii însemnate punînd hipodromul în condiţiuni proprii menirei lui prin o amenajare sistematică a pistei şi prin clădireă trainică a istalaţiunilor necesare, precum sunt tribunele pentru public, boxele etc.

Biletele de intrare pentru loje sunt de pe acuma epuizate. Biletele pentru tribune, pietoni şi trăsuri se află în deposit la Agenţia teatrală «Thalia» la d. Th. Maximovici.

—

Astă-zi urma să se înceapă concursul de admitere la seminarul „Veniamin Costaki" pentru candidaţii din localitate.

Comisiunea însă n'a isprăvit lucrările la Galaţi şi părintele Savin, preşedintele comisiunei a telegrafiat că concursul va începe abia Sîmbătă 8 Septembrie.

—

Azi diminiaţă la orele 8, regimentul 7 Călăraşi a plecat spre Tg.-Frumos, unde va face lupte de brigadă între Tg.-Frumos şi Ruginoasa.

—

Eri noaptea şi astă-noapte s'au comis în oraş un mare număr de furturi şi spargeri.

Faptul nu e de mirat cu atît mai mult, cu cît peste 70 de sergenţi de oraş şi-au părăsit posturile.

—

D. dr. V. Roşculetz, inspector al serviciului sanitar, a sosit azi dimineaţă în localitate.

—

Parchetul a fost avizat că astă-noapte a încetat subit din viaţă în strada Nicolina No. 113, tînărul Alexandru Gorovei.

D. prim-procuror a orînduit o anchetă.

—

Pensiile civile şi militare pentru luna Septembrie, se vor plăti la administraţia financiară cu începere de la 18 a lunei curente.

—

Mâine va veni înaintea Curţei de Casaţie din Bucureşti, recursul făcut de cârciumarul Cîmpeanu şi cismarul Lupu Herşcu, complicii dispărutului factor poştal Costăchescu, contra decisiei Camerei de punere sub acuzare din Iaşi, prin care li se confirmă mandatele de arestare.

—

In ziua de 25 Septembrie a. c., azilul de bătrâne „Eufrosina Balş" din strada Romînă, pendinte de Epitropia Casei Sf. Spiridon, îşi va sărbători patronul.

In dimineaţa acelei zile se va oficia în paraclisul acelui azil, un serviciu Divin de către un sobor de preoţi, la care vor asista şi epitropii casei Sf. Spiridon.

—

Intr'o informaţie relativă la admiterea elevelor la conservatorul de muzică din Iaşi s'a strecurat o greşeală la care facem cuvenita rectificare: nu d-ra Giurcăneanu Valeria a fost primită în clasa d-rei Sion ci d-ra Grigoriu Valeria.

—

D-na Rothbard, soţia amicului nostru I. Rothbard, farmacist, a dat naştere unui drăguţ copilaş, care a fost botezat cu numele de Alexandru.

Felicitările noastre fericiţilor părinţi.

—

Eri s'a făcut alegerea colegiului I judeţean.

După cum se ştie, a fost o singură listă, aceia a partidului liberal.

Poliţia d-lui Săndulescu a cutreerat eri toată ziua pentru a aduna alegători la vot şi cu toate acestea din 500 şi ceva de alegători înscrişi, abia au venit la vot 211.

Mîine se va face alegerea colegiului al doilea.

Votarea se va face în 7 localuri.

In vederea alegerei de mîine s'a ţinut o consfătuire pînă noaptea tîrziu la clubul liberal, căci ştiut este că la acest colegiu candidaţii trebue să întrunească cel puţin 1000 de voturi.

Un amănunt: la alegerea de eri au votat mai bine de 70 morţi. Ce-o mai fi mîine?

Văzîndu-se că cei de pe listă sunt ameninţaţi să nu întrunească nici numărul de voturi cerut, mai mulţi alegători de prin judeţ au fost chemaţi de urgenţă eri după amiazi.

In cazul acesta e şi d. Gaman primarul de la Mironeasa, care a fost chemat prin telefon eri la ora 1 după amiază, ca să vie la vot!

—

Consiliul comunal va fi convocat la 10 Septembrie în sesiune ordinară, pentru a se ocupa cu mai multe chestiuni.

DIVERSE

— Astă-noapte un început de incendiu s'a declarat la locuinţa d-lui Dimitrie Munteanu, din strada Baston.

Sosind pompierii, focul a fost localizat la timp.

— Lucrătorul Neculai Pascariu din Ionăşeni, căzînd jos de pe o maşină, s'a rănit mortal.

Nenorocitul a fost internat la spital.

— In comuna Epureni s'a ivit de cîteva zile epidemia de scarlatină.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

10

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(*amintiri din Conservator*)

Gîndirile despre vioară îi provoca durere şi scîrbă. Vioara aceasta i-a luat tot ce pe alţi copii îi fac fericiţi. Mai înainte el o iubea, dar ea l'a obosit şi i'a devenit nesuferită. E fericit doar gîndindu-se c'ar putea'o sfarama în bucăţele, s'o tae în ţăndări şi s'o arunce în gunoi. Deschide ochii mari, mari de tot şi priveşte în partea aceea o odăei unde e vioara lui. In odae, e întuneric beznă cum de asemeni şi în odaia de alături unde toţi s'au culcat.

Şi cu toate astea el o vede, vioara asta enormă, care acum îi se pare o fiinţă enormă, rea, distrugătoare a tot ce e viaţă, numai spre a îl canoni pe el încă de mic, nedîndu-i voe să se desvolte şi el să devie om puternic şi sănătos. Da, o vede în toate amănuntele şi dacă în întuneric ar fi de un milion de ori mai întuneric, el tot ar vedea-o—n'ar înceta s'o tot zărească. Conturile ei sunt prea puternice desemnate în sufletul său, pentru că în fie care clipă, ar dormi el, ar mînca, în fie care minută ea era în mînile lui şi îi rupea inima cu ţipătul ei strident şi acelaşi. Şi toată viaţa lui va fi aşa, căci e condamnat pentru totdeauna să trăiască cu ea.

Mitea a adormit.

Intr'un vis urît îi se arătau tablori groaznice. Aici i se părea că o vioară enormă cu un cap de tigru s'apleca spre el şi deschizînd enorma-i gură voia să 'l înghită. Aci îi se arata propria lui vioară, aceia ce dormea în cutia ei, dar acum numai era acolo ci crescuse pe peptul lui şi de geabă voia s'o deslipească de trupul lui, nu, ea se ţinea puternică pare că ar fi fost un mădular al lui, o mînă, un picior, capul.

Iar Anton Egorici părea că îi întinde arcuşul şi îi şoptea la ureche: cîntă Mitenka, cînta puiule, acum ea a crescut în tine, numai ai încotr'o. Şi ar vrea şi el să iee parte la jocurile copiilor, la dansurile lor, dar nu poate din cauza vioarei crescute în trupul lui.

Dar iată că Anton Egorici îl suie pe estradă. Sala plină de public, cocoane bine îmbrăcate, domni serioşi, iată şi bătrînul prinţ şeade în primul loc şi îl măsoară prin monoclu.

S'a făcut o linişte de mormînt în aşteptarea cîntului său. Anton Egorici stă la spatele lui şi îi şopteşte: „cîntă, Mitenka, dar aşa ca să-i uimim pe toţi, atunci şi gloria va veni, şi bani vor fi! „Nu, nu va cînta, el nu vrea nici glorie nici bani, el vrea libertatea—să trăiască cum trăesc cei l'alţi copii, să se joace, să sară, să rîdă.... „Cînta! şopteşte Anton Egorici:—Drăguţule, puiule, cîntă".—Nu, nu vreau! nu vreau! Na!

Şi Mitea luînd cu amîndouă mînile vioara care crescuse în trupul lui şi strîngîndu-şi puterile toate, o rupe cu un ţipăt teribel odată cu o bucată din trupul său. Sîngele năpădeşte din peptul său ca un rîu, publicul şi chiar prinţul aplaudă sgomotos strigîndu-i: bravo! bravo! Dar cel mai mult aplaudează Anton Egorici, mulţumit, fericit. De odată apare pe scenă şi Onkel şi strigă „eu am creiat pe marele acesta musicant!

— Nu, răspune Anton Egorici,—gloria lui, e gloria mea, a mea. Ei încep să se certe, să se bată şi nimeni nu vede cum sîngele a curs tot din Mitea şi el s'a stins.....

Mitea se deşteaptă îngrozit şi s'apucă de pept care îl doare oribil. Se lumina de ziuă, în odaie încep să se desemneze conturele lucrurilor. Intăi ce îi apare e vioară"—vioara lui, dormind în cutia ei deschisă; întăia gîndire a lui e concertul din seara aceasta. Succes, mirarea tuturor, invitaţiile, concertele, seratele, iar acasă vecinica tortură, vecinicul cîntat, pînă la tîmpenie, pînă la istovire. Şi cu cît vor creşte succsele, cu atît vor fi mai plictisitoare, mai stăruitoare, rugămintele umilite ale lui Anton Egorici: „Mitenka, puiule, cîntă exerciţiul al 23-a. Domnul Onkel a spus"....

(Va urma)

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— *Iaşi,—Piaţa Unirei* —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

Ultime informaţii

Criza ministerială.—*În cercurile politice se afirmă su insistenţă că suntem în ajunul unei crize ministeriale.*

D-nii Ionel Brătianu, Toma Stelian şi general Averescu, viu afectaţi de acuzaţiile cuprinse în referatul d-lui Haret prin care a cerut decorarea unor preoţi şi institutori, au declarat că nu mai pot sta alături de d. Spiru Haret.

Un fruntaş liberal, din anturajul imediat al d-lui Ionel Brătianu, declara eri într'un cerc de intimi, că d. Ionel Brătianu va cere socoteală d-lui Haret, în consiliul de miniştri ce se va ţine Luni, de acuzaţiile ce le-a adus administraţiei sale, relativ la rolul ce l'a avut ea cu prilejul ultimelor răscoale.

De asemenea d-nii general Averescu şi Toma Stelian, viu afectaţi de acuzaţiile aduse armatei şi justiţiei, ameninţă că vor prezenta demisiunea lor din guvern, dacă d. Haret nu va retracta oficial acuzaţiile sale din acel referat.

*

De altă parte în cercurile liberale se afirmă cu inzistenţă că situaţia d-lui Toma Stelian în cabinet e serios sdruncinată în urma acuzaţiunilor aduse de d. Scarlat Popescu direct în contra ministrului justiţiei.

După excesele din Odessa, a venit iarăşi rîndul Kişinăului.

D. Gheorghiu comerciant din judeţul Tecuciu, care a sosit din Rusia, ne informează că Marţi seara, a avut loc la Kişinău noui excese şi devastări.

O ceată de huligani a împiedecat pe evrei să meargă la sinagogă şi s'a produs o încăerare; sunt foarte mulţi răniţi.

E de relevat că a doua zi poliţia a împiedecat pe evreii care vroiau să părăsească Kişinăul, ca să plece. O mare panică domneşte în acea localitate.

Aflăm că după manevrele regale, d. general Averescu, ministrul de războiu, va veni în localitate, iar de aci întovărăşit de d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată şi cîţiva ofiţeri de la statul major, vor pleca la Şipote, spre a vizita terenul din tabăra Şipote unde urmează să se facă cîte-va lucrări de construcţie şi întăriturі.

Din sorginte absolut sigură aflăm că se vor rezilia contractele ce Casa Şcoalelor le a făcut cu Obştiile locuitorilor din comunele Păuşeşti (Iasi) şi Pomîrla (Dorohoiu), pentru arendarea terenurilor acestor moşii.

Casa Şcoalelor vrea să facă alte contracte stipulând anume condiţii de cultură raţională şi să numească administratori agronomi.

Ministerul domeniilor a aprobat împărţirea în 52 loturi a moşiei Iacobenii.

Impărţirea loturilor se va face la sfîrşitul lunei aceştia de către d. inginer I. Brezeanu, delegat al ministerului de domenii.

Cu ocazia alergărilor, d. Dr. Jocu, inspector veterinar, va ţinea la 15 Septembrie, ora 2 p. m, la Coloseul Regal, o conferinţă, tratînd despre „Specialişti".

In ziua de 11 Septembrie se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru darea în exploatare a 20 păduri ale statului, pe un nou period de 5 ani.

D. Elefterie Ropală a fost numit maestru de gimnastică la gimnaziul „Alexandru cel Bun".

Din sorginte sigură aflăm că înlocuirea d-lui C. Farra, secretarul serviciului judeţian se va face pe ziua de 1 Octombrie.

In acest post după cum am spus va fi numit d. I. Zossin, actual inspector comunal.

Acum cîte-va zile doui ofiţeri ruşi îşi făcură apariţia în oraşul nostru, şi au plecat fără a li se cunoaşte destinaţia.

Acum s'a aflat că cei doui ofiţeri ruşi erau urmăriţi pentru fapte infamante şi autorităţile noastre fac cercetări asupra locului unde s'ar afla acum.

Duminică la orele 11 dimineaţă se va face la conservator, cu solemnitatea obicinuită, deschiderea cursurilor.

După sfinţirea apei, d. At. Teodorini, directorul Conservatorului, va ţinea o cuvîntare.

Cursurile se vor începe Luni 10 Septembrie.

Consiliul de disciplină a baroului de avocaţi a fost convocat pentru Luni 10 Septembrie la orele 3 p. m., pentru a se ocupa cu reclamaţia d-lui Agatştein contra d-lui avocat Stoica şi cu alte chestiuni.

Ni se comunică că pâinea pe care brutarii o distribue prin părţile mărginaşe ale oraşului lasă foarte mult de dorit.

Cu tot preţul urcat al pîinei, ea totuşi continuă a cîntări 8—900 grame, pe lîngă că făina e de proastă calitate, necernută şi amestecată cu făină de păpuşoi; nu mai insistăm asupra modului cum e frământată, care e detestabil şi de multe ori te lipseşti să întrebuinţezi acest aliment, conţinând tot felul de necurăţenii.

Administraţia comunală cerceteze numai pîinea ce se pune în vânzare pe tot parcursul str. Zugravilor şi se va convinge de adevărul spuselor noastre.

Nici un control, nici o măsură nu s'a luat şi se ia da nimeni şi debitanţii aceştia operează ca în codru.

Dar nu e numai atât. Unii din aceşti mici negustoraşi, cum e lăptăria din str. Gărei, îşi permite să urce cu încă 5 bani pâinea, aşa că în loc să se vândă cu preţul obicinuit de 30 bani, nu o poţi lua de cât cu 35 bani.

Acest trafic trebue să inceteze odată, poliţia să fie mai vigilentă, să nu se ocupe numai cu distribuirea cărţilor de alegător ci să-şi dea osteneală să vegheze mai de aproape asupra activităţei acestor traficanţi, cari vor să se îmbogăţească buzunărind pe consumatori.

Pentru azi atât.

Iată numele elevilor care au fost admişi la *clasa de violină* de la Conservator:

Cazaban Henrietta Elena, Lupu Ion, Lazăr I. Constantin, ca elevi. Ca audienţi au fost admişi: Apter I. Hirsch, Cristescu N. Neculai, Ioanid P. Maria, Chefneux E. Dimitrie, Vrăbiescu Ana şi Vasiliu Dimitrie; în anul I superior a fost admis Boncescu N. Ioan.

La clasa de violoncel, au fost admişi: Borteanu Gh. Victor, Antoniu Th., Onilă Ioan, Lohan V. Camil şi Bălăşescu Aurel.

La clasa de Bel-Canto, au fost admişi: Arteni Cecilia şi Ionescu Ana.

Mâine se va ţinea examenul de admitere pentru clasa de Declamaţio.

Direcţia tramvaiului e rugată să ia măsuri disciplinare contra unui individ care respunde la numele de Smolenski şi care are o urîtă purtare în societate faţă de semenii săi. provocînd numai scandaluri, cari pun în tristă lumină purtarea personalului recrutat la această instituţie, mai ales că acest individ face şi pe manipulantul la tramvai şi care nu e departe deci de a face răspunzătoare direcţia prin purtările lui.

Ştiri şcolare.—D-şoara Paraschiva Teodorescu, învăţătoare la Văleni, judeţul Roman a cerut să fie transferată la şcoala din Potîngeni din jud. nostru.

— D. N. Postol a fost numit învăţător le şcoala din Cristeşti, în locul d-lui I. Maftei, care nu s'a prezentat la post.

— D. D. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului va începe în cursul viitoarei săptămânii inspectarea şcoalelor rurale din judeţul nostru.

Duminică va avea loc în localul şcoalei din comuna Ciurea, balul organizat din iuiţiativa d-lui Gh. Kernbach, prefectul judeţului, în scopul de a ridica un monument vitejilor originari din acea comună, care au căzut în lupta pentru luarea Griviţei.

Pe ziua de 1 Octombrie se va face o nouă mişcare în corpul didactic primar rural, spre a se complecta locurile vacante la şcoalele înfiinţate pe acea zi.

Din numirile legale ale d-lui Haret.—Primim următoarea scrisoare cu rugămintea de a o da publicităţei:

Suntem informaţi din sorginte aproape sigură că la orele vacante de *Istorie* de la Liceul naţional din localitate va fi numit d. *Misirliu*.

Asupra acestei numiri am vrea să ne oprim puţin pentru astăzi.

Nu ştim, mai întâi, în ce împrejurări au rămas vacante orele de *Istorie* de la Liceul naţional. Ştieam că acolo e profesor d. V. Botez. Acesta, după cât suntem informaţi nici nu şi-a dat demisiunea nici... doamne fereşte. In vara aceasta însă a murit regretatul şi vrednicul de amintire fostul profesor Gr. Buţureanu. Dar el a fost profesor nu la Liceul Naţional, ci la cel Internat şi la şcoala normală de învăţătoare. Aşa că am fi înţăles să vedem publicate în „Monitorul Oficial" ore vacante de Istorie la liceul Internat, iar nu la liceul Naţional!

Şi această nedumerire a fost nu numai a noastră, dar chiar a însuşi d-lui director Gr. Bărsan, care a şi făcut imediat un raport la Minister, îndată ce a văzut publicate ore vacante de Istorie la liceul ce are onoare a dirija, arătînd, cum era şi firesc, că nu există ore vacante la acest liceu din materia pusă în „Monitorul Oficial" şi că poate este vre-o scăpare din vedere.—D. Bărsan n'a primit însă nici o lămurire.

Dacă am avea în vedere numai singur acest fapt şi se vede cît de colo dreptatea şi legalitatea d-lui Haret: Ore vacante la liceul Internat publicate în „Monitor", însă la liceul Naţional.

Va fi vre-o explicare şi aici. Se poate ca d. V. Botez, care este un profesor „per excelentiam" să fi fost transferat dela liceul Naţional la Internat. Se şi impunea aceasta într'un regim de ordine şi legalitate. Şi apoi cum ar fi mai putut purta liceul Internat şi denumirea de „model", dacă nu ar fi avut printre profesorii săi şi pe V. Botez!

Aşa numai ne explicăm orele vacante de la liceul Naţional. Dar să vedeţi că aici e tocmai ordinea şi legalitatea. Orele de la liceul naţional de unde să făcuse transferarea, în gând numai, fără să fie cunoscută de cineva, se publică vacante nu pe ziua de 1 Septembrie ci pe ziua de 19.

Ar fi fost greu să fie puse vacante pe ziua de 1 Sept. fiindcă tocmai pe această zi s'au făcut numirile anulate de d. Haret, şi cum domnia sa trebuia să se ţină de tablourile de examene de capacitate te trezeai că vre-unul mai îndrăzneţ cerea orele acestea şi ce te făceai atunci cu *Missirliu*!? Aşa printr'o portiţă, fie chiar cea pe dindos, s'a putut să se facă ceva pentru un favorit de talia lui Misirliu, care pe tabloul de capacitate pentru Istorie e clasificat între cei 3 din urmă şi dacă nu e cel din coadă, e că-l cheamă Misirliu cu *M* şi nu cu altă iniţială mai jos de aceasta.

Dar stând şi judecînd drept, e demn lucrul acesta? Să aduci d-ta în *Iaşi* pe un codaş la clasificaţie? Cine nu-şi aduce aminte, căci doar e de data recentă, cât svon şi tărăboi s'a făcut de către d. Ministru Haret de oraşe bune şi rele! Cită larmă că nu s'a respectat ordinea de clasificaţie!?

Apoi, domnilor din Minister, respectatu-s-a oare vre o ordine, cînd cel din urmă de pe tabloul de capacitate de la specialitatea—*Istorie*—îl numiţi în Iaşi? Ce merite are acest domn necunoscut, de cât de la faimoasa apărare ce a căutat s'o ia referatului d-lui Haret, publicată în „Secolul" şi mi se pare şi în „Voinţa"? Aduceţi d-voastră într'un oraş ca laşii, aici unde e un centru cultural, de unde au pornit şi pornesc încă o mulţime de idei mari şi frumoase pe un Misirliu? Ce va putea să înveţe pe elevi acest codaş în ale ştiinţei?

Consiliul de războiu al corpului 4 de armată va fi convocat la 28, 29 şi 30 Septembrie a. c.

Concursul de admitere la Liceul Internat se va termina mâine seară.

Poimîne se va cunoaşte rezultatul.

La parchet s'a primit o plîngere din partea femeei Maria Zamfir, din comuna Poeni, prin care aceasta arată că soţul ei Alecu Zamfir, încă de acum două luni, a plecat împreună cu un fiu al lui de 13 ani, spunînd că se duce după cîştig.

Numitul locuitor nici până astă-zi nu s'a mai reîntors în satul său, ca şi copilul care'l întovărăşea.

Judiciare.—Parchetul primise o reclamaţie din partea d-lui Orest Panu sub-casier la Sf. Spiridon, prin care se plîngea că doica Natalia Gîrleaţă, din str. Ciurchi, căreia îi dăduse în îngrijire un copil al său, de o lună de zile, copilul a fost găsit mort alaltă-eri dimineaţă, bănuind că ar fi fost înăduşit de doică.

D. prim-procuror Ghinea Ionescu a ordonat să se facă autopsia cadavrului copilaşului.

Procedînd la autopsie, medicul legist al parchetului a constatat că copilaşul suferea de congestie pulmonară şi s'a sufocat în momentul cînd se alapta de la doică.

Natalia Gărleaţă care fusese arestată, a fost pusă în libertate.

*

Astăzi a venit înaintea tribunalului secţia II, judecarea procesului intentat de d. A. Bercovici, încă una din victimele catastrofei din strada Pădurei, direcţiunei tramvaiului electric, pentru daune.

Direcţia tramvaiului a fost reprezentată prin d. avocat St. Longinescu — iar Bercovici a fost asistat de d. avocat Suţu.

Tribunalul a amînat pronunţarea pentru ziua de 10 Septembrie.

*

Inaintea curţei de apel s. I, a venit azi spre cercetare apelul făcut de falitul Alter Rezu, din Dorohoiu.

Numitul a fost declarat în faliment de către tribunalul de Dorohoiu şi acum susţine că imediat după ce a fost declarat în stare de faliment, a plătit toate poliţele şi cere să i se rîdice hotărîrea tribunalului de Dorohoiu.

Curtea i-a respins apelul.

*

In ziua de 18 Septembrie se va judeca la curtea cu juri procesul privitor pe d. Iacobescu, din strada Brânduşa, acuzat de deturnare şi cum parare de efecte militare.

A apărut: *Anuarul liceului „Anastasie Başotă" din Pomîrla* pe anul şcolar 1906—1907.

Volumul conţine o prefaţă şi o judicioasă schiţă istorică de *M. Grumăzescu*, directorul liceului.

Urmează apoi o lungă şi interesantă dare de samă asupru activităţei corpului didactic în trecut şi prezent, scrisă de M. I. Ionescu, profesor. Aceste „Spicuiri din activitatea liceului" cuprind tot ce s'a făcut în şcoală în privinţa educaţiei intelectuale, fizice şi morale a elevilor, precum şi întreaga activitate extraşcolară a profesorilor.

*
* *

După acestea volumul conţine mai multe liste, interesante din punct de vedere istoric şi anume:

1). Lista foştilor epitropi, dela 1879—1906.

2). Lista foştilor profesori 1879—1906.

3). Lista absolvenţilor dela 1886 pînă la 1907, cu indicaţia situaţiei lor actuale.

4). Lista a 58 foşti elevi cari au absolvit mai puţin de 7 clase, cu aceeaşi indicaţii.

5). Tabloul corpului didactic pe 1906—1907.

6). Situaţia elevilor la sfîrşitul anului 1906—1907.

7). Rezultatul examenelor de absolvire.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 6 Septembre

Un atentat

Bucureşti. — Se recunoaşte oficial că un atentat a fost încercat în contra marelul Duce Constantin în trenul spre Odessa.

Doui indivizi au căutat să pătrundă în vagonul marelui Duce; ei au fost însă suprinşi.

Unul a dispărut, iar celalt a fost prins şi arestat.

Colonel reformat

Galatz.—Consiliul de reformă de pe lîngă corpul 3 de armată a judecat astă-zi cazul colonelului Atanasiu, comandantul regimentului 9 Râmnicul-Sarat, învinuit că în timpul răscoalelor colonelul a stat închis în cazarmă şi a refuzat să iasă în mijlocul trupelor spre a comanda cele necesare pentru menţinerea ordinului.

Consiliul de reformă era compus din D-nii General Zottu preşedinte, Colonelii Grezeanu, Palade. Deliu şi Stamatopol, membrii.

Consiliul cu majoritate de 4 din 5 voturi a pronunţat reformarea colonelului.

Şedinţa a fost secretă.

Un fapt curios

Bucureşti.—Ministerul de interne a fost înştinţat că în diferite localităţi ţaranii se închină la manifestul guvernului pe care'l consideră ca un anganjament pentru a li se da un sfert din pămîntul proprietarilor.

Numiri de inspectori agricoli

Bucureşti.—Ministrul de domenii a hotărît numirea a 4 inspectori agricoli, care se ţie în curent ministerul domeniilor cu mersul agriculturei şi cu diferite chestiuni privitoare la această ramură a activităţei publice.

Dezastru maritim

Shangai. — Agenţia Reuter spune că vaporul „Tafumaru" aparţinînd liniei Nische Kisenkaisha a ars lîngă Chienkieng. 100 persoane au pierit.

Inmormîntare

Koburg.—Azi a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale Prinţului August de Coburg.

Condamnări

Sevastopol. — Agenţia Vestnic zice că Curteа militară a judecat eri pe mateloţii cuirasatelor Rostislav şi Pantelemon, acuzaţi că ar fi avut o organizare secretă cu scopul de a răsturna ordinea în stat. Tribunalul militar a condamnat pe un matelot la deportare în Siberia, iar pe alţii la munca silnică.

Linişte la Maroc

Paris. — O telegramă din Tanger zice că generalul Drude a năvălit pe teritoriul Nadiumas pentru a sili triburile care nu vor să trimeată representanţi la Casablanca să se supună condiţiilor fixate.

Casablanca. — Se asigură că d-l Regnault va vizita astă-seară lagărul spaniol şi că va oferi Joi membrilor consulari şi înalţilor funcţionari pe mare şi pe uscat un prînz de 60 persoane.

Tanger.—Ben Daud, administratorul domeniilor şi al bunurilor sacre a fost prins cu o scrisoare ce trebuia să o ducă la Marrakesck şi care avea de scop urzirea unui complot contra lui Abdel Azis.

El a fost arestat Vineri seara în lagărul lui Abdel Azis.

Distincţii

Berlin.—Imparatul a conferit generalului rus Kuropatkin marea cruce a vulturului roş cu spadă; şefului de stat major general austro-ungar generalului Conrad von Hoetzendorf marea cruce a vulturului roş cl. I-a cu spadă, generalului rus Scalon guvernatorul general al Varşoviei vulturul roş cl. I, iar generalului rus Herchlman guvernatorul Moscovei ordinul coroanei de fer.

Voiaj Princiar

Sigmaringen.—AA. LL. Principele Moştenitor al Romîniei şi Principesa Elisabeta au plecat azi cu automobilul la Tegernsee.

Conferinţa Păcei

Haga.—A patra comisiune a conferinţei pentru pace a adoptat în şedinţa publică şi în unanimitate rapoartele şi proectele privitoare la liberarea echipagelor şi vaselor de comerţ inamice luate de beligeranţi, precum şi proectele privitoare la proecţiunile în ceea ce priveşte chestiunea transformărei vaselor de comerţ în vase de războiu. S'a adoptat de asemeni propunerile făcute şi s'a adoptat raportul privitor la termenul de favoare de care se vor bucura vasele beligerante inamice de comerţ, care la începutul războiului s'ar afla în porturile beligerante. Acest raport a fost adoptat cu rezerva făcută de delegaţii germani şi ruşi.

Ataşat înlocuit

Viena. — Locotenentul colonel I. Roswadowsky părăseşte postul de ataşat militar pe lîngă legaţia austro-ungară din Bucureşti, unde este înlocuit prin căpitanul Fischer Ledenice.

Asasinaţi în Macedonia

Constantinopol,—Faţă cu senzaţia produsă de asasinatul celor 8 bulgari lângă Salonic, ucişi de către Greci, cercurile bulgare relevează că acuma în urmă o bandă bulgărească ar fi ucis lângă Karaferia 10 greci, iar o bandă ar fi ucis 3 alţi greci lîngă Jenides.

Această din urmă bandă zice versiunea grecească, ar fi răpit din acest sat câţi-va Greci precum şi 6 din satul Rahova lîngă Karaferia.

Chestiunea minelor

Haga —A treia comisiune a răsboiului naval a discutat chestiunea minelor. Propunerile prezintate de Anglia au fost respinse de către Germania ca fiind lipsite de claritate technică.

Baronul Marschal, delegatul Germaniei a declarat că Germania nu se opune la aceste propuneri întru cât ele cer libertatea ilimitată în punerea minelor.

Minele nu ar trebui să fie puse de cît în cazuri extreme de necesitate şi ofiţerii Germani în acţiunile lor se vor inspira totdeauna de sentimentele de umanitate atît cît necesităţile urgente o ver permite.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari freceventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	**O jumatate loz 18 lei**
Un sfert de loz 9 lei	**Una optime de loz 4—50**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECŢIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 95
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	3 »

Envoi Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 239.—Sîmbătă 8 Septembrie 1907

CRONICA SAPTAMÂNEI

Adevărul

Cineva care a citit articolul meu de eri —fără a-l fi apreciat în bine, —îmi spunea:

— „Eşti greşit dacă judeci atitudinea d-lui Scarlat Popescu, numai din consideraţii subiective, şi numai sub raportul sincerităţei şi al valorei sale morale. Partea gravă a chestiunei nu e aicea, şi nu ceea ce spui d-ta face grija oamenilor cuminţi. Ceea ce trebuia pus în evidenţă din capul locului (şi mă bucur că sunt ziare cari au făcut aceasta) e fapta în sine cu urmările sale nenorocite, e pilda cea rea pe care o dă omul dreptăţei de la înălţimea situaţiei lui. D-ta crezi că într'o societate civilizată şi mai cu seamă într'o lume de oameni cu demnitate, se poate vorbi, aşa, despre ori şi ce— despre legi, despre oameni şi despre ocîrmuire—fără nici o chibzuinţă, şi fără nici o rezervă? D-ta crezi că tot ce se vede şi tot ce se ştie, se poate striga în gura mare, pretutindeni? Eu cred că nu, —mai cu samă, cînd e vorba de actele ocîrmuirei, sau de lucruri cari ating aşezăminte vechi, sau de chestii delicate care pot stîrni tulburări adînci. Cu privire la acestea tăcerea se impune chiar ca o datorie. Guvernele pot greşi; admit aceasta. Şi apoi! Cunoaştem noi linia de conduită a celor ce lucrează pentru binele tuturor? Ştim noi cu ce mari foloase vom vedea mai tîrziu răscumpărîndu-se, ceea ce constitue aparentele abuzuri de astăzi? Dar ori cum ar fi, avem noi dreptul să înjosim organele constituite care ne conduc, pînă a le ponegri acţiunele? Dacă ar fi aşa, unde am ajunge— nu mai zic cu siguranţa bunului mers al treburilor publice—dar unde am ajunge cu elementarul sentiment de onoare şi de demnitate, cari cer ca păcatele noastre să rămîe acoperite în cea mai adîncă taină! Vezi d-ta! Dacă un înalt judecător afirmă că prefectul din cutare loc a obţinut îndepărtarea a doi magistraţi cari şi-au făcut datoria în vremea răscoalelor, pentru că interesele sale politice reclamau această măsură, lumea va crede că la noi orice prefect poate face nepedepsit acelaşi lucru.

Dacă acelaşi demnitar mai spune că magistratura n'are ce căuta în prezidarea biurourilor electorale, pentru că nu poate împedeca pe morţi să voteze, se va crede iarăşi că sistemul nostru electoral e de o corupţie fără seamăn. Ei bine, e ruşinos să se afirme asemenea lucruri,— pentru că chiar dacă ici colo se întîmplă ceva rău, e mai bine să nu se ştie nimic din ce se petrece, de cît să ne ponegrim şi ţara şi instituţiile. Ştiu ce ai să-mi respunzi: adevărul! Cînd e vorba de bunuri aşa de preţioase ca patrimoniul acesta de demnitate naţională pe care strămoşii ni l'au transmis cu atîtea sacrificii, ce însemnătate poate avea acest lucru aşa de mic şi uneori aşa de primejdios ca Adevărul dumnetale?"

De sigur că aceasta nu e o părere răzleaţă. Miezul acestor cuvinte l'am mai întîlnit, mi se pare, de curînd, prin coloanele *Voinţei Naţionale*. Şi am motive să cred că această glorificare a ipocriziei a devenit aproape morala curentă a mediului social în care trăim. Căci ea e împărtăşită de prefecţi şi de miniştri, şi de toţi oamenii mari politici cari ne cîrmuesc; ea e împărtăşită de cei mici şi umiliţi, care se tem de umbra lor proprie şi tremură în faţa celor mari. Ea menţine conrupţia moravurilor noastre. Ea intinde muşamaua naţională peste toate abuzurile şi peste toate crimele.

Şi cu toate aceste Adevărul e o trebuinţă, e un bine, e o putere. Răzbate greu, de multe ori, acolo unde trebue să i se audă glasul,— dar răzbate. El merge mereu înainte, cu pas domol şi hotărît, şi pe unde trece se face dreptate, se face lumină.

E. Herovanu

DOUA REZULTATE

Alegerile pentru balotagiu de la Huşi şi Vaslui au fost efectuate eri. Rezultatele nu vor mulţumi de loc guvernul. La Huşi a fost proclamată lista disidentă iar la Vaslui diferenţa de voturi în favoarea listei guvernamentale e foarte mică.

Rezultatele aceste au ceva semnificativ: ele arată cît de satisfăcătoare sunt urmările actualului sistem de vot, care pune pe guvern în imposibilitate de a falşifica voinţa alegătorului, — dacă nu cum-va administraţia reuşeşte să se asigure de bună-voinţa magistratului, care prezidează biuroul—, dar mai dovedeşte şi lipsa de coheziune, de unitate şi de armonie, care domneşte în rîndurile liberalilor.

La drept vorbind întîmplări de asemenea natură nu modifică nici situaţii, nici conformaţii de guvern. Ele slăbesc, însă, autoritatea şi prestigiul partidului dela guvern şi invederează că simpatiile masei electorale sunt departe de a fi cîştigate de liberali.

Dar rezultatul de la Huşi mai are şi altă semnificaţie: aci alegerea părea a îmbraca caracterul unei luptei de... idei. Nuanţa bătrînă liberală lupta, cel puţin în formă,—nu discutăm motivul adevărat— în contra nuanţei socialiste, căci cetitorii nu au uitat de sigur că acolo continuă a fi prefect acel dr. Lupu, unul din cei mai vajnici partizani al ideilor socialiste.

Aşa fiind înfrîngerea guvernului trebuie socotită mai mult ca o dezavuare a grupărei şi nuanţei căreia aparţine d. dr. Lupu şi mai cu samă a felului cum a înţeles să conducă acel domn prefect destinele Huşului.

Greu, foarte greu, s'ar putea explica alt-feliu rezultatul: prin nimic alta n'ar putea fi justificate sufragiile întrunite de lista Cişman.

Căci să fim drepţi. Chiar la Huşi, unde se face mai multă politică de cît în tot restul ţărei romîneşti, unde membrii unei familii nu se pot întruni şi petrece în bună armonie, dacă cum-va unul aduce vorba de politică—aşa că se potriveşte perfect de bine celebra ilustraţie din „Figaro", în care în prima parte se reprezintă o petrecere în familii iar tatul familiei spune: „Surtout pas de l'Affaire" iar în partea a doua ilustraţia reprezintă mese resturnate, scaune sfărîmate, oameni care se încaieră şi jos inscripţia „Ils en ont parlé"—chiar la Huşi nu se poate admite că alte considerente au decis rezultatul de ieri.

Doar nu pentru a asigura Huşului o administraţie cinstită, muncitoare şi care să se preocupe de interesele generale ale oraşului, cetăţenii acelui tîrg au votat pentru lista Cişman-Dobreanu.

Aşa ceva nu vor susţine nici cei mai naivi.

C. Sorin.

Haret anchetează

In jurul anchetei făcute de d. Spiru C. Haret în chestia reprimării răscoalelor şi publicărei în Monitorul Oficial a anexelor referatului pentru medaliarea unei serii de învăţători şi preoţi aleşi pe sprinceană, se fac toate aprecierile.

Politiceşte faptul d-lui Haret e o mare gafă, căci desvăleşte pe trei din colegii săi, cari au făgăduit parlamentului anchete şi nu le-au făcut. Sigur că cei trei miniştri vizaţi nu vor lăsa lucrurile să meargă pe placul d-lui Haret, căci poate d-sa urmăreşte şi alte scopuri prin graba publicării anexelor sale.

E o acţiune pro domo, *căci apărîndu-şi subalternii lui se apără pe sine în acţiunea sa anarhică.*

O întrebare se pune de la sine: revizorii şi protoereii însărcinaţi de ministru să cerceteze cazurile de represiune s'au lăsat duşi de condeiul lor în descrierea cea mai amănunţită a tuturor nelegiuirilor săvîrşite de armată şi organele administrative. Cînd revizorul şi protoereul referau şefului lor faptele în toată goliciunea lor, nici un considerent nu-i călăuzea de cît de a satisface ambiţul şi planurile ministrului lor.

Dosarul special înjghebat la Ministerul de Culte asupra acestei anchete a fost dat spre despoere şi sintetizare d-lui Ion Adam, fost învăţător şi om de litere.

D-sa a ales pe cît a putut, dar văzînd că cele relatate de revizori şi protoerei sunt grozăvenii s'a oprit, căci şi-ar fi aprins pae în cap şi mai mult.

De aici se explică de ce însuşi d. Haret a publicat ciuntit unele anchete şi punctele de suspensie au acoperit golul adevărului.

Un lucru însă; cine garantează ţării despre seriozitatea celor relatate, şi că organele ministrului de culte lăsate necontrolate şi nediriguite pot să semene mai mult a destăinuiri de ocazie, care departe de a servi oficialitatea faptului, vor sluji pe viitor ca material viu de stările de lucruri.

In interesul descoperirei adevărului cum şi a tendinţelor urmărite de d. Haret, cerem să se publice întreaga anchetă, întregul dosar, pentru a se şti de ţară de spiritul ce domină la ministerul Instrucţiei. Destăinuirile făcute de revizori sunt neverificate, sunt ecoul ştirilor numai dintr'o parte, adesa-ori interesată de a spăla o parte de organe în dauna altora; s'au făcut în scopul de a sluji o teză şi o anumită categorie de oameni, şi neavînd dar la bază controlul, ci numai naraţiunea inflorită a celor obidiţi, a stărnit chiar aşa ciuntită critica în rîndurile politicianilor.

D. Haret şi-a îngreunat situaţia sa, căci a valificat prin înşirarea în Monitor a unor acte, care cel mult pot figura în dosare.

Sănătatea Iaşului

Nu există oraş mai murdar şi mai puţin igienic ca Iaşul. Să lăsăm la o parte faptul că lipsită de apă, capitala Moldovei nu ar putea rivalisa în curăţenie cu alte oraşe, cum vom lăsa la o parte şi crearea de canaluri şi sistemului *tout a l'egoût* atunci cînd apa nu era, aşa că canalurile de azi sunt cuibare de infecţie —dar sunt alte lucruri de remarcat.

Starea sanitară a oraşului lasă de dorit sub toate rapoartele şi asta e cu atît mai ruşinos cu cît oraşul are o facultate de medicină şi viitorii medici nu au unde vedea modelul de curăţenie şi higienă.

Aşa Spitalul Spiridonia nu posedă un crematoriu unde s'ar arde tot materialul de pansamente şi acest material rîdicat de pe rănile, pline de puroi şi sînge, e aruncat în canaluri unde stagnează săptămâni întregi până ce D-zeu se îndură să dee o ploae. Dar nu numai atâta—treceţi pe lîngă biroul de consultaţii gratuite al acestei instituţii şi veţi vedea maldărul de pansamente aruncat de bolnavi şi pe care alţi bolnavi în spirit de economie îl culeg şi se vor servi cu el.

Şi ne mirăm că boalele infecţioase nu contenesc şi că mor oameni de septicemii şi piemii—infecţiuni ale sîngelui—cînd întreţinem cu bagare de seamă ast-fel de focare de boală.

Dar fabricaţia pâinei, dar distribuirea laptelui şi al apei, în ce mod primitiv se face încă! Pâinea curată în care să nu găseşti tot felul de gîngănii şi murdării a devenit o raritate şi asta în pâinea de lux; ce trebue să fie în pâinea ordinară. Laptele e transportat în anumite bidoane deschise aşa-că vine la cumpărător acoperit de o pojghiţă de murdării destul de mare.

Cea ce însă întrece totul e serviciul municipal de transportarea gunoaelor. Sunt care bune şi probabil au fost comandate într'un spirit igienic, au avut un acoperiş—dar acum muturătorilor le-a fost prea greu de a deschide şi închide aceste acoperişuri, şi le au distrus şi veţi vedea cum sunt transportate gunoaele prin oraş. Carele încărcate cu vîrf şi îndesat, cern în urma lor o parte din murdării şi probabil că ajungînd la destinaţie sunt goale—conţinutul l'au lăsat pe stradele şi prin casele oamenilor.

Dacă toate acestea sunt permise la Podul Iloaei, Tîrgu-Frumos, Botoşani sau Peatra Neamţu, la Iaşi nu e permis— pentru acea ce spuneam, avem o facultate de medicină şi ce exemple trăite dăm viitorilor medici prin aceasta igiena a oraşului nostru.

Şi chip şi seamă există în Iaşi un serviciu sanitar! Cine e, unde e? Ce face? Ce drege? Am dori şi noi s'ăl auzim şi să'l vedem.

Despre un proiect important al d-lui General Averescu precum şi despre condiţiunile şi rezultatul examenului dela şcoala Normală «Vasile Lupu», cetitorii noştri găsesc amănunte în corpul ziarului.

Pe lîngă aceasta ziarul mai cuprinde astăzi o detailată dare de samă a planului pentru restaurarea palatului administrativ precum şi importante telegrame din ţară şi străinătate.

OAMENI ŞI LUCRURI

Intre om şi maşină

De câte ori imaginaţia ne poartă cu entuziasm spre căile încotro se avîntă progresul omenesc e fatal să-l întâmpine şi tristeţea odată cu bucuria. Prevederile minunilor realizabile prin evoluţia tecnicei moderne, prin aplicaţiile numeroase ale electricităţii ne fac să întrezărim masele uriaşe ale lucrătorilor înlocuiţi fie prin simplicitatea fie prin complexitatea maşinei, rămaşi în afară, de prisos în marele organism social. Binele aduce cu sine răul şi unul izvorăşte din celalalt, înlănţuindu-se într'o strânsă înrudire şi o nedespărţită solidaritate.

Cu fiece nouă descoperire—rămâne cîte o legiune de lucrători în afară de existenţă şi teribila problemă a „şomagiului" prezisă de Karl Marx, problema permanentă a celor fără de lucru—de care vorbia nu de mult Jaurès ca de marea primejdie pentru reuşita luptelor muncitoreşti, apare ca o profundă fatalitate socială alături de dezvoltarea maşinei atât de folositoare. In mod fatal lucrătorul manual dispare cu încetul şi în această privinţă cităm o suggestivă pagină a eruditului Daniel Berthelot, amintită într'un recent studiu asupra sindicalismului francez. E descrierea unei gigantice uzine electrice din Paris aşa cum va fi după ultimele perfecţionări.

De-abia dacă pe ici pe colo în imensul spaţiu, mai vast decît o mare catedrală se zăreşte, pierdut şi neînsemnat un om care întoarce un şurub, mişcă vre un buton. Nu vedem pe nimeni, n'auzim nici un zgomot. Iată sala căldărilor; a dispărut atmosfera năbuşitoare a căldării înfierbîntate unde oamenii mînjiţi, topindu-se in sudori şi negri de cărbune hrănesc gura cuptorului, lacomă ca un iad. Sala e albă, curată, par'că e un salon; puteţi întra în costum de bal, în ghete de lac. Căutaţi pe maşinist? Nu există! Cărbunele vine în mod mecanic în cuptoare, se mişcă mecanic; tot mecanic e deşertat. In sala vecină *un* om aşteaptă supraveghind nivelul apei, curentul atmosferic, întorcînd din cînd în cînd un buton, cum am aprinde o lampă electrică Transporturi grele pe schelele de lemn care să trosnească sub pasul salahorului împovărat de saci— nu se văd; mîna omului e înlocuită prin două mîni enorme de fier care scot din butoaie cîte un...pumn de o mie de kilograme cărbuni, îi azvîrl în cazane în cari pot încăpea două spre zece milioane de kilograme, de unde cărbunele va fi scos prin alte automate, fiind cîntărit, măsurat, aranjate tot prin automate...Aparate analoage scot şi măsoară apa în acelaşi mod. Astfeliu, minută cu minută, controlul central cunoaşte consumaţia şi munca tuturor maşinelor. Peste tot se vedea numai grija de a economisi munca omenească, de a suprima sforţarea penibilă, păstrîndu-l numai pentru controlă: un om singur regulează descărcarea de 80 mii kilograme cărbuni pe ceas.

Fără îndoială lupta şi greutatea vor fi trecătoare. Maşina va învinge pe om,— dar aceasta îşi va găsi alte întrebuinţări pentru lucrul său, pentru inteligenţa sa, pentru perpetuarea omenirii însăşi, în potriva căruia nu luptă natura.

Rodion

IGIENA ŞCOLARA

Coloniile şi caravanele şcolare

Cel dintâiu om căruia îi se datoreşte crearea acestor colonii este doctorul Dion dela Zurich. El a avut primul ideia de a scoate din teribilele condiţiuni igienice în care sunt siliţi a trăi, copiii din oraşe, atât în timpul şcoalelor cât şi în timpul vacanţelor şi el organiză în 1876 o colonie de 83 de copii pe care i-a trimis în timpul unei veri în munţii Elveţiei.

Rezultatul moral şi fizic, fu aşa de uimitor încât în curînd în toate părţile atît în Elveţia cât şi în Germania s'au constituit astfel de colonii. In 1898 s'a sărbătorit un jubileu de 25 de ani al profesorului *Dion*, căruia, cu drept putem spune, mai bine de o mie de copii în fiecare an, îi datoresc numai lui, fericirea şi sănătatea de a trăi departe de oraş, slobozi şi mulţumiţi.

După Elveţia şi Germania care au fost premergătoarele în acest curent, au încet put şi alte state de a căuta să facă că mai întinsă această fericită ideie.

In 1880 Austria organizează primele ei colonii; în 1882 Rusia; In acelaş an la Paris păstorul *Lorriaux* organizează o colonie de vacanţie. In 1883, d. *Cottinet* trămite 18 copii la *Luxëuil*, aceasta era prima colonie şcolară oficială. In 1889 consiliul municipal din Paris votează 45.000 de franci; în 1902, 200.000, la cari s'a adăogat şi suma de 109.200 franci dela casa şcoalelor, cu cari au put fi trămişi 5.866 de copii.

Pe lîngă această organizare oficială s'au mai fondat opere datorite iniţiativei private, cum este acea numită: „Trei săptămîni" (Trois-semaines) şi *L'œuvre mutuelle des colonies de vacances* a d-nei Floquet.

D. *Dequeu* a creat „*Coloniele asociaţiei învăţătorilor*" care are drept scop de a trimite pe marginea mărei sau la munte, copiii debili din oraşe. Anul trecut au fost trimişi 55 de copii. Preţul pentru aceste excursii e acela pe care părintele l'ar suporta dacă copilul lui ar fi fost acasă, aşa că putem spune că este foarte mic.

In Rusia unde iniţiativa privată în chestia educaţiei e foarte răspîndită, coloniile de vacanţe sunt foarte bine organizate şi răspîndite. In momentul de faţă, aceste organizări sunt făcute în mai toate oraşele din Rusia.

Cîte-va congrese de igienă publică au discutat aceste colonii exprimîndu-se pentru răspîndirea lor. In Germania e o societate întreagă şi puternic organizată *(Verèinigung für Sonimërphelengen)* care trimite în fiecare an cîte-va sute de elevi la mare, munte, sau prin sate.

In România avem în fiecare an o sumă anumită dată de primăria capitalei şi eforia spitalelor civile. Dar această sumă de bani are un scop mai mult sanitar, se trimit prin ajutorul ei, copii scrofuloşi la *Techir-Ghiol* sau la *Govora*, *Slănic* şi aiurea. Adevărate colonii de vacanţie, nu au fost încă organizate.

Rolul e enorm şi ori-cîte îmbunătăţiri se vor face în igiena şcoalei, totuşi coloniile de vacanţe vor remâne pentru viitor singurele şi adevăratele zile de odihnă pentru copii. Numai astfel părinţii vor putea fi liniştiţi de sănătatea copiilor-cînd vor şti că fiecare din ei petrec cîteva luni din viaţa lor în plină natură, departe de zgomotul enervător al oraşelor, departe de aerul necurat al uliţelor murdare şi intunecoase.

La aceste colonii putem adăuga încă un mijloc prin care se depărteaza copiii dela viaţa oraşelor în timpul verei şi li se dă posibilitatea de a restabili o parte din forţele epuizate prin munca intelectuală, sunt aşa numitele *caravane şcolare* ale lui *Guyaux*.

Aceste caravane sunt constituite de cîţi-va elevi şi profesori, ele au organizarea aproape militărească, au corturi, toate cele trebuincioase pentru pregătit masa etc., etc. Copiii după ce au ales o regiune pe care o vor vizita şi au fost transportaţi acolo pe socoteala statului sau al unei societăţi, continuă excursia pe jos oprindu-se în apropierea satelor organizînd singuri popota lor. D. *Diacikov-Tarasov* într'un număr din *Viestnic-Vospitania* una din cele mai bune reviste de pedagogie din lume, descrie o astfel de excursie făcută în Caucaz.

„Primele zile, cum copiii sunt neobişnuiţi cu o astfel de viaţă, par obosiţi şi abătuţi; dar cu încetul, după 2—3 zile nu se mai plâng de oboseală şi sunt ve-

seli, se interesează cu plăcere de fiecare lucru şi viaţa aceasta nomadă, le convine".

D. *Riant* în a sa carte *Le surmenage intellectuel et les exercices physiques*, arată cît profită copiii în urma acestor excursii: o dezvoltare fizică a toracelui, a tuturor muşchilor, o mărire a cantităţei globulelor roşii şi greutatea corpului se măreşte.

Pe lîngă partea pur fizică pe care copilul o cîştigă, el îşi face şi o educaţie sufletească. Cunoştinţi de geologie, botanică, astronomie, cunoştinţi istorice, se pot dobîndi prin aceste caravane distrînd copiii, neforţîndu-i. Dar mai ales din punctul de vedere pedagogic, au însemnătate aceste colonii, profesorii pot cunoaşte pe elevii lor, pot vedea inteligenţa lor, afară din clasă, pot vedea priceperea, atenţiunea, voinţa lor la muncă şi se leagă în acelaş timp o mai mare intimitate între elev şi dascal.

La Yena există o şcoală sub numele de *Carl Volkmar Stoy*, a unui pedagog care s'a interesat foarte mult de aceste excursii şcolare şi a fost iniţiatorul lor. Această şcoală în timpul verei e ambulantă şi îşi petrece timpul, or în pădurile Turingiei sau în munţii Sacsonei, Bohemiei, Elveţiei. Aceste excursii au de scop de a instrui pe elevi în faptele istorice şi fenomenele metereologice şi în toate Ştiinţele fizico-naturale capabile de a fi cel mai bine studiate la faţa locului şi în plină natură.

Astfel de excursii sunt făcute şi încurajate de o altă societate germană *Deutsche Ferein Wanderungen.*

In Franţa clubul alpin organizează astfel de colonii şi copiii au dreptul de a se bucura de toate drepturile clubiştilor în toate staţiunile înfiinţate de Club. Astfel de staţiuni sunt în număr de 401 pe toţi Alpii.

In acest capitol putem cita şi *plimbările nocturne* făcute în scop de a învăţa pe copii astronomia. Ele au inconvenientul dacă sunt prea dese de a lua o parte din odihna de noapte a copilului, deşi învăţarea astronomiei nici nu se poate imagina fără cunoştinţa cerului, prin ajutorul observaţiei şi a instrumentelor de cari de multe ori un gimnaziu dispune.

Dr. I Duscian

CRONICA SOCIALA

Replantarea viilor

Acum mai mult ca ori-cînd această cestiune a căpătat o importanţă din ce în ce mai mare în starea economică a ţărei romîneşti,—căci dacă pînă acum tot se mai putea scoate ceva din mănoasele şi frumoasele vii de odinioară,—azi pot zice că acestea aproape în totalitate sunt distruse de teribilul flagel „Philoxera".

Viile Cotnari, Drăgăşani, Odobeşti etc. care acum cîte-va decenii făceau fala ţărei noastre din punct de vedere viticol, azi nu mai există, pe alocurea sunt replantate, iar altele pustii..!?

Această stare de lucruri numai în folosul prosperităţei viticole a ţărei nu poate fi. Instituţia «*Creditului Viticol*» a adus şi aduce foloase din cele mai mari prin condiţiile uşoare de împrumut pe care le dă pentru replantarea viilor cu viţă altoită pe viţă americană.

Prin acest articol voesc să demonstrez că şi singurul mijloc, care poate salva situaţia de azi, este replantarea.

Mulţi posesori de vii aduc obiecţiuni defavorabile „replantărei" avînd terma convingere că 1) vinurile obţinute de la vii replantate au un gust caracteristic (goût toxée) neplăcut, că 2) cheltuelile de plantare sunt prea mari, 3) sunt de scurtă durată şi în fine că 4) cer prea multe lucrări de întreţinere, prea multă batae de cap".

Curentul acesta în contra „replantărei" e datorit de asemenea în mare parte, cîtor-va decepţii a unora care au replantat.

Căci trebue reamintit că dacă replantarea ne cere „spese" cere şi multă pricepere.

In 1905 am avut ocazie să văd o vie replantată în jud. Bacău, cu viţă de calitate superioară, totuşi nu se ţinuse în seamă de *sol.*

Solul fiind *calcaros*, viţa în scurt timp căpăta boala aşa numită „*clorosă*" (îngălbenirea frunzelor).

După cît se vede o singură cauză face ca „munca" şi „capitalul" angajat să fie perdute în zadar.

Timpul va convinge pe mulţi încă *că rèplantarea viilor pe de o parte este o cestiune de cel mai mare interes èconomic,* iar pe de alta că aceasta trebue făcută în condiţiuni anumite, lucrînd cît mai sistematic posibil.

Voi combate convingerile false ce le au acei ce sunt în contra „replantărei" cu „adevăruri" susţinute de oamenii de ştiinţă care s'au ocupat de această chestiune.

1). Se susţine că vinurile obţinute au un gust caracteristic (goût toxée).

Absolut fals, probe zilnice ne pot invedera neexactitatea acestor afirmaţiuni, nu avem de cît să gustăm un vin obţinut din viţe altoite şi vom constata că este de un gust excelent.

2) „Cheltuelile de plantare sunt prea mari".

In adevăr cheltuelile, sunt mari, această afirmaţiune însă încă nu are temei, din cauză că dacă „dăm" mult, în schimb şi „facem" mult—aşa cît sunt de mari cheltuelile dacă ne merge bine 3–5 ani de producţie ne scoatem poate cu prisos capitalul angajat.

3) Că viţele sunt de scurtă durată, aceasta mai mult ca ori-care nu are nici o bază.

Aşi voi să ştiu, cine a constatat că în ţara romînească viţele americane au fost de scurtă durată? cînd d'abea suntem la început.

Din contra viile replantate în Franţa ne arată în mod evident că viţele americane au o durată relativ lungă.

Pot trage de aci următoarea conclusiune; că: replantarea viilor distruse de philoxeră făcută pe o scară cît mai intensă ar fi un progres colosal economic al ţărei.

Cu multă plăcere am constatat că în judeţul Iaşi şi în deosebi în împrejurimile oraşului cu acelaş nume, *replantarea* viilor a luat un avînt considerabil, de alt-fel aceasta se datoresce în mare parte influenţei netăgăduite ce a avut'o instituţia statului „Pepiniera Vişan" care a servit în acest centru viticol drept model, în cea ce priveşte mai cu seamă sistematizarea lucrărilor de replantare şi a lucrărilor de intreţinere a viei.

Teodor Paulescu-Delavişan

Litere-Ştiinţe-Arte

Afişe mari şi mici anunţă că la spectacolul de Duminică să *nu* asiste domnişoarele. E vorba, se înţelege, de un spectacol decoltat şi la noi domneşte încă cenzura provincială, tradiţia de a se anunţa familiile că nu e prudent a se aduce la teatru domnişoarele la anumite spectacole. Zicem la noi, căci în oraşele mari din ţările civilizate, ca şi în Capitala ţărei romîneşti nu ne amintim să fi văzut în ultimii ani asemenea măsuri preventive şi mai ne vine a crede că ele nu sunt de folos. Că trupele străine, cele franceze în special fac uneori uz de această profilaxie, aceasta se întîmplă în interesul bunei morale şi a bunei cuviinţe literare, ci, s'a dovedit, atari anunciuri constitue cea mai sigură reclamă pentru o anumită literatură şi nevenirea domnişoarelor rentează mai mult ca... prezenţa lor pentru impresarii interesaţi.

Oprirea domnişoarelor este dar, în materie de teatru, cea ce sunt a-anumite formule în alte domenii: mijlocul de a indica publicului că e vorba de ceva oprit, de ceva picant, de ceva bun pentru....nervi. Un autor sau un impresar ar fi oprit de poliţie dacă ar anunţa pur şi simplu un spectacol iritant sau picant. Dar aşa lucrul îmbracă haina cea mai cuviincioasă, ba chiar cuvioasă: domnişoare nu se primesc.

Iată-ne însă pe cale de a face, fără de voe, o bună reclamă pentru „Zézé" —ceea ce nu era de loc intenţia noastră. Din potrivă!

*

„La Revue" cu data de 15 Septembrie conţine un important studiu asupra falşificărilor de alimente în America. Intoxicarea alimentară merge paralel în lumea civilizată cu progresul însuşi şi credem că vom face un real serviciu cetitorilor vorbind într'un număr viitor despre această chestiune,—pe cale de a se introduce şi la noi.

*

Defunctul poet francez Sully Prudhomme pe lîngă înaltele preocupări filozofice se interesa mult şi de problema spiritizmului. Alături de savantul Charlet Richet făcea parte dintr'o asociaţie întemeiată pentru cercetări în domeniului forţelor supranaturale şi ale necunoscutului.

E într'aceasta încă unul din punctele de asemănare cu marele scriitor român, defunctul Haşdeu.

*

Bustul poetului englez Henley, lucrat de Rodin a fost aşezat în catedrala St. Paul la Londra. Criticul Meredik face cu acest prilej, mari elogii aceluia care fusese denumit „poetul străzii", care a cîntat bucuria şi frumuseţea vieţei pînă şi pe patul său de suferinţe, în spital.

*

A apărut: *Anuarul liceului „Anastasie Başotă" din Pomîrla* pe anul şcolar 1906—1907.

Volumul conţine o prefaţă şi o judicioasă schiţă istorică de *M. Grumăzescu*, directorul liceului.

STRUNA ZILEI

UN VIS

Marele scriitor d'Annunzio a câştigat la joc rotunda sumă de cinci-zeci mii de lire.

«Ziarele»

Un ideal ar fi s'ajungă
La noi ca şi în alte părţi,
Ca literaţii să-şi câştige
Averea lor din....*carţi.*

POCNITOARE

Maniacul Moralescu spune, oricui vrea să-l audă, că el este reformatorul lumei, iar bine cunoscutul Melchisedec, de la Mănăstirea Neamţului, se crede fiu al Cerului.

Tot aşa şi cu cei toleraţi **,să opereze** *sub o firmă în dosul căreia s'au strecurat pentru a debita o marfă de contrabandă.*

Un om care ani de zile n'a fost în stare să treacă un examen, este liber să se creadă că ie savant, să zică şi să facă ce vrea. Intr'o ţară ca a noastră, cu lux de libertăţi, unde cineva se poate întitula gazetar, macar că produsele sale publicistice sunt opera nevestei şi unde sunt lasaţi liber să publice acei care n'ar putea să prezinte certificate de deplină sănătate mintală sau morală, obrăznicia se tolerează pe o scară foarte mare.

Astfel fiind lucrurile, nu mai era nevoie să recurgă la instalaţii de motori electrici pentru un tiraj total de de 500 foi şi o vînzare locală de 70, spre a putea împrăştia în public adevăruri alterate, mai cu samă că ei beneficiază de uzufructul vechilor instalaţiuni tipografice, plătitede alţii.

Căci naivii, din puţinii cîţi citesc, cred şi aşa şi nu cer nici odată dovezi.

Informaţii

Iată rezultatul alegerei de balotaj la col. 1 comunal din Huşi,

Alegători înscrişi 287, votanţi 248. lista liberala dizidentă în cap cu Dobre Dobreanu a întrunit 125 voturi. aleasă, *lista liberală în cap cu d-l. dr, Ion Munteanu 109 vot., anulate 14 vot.*

Impasul în care a fost pusă administraţia liberală huşană prin acest rezultat—de altfel de aşteptat—formează obiectul discuţiei tuturor cercurilor politice din Huşi.

Conservatorii au dat pe faţă şi în mod stăruitor sprijinul lor listei dizidente.

—

Astă-zi se face alegerea colegiului al II-lea judeţean.

E ştiut că la acest colegiu candidaţii trebuie să întrunească mai bine de 1000 de voturi, ceia ce nu prea este speranţă, cu atît mai mult cu cît chiar un mare număr de clubişti liberali, traşi pe sfoară, au declarat pe faţă că nu vor merge la vot.

Votarea se face în 7 secţiuni şi la fie care secţiune s'a angajat cîte 5 trăsuri, care sunt puse la dispoziţia agenţilor poliţiei pentru a aduce alegătorii la vot, operaţie care de altminteri merge foarte greu.

Biurourile sunt presidate ast-fel:

La secţia I (primărie) d. Em. Cernătescu; secţia II-a (şc. Gh. Asachi) d. Al. Hinna; secţia III-a (Adamachi) d. Gh. Sturza; secţia IV-a (Trei Erarhi) d. S. Zăhărescu; secţia V-a (sf. Haralamb) d. C. Grigoriu; secţia VI-a (Toma Cozma) T. Crivăz şi secţia VII-a (Tataraşi) d. I. Burada.

Rezultatul se va cunoaşte tîrziu.

—

De cît-va timp, nu trece noapte fără să nu se comită zeci de furturi în oraş. E ceva ne mai auzit, te pradă în mijlocul oraşului, mai rău de cît în cele mai întunecoase mahalale.

In Păcurari s'au început prădăciunile de la barieră, de la păr. Goţan şi au ajuns aproape de Zimbru; astă noapte hoţii au spart o fereastră de la un antret a caselor cu No. 85 locuite de Păr. D. Poppa şi introducîndu-se înăuntru au furat nişte haine şi mai multe lucruri.

Ar fi bine ca poliţia d-lui Săndulescu să fie mai vigilentă.

—

Prefectura de judeţ va înainta mâine ministerului de interne tabloul cerut de minister, cu privire la îmbunătăţirile ce s'au făcut ţăranilor cu ocazia răscoalelor de astă-primăvară.

—

Consistoriul Mitropoliei se va întruni Luni 10 şi Marţi 11 Septembrie a. c., când va judeca câte-va procese.

—

D. profesor dr. Dragomir Hurmuzescu, fost secretar general al ministerului de Instrucţie, a sosit aseară în localitate.

—

D. St. Zamfir, licenţiat în ştiinţe, a fost numit chimist-expert, la fabrica de zahar din Ripiceni.

—

Ecouri clericale.—Mâine se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Talpalari, din strada Seulescu.

Serviciul Divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei.

După serviciul Divin se va oficia un parastas pentru pomenirea ctitorilor şi donatorilor.

— Mitropolitul lipovenesc Macaroff a fost alaltă-eri în losalitate, de unde a plecat în Rusia.

La gară a fost petrecut de întreaga colonie lipovenească din localitate.

— Pe ziua de 1 Octombrie a. c., I. P. S. S. Mitropolitul Partenie va face o schimbare printre conducătorii Mănăstirilor din Eparchia Sa.

— I. P. S. S. Mitropolitul se reîntoarce poimâne în localitate.

—

D-na Rozalia Gh. Ghibănescu a obţinut congediu pe o lună din cauză de boală.

D-sa se află în cura medicilor din Bucureşti. Suplinitoare la catedră a fost recomandată d-ra Natalia Florescu.

—

D-na Elena Gh. Mârzescu a fost chemată de dl. Haret spre a întocmi lista numirilor şi transferărilor în învăţământul profesional din ţară.

Ca normă generală se va da precădere tuturor absolventelor de gradul al II-lea, înlocuind pe acelea cari au numai gradul I-iu.

In curînd vor apărea toare aceste numiri.

—

CARNET SF. MARIA

— *Sâmbătă 8 Septembrie*—

D-nele Maria Mavrogheny, Principesa Maria Mourousi, Maria Hinna, Maria Leon, Maria Holban, Maria C. Climescu, Maria Gane, Maria G. Bogdan, Maria Palady, Maria I. Ghyka, Maria Irimescu, Maria Dahon, Marie Mârzescu, Margheritte Barberis, Maria col. Petrovanu, Marie Ghyca-Deleni, Maria Râşcanu Maria inginer Gambara, Maria Castano, Marie Gall, Marie dr. Stenner, Marie Bellador, Marie Eraclide, Marie D. Negruzzi, Marie Morţun, Maria Corban, Maria A. C. Cuza, Marie Filipescu, Marie Stihi, Maria Jippa, Maria Ştiubei, Maria D. Pastia, Marie căp. Flor, Marie D. Lefter, Maria Vârgolici, Maria D. Buteanu, Marie Cernătescu, Marie Văsescu, Margot Dauş, Marie Chendrino, Mărioara Stan, Maria Balica, Maria Ionescu, Maria Bosinceanu, Maria căp. Vivoschi, Marie căp. Baldovici, Maria Stavăr, Maria Mancaş, Maria Radu, Maria Cardaş Marie Kessim, Marie Andrievici, Marie Diaconescu. Maria Tassu, Maria Gh. Daraban, Marie Alexandrescu.

D-rele: Margueritte Emile Mavrocordat (Paris), Memi de Mignano, Mariette Negruzzi, Margot Greceanu, Mărioara Vlad, Marie Albinetz, Mărioara Franc, Margueritte Sadoveanu, Marie Caudella, Marie Cantacuzen, Marie Sturza, Margueritte Tzoni, Marie Gane, Marie Buicliu, Marie Agarici, Margareta Coşula, Maricel Genoi, Marie Onciu, Marie Pşepelinschi, Marie Castano, Marie Diamandy, Marie Tatos, Marie Drăghici, Maria Simionescu, Marie Cugler, Maria Checais, Mărioara Bottez, Maria Ciudin, Maria Hageac.

SFÎNTA ANA

— *Duminică 9 Septembrie* —

D-nele: Ana Conta Kernbach, Ana dr. Socor, Ninette N. Catargi, Ana Gr. Buţureanu, Ana Vlasto, Ana Resetti, An-Rîşcanu, Anette Drăghici, Ana dr. Cosmovici, Ana Cantuniari, Ana Iamandi, Ana Matasaru, Ana Kesim, Ana D. Tudor, Ana Scobai, Nunuţa Irimescu, Ana N. Mincu.

D-şoarele: Anette Sculy, Netty Negruzzi, Ninette Grigoriu, Anette Severin, Anetta Florescu, Anicuţa G. Finanţu (Bucureşti), Anicuţa Constantinescu (Slănic-Prahova), Ana Andrievici, Ana Bottez, Ana Stoianovici, Anetta Petrovici, Anetta Vasilescu.

—

Mîine sărbătoarea „Naşterei Maicei Domnului", atelierele tipografiei noastre fiind închise, numărul viitor al ziarului nostru nu va apărea de cît Luni 10 Septembrie a. c.

—

DIVERSE

— Până la 2 Septembrie a. c., au mai remas în zona III Iaşi, 86 cazuri de febră-aftoasă.

— Tânăra Sura Dascălu, din strada Sf. Lazăr No. 67, fiind atinsă de alienaţie mintală, a încercat să se sinucidă.

A fost salvată însă la timp şi internată la ospiciul dela Socola.

— Din Bivolari au dispărut 20 tineri care urmau să tragă sorţii în Februarie viitor.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

11

I. N. POTAPENKO

Blestemată Glorie

(*amintiri din Conservator*)

De odată, căzu în sufletul său desesperarea. Viaţa îi apăru o îngustă şi întunecată închisoare din care nu va eşi de cît atîta să se arate publicului, uimindu-l de succesele sale şi apoi iar 'l vor închide în celula lui. Vioara—e instrumentul de tortură, Anton Egorici şi Onkel—păzitorii, calăi cari urmăresc fie-care răsuflare a lui. Intoarce capul spre uşe şi ascultă cu groază, inima îi bate puternic.

Bat şeapte ceasuri, imediat *el* se va scula, îi va aduce laptele, spunîndu-i: „Mitenka cîntă, cîntă puiule, astă-zi concertul public...

Aude cum se scoală bătrînul, a aprins lumînarea.... Vine păzitorul.... A eşit în bucătărie, probabil pentru lapte. Intr'o jumătate de ceas, va sosi şi din nou vioara şi din nou cîntarea, fără odihnă, fără sfîrşit, eternul cîntec, unul şi acelaşi plictisitor şi asta pentru o glorie oare care...

Mitea s'a sculat, muşcîndu-şi buza de jos pînă la sînge. «Aşteaptă, tăticule, îţi voi da eu ţie glorie». Alb ca rufăria patului său, ochii plini de lacrimi nu văd, tot corpul său ofilit tremură de frig.

In capul său o singură gîndire: „trebue să mă grăbesc, într'o jumătate oră, intră păzitorul". Şi el se grăbeşte. Cu mînile tremurînde ia cureaua lui şi o leagă de un capăt de cuiul pe care sta aninat prosopul. La capătul cel'alt a făcut un laţ. O secundă se opreşte. Se închină, se închină repede şi cu ardoare.

Lacrămi mari îi curg şiroae pe obrajii lui: li pare rău de ceva, de ceva ce nu ştie sigur: de mama sa, de surorile lui? Dar îndată are să vie păzitorul închisoarei, nu trebue perdută nici o secundă. Se închină din nou, închide ochi şi aruncă laţul în jurul gîtului.

—

In aceaşi zi la zece ore dimineaţă în conservator a năvălit o femee cu părul vîlvoi, într'o haină de vară de şi afară era ger. Plîngea, ţipa, îşi rupea mînile dar nimic nu putea să vorbească. Au dus'o la director, care după ce a aşezat-o într'un fotoliu i-a spus:

— Liniştiţi-vă doamnă şi explicaţi ne. Vom face totul ca să vă ajutăm şi micşorăm durerea d-voastră!

Dar directorului îi fu ruşine de cuvintele lui liniştitoare cînd la urma urmelor află că se găsea în faţa mamei lui Mitea Spiridonov şi că nădejdea şi gloria viitoare a conservatorului se spînzurase în odaia sa cu o curea, iar Anton Egorici Spiridonov, bătrînul acela cinstit şi bun, pe care l'a văzut de atîtea ori aducîndu-şi copilul la şcoală, a înebunit, că nu voeşte, nimic, nici să vadă, nici s'audă, doar stringe la piept vioara lui Mitea, o sărută şi îi vorbeşte: „iată fiul meu, iată fiul meu, iată gloria mea! Cînd au chemat pe Onkel şi i'au spus, el a şovăit şi a căzut grămadă în fotoliu. Aci, aci s'aibă o sincopă. Şi el perduse gloria.

Peste o jumatate de ceas tot conservatorul era în groază. Vestea teribilă se răspîndea din gură în gură. Damele plîngeau, multe din ele perdură cunoştinţa, altele avură accese de isterie.

A doua zi tot conservatorul a fost la înmormîntarea lui Mitea Spiridonov. Copii i'au dus cosciugul. Era şi mama lui şi surioarele. Nu era numai Anton Egorici. A fost nevoit să îl interneze, căci începuse să sară, să cînte în jurul catafalcului fiului său.

— Sfîrşit —

Traducere din ruseşte de *I. Duscian*

Un Bacalaureat sau Bacalaureată poate ocupa locul de practicant la farmacia **D. Herzenberg** Iaşi.

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— *Iaşi,—Piaţa Unirei* —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască aşi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată. se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

E. HEROVANU

AVOCAT

Ultime informaţii

Cu trenul de 1 şi 25 a sosit în Iaşi d. P. P. Carp, şeful partidului conservator.

Fruntaşul nostru Alexandru A. Bădăreu a plecat aseară în Capitală.

D-sa se reîntoarce la Iaşi Luni dimineaţa.

Un personagiu politic liberal, luînd aseară cunoştinţă de rezultatul alegerei de la Huşi, a declarat:

— Garantez că alegerea va fi casată. Cişman nu va fi răuşit de cît cel mult să ambeteze administraţia.

Primar nu va fi!

Ilegalitatea de la Bîrlad.—Ni se scrie din Bîrlad că d. Spiru C. Haret a comis o mare ilegalitate, răsbunîndu-se personal pe d. Gr. Patriciu, profesor de pedagogie şi director al şcoalei primare de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală „Principele Ferdinand". D-sa potrivit art. 51 din lege şi art. 72 şi 82 din regulament îşi avea locuinţa în însuşi localul şcoalei normale, ca şi toţi colegii săi de aceiaşi materie.

D. Gr. Patriciu are însă cusurul că e conservator; că a fost inspector general al învăţămîntului primar şi că la congresul de protestare al profesorilor a ridicat glasul său autorizat în a infiera ilegalitatea d-lui Haret cu anularea examenului de înaintare pe loc ţinut în Februarie a. c. şi comiterea a 2 ilegalităţi prin publicarea unui nou termen pentru 1 Februarie 1908.

Pentru d. Haret e lucru normal ca toţi profesorii în slujbe administrative să vină la conges şi să vocifereze cît le lua gura... pentru Haret; şi profesorul care vine şi protestează contra lui Haret e persecutat.

Căci care e urmarea atitudinei d-lui Patriciu? Telegrafic s'a dat ordin ca d. Patriciu să părăsească localul şcoalei, ceia ce a şi făcut.

Această lovire e una din lanţul seriilor de ilegalităţi ale d-lui Haret, căci trebue să se ştie că pentru d. Haret legalitatea e o haină pe care o schimbă după culoarea politică şi d-sa e pentru liberali—mumă, iar pentru adversari—ciumă.

Ceia ce a făcut d. Haret cu d. Patriciu e o călcare vădită a unor articule precise de lege.

D. General Averescu, ministru de războiu, pregăteşte un proiect de lege prin care termenul de serviciu, în armata permanentă, ieste redus de la 3 la 2 ani.

Prin acelaş proiect se prevede de asemenea că soldaţii bacalaureaţi, care fac serviciul un an, să fie incazarmaţi.

Această ultimă dispoziţie a fost experimentată la soldaţii bacalaureaţi ai regimentului II roşiori care sunt ţinuţi a dormi şi mînca la cazarmă.

Mâine Sâmbătă 8 Septembrie va avea loc în localul şcoalei din Ciurea un frumos bal, organizat sub patronajul d-lui Gh. Kernbach, prefectul judeţului, în scopul ridicărei unui monument luptătorilor din 1877, originari din acea comună.

Balul se va începe la orele 8 seara. Din Iaşi invitaţii vor pleca cu trenul de 3 p. m., până la gara Ciurea, iar de aci un tren special la ora 5 va duce invitaţii pînă în dreptul satului Ciurea.

D. Ioan M. Zăhărescu, a fost numit învăţător la şcoala din Voineşti, iar d-ra Natalia Constantinescu la Uricani.

Morţii nu vor mai vota.—Pentru ca pe viitor morţii să nu mai voteze cu ocazia alegerilor legislative, comunale sau judeţene, ministerul de interne a luat măsuri ca, în conformitate cu noua lege electorală, ofiţerii stărei civile de la toate primăriile din oraşele reşedinţe de judeţe, pe propria lor răspundere, să trimită prezidentului tribunalului local, la începutul fiecărei luni, lista de numele persoanelor de sex bărbătesc, în vîrstă de la 21 ani în sus, încetaţi din viaţă în cursul lunei precedente, arătînd profesiunea şi adresa decedatului.

Pînă la 5 Noembrie toţi prezidenţii sau primii prezidenţi de tribunale vor trebui să facă menţiune în registrul original, în dreptul numelui alegătorului decedat.

Pentru decesele ce se vor produce după afişarea listelor electorale provizorii, adică după 5 Noembrie, preşedintele tribunalului va înmîna pentru fiecare colegiu cîte o listă magistratului însărcinat cu prezidarea operaţiilor electorale, iar aceştia vor opri...pe morţi să voteze, dîndu-i judecăţei în cazul cînd vor căuta să exercite acest drept ilegal.

Ministerul Cultelor a dispus ca următoarele terenuri şcolare din judeţul nostru se fie arendate: Alexandru cel Bun, Chişcăreni, Fîntînele şi Cioara din comuna Şipote; Coasta Măgurei din com. Băiceni; Liteni, Belceşti şi Coarnele Caprei din com. Belceşti; Băltoaia şi Valea Oilor din com. Brăeşti; Crucea com. Sărca; Ciulneşti şi Brobota din com. Cărniceni; Copou, Cuza Vodă şi Aronianu din com. Copou; Bosia, Costuleni, Bucium, Poeni, Miroslava şi Corneşti.

Un sub comisar s'a făcut vinovat de o afacere nu tocmai curată, e vorba de 1500 lei, pe care subcomisarul şi i-ar fi însuşit.

Cercetările se fac de însuşi d. prefect Gh. Săndulescu.

Administraţia comunală a hotărît să se facă reparaţia şi restaurarea capelei de la cimitirul „Eternitatea".

La 15 Septembrie se va ţinea licitaţie la primărie pentru darea în întreprindere a acestor lucrări.

Soldaţii concediaţi şi rezerviştii care au fost concentraţi pentru manevre vor sta în localitate până la 22 Septembrie, cînd vor pleca la manevre.

Acum cît-va timp enoriaşii bisericei „Adormirea" din cotuna Bogdăneşti, comuna Cucuteni, au ales ca epitrop pe d. N. Mircea.

Ministerul de interne n'a aprobat alegerea, ci a numit din oficiu pe Vasile D. Niţă.

Eri a fost eliberat din penitenciar Cristea Alexandru, care şi-a făcut osînda de 18 ani, pentru tentativă de omor.

Numitul e de loc din comuna Stînca şi a intrat în penitenciar la 6 Martie 1889.

Anul trecut el a obţinut graţiarea de 6 luni.

La 15 Septembrie a. c. se deschide la Botoşani, marele iarmaroc ce se ţine în fie-care an şi care durează până la sfîrşitul lunei.

D. Emil Secărescu, a fost reprimit ca aspirant de împiegat în corpul telegrafo-poştal, plătit cu 48 lei lunar.

Primarul comunei Mironeasa a raportat revizoratului şcolar că învăţătorul de la şcoala din acea comună nu s'a presintat nici până astăzi, la post, aşa că şcoala stă închisă.

D-şoara Natalia Palade, institutoare din Hîrlău, a fost transferată la şcoala de băeţi No. 1 din localitate, în locul d-lui Vartic, permutat.

Nenorocita Maria Climescu, de loc din Huşi, care acum cîte-va zile şi-a uns corpul cu caz, iar apoi şi-a dat foc, a încetat eri din viaţă.

Iată numele elevilor care au reuşit la concursul de admitere la şcoala normală „Vasile Lupu":

Morariu Dimitrie, Ionaşcu V. C., Niculescu N. C., Popescu V. N., Bărliba N., Costinescu P., Ionescu C. N., Platon Al., Antonescu, Cerica Victor, Climescu G. I., Barbu M., Popescu D., Cumpătă Al., Grosu D., Boz St., Bontaş Em., Samoinescu C., Sacară I., Verne Soratiu, Bălănescu Pavel, Moise Gh., Ştino Laurenţiu, Dimitrescu S. Al., Hangan N., Holban I., Mândănescu I., Onofreiu C., Hotnog A., Ioan Vasile, Niculescu Gh., Bălănescu T., Bicleanu I., Dimitrescu C., Grinţescu E., Palada I., Popescu S. Gh., Toma V. I., Vasiliu N. Gh., Bălueşescu Gh., Cămpeanu M. I. Aceştia ca bursieri.

Ca solvenţi au fost admişi: Luca C. Anton, Teodorescu D., Popovici Aurel, Ştefu Gh., Teodorescu Gh., Gheorghiu V. C., Lupu C., Bozianu N., Andriescu I., Gramadă Andrei, Munteanu I., Labric Al şi Bîrzu D.

In clasa IV, au fost admişi ca bursieri: Dimitriu P., Grosu M., şi Niculiu V.

*

Cursurile şcoalei se vor începe la 17 Septembrie pentru toate clasele, afară de clasa I, care se deschid la 24 Septembrie.

Ziarul „Voinţa Naţională" publică lista definitivă a profesorilor de la şcoala normală „Vasile Lupu" din Iaşi, alcătuită precum urmează:

Econ. Vasiliu I., religie; Ghibănescu Gh., I. romînă; Meissner C., pedagogia; Mitru Ion, istoria; Cujbă P., geografia; Popescu St., matematica; Apostolescu Gh., agronomia; Ionescu N. Const., naturale; Ilie Burghelea, desen; Ionescu Dem., muzică; Berescu, gimnastica; Bogdan Petre, fizica; Moian Iosif, lucrul manual.

O mică greşală: părintele Vasiliu a decedat astă-vară şi deci nu poate fi vorba de numirea sa ca profesor acum în Septembrie.

Palatul Administrativ din Iaşi.—Am avut ocaziunea să vedem proiectul viitorului palat administrativ din Iaşi de pe piaţa Ştefan cel Mare, proiect datorit d-lui arhitect Berendey. Acest palat va fi o minune a arhitecturei şi unul din cele mai frumoase din ţară.

Marele merit al acestui proect residă în aceasta că palatul princiar actual nu va fi distrus, această veche construcţie va servi la construirea acestui nou şi imens palat. E regretabil că o parte din această clădire a fost deja distrusă căci servindu-se de fondaţiile şi de zidurile vechi ale vechei construcţii, se realisau în proectul actual o economie de mai bine de două milioane. Intr'adevăr, un proiect precedent, care preconisa distrugerea întregului palat, cerea mai bine de 4 milioane, pe când devizul actual nu cere în mijlociu de cât un milion şi jumătate.

Proporţiunea preţului lucrărilor după proectul adoptat astăzi e de de 259 de lei pe metru pătrat, pe când după cel'alt proect ar fi trebuit pentru o construcţie complectă 700 de lei.

Va fi un vast palat în stilul Renaşterei, cu un acoperiş înclinat ca şi acel al ministerului Domeniilor, având un fronton medieval. Sub acest fronton va fi o poartă enormă care va servi de intrare de onoare la ocaziuni mari, atât pentru prefectură cât şi pentru palatul justiţiei.

Acest palat va fi astfel întocmit că va conţine şi palatul justiţiei şi prefectura şi biuroul central al poştelor. Fiecare din aceste instituţiuni vor fi absolut independente una de alta, graţie intrărilor separate.

Palatul acesta va ocupa pe piaţa Ştefan cel Mare, o întindere de 170 metri.

Intr'un cuvînt capitala Moldovei se va îmbogăţi de cea mai frumoasă operă arhitecturală a ţărei noastre.

„după L'Independance Roumaine".

Din Tg.-Ocna. — In vederea alegerilor comunale şi faţă cu marele curent printre locuitori, de a se alege ca viitor primar pe d. Mihai Pastia, fostul primar conservator; liberalii şi-au perdut capul şi Institutorul Gh. Parcalab, actualul preşedinte al comisiei interimare, a desperat cu desăvârşire. Izolat de toţi cetăţenii şi gospodarii de frunte ai acestei comuni s'a înconjurat numai de agenţi electorali şi de bătăuşi cu cari se vâră pe la toate întrunire'e cetăţenilor conservatori şi prin diferite mijloace provocătoare caută a tulbura liniştea iar agenţii săi să facă scandaluri; aşa astăzi un bătăuş, anume Ştefan Barnă, a insultat pe d. dr. Constantin Văldeanu ameninţându-l cu bătaie. Fireşte că acest bătăuş va fi pus la locul unde merită căci a fost dat pe mâna justiţiei.

După cum se vede d. Parcalabu, care între alte lucruri bune mai are şi pe acel că deşi demisionat din directorat şi îngăduit de d. Ministru al instrucţiunei publice să locuiască în casa şcoalei No. 1 de băieţi unde are gratis local, servitor, lemne, etc., caută cu ori ce preţ să devină şi primar al oraşului.

Sîmbătă 8 Septembrie a. c., orele 8 seara, va avea loc *O mare Serată Dansantă* în sala Coloseului Regal (circ Sidoli), organizată de societatea „Jubileul Carol I". Sunt rezervate pentru public diferite distracţii.

Muzica reg. 13 Ştefan cel Mare va distra pe onor. public.

Judiciare. — Membrii Curţei de Apel fiind ocupaţi cu presidarea alegerei de astăzi, ambele secţii ale Curţei au suspendat şedinţele.

— Tribunalele au ţinut astăzi şedinţă; din cauză însă că membrii tribunalului asistă pe consilierii Curţei de Apel la biurourile electorale, tribunalul secţia I-a era format din d. prim-preşedinte Urlăţeanu asistat de d. judecător de instrucţie V. Erbiceanu, iar tribunalul secţia II din d. Cezar Partenie judecător de instrucţie, asistat de d. avocat Buşilă.

Duminică are loc în Coloseul Regal (Circul Sidoli) reprezentaţia extraordinară cu mult hazlia comedie „Zozo", cu cuplete de actualitate.

Se prevede un mare succes căci multe bilete sunt deja reţinute.

Sidi El Mokn, delegatul Marocului la conferinţa de la Algesiras este numit ministru de externe.

Paris.— Ministrul Marinei d. Thomson a dat ordin, spune ziarul „Matin" că reflecţiunea complectă a escadrei Mediteranei să fie complect terminată pe ziua de 1 Ianuarie. Ziarele desmint că Germania ar fi făcut propuneri Franţei în vederea obţinerei în Maroc a unei zone pentru o acţiune economică.

Paris.—Ziarul „Eclair" afirmă că există între Franţa şi Spania mari diferende cu privire la ocupaţiunea oraşului Tanger.

Spania ar voi cu orice preţ să aibă rolul diriguitor în această afacere. Aceasta ar fi pricina întârzierei descinderei trupelor de poliţie la Tanger şi alte porturi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 7 Septembre

Suprimarea discursurilor inaugurale

Bucureşti.—Cercurile oficiale asigură că imediat după deschiderea parlamentului guvernul va prezinta un proect de lege prin care se suprimă discursurile inaugurale ale noului an judiciar.

Rezultatul alegerilor din Rusia

Bucureşti.— Din Petersburg vine ştirea că alegerea delegaţilor pentru alegerea pentru Dumă arată că alianţa cadeţilor cu octobriştii n'a avut succes.

Semnificativ este rezultatul de la Moscova, unde au fost aleşi 79 delegaţi ai extremei stîngi, 218 moderaţi şi numai 67 aparţin dreptei.

Jubileul lui Tolstoi

Petersburg.—Marele romancier serbează astă-zi jubileul său de 50 ani de activitate literară.

Peste cîte-va zile va apărea o nouă lucrare a lui Tolstoi, intitulată „Să nu omori" şi prin care se rîdică în contra progromurilor.

Holera

Petersburg.— Epidemia de holeră este în creştere, la Helsingfors se semnalează 3 cazuri, la Omsk 16, la Nijninowgorod 146, din cari 56 au fost armate de moarte.

Mitropolit înlocuit

Constantinopol.— Sinodul Patriarhatului ecumenic a hotărît înlocuirea definitivă a Mitropolitului din Drama.

Revoluţionari condamnaţi

Riga.—Tribunalul marţial de aci a condamnat la moarte pe 22 revoluţionari.

O anchetă

Petersburg.—Agenţia Westnik spune că o comisiune presidată de contra amiralul Essen a fost însărcinată să facă ancheta în afacerea accidentului suferit de jahtul „Standard".

Atentat

Lausanne.—Autorul îndrăzneţului atentat săvîrşit asupra casierului Gudel de Montreux transportat aici au mărturisit că sunt de naţionalitate rusă.

Tren atacat

Tambov 19 Septembrie.— Agenţia Westnik spune că trenul de persoane din sud-est în care se afla un trimes al băncei de nord şi un casier al băncei din Varones a fost atacat eri seara de 7 talhari care au furat primului casier 24.000 ruble şi celui de al doilea casier 20.009 ruble. Tălhari au rănit uşor pe poliţistul care întovărăşea pe casieri şi au scapat.

Rege rănit

Berlin.—„Berliner Tageblat" spune că Regele Frederic August al Saxoniei a căzut de pe cal la manevre în timpul unui atac. Regele a fost rănit uşor şi s'a putut sui imediat pe cal.

Serbările de la Plevna

Sofia.—Luni dimineaţă Principele şi Marii Duci sosind la Plevna cu delegaţiunea militară şi personalul legaţiei ruseşti şi numeroase persoane din Sofia, au inaugurat în faţa unei mari mulţimi, biserica mausoleu al combatanţilor de la Plevna, muzeul Alexandru II în căsuţa în care s'a înapoiat sabia lui Osman Paşa şi parcul zis Scobelow, unde într'un imens cavou formînd o movilă în culmea unui deal unde 12,000 ruşi şi-au găsit moartea, zac osemintele celor căzuţi.

Entuziasmul populaţiei era indescriptibil şi pretutindeni se auzea cîntîndu-se imnul imperial rusesc.

După amează suveranul şi marii Duci au fost la Parodim unde au vizitat muzeul rus şi cel romînesc. Marii duci au stat de au privit dansurile naţionale bulgăreşti. A doua zi s'a inaugurat la Gorni Studina muzeul în casa locuită în timpul răsboiului de Alexandru al II, iar seara au vizitat Biela şi Ablanova.

Seara delegaţia rusă şi-a luat rămas bun de la Principele cu strigate de „trăiască Bulgaria" şi cu trenul au plecat din gara Biela spre Varna, unde se vor îmbarca astă-zi spre Odessa.

Marocul merge spre liniştire

Paris.—Telegramele oficiale arată că situaţia la Tanger şi Rabat este liniştită; 160 indigeni s'au întors în Casablanca. Ei spun că dorinţa de pace este generală acum printre triburi.

Tanger. — Agenţia Havas află că Ben Daud, administratorul domeniilor şi al bunurilor sfinte a fost găsit cu scrisori din cari ar rezulta plănuirea unui complot contra lui Abd El Aziz.

Paris.—Ziarul „Le Temps" află din Fez că Sultanul este la al doilea popas în drumul său spre Rabat Sultanul a pus în poziţie de retragere pe marele său vizir Gharit, înlocuindu-l prin actualul ministru al afacerilor străine Abdel Krim ben Sliman.

D-nul şi D-na I. ROTHBARD

fac cunoscut prietenilor şi cunoscuţilor naştcrea fiului lor

ALEXANDRU

In loc de altă înştiinţare.

Pierdut

Două poliţe acceptate de mine în alb, una de 60 bani şi alta de 70 bani le-am perdut pe drum în Bucecea. Declar aceste poliţe nule în mîna ori cui s-ar afla.

Mai declar că poliţe de 60 şi 70 bani albe sau complectate n-am emis nici odată.

Iancu Leibovici
Bucureşti, strada Vînători 11

Docent Dr. ZOSIN

Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris

BOALE NERVOASE ŞI INTERNE

Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.

Str. Armeană 15

Se caută un Comptoirist perfect în limbile romînă şi germană. — A se adresa Bourne & Co. Iaşi.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 31 Octombrie 1907 ora 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru arendarea moşiei Războenii din comuna Războenii Valea Albă judeţul Neamţ, proprietatea acestei case pe un period de 5 ani cu începere de la 23 Aprilie 1908.

Această arendare se face pe contul succesiunei defunctului Gh. Gîrbăcescu.

Lieitaţia se va ţine conform art. 72-83 din legea comptabilităţei generale a statului şi a regulamentului de licitaţie a Epitropiei.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue odată cu oferta o garanţie provizorie de 1500 lei în efecte publice sau numerar.

Condiţiunele generale şi speciale pentru arendarea acestei moşii se pot vedea în ori-ce zi de lucru în cancelarea Epitropiei serviciul Administrativ.

No. 7094.
28 August 1907.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	**O jumatate loz 18 lei**
Un sfert de loz 9 lei	**Una optime de loz 4—50**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
a Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESÉ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of30c.

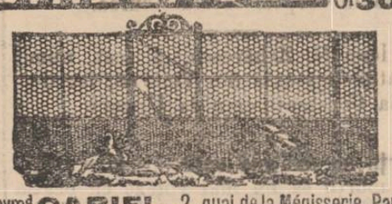

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, FOULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	Of 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 2/0 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: Of50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi —Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 240.—Marţi 11 Septembrie 1907

ILUSIUNI

Pînă mai eri nimeni nu se gîndea la ea şi ea exista, era vie, era aci între noi — această chestie agrară. Nevoile ţăranilor, lipsa unei bune administraţii, lipsa unei justiţii serioase, tocmeli nedrepte, exploatări neruşinoase— toate acestea existau şi toţi ştiau de ele, dar nimeni nu vorbea. Cărţile cari apăreau rămîneau în rafturile librarilor, statisticile ce se tipăreau dispăreau în vr'un colţ de bibliotecă, pradă şoarecilor.

Şi n'aduce anul ce aduce ceasul; a fost de ajuns o ploaie bună ca să răsară ca ciupercile reformatorii şi reforme. Oameni cari n'au cetit un rînd în chestii economice au devenit economişti, poeţii au scris broşuri referitoare la chestia ţărănească, orăşeni cari au tîrguit cu masline şi cu lămîi şi n'au văzut ţărani de cît în piesele lui Alexandri, au scris volume despre problemul agrar. Nu e popor mai inteligent şi mai capabil pentru această întreprindere de cît romînul. E de ajuns să-i dai un subiect şi el se va găsi capabil să-l trateze. Era de ajuns ca o revoltă ţărănească să isbucnească ca toţi să se simtă revoluţionari şi reformatori.

Cu caracteristica rasei latine, toţi de la mic pînă la mare s'au năpustit asupra chestiei agrare. Şi dacă mulţi au voit să devie mari, cei mari n'au voit să-şi peardă prestigiul şi au căutat şi ei să lucreze şi ei să probeze că chestia agrară nu le era necunoscută, că de mult nutreau în mintea lor o mare reformă pe care evenimentele au făcut-o să fie scoasă la iveală.

Ca toţi oamenii puţin pregătiţi, —şi cele avansate aci se vor adeveri cu timpul,—toţi reformatorii noştri sunt doctrinari *à outrance*. Fie care ţine morţiş la ideile şi vederile sale şi pune în ele credinţa că numai aceste vederi vor aduce o transformare în bine a răului de azi. E un morman de iluzii îngrămădite în toate cărţile publicate, în toate broşurile aruncate cu duiumu, cum sunt iluzii în cartoanele tuturor acelor din comisia parlamentară, chemaţi la 15 Septembrie spre a arăta roadele muncei lor de astă vară.

Nicăeri nu s'ar putea mai bine potrivi această comparaţie pe care o face Spencer într'o iluzie optică şi iluziile cari induc în eroare pe toţi acei ce se ocupă cu chestiile economice, de cît la reformatorii chemaţi şi nechemaţi a rezolvi chestia ţărănească la noi.

„Toţi acei ce au văzut un lac sau o mare—spune Spencer, într'o noapte de lună, au observat o dîră de lumină care pornind din locul în care stă observatorul, se întinde pînă la astru. Mergeţi, dîra de lumină are să vă urmeze. Mulţi, chiar, oameni cu oarecare cultură, cred că dîra aceasta are o existenţă obiectivă şi că ea îşi schimbă locul în acelaşi timp cu observatorul. In realitate dîra de lumină e subjectivă şi cînd cel ce o observă merge, micile valuri luminate nu înaintează.

„In toată suprafaţa care ne apare obscură, ondulaţiile sunt isbite de lumina lunei tot aşa de puternic ca şi în porţiunea strălucitoare, numai că reflectele n'ajung pînă la ochiul nostru. Nouă ni se pare că numai o parte din valuri sunt luminate şi cu cît mergem cu atît celelalte valuri devin luminoase; dar aceasta e o aparenţă înşelătoare. Realitatea însă e aceasta: prin poziţia noastră noi distingem reflectele luminoase trimise de anumite ondulaţii, pe cînd pe celelalte nu le putem observa».

In chestia noastră agrară mai toţi reformatorii noştri au aceleaşi iluzii. Puşi faţă de situaţia de a fi într'o astfel de poziţie, ei văd numai unele accidente, excepţii, evenimente şi lasă în umbră alte mici lucruri, fără importanţă dar cari formează grosul afacerei.

Toţi au ilusiunea că cunosc chestia agrară de la noi pentru că au învăţat'o după legislaţiile germane, ruse sau franceze şi nu odată în scrierile lor veţi ceti: In Rusia sau aiurea s'a făcut aşa şi ţărănimea e mai fericită de cît la noi. Toţi cunosc doctrinele mari şi au iluzia că cunosc totul, dar nu cunosc acele «mici lucruri fără importanţă» care sunt legate condiţiilor noastre de traiu şi evoluţie. Pentru a se şti şi această parte au fost trimişi la ţară comisii anumite dar cari nu ne-au adus nimic.

Toate reformele care se pregătesc se bazează pe iluziile cîtor-va, la care ţin morţiş ca şi observatorul care crede că numai el vede dîra de lumină a lunei pe întinsul unei ape.

Cu aşa iluziuni nu vom avansa în dezlegarea problemului agrar şi vom fi în anul de graţie 1908 tot aşa de avansaţi ca şi la sfîrşitul acestui an mînjit cu sînge şi acoperit cu lacrămi.

*

Un examen anulat

S'a arătat în coloanele *Opiniei* ridiculile motive, cari au dictat casarea şi anularea examenului de înaintare pe loc al învăţătorilor. Graba care a pus'o d. Haret în a lovi pe membrii comisiunilor examinătoare, cum şi a zădărnici munca a sute de învăţători, trădează patima care stăpîneşte astăzi ministerul de Instrucţie. Administraţia centrală şcolară sufere de boala *patimei politice*. Oamenii *mici* la suflet cocoţaţi acolo de şeful clicei Haret, s'au dedat la fără de legi *mari* şi în goana lor după găsit motive de anulat şi dat în judecată s'au acaţat şi de acest nenorocit de esamen învăţătoresc, cel mai *corect* şi bine condus esamen.

Doi pătimaşi duc azi de nas pe pătimaşul Haret. E Spiridon Popescu la direcţia I şi D. A. Teodor la direcţia III-a. In pornirea lor nesocotită au făptuit atîtea fără de legi, că va rămîne de pomină gestiunea a III-a ministerială a lui Haret.

In ordinul învăţămîntului primar s'a procedat la dări afară, şi permutări cu toptanul, cum tot cam de duzină s'au strîns şi dovezile, care nu rezistă la cea mai mică analiză în critică, în luarea de măsuri pripite.

Spiridon Popescu redusese la 3 categorii invinuirile aduse felului de a se ţinea examenul de înaintare pe loc: *administrative*, de *corectitudini* şi de *competenţă*. La toate aceste respunde cu desăvîrşit succes d. Gr. Patriciu în întîmpinarea ce a făcut arătărilor din „Monitor". Rar ni s'a dat să cetim o *infundare* mai cu succes ca acea ce o face Gr. Patriciu, unui act oficial din „Monitorul oficial".

Ar trebui să-i fie ruşine unui ministru ca Haret, dacă mai are simţul respectului de sine şi de lege, ca să iscălească la acte de acelea cari cuprind neadevăruri şi porniri personale de sus pînă jos. Intîmpinarea d-lui Patriciu va avea darul să dea de gol pe pătimaşi şi să curăţe atmosfera înourată de la ministerul şcoalelor.

Prima şi marea ilegalitate a d-lui Haret a adus după sine şi altele, care au stărnit indignarea în rîndurile întregului corp didactic. Referatul pripit şi falş a lui Spiridon Popescu a fost urmat de o anchetă intimă, unde s'a influenţat învăţătorimea prin revizorii liberali, ca doar, doar ar stoarce ceva contra membrilor din comisiune. Aceasta a doua procedare a ministerului este o curată batjocură, şi a indignat cu drept cuvînt pe toţi acei cari simt că aşa pacoste n'a fost la Instrucţie nici odată.

Un lucru însă cată să se ştie: că cine samănă vînt, culege furtună!

Anarhia generală

Nici nu se putea o mai bună scuză discursului d-lui Scarlat Popescu de cît acest titlu pus în fruntea unui articol publicat de d. Disescu în La Roumanie. *Da; anarhia generală care dăinueşte în spiritele noastre e singura scuză a eşirei intempestive a d-lui Scarlat Popescu. „După codul nostru, după norma lucrurilor, spune d. Disescu, d. Scarlat Popescu nu avea dreptul de a vorbi ceea ce a vorbit; după moravurile noastre create cu îmbelşugare de partidul liberal, avea tot dreptul şi toată libertatea de a vorbi astfel."*

Ministrul de justiţie nu va îndrăsni să trimită în faţa acţiunei disciplinare pe primul preşedinte, pentru că anul trecut şi cu aceeaşi ocazie, tot partidul liberal prin toate ziarele sale a aprobat pe acelaş d. Popescu, l'a admirat pentru aceleaşi incursiuni afară din domeniul său.

De altfel, mai bine de un an, e o aşa anarhie în spirite în Romînia, că, cu bună credinţă d. Scarlat Popescu s'a crezut în drept de a ţine cuvîntarea pe care aţinut'o. Şi primul preşedinte procedînd astfel n'a urmat de cît calea creată de miniştrii săi d. d. Stelian şi Haret. Oare primul n'a spus într'o intrunire la Dacia că nu există dreptate şi justiţie pentru ţăran în Romînia şi asta în ajun de a fi ministru şi d. Spiru Haret n'a dat exemplul anarhiei cum s'a văzut şi cum se va vedea în curînd? Greva universitară, această crimă copilărească, n'a fost ea condusă de d. Haret, n'a dat el prin aceasta dreptul fiecărui funcţionar public şi magistrat din ţeară de a manifesta vederile sale pe orice cale şi prin orice mijloc?

D. Scarlat Popescu nu poate fi urmărit pe nici o cale de liberali—el a fost în duhul şi credinţele lor, sămănător al anarhiei în spiritele noastre ca şi toţi aceşti anarhişti morali ce guvernează destinele ţărei noastre.

O ILEGALITATE

D. Ion Vârlănescu, fost revizor şcolar al Judeţului Iaşi şi director al şcoalei primare de băeţi „Cuza-Vodă" a fost destituit din funcţia de director şi mutat în interes de serviciu la şcoala de băeţi „Vasile Conta" de la Nicolina.

Prin o trăsătură de condeiu se aduc 2 loviri d-lui I. Vărlănescu. Că i se ia direcţia, calea-valea, cetitorul va ceti mai jos adresa-ordin a aceluiaşi d. Haret către revizorul de Iaşi din 1903, cînd i-s'a mai luat d-lui Vârlănescu direcţia, pentru că făcea politică *ostilă* ministrului.

Nimeni nu face caz de direcţii; facă borş cu ele d. Haret; are să vină vremea să nu se găsească directori de şcoli primare în Iaşi, cînd vor năvăli femeile. Deja astăzi din peste 80 institutori avem numai 22 bărbaţi, restul sunt femei.

Dar a lua pe un institutor din fundul Tataraşilor şi a-l muta în interes de serviciu tocmai la marginea tîrgului, la Nicolina, este o adevărată batjocură! Cu ce s'a făcut penibil faţă cu legea, d. I. Vârlănescu? D-sa se bucură de o întreagă stimă şi o perfectă colegialitate între institutori Ieşeni. Intrebaţi pe cei mai habotnici liberali şi nu vor spune de cît bine de Vârlănescu. Institutor bun, om onest, cetăţan devotat, Vârlănescu n'are nici un cusur.

Atunci de ce l'a lovit Haret cu mutarea?

Pentru a se da loc d-lui N. Arbore, care neputînd căpăta loc de director la şcoala „Vasile Conta" unde e director I. Apostol, a cerut şi căpătat locul lui Vârlănescu.

De persoana d-lui N. Arbore ne vom ocupa cît de curînd. Coloanele *Opiniei* cuprind proza d-sale de pe cînd era porumbel conservator.

O întrebare însă punem: dacă din lege s'a şters dintre pedepse mutarea la altă şcoală din aceiaşi localitate, nu trebue să se uite că a muta pe un institutor din Tataraşi la Nicolina ori Păcurari e mai mult ca pedeapsă, dat fiind, că Vârlănescu are legături de proprietate în Tataraşi.

Dacă s'a şters acel aliniat din art. pedepselor, era că se îngreuia une-ori măsurile administrative, nu însă de acele de a lovi în dascali, ci de a garanta bunul mers al şcoalei. Ori ceia ce se face azi e o *lovire*, şi o *lovire pătimaşă*.

D. Haret şi-a inaugurat cel de al 3-lea al său minister numai lovind şi anulînd. D-sa nu vede de cît roşu dinaintea ochilor. Afle însă că tot în legea primară se spune că precum nu poţi obliga pe un copil să vină la şcoală de la o depărtare mai mare de 3 km.; cu atît *implicit* nu poţi sdruncina pe un dascal asvîrlîndu-l de la o margine a Bucureştilor ori Iaşilor la alta, cu depărtare mai mare de 3 km.

Dacă frequentarea nu mai e obligatorie peste 3 km. distanţă, permutarea de la o şcoală la alta de peste 3 km., e o pedeapsă, şi d. Vârlănescu a fost pedepsit de Haret pentru placul d-lui N. Arbore...

Dar d. Haret nu ştie oare cine e Arbore?!

Il vom servi noi. Până atunci am fi tare doritori să auzim un glas de-al dascalilor liberali protestînd contra aripilor date lui Arbore şi lovirilor date lui Vârlănescu, întru cît acest Vârlănescu aşa de pe nedrept lovit azi a avut colegialitatea să proteste la partidul său, cînd se zdruncina situaţia unui bun coleg a lui, dar de altă culoare politică.

D. I. Apostol are cuvîntul.

OAMENI ŞI LUCRURI

SCLAVIA CARŢII

După o luptă grea, cu numeroase victime, s'a sfârşit operaţia anevoioasă a selecţiunii: s'au împărţit absolvenţii şcolilor primare în două categorii distinse, acei cari merită să ocupe băncile şcolilor secundare şi acei rămaşi pe din afară, să le vină rândul mai târziu. Iar în conformitate cu tradiţia, cu uzul clasic şi în această operaţiune s'a ţinut seamă exclusiv de un singur factor, de o singură condiţiune: ştiinţa de carte, primindu-se peste tot numai acei cari au putut da răspunsuri mai sigure, mai bune, acei cari au obţinut o notă mai mare.

Lucrul e conform cu criteriul general şi procedeul e pururea neschimbat. Toată acţiunea şcolară convergează către acest punct unic şi suprem, ca elevul să poseadă în tot momentul cea mai mare cătime de cunoştinţi, de regule, de definiţiuni, de date, de fapte şi anume la toate ramurile, la toate obiectele, declarându-se ca netrebuincioşi, vrednici de dispreţ ceilalţi dintre elevi, aceia care la un moment dat nu pot cu nici un preţ să asimileze anumite cunoştinţi, cari sunt lipsiţi de anumite aptitudini sau pe care memoria nu-i ajută să păstreze sutele de date, mai mult sau mai puţin istorice.

Ce-i pasă dascălului de *sufletul* acestora? Ce ştie dânsul despre *celelalte* însuşiri ascunse în crierii şi în firea acestor elevi de prisos, de bogăţia de *alte* aptitudini ce posedă aşa zişii elevi răi? El nu are altă chemare decît să constate de atîtea ori pe săptămână, pe lună, pe an, dacă elevul X cunoaşte data cutărui războiu, dacă n'a uitat plusquamperfectul sau gerundivul cutărui verb neregulat sau toate corolarele cutării probleme geometrice: elevul este o equaţie pe care dascălul o rezolvă pe o anumită cale,—cele mai de multe ori prin metoda eliminărei—fără a se mai ingriji de căile celelalte, căci nu le-a învăţat la rîndul său....

Şi astfeliu vedem o societate normală judecînd drept oameni de prisos, anormali, nuli, atîtea sute de elevi în fie-care generaţie numai pentru motivul infim că „nu învaţă", adecă nu răspund la anumite întrebări într'un anumit chip, papagalicesc, ca şi cum *aceste* întrebări şi răspunsuri ar înfăţişa în adevăr ştiinţa şi dreapta raţiune în omenire. Şi de aceea iar, vedem adeseori în viaţa socială, oamenii cei mai de seamă, rîdicaţi prin anumite talente şi manifestări în rîndul vieţuitorilor celor mai folositori omenirei, deşi în viaţa lor şcolară fusese clasificaţi între elevii răi, adică nu putuse nici-odată obţinea note bune la învăţătură şi îşi atrăgeau cele de mai multe ori dispreţul şi ocara din partea dascălilor, cînd de fapt *aceştia* erau ignoranţii, aceştia erau îmbuibaţii de prejudecăţi şi formule şcolare şi în insuficienţa lor reduceau tot meritul la putinţa de a memoriza, de a imita, la *sclăvia cărţii* într'un cuvînt.

Dar tema e prea bogată ca să nu continuăm.

Rodion

Interventionizmul şi tocmelile agricole

XVII.

Toate loviturile îndreptate până acum împotriva sătenilor, ţinteau la un singur lucru: urcarea numărului zilelor de muncă şi statornicirea nartului. De-acum înainte însă loviturile ce aveau să capete ţăranii sunt din două părţi: pe lîngă că li se îngreuiază condiţiunele de muncă, apoi stăpânii de moşii încep întâi a determina şi apoi a reduce cătăţimile de pământ cuvenite ţăranilor. Aşezământul din 3 Ianuarie 1805, face acest început. In adevăr prin articolul său XIX, se statorniceşte:

„Stăpînii sunt datori a da sătenilor câte jumătate de falce fînaţ de vită şi anume:

la moşiile dintre Prut şi Nistru:
8 fălci fruntaşului pentru 16 vite, 6 fălci mijlocaşului pentru 12 vite şi 3 fălci codaşului pentru 6 vite;
la moşiile dintre Prut şi Siret:
6, 4 sau 2 fălci pentru 12, 8 sau 4 vite;
La moşiile de peste Siret:
3, 2 şi 1 falce pentru 6, 4 şi 2 vite, iar celor de starea a patra câte jumătate de falce de vită".

Trebuinţa aceasta de-a se mărgini întinderea de fânaţ porneşte din nevoia de a se întrebuinţa pământul exclusiv pentru agricultură.

La 1829 intervine un fapt care va grăbi cu mult procesul acesta de transformare a dreptului de proprietate şi va înrăutăţi şi mai mult starea ţărănimei noastre.

In adevăr, la 1828 izbucneşte războiul ruso-turc, din care Turcia eşă zdrobită. Prin tratatul dela Adrianopole, încheiat în anul următor, printre alte stipulaţiuni în favoarea Principatelor, se prevede şi clauza că Marea-Neagră să fie deschisă comerţului tuturor popoarelor, şi astfel se deschide un debuşeu larg cerealelor noastre. Evenimentul acesta a fost hotărâtor în istoria noastră economică şi putem zice, fără teamă de exagerare, că dela această dată ţările româneşti devin ţări prin excelenţă agricole.

Tendinţa de-a mărgini păşunele şi de-a restrînge ţăranilor porţiunea de pământ devine acum şi mai evidentă.

In mijlocul acestor nevoi şi sub presiunea acestor tendinţe, generalul Pavel Kisselev vine să legifereze în Ţările-româneşti. Deşi înzestrat cu înalte calităţi şi animat de cele mai frumoase intenţiuni pentru Principate, dar necunoscător al oamenilor şi împrejurărilor, a fost pur şi simplu înşelat de către boeri. Cu toate inzistenţele lui pe lîngă Obşteştele Adunări şi cu toate că Kisselev venise la Iaşi să determine pe boeri a face o situaţie mai omenoasă sătenilor, el n'a putut obţine mai nimic.

„Umilinţa de-a vedea pe străin împunîndu-ni cum să croim legile sub care avea să trăiască ţara, devine încă mai dureroasă—scrie d. Rosetti,—prin faptul că vedem ocârmuitorul pus de putere străină, care numai gînduri bune asupra noastră nu putea să aibă, fiind silit să lupte un an şi să se precupeţească cu fruntaşii ţărei pentru a-i împedica să contropească cu desăvârşire drepturile săteanului."

„El nu izbuti. Din toate nedreptăţile de cari a avut parte ţărănimea romînă, cea mai strigătoare este fără îndoială Regulamentul organic (op cit., pg. 451)".

In adevăr, Regulamentul organic prevede zeciuiala zilelor anului, pe care boerii n'o putuseră obţine dela Domnii fanarioţi şi pe de altă parte, reduce cîtăţimea de pămînt destinată ţăranilor, la jumătate din ce era după aşezămîntul lui Vodă-Moruz din 1805.

După Regulament, proprietarul nu era ţinut să dea mai mult pămînt de cît pentru 4 boi, pe cînd după aşezemîntul lui Moruz era obligat pentru 16 boi, începînd cu 8 falci.

După regulament, sătenii primeau:

Fruntaşul	5 fălci	30	prăjini.
Mijlocaşul	3 „	70	„
Codaşul	2 „	30	„

Trebue să mai observăm că Regulamentul organic desemnează cel dintâiu, pe stăpînitorii noştrii de moşii, sub numele de proprietari. Titulatura aceasta nu se cuvinea încă boerilor noştrii, întru

cît ei nu dobîndiseră încă drepturi exclusive asupra pămîntului. Dar tendinţa de a deveni proprietari quiritari se vădeşte din chiar această titulatură.

St. Antim.

Un document şcolar

D-l I. Vărlănescu institutor are a doua oară cinstea de a i se lua direcţia de d. Haret. Maaarele Haret nu uită a da prietenului nostru toată atenţiunea posibilă, ba de data aceasta aşa de mult l'a îngrădit cu dragoste că a găsit cu cale să'l mute de la şcoala din Tataraşi, la cea din Nicolina, distanţă nu mai mică de 3 kilometri!

Inlocuirea şi permutarea făcută în interes de serviciu a d-lui Ion Vărlănescu, e cea mai mare nelegiuire ce s'a putut face, dat fiind că în făptuirea acestei neomenii s'a trecut peste ori ce considerent de lege, reglement şi omenie. Dar aseminea loviri sînt în sistemă la d-l Haret. Şi nici nu se putea ca Haret să se repete: *non bis in idem*. La 1903 Haret l'a destituit pe I. Vărlănescu din direcţie; în 1907 îl destitue şi-l permută... In 1911 îl va elimina din învăţămînt. Dăm loc spre edificarea cetitorilor, adresei—ordin, ce Haret ministru în 1903 a trimes lui I. Vărlănescu prin revizorat cînd cu prilejul destituirii sale din directorat.

Ministrul Instructiunei Publice
No. 33404. 4 Iulie 1903.

Domnule Revizor,

D-l Ion C. Vărlanescu institutor la şcoala de băeţi No. 3 din Iaşi, a adresat o cerere ministerului prin care se plînge că cinstea d-sale a fost pusă la bănuială. Ca răspuns la această cerere vă învităm să-i puneţi în vedere că un director de şcoală primară este un funcţionar care trebue să asculte şi să esecute întocmai şi fără observaţie ordinele noastre. Orice nesupunere, orice observaţie, ori ce act de nedisciplină îl face impropriu pentru acest post, care este un post de încredere al nostru. D-sa nesocotind acest lucru şi cu toate că i s'a atras de mult atenţia *chiar de mine, s'a făcut pe faţă agent politic militant al unei grupări politice, acărei acţiune contrară guvernului a secondat-o pe faţă şi în toate împrejurările*. Prin urmare I. Vărlănescu, care prin funcţia pe care o deţinea *prin încrederea noastră personală şi prin voia noastră*, era dator să execute *ordinele noastre*; lucra din contra pentru a ne împiedeca în înplinirea însărcinării noastre. Pentru acest motiv *l'am destituit ca nedemn de postul ce ocupa* şi tot aşa vom face cu orice director care va mai cuteza să facă ca d-sa. A se tolera asemenea apucături ar însemna a se renunţa la orice idee de ordine în administraţie şi a încuraja anarhia, pe care oamenii fără scrupule lucrează pentru a o întroduce şi a o menţinea în şcoală. E bine înţăles că oricine are dreptul a avea orice opinii politice şi a uza de dreptul de a vota cum voeşte fără a fi supărat; nu admit însă nici o manifestaţie exterioară din partea funcţionarilor şi în special din partea directorilor.

Ministru (ss.) *Haret*

Opinia în Provincie

Din Târgu-Ocna.—Liberalii locali văzînd că au să piarză alegerile comunale şi de nădăjduiţi, au început prin poliţie o serie de persecuţiuni în contra cetăţenilor cari s'au declarat pe faţă că vor vota pe conservatori şi azi fără nici un motiv au arestat pe cetăţenii Gh. Friptu şi C. Stoian. Faţă cu aceste brutalităţi şi nelegiuiri s'au expediat autorităţilor în drept următoarele telegrame subscrise de mai mulţi alegători:

D-lor Ministru de Interne şi Procuror General din Iaşi.

„Şeful poliţiei locale Grigore Diaco„nescu însoţit de subcomisari şi gardişti „iea parte prin cârciumi la întruniri elec„torale, provoacă lumea la scandal, tul„bură ordinea publică şi împreună cu ta„tăl său preutul V. Diaconescu terorisea„ză lumea şi chiar azi în mijlocul târgu„lui a arestat pe cetăţenii Gheorghe Frip„tu şi Costache Stoian. Vă rugăm a lua „măsurele necesare pentru garantarea li„bertăţei individuale şi îndepărtarea a„cestui funcţionar abusiv şi capabil de „asemenea fapte."

Iar d-lui Ministru Cultelor şi Instrucţiunei publice s'a expediat următoarea telegramă:

„Ne plîngem Domniei-Voastre că pre„utul Vasile Diaconescu institutor, dat „judecăţei şi condamnat pentru fapte i„morale, de câte-va zile şi-a părăsit şcoa„la făcând propagandă şi ingerinţi elec„torale pe străzi, cârciume şi localuri „publice, băgând vrajba printre locuitori. „Vă rugăm a lua măsuri grabnice."

Urmează iscăliturile cetăţenilor.

Paşcani.—Eri Duminică s'a făcut sfinţirea bisericei din cotuna Blăgeşti, din apropiere de Paşcani, biserică zidită de Stefan-cel-Mare şi care pînă acum a stat în ruină. In 1905 sub guvernul conservator, s'a hotărât şi s'au început lucrările de restaurare, după planurile întocmite de architechtul Gabrielesau.

Sfinţirea a fost făcută de I. P. S. S. Mitropolitul Partenie, asistat de un numeros cler; popor din tot judeţul, cum şi de prin judeţele vecine s'a adunat şi a luat parte la solemnitate.

Drept recompensă pentru munca depusă de parochul Gh. Scobai, pentru restaurarea şi sfinţirea biserici, I. P. S. S. Mitropolitul, l'a înaintat la rangul de econom.

Au asistat d-nii: prefect Ghiţescu, St. Albu, Gh. Softa, dr. Rîpeanu, C. Sturza deputat, dr. Bejănariu şi d. Arthur Goroveiu, fost prefect în timpul căruia s'a început restaurarea bisericei şi cu care I. P. S. S. Mitropolitul s'a întreţinut mai mult timp.

După terminarea serviciului Divin, I. P. S. S. Mitropolitul a ţinut o cuvântare, plină de înţălepciune, combătînd viciile care s'au încuibat în poporul nostru: beţia, minciuna, hoţia şi lenea, care aduc atîta vătămare, îndemnînd norodul să urmeze calea cea dreaptă. Apoi Inaltul prelat a sfătuit pe ţărani să nu se mai lase ademeneţi de acei cari le făgăduesc toate fericirile pe pămînt, ci să caute ca numai prin cinste, muncă şi economie să dobîndească o viaţă fericită.

In urmă I. P. S. S. a plecat spre Paşcani, iar apoi s'a îndrumat spre Iaşi.

Ceva caracteristic: inspectorul comunal Softa, despre care s'au vorbit atâtea în „Opinia", găsise de cuviinţă să facă a i se zugrăvi chipul pe unul din păreţii bisericei, în rînd cu sfinţii! Peste noapte icoana „mucenicului Softa" a fost acoperită cu vopsea şi în locu-i s'a pus fotografia I. P. S. S. Mitropolitul Partenie.

Din Vaslui.—Ni se scrie din Vaslui că Duminică a fost o întrunire generală a partidului conservator în saloanele d-lui Gh. Mavrocordat. Obiectul întrunirei a fost constituirea comitetului executiv. După scurte şi prieteneşti schimburi de vederi între cei prezenţi s'a procedat la alegerea preşedintelui şi cu unanimitate s'a aclamat preşedinte de onoare dl. *D. Donici* fostul decan al prefecţilor din ţară.

Preşedinte activ s'a ales iarăşi cu aclamări dl. *G. Mavrocordat*. Vice-preşedinte s'a ales dl. *Dr. A. Peride*.

In comitetul esecutiv au fost aleşi cu unanimitate următorii membri: P Gorgos, Dr. Gabriel Socor, V. Miclescu, Sandu Râşcanu, Alex. Vasiliu, N. Pompilian, Gh. Volenti, Ioan Negrea, Gr. Stavăr, Gh. Filipescu şi Fr. Botez.

Imediat s'a comunicat d lui P. P. Carp, şeful partidului conservator, de alcătuirea comitetului esecutiv, felicitându-se toţi de armonia şi frăţia ce s'a stabilit între toţi membrii partidului conservator.

Impresia generală a fost excelentă şi faţă cu debandada şi disensiunile din sinul partidului liberal local, superioritatea partidului conservator e vădită.

Litere-Ştiinţe-Arte

In prima pagină a ziarului se vorbeşte despre o parte din neajunsurile, curiozităţile şi relele şcoalei în actuala ei organizaţie. Aici vom atrage luarea aminte numai asupra unui fapt: Tezele.

Dacă pînă la un punct înţelegem ca în învăţămîntul secundar să se încerce simţul de raţiune, sîngele rece sau ştiinţa elevului prin lucrări în scris, ni se pare straniu — ca să nu zicem absurd — de a da „teze" elevilor de curs primar la examene, începînd cu elevii de clasa 3-a. Ce avantagiu poate avea în adevăr proba scrisa asupra celei orale? Intru cît oare nu e suficient mijlocul de convingere a dascalului numai prin examinarea propriu zisă? In schimb teza, lucrarea raţională în scris, presupune din partea elevului un sînge rece şi o putere de discernămînt de multe ori incompatibilă cu vrîsta lui şi ca atare e nedrept a scădea şansele lui de succes prin pretenţioasa „teză" care nu are ce căuta în rîndurile şcoalei primare. Aici inteligenţa copilului trebuie ajutată, călăuzită; atenţiunea lui cu greu se fixează asupra unui lucru sau asupra unei judecăţi — şi nici nu i se poate cere să fie altfeliu. Teza — cu urmările ei funeste pentru nenumăraţi copii — este una din prejudecăţile condamnabile ale şcoalei primare şi ar fi timp să i se cînte „vecinica pomenire" — în însuşi interesul învăţămîntului.

*

La Paris a murit cunoscutul vodevilist Ernest Blum, autor al unui imens număr de lucrări teatrale uşoare. Era colaborator la ziarul „Gaulois".

*

Articolele d-lui St. Antim publicate în ziarul nostru vor apare în volum sub titlu: „Intervenţionismul şi tocmelile agricole". Preţul unui exemplar 1.50.

STRUNA ZILEI

CUMUL FARA VOIE

„...Prin această combinaţie dl. Stere va lua ministerul domeniilor.—Un ziar.
....Deputatul iaşan d. Stere va intra in minister, la lucrările publice.—Alt ziar.

Mult invidiat în ţară
E de sigur domnul Stere:
Făr'a fi ministru încă,
Are.... două ministere

Informaţii

Fruntaşul nostru d. Alexandru A. Bădăreu, a sosit în Iaşi aseară cu trenul de 11.

D-sa remîne în mijlocul nostru până Mercuri seara cînd pleacă la Galaţi; de unde va reveni Vineri dimineaţa, şi va rămîne în Iaşi timp de patru zile.

—

Se răspîndise zvonul că la Ungheni s'ar fi constatat un caz de holeră.

Adresîndu-ne celor în drept pentru a controla zvonul, ni s'a spus următoarele:

Acum cîte-va zile au venit din Rusia două femei, bolnave, care păreau suspecte d-lui dr. S. Papinian, care e însăcinat cu măsurile carantinare la graniţa rusească.

Femeile au fost imediat izolate şi făcându-li-se o constatare mai amănunţită s'a constatat că ele nu aveau de cît o deranjare de stomach.

—

Numirile d-lui Haret.—Un profesor liberal dar nu din cazacii d-lui Haret ci un om ponderat şi cu multă influenţă politică între tinerimea liberală, spunea într'o convorbire pe care am avut'o, că dacă s'ar studia cu amănunţime toate numirile făcute de d. Haret în aceste cîte-va săptămîni, s'ar găsi mai multe numiri ilegale şi arbitrare de cît ar fi făcut ori-ce alt ministru în timpul trecerei sale pe la ministerul de instrucţie.

Profesorul liberal era scandalisat de conduita d-lui Haret şi îşi exprima indignarea ca un intrigant, borfaş şi sectar să poată rămîne în fruntea unui minister, unde se cere să fie un om leal şi sincer.

—

Nouile liste electorale.—Conform nouei legi electorale, de acum înainte, listele de alegători vor fi întocmite de tribunal iar nu de primării ca mai înainte.

Cererile de inscriere în nouile liste ca şi contestaţiile, se vor primi conform nouei legi de primul preşedinte sau preşedintele tribunalului de la 1 Iulie pînă la 30 Octombrie, la orele 5 p. m. cel mai tîrziu, de trei ori pe săptămînă în orele fixate de preşedinte.

Pentru judecarea contestaţiunilor primul preşedinte sau preşedintele tribunalului, vor putea după a lor apreciere să citeze părţile în camera de consiliu.

*

In ziua de 5 Noembrie, primul preşedinte sau preşedintele tribunalului va trebui să afişeze pe uşa tribunalului, a judecătoriei de ocol, şi a administraţiei financiare: lista alegătorilor admişi din nou; lista celor trecuţi în alt colegiu, şterşi sau încetaţi din viaţă; şi lista eligibilor pentru Senat.

Afişarea va fi permanentă de la 5 pînă la 25 Noembrie.

In aceste liste se va arăta într'o coloană specială pe ce se întemeiază înscrierea, trecerea în alt colegiu, sau ştergerea fiecărui alegător.

Contestaţiile contra hotărîrei tribunalelor se vor face la curtea de apel de la 5 pînă la 25 Noembrie la grefa curţilor de apel.

In ziua de 5 Decembrie prezidenţii curţilor de apel vor afişa pe uşa localurilor lor, contestaţiile primite arătîndu-se ziua cînd vor fi judecate.

In aceiaşi zi primul prezident al curţei de apel va trimite tribunalelor respective, printr'o adresă, lista contestaţiilor cu termenele de judecată, trecute în dreptul fie-căruia.

*

Contestaţiile se vor judeca de către curtea de apel respectivă, în şedinţă publică, de la 12 Dec. pînă la 30 Ianuarie.

Părţile sau reprezentanţii lor vor putea fi asistaţi de apărători.

Contestaţiile se vor judeca fără drept de opoziţie.

Hotărîrea se va afişa în aceeaşi zi, ea va fi motivată, semnată de magistraţi şi grefieri şi trecută într'un registru special.

*

In contra sentinţelor curţilor de apel, cei nemulţumiţi vor putea face apel la înalta curte de casaţie în termen de 10 zile de la pronunţarea hotărîrei.

Apelurile se vor face numai prin grefele curţilor de apel.

In ziua de 10 Febr. prezidenţii de la înalta curte de casaţie vor afişa pe uşa localului curţei apelurile primite, cu arătarea zilei în care ele vor fi judecate.

Toate apelurile în contra decisiunilor curţei de apel vor fi judecate în şedinţă de la 20 Februarie pînă la 25 Martie.

Inalta curte judecă în fond şi va statua definitiv şi fără trimitere.

Pînă la 10 Aprilie cel mai tîrziu prezidenţii tribunalelor pe temeiul ordonanţelor, sentinţelor sau decisiilor, vor înscrie în liste pe toţi alegătorii admişi sau trecuţi în alt colegiu, precum şi cei scoşi din colegii.

Acestea sunt dispoziţiile mai importante din noua lege electorală prin care întocmirea listelor e dată tribunalelor.

—

In ziua de 30 Septembrie a. c., se va face alegerea noului consiliu comunal din Cucuteni.

Aceasta va fi a doua alegere, de oare-ce prima a fost casată.

—

In ziua de 30 Septembrie se va oficia la Mitropolie un Te-Deum cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principesa Elisabeta.

—

Alaltă-eri noapte Feodor Marochin birjar din strada Păcurari, a fost împuşcat de sentinelele ruseşti, lîngă Ungheni.

Feodor voia să treacă la noi în ţară nişte cai, în mod clandestin.

Surprins însă de sentinele, el a fost împuşcat.

—

Atragem atenţia cetitorilor noştri asupra articolului din foileton, datorit d-lui Dr. Antoniu. Chestiunea dramei din Buhuşi care a pasionat atît opinia noastră publică e privită sub un nou aspect şi va interesa pe cetitorii noştri.

—

Ajutorul de primar din comuna Ciurea a fost revocat, din cauză de rea purtare şi neglijenţă.

—

Astă-zi s'au deschis iarmaroacele anuale la Negreşti, Bîrlad şi Doljeşti (Roman) ce se ţine cu ocazia serbătoarei „Ziua Crucei".

—

A apărut şi se află de vînzare la toate librăriile din Iaşi: *Casa de lut* dramă de Emile Fabre—traducere de dr. I. Duscian. Preţul unui exemplar 0.50.

—

Aflăm cu multă plăcere logodna distinsei şi mult drăgălaşei d-şoare Emilia Berea din Huşi, cu d. Cosma, magistrat.

Viile noastre felicitări.

—

Profesorii şcoalei normale „Vasile Lupu" se întrunesc astăzi pentru a fixa orariul.

—

D I. Nemţanu a fost numit maistru de gimnastică la gimnaziul din Slatina, în locul vacant.

—

Astăzi s'au deschis cursurile tuturor şcoalelor secondare din localitate, afară de şcoala normală ale căror cursuri se vor deschide la 17 Septembrie.

—

D-na Ortansa Pisoski, soţia d-lui Ilie Pisoski şi fica amicului nostru Constantin Chirilă, a dat naştere unui drăguţ copilaş de sex masculin.

Atât mama cât şi copilul sunt perfect sănătoşi.

Felicitările noastre fericiţilor părinţi.

—

Astă-zi se ţine la prefectură licitaţe publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor de repararea spitalelor din Bivolari, Voineşti şi Ungheni.

—

Sîmbătă a fost patronul şcoalei fiilor de militari din localitate.

Cu această ocazie elevii şcoalei au organizat o frumoasă serbare, la care a asistat şi d. general Tătărăscu, comandantul corpul 4 de armată.

—

Vineri 14 Septembrie se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei „Ziua Crucei", din strada cu acelaşi nume.

Serviciul Divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu.

—

DIVERSE

— Eri dimineaţă lucrătorul Dumitru Iotcu, pe cînd curăţea o maşină în gara Iaşi, alunecînd, a căzut jos, fracturîndu-şi craniul.

Intr'o stare foarte gravă, nenorocitul a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost internat.

— In comuna Rediu s'a ivit epidemia de febră tifoidă.

— Nişte hoţi spărgînd locuinţa lui Vasile Buzatu din Negreşti, i-au furat mai multe lucruri din casă, şi suma de 400 lei.

— Femeea Alexandra Teodoru din Mogoşeşti, fiind turmentată de băutură, a încercat să se sinucidă, aruncîndu-se într'o fîntînă.

Ea a fost scoasă la timp şi internată la spital, avînd coastele şi ambele picioare fracturate, precum şi mai multe leziuni pe corp şi pe faţă.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

O PATĂ DE PAGÂN

Nu ştiu dacă în analele lumei s'au înregistrat drame analoage ca cele petrecute la Buhuş, unde în primele zile ale lunei de miere soţul a apărut ca un punct sîngerînd pe drumul umanităţei sau mai bine zis ca un simbol viu de nenorocire domestică, iar frumoasa Zenobia rănită în atribuţiile cele mai delicate, a plecat în zorii tinereţei pe drumul de onoare după credinţa ei acolo unde nu se mai întrevede aurora, convinsă poate că aceasta-i calea cea mai înţeleaptă.

In faţa acestei drame, eu unul mărturisesc că am perdut şi puterea a mă indigna.

O! surpriză omenească! Teribile mai sînt şi credinţele tale. Ele sînt crude şi injuste ca un idol de Indostan.

Iată un om care trecea ne băgat în seamă, şi care astă-zi făcîndu-se cunoscut prin cruzimea despotismului conjugal, asupra acestei prizoniere voluntare a mariajului, se îndreaptă în potriva lui luarea aminte a tuturora.

Curentul s'a făcut. Dispreţul vine pe urmă.

Ne aflăm oare în faţa unui faliment moral?

Inregistrăm poate sfîrşitul respectului public?

Ori vîntul spiritului de degenerare suflă asupra acestui cap născut cu o imaginaţie atît de nenorocită şi trăit în eternul crepuscul de cugetare?

Eu cred că da şi iată pentru ce?

In fie-care om, ori cum ar fi el, tot este o coardă senzibilă, pe cînd cugetarea acestui degenerat al cărui nume au am oroare a-l pronunţa, a trecut graniţa gîndirei dincolo de mormînt.

Ori cari ar fi fost împrejurările prin cari s'a stîns viaţa acestei nenorocite copile, nu trebuia ca acele dureri moarte să fie încă odată ucise prin o brutalitate vrednică de osîndit.

E o filă de durere în care ochii mei nu pot citi nimic.

Bine ar fi să nu excităm morţii, căci nu se ştie ce poate să iasă din sicriu.

Sufletul Zenobiei se va ridica în acele torente ce stau suspendate în aer, de unde adresîndu-se călăului va striga: „Ridică-ţi ochii către cer şi acolo vei vedea hotărîrea.

Eu te privesc fără mînie, dar răzbunarea va fi liniştită ca aceia a lui Dumnezeu".

Iată faptele în cari răsunetul vremurilor apuse mai păstrează încă ceva din epoca petrei; unde barbatul ţine în servitute până şi conştiinţa femeei. Cînd te gîndeşti că aceşti tirani cari atentează la independenţa conştiinţei se pot recruta şi astă-zi în plin secol de lumină la toate etajele, prin urmare la toate extremităţile scărei sociale în cît nu ştii în ce serie socială îi poţi cifra, te păleşte mila şi indignaţiunea.

In viaţa socială sunt datorii nestrămutate, şi cea întâi dintre toate este să nu ne jucăm de cît cu mijloace morale trase din pasiune, fiind-că onestitatea ne atinge într'un mod mai intim, mai dulce de cît ceia ce este în noi: dispreţul şi rîsul. O oare care doză de moralitate e o trebuinţă vitală pentru omenire, căci dacă în bătrîneţe trebue să aplicăm înţelepciunea, în tinereţe trebue să o studiem, ca să fim mai mult virtuoşi de cît amici de virtute.

Ca să devii virtuos în bataia vieţei, trebue să nu-ţi lipsească viaţa inimei.

Inima devine un izvor original dacă nu de cunoştinţi cel puţin de convincţiuni. Omul crede a găsi în inima lui răspunsul unor chestiuni unde rezonul mărturiseşte neputinţa a le rezolva.

Esenţialul este să ai o inimă ca să ştii ce să faci cu ea.

In sufletul unui ast-fel de soţ pernicios, nu poate trăi iubirea şi nici nu-i în stare a înţelege acest sfînt adevăr. Starea lui sufletească este atît de descoperită în cît fiecare poate întrevedea goliciunea.

(Va urma)

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— *Iaşi,—Piaţa Unirei* —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască a-şi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— **Pînă la 10 Septembrie 1907** —

Biletele ne reclamate pînă la această dată se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

Ultime informaţii

Din Botoşani vine ştirea că parchetul a depus pe arendaşul Oscar Guttman, unul din fraţii Guttman care ţin un mare număr de moşii în arendă, pentru-că la una din moşiile sale îmbolnăvinduse o vacă de dalac, Guttman a făcut că vita să fie tăiată şi carnea să fie dată la lucrători.

Unul din lucrători a murit iar şase sunt pe moarte.

Se dă ca sigură următoarea mişcare în magistratură:

D. Spiridon Stătescu va fi trecut la pensie pentru limită de vrâstă.

D. Al. Hina, membru la curtea de Apel din Iaşi, va fi transferat în capitală în locul d-lui Stătescu.

D. I. Corjescu actualul preşedinte al tribunalului Iaşi, secţia III-a, va fi înaintat membru la curtea de Apel în locul d-lui Hinna.

D. Ghinea Ionescu, prim-procuror va fi numit preşedinte de Tribunal, în locul d-lui Corjescu.

D. V. Erbicianu, judecător de instrucţie va fi numit prim-procuror, în locul d-lui Ghinea Ionescu.

Primul oraş care s'a resimţit de efectul discursului d-lui Scarlat Popescu, în privinţa morţilor care votează, a fost tot Iaşul.

Intr'adevăr ca urmare a ditirambei primului-preşedinte al Curţei de Apel din Capitală în privinţa acestei falşificări a voinţei alegătorilor la Iaşi, cu ocazia alegerei colegiului al II-lea de judeţ n'au votat mai puţin de 400 de morţi.

Cum toate au sancţiune la noi!

D. D. Ionescu, maestru de muzică la şcoala normală „Vasile Lupu" s'a trezit acum cîte-va zile cu o adresă din partea ministerului cultelor prin care'i face cunoscut că'i primeşte demisia şi ca să se prezinte la minister spre a'şi regula drepturile la pensie.

Surprins, de oare-ce n'a înaintat nici o demisie, nici n'a cerut retragerea la pensie, d. Ionescu a plecat la Bucureşti pentru a se explica!

Printre institutorii din localitate, —chiar printre cei liberali,—domneşte o vie agitaţie, din cauza infamiei ce s'a comis cu d. I. Vărlănescu, fost revizor şcolar.

Se ştie că d-sa, în urma unor intrigi nedemne ale unui coleg, după ce i s'a luat direcţia şcolei primare Cuza-Vodă, pe care o avea de atîţia ani, a fost transferat de la acea şcoală, care vine în Tataraşi, tocmai la şcoala din Nicolina.

D. Haret n'a găsit altă vină d-lui Vîrlănescu de cît aceia că a fost revizor şcolar sub guvernul conservator şi printr'o adresă laconică, i-a făcut cunoscut, că „în interesul învăţămîntului", e transferat de la şcoala din Tataraşi la şcoala din Nicolina.

Institutorii, după cum am spus, sunt foarte indignaţi de procedeul inaugurat de d. Haret.

Comitetul societăţei de gimnastică, sport şi muzică din localitate s'a întrunit eri după amiază, discutind mai multe chestiuni privitoare la bunul mers al societăţei.

Se crede că consiliul comunal din Huşi se va constitui aşa cum a eşit din alegeri cu col. I al dizidenţei liberale şi col. II al administraţiei.

Cum lupta e de la primărie, ni se vor rezerva surprize la validări şi alegerile de primari. Candidaţi la primariat sunt d-nii Dobrea Dobreanu, căp. Mustea şi tînărul Bendorf. Cum va fi greu de redus la unison se prevăd deserţiuni şi trageri pe sfoară.

D. C. M. D. Miclescu a fost numit avocat al societăţei de asigurare „Dacia-Romînia" în locul decedatului Const. Leonardescu.

Amicul nostru d. Vasile Nădejde, fost deputat de Putna, care se află la Karlsbad se reintoarce în ţară în ziua de 18 Septembrie, şi îşi va relua ocupaţiile.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, s'a reîntors eri cu trenul de 6 şi 10 p. în localitate, venind din inspectarea mănăstirelor.

Muzica regimentului 13 Ştefan cel Mare a refuzat angajamentul de a cînta în viitoarea stagiune a Teatrului Naţional.

E probabil că va fi angajată iarăşi orchestra Conservatorului.

Parchetul cercetează afacerea unor poliţe falşificate în dauna d-lui M. Braunştein, din localitate.

Un oare-care Faer din Bucureşti, a falşificat mai întâi o procură a lui Braunştein, cu care cîştigînd un proces a încasat o sumă de bani. Mai apoi el a falşificat şi nişte poliţe, în complicitate cu samsarul Zaharia şi alţii.

Afacerea a fost repartizată spre cercetare la d. judecător de instrucţie V. Erbiceanu.

Direcţia penitenciarelor a trimes o circulară penitenciarului din localitate, prin care pune în vedere ca pe viitor să nu se mai permită persoanelor particulare care vin să cumpere obiecte lucrate de deţinuţi, să vie direct în contact cu deţinuţi; ci vînzarea să se facă în faţa gardianului.

Astă-zi s'a început la şcoala fiilor de militari concursul de admitere în gimnaziul militar din Craiova.

Mîine se va începe concursul pentru şcoala militară din localitate.

Comisiunea examinatoare a suferit o schimbare; ca preşedinte în locul d-lui col. Saegiu, a fost numit d. colonel Lupan, comandantul şcoalei, iar ca membru în locul d-lui col. Lupan, a fost numit d. maior Liciu.

Alalta-eri d-na Ferekyde, soţia preşedintelui Curţei de Casaţie, a fost victima unui furt.

D-na Ferekyde se suise în trenul de Dorohoiu, la staţia Vorniceni, pentru a veni la Iaşi.

Alaltă-eri diminiaţă cînd ajunsese în gara Iaşi, observă că portmoneul ce'l avuse în compartiment, lipseşte.

In el avea suma de 260 lei.

E curios că în acel vagon nu se afla nimeni de cît un voiajor, care avea carte de abonament.

De cîte-va zile face mult zgomot în oraş dispariţia unui funcţionar de la o cassă comercială din localitate de care se leagă o serie de fapte ca într'un roman.

Funcţionarul reuşi să se introducă într'o familie cunoscută din localitate şi în scurt timp cuceri inima unei dragalaşe d-şoare din acea familie.

Prin diferite mijloace, el mai reuşi să i se dea dota în mînă, în valoare destul de mare, şi odată stăpîn pe însemnata sumă de bani dispăru.

Parchetul a fost înştiinţat că alaltă-eri seara o ceată de ţigani nomazi au venit la cîrciumarul Gheorghe Timofti din satul Uideşti, să poposească.

Peste noapte însă ei au furat 2000 lei şi mai multe lucruri de la numitul cîrciumar şi au dispărut.

S'a intervenit pentru urmărirea hoţilor.

Ştiri şcolare.—Mulţi părinţi de-ai elevilor rămaşi corigenţi la Liceul Naţional, socotind prea aspră examinarea din partea unor profesori cari au lăsat repetenţi un număr de 30 elevi, au făcut recurs la minister, cerînd o nouă examinare, întru cît dată fiind propaganda naţionalistă din anul trecut, care a sustras pe elevi de la şcoală, nu se poate imputa elevilor această neglijenţă, şi au cerut indulgenţa, pentru copiii lor lăsaţi repetenţi.

— In urma concursului depus, următorii 48 elevi au fost admişi, în cl. I a Liceului Naţional:

Ciornei Gh., Savinescu Corneliu, Gărcineanu S., Ianculescu Lucian, Mihailescu C, Stoian C., Vasiliu Gh., Hulubeiu Horia, Maftei V., Palade C., Tatos T., Tomulescu N., Manoliu C. Popovici V., Apostol I., Merişanu C., Mincu At., Raicu I., Rădulescu Sorin, Zaharia M., Dominigheni Emil, Drăghici N., Apostolescu N., Cazanoschi C., Ianculescu Aurel, Irimescu Gh. Mezetti N., Brăiloiu Gh., Cristescu Gh., Dăscălescu C., Deladecima R., Ionescu Gh., Marteau Scarlat, Minovici Dan, Morezan D., Moşcovici Cerbu, Popovici Gr., Stefăniu I., Ionescu Ion, Ioniţă Spiridon, Mihailescu Alex., Gheorghiu Ilie, Giuglea Const., Lupaşcu Const., Manea Iacob, Pavelescu Ion, Moscu Eugen, Miletineanu Alfred.

Pe lîngă aceşti elevi, mai sunt 12 elevi repetenţi din trecutul an şcolar, complectîndu-se astfel numărul de 60 elevi, cerut de regulament, cari au a frecventa cursurile clasei I, în viitorul an şcolar 1907—1908.

Se notează că la acest concurs au căzut mulţi elevi, cari aveau media 9 în ultimul an şcolar primar.

— Eri s'a terminat la Liceul Naţional examenul elevilor pregătiţi în particular de cl. IV şi VIII, iar astăzi vor trece examenul de absolvire dimpreună cu elevii liceului, amînaţi din Iunie.

— Din numărul de peste 600 elevi înscrişi în toate clasele Liceului Naţional în luna August, va remîne pe din afară cîte un număr de la 20—25 elevi din fie-care clasă peste numărul reglementar, fiind preferaţi a urma cursurile numai elevi promovaţi ai liceului dimpreună cu repetenţii clasei respective, escluzîndu-se cei noui înscrişi peste numărul reglementar.

— La examenul de corigenţă ţinut zilele aceste la Liceul Naţional, au căzut 30 elevi din numărul de peste 200, declaraţi corigenţi la finele trecutului an şcolar.

—D. Neagoe Popescu, profesor de Geografie la gimnaziul Stefan cel Mare, va face anul acesta şi cursul de limba germană la cl. II şi III de la Liceul Naţional.

— D. Traian Bratu va face cursul de limba germană la Liceul Naţional cu elevii cl. V m. şi V r. şi limba latină cl. VI m.

— D. V. Teodoreanu va face cursul de matematică cu elevii cl. IV, VI m. şi VII reală de la Liceul Naţional.

— D. I. V. Praja va face cursul de matematică le cl. VI r., VII m. şi VIII r.

— D. I. V. Atanasiu va face cursul de limba franceză cu elevii cl. I—II, iar d. L. Sinigaglia la cl. III.

— D. G. I. Urziceanu va face cursul de St. Naturale cu elevii cl. II şi IV, iar d. M. Tomida la cl. I, VII şi VIII reală şi modernă.

— D. Gr. Bîrsan va face cursul de l. latină cu elevii cl. IV şi limba germană la cl. IV, VI r. şi m., VII r. şi m., şi VIII r. şi m. de la Liceul Naţional.

— Elevii particulari admişi a trece examenul de absolvire:

Clasa IV. Cernătescu Florica, Handoca Elvira, Hotnog Ion, Rădulescu Sever şi Deleanu V.

Clasa VIII. Tutunaru I., Rîşcanu Gh., Ţaicu D., Borcea M., Butman V., Costiniu D., Ferderber C.

Elevii liceului:

Clasa IV. Cernea T., Cortez C., Costinescu D., Eni C., Filoteanu Gh., Finchelştein L., Florescu S., Ghibănescu R., Goldinberg I., Iorga M. Iorga C., Konya Ed., Lăzărescu O., Mihăiţă D., Petala M., Popovici Mihai, Popa Gr., Simionescu R., Stratin Gr., Tomida M., Zeppa T., Harnagea P., Iuliano Gh. şi Neculai Titu

Un elev repetent, lăsat la corigenţă.

Clasa VIII r. Bogdan I., Bogdan C.

Clasa VIII m. Ignat Gh. şi Istrati I.

La examene de diferenţa: Zarifopol Emil şi Sion Florea.

— Cursurile şcoalelor secundare din localitate încep regulat în ziua de 15 Septembrie a. c.

Aflăm că poliţia noastră de siguranţă face cercetări pentru a descoperi pe nişte spioni ruşi ce şi-ar fi ales domiciliul în localitate.

De la conservator.— Eri a avut loc la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie, solemnitatea deschiderei cursurilor.

La orele 11 a. m. s'a oficiat de către Sf. Sa Preotul Niţescu, sfinţirea apei, fiind faţă toţi profesorii, elevi şi mulţi părinţi.

După sfinţirea apei, d. State Dragomir, profesor al clasei de Declamaţie a ţinut cuvîntarea de deschidere, făcînd mai întăi istoricul Conservatorului, progresele ce le-a făcut în decursul vremurilor, relevînd că azi Conservatorul din Iaşi, care e a doua instituţie de cultură mai veche din Moldova, după seminarul Veniamin, a ajuns se enumere atît printre absolvenţii şcoalei, care's mulţi prin ţară ca profesori cît şi peste hotare ca mari artişti, să-şi îndrituiasca existenţa de înalt focar de instituţie culturală.

A amintit apoi elevilor şi elevelor legea şi regulamentul şcoalei, făcîndu-le cunoscut că directorul adînc convins de progresele ce această şcoală ar trebui să le facă, va lua măsuri ca legea şi regulamentul să fie serios respectate. A urat noroc bun şi sîrguinţă la studii elevilor, pentru ca să poată ast-fel dimpreună cu profesorii şcoalei să rîdice Conservatorul la acelaşi nivel cu Conservatoarele străine.

Judiciare.—Mîine tribunalul din Roman va judeca procesul intentat de d. V. Cireş pentru insulte grave, d-lui Daniil Ciolan, ambii profesori din localitate.

Se ştie că acest proces s'a perindat la tribunalul şi Curtea de Apel din Iaşi, apoi a fost la Casaţie şi în fine acuma se judecă din nou de către tribunalul din Roman.

— Sesiunea de toamnă a Curţei cu Juri, se va deschide Marţi 18 Septembre, cînd se va judeca procesul lui D. Iacobescu, pentru furt de efecte ale statului, despre care am vorbit.

Curtea va fi presidată de d. Al. Hinna.

— Parchetul a fost inştiinţat că alaltăeri copilul Mihai, în etate de 2 ani, al locuitorului Mihai Cioclu, din comuna Ciurea, jucîndu-se pe lîngă focul făcut în ogradă şi-a aprins hainele de pe el, cauzîndu-şi arsuri foarte grave.

Bietul copil eri a încetat din viaţă; parchetul a autorizat înmormîntarea.

La clasa de Declamaţie de la Conservator, au fost admişi următorii elevi, în urma examenului ce l'au depus: Buchman Constantin, Crăciun Grigore, Kupper Aurel, Carpuz V., Reitter Cecilia, Stratin Grigore, Gheţu Alexandru şi Gheţu Eugen.

Cu plăcere aflăm că d-na Elena Suţu, soţia prietenului nostru dl. Rudolf Suţu a dat naştere unui băeţel, căruia i-au dat numele de Radu.

Să le trăiască!

Membrii consiliului comunal au fost convocaţi cu începere de astăzi şi până la 25 Septembrie a. c., în seziune ordinară.

Disolvându-se sfatul sătesc din Potîngeni, comuna Movileni, a fost numit ca delegat provizoriu N. Nechifor, ca să gireze afacerile până la alegerea noului sfat.

Aseară s'a jucat la Sidoli piesa Zèzé. Rare-ori un spectacol mai puţin reuşit: traducere infamă, artiştii—vorba vine—foarte slabi.

Dar nu despre asta voim să vorbim ci de un alt fapt, care ie bine să fie relevat, doar doar nu se va mai repeta.

E vorba de elevii de liceu, care, în plină uniformă, au invadat în sală şi au savurat spiritele decoltate — din cauza proastei traduceri erau sadea moralizaţi —subliindu-le în mod zgomotos.

Cum de s'a permis acest lucru? Ce fac autorităţile şcolare? Foarte prost din partea părinţilor dacă au crezut de cuviinţă să duc copii la ast-fel de spectacole, dar autorităţile şcolare nu pot sta impasibile.

Uniformele au fost introduse pentru a face posibilă supraveghiarea elevilor şi nu pentru ca ei să se distingă.... în ast-fel de ocazii.

Incă odată: ie regretabil şi autorităţile şcolare trebuie să intervină.

Cursele din Iaşi, care vor avea loc în zilele de 14 şi 16 Septembrie, promit să fie din cele mai interesante prin numărul şi valoarea premiilor, prin cai înscrişi care aparţin celor mai renumite grajduri din ţară.

Cercul Jokey Club care caută să osigure regularitatea curselor anuale în Iaşi, desvoltarea lor treptată şi efectuarea lor în condiţiunile cele mai bune, a făcut anul acesta sacrificii însemnate punînd hipodromul în condiţiuni proprii menirei lui prin o amenajare sistematică a pistei şi prin clădireă trainică a istalaţiunilor necesare, precum sunt tribunele pentru public, boxele etc.

Biletele de intrare pentru loje sunt de pe acuma epuizate. Biletele pentru tribune, pietoni şi trăsuri se află în deposit la Agenţia teatrală «Thalia» la d. Th. Maximovici.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 10 Septembre

Reîntoarcerea d-lui Averescu

Bucureşti.—D. general Averescu, ministru de resboiu, a sosit azi dimineaţă în Capitală, reîntorcîndu-se din concediu.

O groaznică furtună la Buştenari

Bucureşti.—Aseară pe la orele 7 şi jumatate o groaznică furtună s'a deslănţuit la Buştenari, urmată de torenţială ploaie însoţită de puternice descărcări electrice.

O mare panică se născuse printre lucrătorii de acolo.

Furtuna a durat aproape o oră şi abia pe la 8 şi jumatate s'a mai potolit.

Cele mai multe sonde au fost descoperite, iar la unele ferestrele au fost sparte.

Trăsnetul s'a descarcat în sonda 120, proprietatea societăţei «Steaua Romînă»; sonda a fost incendiată, iar maşinele din interior complect distruse.

Sondarii au fugit la timp; unii din ei s'au ales cu arsuri pe mîni.

Pagubele întrec suma de 24000 lei.

O nouă expulsare.

Bucureşti.—Pe ziua de eri avem de înregistrat o nouă expulsare.

Tănărul S. Moscu, de loc din comuna Mărgineni, judeţul Neamtz, care acum locuia în Peatra, a fost expulsat eri din ţară, sub pretextul că propaga ideile socialiste.

Procesul lui Zenide

Bucureşti. —Astăzi a venit din nou înaintea Curţei de Apel judecarea procesului sub-comisarului Zenide.

Procesul s'a început chiar în momentul când vă telefonez.

Asistă foarte multă lume la desbateri.

Congres la tegrafie

Lisabona.—Portugalia a inviitat puterile să facă a fi reprezentate la congresul internaţional de telegrafie ce se va ţine la Lisabona la 20 Aprile 1908.

Un ziarist grec contrabandist

Constantinopol.—Tsaluchos, editorul ziarului „Neovima" din Atena care se află la Constantinopol sub un nume imprumutat, a fost arestat, bănuit că ar fi făcut contrabandă de dinamită.

Intervenirea grecească făcută pentru eliberarea lui, a rămas până acum fără rezultat.

O măsură a mitropolitului grec

Constantinopol.—Partenios, mitropolitul grec din Debre şi Veles care se află vremelnicește la Kitchevo a suprimat oficiarea slujbei care se făcea în fie care săptămînă odată sîrbeşte şi odată greceşte. El a închis biserica declarînd că numai oficiarea în limba greacă este permisă.

Funcţionarii din Macedonia

Constantinopol. — Adunarea ambasadorilor a căzut de acord asupra atitudinei ce trebue să o ia faţă de comunicările Porţei, în privinţa măsurilor de luat pentru funcţionarea justiţiei în Macedonia.

Asasinatele din Macedonia

Constantinopol.—In urma asasinărei celor 8 bulgari în vecinătatea Salonicului, cîţi-va tineri greci şi mahometani au fost arestaţi.

Mitropolitul Romîniei revine în ţeară

Viena.—Mitropolitul Primat al Romîniei a plecat spre Bucureşti astă-zi.

EVENIMENTELE DIN MAROC

Tanger.— Se comunică din Casablanca că locuitorii, printre care sînt şi Mahometani, au început să se înapoeze în oraş. Căpitanul portului a fost reîntregrat în funcţiune, ceia ce a făcut o bună impresie asupra populaţiunei, care vede că liniştea se restabileşte.

Paris.— Generalul Drude telegrafiază cu data de azi că a părăsit eri Casablanca la orele 4 diminiaţa pentru a se îndrepta spre trupele lui Sidi.

D-na Sofia Abramovici, de la firma magasinului de Mode *„La Regina"* întorcîndu-se din Paris, a adus un mare şi bogat asortiment de *Pălării gata*, pentru *dame şi copii*, modelurile cele mai noui, *„Şic Parisian"*; de asemenea şi toate furniturile cele mai fine.

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Caputineri de la	20—30	lei per.
2) Bronzaţi „ „	15—25	„ „
3) Guleraţi pe roşi	10—15	„ „
4) Guleraţi pe negru	10—20	„ „
5) Carieri negri	10—15	„ „
6) Carieri vineţi	10—20	„ „
7) Rotaţi albi	10—15	„ „
8) Rotaţi negri	10—20	„ „
9) Guşaţi englizeşti	10—15	„ „
10) Guşaţi moravieri	15—20	„ „
11) Chineji albi	10	„ „
12) Chineji galbeni	10	„ „
13) Chineji vineţi	10	„ „
14) Indieni	10—15	„ „
15) Darabani	10—15	„ „
16) Romani vineţi	15—20	„ „
17) Romani caffé-au-lait	15—20	lei „
18) Frezaţi cu aripele vinete	10	lei „
19) Capi negri cu 2 cucue	10	lei „
20) Negri cu două cucue	10	lei „
21) Roşi cu două cucue	15	lei „
22) Voiajori	5	lei „

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă
Al. D. Mihail
Str. Apeducul No. 23.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	**O jumatate loz 18 lei**
Un sfert de loz 9 lei	**Una optime de loz 4—50**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

şi Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butelie de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	7 [illegible]

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 241.—Mercuri 12 Septembrie 1907

Gravitatea cazului Scarlat Popescu

Anul trecut, în două articole publicate în „La Roumanie“ sub titlul „L'inconvenance d'un magistrat“, arătînd partea insolită a discursului de deschiderea anului judiciar a d-lui prim preşedinte de pe lîngă curtea de apel din Bucureşti, ziarul opoziţiei de atunci „L'indépendance roumaine“, azi oficios liberal, m'a acoperit de insulte, luînd apărarea d-lui Scarlat Popescu în termenii cei mai elogioşi posibili. Astfel în No. său de la 10 Septembrie 1906, just acum un an, răspunzînd articolelor mele, numitul ziar scria textual următoarele: „...Mr. Lascar Antoniu se permet, „dans le dernier numéro de l'organe „takiste écrit en français, de se livrer „à des appréciations inconvenantes „sur le discours prononcé à l'ouver„ture de l'année judiciaire par Mr. „Sc. Popesco, l'éminent premier pré„sident de la cour d'appel de Buca„rest. Mr. Antoniu a laissé intention„nelement dans l'ombre la carière de „ce haut magistrat, dont les qualités „et la droiture ont été reconnue par „tous les titulaires de la justice qui „se sont succedé depuis vingt ans... „A ce magistrat impeccable, qui peut „jeter un regard en arrière sur plus „de vingt années de services lo„yaux...“ etc. etc.

Nu am intenţiunea de a pune în paralelă laudele iperbolice din anul trecut ale ziarului „L'indépendance roumaine“, cu insultele ordinare şi nedemne ce acelaş ziar aduce astăzi aceluiaşi magistrat, căruia pare a'i suspecta pînă şi corectitudinea profesională. Am voit să arătăm însă cît de jos este căzută moralitatea presei liberale oficioase, şi în cît de repezi, ruşinoase şi flagrante contraziceri cade, atunci cînd meschinul interes politic îi dictează o anume direcţiune. Articolele d-lui Victor Antonescu de anul trecut şi de acum cîteva zile, ne dau proba cea mai strălucitoare a acestei triste decăderi.

Cît despre noi, şi astăzi ca şi anul trecut, dezaprobăm eşirea insolită şi ilegală a d-lui Scarlat Popescu. Sub nici un cuvînt nu-i putem conceda, şi nici legea nu-i acordă, rolul de cenzor şi acuzator public al propriilor săi colegi sau superiori, pe care şi anul trecut şi acum i-a gratificat că au avansat sau vor să avanseze prin linguşiri şi lipsă de caracter. De asemenea sub nici un cuvînt nu putem aproba incursiunile sale în domeniul puterei executive, de oarece legea de organizare judecătorească şi nici o altă lege, nu-i permite acest lucru, şi nu d-sa, magistrat vechiu şi înalt, trebue să dea exemplul călcărei legilor pe care d-sa cel dintăi e dator să le respecte. Şi cu noi împreună, întreaga presă conservatoare a dezaprobat în principiu atitudinea insolită şi neconformă cu situaţiunea sa de magistrat a d-lui Scarlat Popescu. Insuşi d. C. Dissescu, în documentatul seu articol de alaltaeri, departe de a aproba gestul şi cuvîntul d-lui Scarlat Popescu, îl explică şi-l justifică prin faptul stărei de anarchie a spiritelor în care ne găsim astăzi sub actualul guvern.

Dar, oricît de ilegală ar fi atitudinea d-lui Scarlat Popescu şi oricît de anarchic discursul său pamflet, *gravitatea faptelor denunţate şi precizate de d-sa* nu pot fi trecute cu vederea şi guvernul e dator, e forţat chiar, de a da şi o explicare şi de a lua în acelaş timp şi o măsură.

Căci din două, una; ori primul preşedinte al curţei de apel din Bucureşti a spus un adevăr, a denunţat un fapt exact, atunci cînd în mod public, într'o şedinţă solemnă, a vestejit conduita nedemnă de înalta sa funcţie a procurorului general Gr. Ştefănescu, şi a acuzat de cel mai grav şi îndrăzneţ abuz de putere pe prefectul de Teleorman, Iarca şi în acest caz atitudinea ministrului de justiţie şi a celui de interne este deciziv indicată: aceia de a cere demisiile ambilor funcţionari superiori nedemni, dînd în acelaşi timp în judecată corecţională pe prefectul abuziv; ori d. Scarlat Popescu a pronunţat un neadevăr grav, acuzînd pe nedrept pe aceşti doui înalţi funcţionari şi atunci trimeterea sa în judecata disciplinară a Curţei de Casaţie devine inevitabilă. Din această dilemă, care se impune cu forţa logicei celei mai elementare, guvernul nu poate eşi, ori ce ar face, de cît luînd sau una sau alta din aceste două măsuri. A nu lua nici una, ar însemna a se condamna singur. In adevăr d. Scarlat Popescu, în discursul său de deschidere, a zis: „Doi „magistraţi de carieră cu vechime de „peste 12 ani, cari şi-au făcut datoria „în răscoalele ţărăneşti au fost sa„crificaţi,... pentru că aceşti magis„traţi au îndrăznit să-şi păstreze li„bertatea de acţiune, n'au voit să-şi „plece capul şi să se pună la ordi„nele administraţiunei ba încă au a„vut curajul *să constate arestările şi i„legalităţile săvîrşite de prefect, iar acest „funcţionar abuziv, care a nesocotit şi „legi şi justiţie, punînd voinţa sa mai „presus de toate, stă neclintit la locul „său, pe cînd de mult el trebuia trimis „înaintea instanţelor represive.....* Iar pro„curorul general i-a abandonat şi a „îmbrăţişat cauza prefectului, cu toa„te că *nu poate contesta că în peniten„ciar a găsit oameni deţinuţi fără cauză, „iar alţii care trebuiau să se afle în a„rest, fusese liberaţi, fără nici o altă for„mă de cît voinţa prefectului.* Procurorul „general s'a pus cu totul la ordinele „şi la dispoziţia administraţiunei, în „speranţa că va urca mai repede trep„tele înalte ale magistraturei, speranţa care de multe-ori e înşelătoare“!

Toate aceste cuvinte au fost pronunţate de un înalt reprezentant al justiţiei, de primul preşedinte al Curţei de apel din Capitala ţărei şi într'o şedinţă solemnă. Guvernul deci nu poate trece repede asupra lor. Ele cuprind lucruri de o gravitate excepţională cari pun în joc însăşi demnitatea acestui guvern. Căci un guvern care se respectă nu poate tolera un singur moment pe un prefect care a comis abuzuri de putere ruşinoase şi revoltătoare, *abuzuri constatate înscris* de cei doi magistraţi sacrificaţi, după cum afirmă şi precizează d. Scarlat Popescu. A comite asemenea atentate îndrăzneţe la libertatea individuală, a deţine arestaţi în penitenciar fără un mandat de arestare al judelui instructor, şi contrarul a libera din închisoare oameni care sunt deţinuţi în baza mandatelor judecătoreşti confirmate de tribunal, este culmea anarchiei, culmea lipsei de legalitate. Şi doar avem o lege a libertăţei individuale votată de însuşi liberalii!

Este deci de demnitatea guvernului ca să dea cît mai curînd o lămurire, luînd cît mai repede una din cele două măsuri arătate de noi mai sus.

Cerem în acelaş timp publicarea tuturor rapoartelor procurorului general alcătuite în această afacere, a proceselor verbale dresate de cei doui magistraţi de la Teleorman cu privire la constatările făcute la penitenciarul local şi a stabilirei delictului de abuz de putere în sarcina prefectului Iarca, precum şi a adreselor schimbate cu această ocaziune între parchetul şi direcţia penitenciarului din Teleorman.

Dat fiind gravitatea cazului, credem că vom reveni asupra chestiunei.

Lascar Antoniu

Panu despre Haret

Gh. Panu nu poate scrie de cît bine de d. Haret. Ba acest de bine merge aşa de departe, că luînd nota gazetarului de a scrie chiar despre ce nu ştie, îi dă credit pe cuvînt, nu pe zapis la mînă.

Aşa Gh. Panu scoborîndu-se de la munte la şes, de la Durău la Bucureşti, a dat peste o chestie a profesorilor, a văzut că ziarele conservatoare spun *inepţii*—cuvîntul lui—şi s'a pus să scrie.

Cum d. Panu are gata în tolba sa argumentele, îşi pune o premisă generală şi de acolo trage încheeri.

Ce ţi-i şi cu domnişoara de logică, cînd intră pe mîinele d-lui Panu.

Panu zice că „n'are nici un motiv de a se îndoi de deciziile d-lui Haret“ căci „cred pe cuvînt pe d. Haret“.

Şi de ce nu l'ar crede! N'are el Panu destulă trecere la Haret, de ce n'ar avea şi Haret la Panu. Ce s'ar face sarmanul Haret fără d. Panu; ar fi de mîncarea cîinilor! N'ar mai sta în minister o zi măcar. Noroc că a dat de Panu, că-i ia apărarea aşa pe veresie, pe cuvînt.

Pentru Panu, d-l Haret e un papă infailibil. Deciziile lui Haret nu pot fi puse la îndoială de d. Panu. Să-i fie de bine. Creadă el, dacă vrea. Lumea însă e convinsă că de astă dată Spiru Haret a codălghit-o rău şi că a fost silit—vorba ţiganului—să şi lingă stupitul.

Cum să crezi o decisie aşa pe cuvînt, cînd fără motive temeinice anulează esamene, dă în judecată pe Ţilenski ca apoi să-şi ceară el Haret scuze în scris!

Cum să crezi pe cuvînt cînd fiind informat rău şi necomplect infierează pe d-na Vincler că nu e abilitată pentru scoli secundare, cînd ea tocmai pentru şcoli secundare de fete a dat concursul!

Cum să crezi pe cuvînt pe Haret, cînd nu ştie că Sanielevici a dat esamenul şi de Franceză, ca apoi a doua zi să schimbe hotărîrea!

D. Haret şi-a mîncat de mult *lefteria* **la corpul didactic, şi dacă d. Panu îl mai crede pe cuvînt e pricina că şi d. Haret îl crede pe d. Panu pe.... bileţele de recomandare.**

ACTE ILEGALE

(relativ la alegerea de la Botoşani).

Un fapt petrecut zilele acestea la Botoşani, demonstrează încă odata anarhia în care trăim şi în care orice act ilegal e permis şi consfinţit ca bun. Săptămîna trecută consiliul comunal din Botoşani întrunindu-se pentru a alege un primar, unanimitatea voturilor le-a avut d. E. Ulle, care declinînd această onoare consiliul chiar în acea şedinţă luînd act de renunţarea d-lui Ulle, a ales pe d. Urseanu.

Nu discutăm faptul pentru care d. Ulle şi-a declinat onoarea de a fi primar; probabil că d-sa are argumente puternice spre a nu se simţi onorat de a fi în fruntea consiliului comunal din Botoşani şi cari arată încă odată şi pentru acest oraş, armonia internă a liberalilor; voim însă să ne oprim asupra faptului ilegal executat prin alegerea d-lui Urseanu.

Legea pentru organizarea comunelor urbane e destul de clară, atît articolele 9 şi 12 din această lege spun că primarul e ales de consiliul comunal, dar atît confirmarea cît şi demisiunea lui atîrnă de ministerul de interne. Nu putea consiliul comunal odată ce d. Ulle demisionase, căci desistarea lui e o demisiune,—a procede la o nouă alegere fără avizul ministerului de interne.

Creîndu-se acest precedent s'ar putea ori cînd face acelaşi lucru şi la alegerile de deputat. Admitem că un deputat ales în ziua chiar a alegerei sale declină această onoare. E în drept colegiul care l'a votat să proceadă imediat la o nouă alegere, alegînd pe un alt candidat fixat sau nefixat pe lista candidaţilor?

Ori şi primarul şi deputatul sunt eligibili pe aceeaşi cale şi tot prin scrutin secret şi majoritate de voturi.

Alegerea d-lui Urseanu e un precedent creat ilegal, e o flagrantă şi revoltătoare sfidare a legilor noastre constituţionale.

Şi ca o încoronare a acestei sfidări consiliul comunal alege în aceeaşi şedinţă şi pe ofiţerul stărei civile, cînd acesta nu e ales ci e delegat de primar.

Iată cum se joacă reprezentanţii legilor şi constituţiei noastre cu drepturile noastre fundamentale sub acest regim anarhic, sub care,—de la ministru şi pînă la aprod — toţi guvernează şi administrează după bunul lor plac. Legile sunt puse la carantină şi numai iniţiativa zăpăcită a fiecăruia dictează şi ordonă.

Starea sanitară a Iaşului

Am relevat într'un articol cîte-va fapte scandalos de triste cari se petrec în oraşul nostru relativ la starea sanitară şi care ne pun în inferioritate faţă de multe tîrguri de provincie.

Faptele relevate de noi sunt slabe pe lîngă altele care ne sunt comunicate zilnic.

La Spitalul Spiridoniei care e în acelaşi timp serviciul clinic al facultăţei de medicină—nu există o etuvă de desinfecţie. Rufăriile bolnavilor de boale molipsitoare nu sunt desinfectate ci pur şi simplu spălate ca pe timpul lui Papură Vodă. In spital mişună mai bine de o sută de copii ai funcţionarilor Epitropiei, a supraveghetoarelor, supraveghetorilor, etc... Copiii aceştia sunt zilnic în toate sălile bolnavilor, ţinîndu-se de fustele mamelor lor şi primele cazuri de scarlatină, difterie, sunt pornite de la copiii aceştia prăpădiţi pe la spitale.

Spuneam de asemeni că vata murdară după pansamente o culeg bolnavii, dar nu am ştiut la ce o întrebuinţau. Aflăm de la un corespondent, că această vată odată spălată este în urmă vîndută plăpămarilor din tîrg care o întrebuinţează la fabricarea plapomelor. D. dr. prof. Botez poate ori cînd atesta aceasta.

Mai mult! Auzim că sala de aşteptare pentru consultaţiile gratuite e prea mică, serviciul prea greu şi trebuesc ca bolnavii să stee în stradă timp de mai bine de cîteva ore. Şi sunt în mulţimea aceasta de bolnavi şi ţărani şi orăşeni şi tîrgoveţi şi sunt tot felul de boli, de la friguri, pînă la tuberculosă, şi toate boalele infecţioase. Şi prin mulţimea asta trec oameni sănătoşi şi nu ştim cîţi din ei din această apropiere nu duc acasă o boală pentru copiii lor sau nevestele lor, sau în cazul cel mai bun nu se infectează ei însăşi.

Ne întrebăm—sunt oare posibile astfel de condiţiuni higienice într'o capitală? E oare permis într'un oraş universitar, cu o facultate de medicină ca o atare destrăbălare să existe? Nu e ruşinos şi scandalos?

Un fapt extra-ordinar s'a petreçut la Botoşani: un arendaş hlupav a crezut de cuviinţă să nutrească lucrătorii cu carne de vită atinsă de dalac.

Aşa spune parchetul — cu adaosul că Guttman — acesta ie numele arendaşului — cu bună ştiinţă, a făcut acest lucru, macar că i s'a atras atenţiunea asupra pericolului la care expune pe lucrători.

Dacă faptele sunt ast-fel, atunci suntem în prezenţa unui act de o grozăvie fără seamăn.

Noi nu generalizăm — dar infierăm cu adîncă indignare acest act şi cerem ca autoritătile să-şi facă pe deplin datoria şi ca o pedeapsă exemplară să fie statuată.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cu cărţile închise...

De câte ori, în anumite case părinteşti, n'aţi văzut atârnând cu mândrie şi ostentaţie pe pereţi colecţia de coroane, obţinute rând pe rând în toate clasele de către unul sau mai mulţi copii... Nu cunoaştem o mulţumire mai mare, mai sinceră, mai curată de cât aceasta: părinţii văzând în izbînzile şcolare ale copiilor siguranţa succesele viitoare sociale, bazate pe aptitudini, pe inteligenţă, pe spirit de disciplină şi de muncă. E drept însă că acele coroane sunt de multe ori—funerare: ele însamnă că copiii au făcut sforţări prea mari, au cheltuit prea grele încordări şi surmenări, lăsînd pe altarul muncei şi datoriilor şcolare—vlaga şi vioiciunea copilăriei, o pagubă infinit mai mare decât folosul doritelor distincţiuni şi triumfuri, adeseori fructul silinţei artificiale, iar nu al aptitudinilor reale.

Dacă acele premii şi izbânzi nu fac suprema şi infailibila dovadă a capacităţii şi a originalităţii pentru viitor, mai sigur încă este că în rîndurile elevilor mai puţin distinşi, ori chiar rămaşi în urmă pe scara clasificării, se găsesc uneori mai mari talente, mai serioase inteligenţe, mai reale aplicaţiuni spre anumite ramuri de înţălegere şi activitate, decât între eroii sfârşitului de an, salutaţi cu imnuri şi resplătiţi cu coroane.

Citeam tocmai zilele aceste capitolul din memoriile marelui dramaturg şi filosof al Angliei moderne, Bernard Shaw, în care e vorba de anii lui de şcoală. Ce luptă, ce căderi, ce dezastre! Nimic,—dar absolut nimic nu putea să înveţe din cărţi, nu pricepea şi nu găsea nimic în ele—creierul care avea să dea Angliei cea mai originală imaginaţie şi gândire după Shakespeare. Şi fenomenul se poate urmări mai cu interes studiind viaţa tuturor oamenilor de seamă: nicăiri nu vedem succesele de şcoală preţuind mult în evoluţia unui mare talent, cu alte cuvinte nu vedem pe dascăli în stare să fi descoperit, să fi prevăzut prin intuiţia lor germenele unei viitoare măriri sau puteri creatoare: acesta nu e rolul lor! Şi tocmai aici e paradoxul, uneori parodia învăţământului, unde se sacrifică mîndria unui talent pentru vr'o mizerabilă dată sau înşirare de fapte fără rost.

Nu că distincţia la studii ar fi incompatibilă cu dezvoltarea talentelor viitoare; dar dacă unul singur e înăbuşit într'o falşă atmosferă şi sistemă sterilă, cu ce răscumpără şcoala acest groaznic păcat? Care din noi nu este uimit văzând foşti tovarăşi ai săi de clas înzestraţi în societate cu înalte calităţi, deşi în vremea lor erau priviţi dintre cei mai răi elevi, urau şcoala şi fugeau de ea, preferind poate să-şi lase în oarele „furate“ imaginaţia şi gândirea să zboare liberă pe tărîmul mai întins al observaţiei şi al instinctului urmând unor chemări, reale dar neştiute sau nebăgate în seamă în *programul* învăţămîntului.

Filosofia cea mai înaltă a şcoalei—ar fi să mai închidă cărţile şi să deschidă mai mult ochii elevului; să-i se îngăduie suprema libertate—acea de a-şi dezvolta facultăţile personale, înclinările individuale cu care l'a înzestrat natura. In această privinţă pedagogia celor vechi era superioară celei moderne. Să sperăm că o revoluţie se va îndeplini în curînd.

Rodion

BIEŢII COPII!

— Dracu ştie ce fel de întrebări mai pun şi profesorii de astăzi! Mi-am adus pe fiul meu să dee examen de admitere în liceu. L'am pregătit cu preparator, a învăţat băetul toată vara ca un nebun şi închipuiţi-vă a căzut cu încă vr'o patru zeci căci n'a putut deslega problema următoare:

O căpăţină de zahar are circonferinţa cercului de bază de 0m. 80; iar înălţimea de 0m. 75. Să se afle volumul. Cîte klograme va cântări acea căpăţină, ştiind că un dm. 3, cîntăreşte 1 klg. 16, iar costul unei jumătăţi de kilogram este de 0l. 55?

— Trebuia s'o ştie, răspunse un domn roşcovan şi vesel.

— Cum trebuia să ştie? omule. Eşti coşco geamite licenţiat în drept şi avocat şi mă prind că de te'oi pune s'o faci—n'ai s'o faci...

— Azi n'aş face-o, dar acum 25 ani cînd eram în clasa 1-a gimnazială aş fi făcut'o.

— Ei şi.... ce vrei să spui—că ai uitat! Dar bine, bre omule, tu ai mai făcut de atunci opt clase de liceu, ai făcut algebra şi matematica raţionată.... dar ei nenorociţii de unde pot ei şti totul! Şi apoi la ce învaţă năsbîtii de astea dacă trebue să le uite“!

Aşa discutau vr'o câţiva domni în faţa unei cafenele, pe când seara se lasă uşor şi leneş, învăluind conturele lucrurilor de pe piaţa Unirei într'un văl străveziu, zabralnicul obicinuit al serilor de Septembrie.

— La noi, la Botoşani, zise un altul, o problemă sau o lecţie oarecare e un eveniment public, d-le. Aduc copiii cîte-o lecţie de trebueşte tot tărgul să se adune ca să le-o facă. Şi nu o poate, domnule!

In tot Botoşanul e un fost profesor care e mai tare şi pe ăla îl prindem atunci cu arcanu; pîrlitu văzîndu-se trebuincios face pe teribilu, ca să explice băeţilor. Aşa vine Georgel al meu cu o temă la limba română: *Despre foloasele muncei*! Ptiu, ucigă-l crucea de dascăl! Munca!? Ce să spuie băetul de foloasele muncei?

Ne-am strîns noi vr'o patru şi aide să arătăm lui Georgel foloasele muncei. Scrie, zic eu, cutare.... Aş, papa, îmi răspunde Georgel, nu face! Scrie că munca.... Aş, nici asta nu merge papa, trebue să îl chemăm pe Frunzescu. Frunzescu e profesorul de care vă vorbeam.

A venit Frunzescu, a mîncat, a băut bine şi apoi i-am zis:

— Ei, ce zici tu iubitule, ce ar putea scrie Georgel despre Muncă şi foloasele ei?

— Aici e nevoie absolut de Demostene.

— Cum Demostene?

— Aşa, Demostene! Numai aşa ne putem convinge de foloasele muncei, învăţînd istoria lui Demostene. Acum vine un period. Fiind gîngav din naştere şi avînd unele defecte fisice, care îl opreau de a se arata în public, Demosten prin o muncă stăruitoare nu numai că s'a scapat de aceste defecte, dar a devenit unul

din cei mai mari oratori ai vremurilor sale. Apoi îi tragi cu petricica în gură, cu escursiile pe malurile mărei și așa mai departe".

După aceea, e nevoie, continuă Frunzescu, să comparăm pe Demosten cu Lazaroni.

— Ce fel de lazaroni. Ce au de a face aci lazaronii?

— Dar cum crezi? Lazaronii din Neapole, care trăesc din pomană, numai să nu lucreze? Aci, arați cum aceștia preferă murdăria, foamea, de cît munca și roadele ei. Apoi faci o comparație între ei și Demosten și tragi conclusiile că munca e preferabilă. E nevoe să termini în termeni patetici. Așa se scrie!

Și a doua zi toate temele la limba romînă sunt cu Demosten și Lazaroni. Profesorul e mulțumit.

— Parafrazînd, zise unul, renumita frază a lui Agamemnon s'ar putea spune de copiii voștrii din Botoșani:

— La voi sunt și băeți cuminți și băeți proști, dar băeți originali nu sunt!

— Și ce crezi că numai la noi la Botoșani, dar ori unde, mă, în toată țeara românească, nu se gândește, nu se face de cît după o anumită normă. Cine o eși din normă aceasta—dă'i la cap! Copii se gândesc cum ar scrie ca să facă ca toți, profesorii caută să scoată din toți elevii unu și același tip! O problemă pentru toți, o lecție pentru toți, o descriere pentru toți! Profesorul nu poate pricepe că la unu, o fi capu altfel făcut, că el nu va putea face problema, descrie sau învăța ca altul. Nu! Asta nu e permis. Un ac pentru toate cojoacele!

Așa în școli, așa și în viață.

Ne plîngem că în școli și în societate avem prea multe secte, naționalism, socialism și alte *isme*. Să nu ne temem și aci e o normă și aci e calapodul. A auzit de o idee, a îmbrățișat'o ca să fie la modă, ca să placă, a capitulat fără să se fi luptat cu ea. Și cum e azi naționalist, mâine va fi socialist! Originali nu sunt, toți sunt comuni și ordinari.

— Și de unde dracu ar putea fi altfel, spuse un altul. In școală nu caută să se desvolte criteriul de judecată a băetului. Am învățat o mulțime de bazaconii pe care le țin minte așa papagalicește fără nici o însemnătate, pe cînd bunătăți de lucru le-am uitat. Uite, ca să desleg problema cu căpățina de zahar a băetului n'ași putea-o face—dar în fie-care zi de cîte ori trec pe lîngă Alexiadis îmi aduc aminte de frasa asta: *Daiein kai Parinsatidos ghignontai paides diu, presbiteros men Artacsercses, neoteros de Kiuros!*

— Și la ce mi-a servit mie în două zeci de ani de avocătură să să știu că multe substantive în *is* sunt *masculini gèneris*?

— Ba, ia, îmi aduc aminte ca azi. Trăgeam un chef acum vr'o zece ani. Și se încinsese o sîrbă nebună. Și Vasilescu răposatu, de a murit anul trecut, cînta acompaniind pe țigani. Și în loc de vorbele din sîrba popilor, o trăgea cu:

Amnis, orbis, glis annalis
Fascis, ensis, cucumis.

Și la fie care „*cucumis*" îi trăgea cîte un oftat de răsunau stîlpii cafenelei. La atîta mi-a servit latineasca!

— Dar istoria mă! Cum se învăța istoria în licee? Numai nume și cifre! Pare că era un fel de liste de abonați la telefon.

— 91 : Iuliu Cesar
— 1401—1433 : Alexandru cel bun
— 1688—1714 : Const. Brîncoveanu
— 1643—1715 : Ludovic XIV

Și așa se învață toate. Bieții copii!

Dr. I. Duscian

N. Arbore—I. Vârlănescu

Printr'un ordin ministerial institutorul N. Arbore de la școala Vasile Conta, bariera Nicolina, trece director și institutor în locul d-nului I. Vîrlănescu la școala Cuza Vodă, de la bariera Salhana. De la o extremitate la alta a orașului, această mutare e o crudă și nedreaptă lovire adusă lui I. Vîrlănescu.

Atenția dată lui N. Arbore, e o uneltire a clubului liberal din Iași, unde se clocește și se plănuesc toate infamiile. Cu ce păcătuise Vîrlănescu în fața clubului de la Tufli? Cu totul. Pe club nu-l interesa activitatea dăscălească a lui Vîrlănescu; pe club nu-l interesa de ce vază se bucură Vîrlănescu între colegii săi; nu Clubul liberal numără de cîți-va ani între membrii săi pe N. Arbore, și acest N. Arbore trebuia *cazat*.

Dar cum?

Să-l facă revizor la Constanța? Nu voia Arbore. Să-l facă revizor la Iași? Lua locul lui Sachelarescu. S'au hotărît dănciucii de la club și au hotărît să-l facă director. Și l'au făcut director. Dar direcția la o școală primară cere ca să fie și institutor la acea școală.

De aici prigoana contra lui Vîrlănescu și la direcție și la catedră.

Și clubul liberal din fața lui Tufli a mulțumit pe Arbore. Putea el să nu primească această ofertă? Putea el să facă pe mofturosul în club. A zis bgdaproste și de azi contează ca director și institutor în locul lui Vîrlănescu.

N. Arbore e o veche cunoștință a *Opiniei*.

In No. 112 din anul II, din 1898 (Sept. 20) *Opinia* luă apararea lui Arbore, destituit din directoratul de la V. Conta de însuși d. Haret, pentru că—se zice—în calitate de președinte al conferinței institutorilor ieșeni a semnat niște deziderate asupra chipului de a se ținea al conferințelor și generale și parțiale.

In Iunie 1898 d. Haret fusese în Iași, unde a stat 4 zile să reguleze profesorii cu oarele. El era musafir la otel Trajan, alături cu clubul. Acolo Haret a chemat unul cîte unul institutorii și profesorii și i-a spoveduit duhovnicește, admonestînd tare să audă toți pe dascalii cari făceau politică conservatoare.

Și Arbore a fost destituit din directorat de Haret.

Opinia a luat apararea lui Arbore, și în 2 numere consecutive (24 și 25 Sept. 1898) s'a publicat toată chestia: *Unde e vinovăția lui Arbore*? Partidul conservator a răsplătit pe N. Arbore cu revizoratul de Iași și Constanța. In 1900 Iulie făcîndu-se fuziunea, vine ministru de culte C. Arion și secretar general d. Ag. Laurian. *Micul* revizor de Constanța găsește cu cale să scrie secretarului general, felicitîndu-l de fericita numire și că ministru ca Arion n'a mai fost, dîndu-se ca vechiu junimist.

Urmarea a fost că revizorul de Constanța a venit simplu dascal la Iași și a trecut apoi la liberali, clubist cu *stagiu*.

Sunt ani de atunci. Partidul liberal a ținut în umbră pe Arbore *să nu se pîrlească*. Azi îl scoate la lumină, *albit* gata.

Opinia în 1907 infierează cu aceiași tărie fapta clubului liberal... mutat de la Traian și pe acelaș ministru Haret.

Deosebirea! azi nu luăm apararea lui Arbore. El a evoluat sau... *a zburat*. Fapta însă odioasă a lui Haret se repetă.

...Alte măști... aceiași gumă. La ce am mai profeți!

STRUNA ZILEI

NAȚIONALISM ȘCOLAR

Părinții celor 30 de elevi căzuți la corijare au petiționat la minister, invocînd ca motiv al neștiinței elevilor frequentarea cursurilor de agitație naționalistă. Se speră că d. Haret va rezolva petițiunea în modul următor:

Recunoaștem just motivul
Prin urmare admitem scuza:
Promovați sunt toți elevii,
Corigent e.... A. C. Cuza.

CRONICA SOCIALA

Al 3-lea Congres internațional de lapte

Se pare că marele interes ce se dă chestiunei laptelui, a făcut ca un număr mare de congresiști să se întîlnească alegînd ca loc de discuțiune Schéveningue, una din cele mai frumoase plaje din Europa.

In sala de recepțiune din Kurhaus în sara de 11 c., a fost primul rendez-vous al membrilor Congresului, pentru reinoirea legăturilor amicale făcute încă de la precedentul congres ținut la Paris.

O mare animațiune a urmat acestei întîlniri cu tot cosmopolismul națiunilor aderente.

Biroul permanent al federațiunei internaționale de lăptărie în dimineața zilei de Luni 16 c., a avut loc ședința intimă în una din sălile de la Binnenhof, în care s'a discutat localitatea viitorului congres și pare-mi-se că opiniile s'au oprit asupra orașului Budapesta, ceia ce pentru noi Romîni, ar fi un mare avantaj, căci în cazul acesta, prin faptul apropierei, numărul nostru va fi sper mai mare ca aci. In urmă președintele congresului Prof. Dr. H. P. Wysman a învitat representanții diferitelor state și industrii de lapte la un lunch, în splendida sală dela Palace Hotel.

Deschiderea congresului a avut loc la ora 3 p. m., în Kursal, decorat în special pentru această solemnitate. Drapelele tuturor națiunilor participante făcea în adevăr efectul unui congres internațional. Estrada ornată cu diferite plante era locul de unde s'au pronunțat discursurile de deschidere al congresului.

Ședința de deschidere are loc în prezența A. S. R. Principele Henri al Țărilor de jos și sub președenția de onoare a d-lui Ministru de agricultură, industrie și comerț. Discursuri au fost pronunțate de d. președinte de onoare, de d. președinte al Federațiunei internaționale de lăptărie și de președintele congresului, arătînd importanța congreselor precedente și progresul ce se face atît în studiul laptelului în mod științific, cît higienic și industrial. Probă că laptele este o chestiune vitală de higienă și alimentațiune, este prezența atîtor naționalități, cari au ținut a lua parte la discuțiunile ce vor începe.

D. Schwaring secretarul general a citit raportul asupra lucrărilor preparatorii ale congresului. Sunt înscriși 900 membri, dintre care 500 străini, iar restul de 400 Olandezi. Acest număr mare de adesiuni sunt datorite activității comitetelor străine aderente Federațiunei internaționale de lăptărie, astfel din partea Franței au fost 100, Belgiei 70, iar *România în spre mîndria noastră a atins cifra de 68*, adesiuni ce arată că laptele deși un aliment, are însă nevoe de atîtea precauțiuni higienice, pentru ca el să poată corespunde cerințelor unei populațiuni.

Două-zeci și una națiuni sunt reprezentate sau prin delegați oficiali sau prin dalegați ministeriali, iar restul sunt Societăți de lăptărie și agricultură.

Face cunoscut că seara la 10 ore o recepțiune va fi oferită membrilor congresiști de către guvernul olandez în Kurhaus, ca probă de cea mai mare simpatie de care se bucură congresul către statul olandez. In urmă multe chestiuni privitoare la congres asupra excursiunilor ce se vor face și la care o mulțime de congresiști vor lua parte, printre care și subsemnatul.

Această ședință solemnă s'a sfârșit cu două discursuri cu subiect științific de către d. prof. Dr. Arloing, directorul școalei naționale veterinare din Lyon și prof. Dr. Ostertag de la școala superioară veterinară din Berlin, cari au tratat asupra „Tuberculinei".

Ceia ce face mirarea tuturor este numărul mare de Români ce au luat parte la acest congres de lapte. Țara noastră care este pe punctul de a începe a se reorganiza în această direcțiune fiind una din cele mai bănoase industrii, va profita mult, atât din punct de vedere zootehnic cât și industrial.

Până acum n'am obișnuit să privim laptele ca un aliment oareși care, fără să căutăm a-i da îngrijirile de care are nevoe, căci pe cât este de bun ca aliment pe atât este de vătămător populațiunei cînd el este falșificat și provenit de la un animal bolnav. — In scopul acesta un serviciu pentru controlul laptelui de 2 ani funcționează în București, obținînd rezultate admirabile, ast-fel unde falșificările se ridicau la 56 la sută au fost reduse în primul an la 20 la sută.

Autoritățile ar trebui să aibă mai multă grijă asupra hygienei alimentare, căci nu e cheltuială zadarnică pentru ca populațiunea să fie sănătoasă. Să luăm exemplul străinilor și să'l aplicăm și noi conform obiceiurilor țărei dacă voim ca sanatatea să predomine printre cetățeni.

Dr. Gh. Dumitrescu
chimist
directorul laboratorului de analisă
a laptelui din București.

Schéveningue 19 | 9. 1907

Litere-Științe-Arte

La teatrul național se repetă în momentul de față comedia: „Omul cu mânile mici....", traducere din franțuzește.

*

Dintre cărțile de matematici, aprobate de Minister, sunt și următoarele două manuale didactice ale d-lui Gh. Gr. Gheorghiu:

1) **Aritmetica comercială** (Ed. IV) pentru *clasa I* a școalelor comerciale elementare și a școalelor profesionale de fete.

2) **Aritmetica practică** lucrată *prin întrebări și probleme* pentru clasa I secundară.

Aceste cărți s'au și pus în vînzare, ambele cu prețul de *2 lei* exemplarul.

*

Prin o pripită informațiune ziaristică s'a lansat în cursul acestei săptămâni știrea că savantul profesor Metschnikoff a găsit microbul „apendicitei". Știrea însă fu dezmințită, de oare ce e vorba numai de niște cercetări, iar nu de descoperiri.

*

Cunoscutul compozitor religios italian Don Perosi a terminat o nouă lucrare intitulată „Cantata sufletului", de o măreție necunoscută. Corul întonează o rugă: „Libera me, Domine" în timp ce orchestra, în aconpaniament, arată agonia corpului. Cantata se încheie printr'un cor femenin foarte delicat: In paradisum te deducant angeli...

*

Germania adăpostește în acest moment trei mari și importante congrese medicale: acel pentru tuberculoză, acel pentru științi naturale, în Dresda și acel ce s'a deschis eri Luni la Berlin pentru hygienă și demografie. La acesta din urmă participă peste 4.500 de medici.

*

Revista „The Reform Advocate" din Chicago publică în numărul său de August o nuvelă de d. A. Steuerman „The Auction", din viața arendașilor. Traducerea din românește e semnată O. Leonard.

*

Reproducem următorul interesant tablou care arată numărul proporțional al medicilor în principalele capitale ale lumei.

	Populație	medici
Berlin.	1.678.000	2.229
Londra	4.550.000	5.837
Viena.	1.674.960	2.348
Bruxelles . . .	505.000	496
Sophia	68.000	37
Copenhaga . . .	380.500	344
Madrid	512.000	1.073
Paris	2.714.000	3.027
Athena	120.000	148
Amsterdam. . .	446.009	317
Budapesta . . .	506.384	1 070
Roma	462.783	985
Christiania . . .	148.315	269
Lisabona. . . .	301.206	322
București . . .	296.380	345
Saint-Petersburg .	1.439.000	1.824
Belgrad	54.350	37
Stockolm. . . .	306.000	236
Constantinopole .	900.000	315
New-York . . .	3.437.202	2.528

Informații

D. dr. Mihail, inspector sanitar a fost alaltă-eri în localitate; d-sa a făcut mai multe inspecții și cu această ocazie a cercetat și reclamația făcută de d. farmacist Konya contra d-lui dr. Fabini, proprietarul farmaciei de lîngă Tufli, prin care se plîngea ministerului că acesta din urmă și-a instalat farmacia prea în apropiere de a sa, din care cauză d. Konya pretinde că la d-sa numărul rețetelor a scăzut considerabil de 4 ani încoace, presentînd tablourile din care reese că a mers scăzînd treptat pe fie-care an cu 2000 de numere.

Rezultatul anchetei nu se cunoaște; d. dr. Mihail și-a înaintat raportul său direcțiunei generale a serviciului sanitar.

—

Consiliul de disciplină al baroului de avocați s'a întrunit eri după amiază la orele 2, ocupându-se cu mai multe chestiuni și cu reclamația d-lui Agatștein contra avocatului Stoica.

—

D. N. Lupu, prefectul județului Fălciu, se află de eri în localitate.

—

Membrii consiliului comunal se vor întruni astă-zi la orele 4 p. m., sub președenția d-lui N. Gane, primarul orașului.

—

Alaltă-eri seara au plecat spre America 16 familii, din localitate, iar parte din județul Botoșani.

—

Membrii consiliului de higienă al orașului vor ținea ședință Sâmbătă 16 Septembrie a. c., pentru a discuta cîte-va chestiuni la ordinea zilei.

—

D. judecător de instrucție V. Erbiceanu urmând cu cercetările în afacerea lui I. Faer, care a falșificat niște polițe în dauna d-lui M. Braunștein și despre care am vorbit eri, a constatat că acesta are cîți-va complici.

Pentru a mai comite o escrocherie, el a presentat unei persoane pe un complice al său drept Braunștein, în afacerea unui proces.

—

Consistoriul spiritual al Mitropoliei s'a întrunit astă-zi pentru a lua în cercetare cazul preotului C. Grigoriu, de la biserica Moara de vânt, dat judecății pentru rea purtare,

—

D general Tătărăscu. comandantul corpului 4 de armată a plecat azi dimineață la Pașcani.

—

Sâmbătă se va începe la Institutul Gregorian examenul de admitere în școala de moașe, de pe lîngă acel institut.

—

Citim în „Vâlcea Conservatoare":

Duminica trecută a avut loc la Horez alegerile comunale.

Lista susținută de administrația d-lui Crăsnaru în cap cu d. Vasile Tintorescu și pentru care zapciul Iancu Pleșoianu a făcut și imposibilul ca s'o vază aleasă, a obținut „ridicolul număr de voturi de 50, pe cînd lista amicului nostru d. Mihalache Ogrezeanu și care a fost proclamată aleasă, a întrunit peste 200 de voturi".

—

D. C. Grigorescu, președintele Casei de Economie din Tatarași, care a fost ales prin aparatul polițienesc, după cîte-va luni de amorțire, abia pentru Duminică 9 Septembrie a făcut I-a convocare pentru adunarea generală ce urma să voteze gestiunea financiară pe exercițiul 907—908, lucru ce trebuia să-l facă în luna Iulie cel mai tîrziu după cum se hotărâse de adunarea ce a ales actualul comitet.

Ceea ce e de observat la a doua convocare ce are loc Duminică 16 ca și la cea dintâi, ora întrunirei e fixată pentru 12 jum. ora dejunului, cînd adunarea se va ține cu ori-ce număr de membri și cînd cea mai mare parte din societari nu vor putea să ia parte la discuția bugetului.

D. Grigorescu, se vede că are intenția să lucreze în obscuritate de oare-ce a convocat adunarea tocmai la ora așa de nepotrivită cum e ora 12 din zi.

—

Biserica Sf. Ilie. — De un șir de ani biserica Sf. Ilie din Iași, zisă din vechi *Biserica Ghianghei* e închisă. Părintele C. Arion cât a fost paroh la acea biserică a încercat o reparare originală prin subscrieri benevole, și fără autorizarea nimăruia.

Azi un grup de parohieni ortodoxi duși de dorul de a vedea această veche biserică—una din cele 10 biserici vechi a le Iașilor (secl. XVI-a) au făcut o cerere colectivă către onor Primărie ca să dispună restaurarea bisericei, căci și prin partea locului e chemată a fi una din podoabele Iașilor.

Cererea a fost acoperită de sute de iscăliturі. După ce se va lua avizul I. P. S. S. Mitropolitului Partenie se va înmâna cererea onor Primărie spre a sa vedea în urmă măsurile ce se vor lua.

Dorim din suflet și ne place când vedem că faptele pioase trăesc încă în sufletele cetățenilor noștri!

—

D. Nicolae Xenopol senator și directorul revistei „Mouvement economique", s'a reîntors în București, după o ședere de 15 zile la Paris.

—

DIVERSE

— Eri a încetat din viață în azilul de bătrâne din strada Română d-na Profira Averescu, în etate de 99 ani.

— Aseară trei italieni se întorceau de la gară cu trăsura cu un cal No. 153 a lui Ichil Leizerovici.

Calul luînd vânt unul din ei a sărit din trăsură și a căzut jos fracturîndu-și craniul.

Nenorocitul a fost internat la spital.

— S'a cerut urmărirea și prinderea criminalului Stefan Poroncă, care a dis părut din Buzău.

— Grănicerii au prins eri noaptea în apropiere de locul numit „Creasta" de pe malul Prutului, pe doui contrabandiști din Rusia.

— Poliția a arestat pe un individ suspect, ce rătăcea pe străzi și care se crede a fi un spărgător de meserie.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

2

O PATĂ DE PAGÂN

Pătimaș din naștere, cu o inimă mineralizată, vanitoasă, închisă ori-cărui sentiment, habar n'are despre principiul significativ al doctrinei de sentiment. Această doctrină este o pledoarie pasionată contra fanatismului logic, și în favoarea cunoștințelor spontanee ale conștiinței.

In drama petrecută la Buhuș, degeneratul a privit pe Zenobia numai cu un ochiu, așa că dacă ar fi vroit să facă definiția virtuței, ar fi vorbit de ea ca de o mare descoperire. Istoria acestui spirit este o problemă mecanică psychologică. Omul vanitos are diverse maniere de a crede, care credinți pornite din cei 2 poli opuși ai gîndirei lui, nu se contrazic fiind-că ei pleacă de la ceată; de aceia vanitatea nu-i de cît o prostie de amor propriu.

Insurătoarea acestui om nu a fost de cît o comedie care pe dată s'a schimbat în dramă pentru a ajunge imediat la un finit tragic.

Acest om pare că are un viciu în organismul lui vizual care alterează senzațiunea luminei, a figurei și a colorilor, în fine par'că ar purta niște ochelari negri cari absorb colorile vii și lasă se vadă toate colorile într'un aspect întunecat.

Pentru el natura este exact așa cum îi apare lui și nimic nu există în afară de ceia ce el zărește.

Aceasta nu-i de mirare fiind-că „el" este expresiunea esteticei, a educației, a filosofiei, a temperamentului și a constituției organismului său. El este lipsit de regulile rezonamentului și de drumul adevărului.

Cît e de trist cînd multa sau puțina instrucție ce o are cine-va nu-i precedată de educație.

In chestia educației nu poate fi o egalitate de spirit, căci pentru a fi cineva onest asta depinde de sine însuși, dar pentru a fi deștept, e cu totul alt ceva.

Dacă e adevarat că există o inteligență pasivă care nu-i de cît o oglindă, atunci sunt și inteligențe active, adevărate focare de lumină, spirite evoluționiste în morală până la perspecțiunea conștiinței puse așa de sus în cît nu ne temem nici o dată de căderea lor.

Evanghelia zice: trebue să judecăm arborii după fructele lor.

Traduse în langaj critic aceste înțelepte percepte se pot anunța astfel: In operile părinților se vede valoarea urmașilor.

Iar pentru a termina voiu adăoga că trebue să continuăm a lupta pentru progresul vieței noastre sociale, fără îndoială că din sufletul acestor gesturi sporadice ese ceva.

Dacă gîndirea e un fenomen individual, opinia născută mai întâi în spirit, cînd cîștigă mai mulți proseliți, atunci sufragiul mai multor persoane, face opinia comună.

Doctor I. Antoniu
Bîrlad

„Opinia“ în Provincie

DIN HUŞI.—Taberile liberale obosite de atîta luptă stau şi aşteaptă desfăşurarea evenimentelor. Noul consiliu comunal se va constitui în marginile legei. Se prevede că cei mai mulţi sorţi de reuşite la primariat îi are d-l Dobre Dobreanu, care are la spete pe d-l Gh. Panu. D-l Gh. Panu are tot interesul să'şi menţină o preponderenţă politică în Huşi prin Dobreni. De fapt şi d-l N. Cişman are vechi legături de prietenie şi rudenie cu Panu, dar pentru moment interesele l'ar înclina spre candidatura lui Bendorf cu care d-sa are vechi legături în Huşi. In cearta acestor 2 candidaţi, se vîră cu pretenţii şi Căp. Mustea, unul din cei 3 combatanţi şi duelgii.

Faţă cu eşecul suferit a doua oară de d-l dr. I. Munteanu, d-sa s'a resemnat şi a lăsat să înceapă lucrurile pe voia altora. In acelaşi timp şi prefectul Dr. N. Lupu va concentra toată activitatea sa în trebile judeţului, mai ales că faţa cu noile legiuiri agrare rolul său e precumpănitor în îndulcirea raporturilor dintre săteni şi proprietari.

Dacă cei de la comună se vor arăta cuminţi şi vor pune mai presus de toate interesele oraşului, lucrările vor merge pe linişte, dacă însă vor căuta să facă răsbunări politice în slujbaşi, atunci se va vedea ce se va face.

Lumea politică discută în primul loc atitudinea ostilă a d-lui Ir. Gheorghiu şi a d-lui C. Leonida, despre care vă voiu ţinea în curent.

— La gimnaziul local s'a făcut o mare schimbare în corpul didactic. Singur directorul Nestian a rămas locului, deşi foarte amărît că una a cerut şi alta a eşit. D-sa din conservator clubist de la Piteşti a răsărit azi liberal sadea dar desamăgit.

— Pr. I. Andriescu a obţinut numirea ca paroh la biserica Banu din Iaşi. Cum va rămînea însă şi cu catedra la Huşi, legea clerului fiind categoric contra?

—

DIN TÎRGU-OCNA.—Corespondentul nostru din Tîrgu-Ocna ne scrie că alegerile comunale au început de eri dimineaţă. Poliţia a sechestrat pe oameni, într'o ogradă, de unde grupuri, grupuri i-a adus la vot supt pază cu buletinele date.

Cum în Tîrgu-Ocna alegătorii în mare parte sînt ţărani, mahalagii, e foarte lesne administraţiei să ingereze pe faţă, mai ales că alegătorii merg la vot cu buletinele date de acasă.

Totuşi temîndu-se de vre-o tragere pe sfoară, poliţaiul Diaconescu a tras desdedimineaţă o soponeală crîşmarului Sandu Ochiană, femeii lui şi copilei sale. Se temea poliţaiul că la cîrciuma lui Ochiană s'ar putea dejuca planurile administraţiei.

Partea nostimă e sfeterisirea de pe listă a candidaturii lui Nec. Codreanu şi înlocuirea lui cu imaculatul dr. Gheorghiu.

In acest scop Radu Porumbaru a făcut 2 rînduri de buletine; cele afişate pe strade erau cu N. Codreanu; cele clandestine erau cu Dr. Gheorghiu. Ii era parecă ruşine şi lui de saltimbancul Gheorghiu.

Pe supt mînă s'a dat ordin poliţaiului ca adunînd şi sechestrînd alegătorii să le dea buletine închise cu Gheorghiu şi să aducă deschise cele cu Codreanu. Şi aşa se speră să reuşească Radu Porumbaru cu protejatul său.

De rezultat vă voiu comunica la vreme.

Ultime informaţii

Afirmăm că comisiunea parlamentară agrară care urma să se întrunească pe ziua de 15 Septembrie—nu se va mai întruni la acea dată, aceasta din cauză că nici unul din anteproectele, care urmau să fie supuse discuţiunilor comisiunei, nu este definitiv întocmit.

Ceva mai mult: căpiteniile n'au ajuns definitiv la înţelegere asupra redactărei principiilor.

Probabil că nici la 1 Octombrie nu se va putea întruni comisiunea.

—

Aflăm din sorginte sigură că revizorul Capitalei d. Simionescu a fost silit să demisioneze din cauză că la congresul profesorilor nu a executat cu destul devotament ordinul ce i-a fost dat de d. Haret.

Demisionarea a fost precedată de un interogatoriu luat de d. secretar general.

Afară de bănuiala că ar fi simpatizat cu profesorii protestatori în contra ilegalităţilor d-lui Haret, i se impută revizorului Simionescu şi faptul că a beneficiat de situaţiunea sa pentru ca institutorii să introducă în şcoli manualul său de geografie.

Vom reveni asupra acestei chestiuni, pentru că este în legătură cu reclamaţiunea unui autor al unui manual de geografie, pe care d. Haret ţine să-l satisfacă.

——

Consiliul de reforma al corpului 4 de armată s'a întrunit eri sub preşedenţia d-lui colonel Stroescu.

Consiliul s'a raupat cu cazul locotenentului Răducănescu, din regimentul 7 calaraşi, căruia i s'a adus acuzarea că nu a îndeplinit ordinul ministrului de răsboiu cu privire la traiul în concubinaj.

Consiliul a decis reformarea locotenentului Răducănescu; trei din membri au fost pentru reformare, iar doui contra.

——

Vizita A. S. R. Principelui Ferdinand cu ocazia alergărilor de cai ce vor avea loc Vineri şi Duminică pe şesul abatorului, încă nu e definitiv hotărîtă.

Totuşi în cercurile militare din localitate participarea A. S. R. Principelui Ferdinand la alegări se dă ca sigură şi tot odată se afirmă că A. S. R. va veni însoţit de A. S. R. Principele Carol.

—

O scrisoare a d-lui N. Xenopol.—Direcţiunea ziarului nostru primeşte următoarele din partea d-lui N. Xenopol, senator de Tecuci, pe care le publicăm cu multă plăcere:

Domnule Director,

Intorcîndu-mă eri din străinătate, găsesc telegrama lucrătorilor ziarului *Opinia*. Această telegramă a sosit după plecarea mea, aşa încît de abia eri am luat cunoştinţă de dînsa.

Vă rog foarte mult să fiţi interpretul sentimentelor mele de gratitudine faţă de lucrători. Din numeroasele manifestaţiuni de simpatie ce mi s'au făcut cu ocazia izbîndei noastre de la Tecuci, acea a lucrătorilor de la „Opinia“ m'a mişcat mai mult.

E timpul să ne gîndim de a respîndi ideile conservatoare şi printre lucrători, cari pînă acum au rămas prada agitatorilor socialişti.

Am văzut rezultatele acestei propagande: nenorociri pentru ţară, suferinţi şi dezamăgiri şi pentru lucrători.

In partidul conservator, partid de ordine şi de progres, lucrătorii vor găsi mult mai lesne garanţia desvoltărei şi îmbunătăţirei soartei lor. Voiu arata în presă şi în parlament cum se poate realiza această conlucrare a claselor muncitoare cu partidul nostru.

Primiţi vă rog asigurarea înaltei mele stime şi consideraţii.

Nicolae Xenopol.

Bucureşti, 10 Septembrie 1907.

——

Circulă svonul că ministerul de interne se ocupă cu chestia expulsărei a mai multor ziarişti evrei din ţară.

D. Panaitescu directorul siguranţei generale la ministerul de interne va fi însărcinat de a presenta ministrului un raport detaliat asupra acestei afaceri.

—

La şcoala fiilor de militari cursurile s'au început eri, afară de clasa V-a care 'şi va deschide cursurile Lunea viitoare.

Astă-zi a început concursul de admitere în acea clasă.

La Bucureşti concursul de admitere la şcoala de infanterie şi cavalerie începe mîine.

—

Comitetul de iniţiativă a medaliei „Griviţa“, a primit astă-zi următoarea scrisoare din Euxinograd:

Comitetului Medaliei „Griviţa“. Alteţa Sa Imperială Marele Duce Wladimir mă însărcinează de a exprima comitetului medaliei „Griviţa“ profunda Sa recunoştinţă pentru trimiterea medaliei pe care Alteţa Sa o acceptă cu mare plăcere.

(s). *Colonel Comte Fersen*
Aghiotantul Alteţei Sale Imperiale

——

In urma decisiei direcţiunei generale a serviciului sanitar, pe teritoriul comunei Păncreşti, din judeţul Roman, se va construi o pelagroserie.

——

Ministerul de domenii a fixat următoarele taxe de păşunat cu începere de la 1 Septembrie: a). pentru armasari, cai, epe şi cîrlani 0.50 bani de cap; b). catîri, şi magari 0.15 bani; c). berbeci, oi, ţapi şi capre 0.05 bani şi d). porci şi purcei 0.10 bani.

——

Pe ziua de eri s'au făcut următoarele numiri la Epitropia Cassei Sf. Spiridon.

D. Iorgu Sion a fost numit intendent la spitalul din Focşani;

D. Dobrovici, intendent la spitalul „Precista Mare“ din Roman.

——

Casa şcoalelor a trimes revizoratului nostru şcolar suma de 330 lei, pentru a se ajuta cu cărţi şi haine elevii săraci de la şcoalele rurale din judeţ.

——

In vederea însemnatului număr de elevi evrei cari n'au putut găsi locuri în clasa I a liceului şi gimnaziilor, cîţi-va fruntaşi evrei au luat iniţiativa de a întemeia o clasă gimnazială pregătitoare pe lîngă una din şcolile izraelito-romîne din localitate.

——

Din Roman ni se scrie că tînărul Mauriciu Schweig, venind eri cu trenul de Iaşi, a căzut jos din tren în apropiere de Roman, rănindu-se mortal.

Nenorocitul tînăr a fost internat la spital.

——

Astă-zi concurenţii la bursele vacante de la seminarul „Veniamin Costachi“ au început proba orală.

Concursul va lua sfîrşit mîine, iar rezultatul se va cunoaşte mîine seară.

——

Parchetul general a fost înştiinţat că grănicerii din punctul Bumbata, judeţul Fălciu, au pescuit în apa Prutului cadavrul unui individ ca 40—45 ani.

S'a orînduit o anchetă.

——

Unele ziare din Capitală au dat cîte-va informaţii răutăcioase relative la mersul lucrărilor aducerei apei de la Timişeşti. Nu ştim din ce isvoare au fost informate numitele ziare şi în ce scop au dat aceste informaţii, ştim atîta că ele sunt neadevărat şi rău-voitoare.

Din informaţiile pe care le-am cules putem asigura pe cetitorii ziarului, că lucrările începute se continuă şi că nu a intervenit nimic care să le fi abătut de la norma lor. Timpul stipulat prin contractul între societatea de lucrări şi primărie va fi păzit cu rigoare şi execuţia acestor lucrări se va face întocmai şi vor fi gata la data indicată.

Vom reveni cu amănunte şi mai precise— de data asta am voit să desminţim unele svonuri care nu ar fi putut de cît produce neîncredere în publicul doritor de a vedea în curînd realizat acest vis al lui—aducerea unei ape bune şi sănătoase.

——

Spuneam eri, că poliţia noastră de siguranţă urmăreşte nişte spioni ruşi, ce s'ar afla în oraşul nostru.

Procedeurile poliţiei sunt ridicule, cu atât mai mult cu cât ea şi-a îndreptat cercetările şi urmăririle către nişte persoane, care au devenit suspecte poliţiei prin faptul că au primit nişte scrisori din Odessa.

In orice caz ar fi bine ca întreaga atenţie să nu fie concentrată asupra acestor lucruri ci ar face bine dacă ar lua măsuri contra tripourilor, care trec de 100 în localitate şi care dau loc la fapte din cele mai scandaloase, cum s'a întîmplat la un tripou din strada de Sus, unde un biet preot care venise cu copiii la şcoală a fost atras în cursă de nişte şarlatani, şi era să fie victima unui furt de 2000 lei.

Tripourile acestea, după cum am spus multe la număr sunt pline de o sumă de indivizi care jefuiesc mai rău de cât în codru.

De altminteri noi vom întreprinde o anchetă asupra tripourilor din Iaşi, de care suntem siguri că poliţia n'are habar!

——

Prefectura de judeţ a pus în vedere autorităţilor comunale de a lua măsuri contra comerţului clandestin de struguri de prin podgorii.

——

Judiciare.—La curtea de Apel secţia II-a s'a judecat astă-zi din nou procesul intentat de preotul Aristatel Popescu, din judeţul Dorohoiu contra Epitropiei sf. Spiridon, proces care durează de aproape 3 ani.

Numitul preot cere daune Epitropiei sf. Spiridon pentru un pământ care a fost incalcat de ţarani.

Curtea i-a respins apelul.

*

Tribunalul secţia I-a judecă astă-zi procesul dintre C. Filipescu şi obştia locuitorilor din Leţcani pentru pămînt.

*

Mîine curtea de Apel secţia I-a va judeca procesul dintre d-ra Florica G. Muzicescu, Alice Nanu şi Epitropia institutului Anastase Başotă pentru revocarea şi anularea unui legat.

*

In ziua de 22 Septembrie curtea de Apel secţia I-a va judeca apelul făcut de cunoscutul escroc Albert Litwak, care a fost condamnat de tribunal pentru falş în acte comerciale.

Tot în aceiaşi zi procesul lui N. Gavriliţa, pentru conrupere de mînore.

——

Reformatorul d. dr. Cantacuzino.—Ziarele liberale cari n'au încetat de a ataca pe d. dr. prof. Obreja de a nu fi făcut nimic pentru serviciul sanitar şi a înalţa în slăvile cerului pe actualul director de la care aşteptăm totul, sunt nevoite să bată în retragere şi iată ce scrie Independenţa:

„Dr. dr. J. Cantacuzino, proectează o reformă capitală a serviciului nostru sanitar. Se ştie că până în present multe din instituţiile sanitare erau dependinte de comune şi judeţe.

Acest sistem presentă grave inconveniente prin faptul că există o prea mică stabilitate a instituţiilor sanitare intreţinute de aceste, căci ele variază cu fiecare judeţ şi comună.

Pentru a îndrepta aceste inconveniente, d. dr. Cantacuzino a propus în consecinţă de a centralisa teate fondurile aceste în mânile direcţiei serviciului sanitar.

Această reformă propusă de d-nu dr. prof. Obreja fostul director al serviciului sanitar va fi realisată prin noua lege sanitară proectată de d-rul Cantacuzino.“

Prin urmare d. dr. Cantacuzino nu va face în marea sa reformă de cît să copieze un proect întocmit de predecesorul său. Aşa mai pricepem şi noi.

——

Ştiri şcolare.—Postul al treilea de învăţător de la şcoala din comuna Bivolari, a fost rezervat d-şoarei Paulina Neculcea.

— Următorilor normalişti li s'au rezervat locuri în învăţămîntul primar rural din judeţul nostru: Carp D. Gheorghe la Bivolari, Popovici E. Gh. la Sinesti, Gavrilescu Margareta la Scobinţi, Meroie Magdalena la Prisacani, Sachelarie Ana la Chişcăreni şi Preotului Popovici Gh. la Sineşti.

— Concursul de admitere în gradul al doilea al şcoalei profesionale „Reuniunea Femeelor Române“ va lua sfîrşit mâine.

— D. Raki Vasiliu a demisionat din comisiunea examinatoare pentru capacitate de la Liceul Internat. In locul său a fost numit d. V. Bottez.

— Iată numele elevelor care au reuşit la examenul de admitere la Externatul secondar de fete din localitate:

Neculau Elena, Ionescu Eugenia, Sadoveanu Henrieta, Stancov E., Bottez Olga, Cărăuşu Margareta, Cosma Elena, Dobreanu Corina, Horga Otilia, Mironeanu Emilia, Voişel Margareta, Niculescu Emilia, Gherasimescu Elena, Jelea Victoria, Max Aspazia, Mircea Lucreţia, Onu Aspasia, Vrînceanu Lucreţia, Constantinescu Elena, Grecu Teodora, Ioanid Maria, Ionescu Z, Baciu, Gănescu, Borş Ana, Dioga Elena, Popovici Lucreţia, Ionescu Laura, Simion Profira, Vasiliu Eugenia, Georgescu Ana, Sihleanu Elena, Sterea D. Elena, Strat Maria, Chiţu Alexandra, Fudulachi Natalia, Hangan Zenobia, Pomula Olga, Sinescu E., Bottez Maria, Borisov Silvia, Gheorghiu D. Elena, Ştefănescu M., Bogdan Elena, Cariadi Ana, Comarniski E., Grigoriu Veronica, Ştefănescu E., Alexandrescu E., Claus Elisa, Mavrodin R..

Dintre străine au întrunit media de admitere: Katzinai A., Leibovici Ana, Bergher Roza, Scherbaum, Hoffman Rebeca, Smilovici D., Abramovici Bella.

——

Se anunţă pentru Vineri 14 Septembrie mare reprezentaţie extra-ordinară a comediei extra-şic cu scene picante „Cu cine.!„

Această piesă se joacă pentru prima oară în oraşul nostru. Dăm mai jos distribuţia persoanelor şi recomandăm piesa călduros amatorilor de petreceri frumoase şi vesele:

„CU CINE ?!“

Distribuţia

Theodule	d. I. Armăşescu
Monteson	d. Lică Teodorescu
Poupardier	d. I. Aristidi
Paul	d. Scarlătescu
Silvanie Montesson	d-na Laura Zaharia
Adela	d-ra V. Manole
D-na Potard	d-ra Ionescu
„ Justen	d-ra I. Dimitrescu
„ Jan	d-ra P. Vasiliu

——

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 11 Septembre

Marii propretari şi reformele agrare

Bucureşti.— In cercurile marilor proprietari, care fac parte din parlament se agită ideea ca să nu dea concurs guvernului în caz cînd acesta ar vrea să facă reforme prea largi în chestia agrară.

Plângere contra prefectului Lupu

Bucureşti.— O delegaţie din Huşi, în frunte cu d. N. Cişman, s'a prezentat astăzi ministrului de interne şi s'a plîns contra prefectului de Fălciu N. Lupu.

Chemarea d-lui Ionel Brătianu

Bucureşti.—Din cauza accidentului d-lui Emil Costinescu, care se ştie că ţine interimatul internelor, d. Ionel Brătianu, care se află în Ungaria, a fost chemat să-şi reia ministerul.

Presa ungară în potriva guvernului nostru

Bucureşti.—Ziarele din Buda-Pesta atacă cu vehemenţă guvernul pe motivul că d.d. Sturza şi Brătianu ar fi trecut în Transilvania cu paşapoarte false şi ar fi luat cuvântul într'o întrunire transilvăneană în Bistriţa, aţiţând pe români în potriva guvernului maghiar.

Atacurile sunt lipsite de orice bază, d. Sturdza n'a lipsit din ţară şi d. Brătianu de şi a fost în escursie cu soţia sa în Ungaria n'a luat parte la nici o întrunire politică. Ziarele ungureşti sunt de o violenţă extremă, cer guvernului lor a rupe imediat relaţiile diplomatice cu Romônia dacă guvernul actual nu îşi va da demisia şi d. Sturza şi Brătianu nu vor fi făcuţi răspunzători de faptele lor de a fi aţiţat ca demnitarii unei ţări în potriva intereselor lor.

De fapt d. Sturdza a fost confundat cu un inginer Goga care are o mare asămănare cu dînsul. Afacerea e pe cît de interesantă pe atît de copilăroasă.

Un accident de automobil întîmplat d-lui Costinescu

Bucureşti.—Eri pe la orele 7 seara, pe cînd d. Costinescu ministrul de finanţe cu copii săi făceau o escursie între Comarnic şi Sinaia, automobilul a deraiat de pe drum şi s'a răsturnat. D. Costinescn şi-a fracturat piciorul.

Chemat imediat fiul d-sale, precum şi medicii, s'a procedat la punerea în ghips a piciorului. D. Costinescu va fi nevoit să stee cel puţin două luni de zile în pat pînă la consolidarea fracturei.

Nici o altă comlicaţie n'a survenit. Starea bolnavului e satisfăcătoare.

Lucrători impuşcaţi

Lodz.—Şapte lucrători şi o lucrătoare din fabrica Silberştein au fost condamnaţi la moarte pentru asasinarea proprietarului uzinei şi imediat impuşcaţi.

Lansare nereuşită

Saint-Nazaire.—Miniştrii lucrărilor publice, marinei şi instrucţiunei publice: d-nii Barthou, Thomson şi Briand au sosit aci spre a prezida lansarea pachebotului „Charles le Roux“ şi spre a inaugura întrarea pachebotului. Lansarea vasului n'a reuşit.

Incendiu

Amsterdam.—Un incendiu a isbucnit în cartierul oraşului locuit de populaţia mai saracă; şapte persoane au fost arse, iar una grav rănită.

Voiajul familiei regale

Viena.—M. M. L. L. Regele şi Regina Romîniei vor sosi aci în dimineaţa zilei de 25 Septembrie.

AVIS

Pe moşia Borşa jud. Iaşi se află de vânzare in total sau in parte, nutreţu ca pae de orz, strujeni, păring, mohor, sfeclă pentru vite, pae de grâu şi fân toate din recolta 1907, precum şi perdele de ernat vite dela 1 Octombre a. c. pănă la 15 Aprilic 1908, şi păşunea in întindere de 800 fălci pentru tomnatu şi primăvaratu de oi, cu preţuri moderate fiind anul desfacerei ultimul al arendei.

Amatorii se vor adrésa pentru informaţii Administraţiei moşiei Borşa

GARA VLADENI

Se caută un Comptoirist perfect in limbile română şi germană. — A se adresa Bourne & Co. Iaşi.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

Un Bacalaureat sau Bacalaureată poate ocupa locul de practicant la farmacia **D. Herzenberg** Iaşi.

E. HEROVANU

AVOCAT

De la 8—11 dim. str. Tăutu 1.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinşez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	O jumatate loz 18 lei
Un sfert de loz 9 lei	Una optime de loz 4—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĚ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care flacă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IAŞĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

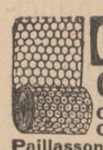

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 242. Joi 13 Septembrie 1907

Intre săteni şi proprietari

Acum cînd suntem la pragul adunării comisiunii parlamentare, care e chemată a coordona materialul aşa de vast al chestiei agrare şi a găsi liniile generale a legii chemate a îndulci raporturile dintre săteni şi proprietari. e bine a pune înainte ce ne spune experienţa seculară a ţării în asemenea materie.

Cînd ţara romînească era ţară de păşune, de livezi şi de priseci, raporturile între sătean şi proprietar erau mai libere, căci lipsea obiectul care necesita robirea braţelor pe vecie.

Prisaca, livada şi păşunea erau ocupaţiuni mai libere şi nu necesitau atîtea braţe; de aceia şi populaţia era rară şi viaţa socială puţin legată. Serviciile personale de dat boerului proprietar erau adesa mai multe şi oneroase de cît cele datorite pămîntului, şi din diferite împrejurări triste şi silnice, sătenii şi-au înstrăinat moşiile şi ipotecat pe vecie braţele la boerul *salvator*.

Secolul al XVIII a început să aducă schimbări în regimul economic al ţărilor. Grînarele Stambulului au trebuit să producă măsurat cît cereau nevoile Turcilor, lipsiţi de Ungaria. Havalele pe ţară fiind mai multe şi mai imperios cerute şi regimul fiscal şi cel economic au adus schimbări în viaţa publică.

Domnia a căutat să facă faţă cerinţelor Porţii, garantînd *producţiunea, transportul* şi *contribuţia*. Dar pentru acest scop noi raporturi au trebuit să se stabilească între săteni şi proprietari. Statul liberează *şerbii* de la particulari; inovează scutelnicii şi hrisovoliţii pentru nevoile personale ale boerilor. In acelaşi timp legiferează şi raporturile dintre cele 2 clase.

Intreg secol. al XVIII-a (după 1742) nu e de cît un lanţ de legiuiri agrare făcute în scopul de a se asigura Domniei *producţiunea, transportul* şi *fiscalitatea... Curţii*.

In locul raporturilor libere şi după obiceiu vin *ponturile testamentului* lui Mavrocordat, şi nu cu puţine sforţări şi boeri şi săteni s'au deprins cu aceste ponturi.

Nu în rari acte ale timpului cetim tînguiri la domnie din partea boerilor să deprindă pe săteni cu *ponturile*, adică cu munca legiferată, obiceiul din vechiu fiind izvorît din o libertate de raporturi.

Nici odată însă Domnia n'a crezut că trebue să lipsască de la datoria sa de a mijloci prin organele sale administrative întru aducerea la îndeplinire a ponturilor testamentului şi foarte dese sunt adresele de această natură date ispravnicilor de judeţe.

In bunul lor simţ bătrînesc, oamenii timpului recurgeau la mijloacele practice, din care *certarea* cu toiagul nu lipsia şi s'a făcut treabă bună.

Domnia mijlocia nu numai pentru boeri să aducă pe săteni la îndeplinirea ponturilor testamentului, nu; foarte adesa domnia lua apărarea celor mulţi şi slabi contra celor puţini şi tari.

Şi sunt foarte instructive pentru noi asemenea acte izvorîte dintr'un sentiment de dreptate şi omenie, pe care noi ăştii de azi ne-am deprins a nu-l vedea în trecut; pare că numai noi am fi acaparat patrimoniul ideilor mari şi drepte şi a faptelor omenoase;

Nu;

Iată un fapt.

In 1824 se produce o zarvă în satele Mărgiucanii şi Ciocanii de la Tutova.

Boerul Iordache Oprişanu paharnic, căuta să ia 7 piei de pe săteni. Un nou *orîndator* întră pe moşie şi sătenii leagă noi datorii. Iordachi Oprişanu paharnicul căuta să ia de odată toată datoria fie pe bani fie pe muncă.

Ştirea zarvei din sat ajunge la domnie şi Ioniţă Sturza crede de cuviinţă *să intervină*.

Era în drept să facă aceasta domnia?—Sigur că da. Domnul era şi este al tuturor şi al celor mari şi tari cum şi a celor mulţi şi slabi.

Ioniţă Sturza rînduește un boer cercetător, pe banul Pavăl Duca şi în adresa ce-i dă pentru cercetare, vedem păsul domniei pentru cei mici.

Iată ce şi cum scrie Domnul către Pavăl Duca:

„Intre locuitorii satelor Mărgiucanii şi Ciocanii de la Tutova şi paharnicul Iordache Oprişanul orîndatorul acestor moşii urmează prigoniri şi neînvoeli pentru feluri de datorii de bani şi zile... şi fiind că *lăcuitorii aceştia au ajuns la o foarte proastă stare şi de vor fi siliţi a plăti toate datoriile sau în bani sau în lucru, trebue să li se întîmple cea desăvîrşită stricăciune...* d-ta să cercetezi toate datoriile lăcuitorilor şi pentru acele ce vor crede drepte fără nimica asuprire, cîte vor fi în bani cu *izvod anume arătat... să-l trimeţi la domneasca noastră visterie* ca să se cerceteze... Iar pentru cele ce vor fi în lucru de zile... de vreme ce nu pot a răspunde cu munca în 3 părţi: şi la păharnicul Oprişanu, şi la orîndatorii noi, şi *să le rămîe şi pentru dînşii*. şi pentru acele datorii ce să *vor dovedi ca fără asuprire sunt alcătuiţi* cu d-lui paharnic... să se alcătuiască ca *numai o a treia parte* din munca săcirii şi a coasăi să urmeze a lucra pah. Oprişanu... puind d-ta la cale cu acea mai dreaptă cumpănire ca să nu se asuprească cît de puţin lăcuitorii..." (Surete şi Izvoade XIV, 196).

In esenţă actul acesta cuprinde dovada vie a dreptului statului de a interveni între proprietari şi săteni.

Mai cuprinde apoi în germene utilitatea *organelor permanente de control* a raporturilor dintre săteni şi proprietari, căci fără aceste organe nu se pot îmbunătăţi raporturile şi nici ameliora starea prin stîrpirea abuzurilor.

Mai scrie că ministerul de resort trebue să centralizeze controlul pentru o mai bună îndrumare şi legiferare.

Şi altele şi altele!

Gh. Ghibănescu.

Isprăvile prefectului Iarca

Afacerea Scarlat Popescu a trecut în alt stadiu, ori cît ar voi ziarele liberale să rămîie în discuţiile de ordin juridic; dacă un prim preşedinte avea sau nu dreptate de a vorbi. De altfeliu această discuţie o poate oricine susţine, şi nici odată însă gazetele liberale, căci anul trecut cu ocazia unei eşiri tot aşa de nemotivate a d-lui Sc. Popescu, s'au declarat favorabile lui.

Sunt faptele expuse de d. Popescu cari trebuesc desminţite; sunt acuzările formale cari trebuesc nimicite; e nevoe de limpezirea cazului prefectului Iarca, care a frisat *codul penal şi a fost infierat cu stigmatul cel mai puternic pe care un om cinstit îl poate primi. La aceste ziarele oficioase să răspundă, în loc de a se îndeletnici a arăta dacă unul din magistraţii din Teleorman a fost nepotul d-lui Popescu sau nu.*

Ziarul Epoca *publică toate actele referitoare la matrapazlîcurile criminalului de la Teleorman, vestitul sbir Iarca, care onorează guvernul cu slujba sa de prefect:*

Un anume Vasile Chitigescu e arestat în răscoalele ţărăneşti dar pus în libertate negăsindu-se nimic grav în potriva lui. Ori prefectul găseşte logic de a ţine în închisoare pe acest om, căci are nişte cercetări personale a face. Iată răspunsul directorului inchisorei la adresa procurorului:

Ca resultat adreselor dv. No. 3816 şi 3811 din 1907 am onoarea a vă face cunoscut că deţinutul Vasile C. Chitigescu pe de o parte imediat s'a pus în libertate, iar pe de alta în baza ordinului verbal al d-lui Prefect local s'a reţinut avîndu-se a se face noi cercetări.

Director ss *T. Stoicescu*

Cu toată ancheta ce o ordona preşedintele tribunalului, cu toate stăruinţele făcute, d. Iarca rămîne neînduplecat şi în neobrazarea lui are curajul de a face şi acest răspuns:

Domnule Procuror,

Ca rezultat la adresa dv. No. 3992 am onoarea a vă comunica că în adevăr *am dat ordin d-lui director al arestului preventiv local ca să mai ţie încă arestat* pe numitul Vasile C. Chitigescu din Roşiori, spre a face cercetări în urma unui denunţ ce am primit că el, împreună cu fostul primar al comunei Bivoliţa, ar fi excrocat pe mai mulţi săteni cu diferite sume de bani.

Prefect (ss) *Dim. C. Iarca*

Această adresă va rămîne un exemplu de anarhia care dăinueşte în moravurile noastre căci nu există nici o lege care permite cuiva fie el orice ar fi, să facă vr'o cercetare judiciară, fără cunoştinţa parchetului sau judecătorului de instrucţie.

Şi d. Iarca a făcut'o cu ştiinţa ministrului de justiţie d. Stelian; a'făcut'o cu aprobarea d-lui I. Brăteanu.

Anarhia prin urmare a fost ridicată în statul nostru la rangul ordinei şi păcei sociale, ei bine—vom profita şi noi de ea, dacă guvernul actual nu va da mai curînd satisfacţie opiniei publice revoltate de aceste siluiri de legi şi de drepturi.

Astăzi cînd e nevoe de linişte şi de bunul mers al lucrurilor, cînd mai mult ca ori cînd un guvern are nevoe de a respecta legile şi a impune respectarea lor, nu ştim ce se va întîmpla dacă şi opoziţia eşind din calea legală va răspunde guvernului „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte".

Şi guvernul acesta o cere. Şi o va avea!

Guvernul trebue să respundă

Nu s'a mai văzut, nici chiar in ţara romînească, un scandal ca acel privitor la prefectul de Teleorman.

Acuzările din vagi şi nedocumentate ce erau—au devenit formale. După discursul primului preşedinte al curţii de Apel—nepotrivit cu ocazie, dacă voiţi, dar excesiv de grav—prin faptul poziţiei sociale ce ocupă persoana ce denunţa cazul—a venit acuma rîndul documentelor şi al dovezilor oficiale că prefectul Iarca a pus voinţa şi ordinul său mai presus de lege şi justiţie.

Ziarele publică documente interesante: adrese oficiale, procese-verbale în regulă, declaraţii autentice ale prefectului însuşi din care rezultă în mod indubitabil că din ordinul d-lui Iarca, au fost menţinute în stare de arestare persoane a căror eliberare justiţia o ordonase.

Lucrurile nu mai pot dar rămînea aci: guvernul nu poate păstra mutismul de pînă acum. Se impune un comunicat prin care să se declare de false actele în chestiune, or d. Iarca nu mai poate continua a remînea în funcţia ce ocupă astăzi.

Acei cari ani de zile au dus campanii furibunde pe tema funcţionarilor păsuiţi, acei care au deslănţuit urgia asupra ţării prin agitaţii nebuneşti, prin campanii mizerabile, otrăvind spiritul public pe tema „guvernelor mizerabile care dau ţara pe mîna partizanilor", aceia nu-şi pot permite astăzi de a menţinea un prefect abuziv şi care de mult ar fi trebuit să dea socoteală înaintea instanţelor judecătoreşti de fapta sa.

Opinia publică cere satisfacţie şi ea nu poate întîrzia fără ca protectorii funcţionarilor abuzivi să nu se resimtă de modul energic cum acea opinie publică îşi va manifesta indignarea. *C. Sorin.*

D. HARET
ŞI LITERATURA REVOLUŢIONARĂ

Iarăşi d-lor directori de licee

D. Haret a adresat o circulară directorilor de licee atrăgându-le atenţia asupra faptului că mulţi elevi citesc literatura revoluţionară şi îi sfătueşte de a căuta s'oprească aceasta şi în special broşurile *Către tineri* de Kropotkin şi *Scrisori către ţărani* de Tolstoi.

Bine înţeles că nu putem de cît felicita pe d. Ministru de a fi luat această măsură lăudabilă—literatura anarhisto-socialistă în mînile băeţilor de licee nu va aduce mari foloase—dar ne întrebăm dacă *Către tineri* nu o fi moral şi bine de cetit *Zézé* şi alte pornografii cari se represintă pe scenele noastre de mâna a doua vor conveni tinerelor vlăstare ale neamului nostru? In privinţa aceasta d. Ministru al instrucţiei nu zice nimic. Corupţia d-sa o vede sub forma hidrei negre sau roşii a anarhiei sau socialismului dar nu o întrevede şi în toate manifestările obrasnice şi deşanţate cari se debitează în scrierile şi pe scenele noastre.

La noi în Iaşi nu mai departe, nici o poliţie a elevilor n'a fost organizată. Sunt liberi a-şi face de cap sub ochiul vigilent al directorului şi profesorului. S'a jucat Duminica trecută o pornografie costumată la Circ şi era publicul format numai din elevi de licee. Şi să lăsăm partea morală cu care se vor alege aceşti adolescenţi precoci—dar ne gîndim la partea estetică, la gustul frumosului care se va desvolta în ei după o representaţie la *Zézé*. Tineri, pornografiile acestea cad în sufletele lor fragede şi suave ca plumbul de greoae şi nimicesc, ofilesc, ucid, orice sentiment cinstit de pricepere pentru ce e frumos, moral şi nobil.

Resultatele acestei educaţii se şi văd. La vrâsta aceasta majoritatea copiilor iubesc lectura, romanele, literatura clasică, petrec zile întregi în a'şi îmbogăţi materialul idealist de cunoştinţi; la noi îi vezi toată ziua pe strade şi noaptea până în târziu prin cafenele şi berării, ucigând vremea, ascultînd cancanurile şi povestirile altora din jurul lor.

D. Haret să n'aibă teamă; nu vor ceti băeţii nici pe Kropotkin, nici pe Tolstoi—băeţii noştri sunt serioşi, sunt oameni aşezaţi, cumpăniţi; ei se duc la Zeze şi la Bragadiru şi bat asfaltul de la Tufli la Traian.

Spre a îi delecta, librăria Şaraga le-a pus în vitrină şi nişte tablouri obscene, cel puţin dacă n'aud pe *Zézé*, s'o vadă.

Atragem atenţiunea cetitorilor noştri, asupra unui foarte interesant interview avut de către directorul nostru d. Gh. Ghibănescu cu I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni şi care va apare in numărul nostru de mîine.

OAMENI ŞI LUCRURI

Moartea ghilotinei

Cine ar fi crezut că o naştere atît de glorioasă se va împăca vr'odată cu un sfîrşit atît de urît? Şi iată că ghilotina, născocire izvorîtă din imaginaţia înfierbîntată a marei revoluţiuni franceze, îşi încheie existenţa bogată cu prilejul osîndirei celui mai scîrbos asasin,—Soleilland—care şi-a torturat şi omorît copilul său propriu şi căruia preşedintele republicei i-a preschimbat osînda de moarte — în închisoare pe viaţă. Aceasta, după interpretarea tuturor însamnă sfîrşitul pedepsei cu moartea, moartea ghilotinei, suprimarea dreptului ce avea justiţia populară de a cere viaţă pentru viaţă, de a răzbuna faptele de omor prin propria viaţă a ucigaşului.

Dar lucrul nu e atît de uşor. Poporul nu înţelege a renunţa atît de lesne la dreptul acesta de a-şi garanta existenţa în potriva asasinilor, nici nu poate primi ideea că ghilotina, falnicul aparat născut—ca şi Franţa modernă ea însăşi—în toiul Revoluţiei să piară aşa într'o clipă şi tocmai cînd e vorba de un criminal ucigaş ca Soleilland. Toată Franţa e în fierbere; masele întrunite în meetinguri monstre cer capul lui Soleilland, dînd curs furiei lor şi arătîndu-se partizane ale pedepsei cu moartea.

Invenţia atribuită pe nedrept d-rului Ghilotin, de la care şi-a împrumutat numele său istoric ghilotina—a rămas pînă acum ca ceva specific francez, simbolizînd oarecum acea epocă teribilă de execuţii sumare, repezi, instantanee.

Ea şi-a avut istoricul ei nespus de interesant şi de bogat şi între victimele ei se numără cele mai strălucite nume ale nobleţei franceze din momentul când aceasta a fost nevoită să cedeze stăpânirea Franţei — democraţiei. Louis Capet, regele, a urcat solemn treptele ghilotinei; iar regina l'a urmat, dovedind mîndrie şi sînge rece, vrednice de gloria stinsei regalităţi. Statisticile vremei ne arată că în doi ani de agitaţie au căzut două mii opt sute de capete trunchiate de cuţitul lucios al ghilotinei, — capete aparţinând uneori celor mai alese familii ale Franţei de atunci.

Şi această celebră şi fecundă ghilotină se înspăimântă acum în faţa celui mai hîd între criminali? Ea refuză acum să execute pe cel mai ordinar ucigaş?...Cum se cunoaşte că în lumea asta totul se schimbă şi cu deosebire spiritul vremei! Şi spiritul acesta tinde să samene tot mai mult convingerea că oamenii nu au dreptul să omoare în nici un caz, că societatea e datoare să îndrepte pe cei răi, iar nu să-i suprime.

E lucru hotărât; pedeapsa cu moartea se apropie de sfârşit; iar glorioasa ghilotină îşi curmă activitatea, cedează terenul,—mai sclipeşte odată strălucind în lumina soarelui şi-şi încheie rostul sângeros pentru totdeauna. Omenirea poate nutri asasini, dar progresul refuză a hrăni—calăi în budgetul statelor. **Rodion**

Vederile lui Zola în Pedagogie

I.

Ultimile opere ale lui Zola cuprind idei mari şi foarte interesante pentru toată lumea, dar mai cu samă pentru cei însărcinaţi cu ridicarea generaţiilor viitoare, cu creşterea copiilor—copii în care Zola pune toată nădejdea viitorului. „*Energiile viitorului zac în copiii naţiunei*" zice el,

Mult bine şi mult rău s'a zis de acest mare scriitor, de către oamenii cari l'au înţăles şi decătre cei cari nu l-au înţăles, dar în orice caz de cătră oamenii cari l'au cetit. Ce putem zice însă de cei cari numai fiindcă li-au trecut pe la ureche că Zola e „*realist*", „*naturalist*" etc., îşi dau verdictul în deplină necunoştinţă de cauză: „O, Zola!... Ce destrăbălare....Să citească pe Zola!..". „Păcat de copiii ce i se încredinţează d-nei X..... ea care citeşte pe Zola!"

Dar bărbaţii cari ascund cu zece chei volumele lui Zola ca nu cumva nevestele lor să le citească..... „Un *realist*—după cât aud—e în stare să spue toate pe şleau aşa cum se petrec în lume şi apoi... mai bine pază!" Sărmanii!

Pentru a-l cunoaşte însă pe Zola în adevărata lui lumină, ar trebui să cercetăm punctul de vedere din care a plecat el, firul de care a fost dus în întreaga lui operă, cea ce ar atrage cercetarea—fie cât de scurt a operelor lui.

Vederile lui Zola cu privire la creşterea copiilor sunt cuprinse mai în toate romanele lui, dar mai concentrate — şi mai ales cele privitoare la şcoală direct—se găsesc în ultimele două romane *Travail* şi *Vérité*. Dar fiindcă operele lui—după seria Rougon-Macquart — se înlănţuesc, se impune cunoaşterea ideei generale care l-a călăuzit pe Zola în întreaga lui operă. Şi fiindcă înţălegem mai bine ideile unui om, atunci când îi cunoaştem viaţa, biografia lui Zola pe scurt va fi de mare folos pentru lămurirea ideilor acestui mare om—iubitorul omenirei.

Emil Zola s'a născut la 1840 dintr'un tată italian—inginerul François Zola—şi o mamă franceză—Emilia Aubert. După 7 ani de la naşterea lui Emil, François Zola moare—în urma unei puternice pleuresii—în braţele iubitei lui soţii, într'o cameră de otel la Marsilia. Această moarte surprinzătoare e descrisă de Zola, foarte viu, în *Une Page d'Amour*, după cele auzite de atîtea ori din gura mamei sale.

La început Zola crescu liber, căci mama şi energica lui bunică educară pe unicul fiu după sistemul *nu trebue contrazis*. Mai tîrziu însă el pricepu că face parte dintr'o familie săracă şi că nu va putea deveni ceva decît prin propria lui muncă. Şi, de unde la început era coada clasei, către sfîrşitul învăţăturei ajunge să iee premii — aceasta pentru a mulţumi pe mama şi bunica care-l *tratau în om mare* punîndu-l în curent cu toate încurcăturile lor băneşti.

Moartea bunicăi însă, lasă pe mamă şi pe fiu în mizerie. Ea-i susţinuse mult. Zola avea pe atunci 18 ani. Ei vînd tot şi pleacă, din Aix unde se găsiau, la Paris, unde Emil urmează liceul. Aci Levasseur îi prezise un viitor mare.

Zola, după isprăvirea liceului, se prezintă la bacalaureat. Esă la partea ştiinţifică *superb*; la partea literară însă cade, căci explică pe La Fontaine după vederile lui şi la Istorie spune o enormitate: greşise data morţii lui Carol cel Mare numai cu 500 ani—făcîndu-l să moară în timpul lui Francisc I.

Mai încercă încă-odată să se prezinte la bacalaureat, dar cade şi a doua oară. Aşa că la 19 ani Zola se găseşte în faţa severei realităţi fără nici un titlu.

Mama lui e silită să între într'o familie, iar el pînă la vîrsta de 22 ani, trăeşte cum poate în mizerie mare scriind versuri şi amanetînd la „Muntele de pietate", pînă chiar şi paltonul de pe dînsul. Fu primit la Casa Hachette cu 100 lei lunar. Aici avu viaţa asigurată, dar lipsa de libertate îl făcu melancolic regretînd timpul cînd n'avea nici un ban.

El ia hotărârea de a se consacra numai literaturei şi părăseşte funcţia plicticoasă din librărie.

Legă prietenie cu Guy de Maupassant, Charpentier, Fr. Coppée, Catules Mandés, Taine, Maurice Sand, Renan. Ei luau masa împreună odată pe lună numindu-se „*masa autorilor şueraţi*". Tourgueneff venea şi el jurând că şi el a fost şuerat în Rusia.

Marea prietenie dintre Zola, Flaubert,

d. Goncourt şi Alphonse Daudet fu numită *„patrulaterul romanului modern“*.

Odată ce renumele îl scăpă din nevoi, Zola nu încetă să lucreze tot mai mult pentru triumful ideilor sale.

Zola era foarte blând şi împăciuitor, dar melancolic din fire; moartea şi neantul îi stăteau înainte îndată ce nu mai lucra sau nu mai discuta cu prietenii lui. Opt zile fără lucru l'ar fi îmbolnăvit.

Nu era „un femenin“—după expresia lui P. Alexis. El era cast şi un barbat cu o cenduită exemplară. Nu era nici „monden“.

Inaintea necunoscuţilor devenia crud dând pe faţă ceea ce alţii ar fi ascuns. In cercul lui intim era afectuos, modest, ştia să asculte, să facă caz de ideile altuia, lăsa pe ai lui să-i pătrundă în cele mai intime gânduri—era *sincer* prin urmare şi foarte *simpatic*. Era indulgent, sfătuitor. Nu se credea, nici nu ţinea la ban. Toate astea se ştiu din cele spuse de către Paul Alexis—unul din intimii lui Zola. Ne putem însă convinge şi mai bine despre natura şi ideile lui din corespondenţa cu prietenii intimi la care ţinea foarte mult,—corespondenţă care a început să se publice de curând. Oricând era gata să părăsească locul în care i-ar fi lipsit prietenii.

Zola era pesimist şi neîncrezător în oameni. Iată ce zice într'o scrisoare către Baille: „a se atinge unii de alţii, fără a se cunoaşte, în afară de vorbele banale, a simţi porniri de dragoste, bătăi de inimă şi a nu şti dacă celalalt le simte: iată viaţa umană acoperită de corp!“

Idealul lui era: *o republică bogată şi forte a tuturor oamenilor deveniţi fraţi.* Dar tot el exclamă: „e un vis—dar ce bine ar fi!“

Boala lui era *singurătatea* şi frica de *a nu fi înţeles*: singurătatea sufletului îl înspăimânta.

Iată ce cugeta el în privinţa iubirei sfinte ce trebue să domnească între femee şi bărbat. „Omul nu se poate lipsi de dragoste. Fiecare la timpul lui, iubind în felul lui. S'au făcut multe glume asupra femeei şi a iubirei, aşa că astăzi nu mai crede nimeni în ea, dar trebue readus barbatul femeei. Lumea-i pe calea progresului şi *iubirea sfîntă* ar fi un mijloc de a ajunge mai repede“.

Zola a displăcut femeilor pentru că a zugrăvit amorul ca un instinct brutal.

Moare la 1902. Imprejurările în care i-a fost moartea—el moare asfixiat—sunt bine cunoscute. Avu fericirea ca ultima dorinţă să-i fie împlinită: moarte subită. Această dorinţă se vede într'un studiu critic ce-l face Zola asupra lui Gustave Flaubert, în care vorbeşte despre moartea neaşteptată ce-i răpi pe un scump prieten. Iată ce zice Zola despre Flaubert: „Mai multe ceasuri se crezuse într'o stare letargică. Dar sîngele se strînsese la gît, apoplexia era acolo, într'un colier negru, ca şi cînd ar fi fost strangulat. Frumoasă moarte, lovitura de măciucă, demnă de invidiat şi care m'a făcut să doresc pentru mine şi pentru toţi cei care-i iubesc, această nimicire de insectă sdrobită sub un deget uriaş“.

Preocupările lui Zola despre *ereditate* îl făcu să scrie seria romanelor *Rougon Macquart*; iar visul unei opere generale fu obiectul tuturor celorlalte opere. Seria primelor romane constituesc un fel de *istorie a trecutului*—istoria naturală şi socială a unei familii sub al doilea imperiu. Cele trei oraşe *Lourdes*, *Rome* şi *Paris* sunt *istoria prezentului* în care se vede desnădejdea lui de a îndrepta lumea prin ajutorul religiei actuale; după care Zola face planul unei *istorii a viitorului* cu cele 4 evanghelii: *Fécondité*, *Travail*, *Vérité* şi *Justice*. Moartea neîndurată nu-l îngădui să isprăvească ultima evanghelie *Justice*, aşa că opera lui Zola e ceva stirbită.

In ultimele două opere *Travail* şi mai ales în *Vérité* vom vedea ideile lui mari despre şcoală şi despre copii în general — idei de care suntem foarte departe, dar către care neaparat trebue să tindă orice om cu vederi ceva mai largi decît cele pentru ziua de azi.

M. C. Buţureanu
Institutoare

CRONICA SOCIALA

Cancerul e contagios?

Ştiinţa posedă în present mai multe fapte relative la cazuri cu cancer. E adevărat că nu posedă toate aceiaşi valoare, dar cîte-va din ele sunt foarte interesante.

Aşa e cazul publicat nu de mult de doctorul Noel. In 1899 acesta fu chemat să îngrijească de un om atins de un cancer al stomacului. Bolnavul lui muri şi chiriaşul care i'a urmat în acelaş apartament capătă la rîndul lui un cancer al intestinelor.

Opt spre zece luni în urmă, două alte persoane, cari locuiau aceaşi casă, mureau de asemeni de cancer. In trei ani a fost în aceiaşi casă 4 casuri de cancer.

In alt caz observat de d-rul Juillard un vameş care locuia în satul Billiat, unde nu s'observase nici o dată casuri de afecţiuni canceroase, se îmbolnăveşte de un cancer al ficatului. După moartea sa, apartamentul e închiriat unui factor care după cît-va timp moare şi el de un cancer al limbei.

In cinci ani cari urmează, această casă a fost locuită de 3 familii şi în aceste familii patru membrii sunt morţi succesiv de cancer.

Foarte curioasă e de asemeni observaţiunea semnalată de doctorul Arnandet.

La Corneilles, mic orăşel, care numără vr'o mie de familii, medicul acesta a observat în timp de cîţi-va ani 17 casuri de cancer care s'au produs toate într'o stradă lungă de 150 metri. Ori toţi aceşti bolnavi locuesc în grupuri de case situate în partea mijlocie a acestei uliţi şi toate aceste case erau învecinate. De patru ori, cancerul a lovit pe locuitorii aceleaşi case şi foarte clar, se vedea că locuitorii erau infectaţi de cancer.

Aceaşi conclusie reese din observaţia publicată de d. doctor Lambrior docent al facultăţei noastre din Iaşi. Există o casă în Iaşi, care a fost locuită în timp de cinci ani de o familie care a părăsit'o după moartea părintelui, mort de cancer. Această casă a fost în urmă închiriată unei alte familii, din care doi membri ai ei, mama şi fata au murit de cancer. In timp de 8 ani, 5 familii se succed în această casă şi fie care familie plăteşte tributul său teribilei boli.

Intr'un cuvînt în timp de 10 ani, au fost în această casă 12 casuri de cancer.

Litere-Ştiinţe-Arte

O revistă medicală pariziană anunţă următoarele: „In curînd se va promulga în Romînia o lege prin care se interzice celor atinşi de epilepsie, tuberculoză pulmonară şi sifilis—de a contracta căsătorii“.

Nu ştim de unde a scos revista în chestiune această îmbucurătoare noutate. De sigur că nu din programul legislativ al actualului, nici al viitorului guvern. Cu toate acestea numeroşii cetitori ai publicaţiunei respective îşi vor face o excelentă idee despre ţara noastră de care, de sigur, n'au mai auzit nimic de cînd cu recentele răscoale agrare şi de a cării situaţie pe continentul european n'au decît o cunoştinţă vagă.

O atare lege—necontestat foarte necesară şi ideală—nu există nici în cele mai civilizate ţări şi nu înţălegem de ce crede revista medicală în chestiune că tocmai aici în ţărişoara mică de la porţile Orientului se va exemplifica în chip aşa de strălucit una din marile dar grele cerinţi ale civilizaţiunii şi ale ştiinţei.

Statul care ar legifera o asemenea măsură ar deveni poate un Eldorado, un paradis terestru,—dar acea ţeară nu s'a găsit încă şi nu s'a găsit nici naţiunea care să aibă curagiul a-şi propaga sie însăşi, asemenea înalte măsuri de igienă socială. Pe scara statistică a tuberculozei şi a sifilisului ocupăm un loc destul de... onorabil; contingentul nostru e destul de mare şi deplorabil, dar noi aşteptăm lumina din Apus şi nu noi vom îndrăzni a păşi la atari legi radicale. Parisul poate fi liniştit— şi să ne trimită încă destulă vreme germenele modernei conrupţiuni.

*

Singura colecţie complectă a poeziilor lui Eminescu—şi în acelaşi timp cea mai ieftină între toate cîte au apărut pînă acum este cea a „Bibliotecei pentru toţi“, numerile 195—196. Generaţia de astăzi are datoria de a consulta necontenit opera poetică a maestrului poeziei româneşti şi aceasta i-o înlesneşte pe deplin ediţia populară a librăriei Alcalay.

*

Cine-şi mai aduce aminte de senzaţionalul proces „de moravuri“ intentat în America lui Caruso, celebrul tenor italian? Se pare că efectul procesului a fost acel de a mări numai aureola tenorului, precum dovedeşte entuziasmul cu care e primit actualminte la opera din Viena unde dă un mic număr de concerte. Intr'o scrisoare adresată unui ziar vienez renumitul impresar american Conried se arată încântat de această satisfacţie care se dă lui Caruso şi din care nu puţin va folosi şi impresariul cu ocazia noului turneu american al tenorului.

*

Lumea muzicală străină înregistrează mereu pierderi însemnate. La Viena se deplînge acum moartea renumitului artist şi compozitor Ignaz Braill. Era cel mai bun interpret al lui Brahms.

*

Fostul director al Operei din Viena, Mahler, a contractat un angajament cu impresariul Conried din New-York pentru a dirigia orchestra la marea operă de acolo. Cea dintâiu operă montată va fi „Iris“ a lui Mascagni.

*

La 15 Septembrie apare „Reforma“, revistă politică, economică, ilustrată, apare în fiecare Duminică. Redacţia şi Administraţia: strada Primăverei, No. 23 Bucureşti, exemplarul 20 bani.

*

La Paris face mare vâlvă, un conflict dureros isbucnit cu prilejul deschiderei testamentului lui Sully Prudhomme. Prin acel testament poetul desmoşteneşte pe sora lui care, cu un admirabil şi statornic devotament a îngrijit atâţia amari de ani pe fratele ei paralitic şi tot ea i-a închis ochii.

Sully Prudhomme lasă întreaga sa avere unei tinere fete, care i-a fost timp de 3—4 ani secretară, şi care pare a fi ocupat un loc destul de mare în inima poetului.

*

Dintre cărţile de matematici, aprobate de Minister, sunt şi următoarele două manuale didactice ale d-lui Gh. Gr. Gheorghiu:

1) **Aritmetica comercială** (Ed. IV) pentru *clasa I* a şcoalelor comerciale elementare şi a şcoalelor profesionale de fete.

2) **Aritmetica practică** lucrată *prin întrebări şi probleme* pentru clasa I secundară.

Aceste cărţi s'au şi pus în vînzare, ambele cu preţul de *2 lei* exemplarul.

*

Se anunţă pentru Vineri 14 Septembrie mare reprezentaţie extra-ordinară a comediei extra-şic cu scene picante „Cu cine.!“

Această piesă se joacă pentru prima oară în oraşul nostru.

STRUNA ZILEI

REGIM AMAR

Guvernul realizând monopolul chininei, ţăranii vor putea cumpara această substanţă medicală pe un preţ de nimic.

UN ZIAR

Biet ţăran! Te-alinţi în vise
Iară visele-s minciuni.
Ţi-au promis o soartă dulce
Şi-or să-ţi dee amărăciuni....

Informaţii

Aflăm că ministerul de interne a cerut printr'o circulară confidenţială prefecturei noastre de judeţ să-i raporteze în amănunţime care e situaţia în comunele rurale, şi totodată să se arăte care este atitudinea ţaranilor.

—

Sf. Sa Economul C. Stamati, protoereul judeţului, va pleca la 20 a lunei curente, în inspectarea parohiilor din plasa Cârligătura.

—

D. St. Gusti a fost numit pe ziua de 15 Septembrie, revizor controlor al bunurilor exterioare ale cassei Sf. Spiridon.

Tot pe ziua de 15, d. Taţomir intendent la spitalul din Galaţi, a fost transferat la spitalul din Hârlău, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon, iar d. Bardasare, dela spitalul din Focşani, a fost transferat intendent la spitalul din Galatz.

—

In ziua de 12 Noembrie a. c., se va ţinea la Bucureşti concursul pentru ocuparea titlului de verificator al măsurilor metrice şi de greutăţi.

—

Camera de meserii din localitate a trimes câte-o circulară camerilor similare din ţară, prin care le face cunoscut că congresul ce urma să se ţie la Iaşi în zilele de 15 şi 16 Septembrie, s'a amânat.

—

Preotul Vasile Ursu a fost numit paroch al bisericei din comuna Prisacani, în locul preotului Nasculai Ionescu, care acum cât-va timp s'a înecat în Prut.

—

O dovadă că întroducerea concursului de admitere a elevilor absolvenţi ai cursului primar în licee şi gimnazii, e inutil şi nu ne poate da adevărata capacitate a elevului, e că un tînăr şcolar, — Vasiliu Adrian—reuşit la concursul de bursă la Liceul Internat, a căzut la concursul de admitere în clasa I de liceu.

Asta e curat povestea: băet ori fată, căci nu ştim care din comisiuni a greşit, cînd una admite şi alta respinge pe acelaş elev.

—

SERBĂRILE DE LA PORADIM

Schimb de telegrame între M. S. Regele, Marele Duce Vladimir şi Principele Ferdinand al Bulgariei

Cu prilejul vizitei făcute pe cîmpul de războiu de la Plevna de către Alteţele Lor Imperiale Marele Duce şi Marea Ducesă Vladimir a Rusiei şi de către Alteţa Sa Principele Ferdinand al Bulgariei, telegramele de mai jos au fost schimbate cu Maiestatea Sa Regele Carol I al României.

Telegrama A. S. Marelui Duce Vladimir către M. S. Regele României

Sub impresiunea mişcătoare a cîmpului de bătălie de la Plevna, unde Majestatea Voastră aţi luat o parte aşa de glorioasă la războiul nostru, nu mă pot opri de a Vă trimete amintirile Mele respectoase şi sincere.

„Ţiu asemenea a vă spune că am fost fericiţi, Marea ducesă şi cu Mine, să vizităm casa în care Majestatea Voastră a stat la Poradim.

Vladimir

Telegrama M. S. Regelui României către A. S. I. Marele Duce Vladimir

Viu atins de cuvintele măgulitoare pe cari Alteţa Voastră Imperială Mi le adresează de pe cîmpul de bătălie de la Plevna, unde frăţia oştilor noastre a fost consfinţită sub ochii Impăratului Alexandru II, Augustul Vostru Părinte, şi unde atâţea viţeji şi-au vărsat sîngele pentru gloria Patriei, Vă rog a primi expresiunea profundei Mele gratitudini pentru graţioasa Voastră gîndire.

Alteţa Voastră Imperială poate fi mîndră că a luat o aşa de strălucită parte la memorabilul război, a căruia amintire Ne va rămîne tuturora deapururi scumpă.

Rostind numele Poradim, Mi-amintesc cu o sinceră bucurie vestea naşterei fiului Vostru celui mare, pe care Impăratul Mi-a comunicat-o atunci cu o viue emoţiune.

Nu pot arăta Alteţei Voastre Imperiale cît ne bucurăm de a O saluta în curînd, împreună cu Marea Ducesă, în România.

Carol

Telegrama A. S. R. Principelui Bulgariei către M. S. Regele României

Inaugurînd astăzi mausoleele şi museele de la Plevna şi Poradim, cu Marele Duce şi Marea Ducesă Vladimir a Rusiei, gîndul Meu se îndreaptă credincios şi plin de admiraţie către Tine, unul din eroii glorioasei epopee de la Plevna.

Ferdinand.

Telegrama M. S. Regelui către Alteţa Sa Regală Principele Domnitor la Sofia

Gîndul Tău credincios M'a mişcat cu deosebire şi împărtăşesc din adîncul inimei emoţiunea pe care de sigur ai simţit-o în timpul ceremoniilor mişcătoare de la Plevna şi Poradim. Ele M'au făcut să retrăesc pelerinagiul pe care l'am făcut în acele locuri, preamărite prin atîtea sacrificii. Imi amintesc mai ales cu o adevărată recunoştinţă de duioasa Ta atenţiune şi de toate îngrijirile de cari M'ai înconjurat cu prilejul vizitei Mele în acele locuri istorice.

Carol

—

Vineri seara I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei cu acceleratul de 9 şi 5 va pleca în Capitală.

—

Ministerul cultelor a trimis o circulară directorilor şcoalelor secondare din localitate, prin care le pune în vedere de a aplica strict dispoziţia privitoare la portul uniformei.

—

Medalia Griviţa şi Ruşii.—Am spus eri că Comitetul de iniţiativă a medaliei Griviţa a primit o scrisoare de mulţumire din partea marelui Duce Vladimir. Ziarele Ruseşti se ocupă de asemeni de această medalie lăudînd pe iniţiatori şi vorbind în termeni elogioşi de armata romînă şi de rolul ei în războiul din 1877.

Trebue de amintit cu acest prilej că Rusia pînă azi nici nu pomenea de concursul dat de armatele romîne la războiul din 77, în cărţile lor de istorie nu se vorbea nimic şi numai singură Rusie se întitula: Salvatoarea Bulgariei. Ce mutră trebue să facă Ruşii cetind în ziarele lor că pe medalie sunt figurile regelui nostru şi împăratului lor! Ce descoperire după 70 de ani!

Dar, singuri Bulgarii, cari caută să ignoreze recunoştinţa ce ne datorează, ce uimiţi trebue să fie văzînd că Ruşii recunosc serviciile noastre şi salută în Domnitorul nostru de atunci, pe Augustul nostru Rege de azi ca tovarăş al desrobirei lor.

Mai curînd sau mai tîrziu dar dreptatea tot trebueşte să apară. Şi trebue să arătăm o deosebită gratitudine comitetului medaliei Griviţei că a putut să releveze cu o zi mai curînd un adevăr istoric multor cari nu îl cunoşteau sau nu voiau să îl cunoască. Şi între aceştia erau Ruşii şi Bulgarii.

—

DIVERSE

— In comuna Şipotele s'a ivit epidemia de scarlatină.

— Nişte hoţi au jefuit astă-noapte locuinţa lui Grigore Barbatu din comuna Cristeşti, furînd mai multe lucruri şi o sumă de bani.

— Un incendiu a distrus eri dimineaţă 3 girezi de pae de pe teritorul comunei Corneşti, ale locuitorului Ioan Rusu.

Focul a fost pus de nişte ţigani.

— Epizotia de febră aftoasă a dispărut aproape cu totul în judeţul nostru; n'au mai rămas de cît cîteva cazuri, şi acele merg spre bine.

— La 15 Septembrie a. c., se va face o mişcare printre moaşele din judeţul nostru.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

1

Mangalia

Vara e timpul cînd fie-care îşi pune speranţa într'un trai mai mulţumit: slujbaşul aşteaptă să-şi mai distindă nervii, profesorul să-şi odihnească crierul, savantul să-şi petreacă timpul în liniştea reflexiilor lui, poetul să viseze, parvenitul să poată arăta celor lalţi chipul cum ştie să-şi trăiască viaţa... iar suferindul speră să-şi găsească sănătatea. Fiecare conform vederilor, gusturilor şi nevoelor îşi alege ceia ce-i convine mai bine; numai suferindul să ia după părerea doctorului.

Pentru oamenii, cari au în vedere însă o linişte sufletească ideală, sgomot, fără lume multă, fără lux şi fără pretenţii; care voesc să se bucure de cea mai măreaţă privelişte a naturei—imensitatea Mării—; cari doresc o climă din cele mai plăcute — cu neînsemnate variaţiuni: zile călduroase răcorite de adierea vîntului despre Mare şi nopţi cum nu le poţi găsi: nici la munte unde e prea răcoare, nici la cîmp unde e prea cald; un aer uşor şi bine făcător—pentru astfel de oameni Mangalia răspunde minunat.

Un tîrguleţ pe malul Mării cu cîte va etrade care se întîlnesc toate la centru, unde se găseşte mica piaţă deschisă spre Mare.

Seara această piaţă ia unul din cele mai frumoase aspecte. Casele cam dărăpănate, joase—deşi unele cu cîte două rînduri—sunt mascate de salcîmii des plantaţi, cari înălţîndu-se deasupra lor lasă să se vadă bolta cerească pe al cărei fond întunecat lucesc mii de steluţe. In mijlocul pieţei un stîlp în vîrful căruia arde o lampă cu o lumină foarte plăcută—imitînd lumina lunei. In jurul stîlpului se găsesc 2 bănci pentru cei cîţi-va muzicanţi, care timp de 3 ore distrează lumea înşirată pe la mesele celor 3 cafenele ce limitează piaţa şi care ocupă atît cît să facă impresia unui salon mare.

Inainte de apusul soarelui vîntul —care nu-i displăcut — încetează ca alungat de răcoarea plăcută a serei ce pe nesimţite vine. Atunci fie-care obosit de plimbare de pe malul Mării, găseşte o mulţumire să ia loc la una din mesele din piaţă ce cu multă atenţie e curăţită şi stropită. Aci poţi lua o dulceaţă, un rahat sau o cafea—tot ceea ce Mangalia poate oferi.

Multe case au vederea spre Mare, care se vede pe o întindere destul de bună. Aci nu-i vre'o mişcare maritimă însemnată dar cu atît e mai plăcut: căci este un eveniment sosirea unei corăbii. Cît priveşte rarele ocazii cînd se opreşte în treacăt vre-un vapor, atunci e o mişcare în Mangalia asemănătoare cu mişcarea de la o paradă naţională.

O plajă minunată: sălbatică dar cu atît mai frumoasă, ochii nefiind răpiţi de lume, de lux şi de mişcare. Băile se fac simplu, un costum uşor cu care poţi sta pe nisipul ferbinte putînd face pe lîngă băile de Mare şi pe cele de soare; ceia ce la băile cu renume nu-i cu putinţă căci n'ar rămînea timp pentru punerea şi scoaterea costumelor grele, ale încălţărilor complicate cum sunt panglicele cu care se înfăşoară piciorul de jos pînă la genunchi etc.

Şi cînd te gîndeşti cît e de grea viaţa.. la cîte torturi se supun bieţii oameni mai ales femeile—roabele modei suverane.

Ca distracţie—ori cine a gustat din plăcerile Mării şi le poate închipui —pe lîngă priveliştele care veşnic îţi par nouă, pe lîngă jocul variat şi plin de farmec al valurilor ce te ţintuesc ceasuri pe dig—sunt plimbările cu barca către seară şi chiar noaptea.

(Va urma)

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

Se caută un Comptoirist perfect in limbile română şi germană. — A se adresa Bourne & Co. Iaşi.

Ultime informaţii

La Epitropie se vorbeşte că plecarea d-lui C. B. Pennescu, din demnitatea de efor, va fi un fapt îndeplinit pe ziua de 1 Octombrie a. c.

In locul d-lui Pennescu, se zice că va fi numit d. Neculaide.

In chestia Oscar Guttman.—*Afacerea privitoare la arendaşul Oscar Gutman, din Botoşani, arestat pentru că pe moşia sa Unţeni, s'ar fi tăiat o vită bolnavă de dalac şi s'a dat la lucrători de mîncare continuă să preocupe toate spiritele.*

In legătură cu aceasta primim următoarea telegramă din Botoşani, pe care, din spiritul de imparţialitate, o publicăm în cele ce urmează:

Aţi fost falş informaţi că la Unţeni ar fi murit un om şi 6 ar fi în agonie, atinşi de antrax. N'a fost de cît 2—3 bolnavi, astă-zi aproape vindecaţi, de pustula maligna.

Ştirea aceasta a provenit prin faptul că pe moşia Unţeni tăindu-se o vită bolnavă, de către oamenii de serviciu ai acelei moşii, fără ştirea şi autorizaţia arendaşului moşiei Oscar Guttman, care nici nu se afla atunci la Moşie, aceşti trei muncitori s'au îmbolnăvit, dînd simptome de antrax. Carnea din vita tăiată s'a dat la peste 40 de oameni, fără a se îmbolnăvi. Cei trei au fost atinşi de antrax extern, provenind din venirea în atingere cu o vită bolnavă de antrax.

Denunţîndu-se cazul parchetului, acesta a dispus arestarea şi depunerea lui Oscar Guttman, arendaş, precum şi a lui Grigore Caras vechil, Dumitru Oneaţă, Vasile Balaniuc şi N. Grădinaru oameni de serviciu, care au tăiat vita, ca contravenienţi la legea sanitară veterinară şi tăinuire de epizootie.

Astă-zi tribunalul a confirmat mandatele de arestare a lui Oscar Guttman şi Grigore Caraş şi a înfirmat acele ale lui Oneaţă, Balaniuc şi Grădinariu, care au fost puşi în libertate.

Arendaşul Guttman şi vechilul Caras au făcut apel la camera de punere sub acuzare.

Gutman a fost aparat de d-nii avocaţi: C. B. Pennescu, Săvinescu, Nicoleanu şi Mighiu.

Această afacere a făcut o enormă senzaţie în oraş, întru cît totul se învîrteşte în jurul unei simple contravenţii la legea sanitară.

La Prefectura de judeţ am spus că schimbările se fac începînd de jos.

Luînd-o cu secretarii de prin comunele rurale, actualul prefect a dat goana printre copiştii din Prefectură, înlocuind pînă acum doui din ei, prin rapoarte secrete în alb, cuprinzînd adică numai numele recomandatului.

Oprite pentru moment—alegerile judeţene băteau la uşă — goana s'a început din nou, dar acum şi mai de jos, jos de tot, de la aprozi.

Anunţăm că doui aprozi vor fi înlocuiţi zilele acestea.

Pe urmă.... se va mai vedea.

Ancheta în afacerea dramei din Buhuşi, de care noi ne-am ocupat la timp, a fost terminată.

Se zice că ministrul Justiţiei a decis înlocuirea magistratului D. Gheorghiu.

D-na Domnica Alunescu a fost numită moaşă la comuna Brăeşti, în locul d-nei Profira Gheorghiu, demisionată,

---

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a înştiinţat serviciul veterinar al judeţului că nu mai poate acorda nici o plată pentru persoanele auxiliare, care s'ar angaja în scopul de poliţie sanitară veterinară, de cît după o prealabilă autorizaţie a ministerului de interne.

D. dr. Babeş de la spitalul din Ungheni a fost numit pe ziua de 15 Septembrie, medic al comunei Tg. Frumos, în locul decedatului dr. Malcoci.

O persoană sosită din comuna Belceşti ne afirmă că ţăranii din această localitate aşteaptă din zi în zi aducerea la îndeplinire a punctelor coprinse în manifestul regal de la 13 Martie, care va avea de scop—după dînşii—de a provoca împărţirea în loturi a moşiei Polieni.

Actualmente, moşia aceasta e ţinută în arendă de un dn. Mendelovici şi cum acesta resiliază contractul din toamnă ţăranii văd în aceasta buna intenţiune a guvernului de a dispune împărţirea moşiei.

Ţăranii sunt foarte veseli şi aşteaptă cu bucurie evenimentul apropiat cînd se vor vedea în stăpînirea pămîntului ce li-l vor hărăzi actualul guvern.

Noi nu ştim dacă administraţia are cunoştinţă de acest fapt, dar ori cum noi i'l punem în faţă cu credinţa că va lua măsuri din timp pentru a preîntîmpina dezordine de natura celor petrecute în primăvara.

Cursurile la şcoala profesională, „Reuniunea Femeilor romîne" din localitate se vor deschide în ziua de 17 Septembrie.

Elevele, care au fost admise ca interne, trebue să se prezinte la şcoală în ziua de 16 Septembrie.

Eri consistoriul spiritual al Mitropoliei se intrunise spre a judeca procesul preutului C. Grigoriu de la Moara de vînt.

Procesul s'a amînat din cauza lipsei unor martori.

Consistoriul va fi din nou convocat în primele zile ale lunei Octombrie a. a., cînd va judeca: procesul preotului Malcoci din P. Neamţ dat judecăţei pentru neregularităţi, procesul preotului Popovici din comuna Belceşti, pentru rea purtare şi acel al preutului C. Grigoriu, amînat eri.

Pentru ca publicul să nu se îngrămădească cu ocazia alergărilor ce vor avea loc Vineri şi Duminică şi pentru a evita înghesuiala, direcţiunea tramvaiului a luat măsuri ca în acele zile se circule mai multe vagoane la intervale mici, pe linia abatorului, începînd de la ora 12 a. m.

D. prefect Gh Kernbach se ocupă cu modificările ce le va introduce în budgetul anului viitor.

De suprimări nu e vorba; însă se vor face reduceri de lefuri.

Pănă acum, după cît ştim, s'au făcut reduceri la salariile funcţionarilor de la serviciul technic.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a pus în vedere serviciului nostru sanitar că controlul băuturilor şi alimentelor să se facă cu mai multă atenţie şi el să se facă de medici, şi numai în unele cazuri de către agenţii sanitari.

Dela consiliul comunal.—Aseară membrii consiliului comunal au ţinut şedinţă, sub preşidenţia d-lui N. Gane, primarul oraşului.

S'a luat în discuţie rezultatul licitaţiei ţinute pentru vânzarea unei porţiuni de teren din foasta grădină a primăriei. Consiliul a anulat licitaţia, hotărînd ca una nouă să aibă loc.

S'a votat mai multe credite şi scutiri de taxe, după care consiliul a modificat un vot al consiliului din 1903, hotărând ca în zonele a II-a şi III-a să se poată deschide depozite de lemne, chiar dacă locurile unde s'ar deschide n'ar avea suprafaţa de 400 m., cu condiţiunea ca şi cantitatea de lemne în acele depozite se fie mai restrînsă.

Consiliul a aprobat apoi repararea serei dela grădina Copou, votându-se pentru aceasta suma de 1657 lei şi repararea caselor unde e administraţia grajdurilor comunale, pentru care s'a votat suma de 707 lei. Cererea d-lui Buchental de a i se vinde un teren de lângă Copou, a fost respinsă.

La urmă s'a discutat asupra progresului ce fac de cătva timp epidemiile la noi în oraş şi care ne ameninţă foarte mult, hotărându-se ca să se ia măsuri pentru combatere. In primul rînd consiliul a votat înfiinţarea încă a două posturi de agenţi sanitari.

Consiliul se va întruni din nou mîine după amiază, la orele 5.

D-na Natalie Ohl, reintorcîndu-se din viligiatură şi-a redeschis atelierul de confecţiuni din strada Lăpuşneanu.

Administraţia comunală a luat dispoziţia de a nu mai vinde nici un teren al comunei, până când nu se vor termina lucrările de aducere apei.

D. dr. C. I. Tudor, medicul primar al judeţului, a plecat azi în inspecţia comunelor Belceşti, Băiceni, Cotnari, Bădeni şi Ceplenita.

In ziua de 18 Septembrie a. c., se va întruni la Epitropia Sf-lui Spiridon comisiunea medicală, instituită pentru examinarea funcţionarilor cassei, care au cerut retragerea şi regularea deepturilor la pensie, din causă de infirmităţi.

Membrii Camerei de comerţ se vor întruei mâine spre a discuta asupra chestiunei impunerei monopolului pe alcool.

Judiciare.—Astă-zi Curtea de Apel secţia a II-a, urma să judece procesul dintre d-şoara Florica G. Muzicescu şi institutul Anastase Başotă pentru anularea unui contract.

Procesul s'a amînat.

— La parchet a fost astă-zi un caz foarte curios.

Un ofiţer din Huşi, din arma infanteriei s'a presintat d-lui prim-procuror M. Ghinea Ionescu, declarând că şi-a pierdut echilibrul mintal şi a rugat pe primul procuror ca să-l interneze în ospiciul de alienaţi de la Socola.

Natural, primul-procuror a rămas surprins, cu atât mai mult cu cît ofiţerul părea a fi în toate minţile.

D. prim-procuror Ghinea Ionescu a trimes pe ofiţer la comandamentul corpului 4 de armată spre a se pronunţa.

Iată numele cailor care vor alerga la cursele de Vineri şi Duminică:

Ziua de Vineri. *Cursa I*: 1). I. Baroncea: Atena Inondia şi Sevra. 2). Gh. Pilat: May Primrose. 3). Gh. Pilat: Elsa. 4). Gh. Gaitan: Spion, One Allen şi Eiledich.

Cursa II.—Gh. U. Negroponte—St. Sophie, Lt. V. Slăvescu—Rîndunica Al. Marghiloman—Straja, Contretemps şi Sagesse, Al. Zisso—Topana, Brio şi Theosophie, Prinţul Moruzzi—Medvey—Ianco, locko Lenterna şi Mahone, Lt. C. Opaiţ—Gazela, Lt. C. Antonescu—Mariţica.

Cursa III. Gh. V. Negroponte—Tina, Al. Marghiloman—Eclat, Sledge şi Elisa, Al. Marghiloman — Grui-singer, contre temps şi Sa Grace, Prinţul Moruzi—Satina, Al. Zisso—Galoping, Sure foot şi Grey-Povder.

Cursa IV. Sublocot. Filip Iacob—Ecleror, Lt. R. Golescu—Nana, căp. Peretz—Bichette, Lt. T. Romano — Mariuca, Lt. Romano—Zapada, Sublocot. Stamatopol—Menelik.

Cursa V.—Căp. Răsvan—Amarada, Lt. Savopol—Simenia, Lt. R. Miclescu—Spor, Lt. Opaiţ—Gazella, Lt. Gr. Suţu—Brandon, Lt. Molas—Ager.

Cursa VI.—G. U. Negroponte—St. Sophie, Cap. G. Manu—Kneaz, Lt. Arion—Black-Slave, Al. Marghiloman — Eclat, Al. Zisso—Misene, Prinţul G. Moruzi—Spuma. Lt. A. Miclescu—Spor, Lt. Gr. Suţu—Iconoclast.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 12 Septembre

Casaţia şi cazul Scarlat Popescu

Bucureşti.—Membrii înaltei Curţi de Casaţie s'au întrunit eri în secţiuni unite şi s'au ocupat de cazul Scarlat Popescu.

Asupra celor petrecute a transpirat foarte puţin, aşa în cît nu se poate spune precis dacă înalţii magistraţi s'au întrunit în urma unei cereri de consultaţiuni a ministrului de justiţie, sau au voit să aibă un schimb de vederi asupra acestei chestiuni.

Se poate însă spune cu preciziune că unul din membrii înaltei Curţi ar fi susţinut că membrii Curţei de casaţie nu sunt ţinuţi să dea consultaţiuni, ci numai să judece în urma unei sesizări formale.

Se mai poate spune că unanimitatea celor prezenţi au fost de părere că d. Scarlat Popescu nu poate fi tradus în judecată pentru chipul cum a înţăles să răspundă discursului procurorului cu ocazia deschiderei noului an judiciar.

Procesul lui Zenide

Bucureşti. — Procesul sub-comisarului, Zenide continuă astă-zi, iar sentinţa nu va fi cunoscută de cît la orele 5 p. m.

Un comunicat

Bucureşti.—Se asigură că mâine va apărea un comunicat al guvernului în Monitor prin care se va afirma că întreg discursul d-lui Scarlat Popescu nu este cît urmarea unei chestii personale pe care a voit s'o rideze cu ocazia deschiderei noului an judiciar, şi care privea pe d. procuror general de pe lîngă Curtea de Apel.

Un loc Romîniei

Kremona.—Congresul alianţei cooperative internaţionale a procedat la alegerea membrilor în locul celor morţi.

Comitetul alianţei a atribuit şi Romîniei unul din locurile care reveneau pînă acuma Statelor Unite.

Textul convenţiei Ruso-Engleze

Viena.— Ambasadorul Rusiei a aomunicat astă-zi baronului d'Aehrental textul convenţiei ruso-engleze.

„Politsche Correspondenz" vorbind de călătoria ministrului afacerilor străine al Rusiei la Viena, zice că ea este realizarea unei dorinţi vechi.

Relaţiile personale pline de încredere care există între ministrul Iswolsky şi Baronul d'Aehrental constitue condiţiile cele mai favorabile pentru îndeplinirea dorinţei ministrului rusesc.

Printre chestiunile ce se vor atinge în întrevederea acestor doui miniştri, primul loc îl vor ocupa afacerile privitoare la interesele comune dintre Rusia şi Austro-Ungaria, cum este spre pildă chestiunea politicei balcanice. Ast-fel se atinge succesiv scopul urmărit de toate puterile de a se introduce reforme în Macedonia şi de a stabili acolo o situaţie liniştită cu concursul Austro-Ungariei, al Rusiei şi al celorlalte puteri.

Audienţă

Viena.—D. I. Iswolsky, ministrul afacerilor străine al Rusiei, va sosi mîine dimineaţă şi va lua dejunul la Baronul d'Aehrental. Dupa ameaza va fi primit în audienţă de M. S. Regele Romîniei care va sosi mîine. O seară în onoarea d-lui Iswolsky va avea loc la ambasadorii Italiei, Angliei şi al Franţiei.

Accident

Belgrad.—In timpul exerciţiilor ce face garnizoana din Belgrad în vecinătatea satului Zelesni, un cartuş a făcut explozie în momentul cînd se încărca un tun; un sub ofiţer a fost grav rănit. Doui artilerişti au fost de asemeni răniţi uşor.

Contra bandelor

Constantinopol. — Ştiri primite de Poartă spun că trupele turceşti au început urmărirea energică a tuturor bandelor care operau în Macedonia.

Comandanţii acestor bande sunt de asemeni urmăriţi cu cea mai mare energie.

Ofensivă

Paris.—„Le Matin" află că generalul Drude va continua cu hotărîre ofensiva contra triburilor nesupuse încă.

Ciumă

San Francisco. — Pînă acum s'au constatat 42 cazuri de ciumă bubonică, dintre care 24 mortale.

Inundaţii

Madrid.—Ziarul oficial află din Malaga că creşterea apelor Guadalmedinei a inundat partea de jos a oraşului.

Două cadavre au fost scoase. Sunt temeri că sunt mulţi înecaţi.

Congresul ziariştilor

Bordeaux. — Congresul internaţional al presei a fost închis. El a decis ca viitorul congres să aibă loc la Berlin în 1908.

Dezmintire

Buda Pesta.—Ziarul „Magyar Hirlap" primeşte de la corespondentul său din Bucureşti ştirea că se desminte svonul că d. Dim. Sturdza, prim-ministru al Romîniei, ar fi vizitat satul Bistriţa din Bucovina.

Asasinat

Batum. — „Agenţia Westnic", află că Aly, valiu din Van, a sosit aci, ducîndu-se la Constantinopol.

Aseară înapoindu-se la hotel a fost ucis cu focuri de revolver de către un individ care a scapat în urma focurilor trase de complicii săi.

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la	20—30	lei	per.
2) Bronzaţi „ „	15—25	„	„
3) Gulerati pe roşi	10—15	„	„
4) Gulerati pe negru	10—20	„	„
5) Carieri negri	10—15	„	„
6) Carieri vineţi	10—20	„	„
7) Rotaţi albi	10—15	„	„
8) Rotaţi negri	10—20	„	„
9) Guşaţi englizeşti	10—15	„	„
10) Guşaţi moravieri	15—20	„	„
11) Chineji albi	10	„	„
12) Chineji galbeni	10	„	„
13) Chineji vineţi	10	„	„
14) Indieni	10—15	„	„
15) Darabani	10—15	„	„
16) Romani vineţi	15—20	„	„
17) Romani caffé-au-lait	15—20	lei	„
18) Frezaţi cu aripele vinete	10	lei	„
19) Capi negri cu 2 cucue	10	lei	„
20) Negri cu două cucue	10	lei	„
21) Roşi cu două cucue	15	lei	„
22) Voiajori	5	lei	„

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă
Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

GH. ST. RÂŞCANU
AVOCAT
HUŞI

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 26 Septembrie a. c. oara 11 a. m. se va ţine în camera acestei Primării în conformitate cu dispoziţiunile art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru darea în antrepriză a serviciului curăţirei latrinelor şi cisternelor din oraşul Iaşi şi tîrguşoarele dependinte de el, pe timp de cinci ani cu începere de la data semnărei contractului.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 15766
Din 10 Septembrie 1907.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 28 Septembrie 1907 ora 2—4 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru darea în antrepriză aprovizionarea cu verdeţurile şi legumele necesare spitalelor şi ospiciilor din Iaşi, pentru iarna anului 1907—1908.

Garanţia provizorie 200 lei.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72-83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Ori-ce informaţiuni şi condiţiunile se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serv. Administrativ.

No. 7496
11 Septembrie 1907

D-ra Natalie Neagu
Rochii şi confecţiuni
CALEA VICTORIEI 32
De la Sf. Dumitru Calea Victoriei 28

Reîntorcîndu-se din Paris anunţă distinsa sa clientelă cît şi întregul public că şi-a redeschis atelierul seu de confecţii.

Docent Dr. ZOSIN
Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris
BOALE NERVOASE ŞI INTERNE
Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.
Str. Armeană 15

Institutele-Unite
IASI
Anul al 42-lea
Curs primar şi secuudar
Se primese elevi interni, semi-interni şi extern
Inscrierile incep la 15 August 1907

Vaccinări şi revaccinări
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

AVIS

Pe moşia Borşa jud. Iaşi se află de vânzare in total sau in parte, nutreţu ca pae de orz, strujeni, păring, mohor, sfeclă pentru vite, pae de grâu şi fân toate din recolta 1907, precum şi perdele de ernat vite dela 1 Octombre a. c. până la 15 Aprilie 1908, şi păşunea in întindere de 800 fălci pentru tomnatu şi primăvaratu de oi, cu preţuri moderate fiind anul desfacerei ultimul al arendei.

Amatorii se vor adresa pentru informaţii Administraţiei moşiei Borşa
GARA VLADENI

Lecţiuni de piano
PREDĂ
D-ra Sidonia Hogaş
Absolventă a Conservatorului din Iaşi
Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei	O jumatate loz 18 lei
Un sfert de loz 9 lei	Una optime de loz 4—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii. n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care sticlă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 243.—Vineri 14 Septembrie 1907

Guvernul şi cazul d-lui Scarlat Popescu

Cazul d-lui Scarlat Popescu, de la o simplă chestiune de disciplină judecătorească, s'a agravat atît de mult în ultimul timp, în cît astăzi prestigiul întregului guvern este legat de dînsul. Căci dacă chestia propriu zisă a discursului d-lui Sc. Popescu este aproape închisă, chestia mare care se deschide acuma este acea a revoltătoarelor abuzuri de putere şi arestări ilegale comise de inconştientul Prefect al judeţului Teleorman.

Ziarele din Capitală au publicat textul oficial al proceselor verbale dresate de procurorul tribunalului Teleorman, constătătoare a arestărilor ilegale ordonate *verbal* de prefect, a adreselor schimbate între procuror şi directorul penitenciarului care confirmă ordinul prefectului de a deţine arestat în penitenciar pe un om al cărui mandat fusese infirmat de tribunal, precum şi raportul clar şi documentat al procurorului tribunalului, adresat ministrului de Justiţie şi procurorului general. Mai mult de cît atît, ziarele publică şi o adresă cu No. şi dată, a însuşi prefectului de Teleorman, adresată procurorului tribunalului, prin care singur recunoaşte că prin ordinul său se deţine arestat ilegal persoane liberate de tribunal.

In acelaşi timp, d. Pandelescu, fostul procuror al tribunalului, mai arată în raportul seu adresat ministrului de justiţie şi procurorului general că în afară de cazul Chitigescu, „*în penitenciarul local mai există mulţi indivizi care de şi lasaţi liberi prin ordonanţe de neurmărire, cu toate aceste ei se găsesc încă şi azi deţinuţi tot din ordinul d-lui Prefect !*“ etc.

Cazul e atît de grav şi atît de fenomenal, în cît dacă n'ar fi vorba de acte oficiale emanate de la autorităţi, acte care poartă dată şi No., aproape nu ne-ar veni să credem în adevărul şi exactitatea lor. Şi atunci ne întrebăm cu drept cuvînt: în ce ţară şi sub care legi trăim şi ce guvern este acela sub care se petrec toate aceste abuzuri monstruoase, care necinstesc o ţară?

A fost dat guvernului liberal,— ironie a soartei,— ca să patroneze toate aceste atentate la libertatea individuală, comise cu o îndrăzneală şi inconştienţă care merge pînă la aberaţiune.

Şi care este atitudinea guvernului faţă de un asemenea prefect abuziv care, după expresiunea primului preşedinte al Curţei de apel din Bucureşti, „*trebuia de mult trimis înaintea instanţelor represive*“?

Este perfect dovedit,—probă actele şi adresele oficiale publicate— că acest prefect nesocotind şi legi şi justiţie, a ţinut arestaţi în penitenciar fără sentinţe condamnatoare şi fără mandate judecătoreşti, o mulţime de persoane contra cărora se dăduse ordonanţe de neurmărire. Atît ministrul de justiţie cît şi procurorul general au fost puşi în cunoştinţă de aceste fapte delictoase comise de Prefectul de Teleorman.

Ce au făcut aceşti doui reprezentanţi ai guvernului? Ce rezoluţie a pus ministrul de justiţie pe raportul procurorului tribunalului Teleorman, care'i aducea la cunoştinţă aceste abuzuri ne mai pomenite? Iată întrebări la care ministrul de justiţie sau guvernul trebue să respundă. Căci a nu respunde, însemnează a erija în principiu de guvernămînt samovolnicia cea mai îngrozitoare, anarhia cea mai periculoasă şi mai degradatoare.

Ultima scapare a guvernului este darea în judecata tribunalului corecţional a prefectului abuziv, care a comis cele mai îndrăzneţe şi mai revoltătoare arestări ilegale. Şi ar fi de dorit ca s'o facă aceasta cât mai curînd.

A tăcea, şi a nu da nici o urmare acestei revolte unanime a conştiinţelor cinstite şi iubitoare de legalitate şi justiţie, ar fi condamnarea definitivă a acestui guvern, care a început prin anarhie şi vedem că voeşte a termina tot prin anarhie.

Lascar Antoniu

Deşi am fi dorit ca „Evenimentul“ să devie un ziar de partid, ne bucură, cu toate acestea, faptul, că numitul ziar în loc de a aparţinea unei singure persoane, a devenit dela 10 Septembrie, organul a trei persoane politice.

Pluralitatea aceasta în direcţiune va aduce după sine, de sigur, o ameliorare simţitoare în modul de redactare a ziarului—care de o bucată de vreme lăsa foarte mult de dorit—şi astfel „Evenimentul“ va putea contribui cu adevărat la succesul ideilor şi partidului conservator.

Hrana ţăranilor

E revoltător modul cum se tratează viaţa şi sănatatea ţăranului nostru.

Am relevat faptul petrecut pe moşia Unţeni jud. Botoşani, a arendaşului Oskar Guttman, unde acesta a tăiat o vită bolnavă de antrax spre a o da lucrătorilor sei pentru hrană. Am fost poate induşi în eroare anunţînd că mai mulţi ţărani sunt morţi în urma hranei acesteia; de fapt nu e nici un mort, dar sunt cîţi-va inşi bolnavi—totuşi nu putem trece peste faptul acesta cu uşurinţă şi trebue să ne oprim insistînd ca o anchetă severă şi serioasă să ne explice faptul.

Căci cum am spus'o, e revoltător cum unii arendaşi şi proprietari, în rapacitatea lor, înţeleg viaţa şi sănătatea sătenilor. O vită moare subit, nimeni nu caută a şti cauza morţei acestea şi imediat e tăiată şi dată ca aliment ţăranilor şi locuitorilor. In cazul de la Unţeni se spune că îmbolnăvirea n'a fost produsă prin mîncarea acestei cărni, ci prin faptul unei infecţii externe, trei lucrători cari au tăeat vita s'au infectat de pustula malignă. Ori cum s'ar fi produs această infecţie—ea s'a produs şi s'a produs din cauza destrăbălărei şi a rapacităţei arendaşului care în setea lui de cîştig, în loc de a perde o vită,—îngropînd'o imediat sau recurgînd a şti pricina morţii sale la un medic veterinar,—a preferat s'o dee de hrană lucrătorilor.

De aceea oricare ar fi pricina infecţiei, ori de ce ar fi bolnavi ţăranii cari au mîncat acea carne, faptul e precis: s'a tăet o vită bolnavă, s'a dat carnea ei la mai bine de 40 ţărani. Acest fapt trebue să nu rămîe nepedepsit, el nu este unicul, el se petrece zilnic pe unele proprietăţi. In cazul acesta au fost trei bolnavi, lumea a fost alarmată, pe cînd în sute de cazuri faptele trec nevăzute.

Cînd proprietarii şi arendaşii cari au obicinuinţa a procede astfel, vor şti că există o pedeapsă pentru nesocotinţele lor, suntem siguri că acte de felul acestuia nu se vor mai repeta.

Pentru „Voinţa Naţională“

Intr'un articol „Decăderea Gazetăriei“ publicat de mine mai acum un an, susţineam că mijlocul cel mai nimerit pentru a înnălţa gazetăria şi a înfrâna alunecările deşuchiate, caraghioase şi scandaloase ale condeelor mercenare, ar fi de a se hotărî, chiar printr'o lege, ca orice se scrie într'o gazetă, mai ales cu privire la idei şi la persoane, să fie semnat. Cu chipul acesta anonimatul n'ar mai putea constitui un paravan, după care să fie îngăduit a spune ori-ce. Semnătura te angajază, dacă nu a fi respectuos, chibzuit şi măsurat cu lumea, cel puţin a ţinea samă de propria-ţi persoană şi a nu te face de batjocură.

Presupunând un moment că gazetăria s'ar face în condiţiunile de cari vorbesc eu, atunci ar dispare de pe cîmpul vast al publicisticei toţi scriitorasi, cari nu ştiu alta de cât să înjure ori cel mult să confunde şi să încurce ideile ce au datoria a le exprima. Atunci ar dispare de prin gazete toate elucubraţiunile anonime, pe cari naivii pun cîte odată temei; poate multe gazete ar înceta chiar, căci într'o cercetare obiectivă a ideilor, n'ar mai avea înţăles de a exista; dar sigur este că opinia publică ar câştiga foarte mult, nefiind nevoită să răscolească mormane întregi de hârtie tipărită spre a spicui ceva serios şi bine spus.

Articolele „Voinţei Naţionale“ anonime, prin care mă tot sgândăreşte pe mine, ar intra negreşit în categoria scriselor menite să nu vadă lumina tiparului. Ori, cel puţin, trebuind a fi publicate, ai vedea semnat numele autorului, cu care să poţi sta la vorbă. Anonime fiind articolele ce mă privesc, cu cine să stau la vorbă, cui să-i adresez răspuns? Iarăşi, ca să nu răspunzi, nu puţini sînt printre cetitori cari să creadă că eşti înfrîns, că nu ai ce răspunde. In de obşte de tot ce-i anonim într'o gazetă, se face răspunzător directorul ei, în care caz aş fi ţinut să polemisez care cum cu dl. Ioan Nădejde.

Personal n'aş vrea să răspund d-nului Nădejde, presupunând că chiar d-sa este autorul articolelor ce mă privesc, de oare ce aceasta ar fi pentru mine o sarcină prea uşoară, atât de uşoară că m'aş simţi jenat de-a o fi făcut. D. Nădejde, care în tinereţe a făcut anarhism sadea, precum se constată din vestita broşură „Procesul fraţilor Nădejde“, care la maturitate a făcut social-democratism de cea mai ortodoxă speţă, care la bătrâneţe face naţionalism liberal tot de cea mai ortodoxă speţă, ar fi cel mai puţin indicat a-mi cere mie socoteală de ceea ce fac astăzi.

In orice caz interpretările, pe cari „Voinţa“ le dă acelor mele, dacă ar fi semnate de d. Nădejde, nu m'ar atinge cîtuşi de puţin. Dar anonimatul, sub care apar acele interpretări, chiar scrise fiind de d. Nădejde, le dă o importanţă mai deosebită printr'aceea că se poate presupune a fi altcineva autorul lor, deşi, avînd în vedere închegarea lor, e de bănuit că d. Nădejde este cel puţin inspiratorul lor.

„Voinţa Naţională“ profită de groază, de care publicul este cuprins cînd aude de vorba anarhism, pentru ca să califice de atare ori pe cine nu-i liberal-naţional, fie acela chiar şi conservator de baştină, precum a şi făcut-o vorbind de conservatori în general. Aplicînd acest calificativ, „Voinţa Naţională“ crede a-şi înlesni stropşiturile ei, cînd e vorba chiar de-a îndreptăţi cele mai nelegale acte. Opinia publică n'are la ce să se alarmeze, pentrucă trebue deprinsă a îngădui ori-ce ilegalitate şi ori-ce critică nedreaptă la adresa anarhiştilor. Şi anarhişti pentru „Voinţa Naţională“ sunt toţi, afară de liberali, şi încă cine ştie dacă şi printre dînşii nu sunt unii anarhişti. Prea cu putinţă să fie şi acei liberali cari nu misteuesc articolele „Voinţei“.

Faţă de o aşa estindere a vorbei anarhism, ori-ce răspuns din parte-mi e de prisos. Ca anarhişti sunt combătuţi şi prigoniţi social-democraţii, ca anarhişti sunt atacaţi conservatorii. In toate părţile „Voinţa“ nu vede de cît anarhişti. Ce mirare atunci ca eu să nu fiu anarhist; ba încă să fi ajutat eu „oamenii mei“ pe „anarhistul“ Racovschi. Cu cine? Cînd? Şi cum? e de prisos a mai întreba. Poate tăgădui şi răstăgădui Racovschi c'ar fi anarhist. Pot eu cere ori-cît „Voinţei“ să-mi arăte negru pe alb cari sunt scrierile mele anarhiste. E de prisos. „Voinţa“ nu vede înaintea ochilor de cît anarhişti.

Teama aceasta de anarhişti trădează pe d. Nădejde, care a rămas cu această fobie de pe urma propriului său anarhism. Meteahna aceasta îi falşifică judecata pînă la a atribui mişcările ţărăneşti din Martie, dacă acele mişcări trebuesc atribuite unor persoane, lui Racovschi, mie şi altora, cari n'am avut nici timpul şi nici prilejul de-a vorbi cu ţăranii, şi nu d-sale, care cu 4—5 ani în urmă începuse întocmirea de cluburi ţărăneşti prin Vlaşca, Teleorman şi Romanaţi. Fobia anarhistă face pe „Voinţa“ să găsească logică acţiunea cea mai ilegală, cînd se îndreaptă asupra aşa zişilor anarhişti. „Voinţa“ crede a justifica îndestul toate atacurile şi toate prigonirile numai printr'aceea că s'ar îndrepta împotriva anarhiştilor, cari, după dînsa, sunt o groază în ţara românească.

Mai întâi ştiut lucru este că în ţara noastră nu sunt de loc anarhişti, aşa cum şi-i închipue „Voinţa“ în spaima ei. Poate să fie ici colo cîte un aprobator şi admirator al ideilor lui Reclus, Kropotkin, Stirner, etc; ceea ce negreşit nu poate constitui motiv de acuzare şi de hulă, menţionaţii cugetători şi învăţaţi fiind printre gloriile neamului omenesc. Racovschi s'a explicat îndestul şi s'a arătat ca social-democrat aşa cum a fost şi d. Nădejde. Propagandiştii şi muncitorii socialişti de la noi nu prăpădesc nici o ocazie, chiar cînd sunt draconic prigoniţi, de-a afirma spiritul lor absolut legalitar. Aşa că mai rămîn eu, pentru care faptul de a mă găsi alături de conservatori, nu ripeşte nimic, pentru „Voinţa“, din caracterul anarhismului meu; ba exprimă teama că prin anarhismul meu, aş influenţa partidul conservator, probabil inspirîndu-se „Voinţa“ de exemplul cum d. Nădejde a influenţat partidul liberal cu socialismul său; ceea ce nu prea justifică, pare-mi-se, teama aceasta.

Dar să vorbim serios. De unde şi pînă unde fost-am eu şi sunt anarhist? Poate „Voinţa“ invocă un text al meu aşa cum aş putea eu invoca pentru a dovedi anarhismul de odinioară a d-lui Nădejde? In scrierile mele nu se vor întîlni de cît lucruri cu multă independenţă de gîndire exprimate; dar atîta tot: un fel de socialism foarte puţin doctrinar. Dar poate faptul, că până acum doi ani nu făceam parte nici dintr'un partid politic, să fie dovadă de anarhismul meu, ceea ce-ar fi nu mai puţin ridicol a susţine întru cît ar fi cazul de-a categorisi ca atari în bună logică pe toţi cari nu sunt liberali sau conservatori. Ast-fel că anarhismul ce mi-l impută „Voinţa“ n'are nici un înţeles de cît numai aşa ca pricină de vorbă.

Am afirmat că-i ilegală şi inutilă expulzarea d-rului Racovschi, pentru că cred că aşa este, şi nici cum c'aş fi în vre'o înţelegere cu dînsul. Găsesc asemenea inutile şi barbare expulzările şi prigonirile îndreptate împotriva muncitorilor socialişti, pentru că un regim constituţional comportă manifestarea liberă a ideilor şi numai contrabalansarea lor prin altele; iar nici cît prigonire în masă şi măsuri ilegale. Pentru a gîndi şi a exprima aceste păreri nu-i nevoe să fii anarhist ori socialist, în care înţeles noţiunele aceste nu s'ar putea privi cu hulă; ci poţi să fii liberal, poţi să fii conservator, poţi să fii cetăţean independent, dar cu o înţelegere deplină de ceea ce însamnă o organizare constituţională de stat. Spre această înţelegere te mînă vrînd-nevrînd ilegalităţile unui guvern şi în cazul de faţă chiar articolele „Voinţei“.

Dr. Zosin.

Interview cu I. P. S. S. D-lui Domn Partenie Mitropolitul Moldovei şi Sucevei

Obiectul vizitei.—Palatul mitropolitan.—Vechiul palat al Mitrop. Iacob Stamati.— Oaspeţii diplomatici.—Noul palat.—Mitropolitul Partenie în vizită canonică.

De mult doream să văd pe I. P. S. S. Mitropolitul Partenie în însuşi palatul Mitropolitan; recunosc că de cînd s'a restaurat noul palat cu toată curiozitatea ce aveam să văd această nouă reşedinţă arhiepiscopală, şi cu toată Inalta buna-voinţă ce totdeauna mi-a arătat-o I. P. S. S. am lăsat să treacă zile, luni şi chiar ani şi abia în ziua de 11 Sept., aflînd că Prea Sfinţia Sa s'a întors din lungul voiaj prin străinătate şi prin ţară, am găsit prilejul sa-l văd.

Pricina vizitei a fost achitarea unei adînci datorii creştineşti, de a vedea pe capul bisericei Moldovei şi acasă la el, după ce adese prilejuri avui de a-l vedea aşa de des în parlamentul ţării.

Mai mult încă, în dorul de a oferi I. P. S. S. din prinosul muncei mele pe ogorul istoriei şi literaturei naţionale, aşteptam să am ceva mai bun şi mai complect de oferit, şi cum tocmai în astă vară sporisem cu 3 volume întregi colecţiunea mea de documente, găsiam nimerit momentul a prezenta Prea Sfintului părinte toate lucrările mele, de care m'am invredniciit pînă azi să scot la lumina tiparului.

De altfel era şi o dorinţă a I. P. S. S. de a poseda în biblioteca Mitropoliei lucrările mele, din care unele sunt cu referinţă la literatura bisericească.

Nu mă căesc că aşa de tărziu, am avut însă putinţa de a găsi cel mai nimerit moment de a lega vorba cu multe alte lucruri ce privesc biserica şi societatea, căci nu se poate ca deschizînd cine-va vorbă cu I. P. S. S. Mitropolitul Partenie să nu culeagă din gura lui multe poveţe şi reflexiuni de oameni şi lucruri, pe care nu numai înalta situaţie ce o ocupă în biserică, dar şi cultura şi firea îl fac a fi o personalitate în cadrul prelaţilor ţării.

De altmintrelea prilejul de a avea cît de dese atingeri cu capii bisericei nu mi-a lipsit şi ca reprezentant în parlament şi mai ales ca deputat al Judeţului Fălciu, am avut şi am totdeauna deosebita mulţămire ca cea întâiu vizită în oraşul meu s'o fac Episcopului de Huşi, P. S. S. Conon Aramescu Donici şi nu puţine chestiuni bisericeşti şi sociale aduce vorba cînd te afli în faţa unui Episcop.

Şi apoi şi ca vechiu elev al Seminarului Socola, am păstrat dacă nu o întreagă aplicare pentru studiile teologice, dar o mare atenţie pentru tot ce se scrie şi se discută pe terenul literaturei bisericeşti, şi chestiunile de organizare a clerului şi a bisericei, răscolirea materialului istorico-bisericesc nu m'a lăsat indiferent, ba am consacrat o parte din scrierile mele acestor chestiuni şi ca membru al societăţei teologice-culturale „*Viitorul*“, am desfăşurat o activitate destul de rodnică în parte, pentru a nu vorbi mai mult de mine, cînd locul e de a începe vorba despre alţii.

* * *

Noul Palat Mitropolitan corespunde de minune măreţei Catedrale a Iaşilor. De o sută de ani şi mai bine, reşedinţa Mitropolitană nu suferise schimbări. Fericitul întru pomenire Iacob Stamati, acel Mitropolit necărturar mare, dar dornic de cultură, acel Mitropolit care s'a interesat odată cu domnul său, *spuden* iscusit şi cu rîvnă spre epistimuri încă din tinereţe—am numit pe Alex. C. Moruz Voevod,—să reorganizeze învăţămîntul public organizînd Seminariile şi Şcoala Vasiliană, Iacob Stamati, zic, pusese temeliile palatului mitropolitan cu multe săli şi coriridoare şi cu prea puţine odăi. Faţă cu vechea *biserică albă* şi cu Sf. Gheorghe de alăturea, era prea de ajuns un palat ca cel rădicat către 1800.

Altul era însă motivul zidirei unui asemenea modest şi neîncăpător palat. Era pe atunci sistemul ca oaspeţii străini—şi aghenţiile consulare începuse la Iaşi—să fie găzduiţi prin casele boerilor şi chiar Mitropolitul nu era scutit de asemene musafiri.

Un boer dădea casa; altul oferea etacul; altul furniza sufrageria; altul împrumuta bucătăria. Domnia cărpia şi făcea faţă pe spetele boerilor acestor noui tavalele politice şi diplomatice. Pentru a se izbăvi de asemenea pacoste, boerii se pun mînă dela mînă şi încep a zidi ei pe sama lor o casă pentru aghenţia austriacă în strada albă; boerul Balş dăruieşte casele sale din strada Unirei consulatului rusesc; şi pe cînd boerii se căzneau să scape de pacostea musafirilor diplomaticeşte şi Mitropolitul Stamati îşi croi un palat mare, dar neîncăpător tocmai ca să arăte Domniei că cu toată bunavoinţă, dar n'are unde găzdui aşa semandicoşi oaspeţi.

Astăzi în locul vechiului palat, se înalţă majestos noul palat, clădire mîndră, somptuoasă, păreche de neîntrecut cu măreaţa catedrală. In seria Mitropoliţilor Moldovei suntem siguri că Mitropolitul Parthenie va trece între altele şi ca restaurator şi înoitor al palatului Mitropolitan pe lîngă însuşirile sale înalte arhipăstoreşti.

— Aşa de tîrziu am cinstea de a vă primi la mine, de mă făceai să crez că nu ai nici ca cum plăcerea.

— Din contra I. P. S. şi cel ce vine în ceasul al unsprezecelea ca şi cel din ceasul întâiu e bine venit, şi cea întâiu datorie mă face a vă ura bună sănătate şi bun întors din lunga călătorie făcută şi în străinătate pentru căutarea sănătăţii, şi în ţară pentru răspîndirea sănătăţii moral al poporului nostru.

— Da; mulţumesc din suflet de urări, de şi duşmanii mei, ce îi am din toate părţile, au început a cărti contra acestor drumuri ale mele, ca ceva *neobişnuelnice*.

— D'apoi cine poate împăca pe toată lumea. Şi apoi I. P. S. voastră în înalta situaţie ce ocupaţi în biserică şi în stat sunteţi mai pre sus de noi toţi, şi de partide, şi ce vă interesază ce zic unii şi alţii; noi dela P. S. V. avem nevoe de a prinde călăuza drumurilor mari şi a-

desa ori încă necroite.

— Da; am fost la băi pentru căutarea sănătății; și am stat prea puțin, mă simt obosit și cei 60 de ani, cari îi împlinesc în curînd, mă găsesc mai zdruncinat de cît mulți alții de vîrsta mea,..... Dar n'am putut sta mult la băi, căci am căutat să mă întorc în țară pentru a vedea eu prin mine și cu ochii mei pe săteni de aproape.

Discuția s'a încins asupra chestiunilor dela ordinea zilei și I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie e în curent cu toate. Cu putința ce are de a cunoaște foarte de aproape pe toți fruntașii politici ai partidelor, cum și pe M. S. Regele; cu care nu arare ori s'a întreținut asupra nevoilor sociale ale bisericei și clerului, se vede cît de interesantă e vorbirea cu un Inalt arhiepiscop ca I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie asupra celor ce formează obiectul discuției actuale: *chestia țărănească*.

Nu trebue însă să se aștepte nimene că un cap al bisericei va privi această chestie de cît prin prisma bisericei și a factorilor ei, și deci numai prin această față văzută chestiunea a crezut că el în înalta lui situație poate contribui personal cu ceva.

(Va urma) **Gh. Ghibănescu.**

OAMENI ȘI LUCRURI

CULESUL...

„Ziua Crucei" nu e numai o serbătoare bisericească, ci și una profană, o serbătoare obștească, pentru că ea însamnă, în țeară la noi, începutul culesului de vii. Prlntre puținele noastre bogății *realè* este de sigur și vinul, iar data culesului este cu drept cuvânt aducătoare de veselie,—cea din urmă bucurie par'că, a timpului frumos și îmbelșugat, înainte de sosirea toamnei ursuze și reci, cu ploile ei, pustiitoare, cu nourii și tristețele ei. Și despărțirea aceasta a verei are loc în chiote de mulțumire, iar operația culesului în vii este și astă-zi vrednică de clasicele bacanale ale strămoșilor latini.

Vinul a jucat în toate timpurile un rol covârșitor în viața omenească și literatura cea mai veche pînă la cea de astă-zi l'a celebrat ca pe un element dătător de voioșie, de vigoare, de elan și de uitare. Hafiz și Anacreon l'au cântat în mii de strofe, scînteitoare ca și ochii aprinși sub farmecul splendidei băuturi. Iar dacă Orientul îndepărtat posedă alte băuturi mai bogate in puterea de a transporta imaginațiile în lumea himerelor și a visării, noi europenii n'avem decât vinul, tovarăș mîngâietor el suferințelor, aducător de senzații pe care viața nu le poate da, prieten al omului în oarele de necaz, nelipsit în ceasurile de serbătorire, de mulțumire și de pace, pururea promițător de fericire, izvor al dorului de traiu.

J'allumerai les yeux de ta femme ravie;
A ton fils je rendrai sa force et ses couleurr
Et serai pour ce frêle athlète de la vie
L'huile qui raffermit les muscles des lutteurs.

Așa cîntă de făgăduitor și ademenitor —vinul, în una din poeziile lui Baudelaire. Poeții noștri însă în afară doară de Coșbuc și Gheorghe din Moldova—nu l'au cîntat, căci nu l'au iubit în deajuns.

Rodion

„Opinia" în Provincie

PIATRA NEAMȚ. — *Alegerile comunale* vor fi la 23 și 25 Septembrie. Lista liberală se prezintă foarte prost în fața alegătorilor din următoarele pricini: au stricat fără motiv contractul făcut de administrațiea conservatoare cu societatea generală romînă de electricitate din București.—

Contractul era unul din cele mai avantagioase, de oare ce societatea ilumina cu 50,000 anual (tot atît cît costă gazul) cele mai depărtate mahalale cu electricitate și după 15 ani intreaga instalație rămîne a comunei. Dar actuala comisiune a stricat contractul și societatea a dat în judecată comuna cerînd despăgubiri de oare ce contractul n'a fost reziliat pe teren juridic. Comuna Roman a *încheat* cu aceeași societate un identic contract tot pe timpul conservatorilor și cu *venirea* liberalilor aceștia n'au stricat contractul găsindul foarte bun. Pe cînd noi nu vom avea nici electricitate dar vom plăti și despăgubiri. Dar presupunînd că nu era bun contractul de ce nu fac ei altul? Insă alta e cauza că liberalii nu voesc electricitate. D-l Emil Costinescu are 2 sonde pe moșia sa și mai bine e ca să se cumpere de acolo de 50,000 fr. anual gaz de cît să facă electricitate.

TARGU-OCNA.—Alegerile comunale au dat ocazie unor adevărate scandaluri, ingerințele liberalilor au trecut ori ce limită. Văzînd că există un curent favorabil d-lui Pastia au început să întrebuințeze fel de fel de manopere a intimida pe țărani, secvestrînd pe unii, oprind pe alții pe drum de a veni la localul de vot. In noaptea de Sîmbătă au fost adunați toți țăranii pe la cîrciumi unde au fost conduși într'o ogradă a unei școli evreești vis-a-vis de primărie.

Tot în noaptea de Sîmbătă: învățătorii Slătineanu, Pompei și cu preotul Diaconescu au fost ținuți in cîrciumi și a doua zi cu poliția la vot. Era ceva trist de văzut halul în care a ajuns dăscălimea noastră și preoțimea, pretîndu-se unui rol așa de puțin cinstit. Nedormiți, cheflii—a două zi la vot aveau înfățișarea unor bețivani. Ce zice d. Haret de rolul decoraților săi?

In condițiile acestea bine înțăles—nu era posibil de luptat și lista conservatoare a obținut cu greu 119 voturi față de 509 voturi furate și siluite de către liberali.

D-rul Gheorghiu care nu era pus pe listă a fost introdus pe liste numai Duminică dimineața în urma insistențelor d-lui Radu Porumbaru care sosise pentru alegeri. Așa că țăranii nici n'au știut cu cine vota. In cît d-rul Gheorghiu a răușit a se impune din nou în consiliul comunal de unde va încasa și va face din nou afaceri după ce exercitează cel mai mizerabil cumul avînd vre'o zece slujbi: medic de spital, medic la C. F. R., medicul cazarmei, al fabricei Negroponte etc. etc.

Liberalii se pot lăuda c'au făcut o frumoasă achisiție în persoana sa și au arătat încă odată cum știu să lupte cînd e vorba a-și procopsi prietenii și a 'și face gheșefturile.

Corespondent

Litere-Științe-Arte

Unul din obiceiurile literare adaptate la noi este și acel—al prefețelor, anume al prefețelor scrise de alții.

De ordinar un începător în ale literaturei are nevoie de un „nume" mai popular pentru a fi recomendat publicului, de a fi popularizat și oarecum luat in garanție. Atunci începe rolul prefeței, scrisă de un scriitor cunoscut—și acest sistem s'a introdus la noi după modelul țărilor mai înaintate.

Cu vremea însă avurăm un alt soiu de prefețe: la opera unui scriitor celebru—prin urmare sigură de succes—prefața unui ilustru necunoscut. Aceasta nu se mai întîmplă, de sigur, spre folosul operei, ci pe seama operei, dacă nu chiar în dauna ei: un mititel se urcă în spinarea unui uriaș, pentru a fi pus în evidență. Bună oară avem vre-o două edițiuni—la Iași și la București— de ale poeziilor lui Eminescu, avînd fiecare cîte o prefață... anonimă, adecă semnată de nume străine de literatură.

In altă ordine avem astăzi prefețe scrise la traduceri din literaturi străine, unde deasemenea prefața era cu totul de prisos. Iată bunăoară apărută zilele aceste în „Biblioteca pentru toți" celebrul roman al lui Alex. Dumas: „Dama cu Camelii"—cu o prefață de d. Ludovic Dauș. Cine avea nevoie de ea? Nici autorul, de sigur, nici editorul, nici traducătorul. Și ca dovadă că nu, amintim faptul că scriitorul prefeței confundă *romanul* cu drama lui Dumas, așa că prefața vorbește de lucrarea de teatru. Lucrul nu strică întru nimic operei,—dar ne arată rostul prefețelor... de prisos.

*

A apărut în „*Biblioteca pentru toți*" întâiul volum din operele complecte ale lui *Gr. M. Alecsandrescu*. Volumul e intitulat: *Poezii* și cuprinde: *Poeziile*, *Epistolele*, *Satirele*, *Fabulele*, *Epigramele* și *Traducerile* marelui poet. In afară de aceasta volumul mai are o întinsă culegere asupra vieței și operei scriitorului, o bibliografie complectă asupra tuturor studiilor scrise între anii 1874—1907, despre opera poetului, și ca *adaos*: poesiile nepubiicate în nici una dintre Edițiile de pînă acum, poezii rămase prin foile periodice, sau prin culegerile streine. In alcătuirea acestei Ediții s'a luat de bază edițiile anilor *1842* și *1847*, singurele care au păstrat adevarata limbă și formă a poeziilor lui Alecsandrescu. In deosebi, s'a arătat, în note, de fiecare poezie, deosebirile celor 6 ediții (și acelei din 1893), ziarele sau revistele unde ele au apărut întâi, polemicele la care au dat naștere, precum și împrejurările în care versurile au fost scrise.

Alcătuirea Ediției se datorește d-lui *Em. Gârleanu-Emilgar*; și ediția poate sluji de pildă acelora care vor să reînvie clasicii noștri.

*

STRUNA ZILEI

ELECTORALE

La alegerile județene
au votat 400 de morți.

Opinia

Deștept e cine a dat ideea
Acestor voturi ideale
Căci morții nu trădează... cheia
Și pentru vot nu cer parale...

CRONICA SOCIALA

Congresul Internațional de Higienă și Demografie

Luni în 23 Septembrie cr. încep ședințele plenare și publice al marelui congres Internațional de higienă și demografie.

Cei mai mulți dintre delegații Statelor cari au cooperat la acest Congres au sosit în localitate și se va ține astă-zi în sala Operei Imperiale o ședință solemnă aranjată de către comitetul compus din profesorii Universității: „*Friederich-Wilhelm*" și persoane oficiale printre care figurează primul primar al Berlinului d. Kirschner, în onoarea oaspeților străini.

Se împlinesc 25 de ani de cînd a avut loc în Berlin neuitata expoziție de higienă. Tot de atunci studiul higienei a atras atenția savanților medicali și oamenilor de stat a țărilor civilizate, care s'au dat tot interesul ca perceptele higienice să fie răspîndite în masele populațiunilor îngrămădite în principalele orașe ale lumei.

Actualul congres va avea o durată de 14 zile. Toate Statele culturale și dornice de progres au trimis ca delegați pe cei mai renumiți profesori de higienă. Germania ține principalul loc. Ea a întrunit pe celelalte State în Congres spre a se chibzui la mijloacele cele mai perfecte, practice și raționale pentru ca lupta ce se va da contra dușmanului comun să fie încoronată de succes.

O sărbătoare de pace de o valoare nemărginită. O victorie a numanității moderne contra nepăsărei reci a feudalismului timpurilor trecute.

Una din principalele probleme ce va răpi o parte mare a activității presentului congres va fi căutarea celor mai nemerite mijloace pentru a se micșura întinderea epidemiilor în special al tifosului, holerei și al tuberculosei. Apoi construirea de locuinți salubre și procurarea unui nutriment suficient clasei cele mai mari ce formează populația orașelor adecă: *lucrătorilor*. In general această clasă procură numărul cel mai mare de bolnavi atinși de boli epidemice.

Pentru prima oară vedem în Berlin un congres la care statul German și marele orașe industriale să adereze cu atîta interes și bunăvoință; de și e știut că în Germania s'au constituit societăți de construcție: („*Bau-Gènossenschaften*") cari ajutate și încurajate atît de stat cît și de comună au construit locuinți higienice pentru accesul lucrătorilor și micilor funcționari.

Inceputul a dat rezultate admirabile. Să sperăm că măsurile luate conform prescripțiunilor eșite din luminile actualului congres vor da foloase ce vor fi spre binele obștesc și spre lauda și mulțămirea onoraților delegați.

Odată cu deschiderea congresului va avea loc inaugurarea unei expoziții de higienă unde se va putea admira progresele făcute în această ramură a științei medicale de statele culturale ce iau parte și au depus obiecte la această expoziție.

Ea va fi deschisă zilnic congresiștilor. Iar după închiderea congresului va putea fi vizitată de marele public.

S. Z.

Informații

D. procuror general N. Leonescu a citat eri la parchet pe magistratul D. Ghiorghiu.

D. N. Leonescu i-a luat un nou interogator în chestia dramei de la Buhuși.

Cu aceasta, cercetările în această afacere, vor fi probabil terminate.

Magistratul Ghiorghiu și-a înaintat demisia pe ziua de 15 Septembrie.

—

Alergările de mâine ca și cele de Duminică promit a fi foarte interesante.

In numărul viitor al ziarului nostru, cetitorii vor găsi o complectă dare de samă a alergărilor ce vor avea loc mâine.

—

Sesiunea de toamnă a Curței cu Juri se va deschide Luni 17 Septembrie.

Ședințele se vor ținea în sala consiliului comunal dela primărie.

—

Am publicat eri numele cailor înscriși pentru alergările de mîine Vineri.

Publicăm astăzi numele cailor înscriși pentru alergările de Duminică 16 Saptembrie:

Cursa I. Zapada (Lt. I. Romano), Rîndunica (Lt. V. Slăvescu), Ecleror (Sub-lt. Filip Iacob), Nana (Lt. V. Goliescu) Bichette (căp. Peritz), Zarif (Lt. G. Ghenovici).

Cursa II. Atena (I. Boroncea), May —Primrose (Gh. Pilat), Elsa (Gh. Pilat), Axtel (Gh. Gaitan), Prinstz-Ambois (Gh. Gaitan).

Cursa III. St.-Sophie (G. U. Negroponte), Straja (Al. Marghiloman), Grui-Singer (Al. Marghiloman), Medve-lancre (Prințul G. Moruzzi) Satina (Prințul G. Mozuzzi), Spuma (Prințul G. Moruzzi), Topana (Al. Zisso), Miséne (Al. Zisso), Spor (Lt. R. Miclescu), Mariţica (Lt. C. Antonescu).

Cursa IV. (Inscrierile se fac la hipodrom).

Cursa V. Bichette (căp. Peritz) Menelic (sub-locot. Stamatopol), Mariuca (Lt. I. Romano), Nana (lt. R. Goliescu).

Cursa VI. Amaradia (căp. Răsvan), Simenia (lt. Savopol), Spor (lt. R. Miclescu), Gazella (lt. Operitz), Branden (lt. G. Sutzo), Ager (lt. Motăș).

—

Mâine sărbătoarea «Inălțarea Sf-tei Cruci», atelierele tipogeafiei noastre fiind închise, viitorul număr al ziarului nostru va apărea Sâmbătă 15 Septembrie, la orele obicinuite.

—

Consiliul comunal a votat înființarea a două noi posturi de agenți sanitari.

Noii agenți vor fi numiți pe ziua de 1 Octombrie a. c.

—

Pensiile civile și militare pe luna curentă se vor plăti la administrația financiară cu începere de Marți 18 Septembrie.

—

D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, s'a reîntors aseară de la Pașcani.

—

Consiliul de higienă al județului se va întruni Sâmbătă la orele 4 p. m., sub presidența d-lui Gh. Kernbach, prefectul județului.

—

Mâine se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei „Ziua Crucei", din strada Nicolina.

Serviciul Divin va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Ghenadie Georgescu.

—

Lucrările de reparație dela Teatrul Național n'au luat încă sfârșit, cu toate că ziua deschiderei stagiunei nu e așa departe.

Lucrările merg foarte încet și nici nu poate fi altfel, când ele sunt executate nici mai mult nici mai puțin de cât de doui lucrători.

—

D. judecător de instrucție V. Erbiceanu a terminat instrucția în afacerea crimei din Tatarași, ai cărei autori sunt soții Telencu.

Ei vor fi dați în judecata Curței cu Juri și procesul se va judeca probabil chiar în seziunea actuală a Curței cu Juri.

—

O nenorocire s'a întîmplat eri către sară în mahalaua Broscăriei.

Copilița Teodora, a d-lui Bottez, din mahalaua Broscăriei No. 86, fiind singură acasă, s'a jucat cu o sticlă în care era gaz, vărsîndu-l pe haine.

Apropiindu-se de sobă, hainele de pe ea au luat foc, cauzîndu-și arsuri foarte grave peste tot corpul.

La țipetele disperate ale nonorocitei copile alergînd vecinii, cu greu au putut stînge flacările.

Intr'o stare soră cu moartea nenorocita copilă a fost dusă la spitalul Sf. Spiridon și internată în secția d-lui dr. Juvara, unde i s'au dat ajutoarele necesare.

—

Parchetul a fost înștiințat de primarul comunei Cucuteni, că eri după amează femeea Catinca Toader Alexandru, în etate de 52 ani, din satul Bogdănești, pe când scotea apă din fântână, din nebăgare de samă a căzut în fântână, înecându-se.

Cadavrul necunoscutei femei a fost scos abea aseară.

—

Parchetul de Tulcea a cerut autorităților noastre prinderea și arestarea lui Vasile Mitre Dinu, care comițînd o crimă a dispărut, luînd drumul spre Moldova.

DIVERSE

— Mîine va fi expulzat prin punctul Burdujeni individul Gheorghe Buzdugan, supus austro-ungar, care a comis mai multe furturi în județ.

— Comerciantul Avram Lerman, din strada Sf. Pantelimon No. 14, a reclamat poliției că i-a dispărut un copil de 5 ani.

— In strada Morilor a încetat subit din viață lucrătorul Neculai Ștefan.

— In apropiere de Băiceni au fost arestați doui țigani la care s'au găsit mai multe lucruri de furat.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

2

Mangalia

Excursiuni se pot face destule și încă plăcute, căci dacă nu e aspectul variat al priveliștilor de la munte, cîmpul își are și el variațiunele lui, mai ales acolo unde e Marea. Cine e doritor și de puțină lume și de puțină muzică—aceasta fără pretenție—încă își poate îndestula gustul dimineața la „plantații"—o mică grădiniță pe malul Mării—și sara în piață unde se adună cu toții. Mai e și un cazin —o mică sală—unde tinerii pot dansa.

Traiul încă nu e greu pentru cel ce știe să se acomodeze.

Una dintre cele 3 cafenele e turcească Aci se văd numai turci. Cu un calm demn de invidiat își beau cafeaua stînd de vorbă sau privind la lumea străină: femei libere cu fața descoperită la un loc cu bărbații, pentru ei par fapte supranaturale. Numai cînd și cînd se vede câte un escentric care sa așează la mesele Turcilor, căutînd să patrundă puțin în sufletul acestor oameni liniștiți, simpatici și forte demni. Sunt cam refractari, țin la obiceiurile lor cu putere dar asta li-i și un merit, dat fiind lipsa de cultură în care trăesc ei. Grija zilei de mîine nu-i muncește așa de mult. Increderea ce au in divinitate îi scutește de multe gînduri negre.

Ei sunt foarte evlavioși. Alături cu piața se găsește Dgiamia. Pe la 9 ceasuri seara se aude un glas puternic din turnul Dgiamiei, care strigă pe credincioși la rugăciune e glasul simpaticului Hoge Ismail. Toți Turcii de pe la mese se rîdică și pleacă să se închine. Aceasta se repetă în fie care zi de cinci ori, cîte 10-15 minute.

Curioasă e impresia celui care pentru prima oară în viață trăește într'un mediu ca al Mangaliei...! De diminiață pînă în seară ai a face cu Turcii—acești oameni pe cari istoria din școală ni i-a zugrăvit numai ca un popor crud,

Și ori cît de plăcute ar fi amintirile din copilărie, tot simțim alături de ele și regretul că mai marii noștri nu au avut puterea să ne pue pe o cale mai dreaptă. Nu țin minte ca vre'un profesor să-mi fi vorbit despre demnitatea poporului turc. In cel mai incult dintre turci se vede cinstea și demnitatea care-ți impune.

Și dacă legiuitorul lor — marele rele Mahomet—o fi avînd lipsuri care nu mai corespund timpului, dar a impus calități care astă-zi cu cultură și încă greu să capătă.

Toată săptămîna aceiași viață liniștită... nimic neobișnuit.... aceleași fețe, aceleași ore... Nici un strigăt căci vînzătorii nu te asurzesc cu reclamele lor. Discuții aprinse între cei ce cumpăr și între cei ce vînd nu se încing nici odată. Duminica însă, cînd sosesc în micul tîrg Rușii și Romînii de prin satele vecine liniștea s'a dus... căci aceștia amețiți de băutură umplu străzile, strigă, se îmbrîncesc, svîrl marfa în capul negustorilor pacinici... Așa că Duminica e ziua cea mai potrivită pentru primblări cît mai departe de Mangalia. Dar odată cu venirea serei Mangalia reintră în calmu-i obicinuit.

M. C. Buțureanu
Institutoare

Institutele-Unite

IASI

—— Anul al 42-lea ——

Curs primar și secuudar

Se primese elevi interni, ——

—— semi-interni și extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

Se caută un Comptoirist perfect in limbile romînă și germană. — A se adresa Bourne & Co. Iași.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAȘI

Face cunoscut că în ziua de 28 Septembrie 1907 ora 2—4 p. m. se va ține în camera acestei Epitropii, licitație publică prin oferte sigilate pentru darea în antrepriză aprovizionarea cu verdețurile și legumele necesare spitalelor și ospiciilor din Iași, pentru iarna anului 1907—1908.

Garanția provizorie 200 lei.

Licitația se va ține conform Art. 72-83 din legea comptabilității generale a statului.

Ori-ce informațiuni și condițiunile se pot vedea și lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serv. Administrativ.

No. 7496 11 Septembrie 1907

Ultime informaţii

O telegramă sosită din Paris ne vesteşte că d. Take Ionescu, fost ministru de finanţe, soseşte în ţară Marţi 17 Septembrie.

Un fapt destul de semnificativ.

Sătenii de pe moşia Drăgăneşti, proprietatea d-nei Gatosky, s'au dus pe câmp şi şi-au strâns porumbul, fără însă să plătească arendaşului sumele ce datoresc.

Când au intervenit autoritaţile să oprească acest act samovolnicesc, sătenii au scos din buzunar manifestul guvernului — fie-care avea câte un exemplar—şi spuneau :

— Noi suntem garantaţi prin aceasta. Statul plăteşte pentru noi.

Apelul arendaşului Guttman, contra sentinţei tribunalului de Botoşani, prin care confirmă mandatul de depunere emis de judecătorul de instrucţie de pe lîngă acel tribunal, va veni în cercetarea Camerei de punere sub acuzare în ziua de Sîmbătă 15 Septembrie.

Se ştie că camera de punere sub acuzare se compune din d-nii Th. Crivăţ, Dim. Grigorovici şi Const. Buzdugan.

Guttman este dat judecăţei pentru contravenţiune delictuoasă la legea poliţiei sanitare veterinare, care se pedepseşte cu maximum trei ani închisoare corecţională.

Pe lîngă învinuirea că a dat lucrătorilor de mîncare carne de vită atinsă de dalac — fapt mărturisit de însu-şi vechilul lui—parchetul general a ordonat d-lui procuror Tufeseu de pe lîngă tribunalul Botoşani, complectarea cercetărilor şi în privinţa altor învinuiri şi anume că numitul arendaş, în mod obicinuit, îşi nutrea muncitorii cu făină şi brînză mucegăită.

Una mie kilograme făină mucegăită a fost confiscată spre a se face analizele cuvenite.

D. Deputat Ursu va interpela.—Imediat ce va avea loc deschiderea corpurilor legiuitoare, d. Ursu, deputatul colegiului al III-lea de Iaşi va adresa o interpelare guvernului.

Obiectul interpelărei va fi următoarea păţanie survenită deputatului sătean, în trenul de Dorohoiu care a sosit aseară la 8 şi 20.

D. Ursu luînd loc în vagonul clasa I-a—ie doar deputat— s'a pus pe mîncate un pepene verde—harbuz—ce-l adusese cu d-sa de la ţară.

Conductorul trenului a crezut de cuviinţă să încerce să oprească acest lucru.

De aci parlamentări,—era doar un deputat la mijloc—discuţii pînă la staţia următoare unde şeful staţiei a fost de părerea conductorului şi nu a deputatului.

Şi ast-fel deputatul a văzut şi nu cu puţin regret cum harbuzul a fost luat din tren şi pus pe o bancă din staţie.

Indignat şi îndurerat d. Ursu a exclamat:

—Să ştiţi că am să fac interpelare în contra acestui atentat la libertatea individuală.

„Evenimentul" *minte cînd afirmă, în mod tendenţios, în numărul său de aseară, că d. C. Schönfeld-Săteanu, ar fi fost sau este colaborator la ziarul nostru.*

Aceasta este a doua infamie ce o comite „Evenimentul" *contra* „Opiniei" *de cînd din comitetul său de redacţie fac parte trei persoane în loc de una singură.*

In strada Trei-Calici a fost aseară un mare incendiu.

Focul a distrus complect casele d-lui A. Orghidan, locuite de C. Ravliuc.

Sosind pompierii, cu foarte multă greutate au reuşit să localizeze focul.

Incendiul a luat naştere de la nişte scîntei, ce s'au propagat la acoperemîntul caselor, care erau de stuh.

Comisiunea mixtă pentru inspectarea şi clasarea animalelor şi trăsurilor din judeţ, îşi va începe lucrările de la 1 Octombrie.

Guardianul cl. III Gh. Gheorghiu de la reşedinţa ocolului Tăuteşti a fost trecut ca confenist la pădurea statului Aroneanu, în locul lui I. Ionescu, decedat.

In locul lui Gheorghiu a fost numit C. Damian.

Primăria a intervenit la prefectura de judeţ să pună în vedere primăriei comunei Galata de a nu mai îngădui transportarea cadavrelor de la ospiciul Galata la cimitirul Galata, întru cît acest cimitir e destinat pentru morţii de la spitalul sf. Spiridon.

Ştiri şcolare.—La Liceul Naţional s'au înscris pe clase următorul număr de elevi: cl, I-a—60, cl. II-a—79, III-a—69, IV-a—54, V-a R.—36, V-a M.—65, VI-a R.—25 VI-a M.—51, VII R.—25, VII-a M.—52, VIII-a R.—21, VIII-a M.—49.

Regulamentul prevede numărul de elevi ce trebuesc admişi şi anume: cl. I-a—60 elevi, II-a—V-a cîte 50, iar restul claselor superioare cîte 40. Deci din numărul elevilor înscrişi pe clase vor rămâne pe din afară: în cl. II-a—29 elevi, III-a—19, IV-a—4, V-a M.—15, VI-a M.—11, VII-a M.—12, VIII-a M.—9, sau un total de 99 elevi cari nu vor putea frecventa cursurile din lipsă de locuri.

— La gimnaziul „Alexandru cel Bun" din localitate s'a dat rezultatul examenului de capacitate pentru clasa IV-a. Din numărul de 12 elevi prezentaţi la acest examen au căzut 11.

Preşedintele comisiunei a fost d. Popp, profesor din Bucureşti.

— In astă-seară se va da rezultatul definitiv al examenului de corigenţa pentru elevii pregătiţi în particular precum şi acel al elevilor admişi la examenul de absolvire pentru cl. IV-a şi VIII-a, de la Liceul Naţional.

— D. I. Constantinescu, profesor de Geografie la Liceul Naţional, fiind concentrat pentru manevrele din toamna aceasta, va fi suplinit la catedră de d. I. Selten pe tot timpul absenţei sale.

— Cei 11 elevi cari au căzut la examenul de absolvire la gimnaziul „Alexandru cel Bun" înscriindu-se provizor în cl. V-a de la liceul Naţional, au fost şterşi din catalog.

Părinţii acestor elevi au cerut telegrafic ministerului casarea examenului.

— Ministerul Cultelor a aprobat numirea d-şoarei Elisa Rotărescu în postul de învăţătoare la şcoala din Cogeasca-Veche, în locul d-lui C. Popa, numit învăţător agricol ambulant.

— Pentru ajutorarea elevilor saraci dela şcoalele rurale din judeţul nostru s'a cumparat: 1084 abecedare, 1084 plăci cu creioane, 735 cărţi de cetire div. I-a şi 520 cărţi de citire div. III.

Sumele pentru plata cărţilor sunt date de: prefectura de judeţ, comunele rurale, cassa şcoalelor şi societatea „Cantina şcolară".

— D-şoara Paulina Neculcea, învăţătoare la şcoala din comuna Bivolari, a obţinut un concediu de o lună de zile.

— Cassa şcoalelor a cerut revizoratului şcolar să'i înainteze un raport asupra bibliotecilor înfiinţate în comunele rurale.

— Prezentul an şcolar va fi fără precedent pentru elevii ce frecventează şcolile statului, mai ales pentru elevii liceului Naţional. Actualul director, d. Gr. Bârsan, va supraveghea ori ce mişcare a elevilor şi la cea mai mică abatere vor fi aspru pedepsiţi.

Pe viitor elevii nu vor mai avea voe a eşi în oraş de la oarele 9 seara nici a frecventa localurile publice, teatrele etc. de cît numai întovărăşiţi de părinţi.

Concursul poliţiei nu e esclus a fi cerut în ori-ce împrejurare contra elevilor contravenienţi care ar frecventa şi alte străzi, fie ele chiar lăturalnice.

Elevul Kapetzki Ioan, din clasa II-a a gimnaziului militar din Craiova, a fost inapoiat familiei, după cerere.

D. inginer Cociu, delegat al ministerului de domenii va începe Luni 17 Septembrie lucrările de verificare a moşiei Tomeşti.

Astăzi are loc la Târgu-Ocna serbarea inaugurărei spitalului din acel eraş—pendinte de epitropia Sf. Spiridon.

D-nii C. B. Pennescu, dr. Puşcariu şi Dim. Bottez, epitropi, au plecat aseară, spre a asista la acea serbare.

Cu această ocazie, o întrebare: foştii epitropi conservatori, aceia care au construit spitalul, fost-au ei invitaţi? Am paria că nu.

De altfel lucrul ie foarte normal din partea liberalilor, deşi natural ar fi fost, din simplă consideraţie de urbanitate, ca acele invitaţii să fi avut loc.

Iată numele elevilor care au reuşit la concursul de admitere la seminarul „Venismin Costachi", în ordinea clasificărei: Năsturaş Alexandru, Ionescu D. Ioan, Pienescu Octav, Luca Em. Ioan, Stino Laur, Popescu Gheorghe (Galatz), Coşniţă (Galaţi), Pălăşanu Gheorghe, Mihailescu G. Constantin, Munteanu C. Ioan, Grinţescu Em., Puşcă (Galatz), Dăscălescu V., Lăzărescu Mihai, Platon Emil, Vasiliu Gheorghe, Dimitriu Ioan, Glod (Galatz), Bart Constantin, Bârzu I. Dimitrie, Sliveanu (Galatz) Lăzărescu Zaharia, Todicescu Petru, Cososchi Neculai, Rotariu Gheorghe (Galatz) Vasiliu Romano, Buznea (Galatz) Trenchea (Galatz).

Dobrogeni admişi fără concurs: Copceag, Necula, Zavergiu şi Popescu Sevastian.

Astăzi la ora 2 p. m., membrii Camerei de comerţ, s'au întrunit sub preşedenţia d-lui Gh. D. Şerban, preşedintele Camerei.

S'a discutat asupra chestiunei impunerei monopolului pe alcool.

În chestia aducerei apei de la Timişeşti.—Am relevat de eri că informaţiile publicate de unele ziare din capitală în privinţa aducerei apei sunt tendenţioase şi cu un scop foarte puţin avuabil. Am promis că vom reveni cea ce facem azi cu detalii mai precise:

In caietul de sarcini s'a prevăzut că lucrările de captaţie să fie terminate în campania anului 1907. Lucrările însă prin natura lor fiind foarte grele şi intervenind pe de altă parte alte împrejurări de forţă majoră aceste lucrări au rămas în întârziere. Această întîrziere însă nu numai că nu influenţează intern nimic termenul de isprăvire al întregei lucrări este pe de altă parte compensată prin alte lucrări importante cari s'au esecutat în această campanie cu toate că începerea lor e prevăzută în caietul de sarcini pentru campania 1908 şi parte chiar în 1909. Aşa s'a esecutat pe aducţiune în imediată legătură cu captaţie aproape un kilometrn de conductă în beton de tip mare, s'au făcut toate instalaţiile şi aprovizionările pentru confecţionarea tuburilor de beton armat, din care s'a şi confecţionat o cantitate considerabilă.

Lucrările de canalisare din Iaşi au avansat mult prin esecuţiunea regulărei Bahluiului pe o întindere de 1 kilom. în două părţi. Colectorul general de tipul cel mai mare s'a terminat pe o lungime de aproape jum kilometru în str. Regimentului XIII. Canalisarea cu tuburi circulare e terminată în str. Aron-Vodă, cu 2 ramificări spre Calcaină, str. Cucu, pe cale de terminare în str. Moţoc. aproximativ 1200 m.

Dacă se mai adaogă că societatea „Union ban gesellschaft" cu toate că usinele din străinătate nu primesc comenzi pentru 1907 din cauza aglomeraţiunei ne mai pomenite a comenzilor din toate părţile lumei, a reuşit a dispune deja astă-zi de 360 vagoane de tuburi de fontă şi oţele calibru mare, de 50 de vagoane de fir rotund, de 8 vagoane de plumb pe şantierele lor, şi dacă se adaogă mai departe că 3 vapoare cu alte 500 vagoane de tuburi şi fer rotund se află pe drum din Glasgow şi Rotterdam spre Galaţi şi că aceste lucrări de aducţiune în fer sunt pe cale de a fi începute încă în campania de faţă nici un om serios şi de bună credinţă n'are să fie un moment la îndoială că această societate ia rolul ei în serios şi că va satisface în ori-ce privinţă aşteptările puse în ea atît în cît priveşte termenul precum şi soliditatea lucrărilor.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 13 Septembre

UN CAZ SUSPECT

Galaţi.—S'a constatat un caz suspect de boală contagioasă.

Autoritaţile medicale nu s'au pronunţat încă dacă este vorba de un caz de holeră.

Autoritaţile se arată foarte alarmate şi este de pe acum sigur că chiar dacă manevrele vor mai avea loc, M. S. Regele nu se va mai duce la Galatz.

Probabila contramandare a manevrelor

Bucureşti.—După toate probabilitaţile manevrele regale din acest an vor fi contramandate şi aceasta din cauză că în judeţul Tulcea a isbucnit o straşnică epidemie de tifos.

S'a telegrafiat la Viena M. S. Regelui şi s'a cerut ordin dacă manevrele să aibă loc în judeţul Constanţa în loc de Tulcea, sau ca ele să fie în totul contramandate,

Starea d-lui Costinescu

Bucureşti.—Noaptea de Marţi dl. Emil Costinescu a petrecut'o ceva mai bine. Temperatura continuă însă a fi ridicată.

Eri şi astăzi ministrul a primit un foarte mare număr de telegrame prin care se exprimă regrete pentru accidentul survenit.

De la Palat ca şi din partea d-lui prim-ministru Sturdza s'au cerut rapoarte zilnice despre starea ministrului de finanţe.

La Sinaia d. Costinescu a fost vizitat de d-nii miniştri Brătianu, şi Morţun şi d. Saita, deputat, fost prefect de poliţiei al Capitalei.

Revoltă într'o închisoare

Charkow.—S'au produs turburări în închisoarea Kubjansk; 6 păzitori au fost ucişi. Un paznic a ucis 3 prizonieri: un deţinut a fugit în podul închisoarei, dîndu-i foc. Incendiul a fost însă repede stins.

Ordinea a fost restabilită.

Congres internaţional de drept maritim

Veneţia.—Congresul internaţional de drept maritim s'a deschis în mod solemn azi dimineaţă. Ministrul justiţiei a rostit în numele guvernului un discurs de bine-venire.

Căsătoria Contesei Montignoso

Londra. — Agenţia Reuter a răspîndit ştirea că Contesa Montignoso s'a măritat azi la primaria de aci cu cîntăreţul Toselli.

Regele Carol la Viena

Viena.—M. S. Impăratul Francisc Iosef a făcut azi la 3, o vizită M. S. Regelui Romăniei, la hotelul Krantz. Vizita a ţinut o oră. Suveranul Romîniei a primit apoi în audienţă pe baronul de Aerenthal, ministrul comun de externe al monarhiei, convorbind cu dînsul o jumătate de oră.

Suveranul a făcut apoi o vizită prin oraş. Foarte multă lume s'a înscris la hotel, sau lasat cărţi de vizită; printre acestea se află cei mai înalţi demnitari ai Curţei şi membrii corpului diplomatic.

Mari inundaţii în Spania

Madrid.—Ştiri oficiale spun că inundaţiile au făcut mari stricăciuni oraşului şi comunelor vecine; 19 cadavre s'au pescuit pînă acum. Se spune că victimile ar fi numeroase. Case, biserici şi poduri au fost distruse de ape.

Apa are înălţimea de 2 metri. Sunt temeri de foamete; autoritaţile organizează din timp tribute de merinde.

Dreyfus pus în retragere

Paris.—Monitorul Oficial anunţa trecerea maiorului Dreyfus în poziţie de retragere.

Holera in India

Rangoon (Birmania).—Agenţia Reuter află că săptămîna trecută a isbucnit mai multe cazuri de holeră; patru europeni au murit în urma acestui flagel.

Bandele din Macedonia

Constantinopol.—Numeroase bande de prădători mahometani fără caracter politic, şi-au făcut apariţia în ultimul timp în vilaetul Monastir; 40 bulgari din Strugevo au fost atacaţi la 13 Septembrie de o bandă turcească; un bulgar a fost ucis între Resna şi Koriţa.

Presa austriacă despre visita Regelui Romîniei la Viena

Viena.—„Neus Wiener Tagblatt" comentînd sosirea M. S. Regelui Romîniei la Viena, spune că identitatea de vederi în chestiunile de politică internaţională a devenit deja tradiţiune.

Legături cordiale leagă numai pe Suveranii celor două state vecine ca şi pe barbaţii de stat ai ambelor state, secondînd intenţiunea Suveranilor de a se preocupa de menţinerea păcei în Balcani.

O importanţă politică specială trebuie atribuită ministrului de externe al Rusiei, căci dovedeşte fără îndoială o apropiere amicală între Rusia şi Romînia, fapt care nu va fi nicăeri salutat cu multă plăcere de cît la Viena. Vizita iminentă a marelui Duce Vladimir la Sinaia va face evidentă această fază a politicei ruso romînă. Şi celelalte ziare salută sosirea Suveranilor Romîniei prin articole de simpatie.

Ciocnire de trenuri

Paris.—Ziarul „Patrie" anunţă că trenul plecat din Paris la Cherburg la 8, 50 dim., s'a oprit sub tunelul Breval de lîngă Nantes, fiind oprit de semnale.

Peste dînsul a dat trenul expres plecat la 9 din Paris. Locomotiva expresului a izbit ultimul vagon cu putere. Sunt vre'o 15 răniţi.

Nantes.—In accidentul de drum de fier întîmplat în tunelul Breval mai multe vagoane au deraiat obstruind ambele linii ale tunelului. 17 călători au fost contuzionaţi. Unul a avut un picior fracturat.

Exilarea unui Mitropolit

Constantinopol.—Poarta pare a nu mai insista pentru exilarea Mitropolitului din Drama, într'un oraş din centrul Asiei mici. Patriarhul a avut o întrevedere a-laltăeri cu marele vizir în favoarea Mitropolitului.

D-ra Natalie Neagu

Rochii şi confecţiuni

CALEA VICTORIEI 32

De la Sf. Dumitru Calea Victoriei 28

Reîntorcîndu-se din Paris anunţă distinsa sa clientelă cît şi întregul public că şi-a redeschis atelierul seu de confecţii.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— Strada Romînă 34 Iaşi —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

Docent Dr. ZOSIN

Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris

BOALE NERVOASE ŞI INTERNE

Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.

Str. Armeană 15

AVIS

Pe moşia Borşa jud. Iaşi se află de vânzare in total sau in parte, nutreţu ca pae de orz, strujeni, păring, mohor, sfeclă pentru vite, pae de grâu şi fân toate din recolta 1907, precum şi perdele de ernat vite dela 1 Octombre a. c. până la 15 Aprilie 1908, şi păşunea in întindere de 800 fălci pentru tomnatu şi primăvaratu de oi, cu preţuri moderate fiind anul desfacerei ultimul al arendei.

Amatorii se vor adresa pentru informaţii Administraţiei moşiei Borşa

GARA VLADENI

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

AGENŢIA TEARALA „THALIA"

T. P. Maximovici

— Iaşi,—Piaţa Unirei —

Roagă pe clienţii săi să bine-voiască a-şi reinoi biletele pentru Clasa IV-a a *Loteriei privilegiate pe clase a Regatului Romîn*

— Pînă la 10 Septembrie 1907 —

Biletele ne reclamate pînă la această dată se vor pune în vînzare.

Tragerea Clasei a IV-a va avea loc Luni 17 şi Marţi 18 Septembre 1907, cu *2000 cîştiguri* dintre care cel principal este de ***90,000 lei.***

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la 20—30 lei per.
2) Bronzaţi „ „ 15—25 „ „
3) Guleraţi pe roşi 10—15 „ „
4) Guleraţi pe negru 10—20 „ „
5) Carieri negri 10—15 „ „
6) Carieri vineţi 10—20 „ „
7) Rotaţi albi 10—15 „ „
8) Rotaţi negri 10—20 „ „
9) Guşaţi englizeşti 10—15 „ „
10) Guşaţi moravieri 15—20 „ „
11) Chineji albi 10 „ „
12) Chineji galbeni 10 „ „
13) Chineji vineţi 10 „ „
14) Indieni 10—15 „ „
15) Darabani 10—15 „ „
16) Romani vineţi 15—20 „ „
17) Romani caffé-au-lait 15—20 lei „
18) Frezaţi cu aripele vinete 10 lei „
19) Capi negri cu 2 cucue 10 lei „
20) Negri cu două cucue 10 lei „
21) Roşi cu două cucue 15 lei „
22) Voiajori 5 lei „

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă

Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 34 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 36 lei — **O jumatate loz 18 lei**

Un sfert de loz 9 lei — **Una optime de loz 4—50**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureaţă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antaia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este dilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numerose imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culóri pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

La Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ mai frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care bucăţă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

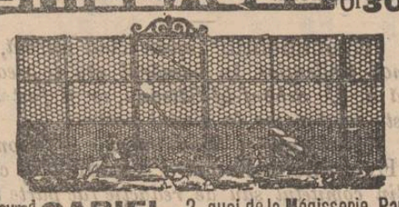

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 244.—Duminică 16 Septembrie 1907

Din nevoile comerţului

III.

Creditul este agentul principal al dezvoltărei comerciului. Banul are în comerciu, rolul său, numai ca capital iniţial, menit a pune maşina în mişcare, după care creditul duce mai departe întreaga activitate comercială.

Noi am vorbit mult şi de multe ori în această materie. Am fost partizani ai creditului limitat, dar aceasta numai cu scopul a se garanta existenţa creditului şi buna lui funcţionare, nici o dată n'am combătut nevoia existenţei creditului şi însemnatelor sale sarvicii.

Sunt însă comercianţi, care abuzează de acest agent atât de necesar şi valoros, iar abuzul aduce în tot deauna după sine dezastrul, care lasă urme atât de adînci pe pieţele noastre comerciale.

Microbul distrugător al creditului este falimentul, iar falimentul este fructul neprevederei şi al lăcomiei cîştigului.

Am invederat în trecut procedeurile nenorocite pentru comerciu ale candidaţilor la falimente şi vocea noastră n'a rămas fără răsunet, căci modificări s'au introdus în legislaţia comercială, atmosfera actuală fiind ceva mai sănătoasă ca acea din trecut. Dar cum boala din fire n'are lecuire, se găsesc încă firme care abuzează de credit şi fatalmente ajung la bancrută.

Reformele sănătoase în organizarea şi activitatea unui popor, nu pot fi numai opera puterei legiuitoare. Iniţiativa şi activitatea privată au curentul lor hotărător în această direcţiune.

După cum nu se poate avea un oraş curat şi higienic, cu locuitori murdari şi călcători ai regulamentelor de higienă şi salubritate publică, tot astfel nu vom putea asana moravurile, fără concursul stăruitor şi bine-voitor al acelora ce au comerciul ca nobila şi frumoasa lor ocupaţie.

Nu tindem spre crearea trusturilor ori a cartelurilor dintre comercianţi, în detrimentul consumatorilor, dar tindem a restabili în comerciu norme care să aducă limită la credit, să asigure quota de profit, garantînd plăţile la termen, cheltuelile necesare traiului, plata impozitelor şi asigurarea bătrăneţelor pentru comerciant, ca muncitor intreaga sa viaţă pe piaţa comercială.

Noi credem că limitarea creditului, forsată sau benevolă, este o garanţie a plăţilor la timp şi a asigurării existenţei comerciantului.

Noi considerăm creditul întins, ne-limitat, ca ante-mergătorul desastrului, atît pentru individ, cît şi pentru întreaga piaţă comercială.

O statistică amănunţită va dovedi că în ultimii 40 de ani de muncă, nici 5 la sută din comercianţii pieţei, nu s'au retras cu un capital care prin procente să le asigure existenţa.

Or, e lucru extraordinar că un om să muncească 40 de ani, să facă economie suferind multe privaţiuni, iar la capătul muncei, să găsească lipsa şi nevoia.

Şi tot statistica va dovedi, că acei comercianţi, care s'au retras la repaos cu oarecare avere, sunt dintre acei, care au utilizat creditul numai pe măsura cerinţelor, fără a forsa afacerile şi şansele profitului.

Inţelegem foarte bine, ca comerciantul să fie servitorul consumatorului, puindu-i la dispoziţie mărfurile, dar nu înţelegem ca acest serviciu să fie drumul nenorocirei sale.

Neguţitorul are prin cariera sa de servit 3 cauze mai principale:

a) Pe producător sau fabricant.
b) Pe consumator, şi
c) Propriul său interes.

Maniera uzitată în comerciul nostru, în unele oraşe şi în unele cazuri, are de obiect a servi numai cauzele a şi b de mai sus, în detrimentul punctului c, de care se leagă şi creditul ţărei şi sufletul comerţului.

Corectivul acestei stări de lucruri îl găsim noi în limitarea creditului, fie benevolă, fie forsată.

Limitarea benevolâ a creditului, e de ordine privată, fie ce comerciant, analizînd trecutul cu fructele sale şi calculînd prezentul cu avantagele ce el prezintă.

Limitarea forsată a creditului e de ordine legislativă, statul are datoria a se ocupa şi de garantarea existenţei creditului şi de starea materială viitoare a miilor de muncitori, numiţi comercianţi.

Comercianţii vor înţelege că hainele se fac mai mari, numai după ce corpul copilului cu vremea s'a desvoltat; nu se fac însă haine mari, pentru a sili desvoltarea corpului omenesc, aceasta s'a dovedit a fi periculos şi fără temeiu.

G. D. Şerban.

Nu la toţi cu aceiaşi măsură

Mai zilele trecute cu ocazia alegerilor de la Vaslui, Huşi, unde se prezentau câte două liste liberale, cum ziarele opoziţiei aratau guvernului că nu e prea mare omogenitate în vederile partizanilor sei, ziarul franţuzesc L'Independance *răspundea: Nu vă temeţi, aci e tocmai tăria noastră, in diversitatea şi varietatea de gîndiri a partizanilor.*

Cînd am reprodus după revista d-lui C. Stere, articolul care făcea o notă discordantă în concertul unanim liberal de a înăbuşi cu fel de fel de matrapazlăcuri mişcarea socialistă, ziarele liberale ne-au răspuns: fiecare e liber de a gîndi cě va voi în sinul partidului nostru, aceasta formează şi puterea şi voinicia noastră.

S'a întîmplat ca d. Dissescu să spuie părerea sa personală în chestia Scarlat Popescu, pentru ca ziarul franţuzesc L'Independance *să facă o teorie straşnică asupra diversităţei de idei în sînul unui partid politic, s'arate cît e de slab un astfel de partid şi să-i prezică ruina sa pentru că nu gîndesc toţi membrii săi în acelaşi chip. Iată aci aceste două mostre de judecată:*

L'Independance Roumaine *No. 9585 din 8 Septembrie 1907:*

Nici o discordie nu există în partidul nostru. Nu este de cît libertatea de opinii şi discuţiuni. Faptul că la diferitele alegeri comunale s'au prezentat mai multe liste liberale nu ne pare ceva extra ordinar.

Noi nu suntem pentru o candidatură oficială—fiecare liber a-şi avea vederile sale. Pentru noi faptul ca cutare sau cutare grup liberal rivalizează cu un alt grup liberal de asemeni, nu constitue de cît proba că guvernul nu impune pe candidaţii săi dar lasă pe electori de a alege pe cine ei îi voesc.

Conservatorii nu pricep acest lucru, noi însă îl pricepem şi îl susţinem etc.

L'Independance Roumaine *No. 9587 din 12 Septembrie 1907:*

D. Dissescu a aratat vederile sale personale în afacerea Sc. Popescu. Nu pentru prima oară individualităţi marcante ale partidului conservator profesează opiniuni personale asupra diferitelor chestiuni de partid.

Curioasă concepţie de morală politică şi accènte de a dedubla personalitatea ta spre a putèa susţinea ca membru al partidului opinii pé care conştiinţa ta nu ţi le permite.

Un astfel de partid poatè dĕţine din vreme in vreme guvernul dar nu poate nici odată exersa puterea, nu va însemna nici odată evenimentele cu marca sa etc...

Cum să numim această omogenitate de vederi la un singur redactor, la o singură foaie, căci s'a văzut ziarişti scriind la două gazete duşmane de odată—dar într'o singură gazetă jucîndu-se, nu aşa tour de force *şi n'a fost încă atins. Şi era nevoie s'o facă o gazetă liberală şi în special* Independenţa. *Faxele prin care a trecut această foae dela apariţia ei o încuviinţează să-şi aibă o mentalitate aşa omogenă, precisă şi neschimbată. Iar liberalii nici nu puteau lipsi de a fi aduşi de exemplu de solidaritate şi unitate în vederi.*

Ce zic dd. Lupu şi Cişman; dd. Sterea şi Ioan Nădejde şi etc. etc.?

Interview cu I. P. S. S. D-lui Domn Partenie Mitropolitul Moldovei şi Sucevei

Rolul extra-bisericesc al clerului.—Serviciul bisericesc.—Cultura teologică.—Conferinţele pastorale.—Lipsurile morale ale populaţiei rurale.—Vizitele canonice ale arhipastorilor.

II

— Ce credeţi I. P. S. stăpâne asupra rolului extra-bisericesc al preotului? Ni se afirmă de unii că I. P. S. Voastră aţi ţinea mult ca preutul să fie numai un slujitor al altarului, căci păstorul turmei trebuie să mănânce din laptele turmei sale şi cel ce slujeşte altarului din altar să se hrănească, şi că nu numai n'aţi încuraja ca preotul să iasă şi în societate şi să fie un factor cultural?

— Da; ţin în primul loc ca preutul să fie un bisericaş. El are a închina lui D-zeu rugile drept credincioşilor. Pentru acest sfârşit s'a dat atâta grijă reorganizării seminariilor, s'au sporit studiile teologice ca să avem un cler luminat şi la nivel cu cerinţele timpului.

Insă greşit s'a luat de unii şi de alţii, că dacă am arătat şi arăt totdeauna toată atenţiunea slujbei bisericeşti — şi ştii că într'aceasta trec de unul dintre cei mai aspri chiriarhi, — apoi aşi nesocoti rolul social al preuţilor. Din contra, ce dovadă mai mare se poate da afirmărei mele de cât faptul că singur m'am scoborât în sînul poporului şi timp de 21 zile am răsbătut mai toate judeţele Eparhiei mele, şi am stat de vorbă cu toţi cari mi-au venit în cale.

— Tocmai de aceasta Inalt Prea Sfinte. Cultura teologică ce se dă tineretului nostru de azi, ce se consacră carierei preuţeşti, dacă e în creştere cu ceia ce am primit'o noi acum 30 de ani în urmă, nu satisface însă pe deplin încrederea ce şi-a pus'o statul în clericii luminaţi, cum şi sacrificiilor ce se fac pentru aceasta. Trebue să fie o boală organică fie în sistema fabricării şi comunicării acestei înalte culturi teologice, fie în chipul de asimilarea acestei culturi, că dacă sentimentul religios nu s'a întărit, apoi nici înrîurirea morală—religioasă nu s'a sporit.

—Aveţi foarte mare dreptate. De această cultură teologică înaltă n'am prea făcut caz, căci nu ştiu cum se capătă, că văd şi eu că drumul pe care au apucat unii din fraţii mei în Hristos nu e bun după mine.

— Ştiţi că legiuitorul a căutat să îndrumeze şi pe preoţi spre aşa zisele conferinţe pastorale, pentru ca ceia ce a fost oare-cînd iniţiativa unor Episcopi, azi să devină regulă generală. Cît de frumos, de pildă, n'a păstorit un Silvestru Bălănescul, Episcopul de Huşi, ale cărui conferinţe pastorale pot sluji de model! Aud că şi Episcopul Dunărei de Jos îşi face o fală că în Eparhia sa a sporit asemene conferinţe şi că preuţii se dedau la discuţiuni teologice din ce în ce mai adinci?

— Da;—aici I. P. S. S. Mitropolitul Partenie se arăta cam îngrijorat de succesul unor asemene conferinţe şi destăinuirile sale nu prezintă puţin interes.

D-ta mă ştii că şi eu sunt doctor în teologie, şi că azi mai toţi Episcopii sunt doctori; deci mai multă carte aşa oficială cum se învaţă şi cum se cere nu putem avea. Ei bine! Cu toate acestea eu nu mă pot incumeta să ies înaintea poporului şi să ţin o predică strict teologică.

La ce aş discuta eu poporului credinţa, cînd el o are. Poporul are credinţa vie, poate mai mult decît cel ce o discută. Aşa brut cum o are, dar o are. La ce i-aşi mai discuta eu despre D-zeu şi despre ateism, cînd poporul are vie credinţă în D-zeu! La ce i-aşi discuta eu dogmele, ca Sf. Treime, că Sf. Duh purcede de la Tatăl şi nu şi de la Fiul!

Acestea îi trebuesc săteanului! Acestea îl dor pe dînsul! A nu! Eram în Sinod cu toţii. Vine ministrul Vlădescu cu legea Seminariilor şi cu legiferarea conferinţelor pastorale după un proect întocmit în vederile unuia din fraţii mei în Hristos. Am ascultat procitania anteproectului, şi la urmă am crezut să fac următoarea preîntimpinare: Toate bune, dar ce credeţi Dv. că îşti 16 câţi suntem aici de dragul mitrei noastre ne ţine ţara şi ne dă cinstea ce ni se cuvine! Şi apoi preoţii noştri n'au altceva mai bun de făcut de cît să piseze teologia pură la urechile sătenilor şi a poporănilor! Rolul preotului e altul la ţară: să combată *beţia*, care ne omoară, să combată *căsătoriile nelegiuite*, care ne demoralizază; să combată *lenea*, *trîndăvia*, *minciuna*. Pe terenul moral şi social, aici e locul şi rolul preotului. Să lăsăm ceriul aşa cum este el. Săteanul nostru prea crede în ceriu. Să ne uităm pe pămînt, să ne cunoaştem lipsurile noastre morale şi pe acele să le combatem.

Mie îmi place ca preotul să fie al turmei, tot a turmei să fie, şi clericii mai înalţi şi chiar noi Vlădicii la ce suntem buni ţării, dacă ne închidem în păreţii palaturilor noastre şi ne îngrijim numai de noi!

Sentimentul cu care îşi spunea fundul gîndirei, m'a făcut să intru în inima chestiunei, care de alt fel şi mie de mult îmi frămînta mintea.

Ca membru al societăţii clericale culturale *Viitorul*, de mult luptasem cu colegii mei cum am putea *exterioriza* activitatea acestei societăţi, care ani de-a rîndul şi-a desvoltat activitatea sa în păreţii seminarului Veniamin, în faţa unui auditor restrîns, venit în pripă de la slujba bisericei. Societatea laică a început a pierde interesul frămîntării chestiilor bisericeşti şi sociale şi în uitarea lor se răceşte şi raportul dintre păstor şi păstoriţi.

La obiecţiunea că n'am avea îndestule elemente formate pentru a putea cu succes exterioriza această activitate, am căutat să stăm în umbră şi să ne resemnăm.

Astăzi cu vorbele înţelepte ale Inalt Prea Sfîntului Mitropolit, credem că a venit vremea să rupem vălul de ghiaţă şi să luăm chestia pe de'antregul.

— Frumos nu numai conceptul, dar şi sentimentul care vă agită în rolul exterior al preutului. Nu toţi sunt convinşi că biserica cu toată origina ei divină, căci Hristos e cap bisericesc, dare are o foarte mare valoare socială, şi cu cît vom şti păstra această valoare socială să fie pururе în circulaţie şi vie, cu atît vom sluji mai bine interesele şi ale bisericei şi ale societăţii noastre, ale neamului nostru.

— Foarte bine. In aceasta fac o excepţie. Şi nu-mi pasă ce or zice alţii; ştiu că mă critică şi dintre liberali şi dintre conservatori, dar eu nu mă uit la ce zic unii şi alţii. Eu mi-am zis: *Episcopul trebue să fie cît mai des în atingere cu supuşii săi.* De cît un episcop are şi el socotelile lui în aceste deplasări de inspecţie poate mai mult de cît ori care alt slujbaş, căci eu trebue să tărăsc după mine atiţia şi atiţia, cu care eu mă duc să văd, să vorbesc, să discut, să iau măsuri.

— Tocmai aceasta mi-a fost adesa ori discuţia cu I. P. S. S. Episcopul de Huşi. La părerea mea că ce bine ar prii ţării ca Inalţii prelaţi să se scoboare mai des în sinul păstoriţilor săi, I. P. S. S. îmi obiecta just aceia ce constataţi şi I. P. S. Voastră, că adică ar trebui reglementate cheltuelile acestea şi prevăzute în bugetul casei bisericii la material.

— Ce-i pentru minister a prevedea—ca la multe alte servicii publice—cheltueli de deplasare pentru inspecţii arhipăstoreşti. Că nu le pot face toţi fraţii mei în Hristos, da! dar trebue să se înceapă odată. Şi cred că n'am greşit că am început eu acum tocmai în toiul mişcărilor ţărăneşti, mai ales în Eparhia mea unde au fost agitări şi chiar mişcări de devastare şi ruină ca în Botoşani şi Iaşi.

(Va urma) **Gh. Ghibănescu.**

In corpul ziarului cetitorii găsesc o complectă dare de seamă despre rezultatul curselor de ieri precum şi importantele telegrame din ţară şi străinatate.

De aseminea publicăm programul curselor de mîine aşa cum a fost modificat de comitet.

Chestia macedoneană

Ungurii neagă drepturile noastre în Macedonia.—Articolul din „Pester Lloyd".—Interwievul d-lui Disescu cu un ziarist ungur.—Liberalii şi chestiile naţionale.

Ungurii au început de cît-va timp să se ocupe de chestia macedoneană şi a căuta să priceapă interesele pe care le avem de a susţine o politică romînească în Turcia. Bine înţeles prin o întorsătură foarte logică găsesc că n'avem nici un drept asupra Macedoniei, voind prin aceasta să arăte că n'am avea ce căuta şi în Ungaria cînd e vorba de a susţine dreptul de naţionalitate al milioanelor de romîni de sub coroana sf. Ştefan.

De aceia vedem prin o curioasă coincidenţă apărînd în *Pester Lloyd* un articol al unui romîn, şi un interview cu d. Disescu luat de un ziarist ungur.

Bine înţeles pentru *Romînul* corespondent al *Pester Loydului* chestia macedoneană nu există, ea a fost inventată de noi, chestia aceasta a fost creată să ne servească ca o compensaţie viitoare acordată Romîniei, atunci cînd s'ar spulbera visele ei de influenţă în Macedonia. Mai mult, pentru corespondentul Pester Loydului, Grecii îşi masacrează compatrioţii spre a dovedi Europei insanitatea pretenţiunilor romîneşti. Cuţo-Vlahi, Ţinţari, Farseroţi, Granosteani, şi alţii au fost creaţi de imaginaţia romînească cum probabil pretind că şi Romînii din Transilvania sunt o fantasie a noastră şi că în fond în Macedonia sunt Greci şi Bulgari —precum în Ungaria nu sunt de cît curaţi Unguri!

Şi pe cînd aceste insanităţi se debitează într'un ziar pretins serios, la Bucureşti un alt ziarist ungur ia interwievuri mai multor oameni politici. Intre alţii a fost dat ziaristului ungur să vadă pe un om cunoscător al chestiei macedonene şi pe un patriot sincer—am zis d. Dissescu. Fruntaşul nostru a vorbit tot deauna sincer şi fără subtilităţi diplomatice cari de alt-fel nici n'au ce căuta într'o chestie naţională. Ne mirăm tot deauna cînd auzim lăudîndu-se politica fină a d-lui Sturza care a repurtat successe în toate chestiile, dar care ne-au umilit pururea în faţa celorl'alte puteri şi în faţa chiar a ţărilor inferioare nouă şi n'am aprobat nici o dată această politică de struţ. De aceia am cetit cu plăcere convorbirea d-lui Disescu şi credem că Ungurii vor şti că avem şi noi patrioţi sinceri şi devotaţi şi nu făuritori de fraze.

Intrebat asupra chestiunei macedonene, d. Disescu a spus următoarele:

— „Consider chestiunea macedo-romînă din punctul de vedere: 1, umanitar, 2, istorico-politic, 3, diplomatic.

„Recunosc neapărat dreptul fie-cărei naţionalităţi de a-şi apăra interesele sale naţionale după cum socoteşte că e mai bine. Dar ca om de omenie a trebuit să mă indignez, cînd am văzut ce crime au comis grecii sub acest pretext. Ei au asasinat fără de nevoe oameni dezarmaţi, femei şi copii. Patriarchul a sprijinit această acţiune barbară şi am trebuit să ajungem a vedea scandalul fără de precedent, că Turcia s'a văzut silită de a se prezenta înaintea patriarchatului şi a grecilor creştini ca protectoare a creştinilor. Aci îndreptăţirea unei lupte naţionale inceteazǎ şi chiar numai din motive pur umanitare am trebuit să cer încetarea şi pedepsirea acestor procedee îngrozitoare".

Vorbind apoi din punctul de vedere istoric d. Disescu a spus:

„Politicește eu susţin punctul de vedere al statului-quo. Turcia trebue menţinută. Aceasta însă nu exclude dreptul Romîniei de a interveni în favoarea celor 350.000 conaţionali ai săi. Intervenţia puterilor străine în imperiul otoman formează un caz cu totul special al dreptului ginţilor şi fie-care stat intervine acolo pentru a'şi proteja conaţionalii".

„Afară de aceasta printr'o iradea dată în 1905 şi a căreia obţinere trebue considerată ca un mare succes al guvernului conservator din acel timp,—a recunoscut în mod expres României acest drept. Guvernul conservator a făcut însă şi mai mult în favoarea macedo-românilor. El a deşteptat simpatia Puterilor şi a Turciei pentru cauza românească şi a obţinut ca Inalta Poartă să înceteze cu vecinicile ei ezitări între Grecia şi Bulgaria şi să ia energic poziţiune contra Greciei".

Şi relativ la punctul curat diplomatic al acestei chestiuni d. Dissescu a susţinut: „cu toate că situaţia diplomatică a fost

atât de bine preparată, guvernul conservator tot n'a voit să provoace o rupere a relațiunilor diplomatice greco-române".

„El avea numai intențiunea de a exercita o retorsiune asupra supușilor greci din România, pentru ceea ce grecii păcătuiseră față cu românii din Macedonia. Atitudinea guvernului grec ne-a silit mai tîrziu să rupem relațiile diplomatice.

„Nu voesc nicidecum să fac dificultăți actualului guvern român, trebue totuși să recunos, în mod sincer că pacea pusă la cale de guvernul liberal nu poate fi motivată—după convingerea mea—prin nici un interes românesc. Stabilirea unor relațiuni regulate este un interes exclusiv grecesc. Nu pot deci să înțeleg de ce guvernul caută pacea cu Grecia. Noi aproape nu avem interese comerciale de apărat în Grecia, pentru Grecia însă foarte mari interese materiale sînt în joc. La ce ar putea deci servi ca să se primejdutască sau chiar să se înrăutățească eventual situațiunea favorabilă cîștigată de guvernul conservator pentru macedo-români? Și nici nu vreau să vorbesc de faptul că ar putea exista intențiunea ca să se înceteze eventual cu totul acțiunea macedo-română. Aceasta e pur și simplu cu neputință. Cine ar putea să-și asume răspunderea pentru faptul că prin renunțarea la influența ce atât de greu am cîștigat-o în Macedonia, România s'ar găsi fără o armă, cu ajutorul căreia, în momentul unei eventuale dizolvări a Turciei'—pe care noi n'o dorim de loc,—am dori să putem spune și noi un cuvânt hotărâtor".

Toate aceste spuse ale d-lui Dissescu arată încă odată cum a fost susținută de guvernele conservatoare chestia națională în ori-ce loc. Și dacă Ungurii ne suspectează intențiunile noastre în Macedonia și aiurea, dacă ei bănuesc până și existența unei chestiuni naționale—la urma urmelor nu sunt atît de vinovați. Guvernele conservatoare au căutat în toate rîndurile a ridica această chestie la un nivel superior, au luptat pe toate căile posibile a o face stabilă iar partidul liberal a meșteșugit pe ori-ce cale a nimici această muncă. Au ajuns Ungurii să creadă că nu poate fi ceva serios când nu există o unitate de vederi la toți oamenii noștri politici. Nu știu că la noi până și chestiile vitale sunt supuse spiritului de clopotniță și de gașcă.

Cuvântarea d-lui Dissescu dă o desmințire frumoasă tuturor mișeliilor ce se comportă în ziarele ungare pe seama chestiei macedonene și de cari nu sunt străini și politicianii liberali, doritori de a compromite această chestiune în fața Europei.

„Opinia" în Provincie

DIN HUȘI.—Luni a fost procesul de ultraj intentat de dr. Lupu d-lor Cișman, căpitan *Mardare, Mustea Petrescu,* avocat Constantinescu, *P. Bogdan* institutor, *Chiriac Mencu, Drăgoescu* pentru faptul că l-a șuerat și huiduit în ziua de 29 August. S'a presentat cei subliniați, iar ca apărător au avut pe d-nii Vericeanu și Andrian spre a cimenta și mai mult cumătria. Nici un avocat liberal nu le-a luat apararea. Partea civilă Lupu a lipsit.

Tribunalul compus din d-nii Gavrilescu și Mandrea i-a achitat. Se crede că se va face apel.

Marți a fost în apel procesul cu perdelele. Herșcovici apelantul era asistat de d-nu Vericeanu fost primar care a făcut comanda, iar primăria era representată de astă dată prin d-nu Chirițoiu, Ir. Gheorghiu abținîndu-se. După pledoarie tribunalul fiind în divergență și cum supleantul lipsind s'a amînat desbaterile pe Marți 18 a. c. cînd se va complecta Tribunalul.

D. Gh. Ghociu și toți avocații conservatori luminîndu-se din desbaterile procesului ș'a pronunțat că Vericeanu trebue să plătească, ca să nu se facă un precedent nou, și că pe viitor primăria să lucreze conform legii, nu după bunul plac, ca să satisfacă nevoile și poftele prietenilor.

In casul de se aprobă alegerea liberalii disidenți ș'a luat angajamentul față de conservatori ca să nucească în slujbe mai mulți partisani de ai lor. Aceasta e o școală nenorocită ce au introdus-o în politică Cișman cu Vericeanu acuma.

Vericeanu se laudă—convorbirea avută cu tinerii avocați Gh. Teodoru și C. Moțet—urbi et orbe că lui se datorește reușita listei disidenței liberale, că el a stăruit ca conservatorii să intre în acțiune, că el a cheltuit, că el a muncit și numai grației popularității lui se datorește succesul. Ce zice d. general Teleman de aceasta?

DIN TÎRGU-OCNA.—Azi 13 Septembre curent a fost aci inaugurarea spitalului local pendinte de Epitropia Casei sf. Spiridon din Iași. Este o clădire nouă, formînd un spital modern, proectată și lucrată din timpul conservatorilor pe locul ruinelor casei lui C. Negri. Serviciul divin a fost oficiat de preuții econom Arghir Goagă și I. Nica. Au participat la serbare epitropii C. B. Pennescu, C. Botez și dr. Emil Pușcaru. Din partea administrațiunei Casei sf. Spiridon au fost de față mai mulți funcționari, iar din partea locului foarte puțină lume, făcîndu-se invitațiune numai la persoane oficiale afară de medicul orașului și la cîți-va prieteni ai d-rului Gheorghiu. Afară de aceste nici un medic din oraș nu a participat la inaugurare nefiind invitați, deși în Tîrgu Ocna sunt 5 medici afară de dr. Gheorghiu și Troteanu medicii spitalului și serbarea era de resortul medical.

După terminarea serviciului divin a ținut un discurs primul Etor la care a răspuns d-rul Gheorghiu.

CRONICA SOCIALA

Lipsa de pământ

Am arătat într'un articol precedent, că împărțirea în loturi de noui moșii la țărani, nu numai că nu va aduce nici o îmbunătățire permanentă stărei economice a sătenilor, dar ar avea marele desavantaj că ar distruge marea proprietate cu totul, lucru de care, în starea actuală, trebue să ne ferim.

Pentru rezolvarea acestei permanente lipse de pământ, trebue să lucrăm în două direcții bine determinate și anume:

1) Ușurarea angajamentelor de muncă agricolă și

2) Trecerea arendărei marei proprietăți la comunități de săteni, sau la obștii.

*

Dacă săteanul nostru, dă o producție agricolă pe pământurile lui relativ slabă și calitativ și cantitativ, cauza nu trebue s'o căutăm în legendara prozaică: săteanul nu știe să-și cultive ogorul lui.

Cauza constă *numai* în lipsa de timp a sătenilor! pentru a se putea ocupa și de ogoarele lor.

Intâi trebue arat, sămănat, tăvălugit pământul proprietarului sau arendașului și numai în urmă și dacă au timp, își vor ara și samana și pămînturile lor.

Aceasta, face ca recolta lor să fie tîrzie, iar samanatul fiind făcut în grabă, din cauza lipsei de timp, rezultatele agricole, în mod evident, trebuesc să fie slabe.

Păpușoaele lor nu le pot prăși la timp, pentru că întâi trebue să prășească popușoiul de pe moșia proprietarului; și pînă atunci, popușoaele din ogoarele sătenilor sînt năpădite de burueni și de multe ori sînt perdute chiar.

Dacă condițiile de muncă ar fi mai puțin apăsătoare, după cum sînt în starea actuală, sătenii ar avea timpul trebuincios de a-și îngriji și de ogoarele lor, care ar fi muncite după toate regulele și în ragaz, iar recoltele ar fi cu mult mai bune atît în ce privește calitatea cît și cantitatea.

Aceasta ar fi în folosul țărei întregi, căci producția agricolă ar fi mai mare, și am face pe săteni să profite și ei de pe urma muncei lor, făcîndu-i, cu timpul, oameni cu stare, ceea-ce ar aduce tăria economică a țărei întregi.

Ușurarea condițiilor de muncă agricolă este prima chestiune ce trebuește rezolvată pentru îmbunătățirea stărei actuale precare a sătenilor.

*

Cultivarea în mare a moșiilor de către săteni, este a doua condițiune pentru ca munca agricolă a sătenilor să le fie profitibilă și lor, nu numai proprietarilor și arendașilor.

Această cultivare în mare a moșiilor de către săteni, se poate face, de-ocamdată, prin arendarea către obștii a moșiilor statului, instituțiile de bine-facere și a tuturor instituțiilor puse sub supravegherea și controlul statului.

Prin aceste arendări vom deprinde pe săteni cu munca agricolă cooperativă și comună și care este viitorul către care tinde proprietatea rurală; vom face ca sătenii să aibă pamânt în deajuns, mai cu samă atunci, cînd acest principiu de arendări la obștii va fi aplicat și proprierarilor particulari; vom păstra și marea proprietate, căci pământurile nu se vor îmbucătăți, ca prin împărțirea lor în loturi, după sistemul care se practică acum și care a dat rezultate atât de rele, în cît ar fi o copilărie și naivitate din cele mai mari de a reîncepe această fragmentare a moșiilor în loturi.

Trebue dată încurajarea cea mai mare obștiilor sătenești de arendări și cumpărări de moșii, care este singurul mijloc de a rîdica nivelul economic al sătenilor.

Prin arendarea moșiilor la obștii vor fi în profit și proprietarii, căci vor avea un arendaș bun și sigur și care va munci pământul închiriat ca și cum ar fi al lui, și nu-l vor săcătui și epuiza, după cum fac acum arendașii vremelnici.

In ce privește felul culturei, se poate pune condițiuni obștiilor prin contractele de arendă, așa ca cultura să se facă rațional pentru ca produsele să fie de calitate bună și în cantitate îndestulătoare.

Voi continua într'un alt articol asupra acestei chestiuni atât de importante.

I Rusu

Litere-Științe-Arte

Un paradox științifico-școlar, rezultat din legile sau regulamentele școalei noastre secundare. Numărul elevilor de primit într'o clasă fiind limitat, din ce în cè mai limitat și mai redus, legea stabilește că pentru complectarea numărului de 60 elevi, se va complecta, socotindu-se întâiu repetenții clasei; apoi elevii mai mari în vrîstă, pe urmă cei cari au absolvit la o vrîstă mai mică cursul primar. Nu mai vorbim de străini,—care vin în rîndul al patrulea, adecă rămîn cu totul pe din afară, ca lupta școlară să nu devină prea grea...

Paradoxul constă dar într'aceasta că un repetent—adecă un elev care și-a cam bătut joc de școală ori, în cel mai bun caz a urmat cursul naționalist al d-lui Cuza — elimineazā din liceu un elev bun, ne vinovat de greșelele altora, de oarecè e stabilit că în primul loc se păstrează locul liber pentru cel repetent, iar apoi vin elevii buni, pe urmă elevii tineri. Notați că ar fi absolvit școala primară înainte de 11 ani însamnă a fi inteligent sau distins; dar asta nu va să zică nimic. Soarta lui atîrnă de capriciul repetenților și de extenziunea pe care o iea într'o anumită epocă—curentul naționalist.

*

A apărut „Observațiuni folositoare asupra nasului și urechei" de dr. H. Solomovici din Iași. Broșura își propune să arăte că, nasul și urechile sunt factorii importanți în sănătatea și frumusețea noastră și că merită o deosebită atențiune pentru că boalele lor pot face pe copii urîți ori idioți, iar pe adulți îi duc uneori la desperare.

*

Scriitorul Shaw din Anglia, despre care am avut prilejul să mai vorbim în ziarul nostru, va începe la toamnă o serie de publicațiuni critice în scopul de a „reedifica", cum spune dânsul, arta dramatică modernă. Shaw vrea să introducă un nou mod de a se scrie piese de teatru și a se juca pe scenă.

STRUNA ZILEI

CURSE...

Ce-i viața? Etern' *alergare*
Cu oameni în goană—drept cai...
Ce țipete ce'ncăerare,
Ce luptă, ce amestec în traiu!.
...Vrei *premii*? Fii iute, fii tare,
Și scrupulu 'nfrînge, de ai...
Bariera la timp cine-o sare,
E dus în triumf și alai...

Informații

D. V. Farra, secretarul consiliului județean de Iași, aflâudu-se încă în concediu, d-sa e suplinit la serviciu de dl. I. Zosin, inspector comunal.

—

Comisiunea instituită pentru examinarea elevilor pregătiți în particular, neputându-se întruni eri după amiază, la liceul Național, se va întruni din nou Marți 18 Septembrie, când concentrându-se rezultatele obținute pe obiecte, se va da rezultatul definitiv al acestor examene.

—

Toți elevii liceului Național procum și acei pregătiți în particular, cari au fost admiși la examenul de absolvire pentrn cl. IV și VIII, au reușit.

—

Cursurile la școala profesionala „Reuniunea Femeilor romîne" din localitate se vor deschide în ziua de 17 Septembrie.

Elevele, care au fost admise ca interne, trebue să se prezinte la școală în ziua de 16 Septembrie.

—

Aflăm că un instructor de la școala primară „Carol I" din strada Toma Cosma, impune cu de-asila elevilor să cumpere o carte „Ostașul nostru" privitoare la instrucția militară.

Noi știm că Ministerul prin o circulară, a înterzis introducerea în mod obligator a acestei cărți și deci nu mai are nici un rost autoritatea ce vrea să o arate acel instructor.

Autoritățile școlare au cuvântul.

—

Alergările de ieri.—Eri a avut loc la hipodromul de pe șesul abatorului cursele organizate de Jokey-Club.

Timpul splendid de eri, a făcut ca foarte multă lume să ia drumul spre hipodrom.

Au fost 6 curse, între care cea mai interesantă a fost a III-a, cu premiul de 4500 lei dat de Jokey-Club.

Cursa I-a s'a început la oarele 2, cu alergare de trap la ham, pentru armasari, epe și jungani de ori-ce rasă de 3 ani și deasupra, pe o distanță de 4,000 m., cu două premii: 1400 lei și 300 lei, date de Com. Iași. La această cursă au alergat următorii cai: Atena a d-lui Baroncea, May Primrose și Elsa ai d-lui Gh. Pilat și Axtel și Spion ai d-lui Gh. Găetan. May-Primrose părea a avea toată șansa de reușită. Premiul I a fost însă cîștigat de *Axtel*, iar al II-lea de *Atena*.

Cursa II-a. Premiul Cristești-Țuțora, oferit de principele M. D. Sturza Distanța 1800 m. Au luat parte caii: St. Sophie (Gh. Negroponte), Randunica (V. Slăvescu). Topana (Al. Zisso). Medwey-Ianco (Prințu Moruzi) și Gazella (Opaitz). Premiul I de 1600 lei l'a luat *St. Sophie*; pr. II de 250 lei *Rândunica* și pr. III 150 lei *Topana*.

Cursa III-a. Premiul Jokey-Club. Distanța 2.400 m., au alergat: Tina (G. Negroponte), Eclat (Marghiloman), Grui-Singer (Marghiloman), Satina (Prințu Moruzi) și Galloping-Grey (Al. Zisso). Premiul I de 4.500 lei l'a luat *Tina*, care avea pe cel mai bun jokey Rositer, al II-lea de 500 lei *Galloping-Grey*, și al III-lea de 300 lei *Satina*.

Cursa IV-a. Militară. Distanța 3.000 m. alergări de garduri. Inscriși: Ecleror sub-locot. Filip Iacob), Nana (Locot. Goliescu) Bichette (căp. Peritz) și Zapa (Lt. Romano). Premiul I 500 lei l'a luat *Bichette* (căp. Peritz), al II 150 lei *Eclèror* (sub-locot. Filip).

Cursa V. Oficeri. Alergări de garduri; distanța 3.000 m., caii înscriși: Amaradia (căp. Răzvan), Simenia (locot. Savopol), Gazella (locot. Opartz) Brandon (lt. Soutzo), și Ager (lt. Motăș). Premiul I 600 lei l'a luat Brandon (lt. Soutzo), și care a rivalizat mult cu *Ager* (lt. Motăș) și care a luat premiul II 150 lei; premiu III 100 lei l'a luat *Gazella* (lt. Opaitz).

Ultima cursă, a VI-a a fost iarăși interesantă. St. Sophie a d-lui Negroponte concura pentru a doua oară, mai erau inscriși: Kneaz (căp. Manu) Blak-Slave (lt. Arion), Misene (Al. Zisso), Spuma (Prințu G. Moruzi) Spor (lt. Miclescu) și Iconoclast (lt. Soutzo). Premiul I de lei 1.800, a fost câștigat tot de *St. Sophie*, iar premiul II 200 lei de *Iconoclast* (G. Soutzo).

La orele 5 cursele au luat sfârșit.

*

Prin sticla benoclului, zăresc:

Doamnele: Lucrèce Christodulo, Cléo P. Sion, Lucie D. Greceano, Dimitrescu, Albert Ghica, dr. Hurmuzescu, Văleanu, Cécile Racoviță, Marie C. Climescu, Elise Zarifopol, Sturza-Cristești, Pennescu, J. Zarifopol, Anton Rosetti Roznovanu, Gheorghiu Parpalea, Col. Aronovici, Eraclide, col. Mihăescu, căp. Baldovici, Eléonore Ronetti Roman, Sophie Weisengrün, Rozalie Wexler, Marie Gane, N. Gane, Jean Ghica, Grigore Ghica, Nicoleanu, V. Palady, Paladi, col. Lupan, Tuduri, locot. Danielopol, căp. Gherculescu, căp. Corjescu, Cozadini, Atanasie Gheorghiu, Dea Bogonos, dr. Mîrzescu, dr. Andrieș Șeptilici, inginer Tancret Constantinescu, dr. Răteanu, V. Iamandi, dr. Stenner, Chesim, Urinovschy, Castan, Unter, Seraiani, Lucreția Ivașcu, Ioanid, Bușilă, Filipescu. Sophie Cerbeanu-Tecuciu.

Domnișoarele: Zizica col. Andreescu, Laura și Silvia Genoi, Marie Jean Mavrocordat, Paulette Cananău, Felicie Sturza V. Dimitriu, Marie și Hélène Catargi, Caligari, Baldovici, Jean Ghica, Carp, Agarici, Krupenski, Șendrea, Virginie Eraclide, general Scheletti, Panopol, Elise Gane, Marionne Palady, Rusovici, Nicoleanu, Cheorghiu, Ioanid.

—

La 26 Septembrie se va ținea la primărie licitația publică pentru darea în antrepriză a curățirei latrinelor și cisternelor din oraș.

—

Militare. — Regimentul 7 calarași, care face exerciții de lupte între Pașcani și Tg. Frumos, se va reintoarce Sîmbăta viitoare în localitate, cînd două escadroane vor pleca la Roman, iar alte două la Vaslui, spre a lua parte la manevre.

*

Regimentul 13 Ștefan cel Mare va pleca la manevre în ziua de 23 Septembrie, sub comanda d-lui lt. colonel Cernătescu, căci d. colonel I. Tarnoschy va fi comandant de brigadă.

Regimentul 13 va face manevrele împreună cu regimentul 14 la Negrești, în județul Vaslui.

*

Cu începere de la 23 Septembrie, schimbașii din reg. 13 Ștefan cel Mare, contingentul 1906 vor fi concentrați, spre a face garda în oraș.

—

DIVERSE

Parchetul a autorizat înmormîntarea femeei Catinca T. Alexandru din comuna Cucuteni, care a căzut într'o fîntînă, înecîndu-se.

— Azi dimineața femeea Ecaterina Constantinescu, servă la d. St. Matasariu, din strada Buna-Vestire No. 1, pe cînd făcea serviciu în casă, a încetat subit din viață.

— Eri căruțașul I. Bescher, trecînd în fuga cailor pe strada de jos, căruța s'a răsturnat, iar el căzînd jos și-a fracturat piciorul drept.

Nenorocitul a fost internat la spitalul israelit.

— Un incendiu a distrus eri dimineață casele femeei Elena Paraschiv din Ionășeni.

Nenorocita a ramas pe drumuri împreună cu cei 3 copilași ai ei.

— De pe teritoriul comunei Epureni, s'a furat astă-noapte mai multe vite ale d-lui V. Sturza.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

Concursul de admitere

Față cu numărul crescînd al candidaților pentru licee, d. ministru al instrucției a dispus să se ție un concurs de admitere pentru școalele secondare ca în modul acesta să se facă o selecțiune între elevi.

Concursul a avut loc. Din șease sute două zeci și cinci de candidați au obținut note superioare patru sute cinci zeci—locuri vacante pentru liceul X.. sunt numai două sute.

DIRECTORUL. Va să zică avem după toate examenele și chiar după problema cu căpățina de zahăr încă patru sute cinci zeci de elevi buni.

SECRETARUL. 450!

DIRECTORUL. Vai de mine!

SECRETARUL. Ce e de făcut?

DIRECTORUL. Intâi de toate avem să îi ștergem pe toți acei ce au mai puțin de *nouă*.

SECRETARUL, *adună și șterge.*—50!

DIRECTORUL. Tot e ceva! Cinci zeci am șters. Au rămas 350 cu 9. 350 cu 9! Se poate domnule ca 350 elevi să aibă toți 9? Ori profesorii fac pe ai dracului sau elevii vreau să ne plictisească cu învățătura? Dar lasă... îi aranjăm noi. Șterge pe toți cei cu nouă și cu un punct.

SECRETARUL. Cum așa?

DIRECTORUL. Punctul însemnează că profesorul n'a fost foarte mulțumit și fiind distrat a pus un punct pe lîngă cifră. Ințălegi, profesorul foarte mulțumit e absorbit de răspunsul elevului și nu face astfel de însemnări. Șterge-i pe cei cu 9 și cu un punct:

SECRETARUL. Mai rămîn 315!

DIRECTORUL, *Cercetează cataloagele.*—Sunt cîți-va cu puncte, neșterși.

SECRETARUL. Astea sunt puncte puse de mești.

DIRECTORUL. Șterge-i și pe ăștia.

SECRETARUL. Rămîn 310!

DIRECTORUL. Incă 110! Ce să facem? A.. am o idee. Ia să introducem aci grafologia. E foarte interesant cum se scrie o cifră. Eu sunt bun prieten cu un fost copist care e și grafolog—multe lucruri m'a învățat romînul acela. Ei bine... lucrurile merg cam așa. Ceva instinctiv, reflex se petrece în om cînd scrie. Așa de este mulțumit, fericit, dacă afacerile i'au mers bine, un bancher spre pildă va scrie o cifră mare, mare de tot; îi merg afacerile rău, e trist—el pune o cifră mică, ca și cum i'ar fi teamă s'o scrie. Așa și profesorul. Uită-te în cataloage! La Popescu acesta ce cifră enormă! Ce mai nouă! La Nicolescu ce nouă delicat, slab! Prin urmare, șterge-i pe cei cu nouă mic.

SECRETARUL. Rămîn încă 285!

DIRECTORUL. Vezi ce va să zică grafologia! Ia să ne mai uităm, poate mai găsim ceva. Nicolescu, Popescu, Florescu, Popescu, Popescu. Nu găsești că sunt prea mulți Popești?

SECRETARUL. 55 de Popești,

DIRECTORUL. Nu se poate! Trebue redus numărul lor. Auzi, Popescu al XV-a! Nu, nu se poate. Șterge din doi în doi Popești!

SECRETARUL. Șters. Rămîn încă 65 afară de cei 200!

DIRECTORUL. Uf! ne apropiem de sfîrșit. Ce mai e de făcut?... Ah! o idee, șterge pe toți Jidanii!

SECRETARUL. Dar...

DIRECTORUL. Ce vrei, să cădem iar în gura presei? N'ai văzut ce neau făcut ziarele? „Toți premianții jidani. Romînii nu fac nimic, profesorii fac politică". Să le arătăm noi... Dacă îi lași în licee învață și îți ese premianți. Și te pui rău cu ministerul, te pui rău și cu toți deputații și rudele lor care își văd copii la coadă pe cînd jidanii trec printre cei dintâi. Șterge și pe jidani!

SECRETARUL. Am șters, rămîn încă vre'o 25.

DIRECTORUL. 25? Dă catalogul! Petrescu, Fotescu, Jimblescu... Ăștia sunt urîți ca mama focului! I-ai văzut? Sunt de o urâțenie teribelă. Nu putem avea monștri printre băeți. Mai ales de cînd cu uniforma e nevoie să fie toți presentabili. Șterge-i pe toți cei urîți.

SECRETARUL. Ornescu! Asta e o frumusețe de băet.

DIRECTORUL. Șterge-l și pe ăsta, n'avem nevoie nici de prea frumoși. Fac scandal!

SECRETARUL. 200!

DIRCTORUL. Uff! am ajuns! Știi ce îmi aduce aminte selecția asta de elevi.,. Eram la București în ajun de a mă însura și am fost cu mama-soacra să fac cumpărături. Și aveam o gramadă de lucruri și soacra mea e și ea o namilă de femee. Și dă domnule o ploae! Ce să fac? Iau un cupeu. Ei bine de cîte ori îi bag ăștia în licee pare că bag lucrurile și pe soacră-mea în cupeu. Nu știi ce să lași și ce să nu lași. Ei dar, tot răușești cu puțină inteligență și bună voință.

Dr. I Duscian

Ultime informaţii

— —

Apelul arendaşului Oscar Guttman contra sentinţei tribunalului de Botoşani, prin care confirmă mandatul de depunere emis de judecătorul de instrucţie de pe lîngă acel tribunal, va fi cercetat probabil Luni de către Camera de punere snb acuzare.

Aceasta pentru că la acea zi va putea fi de abia în Iaşi dosarul afacerei.

— —

Comitetul curselor a hotărît ca toate persoanele dela pesagiu să poarte biletele atîrnate de butonieră, aceasta din cauză că foarte multe persoane şi-au permis de a trece dela peluză în pesagiu fără a plăti taxa cuvenită.

Acei cari nu vor prezenta bilete vor fi invitaţi să părăsească pesagiu de către persoanele însărcinate cu aceasta.

— —

Cu începere de astă-zi ziarul „Opinia" se găseşte de vânzare în Capitală la depozitul de ziare Heller din strada Sf. Ionică.

— —

Concursul de admitere la şcoala de moaşe de pe lîngă institutul Gregorian se va începe Luni.

Astă-zi s'a făcut verificarea actelor elevelor înscrise.

— —

Comitetul societăţei de gimnastică, sport şi muzică va fi convocat din nou zilele acestea, spre a discuta asupra multor chestiuni.

— —

Primarul comunei Prisacani telefonează prefecturei că eri către seară grăniceri de pe malul Prutului, de la pichetul Moreni, au prins trei pescari ruşi, care voiau să treacă la noi în ţară. Ei spun că se numesc: V. Ivanovici, Zavrenschi Martinov şi Ivan Crupenschi.

Ei au fost arestaţi la Prisacani.

— —

Iarăşi din ale d-lui Haret. — A făcut multe şi mărunte d. Haret şi nu se putea opri să nu facă vre-una nouă. Aşa cu distribuirea orelor a făcut o nebunie nouă, căci nu putem socoti de cît de incoerente şi smintite hotărîrîle acestui mare ministru al şcoalelor.

Nu s'a întîmplat o mai mare incurcătură — ne scrie un corespondent — de cît în anul acesta la deschiderea anului şcolar. Modul în care au fost repartizate orele diferiţilor profesori, a pus în zăpăceală pe toţi directorii şcolilor.

Şi spre a dovedi cele ce spun voiu da exemple:

Un profesor numit prin ordin iscălit de însuşi d. Haret la gimnaziul „Ştefan cel Mare„ şi şcoala Comercială elementară din localitate de o materie se trezeşte în tabloul de repartizare că nu este la şcolile prevăzute în ordinul de numire şi că nu i se mai dă numai materia care se specificase, ci că va face lecţii la gimnaziu şase ore de o materie, iar restul de şase să-l facă la liceul Naţional de o altă materie.

Şi mai departe, un alt profesor, tot din Iaşi, numit cu ordin în regulă la şcoala normală „V. Lupu" şi la gimnaziul „Ştefan cel Mare" în tabloul de distribuire a orelor este cu totul alt fel repartizat şi anume la şcoala comercială elementară şi numai cu patru ceasuri la gimnaziul amintit.

In fine un al treilea profesor şi cu acesta cazul e şi mai curios, numit la gimnaziul din Roman, însă sosind acum cîte-va zile tabloul de distribuire a orelor, nu a fost trecut el, ci altul, şi anume acel ce eşise la pensie şi în locul căruia fusese numit cestălalt nou.

In urma acestora, ce ne mai rămîne de zis acum despre faptele d-lui Haret? Dacă numai în aceste cîte-va cazuri şi sunt atâtea nereguli şi neorîndueli, ce va fi cu repartizarea orelor în întreaga ţară! Nu mi-a căzut la îndămînă de cît numai aceste cazuri; pentru un cercetător mai minuţios ar fi un material foarte bun spre a dovedi odată pentru totdeauna cine e omul din fruntea departamentului instrucţiei!

— —

Aflăm că efectivul şcoalei fiilor de militari din Iaşi se sporeşte anul acesta cu 45 de elevi — cea ce e un fapt înbucurător căci sunt foarte mulţi elevi ce n'au putut fi primiţi prin licee şi cari vor putea dobîndi instrucţia în şcoala militară.

In ultima vreme a fost o scădere în numărul elevilor candidaţi la şcolile militare, ceea ce nu făcea de cît să mărească numărul candidaţilor la gimnazii şi licee.

— —

Cu începere de Marţi 18 Septembrie încetează să mai circule trenul ce pleacă din Iaşi la ora 1 şi 20 p. m. precum şi acel ce soseşte la ora 3 p. m. şi care erau în legătură cu expresul Bucureşti-Berlin.

De asemenea s'a suprimat trenurile de plăcere pentru Ungheni.

—

Cursurile la şcoala Normală „Vasile Lupu" se vor începe poimîine Luni 17 Septembrie, pentru toate clasele afară de clasa I care va începe cursurile la 24 Septembrie.

—

Atragem atenţiunea cetitorilor noştri asupra foiletonului de azi în care publicăm un articol despre chestia şcolară, semnat de dr. I. Duscian.

In viitor foiletoanele vor fi consacrate diferitelor chestiuni sociale şi literare.

—

Aseară cu acceleratul de 9 şi 5, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Cliceni al Moldovei şi Sucevei, însoţit de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, a plecat în Capitală.

—

Joui membrii Camerei de Comerţ se vor întruni din nou, sub preşidenţia d-lui Gh. Şerban, preşedintele Camerei, pentru a continua discuţia asupra chestiei impunerei monopolului pe alcool.

—

D. Petrescu, administrator financiar, fiind concentrat pentrn manevre, a obţinut un concediu de 20 de zile, în care timp d-sa va fi suplinit de d. Cavaropol, şef de secţie.

—

Încunjurul lumei pe jos.—Dacă veţi întîlni un om mărunt, blond, purtînd la braţul stîng un tricolor francez, sub forma unei mîneci—să ştiţi că e un escursionist francez d. Thomasin. Cumpăraţi-i cărţile postale pe care le vinde şi din care îşi întreţine cursa grea pe care o face.

Plecat împreună cu un coleg al său Geraud din Calais la 12 Iunie 1906 el a făcut pînă în present o parte din voiajul său. Geraud s'a oprit la Petersburg aşa că Tomassin face singur restul din drum. Escursia asta pedestră a provenit dintr'un pariu. Au pariat pe 120,000 franci că vor putea face în timp de 8 ani de zile înconjurul lumei făcînd în acest timp cel puţin 110,000 kilometri şi fără nici un ban.

Geraud şi Tomassin au făcut până în present Belgia, Olanda, Luxemburgul, Elveţia, Spania, Portugalia, Italia, Austria, Germania, Danemarca, Suedia, Norvegia, Finlanda şi Rusia. Pe tot locul au fost excelent primiţi şi ajutoraţi şi credem că vor duce şi din România amintirea unui popor ospitalier şi bun.

— —

Astă-zi a fost eliberat din penitenciar un periculos hoţ At. Mironescu, supus rus, care şi-a făcut pedeapsa de un an de zile. Mâine el va fi extradat autorităţilor ruseşti, prin punctul Ungheni.

Mâine va fi eliberat Vasile Ciobanu, un vechiu puşcăriaş, de loc din P.-Neamţ care a comis numeroase furturi şi crime, care şi-a terminat ultima pedeapsă de 6 ani, ce o avuse.

—

Mercuri şi Joui se va ţinea la Belceşti licitaţia pentru vinderea loturilor rămase în părăsire.

La această licitaţie va lua parte şi d. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, iar din partea administraţiei financiare va lua parte d. controlor N. Adam.

—

In ziua de 29 Septembrie a. c., se va face la Hârlău, alegerea noului consiliu comunal.

Se vor presenta nici mai mult, nici mai puţin de 5 liste!

—

Astăzi s'a terminat la liceul din Pomîrla examenele de absolvire.

Comisiunea pentru cursul inferior a fost compusă din d. Demetriu profesor Botoşani preşedinte, P. Dupu, Al. Valeriu, N. Baciu şi T. Leonescu membri.

Au răuşit următorii elevi: Huian, Vasiliu G., Burghele, Pitariu.

Comisiunea pentru cursul superior era compusă din d-nii I. Petrovici prof. univ. preşedinte, Al. Valeriu, N. Baciu, Gr. Popescu, I. Binig, membrii. Au răuşit elevii Rădulescu, Lupaşcu, Pavlov şi Nichifor.

—

In ziua de 30 Septembrie a. c., la ora 2 p. m. d. dr. Jocu, inspector veterinar, va ţinea o interesantă conferinţă în sala Coloseului Regal.

D-sa va vorbi despre «O escursie în Olanda".

— —

Alaltă-eri s'a făcut la Tg.-Frumos, în faţa inspectorului comunal Dimitriu constituirea noului consiliu comunal.

D. Ioan Iamandi a fost ales primar, iar d, Neculai Guriţescu, ajutor de primar.

— —

Judiciare.— Parchetul a fost avizat azi după amiază de un caz de pruncucidere, la intsitutul Gregorian.

O epileptică Clementina Teodoru, care fusese adusă şi internată în institut a dat naştere astăzi unui copil, pe care apoi l'a înăduşit.

D. prim-procuror Ghinea Ionescu, a ordonat să se facă cercetările cuvenite.

*

Primul procuror a trimes în judecata tribunalului s. I, pe Ghearghe Macarie, din comuna Copou, pentru lovituri grave.

D. procuror Gh. Scarlet a obţinut un congediu de 20 zile, fiind concentrat pentru manevre.

— —

Intr'un paravan din Bulevardul Brăteanu, a fost găsit mort astăzi Iordachi a Alexandroaei, fost sergent de oraş.

Parchetul a ordonat transportarea cadavrului la morga spitalului Sf. Spiridon.

— —

Dl. C. Hamangiu. Procuror la Curtea de Apel, a scos de sub tipar ediţia a II-a din importanta şi preţioasa sa lucrare de codificaţiune: «Codul General al României», care cuprinde 3 mari volume, legate flexibil în piele, cu peste 7200 pagini.

Volumul I *conţine toate Codurile uzuale adnotate cu numeroase note explicative şi de concordanţă, diferenţa între textul romîn şi străin, corelaţiunea lui cu cele alte legi şi regulamente, urmate de vechile legiuiri române: Codul Ipsilante, Andronachi Donici, Caragea, Calimah şi Regulamentele organice.*

Volumul II şi III *cuprind întreaga legislaţiune în vigoare de la 1856 până la 1907 luna Iunie inclusiv, cu ultimele modificări; de asemenea toate regulamentele legilor, tractatele diplomatice, convenţiunile de comerciu şi de extradare.*

Această voluminoasă lucrare se prezintă în admirabile condiţiuni de tipar şi legătură.

— —

Preşedintele societăţei funcţionarilor comerciali a adresat comercianţilor din Iaşi următorul apel:

Este ruşinos şi dureros spectacolul ce-l oferă trecătorului unele prăvălii, cari stau deschise seara *pînă la oara 10, 11, 12, şi chiar mai tărziu*, şi cari abuzînd de munca impiegaţilor lor, nu le lasă nici măcar 6 ore de repaus nocturn.

Nu mai puţin criticabil este obiceiul de a nu se lăsa funcţionarului comercial ore suficiente pentru masă, tolerîndu-se ca să-şi isprăvească masa în grabă, în dosul vre-unui raft. E adevărat că în branşa manufacturiştilor-engrosişti, în urma iniţiativei luate de către d. Jos D. Schnürer, preşedintele onorific al Societăţei noastre, s'a convenit ca prăvăliile acestei branşe *să fie închise de la oarele 12—1 jum. p. m.*; cu mâhnire trebuie să observăm însă, că o mare parte din engrosişti nu se mai ţin de această convenţiune.

Cu totul scandalos însă este modul cum se calcă dispoziţiile clare ale legei repausului duminecal, fie ţiindu-se prăvăliile deschise mai multe oare după amiază sau chiar toată ziua de Duminică, fie că se reţine personalul—pentru diferite motive, ca reambalare, aranjare — îndărăptul obloanelor trase.

Mulţi dintre domnii comercianţi au simţit că această stare de lucruri e insuportabilă atît din punctul de vedere al unui comerciu cinstit, cît şi cel al umanităţei şi higienei; Dumnealor au mai înţăles că este, din contra, în interesul chiar al negoţului lor, ca impegaţii lor să fie oameni sănătoşi, odihniţi, culţi şi mulţumiţi cu starea lor.

Totuşi, nici unuia dintre dînşii nu i-a fost cu putinţă de a pune la cale o înţălegere în această privinţă, de teamă ca să nu cadă chiar ei victimă concurenţei pe urma bunelor lor intenţiuni.

Convinşi că asemenea dorinţi lăudabile se găsesc la mai mulţi dintre Domnii Comercianţi, Comitetul Societăţei Funcţionarilor Comerciali a hotărît să facă apel la Dumnealor, ca să ia „iniţiativa unei convocări a comercianţilor din Iaşi», în special a acelor din branşele de „manufactură, galanterie" şi cele înrudite, pentru ca, „prin bună înţălegere", să se convie asupra următoarelor puncte, ce trebuiesc neapărat regulate pentru prestigiul şi bunul mers al comerţului ieşan:

I) Fixarea unei ore precise pentru închiderea prăvăliilor;
2) Regularea orelor de masă şi
3) Respectarea conştiincioasă a repauzului Duminical.

— —

Astă-zi s'a făcut la primărie cununia civilă a dragalaşei d-şoare Profiriţa Stihi, cu d. M. Teodorescu.

Mîine seară la orele 9 va avea loc cununia religioasă la biserica Banu.

Felicitări tinerilor căsătoriţi şi familiilor.

—

Parchetul a fost înştiinţat de către autorităţile din Mironeasa că eri locuitorul Teodor Tănase, de loc din Valea Satului judeţul Vaslui, venind în satul Spărieţi, s'a dus în huceagul din marginea Satului şi s'a strangulat de creanga unui copac.

— —

De oare-ce s'a făcut o mare modificare în programul curselor ce vor avea loc mîine Duminică la hipodromul de la abator, publicăm programul aşa cum a fost modificat:

Cursa I. Premiul „Moldova": Zapada (Lt. T. Romano), Rândunica (Lt. V. Slăvescu), Ecleror (sub-lt. Filip Iacob), Nana (Lt. R. Goliescu), Bichette (Căp. Peritz), Zariof (Lt. E. Genovici).

Cursa II. Premiul judeţului Iaşi (oferit de Jokey-Club, de oare ce prefectura a refuzat a mai da premiile): Atena (I. Baroncea), May Primrose (Gh. Pilat), Elsa (Gh. Pilat), Axtel (Gh. Găitan) Printz Ambris (Gh. Găitan).

Cursa III. Premiul „Beyzade Al. Moruzi". St. Sophie (Negroponte), Straja şi Grui Sînger (Marghiloman), Medwey-Ianco, Satina şi Spuma (Prinţul E. Moruzi), Topana şi Misene (Al. Zisso), Spor (Lt. R. Miclescu), Mariţica (Lt. C. Antonescu).

Cursa IV. Cursă de garduri pentru cai de ori ce rasă de 4 ani şi deasupra, aparţinînd ofiţerilor armatei în activitate: Ecleror (lt. Filip Iacob), Nana (lt. R. Goliescu), Zapada (lt. T. Roman), Menelik (sub-lt. Stamatopol), Spor (lt. R. Miclescu), Gazella (Lt. Opaitz), Ager (lt. Motăş).

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 15 Septembre

Un răspuns

Bucureşti, — Directoral „Adevărului" publică o somaţie la adresa „Universului", prin care'i cere să dovedească aserţiunea calomnioasă cum că „Adevărul" ar fi furnizat presei maghiare informaţiuni în chestia vizitei miniştrilor români în Ungaria.

„Adevărul" spune că este gata a se supune unei anchete prin care să se dovedească că nu numai cu această ocaziune, dar nici odată, nimeni dela „Adevărul" n'a stat în legătură fie telegrafică fie telefonică cu presa din Ungaria.

Pedepsirea d-lui Scarlat Popescu

Bucureşti.—Anturajul ministrului de justiţie afirmă că d. Stelian a renunţat la ideia de a da în judecata Inaltei Curţi de Casaţie pe d. Sc. Popescu şi că va aplica d-nului Sc. Popescu, pedeapsa prevăzută în art. 142 din legea de organizarea judecătorească.

Moartea Ducelui de Baden

Karlsruhe.—Marele Duce de Baden a murit.

Pacificarea Marocului

Casablanca.—(Oficial). Toate aranjamentele pentru pacificarea ţărei au fost luate între generalul Drude şi delegaţii celor patru triburi, cari au primit toate condiţiile de pace. Rămîn deci acum încă 6 triburi răsvrătite. Ministrul Regnault a primit autorizarea guvernului său de a merge la Rabat.

Ducesa de Montignoso

Drezda.— Azi dim. s'a ţinut sub preşedinţia Regelui un consilu de miniştri care a discutat chestiunea ex. contesei de Montignoso, actuala d-na Toselli.

De oare-ce Curtea n'a primit pînă acum nici o încunoştiinţare oficială despre contractarea căsătoriei, o hotărîre definitivă n'a putut fi luată în această afacere.

Insurecţie de boxeri

Shangai.—Agenţia Reuter află că o insurecţiune de boxeri a isbucnit la Nangkenghsien, la sudul provinciei Kiangsi.

In satul Jawoli mai mulţi chineji creştini şi un preot italian au fost asasinaţi.

Misionarii au fugit la Kiangfu.

Duce bolnav

Manian.—Buletinul de la ora 5 p. m, „Marele Duce a stat într'o stare de amorţeală aproape toată ziua.

Principe mort

Potsdam.—Principele Carol August de Thurn şi Taxis, locotenent în primul regiment de gardă, a căzut de pe scara cazinului ofiţerilor şi a încetat din viaţă puţin în urmă.

Mitropolit exilat

Constantinopol.— Sinodul patriarhatului ecumenic a hotărît eri de a da ordin Mitropolitului din Drama care se află încă la Salonic să meargă la Muntele Athos. sau în ţara sa natală, în vilaetul Brusa.

Incendii

Telega.—Un incendiu a isbucnit la la cîte-va sonde din această localitate.

Pagubele însă nu sunt mari.

O scrisoare

Viena.—Prinţul Leopol Schwöflring a adresat o scrisoare mai multor ziare din Viena, prin care spune că a avertizat pe sora sa Contesa de Montignoso încă din anul trecut să nu se lase atrasă în cursa tenorului, care nu este de cît un aventurier. Sfatul seu însă n'a fost urmat.

Inundaţii

Lodeve.— Ştirile despre pagubele aduse de inundaţii continuă. La Lamafon soşeaua e închisă în urma prăbuşirei unui munte; la Beziers mai multe case s'au scufundat. Satul Lieuran a suferit mari stricăciuni; castelul de acia fost devastat de ape; 15 case s'au prăbuşit. In satul Servieu o femee a pierit; torentul tîrăşte mobile şi cadavre. La Agde gara e inundată. Portarul Floreuse a dispărut. Uzina de acid tartric, în care lucrau 380 lucrători, a fost distrusă. Cartierul de jos al oraşului în care locuesc aproape 2000 persoane e cu totul inundat.

Neînţălegerile între ambasadori

Constantinopol. — Ambasadorii nu au putut cădea de acord asupra chestiunei reformei justiţiei în Macedonia.

Din această cauză tratativele au fost întrerupte până când ambasadorii vor primi noi indicaţiuni de la guvernele respective.

Alegerile comunale

Piatra-Neamtz.— Pentru viitoarele alegeri comunale, liberalii au fixat următoarea listă pentru colegiul I: Nicu Albu, Teodor Dornescu, Constantin Ionescu, N. Teodorescu, Panaite Crivăţ şi N. Ioaniu.

Conservatorii nu vor lupta de cît la colegiul I şi vor presenta următoarea listă: Tachel Corbu, Grigore Isăcescu, Dimitrie Vicol, Istrati, State şi Văsescu.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAŞI

Aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 15 Octombrie 1907 ora 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru darea în antrepriză pe timp de un an a următoarelor obiecte de pansamente necesare farmaciei centrale a Spitalelor.

5000 pachete vată hidrofilă I chimică pură presată şi împachetată a un Kgr. în hîrtie pergament.

400 pachete vată ordinară de spital împachetată a 5 Kgr. în hîrtie groase.

6000 pachete Gaz hidrofil I înpachetate a 5 metri în hîrtie de pergament.

2000 pachete gaz iodoformat 10 la sută înpachetat a 5 metri cu hîrtie cerată şi hîrtie neagră.

2000 pachete benzi de tifon lăţime 7 c. m. lungime 10 metre înpachetate a 10 bucăţi fie care pachet.

2000 metri flanelă albă pentru benzi 90 c. m. lăţime.

3000 metri pînză de americă pentru benzi lăţ. 90 c. m.

1200 metri gutapercă cu foi rolată lăţime 90 c. m. împachetată a 20 metri.

800 metri batiste Belroth rulat a 10 metri, lăţimea 80 c. m

1000 metri pînză cauciucată pe ambele părţi albă pentru paturi lăţimea 95 c. m.

600 metri tub de cauciuc roş pentru irigatoare.

Epitropia Generală îşi rezervă dreptul la această licitaţie de a preda această furnitură a'ît în complect cît şi parţial.

Licitaţia va avea loc conform art. 72-83 din legea comptabilităţei statului şi conform regulamentului pentru licitaţie a Epitropiei.

Pentru a fi admişi la licitaţie concurenţii vor trebui să depue o dată cu oferta lor şi o garanţie provizorie de 5 la sută din valoarea furniturei iar cea definitivă va fi de 10 la sută din suma rezultată la licitaţie. Condiţiunile cît şi cele lalte informaţiuni se pot obţinea în fie care zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul ad-tiv.

Furnisorii ce vor concura la această licitaţie vor trebui să depue de asemenea odată cu oferta lor şi mostrele în baza cărora ofertează.

No. 7120
28 August 1907.

Se caută un Comptoirist perfect in limbile română şi germană. — A se adresa Bourne & Co. Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfânt. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 34 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER „

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurâri atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène“
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA“

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vânzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	O jumatate loz 52 lei
Un sfert de loz 26 lei	Una optime de loz 13 lei

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE“

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, [illegible] farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care bucăţă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 95
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 245.—Marţi 18 Septembrie 1907

Şolticării politice

Viaţa socială şi politică comportă cu totul alte obişnuinţe şi procedee de cît viaţa individuală. In deobşte suntem deprinşi a vedea inspirîndu-se conduita individuală de la conduita politică şi socială; iar nici cît aceasta de la cea dintăi, pentru-că viaţa socială, viaţa de stat, comportă tot ce poate fi mai nobil, mai înalt şi mai moral ca năzuinţi şi ca aspiraţiune.

Această consideraţiune de viaţă practică, nici un moment pusă la îndoială pînă astăzi în viaţa noastră publică, este cu totul răsturnată şi înfrînsă sub regimul politic ce ne stăpîneşte astăzi. Băgăm de samă că viaţa de stat, în loc să-şi păstreze locul ei înalt şi situaţia sa imaculată, se scoboară atît de jos pînă la a urma pilda vieţei individuale; şi, ce-i mai rău, nu a unei vieţi exemplare, ci a unei vieţi deconsiderate şi abjecte.

Un om corect, vrând să treacă ceva la vamă, se interesază de neprohibirea articolului de trecut şi în mod deschis se prezintă vameşului spre a se achita de cele legale. Un om necinstit, un şoltic altfel zis, neţiind samă de nici o condiţie de trecere, va căuta şi ar dori să izbutească a trece articolul său prin contrabandă. Morala curentă aprobă fapta omului cinstit şi detestă fapta şolticului.

Ei bine, ce veţi zice de un guvern, pentru care această morală este răsturnată? Ce veţi zice de un guvern, care trebuind şi el să treacă peste graniţă un articol, expulzaţii săi—ia pilda şolticului şi are aerul de-a detesta morala omului corect? Negreşit că veţi zice că e un guvern şoltic, un guvern, care prin asemene purtare, încurajază necinstea şi înfrânge cinstea.

Dar asemenea guvern merge şi mai departe. Ca şi omul nostru necorect, ca şi şolticul nostru, el este ranchiunos, el poartă parapon oamenilor cari nu-l agrează, el caută să-i prigonească, îngrozind pe aceia ce-ar mai îndrăzni să se rîdice împotriva-i. Nesigur însă de succesul ranchiunurilor sale, el nu merge direct la ţintă, ci caută să pipăe pulsul: îi va merge cu şolticăria sau ba?

Şi atunci regimul nostru, prin unul din miniştrii săi, consultă casaţia, spre a vedea dacă i-ar fi favorabilă infamiei ce-o pregăteşte, pentrucă gnvernul n'are curajul infamiilor, ci vrea să le dea în public sub masca dreptăţii şi moralităţii. Numai aşa înţălege regimul să se răzbune pentru adevărurile crude ce i le-a spus d. Scarlat Popescu.

Consultaţia preliminară a Casaţiei pentru asemine cazuri, ceva cu totul nou în viaţa noastră publică, e menită a arăta regimului ce are de făcut spre a salva aparenţele. Sigur de succes, să ridice capul ca un brav, pedepsind pe magistratul îndrăzneţ; astfel să-şi salveze şi să-şi trîmbiţeze prestigiul. Nesigur însă, atunci ca un şoltic să plece capul ruşinat, având aerul a nu baga de samă.

Ei bine, ce-i de zis de un atare regim, care în loc să fie pildă de morală, se conduce singur de morala certaţilor cu adevărata morală? Prestigiul său întreg este atins; putregaiul se vădeşte. El urmează să fie cât mai curând victima procedeelor sale ce nu se pot generaliza, intocmai cum nu se pot generaliza faptele indivizilor certaţi cu morala şi cu legea.

Pinus

Soarta proiectelor agrare

Prognosticurile asupra modului cum va decurge viitoarea seziune parlamentară şi asupra dificultăţilor ce le va întimpina guvernul cu proiectele sale agrare s'au făcut şi se fac mereu de presa noastră şi acele prognosticuri se bizue mai mult sau mai puţin pe fapte şi date certe.

Ne-am feri deci să facem şi noi ast-fel de lucruri dacă n'am fi în posesiunea unor importante declaraţiuni pe care o marcantă personalitate politică, colaborator asiduu la prepararea proiectelor, ni le-a făcut.

Acele declaraţiuni au însemnătatea lor şi în privinţa soartei guvernului şi în privinţa proiectelor ce se vor prezenta.

Vorbind despre situaţia internă din partidul liberal, acel personagiu a spus:

— Ar fi o nerozie a nu recunoaşte că partizanii hotărîţi ai reformelor serioase şi complecte nu se urcă de cît la numărul de 40 deputaţi. Restul nu este definitiv hotărît: atitudinea lor va depinde de împrejurările în care se vor discuta proiectele şi de interesele lor de politicieni.

Dacă campania conservatorilor va fi acerbă şi va scormoni interese de clase, mulţi dintre deputaţi, proprietari sau rude de proprietari şi arendaşi nu vor rămînea nepăsători şi vor căuta să reducă reformele la jumătate sau chiar mai puţin; se vor mulţumi cu paliative în loc de a căuta o reformă radicală. Pe de altă parte dispoziţia lor va fi influenţată de considerente politice, de lupte de supremaţie la centru şi în provincie.

Aceasta în ce priveşte deputaţii. Cît pentru senatori guvernul nu-şi face nici o iluzie că va avea multe dificultăţi şi va fi nevoit să recurgă la combinaţii şi transacţii.

Şi personagiul nostru a adaos:

— Nu merg pînă a spune că guvernul Sturza va trebui să se demită, dar sunt foarte pesimist asupra soartei reformelor şi mai cu seamă asupra eficacităţei lor, atunci cînd vor lua forma definitivă.

Politicianismul va aduce după sine şi acest mare rău: reforme schiloade pentru ameliorarea unei stări ticăloase.

Facem rezervele noastre în privinţa felului cum convorbitorul nostru priveşte soarta cabinetului Sturdza, după cum nu suntem de acord nici în privinţa marei încrederi ce d-sa o are în seriozitatea lucrărilor pregătite de guvern.

Găsim însă, că în împrejurările de astă-zi declaraţiile aceste au importanţa lor şi de aceia le-am înregistrat.

C. Sorin

D. Panu şi socialiştii

D. Panu e foarte mulţumit că situaţia socialiştilor din sînul partidului liberal s'a clarificat prin explicaţiile date de d. Stere prin articolul său „Poporanism şi socialism". Fruntaşul liberal— am zis d. Panu—găsea că „situaţia socialiştilor era delicată în partidul liberal" căci multă lume îşi pune întrebarea: Oare foştii socialişti renunţat-au ei la ideile socialiste? Oare această conversiune, căci este totdeauna un fel de conversiune, trecerea dintr'un partid la altul—este sinceră, pornită din convingere?

Oare nu cumva această trecere este determinată de calculele politice? Oare nu cumva foştii socialişti au rămas, întrînd în partidul liberal, în fundul sufletului lor cu aceleaşi convingeri socialiste, cu aceeaşi doctrină implacabilă a partidului pe care îl părăseau?

La această stare îngrijitoare şi întrebătoare a unora, d. Stere a răspuns şi a răspuns, o recunoaşte şi d. Panu, cu mult succes. D. Stere nu a aratat numai că socialismul nu are rostul lui în Romînia, dar pînă şi în străinătate a găsit că principiile lui Marx şi Engels n'au rostul lor. Conversiunea d-lui Stere şi a socialiştilor i-a făcut mai liberali de cît e însuşi d. Sturza.

Fruntaşul liberal, d. Panu, e satisfăcut şi cu dînsul toţi fruntaşii liberali— socialiştii în trecerea lor în partidul liberal s'au debarasat de toate vechile lor idei. Admirabil! Rămîne însă întrebarea: d. Panu cum şi cînd a făcut conversiunea sa—cînd a părăsit ideile sale radicale. cînd a părăsit pe cele conservatoare şi a primit a face parte dintre fruntaşii liberali? Conversiunea d-lui Panu s'a făcut vecinic prin o scamatorie oarecare şi dacă dînsul poate spune de d. Stere că trecerea sa n'a fost determinată de calcule politice—ei bine, cei ce au cunoscut pe d. Panu nu pot spune acelaş lucru.

Oricare alt om politic ar fi putut îndrăzni să vorbească de gestul d-lui Stere, d. Panu avea nevoie să tacă, căci nu era indicat a vorbi în numele partidului liberal în care s'a strecurat din calcule şi macar şi acele n'au fost politice.

A se vedea în corpul ziarului urmarea la interesantul interview obţinut de directorul nostru d. Gh. Ghibănescu de la I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, precum şi ultimele ştiri telegrafice atît din ţeară cît şi din străinătate.

Armata noastră

Iacă odată d. Haret şi-a arătat talentul său de politician şi asta cu ocazia raportului său relativ la anchetele făcute la ţeară după evenimentele din Mart. Cine altul ar fi îndrăznit s'atace în modul acesta armata noastră, singura care a putut să ne scoată din grava încurcătură din prima-vara aceasta! Au fost poate excese şi dintr'o parte şi alta, dar nu era permis unui sfetnic al tronului să dee ocazie d-lui Iorga a trage concluziile sale şi pe cari le-a reprodus pe larg în ziarul său. Şi nu numai d. Iorga dar fie care ar fi putut ajunge la aceiaşi încheere, cetind scrisele d-lui Haret, că militarii noştri s'au condus în răscoale ca nişte satrapi, ca nişte Neroni, ca nişte monştrii cu suflete omeneşti. Sunt atîtea invinuiri în acel raport sunt atîtea fapte impovorătoare şi neomenoase că am crezut că ziarele liberale vor căuta să atenueze impresia oribilă pe care a făcut'o. Dar pînă astă-zi n'am văzut nimic. Nici o gazetă liberală n'a răspuns la observaţiile noastre şi ale întregei prese. *Independenţa* a bîlbâit un răspuns anost, cea ce a dat ocazie *Neamului romînesc* de a fi în ultimul său număr şi mai hotărît şi mai ferm, în acuzările sale in contra ofiţerilor.

D. Haret îşi arată mentalitatea sa de sectar şi de belfer politic şi e ruşinos ca un întreg partid politic să se solidarizeze cu un astfel de om, căci credem că nu e posibil ca d. Sturza să nutrească aceleaşi sentimente pentru armată, gloria şi puterea noastră.

CATE-VA NOTE

Un „comunicat".

„Unicul ziar al partidului conservator din Iaşi" a publicat un comunicat, care are două meniri: să fie discutat la această rubrică, sau să nu fie discutat de loc.

Ne oprim la prima menire şi, deci, vom discuta comunicatul în această rubrică a naivităţilor altora.

Comunicatul începe prin o destăinuire: ziarul nu mai este „unicul ziar," ci, „organul sincer al partidului". In această nouă calitate, „organul sincer" se dedă la următoarele sporturi: 1) „nu revendică pentru el, *în localitate*, „monopolul respîndirei ideilor conservatoare în toată plenitutinea lor;" 2) „nici se *personifică* prin *una* sau *trei* persoane politice; 3) „*ci este şi rămîne* „cu totul" „la" serviciul cauzei, fără de nici un *amalgam străin.*"

După aceea: „ziarul nostru *îşi va urma calea* fără ca nemulţumirile unor rude îndepărtate *să-l oprească în cale*„.

Iar ca ameninţare: „atacurile adversarilor ne vor *întărîta la luptă,* iar micile mizerii ale prietinilor ne vor provoca *numai* compătămire.

Precum ca să se ştie".

Prin urmare: „unicul organ" devenit „organ sincer" nu revendică pentru el monopolul ideilor conservatoare în toată plenitudinea lor, ci, fireşte, revendică un fel de monopol în jumătate, ceea ce ar fi un soi de banderolă.

Dar mai face ceva: nu se personifică prin una sau trei persoane, ci, natural, se personifică prin un cvartet.

In ce priveşte „întărîtarea" la luptă, ea este foarte firească întru cît această solemnă declaraţie de „întărîtare„ a fost făcută pe timpul alergărilor de cai.

De aceea sfârşim şi noi ca şi comunicatul: „precum ca să se ştie".

OAMENI ŞI LUCRURI

Glossa alergărilor

15 Septembrie

Observat-aţi înfăţişarea oraşului în după amiaza de eri? Bine înţăles, mă adresez acelor puţini la număr cari au rămas în oraş şi n'au fost la curse. Iaşul prezenta o tăcere şi o sărăcie de ţintirim, lumea toată,—lumea bună, lumea frumoasă lipsia din oraş, era strânsă colo pe câmpia abatorului la „alergări", căci de vr'o trei ani încoace Iaşul a întrat în rândul oraşelor civilizate şi un atare oraş trebuie să aibă neaparat curse de cai, dacă nu poate avea, ca în Apus, şi curse de tauri. Iar alergările ne putând avea loc, ca într'un centru însemnat, la intervale mici—ci numai odată pe an, e lesne de înţăles de ce floarea şi fala oraşului trebuie neaparat să asiste şi de ce eri, ca şi alte dăţi, Iaşul se golise, iar toată lumea, „tout Jassy" cum ar zice un cronicar mondên, era afară din oraş, la alergări.

Şi cum venise! Nici odată o mai mare varietate şi frumuseţe de toalete, o mai mare risipă de eleganţă, o mai mare bogăţie de figuri, de rochii, de costume, de scule, de femei în sfârşit,—căci tot *ele* împodobesc mai mult ca ori ciae, ca ori ce serbările toate. S'ar zice că alergările sunt departe de a avea în vedere în adevăr îmbunătăţirea rasei cailor, admirarea şi premiarea celor mai frumoase şi mai vioaie din aceste simpatice animale; mai curând prilejul e menit unor alte admiraţiuni şi închinat unei rase mult mai nobile şi mai frumoase, iar alături de izbânda obositoare a cailor zburători, trebuie să triumfe—încă odată—sexul frumos, pururea cuceritor, pururea stăpânitor şi împodobitor al serbărilor omeneşti.

Rasa omenească are şi ea încă luptele ei, rivalităţile ei pentru a realiza tipul frumuseţei clasice şi luptele se dau în arene vaste, sub cerul liber în nenumărate forme şi ocaziuni.

Să fie însă numai pentru atita, graba cu care s'adună mii şi mii de oameni? Fireşte, este şi o psihologie specială a curselor, psihologie aşa de complicată în care întră încă ceva din amintirea feroce a luptelor de tauri, psihologie complexă pentru analiza căreia ar trebui pana unui Tolstoi sau Sinkiewicz; este apoi spiritul de bursă, de cîştig, alături de plăcerea propriu-zisă—acel spirit pe care în piesele sale recente îl analizează Henry Bernstein şi care la unii prozaifică farmecul curselor, scade din cruzimea lor medievală, dar le măreşte emoţiunea brutală, caracterul pasional.

A, din evul mediu sunt amintiri grozave. Pe atunci, la Roma, anumiţi Papi credeau a slăvi biserica punînd să alerge alături de cai şi de măgari — oamenii unei anumite credinţe. Intr'o nespus de duioasă legendă, povestită de Delle Grazie, se arată cum un călugăr reîntors din Ierusalim asistă la o atare alergare şi vede un bolnav, un astmatic, alergînd, căzînd trăsnit sub picioarele unui cal—în rîsetele cinice ale unei mulţimi delirante. Călugărul, într'o supremă îndignare, îşi face loc cu coatele, cu pumnii, ajunge pînă la loja Papei, căruia îi adresează o inspirată protestare în numele mormîntului lui Crist de unde s'a întors cu sufletul plin de milă. De atunci în aplauzele şi entuziasmul mulţimei elegante au alergat şi aleargă numai animale—în statele creştine din Apus...

Rodion

Ordine şi administraţie [1]

Cele ce s'au petrecut în primăvara anului acesta ne-au devedit că săteanul n'a priceput libertăţile constituţionale, şi a voit să-şi cucerească dreptatea, pe care pretindea că o are, prin jaf şi foc.

Mare parte din presa provincială cum şi instigatorii cu o spoială de cultură au explicat sătenilor rău constituţia şi legile fundamentale ale ţărei, ei le-au înţeles tot aşa, iar administraţia le-a aplicat şi mai rău.

N'avem de cît să cităm broşurile d-lor Haret şi Vasile Kogălniceanu. „Voinţa Naţională" de la 4 Martie a publicat un articol anarhist al d-lui Haret.

Ca o dovadă că este aşa, e faptul că autorul său l'a făcut să dispară.

D. Spiru Haret în articolul său scrie fraze ca acestea:

„Ţăranii sunt în dreptul lor să se răscoale spre a cuceri pămîntul strămoşesc din mîinele murdare ale unei bande de hoţi".

Alte fraze:

„Fără îndoială este o datorie pentru ori ce guvern a menţine ordinea.

„Dar e o nenorocire, că în mintea celor cari ne guvernează astă-zi, se pare că noţiunea de ordine nu se poate despărţi de cea de vărsare de sînge, şi mai ales de sînge ţărănesc.

„Deja se vorbeşte de arme încărcate şi de gloanţe şi de salve trase.

„Dacă însă Doamne fereşte! se va întîmpla ca metoda nenorocită de la Slatina să se pună din nou în practică şi celor cari cer pămînt să li se verse sîngele, cred că suntem în drept să ne degajăm responsabilitatea şi să respingem ori ce solidaritate cu guvernul".

In fine articolul seu se termină că dacă se va vărsa sînge ţărănesc „se vor scula şi petrele în contra guvernului conservator".

Ce sens au avut aceste aţîţări anarhiste şi anti-patriotice ale d-lui Haret de la 4 Martie, s'a văzut la 13 Martie, cînd intrînd în guvern, a trebuit să ordone să facă uz nu de puşcă, dar de tun ca să potolească revolta.

Aşa procedează în totdeauna demagogii anarhişti ca d. Haret.

Fapta d-lui Haret de la 4 Martie cînd turna undelemn peste foc va fi judecată de ţară şi de posteritate. Vinovăţia sa nu şi-a luat pedeapsa încă meritată.

D. Kogălniceanu s'a pus în corespondenţă cu tinerii avocaţi din provincie, iar aceştia cu instigatorii din comunele rurale. Lucrul mi-a fost mărturisit de unul din aceşti avocaţi. (Vezi „Dimineaţa" de la 27 Martie asupra „turburărilor agrare în Dolj"). Cu toţii au format asociaţii secrete, numite „partid ţărănesc".

Unii învăţători în conferinţele lor sau şezători, se ocupau mai mult de chestiunile sociale de cît de cele economice şi utile săteanului. Propaganda socialistă şi anarhică care critică tot fără să clădească nimic, trecînd de la oraşe la sate, s'a prins uşor de spiritele ignorante—ceea ce de altmintrelea se petrece în tot-deauna.

Cine nu-şi aduce aminte de turburările pe care profesorii universitari şi studenţii facultăţilor noastre le-au făcut în Februarie şi Martie 1907? Starea aceasta anarhică s'a repercutat şi la sate, unde ori ce respect de autoritate şi de dreptul marelui proprietar şi arendaş dispăruse ca şi cum marea şi mica proprietate ar fi drepturi de naturi deosebite, pe cînd în realitate ele nici nu pot fi de cît acelaş drept.

Legile d-lui Haret asupra instrucţiunei primare la sate au preparat terenul.

D. Nicu Xenopol, într'un articol, care ar trebui întreg citat, şi care este publicat în revista „Le Mouvement Economique" de la 1 Aprilie 1907, zice între altele: „Revolta nu este de cît consecinţa naturală a acestei propagande continue, persistente, în mijlocul unei populaţii instruită în destul ca să poată citi discursurile şi pamfletele mizerabile, şi nu destul ca să urmeze bunele consilii şi apelurile de bun simţ".

La 1 Martie anul acesta pe cînd eram încă prefect primesc o anonimă pusă la poştă în Craiova, aşa dar în imposibilitate de a putea afla de unde vine, prin care cerea ca să nu se mai facă alipirea de comune rurale, proectată deja, fiind-că nu le convin unor comune. Prevăzînd ceva, am cerut în repetite rînduri ministerului de interne ca să se revină asupra alipi-

1) C. R. Geblescu: Problema agrară în Romînia, broşură de 74 pag. în editura Samitca şi Baraş Craiova—preţul 1 leu.

rei comunelor, fiind în acele momente periculos de a o efectua. Şi mai mult ca probabil că intervenirea mea era să aibă un bun rezultat, căci e sigur că dacă guvernul conservator ar fi stat la putere, ar fi renunţat la alipiri. După căderea guvernului conservator, Camerile conservatoare au şi revenit asupra lor în urma stăruinţei d-lui Take Ionescu, care a înţeles gravitatea cazului de faţă.

Iată acum cîte-va extracte din scrisoarea anonimă, de unde se va vedea răspunderea partidului liberal, iar dosarul anarhiei de sigur că va fi mărit:

„28 (Februarie) Craiova

Domnule Prefect,

. . . . . .

După cum noi „am simţit" are să se facă o mare măcelărie în privinţa aceasta, căci D-voastră ştiţi că din judeţul Ilfov şi din Dolj să rădică furtunile care acoperă pentru un timp îndelungat suprafaţa soarelui.

. . . . . .

căci răscoalele ce să vor face în Dolj, se fac în folosul liberalilor şi în perderea Dv.

. . . . . .

Se noteaza cîte-va sate, în loc de semnătură:

„Bîrza, Valea Stanciului, Pleniţa, Poiana Mare, Goicea mare şi Goicea mică, Vela, Căciulăteşti, Sălcuţa, Măceşu, Giubega, Galicea-mare, Galiciuica, Argetoaia, Filiaşi, Poiana de sus, Bistreţu, Băileşti, Ciuperceni, Coţofenii din faţă, Cernăteşti, Bărca, Coşovenii, Livezi".

Mai toate din comunele răsculate. Ce bine ar fi făcut persoana care a scris această scrisoare, şi care „simţea" aşa de bine ce avea să se întimple, şi în „folosul" cui avea să se răscoale comunele, ca în loc să scrie, şi să se acopere de anonimat, să fi venit la prefectură, şi să fi spus ce ştia! Din cîte nenorociri n'ar fi scăpat acest judeţ!

Altă dată ideile socialiste nu aveau nici o izbîndă la sate, şi D. V. G. Morţun, actualul ministru de lucrări publice, poate să povestească păţania sa de prin 1890 cînd, încă nou venit după băncile şcoalei, a voit să vorbească ţăranilor Moldoveni despre naţionalizarea solului sau despre munca colectivă obligatorie. Dînsul a fost împedecat „violent" chiar de către săteni de a continua.

Instrucţia liberală şi anarhică de astăzi, unită cu libertatea absolută a presei au preparat spiritele ca cel puţin partea critică a acestor teorii să fie ascultată; consecinţele s'au văzut.

S'a rsproşat administraţiei comunale că n'a fost destul de vigilentă, energică şi de bună credinţă.

Aşa este, însă nu se poate avea o administraţie comunală perfectă cu elementele de astăzi, căci atît primarul cît şi ceilalţi funcţionari comunali tot din comună sînt luaţi, ei sînt expresia locuitorilor cari i-au ales sau i-au recomandat. „Şi apoi este greu pentru o comună care n'are decît două sau trei mii de lei în budgetul său să poată întreţine o administraţie convenabilă."

Cu un astfel de venit bugetar de mai multe ori nu fruntaşul comunei voeşte să fie pus în capul unei administraţii, ci unul din cei din urmă.

Reforma administraţiei rurale este grea, căci n'avem încă elemente pentru aceasta. S'ar putea deocamdată să se lase comuna „tale quale," înmulţindu-se numai jandarmii rurali, iar reforma să se facă în administraţia centrală judeţeană. S'ar putea face bunăoară ca atît secretarul consiliului judeţean cît şi directorul prefecturei să fie aleşi din magistraţii tribunalului, sau dintre fruntaşii partidului. Ei ar trebui să fie aşezaţi ca un fel de „prefecţi permanenţi", fiind obligaţi să facă inspecţii dese în judeţ. Evident că diurna lor ar trebui mărită. Ei ar trebui să aibă atribuţiile administrative—nu politice—ale prefectului, însă să lucreze numai sub controlul acestuia. Prefectul judeţului ar avea astfel ajutoare de valoare şi cu experienţă, iar nu sinecurişti lîngă sine.

Cu împedecarea unor libertăţi la sate, ca acea a presei, a întrunirilor, această mică reformă administrativă ar contribui să facă să dispară spiritul de anarhie din comunele rurale, şi ar fi spre folosul clasei ţărăneşti. Trebue să'i facem bine în contra voinţei ei şi să renunţăm la principiile vechi, bune numai între indivizi, iar nu între diferitele clase ale societăţii.

D. P. P. Carp, şefal actual al partidului conservator, este pentru o reformă radicală a administraţiei. D-sa crede cu bună dreptate că adevăraţii spoliatori ai săteanului sînt cîrciumarii de sate, primarii, notarii, conductorii etc., şi reforma serioasă ce ar fi de făcut să fie în a ceastă direcţie.

Reposatul Gr. Păucescu susţinea în scrierile sale, relative la ţărani, că proprietarul mare să fie obligat a face parte din administraţia comunală. Dînsul să fie ca un părinte al comunei, ca un veghetor al ordinei şi cinstei comunale.

Interview cu I. P. S. S. D-lui Domn Partenie Mitropolitul Moldovei şi Sucevei

Inspecţiile administrative şi canonice.—Nepăsarea de sătean.—Neglijenţa celor mari.—Efectul produs asupra sătenilor de vizita canonică a I. P. S. S. Vizita la Ştefăneşti.—Preintimpinarea populaţiei ovreeşti.—Tablele legii şi Evanghelia.—Desideratele I. P. S. S.—Restaurarea bis. Sf. Ilie din Iaşi.—Incheere.

III.

— Inchipuiţi-vă Inalt Prea Sfinte că am mai avea pe lângă cei 8 episcopi şi 32 de prefecţi, gospodari şi buni administratori, care ar lua slujba lor nu ca o satisfacere de ambiţii personale şi politice ci ca o chemare socială şi ar pleca acei 32 de prefecţi în inspecţii administrative, luând cu sine pe suprefect, pe revizori de toate categoriile, pe protoerei, pe medicii de toate soiurile şi ar inspecta el singur satele, comunele şi judeţul întreg, ce spor nu s'ar face în ţara asta aşa de blagoslovită de D-zeu. Dar unde-i avem pe aceşti 32 de părinţi ai ţării! Cele 2 partide la un loc nu ni-i pot da, şi nu ni-i va da nici mai tîrziu, pentru că suferim de, boală...

— Boală, mare, dragul meu. Ne duşmănim prea tare între noi. Ne sbatem la suprafaţă şi lăsăm ca ţara să fie de izbeliste, în prada tuturora. Şi ne mai mirăm că se prind de ţărani toate iscoadele. Se prind, căci cine le poartă interes!

Am fost în inspecţie 21 zile; pe tot locul pe unde am trecut, am găsit bătrîni de peste 80 de ani, cari cu lacrimi în ochi de bucurie mi au spus că ei nu ţin minte să fi văzut faţă de Mitropolit în satul lor. Ce să fie aceasta! Minune. Şi lumea a ascultat cu toată evlavia cuvîntul arhipăstoresc.

Şi cu drept cuvînt, în Eparhia Mitropoliei nu-mi aduc aminte să fi fost în suta aceasta de ani un Mitropolit care să fi făcut vizite canonice....

Şi aici I. P. S. S. a înşirat pe toţi Mitropoliţii şi locotenenţii, cari de altele au căutat iar nu de vizite canonice. Poate nici timpul nu le cerea pe atunci. Dar astăzi nu; ele trebuesc legiferate şi reglementate! Am găsit în drumul meu protoerei cari deşi's de 7 ani protoerei, ai mei, nici fusese încă la toate bisericile, ba nici drumul nu-l ştiau. Şi vrei să meargă lucrurile bine!

Cînd s'a aflat că am de gînd să fac vizite din sat în sat au rămas trăsniţi şi protoereii şi mai ales preoţii. La mulţi li s'au legat limba în gură... de frică. Nu mai văzuse ei Mitropolit în vizite canonice şi s'au urluit; şi mai vrei să faci treabă cu asemenea oameni!

Impresia generală ce a capatat I. P. S. S. din cele ce a văzut e mai mult de cât detestabilă. O ignorare a celor de jos de către cei de sus îngrozitoare. La ţară merg lucrurile de capul lor. Toţi şi nimeni nu-i mai mare. Ţaranul nu ne iubeşte fiind-că nu-l cunoaştem, şi nu-l cunoaştem fiind-că nu ţinem să-l cunoaştem.

Am auzit şi eu că ţaranul cere pământ. Ca şi păpuşele cele de gumă, care se vînd la copii, cari cînd le strângi de bumb, ţipă, asemene şi ţaranul cere *pământ*. Ei bine am stat de vorbă cu ei şi le-am aratat că nu numai aici stă răul, ci răul cel mare stă în om, căci omul trebue râdicat şi educat, ca să aibă în el tăria de a lupta în viaţă.

Cei bătrâni s'au aratat mai evlavioşi şi supuşi, tineretul însă se arata mai nepăsător.

— Dar I. P. S. în drumul sfinţiei Voastre aţi trecut prin regiuni unde şi arendaşii şi populaţia orăşelelor e în masă mare străini şi de neam şi de lege,

— Da! şi aici e trist şi strig în gura mare! Păcatele noastre ne-a adus că pe când eu cap al bisericei ortodoxe să povăţuesc turma drept credincioasă pentru principii de viaţă morală creştinească, totul însă merge ca în vânt că ori unde dai, dai de arendaş străin. Boldul acesta e adânc în sătean şi e dureros a-l constata, dar aşa este.

Dar avui şi o mângâere! Mă apropiam de Stefăneşti. Târguşorul e plin de evrei. Mă trezesc cu o delegaţie din partea lor dacă le îngăduim să-mi iasă înainte populaţia evreiască spre întîmpinare.

Bucuros—le-am răspuns; şi mi-au eşit poate peste 5000 de oameni, barbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, copii, băeţi şi fete, nu rămăsese picior de om în orăşel, Cu tablele legii înainte mi'au arătat aceiaşi evlavie şi supunere ca şi unui cap al cultului lor.

Am deschis vorba cu ei. Mi s'au tânguit că ei doresc să trăiască în ţara aceasta, unde sunt născuţi şi crescuţi. Ei nu cunosc alt pământ; că ei sînt supuşi cetăţeni ai ţării, nu-i doresc răul ci tot binele. Am constatat la Evrei un simţ public mult mai desvoltat, şi o prosternare religioasă care n'are păreche la noi ortodoxii.

Am asigurat comunitatea evreiască din Ştefăneşti că în ţara românească poate trăi în linişte ori-ce neam, să fie harnic, muncitor, supus legilor ţării, nehrăpăreţ la bunul altuia şi neesclusivist.

Am părăsit Ştefăneştii, adânc mişcat de frumoasa manifestare de cult a populaţiei evreeşti.

— Ca încheere n'am cuvinte de a mulţumi administraţiunei de Botoşani, care mi-a înlesnit transportul pentru cele 15 zile petrecute în judeţul Botoşani, luînd judeţul pe sama lui cheltuiala aproape 100 lei pe zi *numai trăsurile*!

— Şi cu ce impresie v'aţi întors I. P. S. din aceste obositoare inspecţii canonice!

— Impresii! Bisericele ne stau foarte rău. Chiar în Bădărăi, unde am fost şi am cetit o moliftă pe mormântul bătrânului Conu Andrei Bădărău şi a d-nei Bădărău, biserica e mică, veche şi cu stare rea. S'au cam supărat unii şi alţii că le făceam observări aspre, dar aşa-s eu şi n'am ce mă face.

Preuţii sînt departe de a fi ce să cere. Las că au un fel de teamă de mine; că un proprietar la care găzduisem, începuse a lua apărarea preutului că de frică nici n'a putut ceti în cartea lui la slujbă.

Cred că voiu lua câteva măsuri administrative în eparhia mea, şi vom mijloci să le extindem şi în alte eparhii.

Dacă guvernul ne va accepta cererea, vom stărui să se prevadă sume în budgetul casei bisericei pentru inspecţii canonice. Ce bine ar fi ca cel puţin la 2—3 ani un Episcop să-şi vadă orice parohie! S'ar mai desălbătăci lumea şi s'ar mai râdica moralul preuţilor! Administraţia noastră publică nu că n'ar fi dispusă a da tot sprijinul bisericei şi rădicărei morale a ţărănimei, dar e desorientată. Tratează serviciul public ca ceva uşuratic şi cu nepăsare.

După aceste zise discuţiunea a venit asupra încercării unui mare număr de cetăţeni ai Iaşilor de a restaura vechea biserică Sf. Ilie, zisă din vechi *Biserica Ghianghei logăfătul*. I. P. S. S. s'a arătat înalt doritor de a se păstra acest vechiu monument, care vorbeşte de Iaşi, secol al XVI-lea şi al VII-lea. E o mare încurajare pentru iniţiatorii acestei frumoase şi creştineşti fapte în înalta aprob re a I. P. S. S. Mitropolitului şi nu se poate ca Primăria să nu înlesnească realizarea acestei sfinte dorinţi.

Cerând voe I. P. S. S. de a mă retrage, cu dragă bunăvoinţă ne-am despărţit, cerând voe a face uz în părţile ei generale de această convorbire pentru a împărtăşi publicului cetitor ce a făcut şi ce gândeşte I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie pentru biserică, cler şi săteni.

Gh. Ghibănescu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un mic calcul statistico-şcolar pentru a invedera un alt paradox în învăţămîntul nostru sècundar.

Se ştie că în clasa I-a secundară, după o luptă straşnică, după o selecţiune dintre cele mai severe se primesc 60 de elevi. Dat fiind că sunt elevi „aleşi", am putea presupune că dacă printr'o fericită întîmplare toţi aceşti elevi ar frecventa şcoala cu zel; admiţînd că d. Iorga nu ţine la Sidoli nici o întrunire, că d. Cuza are destul auditoriu la curs fără elevii de liceu, iar societăţile de elevi sunt interzise odată cu uniformele şcolare prea luxoasé,—toţi acèşti 60 de elevi buni ar avea şansele să trèacă în clasa doua de liceu, toţi pînă la unul. Iată însă unde începe paradoxul.

Regulamentul reduce numai la 50 numărul elevilor din clasa doua secundară sau cu alte cuvinte ministeriul, prin'lege scomptează cei zece repetenţi din numărul de 60 elevi sau aproape 20 la sută.

Lucrul e ciudat şi nedrept. Toţi elevii avînd dreptul—ba chiar avînd datoria să treacă dintr'o clasă într'alta,ar trebui să li se rezèrve locuri în clasă, cu atît mai mult cu cît, faţă de severele măsuri ce se pare că se vor lua în viitor pentru disciplinarea elevilor,— ar fi firesc ca să n'avem atîţia repetenţi.

Să medităze cei chemaţi.

*

A apărut No. 7 — 8 pe lunile Iulie.. August din valoroasa revistă *Arhiva* sub direcţia d-lui A. D. Xenopol, cuprinzînd următorul sumar:

Eugen Boureanul. — Povestea lăcrămioarei. A. D. Xenopol. — Mijloacele de îndreptare ale stării ţărănimei romîne. T. T. Burada. — Inceputul teatrului în Moldova. — Arestarea actorului Neculai Luchian. — Suplica Directoarei Frisch la Sultan în contra Domnitorului Mihail Sturza Vodă. A. D. Atanasiu. — Desemnul şi mişcarea artistico-economică. Octav Minar. — Poezii postume de Vasile Conta. Viorica Atanasiu. — Amintiri despre Gr. C. Buţureanu. Popovici Beyreuth. — Discursul la jubileul maistrului Caudela. Dr. M. Şunda. — Aromânii şi serbarea din 24 Ianuarie. Dr. Leon Cosmovici.—Viaţa pe pământ.

Notiţi. — Curierul administrativ, — Educaţia prin sine însăşi de G. Aslan — † C. Grigorescu. † B. P. Hasdeu. † Grig. C. Buţureanu.

*

STRUNA ZILEI

OCCIDENT şi ORIENT

La Malaga în Spania sunt inundaţii grozave. Pagubele sunt enorme, căci apa a înnecat viile producătoare ale celebrului vin de Malaga.

Ziarele

Sărmanii au şi pierderi mari
Dar şi foloase au, imense
Căci *apa* nouă ne-o vînd scump
Drept „Vinum malacense".

Informaţii

Alalta-eri a fost în localitate d. arhitect Călinescu, trimis de direcţiunea generală a închisorilor spre a vedea de ce anume reparaţii are nevoe penitenciarul din localitate.

D-sa a vizitat penitenciarul şi între altele a propus ca să mărească sala atelierului unde lucrează deţinuţii şi de a înfiinţa o sală de bae sistematică.

E probabil că lucrările de repararea penitenciarului, precum şi a lucrărilor propuse de d. architecht Călinescu, vor începe chiar în toamna aceasta.

—

Consiliul de disciplină al regimentului Ştefan cel Mare No. 13, întrunindu-se sub preşidenţia d-lui major Vrabie, a judecat pe sergentul Niţă, din acel regiment, pentru dezertare.

Consiliul l'a condamnat la 6 luni închisoare.

—

Aflăm cu plăcere că d. dr. Anton Georgescu, directorul abatorului, care se afla grav bolnav, se află mult mai bine.

Ii dorim o cît mai grabnică şi deplină însănătoşare.

—

Rezultatul curselor de eri Duminecă.— Cursa I Premiul „Moldova", cursă plată 2.800 metri, I. Ecleror (Lt. Anghelescu) aparţinând Sub.-Locot. Iacob; II Zapada (Rees) a Ltului Romano; III Bichette (proprietarul) a căpitanului Peretz.

In faţa tribunelor Ecleror conduce urmat de Zapada, Bichette; Zarof rămas departe se opreşte, cursa se continuă în această ordine, în linia dreaptă Ecleror se detaşează, câştigă uşor cu 5 lungimi; Bichette al 3-lea la un cap.

Cursa II-a Premiul judeţului Iaşi, cursă la trap 4.200 metri.

I. Printz Ambois al d-lui Gaetan;

II. May Primrose a d-lui Gh. Pilat;

III. Axtel a d-lui Gaetan: ne plasat Atena.

May Primrose favoritul e distanţat cu 150 de metri de Axtel cu 200 de Atena cu 30 de Printz Ambois.

Dela plecare Axtel şi May revin foarte iute, înaintea tribunelor Axtel întrece pe Atena, care a fugit mai slab de cât ori când, în faţă aceasta e întrecută de May, la a doua trecere înaintea tribunelor tot Printz A. e în cap, al doilea Axtel asupra căruia revine foarte repede May, care-l întrece la turnant, apoi aceasta încearcă să ajungă pe Printz A. câştigă necontenit, distanţa e prea mare însă May sucombă cu o lungime jumătate, Axtel al treilea departe.

Cursa III. Premiul Al. Moruzi cursă plată 1.600 metri: I Spuma a prinţului G. Moruzi; II Grui Sânger a d-nului Marghiloman; III Topana a d-lui Zissu; neplasată Mariţica.

Caii pleacă împreună; în faţă Topana e înainte, urmată în ordine de Grui Sînger, Mariţica, Spuma, în linia dreaptă Spuma revine, bate cu uşurinţă pe Grui Sânger cu un gât, Topana al treilea la un bot.

Cursa IV. cursă de garduri pentru ofiţeri 2.500 metri I Spor (Lt. Anghelescu) al Lt. R. Miclescu, II Ecleror (proprietarul) al Sub-Lt. F. Iacob; III Ager (Proprietarul) Lt. Motăş; neplasată Gazella.

La plecare Ager în frunte urmat de Spor care ia la primul turnant comanda urmat de Ecleror, Gazella, Ager, această ordine se menţine până la urmă, după ultimul turnant Spor se degajează şi câştigă uşor cu 2 lungimi, Ager foarte bine revenit nu sucombă de cât cu un cap faţă de Ecleror.

După aceasta s'a făcut o cursă de 6.000 metri între trei cai ofiţereşti, unul ţărănesc, aci calul călărit de Lt. Anghelescu a câştigat. Dintre gentlemans ofiţeri care călăresc la noi în curse Locot. Anghelescu e fără îndoială cel mai tare, aceasta am văzut-o noi, căci eri în cele trei curse în care a încălecat a fost în tustrele întâi.

Din asistenţă am remarcat:

Domnele: Crupenschi, Leppadatu, Climescu, Holban, Filipescu, Zarifopol, Greceanu, A. Rosnovanu, Gane, Văleanu Hurmuzescu, Buicliu. Radovici, Eraclide, Aronovici, Baldovici, Şerban, Mârzescu, Cantacuzino, Tarnoschy, Cozadini, Tiron, Corjescu, Demetrescu, Jean Ghika, Bogonos, Gheorghiu, Tuduri, Possa, Stenner, Palady, Kessim, Konya, Cristofor, Vasiliu, Liteanu, Lupan, Luca, Danielopol, Marinescu, Racovitza, Combati, Serianis, Cantuniari, Şeptilici, Savul, Buzdugan, Mihailescu, Buşilă, Mircea, Cirillo, etc. etc.

D-şoarele: Cananău, Genoì, Mărgăritescu, Gheorghiu, Calligari, Rusovici, Taruoschy, V. Holban, Gane, Baldovici, Virginie Eraclide, Ghyka, Cristofor, Galeriu, Marinescu, Simionescu, Cirillo etc. etc.

—

DIVERSE

— Locuitorul Vasile Anghel din comuna Hermeziu, azi dimineaţă pe când stătea la cârciuma din Trifeşti, de vorbă cu mai mulţi săteni, a căzut jos din picioare, încetînd subit din viaţă.

— Un alt incendiu a distrus eri la Osoiu, comuna Tomeşti, casele lui Ştefan Diaconu.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

Cerinţele eticei contemporane

I

— E atîta uşurinţă în moravurile —noastre, suntem aşa de puţin morali, auzi zilnic pe fie-care şi acest „fiecare" formează totul, formează societatea noastră lipsită de morală. E uşor a te face singur criticul obiceiurilor altora, e greu însă a te conduce pe tine însuşi şi tocmai de aceia şi avem imoralitate şi atîţia susţiitori ai moralei. Fie care o susţine pentru altul, dar pentru sine e un critic indulgent şi un apărător abil.

Căci de ce suferim, mai ales, suferim de lipsa de individualităţi mari, de individualităţi puternice cari să ne fie călăuza, icoana, exemplul trăind al unei morale oare-care. Ce trist neam de oameni cari n'au în jurul lor exemple vii de abnegaţie, devotament, statornicie, dragoste pentru aproape, iubire de muncă, lupta pentru un ideal oare-care.

Priviţi în jurul vostru, vedeţi tot ce voiţi, nu vedeţi însă oameni dintr'o bucată, care să stee neclintiţi faţă de vremurile şi nevoile ei. Toţi se pretează întîmplărilor şi tînărul şi bătrînul şi bogatul şi săracul şi frumosul şi urîtul. Nu există diferite drumuri cari ar duce spre fericirea oamenilor—toţi merg pe aceeaşi cale.

Vedeţi pe savant negînd adevărurile ştiinţei sale pentru a place cui-va de la care depinde situaţia sa. Şi savantul ar fi putut fi liber de această înjosire. Azi nu e nici roata, nici căluşul, nici rugul de pe timpul lui Giordano Bruno. Renegarea sa a avut un singur scop, a canalisa personalitatea sa în aceeaşi mare comună a societăţei. Vezi pe tineri vînzîndu-şi conştiinţa, inteligenţa, entusiasmul în scopuri meschine, cum mulţi îşi trafichează tinereţea. Vezi lenea satisfăcînd pe toţi şi vînătoarea cea mai aprigă se dă pentru a te cocoţa acolo unde nu vei mai face nimic. Parasitismul s'a ridicat la o virtute socială.

Cultura însă-şi e o pacoste şi nimeni nu se instrueşte pentru că învăţătura ia o parte din viaţa necesară a te instrui în direcţia de a putea trăi în lume. Şi porţile nu sunt deschise celui învăţat ci celui mai nul şi mai ingust la minte.

Chiar cei ce au putut să capeteo poleială de instrucţie, caută a'şi ascunde acest defect, tă să se niveleze restului, mulţimei. O tendinţă la egalitate, dar nu la o egalitate socială, ci la o egalitate de mediocritate şi prostie, suflă din toate părţile. Pare că ne-apropiem de vremurile acelea de care vorbeşte Nietzche: *Noi am găsit fericirea, zic ultimii oameni şi clipesc din ochi încet şi leneş.*

De ce am ajuns aci? De ce am găsit că destrăbălarea valorează mai mult ca virtutea, minciuna de cît adevărul, prostia de cît cultura, decăderea de cît viocinea morală şi cetăţenească?

Pentru că nu ştim ce suntem şi nu ştim ce voim. De mult Tolstoi a spus'o: „Fără a şti cea ce sunt şi pentru ce sunt pe acest pămînt să trăesc nu pot. Şi cum îmi e cu neputinţă a şti asta, îmi e cu neputinţă a trăi".

Unde vom căuta o îndrumare a vieţei noastre spre ceva mai moral şi mai înalt? In cărţi? Dar iată ce spune un scriitor: „Dacă ne interesează să ştim chestiunea teoretică a modului cum s'au arătat sentimentele morale în inima omenească, cum s'a desvoltat genetic priceperea de bine şi de rău la diferitele popoare, ce legi au diriguit această desvoltare, vom găsi în etica contemporană o mulţime de lucruri frumoase. Dar dacă voim să intărim în noi credinţa într'o mai mare nevoie de bine şi dreptate nu trebue să ne adresăm ei." Trebuinţele eticei contemporane sunt afară din domeniul cărţilor, sunt în marea şi grandioasa carte a luptelor sociale din care a isvorît toate principiile de solidaritate şi umanitate".

Pentru că am învăţat morala din cărţi, pentru că ne-am însuşit cîte-va precepte şi maxime, dar nu le-am simţit cum s'a stabilit haosul enorm între morala şi viaţa noastră, între ceia ce ar trebui şi ceia ce facem.

Şi asta aş voi să demonstrez în cîte-va note ce le voi da în vileag.

Dr. I. Duscian

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

Ultime informaţii

Declaraţiile unui ministru

Un amic al unuia din cei mai fruntaşi din miniştri a vorbit zilele acestea cu dînsul asupra situaţiei Iată ce a declarat acel ministru :

La începutul sesiunei guvernul va veni cu diferite proecte de reforme ţărăneşti. Apoi va lăsa cîte-va zile pentru ca întreaga Cameră să ia cunoştinţă de aceste proecte. In plină şedinţă guvernul va cere apoi şefului partidului conservator ca să se pronunţe în principiu asupra lor.

Dacă şeful partidului conservator le va primi în principiu aceste reforme şi se va declara gata să le discute şi să propuie modificări atunci le va aduce în discuţie camerei. Dacă însă şeful partidului conservator le va resginge chiar în principiu atunci guvernul se va retrage.

——

D. Controlor Popescu a fost însărcinat să gireze afacerile percepţiei circumscripţia II-a, pînă la numirea unui titular în locul d-lui Radu Demetrescu, demisionat.

—

Ministerul finanţelor a luat hotărîrea de a nu achita remisele ce se cuvin d-lui maior Radu Dimitrescu, fost şef de percepţie în Iaşi.

D. Dimitrescu a intentat acţiune ministerului, care se va judeca la 24 Septembre la secţia contenciosului administrativ.

——

Se ştie că pe timpul rescoalelor arendaşii Stern şi Bercovici din Vlădeni, voind să se apere contra unor ţărani au tras focuri rănind pe un sătean.

Puşi în libertate provizor, ambii s'au constituit astăzi prizonieri şi procesul lor va fi judecat în sesiunea actuală a curţei cu juri.

——

Eri, duminică a avut loc în Tîrgu-Frumos defilarea trupelor care au făcut şcoala de brigadă timp de 10 zile. Defilarea a fost primită de către d. Colonel Musteaţă la orele 8 dimineaţă, în faţa hotelului Dorobanţ. Trupele erau comandate de către d. Lt. Colonel Botea, comandantul regimentului 8 de Cavalerie din Botoşani.

Cu începere de astă-zi dimineaţă trupele pleacă în diferite direcţiuni şi anume: Batalionul 8 de Vânători se reîntoarce la Botoşani, Regimentul 7 de cavalerie, un escadron la Roman, altul la Vaslui, trei la Roman şi Escadr. 4 la Bîrlad pentru manevre.

Reg. 8 cavalerie pleacă parte la Botoşani şi parte la Roman, Bacău şi Piatra-Neamţ tot pentru manevre.

Vineri şi Sîmbătă luptele au fost executate în prezenţa d-lui general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, care a sosit în localitate Joi seara la orele 7. Oraşul a fost împodobtt cu arcuri de triumf.

Pentru primirea d-sale a fost adusă din Botoşani muzica batalionului 8 vînători.

D-sa a părăsit localitatea Duminică dimineaţă la orele 10·15 întorcîndu-se în Iaşi.

—

In sfîrşit s'a dat atenţie şi d-lui Poni şeful partidului liberal din Iaşi: d. Norbert Cugler, cumnatul d-lui Poni, a fost numit, pe ziua de azi, inginer şef al comunei.

*

D. Em. Manoliu va fi numit pe ziua de 1 Octombre, administrator al domeniilor comunei în locul d-lui G. Calmuschi.

——

Dacă stagiunea teatrală a societăţei dramatice promite să nu fie încoronată de succes — căci nu poate fi succes acolo unde gospodăreşte Pekea — vom avea în schimb fireşte multe streine.

Constance de Linden, celebra artistă, va debuta pentru prima oară în Iaşi. Constance de Linden, una din marele actriţe franceze, este de fel din Romînia. Sora ei, d-na Norbert Cugler, locueşte în Iaşi.

Pentru prima oră publicul ieşean va avea prilej să asiste şi la spectacolele unui alt mare artist: Zaccone, marele dramaturg italian, va da la noi 2 representaţiuni.

In total, pînă în present, sunt anunţate 14 representaţiuni streine.

——

Cîştigătorul casei din Popa-Nan.—D. Urseanu administratorul moşiei Larga a d-lui Verona a primit eri seara următoarea telegramă expediată de ziarul „Diminiaţa": „Sunteţi fericitul cîştigător al lotului cu Mo. 23813 care va face proprietarul casei din Popa-Nan".

D. Urseanu acum 15 zile era gata să refuze ziarul diu cauză că fiind la ţară îl primea uneori foarte neregulat, dar cum administraţia „*Dimineţei*" îl expedia mereu, dînsul a reînoit acum 5 zile abonamentul şi cu această ocazie a şi primit lotul cu numărul cîştigător.

Nu se poate spune că norocul uneori e într'adevăr orb.

—

Un fapt trist şi revoltător ne-a fost dat să îl vedem şi dacă n'am fi fost martori oculari n'am fi crezut că s'ar fi putut întîmpla. Un domn căpitan de cavalerie trecea eri în compania a două doamne spre alergări. Birjarul cu No. 84 trecînd, a atins pe numitul militar. Acesta s'a oprit şi scoţând sabia a lovit pe birjar destul de puternic căci sîngele a năvălit imediat din rana suficient de mare lăsată pe obrazul nenorocitului om.

Militarul nesinchisit de nimeni a alergat să întîlnească pe doamnele care l'au felicitat de eroicul act iar birjarul şi-a reluat cursa.

O tempora, o mores !.

—

Un congres la Iaşi. Congresul profesorilor de ştiinţe fizice şi naturale va avea loc între 30 Septembrie şi 4 Octombrie c. la Iaşi sub preşidenţia d-lui St. Sihleanu, inspectorul general al învăţământului secondar şi superior.

Programul lucrărilor a fost publicat în „Monitorul oficial" din 1 Iunie 1904: şi conţine conferinţe asupra aplicaţiunilor pedagogice ale acestor studii în şcoli cum de asemeni noile descoperiri şi invenţiuni în domeniul acestor ştiinţe.

Semnalăm conferinţa anunţată de d. d. Simionescu şi Hurmuzescu, profesorii universităţei noastre, asupra aparatelor de fizică de curînd inventate precum şi asupra ultimelor descoperiri geologice.

Membrii congresului vor face de asemeni escursiuni în împrejurimile Iaşului.

Profesorii cari voesc a participa la acest congres trebue să adreseze înscrierile lor la biroul congresului,—la ministerul instrucţiunei publice—înainte dn 23 Septembrie a. c.

—

Judiciare.—Parchetul general a fost vestit că d. Neculai Iliescu, proprietarul moşiei Murgeni judeţul Tutova a fost ucis. Criminalul Constantin Bulgariu după ce a comis omorul a dispărut.

Parchetul de Tutova cere urmărirea lui.

Curtea cu juri.—Astă-zi s'a deschis seziunea de toamnă a Curţei cu juri.

Curtea era presidată de d. consilier Em. Cernătescu, asistat de d-nii Iulian Teodorescu şi Hipolit Mărzescu.

Preşedintele a făcut apelul nominal al juraţilor din această seziune, suspendînd apoi şedinţa şi urmînd ca viitoarea să aibă loc mîine.

Iată lista juraţilor:

Longinescu D., Maftei N., Cărlănescu Gh., Haier Em., Popovici Al., Constantinescu Em., dr. Herdan I., Popovici Gh. profesor, dr. N. Leon, Andronescu Gr. C., Caimacan Spiridon, Papana C., Obreja At. profesor, Herţenberg David, Climescu C., Groholschi I. pensionar, Ionescu I., Paladi C. căp., Ghyka Budeşti Eug., Urziceanu Gh., Gatoschi Leonida, Baltă Atanasie, Vlaicu Gh., Călinescu Em., Buchental A.. Constandachi Gh., Averescu I., Simionescu I., Cucu I., Ostapovici N., Bendescu I., dr. Bejan V., Răucescu N., Sadoveanu Liviu, Teodorescu C., Burghelea H.

Suplimentari: Tudoranu D., Teodoreanu V., Dumbravă C., şi Drăghici V.

Curtea va judeca mîine procesul lui D. Iacobescu, pentru furt şi risipire de efecte ale statului, poimîine va judeca procesul preotului lipovenesc din Tg.-Frumos, care a condus devastările de astă-primăvară, iar Joi curtea va judeca procesul privitor pe I. Petrişor, şi M. Mardari, Gh. Mardare, Mihai Racoviţă şi C. Conidi, pentru crimă de tălhărie!

——

— Azi dimineaţă parchetul a fost avizat de următorul fapt.

Doui lucrători Teodor Moreanu şi Teodor Balaban din comuna Boroaia, judeţul Roman, au venit eri în Tg.-Frumos şi ducîndu-se la cîrciuma lui Bercu Solomon, îmbătîndu-se s'au luat la ceartă, Moreanu, la un moment dat a dat lui Balaban cîte-va lovituri cu un cuţit în cap, lăsîndu-l în nesimţire.

Nenorocita victimă a fost internată la spital, iar criminalul a fost arestat.

Parchetul a orînduit o anchetă.

——

— Astănoapte un mare incendiu a distrus complect casele şi întreaga gospodărie a locuitorului Ioan Harbuz din comuna Belceşti.

Flacările au distrus cîteva girezi de grîu şi o maşină de treerat.

—

O mare încăerare a avut loc eri pe la orele 5 la bariera Hîrlăului.

Nişte lipoveni, lucrători la linia ferată în construcţie Podul-Iloaia-Hîrlău, s'au luat la ceartă cu nişte săteni; au fost mai mulţi grav răniţi.

Un bătrîn de 60 de ani, Efrim Condurovici a căpătat o sdravănă lovitură în cap. Transportat la spitalul din Hîrlău, nenorocitul a încetat din viaţă.

S'au făcut mai multe arestări.

——

Astă-noapte tînăra Adela Gheorghiu, servitoare la d-na Vidraşcu, din strada Kogălniceanu No. 18, a încercat să'şi pue capăt vieţei, otrăvindu-se.

Ea a înghiţit o cantitate de acid fenic şi a fost transportată în stare destul de gravă la spitalul Sf. Spiridon.

Se zice că ea a recurs la acest act disperat, în urma unei certe avută cu mama sa.

——

Un mare furt s'a comis eri la hanul de pe moşia Ţigăneşti din judeţul Tecuciu.

Un băiat de serviciu care se numeşte Nicolae, în etate de 14 ani, spărgînd un saltar a furat suma de 2000 de lei în bilete de bancă şi în argint, precum şi mai multe lucruri, iar apoi a dispărut.

S'a cerut prinderea şi arestarea lui.

——

Azi dimineaţă pe la orele 10 un incendiu a izbucnit la baia comunală şi dacă nu se prindea de veste la timp, se putea ca baia comunală să fie nimicită.

Un om de serviciu pusese nişte bidoane cu gaz lîngă un motor din sala maşinelor, unde se afla şi o lampă aprinsă.

Bidoanele cu gaz au luat foc şi în scurt timp întreaga sală a maşinelor era în flacări. Focul s'a întins pînă la bagdadie.

Se dădu de ştire imediat autorităţilor şi au sosit la faţa locului d-nii: N. Gane, primarul oraşului, X. Eraclide, ajutor de primar, comisarul Stamatopol, inginerul Savul etc.

Pănă să sosească pompierii, d. I. Maxim, administratorul băiei a luat măsuri de salvare cu oamenii băei.

Sosind şi pompierii, focul a fost localizat. Flacările au distrus numai bagdadia şi pereţii.

——

Iată numele elevilor care au reuşit la examenul de admitere în gradul al II-lea al şcoalei profesionale „Reuniunea Femeilor Romîne," cu mediile obţinute şi în ordinea clasificărei, fiind admise în clasa a VI-a:

Secţia lengeriei: Munteanu Lucreţia 9.00, Gaiţa Elena 9.00, Merlescu Aglae 8.00, Paladi Elena 8.00, Ghiulea Florica 7.50, Dumitrescu Natalia 7.50, Vasiliu Bianca 7.00, Caracalescu Victoria 7.00, Ioan Florica 7.00, Vlad Ema 7.00, Carp Veronica 7.00, Teodor Smaranda 7.00, şi Zavloschi Natalia 7.00,.

Secţia Croitoriei: Călin Eugenia 8.75, Vereanu Natalia 8.50, Coroi Maria 8.50, Ionescu Elena 8.25 Leon Nineta 8.00, Petrov Ortansa 7.75, Petrini Elena 7.75, Neagu Maria 7.75, Balan Sofia 7.50, Leontinescu Ortansa 7.50, Ripan Elena 7.50, Mircea Ana 7.25, Pilescu Andrea 7.25, Simionescu Ida 7.25, Severin Angela 7.00, Poruzan Lucia 7.00,.

Clasa VII: Burghelea Sevastia 7.75.

——

Ştiri şcolare.—De oarece în comuna Cucuteni bîntuie epidemia de desinterie, şcoala din acea comună a fost închisă pentru cîteva zile.

— D-şoara Elisa Rotărescu a fost numită învăţătoare la şcoala din comuna Bivolari.

— D. Al. Constantinescn, secretarul revizoratului şcolar, s'a reîntors eri din concediu.

— Revizoratul şcolar întocmeşte o statistică a bibliotecelor rurale astăzi în fiinţa, din comunele rurale din judeţul nostru.

— Invăţătorul din comuna Coarnele Caprei a înfiinţat pe lîngă acea şcoală, o frumoasă pepinieră de duzi, pentru cultura viermilor de matase.

— De astăzi s'au început regulat cursurile tuturor şcoalelor secondare din localitate.

——

Eri a avut loc adunarea generală a societăţii „Jubileul Carol I". s'a ales următorul comitet:

Preşedinte: V. C. Tomescu.

Vice-preşedinţi: Mihai Niculi şi Carol Ritter.

Membri: Gh. Dimitriu, C. Popa, Cr. Gheorghiu, Lungu Ştefan, Gh. Grigoriu, P. Savin.

Bibliotecar: Alexandru Mihailescu.

—

Aflăm logodna simpaticei domnişoare Beatrice Marcovici cu dl. Ioseph Galaţanu.

Felicitările noastre.

—

Delegaţia judeţeană a validat alegerea noului consiliu comunal din Belceşti.

—

In urma inoculărei generale aplicate şi a măsurilor de poliţie sanitară veterinară, epizotia de febră-aftoasă, s'a stins cu desăvârşire în judeţul nostru.

—

BEATRICE MARCOVICI
JOSEPH GALATZANU

Logodiţi

In loc de ori-ce altă înştiinţare.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 17 Septembre

Loteria Statului

Bucureşti.—Astăzi s'a efectuat tragerea clasei a IV-a a loteriei statului romîn.

Au cîştigat:

10000 lei Numărul 53296.
5000 „ 35243.
1500 „ 6060.
1000 „ 25807, 56, 496, 18342.
500 „ 24786, 28720, 5082, 58962, 33586, 34, 698.
300 „ 4800, 7302, 9342, 18910, 10205, 47274, 44,521, 30, 607, 59,930, 30, 347, 18, 910.

Eşirea d-lui Haret din guvern

Bucureşti.— In cercurile politice se vorbeşte că imediat după manevrele regale se va face o remaniare ministerială. Cel hotărît a eşi din minister e d. Spiru C. Haret, *a cărui situaţie s'a sdruncinat mult în urma desiăinuirilor în ceea ce priveşte armata. Insuşi Regele şi ar fi aratat întru cîtva nemulţumirea Sa cu prilejul sosirei la Sinaia.*

Programa liceelor

Bucureşti. — Graba care o pune dl. Haret cu lucrările comisiunilor chemate a întocmi programele liceelor şi gimnaziilor stă în legătură cu svonul eşirei sale din minister. Prin aceste programe se caută a se simplifica materiile, a se coordona cnnoştinţele într'un mod mai statornic, şi indirect a se aduce reducerea la un tip unitar de liceu, marea majoritate a membrilor din comisiune fiind pentru această unificare a cursului liceal.

Se vor uşura foarte mult materiile la ştiinţile naturale şi fiziee, la studiul limbilor şi pare că l. greacă se clatină greu

Prefecţii chemaţi de d. I. Brăteanu

Bucureşti. — Din sorginte sigură putem anunţa că toţi prefecţii au fost chemaţi de către d. Ionel Brătianu pentru o convorbire intimă relativ la agitaţiile de la ţeară. Se spune că mulţi înalţi funcţionari s'ar fi pronunţat în potriva reformelor agrare faţă de atitudinea marilor proprietari. D. Ionel Brăteanu chemînd pe prefecţi a voit să se asigure dacă aceste svonuri sunt adevarate.

D. P. P. Carp şeful partidului conservator în Bucureşti

Bucureşti. — D. P. P. Carp şeful partidului conservator a sosit astăzi în capitală venind de la Ţibăneşti.

D. Stoicescu în Capitală

Bucureşti. — D. Stoicescu fost ministru a sosit eri în capitală. La gară a fost întimpinat de cîţi-va amici politici personali cu cari d. Stoicescu a avut în urmă o convorbire destul de lungă. D. Stoicescu e hotărît a duce o campanie violentă în potriva elementului generos din partid.

Ciuma la Oran

Paris.—După comunicarea oficială a prefectului din Oran, mersul epidemiei de ciumă s'a oprit. Pe de altă parte chiar agénţia Havas anunţă că nu s'a mai observat nici un nou caz. Au fost morţi 6. Din bolnavii cari se găsesc, doi merg mai bine, iar la două cazuri suspecte nu s'a putut încă fixa un diagnostic exact.

O violentă ciocnire de trenuri

Chicago.—Eri s'a produs o violentă ciocnire de trenuri în apropiere de Chicago.

Maşinele au fost sfărîmate în bucăţi, iar primele vagoane au fost complect distruse. Sunt 15 morţi şi o mulţime de răniţi.

O tamponare de trenuri

Bas-le duc.—Trenul accelerat venind din Nancque văzînd că semnalele erau puse spre a micşora viteza a urmat în consecinţă; dar trenul-expres care venea în urma acestuia, neobservînd aceste semnale n'a micşorat viteza şi a tamponat pe cel dintăi cu o putere extra-ordinară.

Vagoanele din urmă au fost distruse dar fiind puţini călători n'au fost de cît trei răniţi uşor.

Maşina expresului a deraiat în urma vio'entei ciocniri şi a fost distrusă în căderea ei. Vagoanele celel'alte n'au suferit prea mult.

Discursul d-lui Briand

Paris. — La „Federaţia socialistă" d. Briand a luat cuvântul şi a spus că a rămas şi astă-zi ca şi în trecut un socialist convins şi neştrămutat în vederile sale. Dar a subliniat că socialismul nu e revoluţionarismul şi anarhismul, ci e o doctrină pacinică şi evolutivă pe care totdeauna a urmat'o. A protestat în potriva acelor cari au provocat o ruptură cu radicalismul singurul partid politic ale cărui principii se pot adapta vederilor socialiste şi alături de care se poate munci pentru realizarea mai curîndă a societăţei socialiste.

A promis că va da concursul său acestui partid şi a cerut de asemeni Federaţiei socialiste de a îl urma în munca şi luptele sale. S'a votat o moţune de zi favorabilă vederilor d-lui Briand.

Preşedintele Republicei în Gasconia

Marmande.--Eri a sosit aci d. Fallieres preşedintele republicei însoţit de d. Clemenceau şi Viviani. O lume enormă l'a aşteptat la gară şi l'a urmărit pe tot parcursul stradelor cu ovaţiile cele mai entusiaste şi călduroase. La un banchet dat în onoarea sa, d. Fallieres a rîdicat un tuast, bînd în sănătatea Gasconiei, ţară de cavalerism şi de eroism şi pentru armata care luptă în Maroc în numele civilizaţiei şi culturei.

Discursul său a fost prilejul unor aplause furtunoase.

Marele Duce Vladimir la Viena

Viena.— Marele Duce Vladimir a azistat eri diminiaţă la un Tedeum de la biserica rusească la care a participat şi d. Uruzow ambasadorul Rusiei la Viena şi numeroşi membrii ai coloniei ruse.

In urmă a luat dejunul la Hoffburg împreună cu împăratul Francisc Iosef. Au asistat de asemeni d. Urozow, d'Aehrental şi alţi miniştrii.

După prînz Marele Duce a vizitat împrejurimile Vienei, iar la 6 ore s'a reîntors din nou la Hoffburg. Marea Ducesă a făcut o vizită Marei Ducese Maria Anunciada unde a luat ceaiul. Seara a fost un supeu la Hoffburg la care au luat parte pe lîngă înalţii oaspeţi şi d-nii Urozow, d'Aehrenthal şi ambasadorii Angliei şi Germaniei.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— Strada Romînă 34 Iaşi —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

Docent Dr. ZOSIN

Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris

BOALE NERVOASE ŞI INTERNE

Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.

Str. Armeană 15

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la 20—30 lei per.
2) Bronzaţi „ „ 15—25 „ „
3) Guleraţi pe roşi 10—15 „ „
4) Guleraţi pe negru 10—20 „ „
5) Carieri negri 10—15 „ „
6) Carieri vineţi 10—20 „ „
7) Rotaţi albi 10—15 „ „
8) Rotaţi negri 10—20 „ „
9) Guşaţi englizeşti 10—15 „ „
10) Guşaţi moravieri 15—20 „ „
11) Chineji albi 10 „ „
12) Chineji galbeni 10 „ „
13) Chineji vineţi 10 „ „
14) Indieni 10—15 „ „
15) Darabani 10—15 „ „
16) Romani vineţi 15—20 „ „
17) Romani caffé-au-lait 15—20 lei „
18) Frezaţi cu aripele vinete 10 lei „
19) Capi negri cu 2 cucue 10 lei „
20) Negri cu două cucue 10 lei „
21) Roşi cu două cucue 15 lei „
22) Voiajori 5 lei „

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă
Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

Un Bacalaureat sau Bacalaureată poate ocupa locul de practicant la farmacia **D Herzenberg** Iaşi.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	O jumatate loz 52 lei
Un sfert de loz 26 lei	Una optime de loz 13 lei

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, [illegible] farmaciştĭ

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PĂRIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĚ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care bucăţă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 [illegible]

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 246.—Mercuri 19 Septembrie 1907

Cazul Prefectului Iarca

— Art. 149 cod. penal —

Oficiosul liberal „*L'Indépendance roumaine*" are lipsa de pudoare de a lua apărarea d-lui Iarca, abuzivul prefect al judeţului Teleorman. Cu toată lumina ce reesă din procesele verbale dresate de fostul procuror Pandelescu, din raportul său adresat Ministrului de justiţie, precum şi din însăşi adresa prefectului abuziv, care recunoaşte arestările ilegale operate cu atîta inconştienţă, totuşi „L'Indépendance roumaine" se forţează să ne facă să credem că negrul este alb, şi că noaptea este ziuă, susţinînd că arestările ordonate de d. Iarca, nu sunt arestări.

Dar dacă această atitudine stranie a ziarului d-lor Procopiu şi Victor Antonescu, electorii şi şefii liberalilor din Teleorman, se explică prin interesul personal ce d-nii Procopiu şi Victor Antonescu au de a-şi apăra propria lor creatură, propriul lor prefect cari i-au servit cu devotament în alegeri, nu tot aşa priveşte lumea cinstită şi desinteresată, procedarea îndrăzneaţă, revoltătoare şi ne mai auzit de ilegală a prefectului abuziv şi inconştient. Căci, argumentele puerile şi trase de păr ale ziarului „L'Indépendance roumaine" nu pot rezista la cea mai mică şi mai superficială analiză.

Este stabilit, şi lucrul nu se poate contesta de nimeni,—actele şi adresele procurorului dovedindu-le,— că directorul penitenciarului din Turnu Măgurele, conform ordinului verbal al prefectului, a reţinut închis încă cinci zile pe un oarecare Chitigescu, al cărui mandat fusese infirmat de tribunal şi pentru care directorul penitenciarului primise adresă în regulă de la parchet spre a-l pune în libertate. Că, în afară de această arestare ilegală, procurorul mai adaogă în raportul său către ministrul de justiţie, că în penitenciar s'au mai reţinut, tot din ordinul prefectului, o mulţime de alţi indivizi, care fusese scoşi de sub inculpare, prin ordonanţe de neurmărire date în cauză.

Şi atunci ne întrebăm: cum putem califica, după toate legile din lume, această deţinere fără mandate de arestare, a unor oameni puşi în libertate de magistraţi, dacă nu arestare ilegală?

In adevăr, însuşi articolul 149, din codul penal, care se ocupă de arestările ilegale ordonate de funcţionarii administrativi, spune textual următoarele: «*Orice funcţionar care, afară din cazurile şi formele prevăzute de lege, va aresta sau va ordona a se aresta o persoană, sau va prelungi într'un mod ilegal ţinerea ei la închisoare, se va pedepsi cu închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani, şi se va putea încă declara de incapabil, de la 1 an pînă la 3 ani, de a ocupa funcţiuni publice*».

«*Dacă arestarea ilegală a ţinut mai mult de 3 zile, minimum pedepsei va fi de 4 luni, şi se va declara incapabil de a mai ocupa funcţiuni publice, de la 1 an la 3 ani*».

Textul codului penal este clar, iar fapta prefectului de Teleorman constitue delictul de arestare ilegală prevăzută de art. 149 cod. pen, care prevede ca pedeapsă în aliniatul II, care este aplicabil în specie d-lui Iarca, pedeapsa de minimum 4 luni închisoare corecţională şi incapacitatea de a mai ocupa funcţiuni publice timp de un an pînă la trei ani.

Curtea noastră de Casaţie examinînd asemenea cazuri, cu ocazia diferitelor recursuri judecate, a stabilit că orice privaţiune a libertăţei făptuită de un funcţionar administrativ, ofiţer al poliţiei judiciare, afară de întâmplările de flagrant delict, constitue delictul de arestare ilegală.

E clar deci, ca lumina zilei, fie din punct de vedere logic, fie din acel juridic, că faptele prefectului de Teleorman, constituesc delictul de arestare ilegală prevăzut de art. 149 din codul penal.

Dar, să vedem cum «L'independance roumaine» ia apărarea prefectului abuziv. Credeţi poate că tăgăduieşte existenţa materială a arestărilor? De loc. Ziarul D-lor Procopiu şi Victor Antonescu, patronii prefectului culpabil, recunoscînd că în adevăr deliquentul Iarca a ţinut arestaţi fără drept în penitenciarul Teleorman mai multe persoane scoase de sub urmărire, cu o naivitate care nu'şi găseşte explicarea de cît în situaţia ingrată în care se află, declară că prefectul: „*donne l'ordre au directeur de la prison de le retenir* (Chitigescu) *parmi ceux qui étaient arrétés sans mandat, par simple mesure de police*"! Iar în No. de la 16 Sept. a. c., L'Independance roumaine» complectează: «*A l'expiration du délai prévu par la loi, il fut mis en liberté par la justice, mais le préfet donna l'ordre de le retenir encore pour d'autres faits qui lui étaient imputés*» !!

Orice comentarii credem că sunt de prisos. Dacă şi după această recunoaştere a oficiosului francez, fapta prefectului Iarca nu constitue cea mai îndrăzneaţă şi mai lipsită de pudoare arestare ilegală, atunci înseamnă că noţiunea acestor cuvinte şi-a schimbat înţelesul.

Cerem deci trimiterea prefectului Iarca în judecata tribunalului corecţional, ca inculpat pentru delictul de arestare ilegală prevăzută de art. 149 din codul penal.

Lascar Antoniu

Stare îngrijitoare

Cazul arendaşului din Bărlad, împuşcat în plină stradă, de către un sătean pe care îl urmărise pentru nişte datorii, învederează o mentalitate din cele mai îngrijitoare.

Orcît ne-am feri de generalizări, orcît am voi să considerăm această întîmplare ca un caz sporadic, remîne însă pe deplin dovedit, că suntem în prezenţa unei stări de lucruri din cele mai triste.

Au fost şi în trecut întîmplări de asemenea natură; conflictele de clasă au produs de multe ori victime omeneşti; impulsivitatea şi instinctul bestial de multe ori n'au putut fi înfrînate şi nu arare ori, din această cauză, oameni au fost culcaţi la pămînt de un glonte ucigător.

La noi, însă, fapte de asemenea natură îmbracă astăzi o gravitate mai mare fiind că ele sunt produsul nu numai al unui conflict de interese ci al unor împrejurări anarhice şi a unei mentalităţi din cele mai primejdioase.

Teribilele revolte de astă primăvară au trecut, şi pe lîngă urmările triste materiale s'au produs şi consecinţi morale poate şi mai triste şi anume: sătenii s'au convins că în mare parte nu vor exista penalităţi, că faptele lor urîte nu vor avea o sancţiune penală. Ceia ce le au promis instigatorii s'a realizat

„Faceţi ce voiţi", le-au spus instigatorii, „nimenea nu vă va pedepsi".

Ei au făcut ce au voit şi pedepse n'au avut loc.

Pătura lovită s'a arătat miloasă, lesne iertătoare, iar juraţii, expresiunea voinţei cetăţenilor, au achitat pînă şi pe un Jalbă. Instigatorii avuseră dar dreptate; se făcuse dovada impunităţei.

Rîndurile aceste n'ar trebui rău înţelese şi mai cu seamă n'ar fi just să ni se facă proces de intenţii.

Noi nu voim să spunem că multe lucruri nu sunt într'o stare de ticăloşie exasperantă, nu voim să spunem că nu trebuesc unite toate forţele şi inteligenţele spre a face mai puţin acerbe conflictele, spre a nivela întru cîtva asperităţile economice.

Aceasta nu însamnă, însă, că o societate poate exista fără ca justiţia să-şi exercite sancţiunea. Dezechilibrul social ar fi şi mai teribil dacă această supremă putere de înfrînare nu şi-ar îndeplini rolul.

De aceea se impune o sforţare pentru a relua stăpînirea asupra noastră, pentru a înlătura mentalitatea anarhică de care dă dovadă ţara.

Această sforţare trebuie să meargă paralel cu opera de reforme pentru buna stare a populaţiei ţărei.

Şi aceasta cît mai curînd!

C. Sorin.

Desesperarea Ungurilor

Faţă de simpatia pe care zilnic o primesc Românii din Transilvania din partea tuturor naţiunilor, Ungurii sunt desnădăjduiţi. Ei cari se socoteau ca poporul cel mai civilizat, cel mai pacinic, poporul de cavaleri şi eroi—se văd de o dată isbiţi din toate părţile, pălmuiţi de toate naţiunile. Cavalerismul magnaţilor lor, patriotismul lor, care i-a făcut de la încercarea lor de a-şi dobîndi autonomia să fie taxaţi ca un popor de martiri, au perit toate în faţa mişeliilor pe cari le plăsmuesc în potriva naţionalităţilor de sub jugul lor. Asimilaţia de neamuri diferite, leagăn al tuturor renegaţilor cari n'au putut nicăeri găsi culcuş vrednicilor lor de exploatatori, stăpânirea ungurească nu poate pricepe sentimentele curate de naţionalism. De aci o goană neruşinată în potriva Slovacilor, Croaţilor, Românilor.

Şi strigătul acestora n'a putut fi înăduşit de reclama ungurească trîmbiţată de sutele de ziare vîndute, el a străpuns până în adâncul Europei. Björnson refuză a lua parte la congresul păcei alături cu un Apponiy, ziarele toate salută gestul marelui gînditor şi poet al Nordului. Toată Europa aclamă cu entusiasm mişcarea Românilor şi alegerea de la Beiuşi a fost urmărită cu atenţie de tot ce e mare în Apus.

Ungurii simt cum pierd pe zi ce merge şi au năvălit cu o altă politică, cu alte procedeuri. Acuză presa străină de a fi în solda Românilor. A mituit, presa străină, Transilvaneii, ei cari nu pot aduna cu sudoarea feţei lor nici banii necesari de a plăti dările grele. Ce le mai rămâne le iau tribunalele şi curţile cu juraţi în chipul amendelor dictate în seria nesfârşită de procese pornite în potriva lor şi a presei lor.

Transilvănenii mituitori! Şi ca să se arăte şi mai mult ticăloşia lor, Ungurii au alergat şi la o infamie. Au alarmat Europa că miniştrii români au tăbărât în Ungaria spre a aţâţa pe Transilvăneni la revolte, la nesupunere.

Transilvănenii trădători de neam! Transilvănenii mituitori! iată ce a voit să arate Europei presa şovinistă şi fără căpătâi a Ungariei ca răspuns la criticele ei, ca răspuns la scrisoarea lui Björnson.

Dar n'a reuşit. Presa europeană cinstită şi nobilă, acea presă care nu trăeşte numai din afaceri necinstite şi propagă un pic de lumină şi adevăr a ştiut aprecia toate acţiunile mari ale naţionalităţilor din Ungaria şi infamiile şi manoperile obrasnice ale Ungariei şovine şi decăzute.

CATE-VA NOTE

Un nou număr de varieté.

Dătători de lecţiuni de pian, în străinătate, sînt mai numeroşi ca iarba de leac. In mica publicitate a ziarelor de tiraj, la rubrica ofertelor, dai de sute de profesori, cari, în schimbul unui onorar minimal, se angajează a preda lecţiuni de pian.

Enrico Toselli, din Florenţa, fusese unul din aceştia. Fusese—căci astăzi numele său nu se mai tipăreşte la rubricele comerciale ale ziarelor, ci în coloane întregi, în corpul redacţional al tuturor ziarelor din lume, se vorbeşte de fostul necunoscut florentin ca de o personalitate marcantă.

La profesia lui vechie, Enrico pianistul a reuşit să adauge două alte profesiuni: el a devenit soţul unei femei, căreia soarta îi rezervase o coroană europeană, pe acea a Saxoniei; Enrico a devenit, totodată, tatăl copilei un roman celebru, al unei copile, care are trei taţi şi n'are totuşi, nici unul. Căci Pia-Monica—acesta ie numele copilei cu trei taţi—este fiica regelui Saxoniei, care pretinde a nu avea nici un amestec în naşterea ei; Pia este fiica profesorului Giron, care n'a putut s'o numească ca atare; Pia este fica lui Enrico, care nu urmăreşte cu dânsa decît un detestabil şantaj. Dar dacă, în ce priveşte pe taţii Piei chestia ie încurcată, Pia are o mamă, una şi bună, foarte bună chiar, o mamă cu trei nume de-o cam dată!

Maria Antoaneta, fiica ducelui de Toscana, devenită apoi princesă de Saxonia, mai apoi contesă de Montignoso, iar acum în urmă doamna de Toselli — este o femee căreia soarta i rezervase o coroană şi care a preferit să calce în străchini verzi.

Ajunsă în fine femeea unui necunoscut pianist, acesta urmăreşte cu femeea lui un dublu impresariat artistic: să repete cu ea istoria ţiganului Rigo cu princesa Chimay: s'o facă să debuteze în varieteuri şi să şantajeze pe mica Pia-Monica, pe care nu o va preda curţei de Saxonia atîta timp cît curtea nu-i va da o sumă de mărci germane.

Va reuşi, de sigur, numai în a imita pe ţiganul Rigo: aşa că soarta care ar fi dorit să vadă pe mama Piei purtînd pe cap coroana Saxoniei, o va vedea întorcînd notele de la pian, pe scena de la Folies-Bergere, lui Enrico Toselli.

Şi totuşi — nimic nou sub soare!

OAMENI ŞI LUCRURI

Romanul princesei

Aproape în aceiaşi zi Europa a aflat despre două senzaţionale întâmplări: fostul Arhiduce de Austria, astăzi Leopold Wölfling se recăsătoreşte din nou, cu o fată burgheză, după ce ziarele împrăştiau vestea, speranţa, că va reintra în cercurile Curţei. Iar sora acestuia, celebra contesă de Montignoso, foastă arhiducesă, foastă princesă moştenitoare şi pe punctul de a deveni regina Saxoniei, se măritată cu un profesor de piano, astăzi celebru, tânărul Toselli, în vrîstă de 24 de ani. Din toate aceste însă nu reiese nimic într'adevăr interesant; ci, cu puţină bună voinţă,, lucrurile se pot reduce la manifestări omeneşti ale unor personalităţi născute în Curţi imperiale, putând s'ajungă la măriri, splendori, la bogăţie şi putere, dar preferînd a-şi da zbor liber sentimentelor, cu sacrificiul situaţiunii şi a privilegiilor de naştere. E drept că în ce priveşte pe princesa Saxoniei faptele sunt mai puţin simple. Această viitoare regină îşi părăseşte nu numai soţul, nu numai tronul, nu numai avantagiile sociale, dar şi copiii între cari se află viitori regi, viitoare regine. De aceia şi aventura ei are părţi mai dureroase, capitole mai triste. In singurătatea ei, în scurta ei convetuire cu Giron, o urmăreşte curiositatea lumei pe de-o parte, supravegherea, spionarea organizată a Curţii saxone pe de altă parte. Zilele ei sunt numai parlamentări şi judecăţi, iar la fiece pas—avocatul sau avocaţii intră în joc.

Ea va da naştere unui copil, — mica princesă Pia Monica — în jurul căreia se va încinge cea mai crudă şi mai nemiloasă luptă între ea, foasta princesă Louisa şi trecutul ei, între viaţa căreia aparţine încă prin naştere, prin întâia căsătorie, prin fuga ei chiar, însfîrşit prin această copilă care sigur este numai că aparţine ei, mamei, dar pe care Regele şi mai cu samă Curtea o cere, o reclamă — nu ca s'o iubească, dar ca s'o stăpînească, nu ca s'o apere, dar ca s'o sechestreze unde-va în umbră... De aici, în adevăr, începe tragedia întregei aventuri. Iar în momentul cînd lumea ostenise de a urmări necontenitele peripeţii ale acestei complexe şi ciudate întîmplări — însăşi eroina cea mare, temîndu-se poate de o preare pede uitare, sau poate cedînd încă odată unui temperament bizar surprinde Europa cu noua aventură, cu noua căsătorie, devenind doamna Toselli şi declarîndu-se — încă odată! — „de astă dată complect fericită".

Iar asupra micei eroine cade din nou lovitura masivă a ciocanului. Din nou reapare jalea odiseei în mijlocul căreia stă figura nevinovată a micei copile; din nou reîncepe războiul pentru stăpînirea ei, răsboiu în care se vede numai gînd de cucerire, iar nici o zare luminoasă de milă şi iubire părintească. Princesa Monica, în acelaş timp fiica unui rege căruia nu aparţine decît prin cerinţele eticheţei, fiica unei ex-regine obosită de lupte şi aventuri — este astăzi chipul cel mai interesant şi traiul cel mai nenorocit în toată această mare dramă, — mult mai atingătoare decît dramele zugrăvite ale lui Daudet şi Loti din viaţa „Regilor în Exil": e o eroină demnă de o tragedie a unui Sofocle sau Shakespeare.

Şi cu cît creşte mai mult în ani, cu atît drama devine mai cumplită, cu atît problema e mai chinuitoare în jurul acestei bastarde regale, căreia viitorul îi rezervă, desigur, nemeritata pedeapsă a— mănăstirei, ca să poată fi uitată în tăcere şi să ispăşască păcatele — altora...

Rodion

Mijloacele de îndreptare

a stărei ţărănimei romîne

de Al. D. Xenopol

„Arhiva" termină un studiu foarte interesant al d-lui A. D. Xenopol asupra mijloacelor de îndreptare a nevoilor ţărăneşti. Sunt pagini de o însemnătate capitală şi toţi acei ce se ocupă cu chestia ţărănească ar trebui să citească şi să cugete asupra celor înaintate de marele nostru istoric. Dar ceea ce e mai ales de relevat sunt vederile largi şi umanitare cari călăuzesc pe d. Xenopol în tot parcursul studiului său. Suflet delicat şi simţitor, nevoile de la ţară, revoltele din primăvara aceasta, represiunile sîngeroase ce au urmat, l'au sguduit puternic pînă a îi schimba şi vederile de pînă azi şi a'l arunca să recunoască unele adevăruri absolut necesare evoluţiei noastre pe care mai înainte d. Xenopol nu le admitea.

Sunt foarte puţini oameni de talia d-lui Xenopol care să fi făcut aceasta şi e regretabil, căci schimbarea ce se aşteaptă la noi nu se va face de cît admiţînd cu d. Xenopol că ie nevoe să se ridice la locul reservat ei prin faptul însu-şi al cerinţelor omeneşti această nenorocită ţărănime, dîndu-i-se şi ei dreptul de a gîndi, munci în libertate şi omeneşte.

Majoritatea oamenilor noştri nu voesc să admită o singură concesie drepturilor acestora şi probabil că din acest antagonism de vederi între o pătură nenorocită de oameni şi o clasă diriguitoare de stăpînitori neertători va eşi un nou conflict din care D-zeu ştie de vom eşi *teferi*—o spune d. Xenopol cu multă dreptate.

Reproducem aci *încheierea* lucrării d-lui Xenopol la care trimitem pe toţi iubitorii ţărănimei şi credem că lucrarea aceasta nu va trece nevăzută şi neapreciată în val vîrtejul luptelor de azi.

„Incheere.—Pentru a pune în lucrare toate reformele de care am vorbit în acest studiu, şi care bine înţeles se vor face treptat, începînd dela cele mai trebuitoare, se înţelege că este de nevoie să se cheltuiască ceva, şi acest ceva poate chiar să fie îndestul de însemnător. Dar noi nu vedem adecă, pentru ce nu s'ar cheltui odată şi o sumă, menită anume spre a subveni intereselor ţărănimei. Mai la urmă nu am face de cât a urma o politică înţeleaptă, îngrijindu-ne mai cu deadinsul de clasa de temelie a ţărei, pe munca brută a căreia se razimă în definitiv buna stare a noastră a tuturora, pe puterea căreia se sprijină apărarea în afară şi ordinea în lăuntru, cum am văzut chiar acuma, în timpul răscoalelor, în care tot ţăranii de ordine (armata) ne-au aparat în contra ţăranilor răsvrătiţi, ne stând la gând dacă trebue sau nu să dee focuri în ai lor, numai spre a asculta de disciplina cu care au fost deprinşi.

Trebue să înscriem în budget mai multe sume pentru întîmpinarea nevoilor ţărăneşti, şi cu bună inimă, nu cu părere de rău, căci ceea ce le dăm lor, ne dăm nouă.

Trebue să punem odată capăt sistemului de jaf şi de despoiere pus în lucrare de toţi: proprietari, arendaşi, crăşmari, notari, primari şi deasupra tuturor a marelui exploatator şi despoietor al ţăranului român, statul însuşi.

Trebue să facem să înceteze odată în *realitate*, şi nu numai în aparenţă, vechiul sistem de stăpâni şi de robi, în care este încă împărţită societatea noastră, cu toată constituţia ei cea liberală: liberală însă numai *pentru noi clasa conducătoare*; cu toată asigurarea unei dreptăţi mai

bune, însă *tot pentru noi clasa conducătoare*; cu toată civilizaţia cea strălucită, de care ne bucurăm *tot noi clasa conducătoare*. Trebue să ne gîndim odată că şi ţăranii sunt oameni, şi oameni pe spetele cărora apasă întregul glob uriaş al nevoilor noastre, şi că fără de ei nu putem trăi nici o clipă, şi că mai la urmă nu lucrăm numai în chip altruist, cînd ne îngrijim de dînşii, ci urmăm numai aplicarea unui egoism luminat: îngrijirea însăşi a vieţei noastre.

Este apoi o mare ruşine pentru un stat ce se pretinde civilizat ca să fie astfel întocmit, în cît să dee naştere, în zilele noastre, la turburări sîngeroase pentru nevoile zilnicului traiu, cînd treaba guvernanţilor ar trebui să fie în primul loc îngrijirea, ca toată lumea să aibă cele neapărate vieţei. Dacă nu ne vom îngriji noi de ţărani, cum nu ne-am îngrijit atîta timp, atunci se vor îngriji ei, şi turburările prin care am trecut ne-au arătat unde putem să ajungem.

Poporul, ţăranul s'a deşteptat, nu atît prin lucrarea ideilor, cît mult mai primejdios, sub imboldul suferinţei. *Raza unei voinţi* s'a deşteptat în el. şi ea nu va mai putea fi înăbuşită, căci s'a coborît în adîncul întunecat al conştiinţei lui şi a luminat-o spre o viaţă mai vrednică de om.

Nu vom voi să facem nimic nici acum uitînd, odată cu durerile prin care am trecut şi primejdia în care ne-am cumpenit, atunci se va petrece o a doua şi o a treia prăbuşire, din care nu ştiu zeu dacă vom mai putea *ieşi teferi*.

Bunul nume al ţării noastre, care şi aşa a pătimit destul, va fi atins şi *fala, mîndria stemei noastre se va atinge*. Pentru a scapa de o astfel de perspectivă, nu este altă ceva de făcut, decît de *ajutat puterei* ce a răsărit, cam pe neaşteptate pentru noi, în mintea poporului de jos, şi pe care puterea evoluţiei a lăsat'o să cadă, din *cutele* poalelor ei, în viaţa noastră cea tihnită şi liniştită de despoietori necunoştiuţi, spre marea noastră spaimă şi nedumerire.

Să se mai bage de samă că mişcarea din ţara noastră nu este ceva stingher în lume. Ea nu este decît un răsunet al unei mişcări obşteşti care a cuprins toată omenirea civilizată Este un puternic şivoiu al evoluţiei universale, este un nou pas mare pe care omenirea îl face spre *realizarea ideei binelui*, acela prin care se va dărîma cel de pe urmă părete ce desparte neamul omenesc în două tabere deosebite: explotatorii şi exploataţii, muncitorii şi cei cari huzuresc, stăpînii şi robii. Cine nu vede încotro merg vremile este un orb, şi în contra puhoiului timpului nu e cu putinţă să ridici zăgazuri.

Dar nu putem înăbuşi o gîndire amară şi întristătoare.—Oare se va face pentru ţărani, şi dacă chiar se va face ceva, fi-va aceia ce ar trebui să fie?

A. D. Xenopol.

„Opinia" în Provincie

HUŞI.—Mare mişcare în oraşul nostru. Prima este a poporului care serbătoreşte iarmarocul anual din Huşi, arătîndu-şi mulţumirea sufletească de resultatele favorabile ale anului agricol, care deşi ca cantitate nu a fost satisfăcător pentru pânele albe dar calitatea şi preţul au compensat.

A doua este în elita Huşană, care se pregăteşte pentru a sărbători logodna uneia din cele mai drăguţe, mai inteligente, mai culte şi mai modeste din fiicele Huşului, a d-rei Emilita Gh. Berea cu d. C. Cosma, substitut.

Pe la oarele 9 p. m. tot ce Huşul are mai de seamă se îndreaptă spre strada Movilelor, spre marele palat, construit cu atîta măestrie şi gust, spre casele d-lui Iorgu Berea, proprietar, a giorno luminate şi frumos împodobite.

Onorurile casei le făcea d-na Emilia Gh. Berea, care prin manierile sale elegante, prin inteligenţa sa, atrăgea admiraţia tuturor şi d-ra Emiliţa Gh. Berea, care pe lîngă calităţile sufleteşti cu care e înzestrată, dar fisicul plăcut, peptănătura a la Clèo de Merode, purtînd o rochie albă, părea un înger nevinovat. Regina sărbătorită.

La orele 9 jum. fix în marele salon, frumos decorat şi iluminat, imprejurul unei mese pe care se afla un vason cu bomboane se strîng toţi invitaţii. După obiceiu, d. I. Gavrilescu, preşedintele tribunalului Fălciu, ca unul ce ocupă cea mai înaltă demnitate şi ca bătrîn invită pe tineri a-şi căută verigele, ascunse printre bomboane—verigi care semnifică legătura veşnică între tinerii care se logodesc—, după care făcîndu-se schimbarea inelilor de către viitorul naş, s'a început felicitările.

La şampanie d-nii Gavrilescu, Al. Rîşcanu, Mănăstireanu, Ir. Gheorghiu, Dr. Lupu, N. Peiu au adresat toate fericirile tinerilor logodiţi şi felicitări părinţilor.

Serbarea a continuat cu dans până la oarele 6 dimineaţa.

La orele 2 a. m. s'a servit un somptuos dineu.

Printre asistenţi am remarcat: d-ra Emilia Gh. Berea în alb, regina serbării, tînăra mireasă, d-ra Alisa Berea, d-rele Miţa şi Elisa Rallea, d-rele Ciudin, d-rele Michiu, d-ra Maricica N. Berea etc.

Doamnele: Emilia Berea în bej, patrona, Marie dr. Gâdei în vernil, Eleonora Berea în negru, Adela Ir. Gheorghiu, Constanţa N. Berea în orange, d-na H. Maior Catina în negru, doamna Justina Al. Raşcanu în gri, doamna D. Rallea, doamna Maria Tălmăcescu, doamna Elena P. Gâdei în alb, doamna Gavrilescu, d-na Emilia V. Podoleanu în bej, d-na Z. Michiu, d-na Ruxanda A. Mitache, d-na Elena C. Calciu din Bârlad, d-ra Bena din Iaşi. d-na N. Oltescu în negru, Ecaterina Moisiu, Anastasiu, L. Gheorghiu, d-na Cosma, Moruzi etc.

D-nii Gh. Berea, C. Cosma, mirele, Dr. Gh. Gâdei, I, Gavrilescu, P. Michiu, general Teleman, Al. Râşcanu, deputat, Ir. Gheorghiu, deputat, D. Mănăstireanu, N. Ioan, A. Mandrea, Oltescu, Pr. Lascar, Pr. Cosma, N. Berea, Colonel Ionescu, (Bârlad), Podoleanu, Râşcanu, Boldescu, Pavel Gâdei, St. Râşcanu, I. Mitache, P. Popov, Jenică Atanasiu, V. Peiu, etc.

Duminică 7 Octombrie s'a hotărît cununia civilă şi religioasă, după care tânăra pareche va pleca la Paris, spre a-şi complecta studiile.

Pe la orele 6 dimineaţa au început a se retrage invitaţii ducând cu ei impresiile cele mai plăcute, a unei nopţi petrecute în sînul familiei Berea.

*

Duminică 16 Septembrie a. c. a fost botezul copilei d-lui Al. Râşcanu, deputat numită Elisa Al. Râşcanu—servind ca naş d-l Atanasie Vragnioti, Inginer de tracţiune din Galaţi. La botez au asistat multă lume din elita Huşană printre care remarc pe d-na Justinia A. Rîşcanu, mama copilei, d-na Elisa Munteanu, d-na Adela Gheorghiu, d-na dr. Gâdei, d-na Maior Catina, d-na Elena P. Gâdei, d-na Inginer Vârgolici, d-na Popa, d-rele Munteanu.

D-nii Dr. Lupu, prefect, dr. Munteanu, primar, Ir. Gheorghiu, deputat, Al. Mandrea, magistrat, Gh. Râşcanu, avocat, Ing. Berea etc. S'a împărţit mărturii şi s'a destupat şampanie, felicitînd pe naş, părinţi şi pe noua crestinată.

*

De ale administraţiei. — Făcîndu-se mai multe plîngeri contra cismarului Cireş, că nu execută comanda la timp, Dl. Poliţai Donea l'a chemat la poliţie spre a cerceta causa. Cismarul a refusat să se ducă, atunci poliţaiul a ordonat unui subţcomisar ca să-l aducă în cabinetul Poliţiei. Auzind D-nu Cişman, despre aceasta D-sa care de un timp încoace s'a făcut apărătorul tuturor călcătorilor de legi, regulamente şi a bunelor cuviinţe imediat s'a strîns secondanţii capitani, şi în corpore a reclamat Procurorului că s'a făcut o arestare ilegală şi abus de putere, telegrafiind Ministerului şi Procurorului general.

Dl. Cişman caută pe toată căile să compromită administraţia d-rului Lupu, care e susţinut de dl Ionel *Brăteanu*. Nu credem că prin astfel de manopere va reuşi să slăbiască simpatia şi dragostea ce Ministrul de Interne are către dr. Lupu.

Aceste metoade s'au învechit, erau bune pe timpul lui Pasvantoglu cînd scandalagiul ajungea în fruntea bucatelor.

Litere-Ştiinţe-Arte

Pentru iubitorii de frumos, „Opinia" a adus eri o ştire cu adevărat îmbucurătoare. Pînă acum agenţia teatrală a contractat cu trupe străine diverse şi sunt 14 spectacole, —începînd cu sombra tragedie şi sfîrşind cu amuzanta operetă—asigurate pentru stagiunea curentă.

Prin iubitorii de frumos, înţelegem persoanele care aşteaptă, în cursul iernei, sosirea intèrpreţilor străini, aducători de lucrări şi sensaţiuni artistice pe care nu ni le putem procura încă în ţară la noi. In evoluţiunea noastră artistică, netăgăduit, realizăm progrese frumoase; rînd pe rînd, deşi cu încetul, se formează şi se ivesc talente; cu deosebire însă în arta dramatică se cere mult timp, multă răbdare pînă să posedăm toate elementele necesare pentru alcătuirea unui ansamblu superior şi pentru realizarea unei interpretări perfecte. Nu că trupele ce se perindează întrunesc doară în întregimea lor, condiţiile unui ansamblu desăvîrşit; de ordinar talente de a patra mînă se agită în jurul unei stele de mărimea întâiu; dar trupele străine aduc cu ele farmecul exotismului, avantagiile unui graiu complect format şi adaptat pentru teatru, atracţiunea de a vedea opera interpretată în limba proprie a autorului. Cu atît mai bine dacă se întîmplă ca la aceste avantagii să se adaoge şi acel al calităţilor dramatice propriu zise. Să sperăm că în actuala stagiune toate aceste însuşiri vor fi pe deplin întrunite—spre mai marea satisfacţie sufletească a iubitorilor de frumos.

*

D-rul Chautemesse a arătat la congresul din Dresda că în clinica sa proprie mortalitatea în rîndul bolnavilor de febră tifoidă este abia de 5—6 la sută faţă de proporţia din celelalte spitale de 17 la sută. Se ştie că d-rul Chautemesse a tratat pînă acum peste o mie de tifici cu un serum preparat în clinica lui.

*

Ilustrul istoric italian Guglielmo Ferrero şi-a publicat în revista Maerz amintirile personale din Anglia. El a găsit, după cîţi-va ani, în transformarea chiar a imobilelor, semnul unei schimbări de idei şi obiceiuri. Vilele nu mai sunt la modă, ci marele falanstere ca în celelalte ţări. Noua Anglie îşi măreşte luxul. Presa se americanizează. Anglia puritană e pătrunsă de veselia şi plăcerea de a trăi. De sigur orizontul ei se lărgeşte. Insularul se apropie de continent.

*

La Berlin s'a vândut cu 500.000 mărci casa în care s'a născut marele scriitor Lessing. Cumpărătorul a luat numai obligaţia de a pune o placă de marmoră amintind despre naşterea marelui dramaturg. Casa va fi restaurată complect.

*

Un grup de admiratori ai lui Wagner, la Dresda şi Lipsca, a hotărât să cumpere casa în care maestrul a scris cea mai mare parte din partiţiunea lui Lohengrin în vara anului 1864.

*

STRUNA ZILEI

CANTAND....

Princesa Luiza făcu cunoştinţa pianistului Toselli cu ocazia năvălirii unor hoţi în vila ei florentină. Pianistul Toselli, trecînd, dete ajutor pentru gonirea lor din vilă.

ZIARELE

De frica lui—ne spui, princesă,
Toţi hoţii... ceilalţi dispărură.
Dar vezi, rămase cîntăreţul
Şi el pe tine azi te fură.

Informaţii

Abţinerea d-lui P. Poni de la congresul petrolifer.—S'a trecut ca neobservat faptul că d. P. Poni, profesorul de Chimie dela Universitatea din Iaşi, membru al Academiei Române, şi, cercetătorul cel mai stăruitor în analiza petroleului român s'a abţinut de la congresul petrolifer.

D. P. Poni era indicat să aibă un rol activ în mersul desbaterilor congresului petrolifer, întru cât prin cercetările sale originale era al doilea savant român după Gr. Cobălcescu în cercetările asupra naturei şi originei petroleului.

Cu toate acestea d. P. Poni n'a luat parte la nici o şedinţă a congresului, n'a trimes nici o telegramă congresiştilor, savanţi din toate ţările, cari au rămas adânc impresionaţi de lipsa de colegialitate a unui om de talia d-nului P. Poni. In special ilustrul savant *Engler* şi-a arătat mirarea că în ţara românească atît de bogată şi ospitalieră, politica de partid să fie aşa de copleşitoare, ca să ne lipsească de luminile unui savant ca P. Poni.

In lipsa d-lui P. Poni lucrările secţiei II au fost conduse de d. *Edeleanu*, care n'a făcut aceiaşi figură cum ar fi făcut d. Poni în persoană.

Ne arătăm şi noi mirarea asupra lipsei d-lui Poni dela congresul petrolifer, şi curioşi am fi să ştim care au fost adevăratele motive ale acestei aşa de neobişnuite lipse.

—

Alaltă-eri s'a prezintat la magazinul de încălţăminte al d-lui Horn, din strada Golia, un individ, care ceru două perechi de încălţăminte de copii, pentru care se învoi să plătească 16 lei.

Individul spuse proprietarului magasinului să'i trimiată ghetele acasă prin băiat şi tot odată să-i trimeată şi restul de la 100 lei, ca să-i dea un bilet de bancă.

Zis şi făcut. Băiatul se duse cu ghetele şi cu 84 lei în argint la adresa dată de individ în strada Lăpuşneanu No. 6 şi le predă lui.

Acesta luînd cei 84 lei, spuse băiatului să treacă în camera vecină unde va primi un bilet de bancă de la soţia sa. Băiatul făcu întocmai însă negăsind pe nimeni în camera vecină, se reîntoarse în camera unde era individul, dar nu'l mai găsi!

Poliţia de siguranţă face cercetări pentru aflarea escrocului.

—

Aflăm că consiliul de reformă al corpului 4 de armată se va] întruni în curînd pentru a se ocupa de cazul unui ofiţer, la fel cu cel al locotenentului Răducănescu din arma cavaleriei.

Consiliul va fi presidat tot de d. colonel Stroescu.

—

Eri s'a început concursul de admitere la şcoala de moaşe de pe lîngă institutul Gregorian.

Sunt 54 de candidate; rezultatul se va da peste două zile.

—

Două escadroane din regimentul 7 Călăraşi au plecat astă-zi la manevre, spre Roman, iar mîine vor pleca celelate două escadroane în judeţul Vaslui.

Batalionul 4 vînători, va pleca la manevre poimîine.

—

Maiştrii de gimnastică din localitate se vor întruni zilele acestea spre a întocmi un memoriu relativ la un nou regulament pentru jocul oinei.

—

Elevii, cari au fost admişi în clasa I-a a şcoalei normale „Vasile Lupu", vor trebui să se presinte la şcoală în ziua de 23 Septembrie.

—

Pentru ziua de 1 Octombrie a. c. se anunţă câteva noui mişcări la Epitropia casei Sf. Spiridon.

—

Consiliul comunal va ţinea şedinţă mâine seară, sub preşedenţia d-nului N. Gane, primarul oraşului.

—

Astăzi a început să se plătească la administraţia financiară pensiile civile şi militare pe luna Septembrie a. c.

—

Sf. Sa Economul C. Stamati, protocreul judeţului va pleca poimâne să inspecteze parochiile rurale din plasa Cârligătura.

—

Consiliul de răsboi al corpului al 4 de armată nu va fi convocat de cît în a doua jumătate a lunei Octombrie cînd va judeca cîte-va procese importante, ce urmau să se judece în şedinţele de la sfîrştiul lunei aceştia, care au fost suspendate din cauza manevrelor.

Intre altele, se va judeca probabil şi procesul colonelului Mărăşescu.

—

Din 514 candidaţi presentaţi la concursul de la şcoala de infanterie şi cavalerie din Capitală, au reuşit 110.

Dintre absolvenţii liceului Naţional din localitate, au reuşit: I. Wisinewski şi Radu E..

—

Mâine va fi expulzat prin Ungheni, V. Nowaseltaw, care a fost găsit rătăcind prin judeţ, şi asupra căruia planează grave bănueli.

—

Joi se va face la cimitirul „Eternitatea" desgroparea rămăşiţelor pământeşti ale regretatului colonel Al. Galeriu, cu ocazia aniversărei a 7 ani de la moartea sa.

—

In ziua de 13 Septembrie s'a organizat un bal în comuna Bivolari, în scopul de a se ajuta cu haine şi cărţi pe elevii saraci.

Balul a dat un beneficiu net de 495 lei.

—

DIVERSE

— Copilul Neculai al locuitorului Petru Dumbravă din comuna Negreşti, jucîndu-se pe lîngă vatră, hainele de pe el au luat foc şi a căpătat arsuri grave.

Nenorocitul copil a fost internat la spital.

— Băietanul Alexandru Grigore Tudor din Ciorteşti căzând de pe un stog de fân s'a rănit grav, fracturându-şi un picior.

— Mâine va fi expulzat prin Burdujeni individul Gh. Arasu, supus astro-ungar, care a fost găsit vagabondînd în localitate.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

Amintiri despre Gr. Buţureanu

CA PROFESOR

Sigur că toate colegele mele, cetind aceste rînduri, vor trăi împreună cu mine zilele acelor frumoşi ani de internat, unde viaţa e închisă într'un cerc aşa de restrîns, pe cînd viitorul îţi arată orizonturi atît de largi!

Şi poate nici eu nu mi-aşi fi amintit de acele vremuri cu atîta tărie, dacă n'aşi fi fost sub povoara zguduirei puternice cauzată de cea mai neaşteptată şi dureroasă lovitură: perderea unuia din cei mai iubiţi profesori ai mei, Grigore Buţureanu.

Nu cred să fie una din vechile sau nouele lui eleve, care să nu fi avut o tresărire de groază, de durere, la o veste aşa de neaşteptată; căci era iubit de eleve nu numai ca profesor, ci şi ca un tată bun şi blînd.

Lecţiile lui erau sărbători pentru noi, căci avea darul de a ne face cursul în aşa fel, că înaintea ochilor noştri se înfăţişau cele mai vii tablouri.

Cînd ne oglindea tabloul trist medieval al închiziţiei, al prigonirii creştinilor, ori năvălirei barbarilor, trecea un fior de groază prin inimele noastre; punea în glas atîta jale, atîta tristeţă şi dispreţ pentru faptele acelor timpuri trecute, că nu era cu putinţă să nu te simţi îngheţată de groază şi desgust pentru acei nimicitori a tot ce e bun, frumos şi drept.

Dar mai cu seamă cînd preamărea vitejiile vre-unui Voevod de-ai noştri, vocea-i caldă şi entuziastă ne electriza; ne pătrundea atît de mult pînă în suflet mîndria naţională, că de multe ori eram mişcate pînă la lacrimi. Cînd venea timpul să vorbiască despre Ştefan cel Mare, entuziamul stărnit de el, nu cunoştea margini. Imi aduc aminte de „Bătălia de la Racova", o lecţie neuitată, atît prin interesul ce prezinta ca fond cît şi prin însufleţirea cu care ne perinda înaintea ochilor sufleteşti, peripeţiile războiului, descriindu-ne cu culori pitoreşti teatrul luptei, strategia lui Ştefan, în aşa mod, că uitam momentul de faţă, eram suspendate de respiraţia lui, trăiam şi noi împreună cu el acele timpuri zbuciumate, dar de glorioasă aducere aminte. Cît de înălţat îmi simţeam sufletul meu de Romîncă cînd cu glasu-i răsunător spunea: „Bătălia de la Racova e cel mai frumos diamant din coroana lui Ştefan", fiind că e cea întâi bătălie cîştigată în cîmp deschis de creştini în contra Turcilor. Acele clipe au rămas neuitate pentru mine.

De aceia zic, oarele lui Grig. Buţureanu erau sărbători, adevărate recreaţii ale minţei, cînd veneau mai ales după unele cursuri seci şi pline de monotonie. Cînd se întîmpla să lipsească vre'odată de la clas, ceia ce era foarte rar, atunci ne cuprindea o părere de rău că am perdut o oră de desfătare aleasă, de deşteptare a conştiinţei naţionale, prin exemple şi a menirei noastre în viaţă, prin sfaturi; căci el nu se mărginea numai în a-şi desfăşura cursul, făcîndu-l cît mai atrăgător, mai colorat, dar nu perdea prilejul de a ne vorbi despre rolul nostru în societate, sfătuindu-ne cu o bună voinţă de părinte şi arătîndu-ne ce se aşteaptă de la noi, ca femei şi ca institutoare, sfaturi date cu atîta bunătate, că ne mergeau drept la inimă.

Cum ar fi fost cu putinţă să rămîe vre'o elevă cu lecţia neştiută? Cum nu era să fie iubit un ast-fel de profesor?

Şi odată pornită pe calea amintirilor de şcoală, nu mă pot opri să nu fac o reflecţie, care-mi poate fi permisă acum, cînd am trecut pragul şcoalei de atîţea ani şi la rîndumi am făcut experienţa de dăscăliţă.

Cînd ar şti profesorii, ce mult ar cîştiga, purtîndu-se în mod părintesc cu elevii, arătîndu-le încurajare, insuflîndu-le încredere în propriile lor forţe, îmboldindu-i la silinţă prin vorbe bune şi sfaturi alese, cum făcea mult iubitul şi regretatul meu profesor Buţureanu, cred că n'ar şovăi o clipă să-şi iee linia aceasta de purtare.

Şi cînd mă gîndesc (fără amărăciune, căci timpul are acest bun, că păstrează mai mult amintirile frumoase), că era şi un profesor în desăvîrşit contrast cu acel iubit de noi, care-şi făcea o plăcere de a chinui şi teroriza elevele cele mai simţitoare, mai sfioase, cu privirea, cu vocea, cu metoda-i, mă cuprinde o tristeţă. Şi acela era un profesor foarte bun,—de alt fel toţi profesorii mei au fost eminenţi—dar acesta n'a ştiut să croiască calea spre sufletele noastre—îngheţîndu-ne cu severitatea-i une-ori nedreaptă, Şi ce folos dacă învaţă un elev de frică? Cînd ştie că profesorul îl urmăreşte cu un ochiu răutăcios, şi la cea d'întâi greşală, făcută poate chiar din teama de a greşi, aude scurt: „Nu ştii—du-te la loc!" Nu s'a întrebat nimeni ce se petrece în sufletul acelui elev, cînd puterile sufleteşti ale unui copil sunt limitate, în eul lui se iveşte mai curînd descurajarea, iar conştiinţa că are a lupta cu cineva mai tare de cît dînsul, îl deprimă, cînd ştie că acel „cine-va" e pus să-i vie în ajutor, să-l îndrepte cînd greşeşte, iar nu să se simtă mulţumit cînd îl prinde cu vre-o greşală. In mod psihologic judecînd—şi vorbesc din experienţă—descurajînd în mod sistematic un elev, îl faci să-şi peardă încrederea în sine—pe cînd cu puţină îndemnare, încurajare, chiar cînd e slab, ajungi să faci din el un elev bun, căci mare e puterea sugestivă ce are profesorul asupra elevilor.

Ce mulţumire sufletească pentru acel profesor, care ast-fel pe nesimţite, nu numai reuşeşte a face din elevii mai slabi, elevi buni, trezind în ei ambiţia şi dorinţa de întrecere, dar încă le formează caracterul pregătindu-i ast-fel pentru viaţă, dîndu-le aceia ce lipseşte mai mult generaţiilor noastre, încredere în sine, spiritul de iniţiativă, adică voinţa şi conştiinţa, că poate ajunge „ceva" prin sine însu-şi.

Fericit acel profesor, care ştie că a dat ceva elevilor nu numai din ştiinţa lui, ci şi din căldura sufletului! Gr Buţureanu a avut educaţie şi pe lîngă cunoştinţele speciale obiectului său, a dat educaţie elevilor şi elevelor lui.

Icoană luminoasă întipărită adînc în minţile elevelor lui, ea rămîne acolo şi la maturitate şi pînă la sfîrşitul vieţei chiar, făcîndu-le să-şi amintească de el cu dragoste şi veneraţie, căci multe ocazii găsim în viaţă să punem în aplicare solidele lui sfaturi şi poveţe, pentru spinoasa dar nobila carieră ce ne-am ales!

Aşa va rămînea în inima mea şi cred a tuturor elevelor lui, acel ce ne-a fost un profesor eminent, un sfătuitor sincer pentru viaţă, un inspirator entusiast al idealului naţional şi a împlinirei menirei noastre de femei şi profesoare, iubitul şi regretatul meu prof. Gr. Buţureanu.

Iaşi, Iulie 1907. **Viorica Al. Atanasiu**

DIN RUSIA

Mersul holerei.—Revoltele agrare reîncep. —Furturi patriotice şi revoluţionare.— La Chişineu.

Mersul holerei devine pe zi ce trece mai îngrozitor. Revista medicală *Vracèbnaia gazeta* în numărul său din urmă publică o statistică amănunţită de cazurile ivite. Guberniile Saratovului, Smolenskului şi tot litoralul Volgei sunt bîntuite îngrozitor. Sunt de la 2000 la 2600 de cazuri pe săptămână cu o proporţie de mortalitate uimitoare. Zilele din urmă au fost cîte-va cazuri mortale şi în gubernia Cernigovului, care e vecină cu acea a Kievului, astfel că s'apropie cu paşi repezi spre frontierile Europei. Măsurile guvernului rusesc sunt insuficiente, căci numărul medicilor e foarte restrâns, văzut fiind cazul că de mai bine de 3 ani Universităţile ruseşti au fost închise şi nici un doctor n'a mai obţinut dreptul de practică.

Se plătesc medicii pentru combaterea epidemiei de holeră cu 1500—2000 de franci şi totuşi ofertele rămân neîmplinite. Revistele medicale ruseşti cum şi gazetele sunt pline de anunciuri.

*

Pe lîngă epidemia de holeră au început din nou mişcările agrare în ţinutul Kersowului, Kievului şi mai ales în provinciile Baltice. Nu e zi ca un proprietar să nu fie incendiat sau ucis. Mişcările au un caracter într'adevăr anarhic.

Alegerile de delegaţi pentru Dumă au şi început şi e curios că cu toate restricţiile făcute în legea electorală totuşi majoritatea celor aleşi fac parte din extrema stîngă.

Spiritele sunt foarte agitate şi guvernul rusesc nu mai ştie ce măsuri va lua spre a pune capăt anarhiei ce domneşte. Atentatele, furturile bandelor negre şi revoluţionare se înmulţesc. Astfel un fapt recent s'a petrecut în apropierea Chişinăului.

Negustorul de vinuri Mirni din apropierea oraşului primeşte acum cît-va timp o scrisoare avertizîndu-l să trimită 6000 de ruble la o anumită destinaţie. Mirni s'adresează poliţiei cari îi pune la dispoziţie cîţi-va soldaţi spre a-l apara.

Acum cîte-va zile sosesc într'o trăsură a la Daumont doi generali cari vin să îi viziteze depositele de vinuri şi să cumpere vinuri pentru garnizoanele din Tiraspol şi Bender. Dl. Mimi îi primeşte, dar într'un moment dat aceşti generali îi fac cunoscut că sunt 2 revoluţionari şi că le trebuesc cele 6000 de ruble. Dl. Mirni nu numai că s'a achitat dar a fost nevoit să îi însoţească în trăsură, căci cei doi generali se temeau că odată plecaţi negustorul de vinuri îi va trada şi vor fi urmăriţi de soldaţii cari erau postaţi acolo.

Fapte de aceste se petrec zilnic; sunt glume cam macabre dar în momentele prin care trece Rusia nici nu s'ar putea face altele.

Ultime informaţii

Două consfătuiri.—Trecerea ziarului *Evènimentul* sub diriguirea a trei persoane politice, a avut de urmare o consfătuire, acasă la d. V. Sculy, fost senator, consfătuire convocată, probabil, în scop de a discuta cîteva chestiuni referitoare la situaţia partidului conservator ieşan.

Convocările au fost făcute oral de d. Dim. A. Greceanu, unul din vicepreşedinţii clubului conservator din Iaşi, şi au răspuns vr'o şasesprezece prieteni între care cităm pe d-nii D. A. Greceanu, V. Sculy, căp. Stroja, dr. Severin, Octav Erbiceanu, etc. şi trei junimişti: d-nii general Scheletty, C. Meisner şi Melik.

D. M. B. Cantacuzino a refuzat să participe macar că d. Melik, trimis anume, a fost la d. Cantacuzino şi l'a rugat să poftească la întrunire.

Discuţiunile urmate n'au dus la nici un rezultat, mai cu seamă că părerile erau împărţite în privinţa scopului însu-şi al întrunirei.

Intr'adevăr d. general Scheletty şi-a exprimat mirarea în privinţa condiţiunilor în care are loc acea consfătuire.

„Intrunirile aceste, a zis d-sa, trebue să aibă loc or la club, or să aibă caracterul unei convocări emanate de la acei ce reprezintă clubul. Eu văd aci pe unul din vice-preşedinţi, dar celalalt lipseşte. De ce? Aşa cum se prezintă lucrurile consfătuirea are caracterul unei organizări de bisericuţe. Or acest lucru nu-l putem admite noi, foştii junimişti, care suntem pentru pace, care trebue să formăm cimentul partidului conservator, iar nu să servim pe unii contra altora".

Aceste cuvinte precum şi o sumă de alte incidente au avut de rezultat că consfătuirea a luat sfîrşit fără ca să se hotărească ceva definitiv.

*

Tot în legătură cu constituirea comitetului de redacţie al ziarului *Evenimentul* are loc, mîine Mercuri, o întrunire la clubul junimist—care mai există ca atare—cînd d. Cantacuzino va expune motivele care l'au determinat să primească a face parte din comitetul de redacţie al numitului ziar.

Tot atuncea se va hotărî în privinţa fondului de rezervă al vechiului club junimist.

E cunoscută lupta dintre revizorul şcolar d. D. Sachelarescu şi sub-revizorul C. Brudariu.

Imediat după reîntoarcerea d-lui D. Sachelarescu, d. Brudariu şi-a luat un congediu până la 1 Octombrie, declarînd că nici nu vrea să dea ochii cu revizorul şcolar.

D. Brudariu văzînd că stăruinţele sale de a zădărnici situaţia d-lui Sachelarescu, remîn zadarnice, a decis să demisioneze pe ziua de 1 Oct.

Pentru locul său sunt deja 3 candidaţi.

Se zice că şansele de reuşită le are d. I. Dodon, învăţător.

Dl. Constantin Cocea a fost numit agent sanitar la cercul Hermeziu-Roşcani în locul d-lui C. Gavriliu, demisionat.

La institutul antirabic din localitate a fost adus şi internat băetanul Alexandru Gavril Ardeleanu, de 18 ani din Hodura.

El spune că alaltă-eri pe cînd se ducea să adăpe vitele a fost muşcat de o pisică turbată.

Delegaţia judeţeană a invalidat alegerea lui Gh. Podoleanu, Dumitru Dănilă şi I. Finaragiu, ca consilieri comunali în Poeni.

D. Vasile Constantinescu, inspector comunal al plăsei Galaţa, a obţinut un congediu de 15 zile, fiind concentrat la manevre.

Dl. I. Teodoru a fost numit copist la epitropia cassei Sf. Spiridon, în locul d-lui Frătiţă, demisionat.

Un mare incendiu a fost eri în comuna Belceşti.

Flăcările au distrus cîte-va girezi de grîu a d-lui Dimitrie Filipescu, directorul şcoalei de agricultură din acea comună şi o maşină de trierat.

Atît girezile cît şi maşina erau asigurate la „Naţionala".

Autorităţile fac cercetări pentru a stabili provenienţa focului.

*

Un alt incendiu a distrus eri după amiază mai multe girezi de grâu de pe teritoriu comunei Şipote, ale preotului Alexandru Bottez şi două girezi ale locuitorului I. Ciurchină.

Camera de punere sub acuzare, compusă din d-nii: Crivăţz, preşedinte, Suciu şi C. Grigoriu, a respins apelul făcut de arendaşul Oscar Guttman contra confirmărei mandatului de arestare dat de tribunalul de Botoşani.

Ştiri şcolare.—D-şoara Lucia Cazaban, institutoare, a fost detaşată la şcoala primară din Ploeşti, în locul d-luì M. Moga, care a obţinut un concediu de un an, plecând în străinătate.

— Revizoratul şcolar a întocmit un tablou al cercurilor culturale din judeţ, pe care'l va înainta ministerului Cultelor.

— Domnişoara Emilia Cazaban, a fost numită pe ziua de 1 Octombrie a. c., suplinitoare la şcoala primară „Vasile Adamachi", în locul d-nei Tereza Savini, care a obţinut cu începere dela acea dată, un concediu de 2 ani.

La liceul Naţional au rămas vre-o sută de elevi fără a fi primiţi, din cauză că anul acesta directorul liceului a aplicat regulamentul, neprimind mai mult de 50 elevi în fiecare clasă din cursul inferior şi 40 de elevi în cursul superior.

Toţi aceşti elevi pot fi înscrişi la Institutele Unite fie ca interni fie ca externi, pînă la 26 Septembrie.

Raportorul consiliului de războiu corpului 4 de armată a cerut autorităţilor prinderea şi arestarea soldatului dezertor Simion I. Mitachi, din regimentul Cantemir No. 12 care a fost dat judecăţei pentru furt prin întrebuinţarea de chei minciunoase.

Judiciare. — Inaintea tribunalului secţia II-a s'a cercetat astăzi cererea Băncei de Credit Romîn din Bucureşti pentru declararea în stare de faliment a d-lui Iosef Leff.

Cererea a fost susţinută de d. avocat Vortman din capitală.

Tribunalul a admis cererea, declarînd în stare de faliment pe d. I. Leff, fixînd ziua de 2 Octombre pentru întrunirea creditorilor.

— Tot astăzi tribunalul urma să ia în cercetare cererea de declarare în stare de faliment a fabricei de conserve.

Tribunalul a amînat procesul pentru ziua de 23 Octombre.

Curtea cu juri. — Astăzi a fost prima şedinţă a curţei cu juri. Sedinţele se ţin la Primărie în sala Consiliului comunal.

La ordinea zilei judecarea procesului privitor pe Dumitru Iacobescu şi Petru Cumoglu, care în Octombre anul trecut au făcut pe soldatul Uricariu şi serjentul Ivora Iordachi, din reg. 7 calaraşi, să fure 200 cartuşe de răsboiu de la acel regiment şi să le vîndă lor, ceia-ce cei doui din urmă au făcut, pentru care consiliul de răsboiu a condamnat pe soldatul Uricariu la 3 luni închisoare, iar pe sergentul Ivara la 6 luni.

Curtea cu juri e presidată de d. I. Porfiriu, membru al curţei de apel asistat de d-nii Iulian Teodorescu şi Ipolit Mîrzescu.

Fotoliul ministerului public e ocupat de d. prim-procuror M. Ghînea Ionescu.

Apararea e susţinută de d. avocat Al. Teodoreanu.

Procesul continuă.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 18 Septembre

Sosirea d-nului Tache Ionescu

Bucureşti.—Fostul ministru de finanţe a sosit astăzi din străinătate cu trenul de Arad ora 11 şi 40.

Foarte multă lume a eşit întru întâmpinarea fruntaşului între fruntaşii partidului conservator. Peronul gărei de Nord era ticsit de lume, venită ca să ureze bună sosire iubitului fruntaş.

In mulţime observ pe d-nii: C. Disescu, N. Xenopol, Nestor Cincu, Paul Brătăşanu, Barbu Păltineanu, general Leon, Iancu Brătescu, I. Th. Florescu, Nicu Alexandrescu, N. Căpităneanu, Teodor Speranţă, Caloianu dr. Şaabner-Tuduri, N. Cosacescu, N. Chiţu, Paul Negulescu, Doiciu, Radu Rădulescu, Rădulescu-Vâlcea, Scarlat Arion, Leon Ghika, Aurel Iliescu, Adrian Magheru, Theodor Crivăţz, Popp, D. Apostol, D. Stroescu, Virgil Alexandrescu, şi o mulţime alţii ale căror nume ne scapă.

D. I. Th. Florescu a pronunţat câte-va entuziaste cuvinte, urând bună sosire ilustrului fruntaş.

D. Take Ionescu, foarte bine dispus, s'a întreţinut cu mulţi din cei prezenţi şi apoi a fost condus la locuinţa sa şi aclamat de mulţimea prezentă.

Loteria Regatului Romîn

Bucureşti.—Astăzi a urmat la ministerul de finanţe tragerea clasei a IV-a a loteriei regatului romîn.

Au cîştigat:

70.000 lei No. 43424
20.000 „ „ 56533
3.000 „ „ 32688
1000 „ „ 10122
cîte 300 „ „ 34511, 34694, 44503, 49064, 43424, 40086, 2589.

Liberalii din Brăila

Bucureşti. – D. I. Brătianu, a delegat pe d. Nicolaescu, secretarul general al ministerului de interne, ca să aranjeze neînţălegerile acute care există între liberalii din Brăila.

Casare de alegeri

Bucureşti.—D. C. Stere, deputat de Iaşi, se află în Bucureşti şi stărue din răsputeri pe lîngă ministrul de interne pentru a se casa rezultatul alegerilor comunale pentru Huşi.

Comisiunea parlamentară

Bucureşti.—Intr'un consiliu de miniştri, ţinut eri, s'a hotorît în mod definitiv convocarea comisiunei parlamentare, instituită de Camere pentru elaborarea proectelor agrare, pe ziua de 1 Octombrie.

America şi Japonia

Tokio.—D. Taft ministrul de resboiu al Americei a primit vizita mai multor înalţi funcţionari japoneji şi a avut o lungă întrevedere cu ministru de răsboiu al Japoniei.

Evenimentele din Serbia

Belgrad.—După autopsie, corpurile celor 2 Novokovici au fost îmormîntate azi după amiază.

Ziarele fac comentarii asupra incidentului de aseară: «Edjek» zice că directorul ziarului «Oposiţionel» a fost urmărit, acuzat de furt şi ucis cu focuri de revolver în închisoare, în loc să fie dat în judecată; «Politica» zice că Milan Novacovici, adversar al regimului actual, a fost desonorat.

El a tras în disperare fără să fi atins pe cine-va. Poliţia nu trebuie să masacreze lumea în închisoare

Numai «Mali Jurnal» laudă poliţia.

In jurul morţei Marelui Duce

Karlsruhe.—Trupele din garnizoană au prestat azi jurămîntul noului Mare Duce.

Inmormîntarea Marelui Duce Frederic va avea loc la 7 Octombrie.

Evenimentele din Maroc

Paris. — Se comunică din Casablanca că 2 coloane compuse din 3 detaşamente de infanterie şi o secţie de artilerie precum şi de 60 de cavaleri au primit ordin să facă recunoaştere între Casablanca şi Taddert şi între Casablanca şi Sidimunen.

Rezultatul acestei recunoaşteri nu e încă cunoscut cu deamănuntul.

Se asigură că armata lui Mulay Hafid ar fi slăbită prin dezertarea a 600 oameni.

Abdul Aziz a oferit d-lui Regnault palatul guvernamental de la Rabat pentru tot timpul cît ar vrea sa stea acolo. D. Regnault a refuzat şi a declarat că va locui în casa unui european.

Londra.—Agenţia Reuter, află din Casablanca cu data de 29 Septembrie că Mulay Hafid e pe punctul de a părăsi Marakesch şi să înainteze cu 25 mii oameni şi 25 tunuri spre Rabat.

Turburări desmințite

Petersburg.— Agenţia Westnic, declară cu totul lipsită de temei ştirea răspîndită în străinătate asupra răscoalei ce s'ar fi produs pe vasele flotei Mărei Negre şi asupra asasinărei a 6 ofiţeri.

Ministerul Serfidei dat în judecată

Constantinopol.— Patriarchatul ecumenic e informat că Poarta a decis să dea în judecată pe Mitropolitul Serfidei, membru al sinodului pentru că ar fi insultat pe Mutesariful Serfidei.

Misiunea abisiniană în Italia

Racconigi.—Regele a primit misiunea abisiniană care i-a remis din partea lui Menelik o scrisoare.

Regele a oferit membrilor misiunei un dejun şi apoi le-a conferit decoraţiuni.

Ciuma în Oran

Paris.—De la 23 Septembrie nici un caz de ciumă nu s'a mai produs la Oran.

Paris.—Ministerul de interne n'a primit nici o confirmare a svonului după care s'ar fi constatat casuri de ciumă la Marsilia.

Ştirea e socotită ca lipsită de temei.

După ştirile primite de ministerul de interne numai 4 bolnavi de ciumă şi 1 caz dubios ar fi fost constatate azi dimineaţă la Oran.

Oran.—Patru cazuri de ciumă au fost aduse aci de către un vapor care a venit din India.

Numărul cazurilor constatate este de 10. dintre care numai 4 au fost urmate de moarte.

Diferendul turco-muntenegrean

Constantinopol. — Din Mitrovitza vine ştirea ca generalul Assan Riza Paşa şi generalul de divizie Schemsi Paşa, au plecat alaltăeri din Ipek spre frontiera muntenegreană pentru a aplana diferendul ivit acolo.

Pentru Corespondenţă Engleză

Işi oferă serviciile sale D-lor Comercianţi, un domn cunoscând perfect limba Engleză. Asemenea se oferă a preda această limbă doritorilor. A se adresa sub W. E. la tipografia H. Goldner.

DE INCHIRIET

Câte-va apartamente de cîte două şi trei odăi cu bucătărie etc. din casele D-lui S. Diamant din Iaşi strada Păcurari No. 97.

A se adresa pentru condiţiuni D-lui M. C. DRACŞANEANU Avocat str. Sf. Sava 16.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— Strada Romînă 34 Iaşi —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la 20—30 lei per.
2) Bronzaţi „ „ 15—25 „ „
3) Guleraţi pe roşi 10—15 „ „
4) Guleraţi pe negru 10—20 „ „
5) Carieri negri 10—15 „ „
6) Carieri vineţi 10—20 „ „
7) Rotaţi albi 10—15 „ „
8) Rotaţi negri 10—20 „ „
9) Guşaţi englizeşti 10—15 „ „
10) Guşaţi moravieri 15—20 „ „
11) Chineji albi 10 „ „
12) Chineji galbeni 10 „ „
13) Chineji vineţi 10 „ „
14) Indieni 10—15 „ „
15) Darabani 10—15 „ „
16) Romani vineţi 15—20 „ „
17) Romani caffé-au-lait 15—20 lei „
18) Frezaţi cu aripele vinete 10 lei „
19) Capi negri cu 2 cucue 10 lei „
20) Negri cu două cucue 10 lei „
21) Roşi cu două cucue 15 lei „
22) Voiajori 5 lei „

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă
Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

GH. BALTĂ

AVOCAT

42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

Docent Dr. ZOSIN

Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris

BOALE NERVOASE ŞI INTERNE

Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.

Str. Armeană 15

In permanenţă

MARE DEPOZIT DE

Uleiuri minerale pentru Maşini agricole

VALVOLINA PENTRU CILINDRE

Calităţi superioare, Preţurile fabricei

„Steaua Romînă"

Societate anonimă pentru Industria Petroleului

Depozitul pentru Iaşi:

In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurâri atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinşez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	O jumatate loz 52 lei
Un sfert de loz 26 lei	Una optime de loz 13 lei

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se poţŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, [illegible] farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE** in **BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ** si in **tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care [illegible] de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

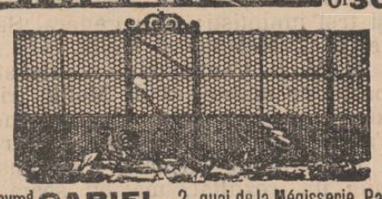

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

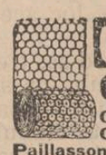

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 95
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 247.—Joi 20 Septembrie 1907

Să ne apropiem ţărănimea

Nicăeri nu există o mai mare deosebire între viaţa ţăranului şi a orăşeanului ca la noi; nu există o limită mai netă şi mai hotărîtă între aceste două clase sociale ca în Romînia. La aceasta au contribuit mulţi factori sociali şi poate în primul rînd că între asupritorii noştri de veacuri, Turcii şi Ruşii, a existat veşnic un intermediar care a fost boerul, proprietarul romîn. Pe cînd în Bulgaria şi Serbia atît cei mai avuţi cît şi ţărănimea au suferit de o potrivă jugul tiraniei străine, la noi numai ţăranul a fost împilat pe cînd boerii uşor ademeniţi făceau aci interesele unor asupritori, aci ale altora.

Deşteptarea noastră naţională, emanciparea noastră politică, intrarea noastră în rîndul statelor europene, s'a făcut tot de o singură pătură care a primit toate bunurile, s'a înfruptat la toate mesele de fericire—pe cînd la poartă a stat aşteptînd fărămiturile clasa cea mai numeroasă : ţărănimea.

Şi cu cît ne-am urcat, cu cît ne-am poleit noi cei de la tîrg, cu atîta s'au ofilit şi s'au prăpădit acei de la ţară. Prăpastia s'a săpat pe zi ce merge şi azi e aşa de mare, e aşa de puternică, în cît cu greu se va putea arunca puntea peste ea, să se croiască o trăsătură de unire între aceste două popoare ce îşi stau faţă în faţă.

Căci sunt două neamuri de oameni, cu interese deosebite, cu vederi şi gîndiri anumite, cu graiuri chiar deosebite cari nu se pot înţelege. Progresul unei păturí a creat acesteia o mentalitate specială cu care nu poate pricepe doleanţele şi vederile celei l'alte; iar complexul vieţei întregei ţări cere azi absolut un *statu-quo*, căci orice abatere de la norma de azi însemnează ruina ţărei sau înapoerea ei cu jumătate de veac în urmă.

De aceea suntem perplexi în faţa problemei ţărăneşti, de aceea se amînă comisiile agrare, de aceea toţi reformatorii sunt muţi.

Orice reformă ce s'ar face în folosul ţărănimei însemnează a scădea cîştigul statului, a reduce cheltuelile orăşenilor, a scădea productivitatea solului, căci ţaranul nu va şti administra şi exploata pămîntul ca proprietarul de azi, a scădea într'un cuvînt creditul pe pieţele străine.

„Nu îi trebueşte pămînt ţăranului, nu-i trebueşte păşune —spun o mulţime de economişti romîni—are şi pămînt şi imaş de ajuns; dar trebue învăţat să-l lucreze cum se cade, să samene lucernă şi trifoi, să facă cultură intensivă şi raţională şi aşa va fi scos din robia economică de azi". In Germania, în Rusia... economiştii noştri se reped la cărţile lui David şi Yarmoloff s'a făcut...

Nu ştim ce s'a făcut acolo; ceea ce ştim e că la noi între ţărani e spiritul de răsvrătire aţîţat, că ţăranul e gata să iasă din nou cu coasa şi cu toporul în mînă, că e gata să verse petrolul şi să dee foc averilor boereşti. Zilnic vin veşti îngrijitoare —proprietari sunt omoriţi, arendaşi devastaţi. Nu e vremea de a aştepta o decenie ca să înveţe ţăranul a sămăna trifoiul şi lucerna şi a face cultura intensivă ca fermierii din Irlanda—e nevoie ca în cîteva luni să se rezolve chestiunea agrară şi să se răspundă la cererea ţărănimei pe care a formulat'o de acum zece ani de zile prin versurile lui, Coşbuc : Noi vrem pămînt !

Cine va fi omul de geniu care in momentele de faţă va putea indepărta această idee fixă a ţaranilor ?

Nu ştim !

Ceea ce însă s'ar putea face, ar fi să căutăm cu toţii a îmblînzi şi a deştepta în ţărani sentimentul de răbdare, de aşteptare, rîdicînd în el speranţa că nevoile de care se plîng sunt juste, dar realizarea lor se va face cu vremea. Ori această tentativă e realizabilă numai prin o singură cale apropiindu-ne pe ţărani, socotindu-i şi pe ei de oameni şi căutînd a le uşura viaţa pînă în apropiata îndreptare a nevoilor lor.

Prin cîte mijloace nu sé poate surveni la suferinţele lor nu e nevoe de amănunţit, iar sacrificiile noastre sunt ridicule faţă cu bucuria pe care vor simţi-o, văzînd întinzîndu-li-se o mînă de ajutor care va fi în acelaşi timp puntea de trecere peste prăpastia care ne desparte de ei.

Ar fi un gest nobil din partea oraşelor noastre de a organiza această mişcare de ajutorare materială şi morală a ţărănimei noastre

Şi de aceasta vom vorbi într'un viitor număr.

Ziarul francez din Bucureşti, care s'a pus rînd pe rînd în serviciul tuturor partidelor politice şi care s'a distins în şantajul cu Hallier, atacă cu vehemenţă, în numărul seu de azi, pe d. A. A. Bădăreu.

Nu dăm nici o importanţă elucubraţiunilor ziarului şantagist şi dacă Independenţa *va reveni asupra infamiilor ce debitează, noi nu-i vom mai respunde nici măcar cu profundul dispreţ cu care i-am respuns astă-zi.*

Lupte intestine ?

Confraţii de la ziarul guvernamental din localitate ne poartă, după cît se pare, un interes deosebit. Ca buni creştini ce sunt se ocupă cu multă dragoste de cele ce ne privesc, de cele ce ar putea să strice buna linişte şi pacea din sînul casei conservatoare şi în special din sînul partidului conservator ieşan.

Ne vom feri de a-i urma pe acelaşi cale; nu vom respunde la spusele numitului ziar prin înşirarea unor fapte — autentice şi bine cunoscute—care s'au produs în sinul partidului liberal în genere şi aceluia ieşan în specie; nu vom spune că interesul acesta ce-l poartă partidului conservator este o formulă utilizată în scop de a ascunde cele ce se petrec în partidul astăzi la guvern; nu vom merge cu răutatea pînă a spune că în lipsa de subiecte care să facă ziarul interesant, ei găsesc un fericit prilej de a-şi umplea coloanele cu lucruri care întru cîtva pot interesa.

Nu. Vom considera aceste lucruri venite de la confratele nostru ca expresiunea sinceră a unei dorinţi hotărîte ca cele două partide să între definitiv în apele lor, să fie perfect unite, omogene şi fără lupte intestine—care slăbesc atît de mult şi împiedică de multe ori realizarea unor opere de seamă.

Şi atunci ne întrebăm : unde văd confraţii lucruri dintre acele care să justifice îngrijorarea lor în privinţa soarţei partidului conservator ? Prin ce se justifică această grijă creştinească ce ni se poartă ?

Partidul conservator, unit şi condus de un şef recunoscut şi stimat de toată lumea, este astăzi format, după fuziune, din elemente care odinioară erau înstreinate, în luptă chiar. Procesul de apropiere, de omogenizare, nu poate fi opera unei zile, nici chiar a unui an ; dar el se îndeplineşte şi *trebuie* să se îndeplinească, pentru că altfel menirea însăşi a partidului ar fi periclitată.

Voinţa şi acţiunea şefului şi a fruntaşilor se îndreaptă în această direcţie ; liniile lor de conduită—indicată în mod luminos de şef—aceasta este, şi în acest scop se menajează susceptibilităţile, se ţine cont de drepturile cîştigate şi de coeficientul de autoritate a fie-căruia.

Dar un partid—organism atît de complex—nu poate ajunge nici odată la o ideală unitate de voinţă şi gîndire.

Nu toţi se pot rîdica la înălţimi de concepţiuni, în care interesul personal, rancuna şi ambiţia să dispară. Ce importă, însă, aceste lucruri mici faţă de concepţiunele mari, care corespund interesului superior al ţărei şi binelui public ? De ce confraţii noştri se interesează de laturea omenească, ca să zic aşa, şi nu văd laturea superioară, ideală ? De ce speră mai mult în triumful intereselor mici, meschine şi personale de cît în triumful cauzelor superioare ?

Faptele semnalate de confraţii noştri nu au importanţă de cît pentru a zugrăvi unele stări psihologice. Ele nu vor influenţa întru nimica mersul normal al lucrurilor în partidul conservator.

C. Sorin.

D. Sturza şi B. P. Hajdău

In prima şedinţă a Academiei Romîne d. Sturza ar fi spus unui prieten al său, dar ca să fie auzit de toţi, că B. P. Hajdău a fost *o ruşine a ţărei noastre*. Nu e prima oară cînd piticul d. Sturza împroşcă cu insulte pe oamenii mari şi pe morţii iluştri ai ţărei noastre, de aceea nici opinia publică nu s'a revoltat nici nimeni nu a căutat să îi răspundă.

Omul îngust la vederi, retrograd până la absurd, veninos ca un şearpe, d. D. Sturza a creat în ţeara noastră o mentalitate şi acea tronează în anumite sfere la noi făcînd imposibilă ori ce desvoltare culturală şi intelectuală. Priviţi, Academia noastră, în care afară de cîţi-va oameni de seamă, cari s'au strecurat de mult şi cu cîtă greutate, nu e nici un om de seamă dintre contemporanii noştri. Nici un poet ilustru, nici un nuvelist de seamă, nici un cărturar vestit şi şi e o adunătură de bătrîni răutăcioşi, invidioşi cari neputîndu-se ridica, afară de sanctuarul în care se slăvesc reciproc, insultă tot ce le ese în cale, tot ce ar putea să le turbure liniştea sădită în minţile lor.

Hajdău o ruşine a ţărei noastre! şi d. Dimitrie Sturza gloria şi fala ei !

Dacă însemnează ruşine integritatea de sentimente, statornicia în vederi, libertatea de gîndire, atunci Hajdău merita acest epitet! Iar dacă eşti o onoare a ţărei tale, căci activitatea ta a fost a insulta azi şi mîine a lăuda pe acelaş om ; a'l bălăci în ţină şi mîine a îl săruta ; a ridica vraşmaşii ţărei tale, ţerile vecine şi apoi a te gudura lor ; atunci d. Dimitrie Sturza e cea mai onorabilă şi cea mai nobilă figură pe care secolul al XIX a văzut'o născîndu-se şi pe care nenorocitul secol de azi o va vedea perind de veci.

Cînd se va scrie într'o zi de adevarata istorie a Romîniei—atunci ca va însemna cu litere speciale această epocă a desvoltărei intelectuale în care un politician ordinar a fost ocrotitorul culturei noastre şi se va da adevarata valoare acelor ce au putut brava această constringere morală şi materială spre a se ridica şi a lăsa ţărei roadele activităţei lor.

Atunci va fi un om care va şti unde să arunce pe un domn Dimitrie Sturza şi pe un titan al cugetărei noastre, pe un B. P. Hajdău, distribuind fie-cărui meritele şi aptitudinile. Până atunci vom lăsa pe micul om dar mare barbat de stat să insulte, să murdărească cu cuvîntul şi cu faptul în aplauzele uuei gasce servile tot ce avem sfînt şi mare.

CATE-VA NOTE

Croitorie şi acte patriotice mari.

Că Iaşul este oraşul sacrificiului, care a stat în fruntea tuturor marelor acte patriotice—nu este o noutate de senzaţie. Dar de sensaţie este noutatea, că, în materie de croitorie chiar, a doua capitală a fost aşezată tot în fruntea actelor mari. Ne-o spune anunciul unui nou atelier de croitorie, care nu de mult, s'a instalat în strada de sus :

Văzînd că aci, în Iaşi, oraşul *de* a doua Capitală a ţărei, care, în totd'a-una a fost în fruntea actelor mari patriotice şi naţionale, din causa streinismului nu se poate susţinea măcar o singură croitorie esclusiv romînească m'am hotărît să înfiinţez una etc.

Oraşul *de* a doua capitală a ţărei n'a fost dar complect în avîntul seu naţional şi patriotic întru cît n'a posedat şi un atelier de croitorie esclusiv românesc, căci, se pare, asemenea atelier face parte integrantă din actele mari patriotice ale unui oraş fie el din I-a sau de a II-a capitală.

De aceia :

Deschizînd aci, în noianul streinismului, un atelier de croitorie, voi căuta să fac sforţări *uriaşe*...

Oraşul de a doua Capitală, care stă în fruntea tuturor actelor mari, este deci un oraş aflător în noianul străinismului şi natural ie *că* noul croitor va trebui, în lupta ce va da noianului străinismului, să facă sforţări *uriaşe*, ca să reuşească.

Noi dorim succes bun.

OAMENI ŞI LUCRURI

IUBIRE TÂRZIE

Dacă lucrul se adevereşte, atunci am fi în faţa uneia din cele mai complexe şi bizare probleme ale sufletului omenesc. E vorba de cel din urmă gest al poetului francez Sully Prudhomme şi anume—se zice că marele scriitor, în contra tuturor aşteptărilor ar fi lipsit de orice moştenire pe soră-sa, lăsând în schimb averea toată, sau o bună parte, unei domnişoare care i-a servit drept secretară în ultimii ani ai vieţei.

Sora poetului a fost paznicul cel mai credincios, cel mai devotat, veghea cea mai neadormită la patul suferindului ; ea însoţia pe sărmanul paralizat în plimbările lui anevoioase, îl servea şi îl ajuta cu o nemărginită dragoste şi cu sentimentul de pioasă admiraţiune în acelaşi timp ce-i inspira un tovarăş atît de glorios. Şi cu toate aceste—iată. La un moment dat locul cel dintăi în inema scriitorului îl ocupă nu această soră plină de simţire şi bunătate, dar tânăra streină, „secretara" cum o desemnează un cuvînt convenţional pe care-l cunoaştem din viaţa altor scriitori. Zic „convenţional", pentrucă judecînd faptele prin criteriul curat omenesc, altul cu totul trebuie să fi fost sentimentul care a făcut pe unul din cei mai aleşi preoţi ai sensibilităţii şi blîndeţei să-şi abată privirea şi bunătatea numai asupra acestei fiinţi. Avem în acest caz, de a face fără îndoială cu una din acele curioase dar reale iubiri tîrzii, cu atît mai intense şi mai adevărate cu cît caracterul lor fiziologic se deosebeşte fundamental de iubirea propriu zisă în care elementul fizic predomină, conduce şi rătăceşte...

Sully Prudhomme a purtat toată viaţa doliul unei singure iubiri, l'a purtat cu cea mai sfîntă discreţie, acoperind acea dragoste fără noroc cu vălul celei mai delicate şi nepătrunse tăinuiri : n'a spus nimănui, n'a scris nicăeri numele aceleia carei-a respins iubirea şi pe care în schimb a răsplătit-o cu gloria celor mai duioase cîntări şi a celui mai nemărginit respect—numai pentru plăcerea că putea din timp în timp să se coboare în cripta unei iubiri moarte :

Mă poartă gîndu'n lumi apuse, pe raza sfintei amintiri
Şi mă cobor tăcut cu mintea, în cripta stinselor iubiri

Pe noi ne'mbătrîneşte vremea, dar pururi tinere'nfloresc
In noi — iubiri din anii tineri, ne dor blajini ne ispitesc

Simţim puterea lor, ne chiamă în mreaja anilor tăcuţi
Ne-atrage par'că blânda jale şi ne privim necunoscuţi,

Pentru un suflet atît de concentrat şi simţitor nu e de mirat, dacă în marea singurătate în care se retrăsese a răsărit subit, în chipul tînăr şi frumos al unei devotate admiratoare, raza în vietoare a unei vechi iubiri, reînviată în chip platonic dar puternic, plină de farmec, de plăcere, de ademeniri: iluzia vechiului amor, reflexul primei fericiri care dădea ochilor osteniţi miragiul soarelui apus. Pacat numai că acestei iubiri poetul nu i-a dat cîntări drept răsplată, ci avere printr'un prozaic testament.

Rodion

Serbarea dela şcoala Militară

In ziua de 8 Septembrie, cu ocazia serbătoarei Sfintei Maria, patronul şcoalei fiilor de militari, d. lt.-colonel Lupan, comandantul şcoalei, a ţinut următoarea cuvântare, în faţa corpului profesoral, ofiţerilor şi elevilor :

Domnule Colonel,
Domnilor Profesori,
Camarazi, ofiţeri şi elevi,

Astăzi, şcoala 'şi serbătoreşte ziua sa de patron şi începutul noului an şcolar. E mare serbătoarea aleasă ca patron al şcoalei, e Sf-ta Maria, maica Domnului, către care tot creştinul îşi închină copilul, implorându-i înalta şi sfânta-i protecţie. Dar, e mare şi menirea şcoalei, căci din nişte copii fragezi, din nişte aluaturi moi, pe cari fraţii noştri de arme şi de sânge ni-au încredinţat, noi trebue să le dăm înapoi barbaţi cu corpul şi cu mintea oţelite; trebue să dăm ţărei viitori cetăţeni, demni şi cinstiţi ; trebue să dăm armatei aspiranţi la epolet, cu inima plină de iubire de neam şi rege, cu sentimentul datoriei şi al sacrificiului.

Aceste însuşiri nu se capătă prin impunere şi teroare. Nu! Prin o muncă cumpătată dar continuă se formează corpul şi mintea, prin exemplele de toate zilele ale mai marilor lor se formează inima.

Domnilor profesori,

Şcoala fiilor de militari din Iaşi, are marele avantaj de a avea un corp select de profesori şi nu vom încerca a formula cu această ocazie elogiile la care aveţi dreptul, atât prin capacitatea d-voastră, cum şi prin modelul ce-l oferiţi zilnic elevilor d-voastră în a vă face datoria.

Vă voiu expune însă înalta apreciere a M. S. Regelui, ce mi-a exprimat-o chiar anul acesta, cu ocazia prezentărei pentru luarea comenzei şcoalei. Voiu căuta să reproduc pe cât memoria mi-e de credincioasă, chiar cuvintele M. S. „Şcoala militară din Iaşi, are un corp de profesori de elită, cunosc o mare parte din ei, pe cari n'ai putea să-i găseşti în celealte oraşe ale ţărei".

Aceste cuvinte vorbesc de la sine şi constitue cel mai frumos elogiu pentru d-voastră, şi şcoala cu toată încrederea ei, face o sfântă datorie şi anul acesta, a face apel la d-voastră domnilor profesori, de a-i da tot concursul să-şi poată îndeplini mai departe menirea ei.

Mai cu seamă fac acest călduros apel fiind aproape sigur, că efectivul şcoalei se va mări, referindu-mă iarăşi la cuvintele M. S., că trebue să se dea o dezvoltare mai mare acestei şcoli, pentru a satisface cerinţele din ce în ce mai mari a le şcoalelor militare superioare ; elevii, deosebit de cultura generală, sunt deja iniţiaţi cu exerciţiile şi creşterea militară.

Domnilor profesori, toate cursurile ce se predau în această şcoală, sunt de o potrivă de importante. Sunt însă unele din ele, care'şi capătă o importanţă mai mare prin întrebuinţarea ulterioară, ce elevii d-voastră, viitori ofiţeri, vor trebui să o facă zilnic, pentru a se ţine la curent cu evoluţiunile ştiinţei militare, care ca o mare veşnic agitată şi ofiţerul nu poate să zică nici odată : „sunt complect instruit". Aceste frământări în ştiinţa militară sunt mai totdeauna cauze de noi invenţiuni în instrumentele de rezboiu, noi schimbări în tactică, consecinţe a războaelor şi care nu au loc în ţara noastră, ci în ţări străine, ale căror legături coloniale, fac ca puştile lor să nu ruginească în magazie şi mai în fiecare an le încearcă eficacitatea în carne de om.

Incontestabil, astăzi posedăm un stoc însemnat de ofiţeri culţi, cari au îmbogăţit literatura noastră militară, cu scrieri de valoare ; nu ne putem lipsi însă de uvrajele militare streine, care mai în fiecare zi apar, mai cu seamă în limbile franceză şi germană şi în care se vede cugetarea scriitorului, alături cu experienţa războiului.

Pentru a ne conforma metoadelor, pe care armate bătrâne le-au adoptat, în urma unei experienţe şi practice îndelungate ; ţara face sacrificii, trimeţând în fiecare an un număr de ofiţeri, ca să facă stagiu la acele arm te streine, pentru care în primul loc, se cere ofiţerului candidat, cunoaşterea limbei respective şi din care cauză, ofiţeri cu o valoare reală, dar care n'au avut fericirea ca să fie crescut acasă cu guvernantă, sunt respinşi.

Nu mai vorbesc de ataşaţi militari, de misiuni înalte, de care nu pot beneficia de cît acei ce cunosc limbi streine şi ofiţeri, cari ar aduce servicii mari ţărei, nu o pot face, pentru că oricît de clară şi dreaptă le-ar fi judecata, oricît de convingătoare le-ar fi argumentarea, nici franţuzul, nici neamţul nu-i vor înţelege prin semne.

De asemenea de matematici, s'au servit ofiţerii noştri, cari au întreprins uriaşa lucrare, ridicarea hărţei ţărei, care e un cap de operă naţional; cu matematicile s'au calculat proprietăţile balistice ale armei, ce cu încredere au pus-o în mîinile soldaţilor noştri; tot de matematici s'au servit pentru a determina resistenţa cupolelor; rezistenţa şi proprietăţile balistice ale tunurilor cu tragere repede etc., pentru a nu angaja legaţi la ochi milioanele ţărei. Şi tot de matematici se vor servi viitorii ofiţeri, elevii D-voastră de azi, pentru a ţine la curent arta militară cu noile invenţiuni.

De aceia matematicele, nu trebue să fie o ştiinţă trecătoare, ea trebue să lase urme adînci în creerul elevilor D-voastră, urme care nu se pot căpăta de cît prin dese şi repetate aplicaţiuni. Direcţiunea a prevăzut în noul program cîte două oare pe săptămînă de aplicaţiuni, pentru aceste 3 cursuri: limba franceză, limba germană şi matematici; dar aceasta nu e de ajuns, avem nevoe de tot zelul D-voastră D-lor Profesori, de care de altfel nu ne îndoim. Directorul de studii, animat ca şi mine de acelaş dor, vă va pune totul la dispoziţie, ca să ajungem acest frumos sfîrşit.

Ofiţeri

Am făcut deja un an serviciu împreună, ne cunoaştem în deajuns, ca să mai inzist asupra ideilor, sub care doresc ca să se facă educaţia corporală şi sufletească a tinerilor elevi, ce ne sunt încredinţaţi. Ţin însă a vă reaminti recomandaţia făcută anul trecut: Purtarea D-voastră către elevi trebue să fie energică şi neşovăitoare, fără a fi tirană, blîndă şi plină de atenţiune, fără moleciune însă şi totdeauna corectă, căci oricît i-ai vorbi copilului de datorie, cînd te va vedea că zilnic te abaţi de la ea, te va imita numai de cît.

Contactul D-voastră cu elevii, trebue să se razime pe două însuşiri sufleteşti cari s'ar părea la prima înfăţişare ca antagoniste, dar care însă sunt foarte bune prietene. Aceste însuşiri sunt *iubire* şi *prestigiu*.

Iubirea se va naşte în inima copilului care te va vedea că te ocupi ca hrana lui să fie bună şi îndestulătoare, ca haina lui să fie curată, că-i dai sfaturi blînde, pe care el le ascultă fără tremur, cu alte cuvinte, cînd vede în ofiţer pe tatăl şi mama lui. Dar cînd aceluiaşi copil, nu-i treci nimic cu vederea, că-i dojeneşti abaterile, recurgînd la rigoare, chiar la corecţiuni şi cînd te va vedea mai cu samă că eşti corect, prestigiul ţi-ai asigurat. A fost un timp credinţa şi poate mai pe ici pe colo, că numai severitatea 'ţi dă prestigiul. Şeful trebue să se arăte mai rar inferiorului, într'o ţinută mîndră, cu fruntea încreţită şi mai cu seamă să nu stai de vorbă cu inferiorul, că prestigiul îi dus pe copcă. După cum vedeţi se făcea şi se face poate confuzie între prestigiu şi frică. E adevărat că rezultatele sub impulsul fricei sunt mai imediate; dar aceste rezultate sunt negative. Inferiorul te va evita şi nu-ţi dă ocaziunea să-i judeci înclinaţiunile; cînd te întîlneşti cu el tremură şi mintea lui nu e limpede pentru a înţelege un ordin, o povaţă; cînd îi vorbeşti preocupat de ideia ca nu cumva să te contrazică, judecă falş. Frica, d-lor, trebue să dispară şi din rîndurile seldaţilor şi cu atît mai mult nu putem s'o găzduim noi în şcoala militară.

Momiţi, d-lor, *datoria, devotamentul, prestigiul, camaraderia* şi alte calităţi frumoase care trebue să formeze caracterul ofiţerului şi şcoala le va deschide porţile mari ca să între călcînd pe flori; dar frica alungaţi-o dacă s'a pitulat prin vre-un colţ al şcoalei, ea reprezintă sentimentul josnic şi odios, care nu poate locui decît în sufletul păcătosului şi talharului, care-i veşnic în ceartă cu conştiinţa şi aşteaptă pedeapsa pacatului săvîrşit.

Ofiţeri, voi sfârşi cu D-voastră, cu ce am început; fiţi energici cu elevii, fără a fi tirani şi fiţi blânzi cu ei, fără a fi slabi; dar în orice caz fiţi drepţi, căci ar fi regretabil, ca aceşti copii fragezi de pe băncile şcoalei să se închine zeiţei „Favoarea" care crează caractere josnice şi ordinare, Şi, vechiul proverb „Cine poate, oase roade" aşi voi să dispară cel puţin din şcoala militară.

Elevi,

Aţi auzit tot aceea ce mintea mea judecă şi sufletul meu doreşte, pentru ca instrucţia şi creşterea voastră să fie conduse astfel, ca din voi să scoatem oameni cu corpul şi mintea sănătoasă, cu caracter nobil şi vrednic de menirea ce aveţi, cu cunoştinţe îndestulătoare, cu care să vă prezentaţi şcolilor militare superioare, la poarta cărora veţi vedea lucind deja epoletul de ofiţer.

Elevi, aveţi marele avantaj de a vă găsi într'o şcoală de elită, unde profesori valoroşi vă stau la dispoziţie, ca să vă lumineze mintea; ofiţeri aleşi şi pedagogi buni să vă ajute, local măreţ şi higienic, cărţi şi material de studiu cu profuziune, jocurile şi distracţiile nu vor lipsi. Ce vă mai trebue atunci? Bunăvoinţă din parte-vă şi să vă faceţi datoria.

Datoria. Dar ce e datoria? Datoria, elevi, pe care o repet de atâtea ori, pentru ca mai bine să se înfiltreze în inima voastră, se poate rezuma in următoarele cuvinte proverbiale: „Să nu laşi pe mâine, ceea ce poţi face azi". Şi eu voi adăoga: „Să faci totdeauna azi, ceace îţi trebue pe mâine."

S'ar părea că nimic mai uşor de cât a-ţi face datoria. Şi aşa ar fi, dacă nu ar interveni un tovaraş sau mai bine zis tovarăşă, rău sfâtuitoare: *lenea*, pe care unii o numesc şi Doamnă mare. Dar voiu să căutaţi de la început să scuturaţi jugul ei şi mai cu seamă partea de cuvînt sub forma *„lasă"* să-l eliminaţi din dicţionarul vostru, c'apoi „lasă, că voi învăţa mâine lecţia", „lasă, că mi-oi îndrepta nota bimestrul viitor," mâine te vei trezi cu nota 3, pedepsit, mustrat, consemnat, iar la finele bimestrelor, repetent. Şi în ziua de judecată, în acea zi de adevărată serbătoare, cînd elevii, cari şi-au făcut *datoria*, veseli şi surizînd, vor păşi mândri în sunetul muzicei, ca să'şi primească galoanele—răsplata muncei, repetenţii cu lacrămile înodate în barbă, se vor gândi ce minciună să croiască, ce pretext să invoace pentru a se justifica în faţa părinţilor întristaţi.

Elevi, e greu să-ţi faci datoria; dar nu-i nimic mai plăcut omului, de cât atunci când a învins această greutate. Şi dacă de la început îţi dai silinţa să ţi-o faci, capeţi deprinderea şi atunci eşti asigurat, căci deprinderea devine o a doua natură.

Lenea, nu mai e doamnă mare.

Elevi, am o ultimă recomandaţie să vă fac, recomandaţie, pe care de altfel am făcut-o şi anul trecut şi acei cari au avut ocaziunea să o asculte, s'au putut convinge, că m'am ţinut de ea. Să nu vă bizuiţi de cât pe propriile voastre forţe şi să nu speraţi în nici o înrâurire streină.

Să nu credeţi că cu lacrimile voastre îmi veţi înduioşa inima pentru a interveni pentru un sfert de notă măcar. D-nii Profesori, îmi vor servi de martori, că n'am intervenit absolut pentru nimeni. Inaintea mea toţi sunteţi de o potrivă şi favorurile ca şi pedepsele nu vor fi dictate de cît prin modul vostru de a fi.

Domnule Colonel,
Domnilor Profesori,
Camarazi, ofiţeri şi elevi,

Şcoala îşi face datoria sfântă şi cu această ocaziune în a-şi exprima recunoştinţa, iubirea şi devotamentul neţărmurit, ce poartă capului armatei şi vă roagă ca într'un cuget şi într'un glas să strigăm:

Trăiască M. S. Regele Carol I, Marele nostru Căpitan.

Trăiască M. S. Regina.

Trăiască A. S. R. Principele Ferdinand, viitorul nostru căpitan şi A. S. R. Principesa Maria cu Auguştii lor copii.

Trăiască Augustul elev al acestei şcoale, A. S. R. Principele Carol.

Litere-Ştiinţe-Arte

După o anchetă a unei reviste germane se pare că Gustav Wied represintă literatura daneză din zilele noastre. După ce a rătăcit mult timp în streinătate şi s'a ocupat cu diverse meserii, Wied îşi publică primul volum de nuvele în 1891 sub titlul „Siluete". A avut mare succes.

Marele său merit este un realism psihologic foarte sincer, care arată sub om bestia umană care reapare din cînd în cînd. El e minunat în descrierea celor mici; munca lor grea şi ingrată îl mişcă.

Satiric şi filosof rînd pe rînd Gustav Wied scrie comedii şi drame. Idealismul lui ne cere să aruncăm masca ipocriziei.

In camera sa de culcare, el a a atîrnat o hartă geografică care să'i amintească fără încetare că lumea e tare mică.

*

„Le Temps" a isprăvit seria de articole asupra prieteniei dintre Wagner şi Liszt despre care am vorbit şi noi. Impresia ce-ţi rămîne citind aceste articole e cu totul nefavorabilă marelui autor al lui „Tannhauser". Liszt, din potrivă, apare ca un prieten ideal, ori-cînd gata de jertfă şi de abnegaţie. Wagner, din potrivă, e mic în prietenie, egoist la culme şi chiar meschin.

*

A apărut de sub tipar lucrarea colaboratorului nostru d. Şt. Antim: „Intervenţionismul şi tocmelile agricole", conţinînd articolele publicate în ziarul nostru.

Preţul unei broşure este de 1.50 bani şi se găseşte de vînzare la toate librăriile din ţeară.

*

A reapărut revista „Romînul literar" cu următorul sumar: Un nou volum de Iliria; In chestia Religioasă de A. D. Xenopol; Idea înarmată după Petofi de N. Tinc şi Aşteptare de Mircea Demetriad; Note critice de Caion; Moartea Lăutarului de Mircea Demetriad; informaţiuni literare şi ecouri.

*

Cu ocazia congresului de petrol s'a editat în stabilimentul Göbl o lucrare de o eleganţă uimitoare care a impresionat adînc pe congresiştii străini. Biuroul congresului a publicat o indrumare pentru escursiuni care întrece în totul ori ce lucrare similară din străinătate. Indrumarea aceasta e scrisă în franţuzeşte şi conţine cîte-va broşuri şi planşe. Toate sunt întrunite într'o scoarţă elegant făcută. Broşurele sunt lucrările şi comunicările d-lui Mrazec, Teissegre, Sava Atanasiu, Murgoci, Osiceanu şi Alimănişteanu. Planşele conţin hărţile zonelor de petrol, cîteva profiluri geologice ale regiunei petrolifere şi ale Bărăganului precum şi o hartă a portului Constanţei.

Această lucrare a fost dată fie cărui congresit şi e o amintire pe cît de plăcută pe atît de frumoasă.

Informaţii

O persoană şosită din Belceşti ne aduce la cunoştinţă că spiritele sunt foarte agitate acolo, lucru ce se explică prin faptul următor:

Incă de astă vară ţăranii din Belceşti au cerut să li se împartă moşia Polieni.

Cu toate că această moşie este dată în arendă unei societăţi engleze pentru creşterea vitelor şi exportul cărnei, li s'a promis ţăranilor că cererea lor va fi satisfăcută, crezîndu-se că se va putea rezilia contractul cu numita societate.

Contractul însă nu s'a putut rezilia, cu atît mai mult cu cît societatea engleză cerea daune mari şi ţăranii au repetat cererea lor de sute de ori.

Vazîndu-se însă că spiritele devin din ce în ce mai agitate şi ţăranii nu se liniştesc, s'a hotărît să se vîndă ţăranilor loturile rămase în părăsire, pentru care se fixase o licitaţie în ziua de 4 Septembrie, cînd s'a amînat din cauză că ţăranii adunaţi în număr de 300 erau atît de îndîrjiţi, în cît nu era mult ca să atace pe preotul din sat.

Noua licitaţie s'a fixat pentru mîine şi poimîne; ţăranii însă abia eri au aflat că nu li se vor da de cît loturile rămase în părăsire, căci ei erau convinşi că mîine li se va da pămînturi, după cum li s'a promis!

La licitaţia de mîine va lua parte şi d. Gh. Kernbach, prefectul judeţului.

Cum însă spiritele sunt după cum am spus—foarte agitate, se va interveni ca în afară de secţia de jandarmi din Belceşti, să fie de faţă şi jandarmii din Podul-Iloaiei.

—

Lucrările apei.—Primim spre publicare următorul comunicat oficial din partea administraţiei comunale:

Două ziare din Bucureşti, dînd relaţiuni asupra mersului lucrărilor de la Timişeşti, au afirmat că s'a produs întîrziere în execuţiunea lucrărilor de captare, întîrziere de natură a compromite întreaga lucrare,

Această afirmaţiune e cu totul neîntemeiată. Faptul că întreprinderea n'a urmat în totul în lucrările de la Timişeşti, repartiţiunea referitoare la execuţia lor, a pricinuit oarecare întîrziere, *însă această întîrziere nu poate fi, în nici un chip, de natură a compromite, cît de puţin, succesul acelor lucrări.*

Măsurile, pentru activarea lucrărilor, pe cari le-a luat Direcţ a lucrărilor de aducere a apei şi pe cari cele două ziare le-au interpretat greşit, sînt motivat de dorinţa şi necesitatea ca lucrările să fie terminate cît mai curînd. Acele măsuri au început a avea efect îmbucurător, căci numărul lucrătorilor şi al instalaţiunilor necesare a fost sporit. Acum lucrează la Timişeşti 500—600 lucrători zilnic, funcţionează cinci pompe centrifuge de mare debit pentru epuizarea apei, a şasea pompă va fi în curînd instalată, aşezarea conductei de zidărie la descarcare şi aducţiune se continuă cu mai mari forţe, iar la galeria de captare e de prevăzut—după măsurile luate—că se va executa o parte însemnată din cubul săpăturilor necesare.

Dificultăţile, ce se întîlnesc necontenit la lucrările de captare şi cari au pricinuit întru cîtva întîrzierea lucrărilor, au o cauză îmbucurătoare: volumul foarte mare de apă şi temperatura ei joasă.

Cetăţenii pot să fie liniştiţi şi să aştepte cu încredere epoca de terminare a lucrărilor prevăzută prin contract. Administraţia comunală pune toată silinţa pentru ca lucrările să fie executate repede şi în perfecte condiţii şi e îndreptăţită a crede că Intreprinderea îşi va face datoria pe deplin.

Adăugăm că celelalte lucrări prevăzute a fi executate în această campanie precum şi aprovizionările de tuburi de fontă şi oţel îşi urmează cursul într'un mod, care nu poate justifica nici o temere în ceia ce priveşte mersul bun şi repede al lucrărilor.

—

Astă-zi s'a început clasarea şi rechiziţionarea animalelor şi trăsurilor din oraşul Iaşi.

In judeţ operaţia aceasta se va începe la 1 Octombrie.

D. căp. Ceaur Aslan din regimentul 7 Calaraşi, a fost numit delegat militar în comisiune, în locul d-lui Maior Cătuneanu.

———

D. V. Dan, comandantul corpului de sergenţi, a obţinut un concediu de 10 zile, în care timp va fi suplinit de d Gh. Ştefăniu, ajutor de comandant.

———

D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, care a plecat la Podul-Iloaiei, va cerceta şi chestia lucrătorilor străini de la linia în construcţie Podul-Iloaiei-Hârlău, care refuză să mai lucreze pe acea linie.

———

Fruntaşul nostru d. Alexandru A. Bădărău, a plecat aseară cu acceleratul de 9. şi 5 în Capitală.

—

Cu ocazia sosirei în capitală a d-lui Take Ionescu, d. Jean Th. Florescu fost deputat de Ilfov, a rostit următoarea cuvîntare:

„Capitala sărbătoreşte cu drag şi entuziasm revenirea d-tale printre noi. Dacă venim în număr atît de mare să manifestăm călduros pentru d-ta, fruntaşul între fruntaşi, două sînt cauzele: întâiu pentru încrederea neţărmurită ce au soldaţii conservatori în marea valoare politică a d-tale şi al doilea pentru dragostea personală ce ne leagă pe toţi de d-ta, iubire pe care inima d-tale bună şi mare o radiază asupra neastră a tutulor!...

„Aceste două mari forţe, iubirea şi încrederea partizanilor, sînt condiţiunile necesare unui om politic desăvîrşit. Fără de ele totul e muncă zadarnică.

„Stăpîniţi de aceste idei şi sentimente, ne punem speranţele noastre în vasta putere de concepţie şi muncă a bărbatului superior, care sîntem siguri va da încă zile multe strălucire şi mîndrie marelui partid conservator.

„Iţi zicem dar din fundul inimei: bine ai venit"!

(Urale entuziaste acupăr cuvintele fostului deputat de Ilfov).

D. *Take Ionescu*, foarte bine dispus, a răspuns, mulţumind pentru dragostea ce i se arată, apoi a declarat că nu s'a schimbat întru nimic; cum a fost aşa s'a întors.

Incheind, d-sa a spus: „Vremea odihnei şi a preumblărilor a trecut, acum să ne întoarcem la muncă".

După aceea d. Take Ionescu a strîns mîna amicilor săi şi s'a fotografiat în grup cu dînşii.

Cea mai bună dispoziţie a domnit în acel timp.

Eşind pe peron fostul ministru de finanţe s'a urcat în trăsura d-lui Sc. Arion, care l'a condus la palatul justiţiei.

—

Pagubele cauzate de incendiul de alalta-eri de la baia comunală, au fost evaluate la 3000 lei.

—

Comitetul societăţei de gimnastică, sport şi muzică din localitate va fi convocat zilele acestea, în vederea redeschiderei cursului secţiei pregătitoare pentru maiştrii de gimnastică.

—

D. Ion Mitru, directorul şc. Normală „Vasile Lupu" a plecat la Bucureşti pentru a stărui *în persoană* la mutarea sa cu catedra de istorie la şcoala centrală de fete rămasă vacantă cu moartea lui Gr. Buţureanu. Concurentă la acestă catedră e şi d-na Finţescu, profesoară la Bîrlad şi sora d-lui dr. C. Botez senator din Iaşi.

Cum sistema e de a se numi numai femei la şcolile de fete, mutarea d-lui I. Mitru are puţini sorţi de răuşită.

—

La 30 Septembrie a. c. se va face în mai multe comune rurale alegerea noilor consilii comunale.

———

DIVERSE

— In comuna Cucuteni s'a ivit epidemia de desinterie.

— Alaltă-eri a încetat din viaţă în comuna Negreşti, locuitorul Anghel Gavril în etate de 112 ani.

Defunctul a fost pe vremuri căpitan de poştă.

— Un incendiu a distrus eri dimineaţă casele locuitorului Neculai Grabă din Epureni.

Nu se ştie prin ce împrejurări a luat naştere focul.

— A fost adus şi internat la spitalul Sf. Spiridon băietanul Ioan Iacob din Băiceni, care a fost grav maltratat de nişte hoţi, pe cînd se ducea cu vitele la păscut.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

MUSICA IN ŞCOLI

Invăţămîntul muzicei în şcoli e orînduită după anumite legi fisiologice, de aceea nu e tot-deauna folositor tinerimei, dacă aceste legi nu sunt observate.

Mai ales pianul pentru fetele cari n'au nici o chemare şi cari la o vîrstă unde nici un interes nu le poate face a iubi muzica, e o pacoste. Waltzold a văzut că nevrozele sunt mai dese la fetele cari au început muzica în vrîsta fragedă de cît la acele cari n'au început de cît mai tîrziu. Alţi autori Nactolitzki, Monnard, Bresgen arată că muzica instrumentală face mai mult rău prin modul cum e astăzi predată. Părinţii nu iau nimic în vedere, copiii lor au aptitudini sau nu, iubesc sau nu muzica, cum profesorii de muzică de asemeni nu pot pricepe că ceace lor le place altora poate nu le place sau nu pot pricepe. Aci mai mult ca în ori care altă parte, trebue dezvoltat interesul copilului, trebue ridicat in el sentimentul muzical prin serate muzicale, conferinţe asupra muzicei şi nu trebue începute cursurile de muzică de cît mai tîrziu în clasele superioare. Deja Locke a scris: „viaţa noastră e scurtă spre a putea toate învăţa şi mintea noastră nu poate fi mereu în încordarea dobîndirii nouilor cunoştinţi. Slăbiciunea firei noastre şi morale şi fizice cere o odihnă potrivită străduinţelor şi trebue o bună parte a vieţei să ne odihnim".

Or acest principiu nu e tocmai ascultat în educaţia noastră şi ar trebui pentru acei copii care n'au nici chemare şi cari sunt obosiţi de alte cursuri că muzica şi desemnul să nu fie riguros obligatorii. Dr. Leopold Ewer e indignat că atîtea nenorocite fete, fără nici o dorinţă, fără nici un pic de talent sunt forţate a învăţa un instrument ca pianul. Dar n'ar fi atît; de multe ori muzica are o influenţă nefastă asupra anumitelor temperamente. In general muzica are o acţiune depresivă nu numai asupra sistemului nervos central, dar după Féré şi asupra sistemului neuro-muscular, asupra inimei şi respiraţiei. Ca şi muzica instrumentală, muzica vocală poate pentru anumite temperamente fi folositoare pentru altele dăunătoare. Cîntînd, copilul face sforţări respiratorii mai largi şi mai adînci ceea ce bine înţelese absolut trebuincios şi din punctul acesta de vedere cîntatul n'ar fi decît recomandabil. Cîntînd în fiecare zi capacitatea toracică se dezvoltă. Marii artişti pot expira pînă la 5000 c. c. aer din plămîni într'o singură expiraţie. Tenorul Punz putea cînta toată romanţa die Rose, die Lilie din Dichterlibe de Schuman, fără a opri o singură dată respiraţia.

Cîntatul dezvoltă plămînii, face mai uşoară oxidaţia sîngelui şi poate influenţa în bine şi sistemul nervos. Sub influenţa unei cîntări vesele, uşoare, copii devin mai veseli, mai vioi. Fie-care ştie cum lucrătorii în munca lor obositoare se îmbărbătează prin cîntece sau cîntecele de drum ale soldaţilor îi fac să simtă calea mai scurtă şi mai puţin obositoare. Nu în zadar Spartiaţilor Atenienii au trimes pe Tirteu în vremea războiului lor cu Mesina spre a-i învăţa cîntece de războiu. Şi cîtă dreptate are Goethe: Wo man singt, lass dich ruhig nieder; böse Herzen haben Keine Lieder!

Marro a arătat că muzica în închisori are o acţiune admirabilă asupra prizonierilor.

Cum vedem, muzica e necesară, dar ea trebue interzisă elevilor în plină dezvoltare cum şi în vremea adolescenţei. Marro in cartea sa La puberté a arătat că există o corelaţie între organele de respiraţie şi fonaţie şi organele sexuale. Nu trebue să cînte copiii cari suferă de gît, cari suferă des de iperemia acestui organ. Cît priveşte copii cari suferă de plămîni, bronchite etc..... cîntarea prin gimnastica ei pulmonară nu poate de cît să le fie de folos.

De asemenea copiilor cari au auz senzibil sau bolnav, cîntecul le poate fi nefolositor (F. Pluder „Das Gehör und seine Pflege"). Fetele nu trebuesc să cînte în vremea menstruaţiilor cum arată Albespy în al său „Troubles genitaux et affections des voies aériennes chez la femme.

In predarea muzicei şi cîntului ar fi necesar să se consulte un medic care examinînd copilul va vedea cum sunt dezvoltate organele sale de fonaţie şi respiraţie, va examina auzul copilului etc. Iar profesorul de muzică trebuie să dea atenţie unor principii de higienă: de a observa ca elevii să respire just, să nu reţie o cantitate de aer prea mare în plămîni prin o expiraţie necomplectă, să nu plece prea mult capul pe notele ce le citesc, să nu cînte prea puternic. Şi ar trebui să îi examineze individual cît mai des. Copii schimbă foarte repede glasul şi dacă elevul cîntînd soprano va fi perdut glasul pentru această scară muzicală, el va face sforţări spre a menţine vocea sa ceeace nu e de cît dăunător sănătăţei sale.

DIN ANCHETELE NOASTRE

TRIPOURILE

Am spus într'un număr trecut al ziarului nostru că poliţia noastră visează numai spioni şi anarhişti, turburători ai siguranţei publice, şi nu se ocupă de loc ba încă trece cu vederea, un fapt cu mult mai grav, jocul pe bani prin cârciume şi cafenele în care cad victimă o mulţime de naivi.

Începând cu cafenelele cele mai de lux şi sfârşind cu cîrciumile şi speluncile cele mai murdare, jocurile de noroc se practică pe o scară foarte întinsă, şi —ceia ce e mai trist—toate acestea se petrec sub ochii poliţiei.

Afară de jocul de table care ori cum nu e aşa de riscant, un alt joc care se practică mai mult şi e mai mult gustat, e aşa zisa *maca* în cărţi sau domino care face într'o clipă multe victime prin repeziciunea şi uşurinţa cu care profesioniştii ştiu să înşele pe începători, cari de bună credinţă, buzunăriţi într'o noapte cred că norocul nu i'a ajutat de astă dată şi la prima ocaziune, cu o sumă oarecare în buzunar, vin să încerce din nou norocul, să-şi scoată măcar în parte suma pierdută înainte.

Profesioniştii, jucătorii de meserie, naivi şi ei în vremea lor, dar cari cu timpul s'au perfecţionat în arta aceasta, au un sistem admirabil pentru a prinde în cursă pe naivi.

Mai întâi un tovarăş bun de gură încântă pe naiv, îl aduce la joc şi în primele momente îl face să câştige o bună sumă de bani pentru ca mai apoi *norocul să se întoarcă* şi să-şi piardă şi banii lui proprii.

Aceasta se petrece în cafenele unde mişună *coţcarii* aceştia, cari se compun în majoritate din foşti comercianţi—acum faliţi, ori foşti puşcariaşi, cărora nu le-a mai remas altă sursă de traiu de cât jocurile acestea rentabile pentru dânşii şi pentru care nu depun altă muncă decât abilitatea de a induce în eroare pe adversar. Un alt mijloc întrebuinţat de indivizii aceştia e următorul: un tovarăş de ai lor, se face a juca tovărăşie cu naivul căzut în cursă şi fie că joacă acesta când e expus la perdere—fie că joacă tovarăşul care se lasă să piardă, la sfârşit tovarăşul îşi ia înapoi suma pusă tovărăşie iar cealaltă o împarte pe din două cu individul care a jucat singur.

Dar mizerabili de aceştia nu se găsesc numai prin cafenele ci şi prin cârciumi, Aci se petrec lucruri groaznice. Stăpînul ştie cele mai de multe ori suma ce eventual ar avea-o în buzunar unul din consumatori. Imediat înştiinţează un tovarăş care vine şi intră în vorbă cu clientul, bine înţăles la un pahar cu vin.

Odată planul făcut se începe jocul de cărţi şi clientul e furat pe încetişorul, care din cauza alcoolului nu-şi mai dă socoteală de ceiace e în jurul lui şi e furat pe faţă spre marea satisfacţiune a stăpînuluì, care ştie că afacerea asta rentează.

Cazul denunţat de noi a se fi petrecut la o cârciumă din strada Sf. Spiridon, vine să întărească spusele noastre. Un popă, care avea asupra lui o sumă frumoasă, era cît pe aci să cadă victimă lăcomiei acestor indivizi fără suflet.

Dar câte altele nu se vor fi petrecînd o noapte întreagă în cele o sută şi mai bine de tripouri ale Iaşului, tolerate cu bună ştiinţă de poliţia noastră.

Credem că e timpul să se caute a se pune capăt odată acestei ticăloşii, oprindu-se cu desăvârşire orice joc prin cafenele sau cîrciumi.

Ultime informaţii

Parchetul a fost vestit că astă noapte doi indivizi, spărgând un părete de la cîrciuma lui Vasiliu dela capul Dealului, comuna Copou, s'au introdus înăuntru şi găsind numai pe soţia cîrciumarului, Elena Vasiliu, au legat'o şi au maltratat'o foarte grav.

Tocmai însă când răscoleau prin casă, căutând locul banilor, treceau pe acolo nişte cărăuşi, care fură atraşi de ţipetele Elenei Vasiliu şi care se îndreptară spre cârciumă.

Cei doi hoţi văzându-se în primejdia de a fi prinşi, s'au mulţumit numai cu cei 24 lei ce'i luaseră dintr'un saltar, şi au luat'o la fugă, dispărând.

S'a dat ordin secţiei de jandarmi din Copou, spre a face cercetări pentru aflarea hoţilor.

Se ştie că d. Petru Bogdan, directorul unei şcoale primare din Huşi, a manifestat într'o zi în chip ostil, la o berărie, în contra prefectului de Fălciu, d. dr. Lupu.

Astăzi cazul a fost adus la cunoştinţa rectoratului de Iaşi de către ministerul şcoalelor, care cere darea în judecată a d-lui P. Bogdan înaintea comisiunei de judecată a institutorilor.

Termenul de judecată se va fixa zilele acestea.

La judecătoria ocol. III s'a judecat astăzi curioasa speţă prin care un evreu, cu numele Schwarz, dă în judecată consiliul de administraţie al societăţei de bine-facere „Fraterna" pentru că acest consiliu a distituit d'intre membrii societăţei pe d. Schwarz. Procesul s'a pledat peste 2 ore. D. D. Alexandrescu, profesor universitar, represinta interesele societăţei, iar reclamantul era asistat de d. Dimitriu.

Pronunţarea pe mîine.

Dela consiliul Comunal.— Aseară membrii consiliului comunal s'au întrunit din nou, sub preşidenţia d-lui N. Gane, primarul oraşului.

Consiliul s'a ocupat cu votarea mai multor credite şi a aprobat contul de gestiune al spitalului de copii „Caritatea" pe anul 1906—1907.

De asemeni consiliul s'a ocupat cu chestia imobilelor care au fost expropiate şi s'a decis ca acele imobile să fie plătite din fondul destinat pentru alimentarea oraşului cu apă.

Membrii consiliului comunal se vor întruni din nou Vineri, la ora 5 p. m.

Am anunţat că d. C. B. Pennescu vrea să facă zilele acestea cîte-va schimbări la Epitropia Sf. Spiridon.

Schimbările plănuite de d. Pennescu vor cuprinde deocamdată numai serviciul silvic al Epitropiei.

Aseară la cafeneaua Zilberştein din str. Veche, de la o lampă stricată s'au aprins perdelele şi într'o clipă toate lucrurile din cameră au fost cuprinse de flăcări.

Sărind locatarii, cu mare greutate au putut localiza focul.

Pe strada Lăpuşneanu a urmat astă-zi un viu schimb de vorbe între un militar superior şi un student.

Studentul a trimis martori militarului.

Secţie II a Curţei va cerceta astă-zi apelurile făcute de d-nii I. Corjescu, presidentul tribunalului de notariat şi I. Popescu, fostul grefier al acelei secţiuni, cari au fost condemnaţi de fisc la cîte 100 lei amendă, pentru insuficienta timbrare a unui act.

Consiliul profesoral al facultăţei de drept din Iaşi a fost convocat pentru Sîmbătă, 22 c. ora 10 a. m. spre a proceda la alegerea unui decan.

Rectorul Universităiei din Iaşi a cerut ministerului de interne să cedeze Universităţei ceasornicul palatului administrativ din Iaşi.

D. *Gh. Vântu*, defensor eclesiastic, a fost eri în anchetă la biserica sf. Spiridon, în urma unei scrisori semnată de un nume fictiv—prin care se aduceau mai multe învinuiri preotului D. Popa.

Ancheta a găsit foarte bine pe preotul Popa şi defensorul nu s'a putut opri de a aduce vii mulţumiri celui anchetat de felul cum ştie să-şi îndeplinească serviciul său.

Luăm act.

Alegerea noului rector al Universităţei, în locul d-lui C. Climescu, al cărui mandat expiră, se va face în ziua de 7 Octombrie a. c.

Comitetul teatral întrunindu-se eri, a acordat o pensie de 425 lei anual minorilor regretatului Al. Rădulescu-Marius, fost artist societar al Teatrului naţional.

Şcolile secondare din Iaşi s'au deschis regulat de Luni 17 a. c. Azi suntem Mercuri şi nici până acum n'au sosit de la minister nici listele *adevăraţilor* profesori *legal* numiţi nici distribuirea orelor. Ba ce e mai mult la şcoala Normală „Vasile Lupu" a venit o listă cu profesori *morţi* ca pr. I. Vasiliu.

Se pierde timp în zadar şi se mai zice că Haret e omul *şcoalei* şi al *ordinei*. El a ajuns omul *desordinei* dacă nu şi al *răscoalei*.

Căsătorie în lumea artistică.

La ofiţeratul stărei civile din Iaşi se va oficia curînd căsătoria d-rei Maria Vecera cu d. C. Ionescu, apreciatul societar al teatrului nostru.

D-ra Vecera este şi ea o bună actoriţă care a făcut parte, cu succes, din trupele din Iaşi, cari s'au distins în turneurile prin ţară.

Felicităm viitoarea pereche.

D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, a plecat azi dimineaţă în inspecţie la Podul Iloaiei, iar mîine dimineaţă se va duce la Belceşti.

Curtea cu juri negăsind eri dovezi suficiente asupra faptelor ce se imputau lui D. Iacobescu şi P. Costoglu, a adus un verdict negativ, achitîndu-i.

Casa bisericei a aprobat licitaţia ţinută pentru ridicarea unei capele la şcoala normală „Vasile Lupu". Clădirea se va începe în primăvara anului viitor.

Tribunalul de Galaţi care avea să se pronunţe ieri în privinţa cererei de punere sub interdicţie a d-nei Eufrosina Catargiu, a amînat pronunţarea sentinţei pentru mîine Joi 20 Septembrie.

Aflăm cu plăcere logodna drăgălaşei d-şoare Olga Mihailescu, cu d. P. Nicoleanu, avocat, fiul d-lui Nicoleanu din Botoşani.

Judiciare.—Poimîne trib. sec. 1 va juca procesul lui Pericle Contingeanu, penfalşificarea unor poliţe.

— Autorităţile au început să descopere tripourile, care am spus că sunt în număr destul de mare în localitate.

Din ordinul d-lui procuror Kessim astă-noapte s'au făcut *4* arestări la cafeneaua România.

Cei 3 arestaţi au fost aduşi la parchet

— Astăzi a venit înaintea curţei de Apel sec. I apelul făcut de d. Mircea Serion, contra sentinţei tribunalului prin care a fost condamnat la 10 zile închisoare şi 200 lei amendă, pentru ultragiu adus fostului administrator financiar Z. Pantazi, în exerciţiul funcţiunei.

Se ştie că Serion a fost dat judecăţei pentrucă anul trecut, în Septembrie, ducându-se în cabinetul administratorului financiar de atunci Z. Pantazi, i-a cerut un concediu şi fiind refuzat, a ultragiat pe administrator lovindu-l.

Mircea Serion a fost aparat de d. G. Mârzescu.

Curtea după o deliberare de o jumătate de oră a admis în parte apelul lui Serion, reducînd pedeapsă la 400 lei amendă şi respingînd apelul procurorului.

Mâine se va judeca de tribunalul Iaşi, secţia III-a, divergenţa ivită în procesul reclamat de d. C. Codrescu contra d-lui B. Juster, pentru daune din cauza neexecutărei unei convenţiuni, ce ar fi intervenit între d-lor. Divergenţa nu poartă chiar asupra fondului procesului, ci asupra unui preparator admis de judecată.

Intr'adevăr d. Codrescu a cerut şi obţinut facerea unei expertise, numindu-se la primul termen faţă cu ambele părţi, pe d. Cantacuzin Pascanu. Acesta refuzînd, s'a numit de tribunal fără a consulta în prealabil părţile pe d. Stroici.

La şedinţa anterioară apărătorii lui Berman Iuster au cerut anularea expertisei pentru motivul neconsultărei părţilor. Tribunalul admiţînd incidentul propus a anulat expertisa şi apoi părţile neînţelegându-se în privinţa unui nou expert, Tribunalul a numit ex oficio tot pe d. Stroici. La şedinţa precedentă s'a cerut din nou anularea expertisei, fiind-că expertul d. Stroici s'ar fi pronunţat înainte de a fi numit. Asupra acestei chesiuni după lungi desbateri s'a ivit divergenţă, care urmează a fi tranşată mâine.

Curtea cu juri.— Astă-zi a venit înaintea Curţei cu juri, judecarea procesului preotului lipovenesc Neculai Vaviloff din Tg.-Frumos, care era acuzat că abuzînd de ascendenţa ce o are asupra locuitorilor lipoveni din acea localitate, prin uneltiri i-a provocat la devastările, care au avut loc în ziua de 2 Martie a. c. la Tg.-Frumos, fapt pedepsit de art. 47 c. p. combinat cu art. 352 şi 354.

Curtea era presidată ca şi eri de d. D. Profiriu, membru al Curţei de Apel, asistat de d-nii: Iulian Teodorescu şi Hipolit Mîrzescu, iar fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim-procuror M. Ghinea-Ionescu.

Acuzatul e aparat de d. avocat Abgar Buicliu.

In momentul cînd scriem aceste rînduri, se continuă cu ascultarea martorilor. Pînă acum s'au ascultat pe d-nii: căp. Gh. Corjescu, către care preotul lipovenesc, întrebat de acesta, a spus că „ţăranii fac bine, căci au dreptate", şi d. Menciu, poliţaiul din Tg.-Frumos.

*

După ce s'a interogat toţi martorii, d. prim-procuror Ghinea-Ionescu a susţinut acuzarea, iar d. avocat A. Buicliu apărarea.

Juraţii au adus un verdict negatiz, în urma căruia curtea a pronunţat achitarea.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 19 Septembre

Serbările de la Galaţi

Galaţi.—M. S. Regele şi A. S. R. Principesa Maria au sosit astă-zi dimineaţă aci pentru a lua parte la serbarea botezului torpiloarelor marinei militare.

Cu un tren special au sosit şi d-nii miniştrii Dim. A. Sturdza, Ionel Brăteanu, V. G Morţun şi General Averescu.

Serbarea a fost splendidă, favorizată de un timp splendid. O mulţime imensă a participat şi aclamat pe Suverani.

M. S. Regele şi A. S. Regală, întovărăşiţi de suită, au plecat apoi cu vaporul în spre Cerna-Vodă de unde se vor duce pe cîmpul manevrelor.

Victimele inundaţiilor

Malaga.—Totalul victimelor inundaţiilor este de 67 înecaţi; sunt deasemenea 29 dispăruţi.

Armata Chineză

Peking, —Imparatul a sancţionat reforma armatei elaborată de către ministerul de răsboiu şi a ordonat formarea de 36 diviziuni pînă la 1912.

Demers comun

Viena.—Reprezentanţii tuturor statelor europene semnatare ale tratatului de la Berlin au fost însărcinaţi de către guvernele lor de a sprijini demersurile făcute eri de către reprezentanţii puterilar înţălese, privitor la interpretarea articolului 3 din programul de la Muerszeteg.

Nenorocire

Orownictown (Massachussets).—Crucişătorul „Demon" s'a ciocnit astă-noapte cu un alt vas. Un ofiţer a fost ucis; mai mulţi mateloţi au fost aruncaţi în mare peste bord.

Acord complect

Paris.—Se confirmă că toate puterile representate în Maroc, s'au pus de acord asupra măsurilor de luat în scopul de a se împedeca contrabanda resboiului de coastă şi care vor fi puse în executare cu toate rezervele făcute de către Spania.

Casablanca.—Se comunică cu data de 30 Septembrie că serviciul de informaţiuni făcut spre a se verica importanţa Mehaley, a aflat că aceasta nu are intenţia de a merge asupra Casablancei. Nimic nu permite a se bănui intenţiile pacifice ale lui Mulay Hafid. D. Regnault a înştiinţat pe Sultan că va merge la Rabat de îndată ce drumul va fi practicabil. Din causa noilor măsuri sanitare de la Oran, consulul Franţei şi Maghzenul iau măsuri profiloctice şi preventive. Reintoarcerea indigenilor continuă, fără incident. Mersul lor este însă puţin animat.

Chestia Macedoneană

Atena. — Toată presa publicînd textul comunicărei austro-ruse, este satisfăcătoare că recomandaţiile puterilor cu privire la Macedonia au fost adresate tuturor capitalelor balcanice şi speră că populaţiile rivale se vor linişti dacă toate se vor arata sincere şi leale în supunerea către politica urmată de marile puteri.

Ziarul „Acropolis" conciliază pe Grecii din Macedonia de a arata cei dintăi diferenţa pentru sfaturile Europei şi de a deveni sprijinitorii reformelor la care asociază şi pe ţările balcanice şi constată cu satisfacţie hotărîrea de a impune tuturor dorinţa lor pentru liniştirea Macedoniei.

Sinucidere ?

Paris.—D. Collet, senator, a decedat subit.

După ziarul „le Temps" senatorul Collet s'ar fi sinucis trăgîndu-şi un glonte de revolver în tîmplă.

Grevă

Viena. — Personalul căilor ferate private Nordvestbahn şi Staatsenbahn s'au pus în grevă.

Obstrucţiunea a fost evitată la Sudbahnain, în urma încheerei unui acord privitor la salarii.

Prînz de Gală

Viena.—Aseară un prînz a avut loc la Curte, la care au luat parte Marele Duce Vladimir, Marea Ducesă şi suita şi demnitarii Curţei.

Marele Duce şi soţia sa au plecat aseară spre Veneţia, fiind însoţiţi pînă la gară de către Impăratul. Salutările de adio au fost foarte cordiale.

Apropiere Japono-Statele-Unite

Tokio. — Cu ocazia unui banchet, d. Taft ministrul de răsboiu al Statelor-Unite a declarat că numai un nor a plutit peste amiciţia de 50 ani dintre Japonia şi Statele Unite.

Cel mai mare cutremur de pămînt din acest veac nu ar putea să sdruncine amiciţia dintre cele două ţeri. Afacerea de la San Francisco a fost regulată pe cale diplomatică în mod onorabil. Războiul între Japonia şi Statele-Untte ar fi o crimă în contra civilizaţiei; nici unul din aceste două popoare nu voeşte aceasta. De aceea cele două guverne respective îşi întind toţi nervii pentru a înlătura un rezboiu. Ambele sunt animate de cea mai mare bună-voinţă către altul.

Revoltă

Petersbug.— In legătură cu incidentul petrecut la regimentul Brest din Sevastopol, au fost arestaţi acolo mai mulţi militari între care fostul locotenent de artilerie Griesky.

După agenţia Vestnic, e probabil că afacerea de la Sevastopol a provocat svonul despre o pretinsă revoltă pe vasele flotei Mărei Negre.

A apărut,

Şi se află de vînzare la toate librăriile volumul:

Interventionismul
şi
tocmelile agricole
de **St. Antim**
Preţul lei 1.50.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

Pentru Corespondenţă Engleză

Işi oferă serviciile sale D-lor Comercianţi, un domn cunoscând perfect limba Engleză. Asemenea se oferă a preda această limbă doritorilor. A se adresa sub W. E. la tipografia H. Goldner.

DE INCHIRIET

Câte-va apartamente de cîte două şi trei odăi cu bucătărie etc. din casele D-lui S. Diamant din Iaşi strada Păcurari No. 97.

A se adresa pentru condiţiuni D-lui M. C. DRACŞANEANU Avocat str. Sf. Sava 16.

Scoala Mixta
Curs primar, preparator şi Grădina de Copii
Autorizată de Onor. Minister
Pauline I. Rang
Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete
— *Strada Romînă 34 Iaşi* —
Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.
EXAMENE LA STAT
Numeroşi elevi din sesiunea Iunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.
Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.
Cursurile încep la 3 Septembrie.
Preţuri modeste.

GH. BALTĂ
AVOCAT
42 Strada Carol 42.—Iaşi
Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

Lecţiuni de piano
PREDĂ
D-ra Sidonia Hogaş
Absolventă a Conservatorului din Iaşi
Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

Docent Dr. ZOSIN
Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris
BOALE NERVOASE ŞI INTERNE
Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.
Str. Armeană 15

Institutele-Unite
IASI
Anul al 42-lea
Curs primar şi secuudar
Se primese elevi interni,
semi-interni şi extern
Inscrierile incep la 15 August 1907

D-ra Natalie Neagu
Rochii şi confecţiuni
CALEA VICTORIEI 32
De la Sf. Dumitru Calea Victoriei 28
Reîntorcîndu-se din Paris anunţă distinsa sa clientelă cît şi întregul public că şi-a redeschis atelierul seu de confecţii.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sfт. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi sal:n 3,4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual,

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	O jumatate loz 52 lei
Un sfert de loz 26 lei	Una optime de loz 13 lei

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, [illegible]

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiileorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĚ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care flaşă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi — New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 95
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.— Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 248.—Vineri 21 Septembrie 1907

Pretinsa noastră civilizaţie

Sunt aşa de minciunoase laudele pe cari ni le facem şi care ni se fac, de progresele uimitoare pe care le-am realizat în ultimele decenii, în cît privind superficial la toate instituţiile noastre vedem imediat atmosfera sălbatecă şi primitivă a deceniilor din urmă.

Progresul şi civilizaţia au rămas la frontiere, am importat doar simulacrul acestora şi nu facem de cît a maimuţări ţările adevărat culte şi civilizate. Lăsăm la o parte ignoranţa a mai bine de cinci milioane, boala şi mizeria lor—dar în tîrgurile noastre, în oraşele noastre, în relaţiile noastre zilnice avem procedeuri şi maniere încă de pe timpul Turcilor şi cari ne isbesc în faţă arătîndu-ne primitivitatea moravurilor noastre.

După cinci decenii de politică constituţională, cu libertatea presei şi a conştiinţei, cu libertatea de a gîndi şi a voi, nu avem încă în discuţiile noastre de presă nimic înălţător, nimic liber şi emancipat. Incătuşaţi vederilor nu putem discuta de cît pătimaş şi în alegerea termenilor de discuţie întrebuinţăm aceeaşi metodă puţin urbană, care formează şi substratul discuţiilor de stradă, cafenea şi salon.

Nu am putut pînă azi a rîdica polemica la o discuţie de vederi şi principii, la susţinerea sau combaterea unei doctrini, ci alergăm pururea la mizerabila polemica de persoane. A terfeli pe un om, a-l coborî în discuţiile de stradă, a-l înjosi cu epitetele cele mai murdare, e procedeul cel mai reuşit şi singurul în vigoare la noi.

Şi dacă a fost o presă care a întrebuinţat mai cu seamă aceste procedeuri, o presă care n'a putut nici odată să se scape de aceste graţiozităţi de mahala, a fost fără discuţie, presa liberală. Adresîndu-se în special unei clientele politice anumite, redactată în general de oameni impulsivi cari formează totdeauna grosul partidelor demagogice şi de un revoluţionarism îndoelnic—gazetele liberale au excelat şi excelează în această artă.

Nimeni n'a uitat că în momentele cele mai solemne din viaţa noastră naţională; atunci cînd toate pasiunile politice, toate interesele de partid şi până şi spiritul de partid atît de necesar existenţei ori cărei grupări politice, dispăruseră—numai gazetele liberale continuau opera lor nefastă de a insulta şi ponegri pe adversari. Nu mai departe, ziua de 13 Martie şi acele cari au urmat acestei date memorabile, vor fi o dovadă a îngustimei de vederi şi a barbariei acestei prese primitive. A trebuit ca un ministru să intervie spre a potoli atitudinea prea zeloasă a organelor sale.

Cu toată obiectivitatea cu care au scris ziarele conservatoare, cu toată tendinţa de a aduce şi în presa noastră moravurile presei europene, ziarele liberale au continuat mai departe a fi expresia brutalităţei şi neobrăzării şi a răspunde murdar la pacinicile şi urbanele atacuri pe cari le primeau.

Şi dacă era încă permis ziarelor liberale, scrise în limba ţărei, de a rămînea la vechiul procedeu, nu era absolut indicat acestei prese redactată într'o limbă universală, de a avea o atitudine murdară şi ruşinoasă. Pe cînd prima alimentează o populaţie avidă de o aşa literatură şi a cărei mentalitate nu întrece în nimic pe a redactorilor; ziarul francez liberal fiind însă cetit şi de diplomaţia străină de la noi şi de presa străină, are nevoe de un stil mai european.

De acea nu i se trece orice atitudine şi patronii ei ar trebui să fie responsabili de atacurile murdare cari pornesc din oficina acestui ziar, căci ele nu ponegresc numai persoanele pe cari le atacă, dar ponegresc întreaga noastră ţară şi pe Monarhul ei. Şi nu e permis unui redactoraş-franţuz de a insulta pe un fost sfetnic al Tronului şi care se bucură de încrederea şi stima Suveranului său, căci aceste lovituri dacă ar avea crezare dincolo de frontiere, ar scădea prestigiul Tronului şi al Ţărei noastre. E bucuros faptul că diplomaţia străină de la noi cum şi presa străină ne socotesc de primitivi şi sălbateci, iar toate invinuirile aruncate, de minciuni—ca să nu mai inzistăm asupra lor.

Am voit să relevăm ceea ce spuneam începînd aceste rînduri, că pretinsa noastră civilizaţie nu e de cît o minciună care ascunde la obîrşie aceeaşi mentalitate de acum cincizeci de ani, iar presa a rămas la aceleaşi procedeuri ordinare şi meschine!

De acum la lucru!

„A trecut vremea petrecerilor şi al odihnei, de acum trebuie să ne punem la lucru", ast-fel a respuns ilustrul fruntaş Take Ionescu acelora cari îi urau bună sosire. Cine cunoaşte în deaproape munca titanică pe care o depune acest fruntaş barbat politic în folosul ţărei, îşi dă perfect seama şi de însemnătatea acelor cuvinte şi de importanţa acţiunei ce-şi propune d-sa.

„De acum la lucru"—căci vremea vremuieşte dar multe au rămas tot astfel. Ticăloşia exasperantă a stărei de lucruri n'a fost îndepărtată; ameliorarea nu s'a produs; în schimb o stare anarhică in spirite şi o totală lipsă de înfrînare în toate. Poftele scormonite aşteaptă cu nerăbdare îndestulare, cei aţiţaţi privesc cu neîncredere, iar cei chemaţi a îmbuna mersul lucrurilor se frămîntă în groaznice dureri de facere—şi complicaţiuni neaşteptate, care să îngreuieze,— poate chiar să pericliteze totul—încep a se arăta la orizont.

Şi în astfel de împrejurări ori-ce sforţare, ori-ce energie desfăşurată este acceptată cu entuziasm. Cu atît mai mult recunoştinţa se îndreaptă spre acei cari, mînaţi de iubirea ferbinte de ţară, vin hotărîţi de a pune în serviciul patriei tot marele lor talent şi enorma lor putere de muncă.

Şi nu se putea ca între cei dintăi, să nu se afle şi acel om pe care dragostea unui partid şi al ţărei întregi îl urmează pe deplin.

Take Ionescu nu poate precupeţi munca sa folositoare şi nu poate pune condiţii cînd ie vorba de interese superioare şi generale. Omul, care ştie să superiorizeze totul, care prin vasta-i inteligenţă ştie să ridice chestiunile la înălţimi necunoscute iar prin marea lui inimă ştie să îmbrăţoşeze întreaga ţară, odată revenit în ţară nu putea să se intereseze de micile mizerii, de acţiunile pornite din ură sau ambiţii şi pentru montarea cărora unii găsesc suficient timp şi energie—in aceste vremuri cînd toate energiile trebuesc economisite spre a fi în întregime utilizate în folosul ţărei.

Take Ionescu priveşte spre sferi prea senine pentru a putea arunca o privire asupra micilor mizerii omeneşti!

Şi de aceia lumea a înţăles în întregimea lor cuvintele ilustrului fruntaş: nu trebuie să ne ocupăm de cele mici ci la lucru pentru mărirea patriei.

C. Sorin.

Evenimentele se urmăresc

Evenimentele se urmăresc şi cu o repeziciune care trebue de relevat. A ascunde din nou cum am făcut-o pînă azi nu mai merge, căci am văzut rezultatele desastruoase pe cari le-am avut pentru tăcerea nechibzuită din trecut. Autorităţile de asemeni ar trebui să n'arunce mantaua nepăsărei peste evenimente pe cari le ştie, prin faptul acesta nu serveşte în nimic opinia publică care e alarmată prin svonurile particulare şi care au toată încrederea.

Bine înţeles că autorităţilor locale cel puţin nu le convine a fi sincere căci multe din excésele cari se fac şi din acele cari se vor face şi pentru toată atmosfera care planează la ţară sunt în primul rînd ele vinovate. Am spus'o de astăvară că peregrinoţiile d-lui Ursu la ţară sunt dăunătoare, că ele vor fi înţelese rău şi că vom avea ca consecinţă o mentalitate foarte îngrijitoare la ţarani.

Prevederile noastre sunt juste şi de acea autorităţilor cari au ocrotit voiajurile electorale ale d-lui Ursu nu le convine adevărul situaţiei de azi pe care o ascunde sub diferite subterfugii.

Ori iată care e spiritul de la ţară: ţăranii cred absolut că în toamna aceasta se va pune în aplicare programul partidului liberal şi de unde, nu ştim, cer aplicarea unui program al d-lui C. Stere?

Ei vin în fiecare zi la primărie şi întreabă pe primari dacă a venit ceva de la „gubern" relativ la tocmeli şi la pămînt. In toate comunele unde trebuesc să se reînoiască contractele de arendare, ţaranii cer să li se arendeze lor moşiile şi mai mult acolo unde există contracte în fiinţă ei cer să se rezilieze contractele şi să le fie lor arendate. Cazul de la Belceşti, unde sunt astăzi adunate toate autorităţile administrative spre a potoli spiritele, nu e unic şi e ceva simptomatic că aceste răzvrătiri încep zilele acestea. Zicem simptomatic căci se spune că ţăranii încep aceste mişcări bazîndu-se ca armatele fiind concentrate pentru manevre, ei vor avea mînă liberă în toată Moldova.

Iată de ce credem că autorităţile noastre ar trebui să ia măsuri energice şi să preîntimpine evenimentele cari se urmăresc cu repeziciune făcînd totul spre a linişti opinia publică.

Dl. Panu intervine

Publicul cetitor al *Septămînei* d-lui Panu a rămas surprins cu drept cuvînt de atenţiunea ce a dat alegerilor comunale dela Huşi, unde fiind în luptă 2 liste liberale a reuşit lista liberală dizidentă la col. I, cu concursul partidului conservator, şi lista liberală administrativă la col. II.

Dl. Panu ia vădit partea liberalilor dizidenţi din Fălciu, de şi tot în aceiaşi *Săptămînă* d-sa apără pe *veresie* pe dl. Haret, necunoscînd chestia.

Amîndouă aceste atitudini: cu disidenţii liberali la Huşi şi cu guvernul la Bucureşti, îşi au explicarea.

La Bucureşti dl. Panu e cu dl. Haret şi pentru d-sa, pentru că... pentru că chiar eri dl. Haret a angajat ca advocat în procesul cu profesorii, la contencios, pe dl. Panu, alături cu d-nii I. Saita şi I. Cezărescu.

Va avea acum prilej d. Panu să cunoască foarte bine chestia ilegalităţilor d-lui Haret şi să se convingă de ce porniri pătimaşe, e stăpînit dl. Haret în al 3-lea al său minister.

Ori cît de *oneros* i-ar fi *onorarul* d-sale de avocat, simţul dreptăţii şi al legalităţei aşa de tare la d. Panu îl va sili să desaprobe pe ministrul pătimaş.

Cît despre părtinirea dizidenţei liberale la Huşi explicarea e aceasta. Dl. Panu are multe amintiri despre Fălciu şi de bine şi de rău. Acolo d-sa s'a întîlnit dese ori cu răposatul Teleman şi amintirile sale despre rolul Telemăneştilor sînt tendenţios date în rubricile din *Săptămâna*.

Mai mult, d-sa are la Huşi vechi şi statornici prieteni, cari numai de dragul lui s'au înscris la liberali, cum sunt fraţii Dobreni. Pe unul—Ionică—l'a făcut deputat; pe altul—Dobrea — vroeşte să-l vadă primar.

Apoi e persoana d-lui N. Cişman, care e pentru d. Panu un vechiu motiv de atenţiune pentru dizidenţa liberală. D. Panu are pentru N. Cişman veche prietenie; chiar în 1899 d-sa era partizanul unei conlucrări pe faţă cu Cişman, cînd d-sa avea situaţie la Huşi. Cum însă legătura între Cişman şi C. Teleman era mai eficace, deşi mai *materială*, nu de ordin moral, d-sa a lucrat cu C. Teleman şi l'a scos la colegiul I de Senat contra lui T. Tutov.

D. Panu lasă lucrurile încurcate în notiţa din „Săptămâna". Nu ştiu ce va face guvernul faţă cu alegerea de la col I. E treaba lui *şi nu mă amestec.*

Dar imediat dă directiva: „alegătorii s'au pronunţat pentru lista Cişman-Dobreanu; *guvernul n'are de cît să se închine.* Dr. Munteanu trebue şi de astă dată să rămâie de pe lături". Cred că şi Cişman-Dobreanu sînt tot aşa de buni liberali ca şi Dr. Munteanu.

Dar pe dl. Panu îl încurcă situaţia d-lui N. Lupu, prefectul. Şi se mulţumeşte numai a spune „cred că guvernul va lua măsuri..."

Ce-l va interesa pe dl. Panu măsurile luate de guvern, dacă d-sa nu se amestecă?

In ori-ce caz constatăm că una scrie d. Panu şi alta face... d-sa intervine.

OAMENI ŞI LUCRURI

Către ceriu

Neaşteptata reuşită—chiar dacă e încă tot o reuşită relativă—a contelui Zeppelin, inventatorul unui balon cu cîrmă, inspiră în momentul de faţă nuoi şi întemeiate speranţe: e un nou pas făcut pe scara uriaşă menită a ne apropia de ceriu, scară de muncă, de gîndire, de cercetări şi de progres,— iar nu scara naivei răzvrătiri de care vorbeşte vechiul mit al Babelului.

Cele cîteva excursiuni în aer întreprinse de contele Zeppelin la Friedrichshafen în Germania întrec, pare-se, în siguranţă şi preciziune pe cele de pînă acum, în care intră şi acele făcute în Franţa, Anglia şi America. Dacă mai adăugăm şi amănuntul că contele în chestiune e pasionat de idealul unei descoperiri desăvîrşite; că şi-a jertfit averea numai într'acest scop, nu putem să nu privim cu încredere viitorul apropiat care, în sfîrşit, va pune la îndămîna noastră spaţiul imens, aşa după cum avem pînă astăzi uscatul şi apa.

A vorbi de stăpînirea spaţiului în univers—e poate temerar; acel spaţiu din care noi vedem o parte infimă, poate moleculară, e de o imensitate pe care mentalitatea noastră de om şi locuitor al pămîntului n'o poate macar concepe. Cu toate acestea există în noi o năzuinţă firească pentru a ne apropia măcar în foarte mică măsură de celelalte corpuri, de celelalte „pămînturi" din haosul nemărginit ce alcătueşte noţiunea vagă de univers. Şi, netăgăduit că, unul din foloasele imediate ale aeronauticei va fi şi înlesnirea observaţiei, studiului corpurilor cereşti dintre care în primul loc ne ademeneşte Marte, planeta mai „apropiată" de noi — în sensul fizic, iar nu în senzul distanţei propriu zise.

Despre această planetă zicea Flammarion că pare un colţ pămîntesc: continente, mări, insule, maluri, peninsule, golfuri, capuri, ape, nouri, ploi, inundaţii, zăpezi, anotimpuri, ierni şi veri, primăveri şi toamne, zile şi nopţi, dimineţi şi seri, — totul aproape ca la noi pe pămînt.

„In frumoasele nopţi instelate cînd examinăm lumea lui Marte, nu ne putem opri de a întreba dacă soarele care luminează această lume la fel cu a noastră nu luminează nimic viu, dacă ploile nu fac să rodească nimic, dacă acea atmosferă nu e respirată de nici o fiinţă şi dacă lumea această a lui Marte care se rostogoleşte cu iuţală în spaţiu e ca un tren gol, fără călători? Prin ce minune de permanenta sterilizare forţele naturei, pururi aceleaşi, ar fi rămas acolo pururi, neactive şi sterpe?"

Pe noi, vieţuitori pămînteşti, ne obsedează misterul acestei existenţe cereşti: căci în lipsa credinţei religioase, încă simţim o tainică chemare înaripată către înălţimile nepătrunse, chemare mai presus de mijloacele, priceperea şi îndemînarea noastră.

Cum oare i-or fi chinuind încă pe cei din alte planete, dacă sunt, cugetă şi trăiesc şi dacă traiul lor are acelaş înţăles şi rost ca al nostru? Iar în timp ce noi ne luptăm ca să cucerim cîţi-va kilometri în spaţiu, cît oare vor fi biruit ei din milioanele de kilometri ce ne despart de cea mai apropiată stea?

Rodion

Aniversarea morţei lui Zola

Sunt cinci ani de când Emile Zola s'a stins într'un accident banal, asfixiat de un cămin necurăţit. Aniversarea morţei lui trebue să fie vecinic prilejul de evocare a figurei acestea nobile şi puternice. Şi dacă azi ar fi un nou Plutarc care ar scrie viaţa oamenilor de bine şi demnă de imitat alăturea de un Tolstoi, Claude Bernard, Berthelot, n'ar lipsi nici acea a lui Zola care a fost simbolul cinstei, muncei şi devotamentului. E o datorie de a aminti de el 'cât mai des, biografia lui e un stimulent al generaţiilor de azi.

Sărac, lipsit de orice sprijin material, autorul lui „Rougon-Maquart" s'a luptat de timpuriu cu viaţa. Din vîrsta cea mai fragedă, el a trebuit să'şi agonisască cele necesare existenţei. Primul adăpost l-a găsit într'o librărie cunoscută din Paris, în care s'au scurs primii ani ai adolescenţei sale.

Plictisit de slujba asta, Zola îşi părăsi patronul,—căutând, aiurea, o îndeletnicire nouă. El încearcă toate carierile imaginabile. Cînd e artist, cînd e student în medicină, cînd e chimist; d r abia începe un studiu, în totdeauna cu entusiasm şi bună voinţă, şi'l vedem căzând obosit, desgustat.

Zola, spune singur, s'a temut adesea că viaţa lui se va sfârşi fără să fi putut feconda ceva. Şi, de sigur, l'a torturat mult teama asta de-a se stinge pe veci, necunoscut. Concepţia lui, că omul trebue să fie folositor omenirii, să muncească şi să dea roadele muncei sale umanităţei, l'a făcut să fie mai tare de cît înclinările sale sufleteşti.

Maurice de Fleury, care a studiat pe Zola ca om, şi asta din punctul de vedere medical, declară în cartea sa „La medecine de l'Esprit", că Zola e un temperament liniştit, înclinat spre lene şi farnientism.

O muncă de o oră 'l oboseşte. Incapabil de a'şi îndrepta atenţia spre lucrări speciale. Zola n'a fost în stare să citească o operă ştiinţifică întreagă. A citit doar atîta, cît a avut nevoe pentru romanele sale.

Zola muncea numai 3 ore pe zi.

Iar doctorul Toulouse, care i-a consacrat o anchetă medico-psihologică, a găsit că Zola e un tip cu facultăţi intelectuale obicinuite, înzestrat cu o memorie obicinuită, chiar slabă. Ca să'şi reamintească fapte, de care avea trebuinţă, el era nevoit să noteze, să însemneze.

Intr'un cuvînt, acest om înclinat spre lene, de o inteligenţă mediocră şi de o memorie slabă, a înspăimîntat omenirea prin o supra activitate colosală şi prin genialitatea muncei sale.

Ori că M. de Fleury şi Toulouse au exagerat, sau că Zola a fost prea modest ascunzîndu-şi cutele inteligenţei sale, ca s'apară omenirei mai original.

Noi credem însă, că nici doctorii, nici Zola nu exagerează. Geniul seu a constat tot-deauna în pacienţă şi voinţă legate de talent. Zola a înţăles şi şi-a însuşit filosofia veacului trecut, filosofia lui *Auguste Compte*, *Mill* şi *Spencer*. El a înţăles rolul său în viaţă şi a voit să şi'l execute ca om censecvent. A priceput desechilibrul între ce trebuia şi ce omenirea cerea de la el să facă şi, printr'o viaţă cumpănită, a învins desechilibrul eului seu. Filosofia veacului îi striga: Iubeşte viaţa ca un isvor de bine şi de viitor rodnic; iubeşte omenirea, ca expansiunea sinceră a acestei manifestaţii ce se cheamă viaţă. Şi Zola a iubit'o... Ingrozit de perspectiva unei stingeri obscure, el a învins atît piedicele ce eul său desechilibrat i le punea în cale, cît şi omenirea rea ce a întîlnit-o. Şi iubind viaţa, a zugrăvit'o sub toate formele: murdară şi josnică, nobilă şi desinteresată, sfîntă şi martiră, sinceră ori minciunoasă. Toate romanele sale s'ar putea rezuma sub un singur titlu, — pe care Maupassant l'a ales pentru unul din romanele sale, — *O viaţă.*

* * *

Şi Zola rămîne, prin aceasta, nu numai un geniu creator, dar şi un exemplu uimitor pentru oamenii ce fac comerţ cu inteligenţa. El a demonstrat că, printr'o higienă raţională a mentalităţii noastre, se poate face şi imposibilul.

Paul Bourget şi Anatol France recunosc că sfaturile date de Zola asupra vieţei ce trebueşte să ducă un om de litere, le-au folosit în cariera lor artistică.

O viaţă liniştită, depărtată de efervescenţa sgomotoasă a lumei, o muncă regulată, precisă, un orariu ca al unui şcolar, ca al unui lucrător. Aceiaşi oră de scu-

lat, aceeaşi oră de culcat, aceleaşi ore de muncă, de redijare, de citire, de plimbare. Şi Zola s'a conformat programului său 30 de ani consecutivi!

Insă, vor zice tinerii literaţi, care au mai multă stimă pentru viaţa sgomotoasă de boem a lui Paul Verlaine:

„In ce ne-am deosebi, atunci, de restul lumei, în ce ar consta fericirea noastră!"

Poate că observaţia aceasta nu e tocmai slabă; dar Zola avea o altă concepţie despre fericire.

Pentru el, fericirea nu constă în visuri şi în ignoranţă, în ilusiuni şi fantesii goale, care moleşesc şi desesperează; el vedea fericirea în adevăr, în primirea vieţii şi în iubirea ei. Viaţa merită să fie trăită pentru ea însă'şi,—şi trebue veşnic să fim îndrăgostiţi de ea.

Zola găsea fericirea în satisfacţia datoriei împlinite, în *Muncă*, bine făcătoarea supremă, creatoarea totului, care dă sănătatea, orînduesţe şi pacifică Universul. Căci Munca, pentru Zola, e marea consolatoare.

„Ce ne pasă de mizerii şi de neomenii, striga el puternic. Trebue să trăim, să trăim viaţa întreagă; şi mai bine să primim suferinţa, de cît să renunţăm la aceea ce avem de uman şi de viu în noi".

Consecvent cu această filosofie, el a trăit ast-fel viaţa întreagă. Urmărind viaţa politică a Franţei, ne aducem aminte cum, acum 6 ani, Zola a făcut să coboare arta în arena luptei cotidiene, *acuzînd* pe răi-voitorii *Patriei* şi *Adevărului* suprem. Atunci a demonstrat el, odată mai mult, că marii artişti au fost şi mari cetăţeni umanişti în acelaş timp.

Zola a murit în plina vigoare a genialului său, cînd trebuia să complecteze, prin cel mai mare „cap d'operă", cum îl numea el însuşi, ultima sa evanghelie a *Adevărului*.

* * *

Şi parcă'l văd, în dureroasa clipă a sufocărei, lipsit de atmosfera trebuincioasă vieţei, tîrîndu-se şovăitor către fereastră, ca să cerşească viaţa pe care ne povăţueşte să o iubim cu preţul tuturor suferinţelor.

Dar natura astupă şi gurile semi-zeilor... El a murit sufocat, cînd era nevoe să mai respire încă!

Cu romanul „Justiţia". se poate pune *Fine* la toată activitatea sa literară.

Şi va trebui acum un titan ca şi el, un geniu îmbibat de aceiaşi cultură şi filosofie adîncă,—un Brandès bună-oară—ere să disece această operă imensă.

Iar după veacuri îndelungate, după ce generaţii întregi vor fi crescute şi educate pe baza principiilor de *Feconditate*, *Muncă*, *Justiţie* şi *Adevăr*, un prometeu al vremurilor va putea pricepe, că în secolul al XIX-lea a trăit un om din veacul lui, care depăşind un secol, a propovăduit filosofia vieţei şi a dragostei de a fi!

Cronica socială

Locuinţe igienice.— In Germania se luptă cu energie în favoarea locuinţelor igienice pentru lucrători care să fie foarte eftine. Cooperativele de construcţiuni care erau cinci sute în 1903, depăşesc în acest an cifra de şease sute. Companiele de asigurări au întrebuinţat în 1904, 20 de milioane pentru case populare. In Prusia sunt aproape 10.000 de case pentru lucrători aparţinînd statului şi 8 mii cari sunt proprietatea cooperativelor.

Coloniile de adepţi şi a altor familisteri nu răuşesc. Totuşi o nouă şi curioasă experienţă se urmăreşte în momentul de faţă în California. Pe o peninsulă pînă mai eri deşartă la *Point Loma*, d-na Caterina Tingley a reunit o comunitate teosofică. Ea numără în mijlociu cinci sute de membri. Fie-care lucrează după puterile şi gusturile sale pentru binele tuturor şi toţi sunt egali, doctorul, dentistul, lucrătorul etc.

Toată îmbrăcămintea e cusută de femei în colonie. Şcoalele mixte pentru copii sunt bine întreţinute. Toată lumea trăeşte din munca sa şi din cotisaţii voluntare. Bugetul natural e gerat fără nici un control de d-na Tingley.

*

Şcoli mixte.— Marele ducat de Baden încearcă sistemul coeducaţiei sexelor. In 1906 numărul tinerelor fete cari urmează alături de băeţi este de 53. Marele ducat posedă 16 licee: acela din Carlsruhe n'a primit nici o elevă de sex femenin. In trei alte licee nici o presentare. In fine la acel din Manhaim care pare să fi fost cel mai în stimă în inimile femeilor au intrat 28 de fete pentru 563 de băeţi.

*

Bogăţia franceză.—Franţa sărăceşte sau nu? La aceasta statisticile succesorale răspund: nu. Ele arată, din potrivă o desvoltare continuă a bogăţiei particularilor. Dacă se ia media anilor de la 1873 şi 1877 şi cei 25 de ani după 1898 la 1902, se vede că bogăţia franceză s'a urcat de la 4 miliarde la 6 miliarde. Pe de altă parte, veniturile valorilor mobiliare franţuzeşti a trecut de la un miliard în 1873 la 1 miliard 800 de mii în 1903. In fine, cum se demonstrează în toate, nici o ţeară nu posedă atîtea valori mobiliare streine cît le posedă Franţa. Numai prin societăţile străine cari au bonurile lor situate în Franţa, venitul valorilor mobiliare a trecut de la 1 miliard 58 milioane în 1873 la 1 miliard 894 milioane în 1903. Astăzi datoria flotantă a Franţei era în 1904 de un miliard şi jumatate.

*

Petrolul nostru în Turcia.—Până mai anii trecuţi Turcia se furnisa cu petrol din Rusia; Romînia nu intra de cît cu o proporţie de 5 la sută din tot importul făcut. Dar de la evenimentele din 1903 care au închis multe usine din Batum, situaţia s'a schimbat şi azi se găseşte în Turcia pe lîngă petrolul rusesc o mare cantitate de oleiuri minerale importate din Romînia.

In 1906 proporţia importaţiunii petrolului în Turcia era de 55 la sută pentru Rusia şi de 25 la sută pentru Romînia; cele l'alte ţeri producătoare n'au atins nici 10 la sută din importul făcut.

Cu vremea e mai mult ca sigur că Turcia va fi una din clientele noastre cele mai bune.

Litere-Ştiinţe-Arte

425 lei—aceasta este suma anuală care constituie pensiunea acordată de comitetul teatral din Iaşi familiei regretatului artist-societar Rădulescu-Marius. Cifra e fixă şi imutabilă, calculată după normele şi resursele budgetare şi nimeni nu va putea spune că a influenţat întru cîtva consideraţia că sărmanul Rădulescu-Marius a murit fiind membru activ şi devotat al partidului actualmente la putere: de loc!

Lucrul e vădit: cariera de teatru la noi în ţară, în afară de neajunsurile numeroase de diferite naturi, nu are nimic ispititor din punctul de vedere material şi. cel mult artistul îşi poate întreţinea familia cîtă vreme e în plină activitate, cît timp poate înfrunta în timpul stagiunii şi în timpul turneelor balneare lumina rampei: odată aceasta stînsă,—se stinge în acelaşi timp speranţa familiei, urmele materiale ale existenţei şi profesiunei de artist dramatic.

Adevărul e trist şi constatările aceste ar trebui să ducă, odată, la un rezultat practic. Munca actorului e grea; cariera ingrată. Cu toate aceste de pe urma acestei munci şi acestei cariere se susţin, ori se alimentează—prin beneficii—atîtea instituţiuni. De ce nu s'ar găsi oare calea de a se asigura un fond de pensiuni convenabil pentru artiştii bătrîni şi pentru urmaşii celor morţi?

Primim o lucrare foarte interesantă a concetăţeanului nostru d. dr. Lambrior şi intitulată: *Contribution à l'etude du traitement des pleurésie tuberculeuse par infection intrapléurale d'air stérilisé;* lucrare chemată a avea mare răsunet în lumea medicală

Succesul obţinut de d. A. Lambrior cu această nouă metodă face din tratamentul său un panaceu în tratarea acestei afecţiuni aşa de grea de vindecat şi care e punctul de plecare al tuberculosei. Dar, vom reveni cu cîte-va însemnări mai detailate spre a scoate în vază această descoperire a unui harnic şi stăruitor medic, care are şi cultura unui savant în arta sa.

*

Putem anunţa că în editura „Bibliotecei, pentru toţi" va apare zilele acestea strălucitul roman *Quo vadis?* de Synkiewicz, celebrul scriitor polonez. E una din scrierile cele mai populare în literatura polonă modernă şi era indicată să apară într'o bună traducere românească.

*

Tot „Biblioteca pentru toţi" pregăteşte o broşură populară consistînd în traduceri alese din opera poetică a lui Sully Prudhomme sub titlul: *Poezii filozofice.*

*

Guvernul indian a început publicarea tuturor lucrărilor importante privitoare la istoria indică. Primele două volume ale acestei biblioteci istorice având un preţ de 500 franci, cuprind o relaţiune a veneţianului Nicolas Manucci, care a vizitat Curtea Marelui Mongol în an. 700.

*

Dramaturgul Herman Suderman a împlinit în cursul acestei săptămâni vârsta de 50 de ani. Cu această ocaziune a apărut a suta ediţiune a romanului său „Frau Sorge" în editura Cotta. Prima ediţiune datează din 1887, adecă de acum 20 de ani.

*

Cunoscutul specialist în boli femeeşti, Dr. Robby Kossman din Berlin a murit în vrîstă de 58 de ani, victima unei auto infecţiuni, contractată cu ocazia unei operaţiuni.

*

Viitorul congres de hygienă va avea loc în oraşul Washington în anul 1910, după deciziunea votată acum la închiderea congresului din Berlin.

*

STRUNA ZILEI

FENOMEN FIRESC

Se fac cercetări asupra cauzelor curiosului incendiu de la baia comunală.

ZIARELE

Lucrul cu socot, nu este
Curios de loc:
Sub regimul de incendii—
Apele iau foc...

Informaţii

Din sorginte sigură aflăm că s'a raportat confidenţial ministerului de interne, că printre ţăranii din Ruginoasa se observă de cîte-va zile o mişcare.

După cum ni se afirmă, mulţi ţărani s'au dus la primărie cu manifestul de astă primăvară al găvernului întrebînd pe cei îndrept cînd şi cum se va aduce la îndeplinire cele anunţate prin manifest.

De alt-minteri, putem adăuga, fără teamă de a fi desminţiţi că şi la noi în judeţ, ţăranii din cîte-va comune s'au dus la primarii lor, cerînd aceleaşi lucruri.

—

Aflăm că d. C. B. Pennescu pregăteşte o „afacere" de şi nu tocmai onorabilă, dar rentabilă, foarte rentabilă pentru amicul său d. Pekea Alexandrescu.

Afacerea despre care este vorba va fi o grea povară pentru Slănic şi de îndată ce ea va fi adusă la îndeplinire vom reveni pe larg, pentru a pune odată mai mult în evidenţă că deviza actualilor epitropi nu e de a îngriji de bunul mers al cassei Sf. Spiridon ci de a face iama la lada epitropiei, numai şi numai pentru a se ghiftui pe linguşitorii şi oamenii lor de afaceri!

—

Azi dimineaţă la orele 9 batalionul 4 de vînători a plecat la manevre la Negreşti, în judeţul Vaslui.

Regimentul 13 Ştefan cel Mare va pleca poimîne.

—

Jandarmii rurali au arestat eri pe doi ţigani presupuşi a fi autorii furtului de la cîrciuma din Capul Dealului, care au maltratat grav pe Elena Vasiliu, soţia cîrciumarului.

—

Consistorul Mitropoliei va fi convocat din nou la 4 Octombrie a. c., cînd va judeca procesul a 3 preoţi, în sarcina cărora se pun fapte grave.

—

Nişte hoţi au încercat alaltă-eri noaptea să prade schitul „Tărîţa", din dealul Răpedea.

Surprinşi la timp de servitori, hoţii au dispărut.

Nu ştim de ce nu se aplică dispoziţia luată de minister, ca toate bisericele şi mănastirele să fie păzite sau de jandarmi sau de oameni de strajă?

—

Eri după amiază cîrciumarul Lupu Canter, din strada Lozonschi, vroi să cureţe un boloboc şi pentru a'i scoate mirosul vechiu, l'a stropit cu spirt.

Umblînd cu o lumînare aprinsă prin interiorul vasului, spirtul se aprinse şi bolobocul fu sfărâmat în bucăţi. Cîrciumarul a fost lovit atît de puternic, în cît şi-a fracturat piciorul şi într'o stare foarte gravă a fost dus şi internat la spital.

—

Ministerul de interne a supus aprobărei consiliului superior technic proectul pentru reconstruirea palatului administrativ din Iaşi.

Lucrările se urcă la 1.300.000.

—

Consiliul general al judeţului a fost convocat în sesiune ordinară pe ziua de 15 Octombre.

—

Asupra anchetei făcute la biserica Sf. Spiridon de dl. defensor eclesiastic Gh. Vîntu în contra preotului D. Popa aflăm că ancheta s'a făcut în urma unei scrisori primite la minister iscălită cu un nume falş *Ghimpe.*

Toate arătările anonimului delator au fost găsite neîntemeiate şi mirarea tuturor a fost să afle cine se ascunde supt acest semnificativ nume de *Ghimpe.*

Se crede că supt acest nume se ascunde un cucernic părinte, frate în Hristos cu stimatul preut D. Popa, dar care zelos de a pune mîna pe slujba de *vestmîntar*, ocupată de părintele Popa, mai ales că actualii Epitropi nu par dispuşi de a scoate pe pr. Popa din însărcinarea, de care se achită atît de conştiincios, spre deplina mulţămire şi a defensorului eclesiastic.

—

Acţiunile de bună credinţă este titlul unui studiu de drept roman, apărut de curînd, datorit d-lui Grigore Dimitrescu, doctor în drept de la Paris, judecător supleant la tribunal şi docent la Universitatea din Iaşi.

Lucrarea d-lui Dimitrescu, serios şi conştiincios gîndită, este una din puţinele studii de o reală valoare, apărute în literatura noastră juridică.

—

Campania ce am început'o noi contra numeroaselor tripouri din localitate a avut efect.

De trei seri poliţia de siguranţă face descinderi şi operează arestări.

Au fost arestaţi mai mulţi indivizi care conduceau tripourile, atrăgînd în cursă pe muţi naivi.

—

Colonia lipovenească din localitate a cerut Mitropolitului lor din Basarabia să le trimeată un preot la catedrala din localitate unde nu se mai oficiază serviciul divin de cîte-va luni.

—

Eri către seară fusese arestată la comisia III-a femeea Maranda Tociu, împreună cu bărbatul ei, cu care se bătuse. Cei doui au fost arestaţi separat.

La un moment dat Maranda scoase tulpanul din cap şi făcîndu-şi din el un ştreang a încercat să se strangureze. Fiind însă surprinsă, i s'a luat tulpanul. Nu trecu însă mult timp şi ea îşi rupse haina, din care facu un nou ştreang pe care 'l anină de stîlpul sobei şi nu era mult ca să treacă pe lumea cealaltă. Sub-comisarul de serviciu venind la timp, îi taie ştreangul şi o scăpă de la moarte.

—

Nostimade Haretiste.—Cînd anul trecut ministrul M. Vlădescu, aplicase noua lege de organizare a Ministerului Cultelor, a fost silit să producă o mare mişcare în corpul directorilor de şcoli primare, întru cît noua lege prevedea *stabilitatea şi la direcţie.* Intre cele silite a eşi din direcţie a fost şi d-na *Şuiculescu* din Bucureşti, ca una ce avea mai mult de 15 ani la direcţie, şi mai ales era aproape de a eşi la pensie.

D. Haret a căutat singur s'o întîlnească şi să o asigure că revenind la minister va reparalovirea dată de Vlădescu, şi-i va părea un vis toate acestea

Azi Haret e ministru. D-na în chestiune a scris până acum *15 scrisori* personale d-lui Haret s'o deştepte din visul, care continuă a fi o crudă realitate. D. Haret se face ne-aude ne-a vede, şi pînă acum seria scrisorilor continuă, dar ministrul nu mai ţine să fie următor asigurărilor din opoziţie.

Cîte altele ca d-na Şuiculescu nu văd desamăgirea făgăduelilor date în opoziţie de omul şcoalei Haret.

—

Eri pe cînd trenul care venea de la Varşovia spre Odesa, la o staţie în apropiere de Rasdelnia, staţie de unde se ramifică şi linia Rastdelnia-Ungheni, o bombă a fost aruncată de terorişti asupra acestui tren. Maşina a fost distrusă, mecanicul şi fochistul omorîţi. Teroriştii au intrat în vagonul de poştă, au omorît pe funcţionarul poştei şi pe cei doi jandarmi şi au pradat caseta vagonului luâna 25,000 ruble. In oprirea bruscă a trenului, s'a făcut o ciocnire violentă între vagoane cari au fost sfărâmate. Sunt mulţi răniţi şi două femei omorâte.

Din faptul acèsta trenul de la Ungheni a sosit aseară cu o întîrziere oarecare şi lumea care venea de la Chişineu era îngrozită de acest nou atentat pe care îl povestea cu o abondenţă de detalii cari te îngrozeau.

Mişcarea terorista cu toate desmintirile date de guvernul rus, ia proporţii uimitoare.

DIVERSE

— De astă noapte a început să ploaie în sudul judeţului.

— In apropiere de Ţuţora a fost prins un individ la care s'a găsit o mare cantitate de mărfuri.

Se crede că acesta ar fi un contrabandist.

— Locuitorul Gheorghe a Babei din Ibăneşti, a fost muşcat de un cal, ce se crede a fi turbat.

Numitul locuitor a fost trămis la institul antirabic.

— Nişte hoţi s'a introdus prin spargere în casa locuitorului Neculai loan din Corneşti, şi au furat mai multe lucruri şi cîteva sute de lei, ce acesta le avea într'un cufăr.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

Cerinţele eticei contemporane

UTILITARISMUL

Ziceam într'un foileton trecut că doctrinele etice contemporane au nevoie să răspundă la întrebările *ce sunt eu* şi *pentru cè sunt eu aci?* Să vedem ce răspunde *doctrina utilitaristă* a şcoalei lui Bentham. La întrebarea ce e de făcut, ea răspunde: *Trăeşte ast-fel ca conduita ta să corespundă celei mai mari fericiri numărului celui mai mare de oameni.* Dar cum concepţia de fericire e subiectivă, ea are singură nevoie de o măsură morală. Fericirea e alt ceva de cît sentimentul de mulţumire care însoţeşte sforţările şi trebuinţele omeneşti, ea depinde de aceste din urmă. Cum de asemeni nu toate sforţările şi trebuinţele omului sau ale societăţei pot fi puse în aceiaşi cumpănă, căci multe din ele se contrazic şi au nevoie de o calificare morală. Şi prin urmare fericirea mulţimei are nevoie de moralitate, criteriul, care în ori ce caz nu se poate încheia în fericire. Mill a căutat să dee preferinţa acelor bunuri, cari dau omului mai multă fericire. „Fără îndoială, spune acest filosof, că omul cumpănind între două bunuri, va prefera pe acela care îi va satisface mai bine trebuinţele sale. Pentru fericirea sa el va găsi că e mai bine a fi un om nemulţumit, de cît un porc mulţumit, un Socrat nemulţumit, de cît un idiot mulţumit." Aceste observaţii nu sunt juste şi cel puţin în societatea noastră, în lumea noastră, mulţi nu sunt de părerea lui Mill şi găsesc că e preferabil un porc şi un idiot cu avere, bunuri, fericiri, de cît un om în înţelesul cuvîntului sau un înţelept ca Socrate.

Şi apoi cum poţi convinge pe un om necinstit că nu e drept în aprecierile sale, pe un hoţ că se înşală în vederile sale, spune Macaulay.—Au să te prindă, poţi spune unui hoţ.—Ştiu.—Pot să te spînzure în cîţi-va ani.—Ştiu şi asta.—Atunci de ce ai ales o astfel de viaţă?—Pentru faptul destul de simplu, că socotesc că e mai bine a trăi un an bine, cu multe parale, să fiu bine îmbrăcat, bine hrănit de cît să trăesc cici zeci de ani muritor de foame şi lucrînd". Şi ce îi poţi răspunde acestuia bazat pe etica utilitaristă, că şi-a ales o ast-fel de fericire. Mai curînd ne poate el convinge pe noi că chipul lui de a vedea e just.

Utilitarismul la noi bazat pe astfel de considerente e foarte răspîndit, toţi aproape trăim cu această filosofie a hoţului: cît mai puţin, dar cît se poate mai bine, pe ori-ce cale şi prin ori-ce mijloace. Principiile etice sunt reduse la individualitatea şi fondul moral al individului acela.

Moraliştii şcoalei utilitariste spun de altfel singuri, c'au ajuns la conclusie că impulsiunile nu joacă nici un rol în conduita morală. „Acela care scapă pe unul de la înecat, a făcut un act moral, pe ori care motiv l'ar fi făcut din sentimente etice sau din dorinţa de a fi răsplătit". La aceasta i-au răspuns lui Mill: „oare e acelaşi lucru cînd un medic omoară un client cu voie ori din greşeală?"

Dar ast-fel de conclusiuni *ad absurdum* se pot ori cînd aduce doctrinei utilitariste, care suferă de lipsă complectă a elementului moral în etica sa.

La întrebarea ce sunt eu şi ce caut eu aici—ea nu dă un alt răspuns de cît acela pe care ni'l dă egoismul nostru, dar nu desleagă nici de cum problema morală. Din faptul că oamenii doresc fericirea, nu trebue conchis că ei trebuesc să caute fericirea şi că în căutarea acestei fericiri e închisă toată datoria lor morală.

Doctrina utilitaristă nu poate satisface cerinţele eticei moderne—ea este în complectă părăsire! Fără a fi fost propagată la noi, ea totuşi formează fondul moralităţei noastre. Noi nu căutăm de cît fericirea; tot ce facem e de a o satisface pe cînd sunt atîtea alte datorii mai mari la cari nu ne mai gîndim. Intr'un viitor foileton ne vom opri asupra eticei lui Kant.

E folositor de vorbit de aceste doctrine; la noi, ca nicăeri nu se face nimic în sensul educaţiei mulţimei în sentimente morale şi etice pe cînd aiurea mii de lucrări răspîndesc aceste adevăruri, ridicînd prin aceasta şi nivelul moral al mulţimei. In Germania e o revistă foarte răspînidită „Etisches cultur"; în Rusia sunt mii de ediţii din Kant, Fauerbach, Stirner, Guyau, cari răspîndesc teoriile eticei contemporane. E posibil că şi faptul acesta a produs o ridicare a moralei la aceste popoare. Ziarele au în special menirea dacă nu a propagărei filosofiei etice cel puţin a stimula pe cetitori a căuta a se instrui în această direcţie. Aibă aceste foiletoane menirea aceasta şi autorul lor va fi mulţumit.

X.

Ultime informaţii

— —

O telegramă a Băncei Naţionale către sucursala din Iaşi anunţa ieri că consiliul central al censorilor a rădicat scontul de la 6 la 7 la sută.

In decurs de 2 săptămâni numai, Banca a rădicat scontul cu 2 la sută. Această urcare, după cum se afirmă în cercuri financiare, n'ar fi în legătură cu vre-o criză. Cauza urcărei scontului se explică prin faptul că, pe cînd toate băncile mari urcaseră scontul, Banca Românică îl lăsase la 5 la suta, din care cauză comercianţii împrumutau de la Banca Naţională spre a face acoperirile în străinătate. Faptul a atras după el o mare lipsă de numerar şi Banca s'a văzut constrânsă să rădice scontul.

—

Intrebare d-lui primar.

Administraţia comunală trecută, în urma unui raport ce primise de la inginerul electrician că concesionarea luminei electrice din Iaşi ar frustra comuna, numise o comisiune de arbitri ca să cerceteze faptele.

Comisia de arbitri adunîndu-se în timpul cînd funcţiona comisia interimară, judecarea a trebuit să se amîne, de oare ce comisiunele interimare nu sînt competinte să se ocupe de asemenea chestiuni.

Astăzi, însă, cînd avem consiliu comunal în regulă, n'ar fi rău să ştim ce gînd are actualul primar în delicata chestiune de care se ocupă raportul inginerului eletrician al comunei?

—

Consfătuirea de eri.—Aseară a avut loc la fostul club junimist o consfătuire convocată de d. M. B. Cantacuzino

Au luat parte un număr însemnat de membri: unii însă n'au răspuns la convocare, ba, cum e cazul d-lui Vasile Dimitriu, profesor Universitar, a scris pe convocare: *„nu voiu participa“*.

D. *M. B. Cantacuzino* a expus motivele care l'au determinat să primească a face parte din comitetul ziarului *Evenimentul*.

„Partizan hotărît şi sincer al fuziunei, a spus d-sa, am crezut că voi servi într'adevăr fuziunea acceptînd propunerea ce mi s'a făcut de a lua diriguirea numitului ziar.

Intr'adevăr, *Evenimentul* îmi va aparţinea mie de astă-zi înainte şi stăpîn absolut voi împiedica cu desăvîrşire acele înţepături şi polemici care dăunează atît de mult armoniei şi liniştei în partid.

Procedînd ast-fel fac o operă utilă partidului, creez posibilitatea unei contopiri desăvîrşite, iar prin felul cum va fi făcut ziarul vom servi într'adevăr ideile şi partidul conservator“.

D. Uhrinovsky declară că nu bănueşte întru nimica intenţiunele d-lui M. B. Cantacuzino. Cu toate acestea este nedumerit asupra rostului celor ce se pun astă-zi la cale.

„Chestiunea aceasta priveşte organizarea clubului ieşan, a spus d-sa. Preşedintele nostru singur avea dreptul s'o rezolve şi cuvîntul său ar fi fost ascultat de toţi.

Aşa cum se pun la cale lucrurile, aşa cum mai cu seamă se vorbeşte că se vor aranja—în special că la *Evenimentul* va fi şi un club—însamnă sfîrşitul fuziunei la Iaşi.

Nu sunt politician, n'am făcut şi nu fac politică pentru un scop şi 26 de ani de serviciu neîntrerupt în rîndurile partizanilor d-lui Carp îmi dau dreptul de a face aceste observaţiuni.

Rostul nostru, al foştilor junimişti, este de a contribui la unire şi pace, nu la înjghebări de grupuri şi bisericuţe“.

D. Teohari Antonescu a fost şi mai categoric de cît d. Uhrinovsky. D-sa a văzut în intîmplarea de astă-zi o acţiune care nu poate fi în interesul partidului conservator.

D-nii Meissner, general Schellety, dr. Riegler şi alţii au fost de aceiaşi părere.

D. general Schellety ca să invedereze de ce sentimente sunt animaţi unii, a arătat cum *Evenimentul* i-a refuzat înserarea unei notiţe în interesul general al partidului şi anume o înştiinţare către cetăţeni cu privire la întocmirea listelor electorale.

D. M. B. Cantacuzino, cam enervat, a replicat asigurînd din nou de sinceritatea sentimentelor sale de pace şi unire.

In cele din urmă s'a votat o moţiune—şi ca atare a fost admisă şi de cei care l'au combătut pe d. Cantacuzino—prin care se dă d-lui M. B. Cantacuzino depline puteri să facă ce va crede de cuviinţă cu fondul şi mobilierul clubului.

Intrunirea s'a prelungit apoi tîrziu pentru a se alcătui definitiv noul personal de redacţie al *Evenimentului*.

—

D. căp. Petrovici, raportorul consiliului de răsboiu al corpului 4 de armată, a început o anchetă în afacerea ofiţerului care Duminica trecută a lovit cu sabia pe un birjar, rănindu-l în faţă, despre care noi am vorbit.

—

Consiliul de higienă al oraşului a luat mai multe măsuri pentru combaterea epidemiilor din localitate.

De asemeni s'a înfiinţat în strada Bucşinescu, un pavilion de izolare, pentru cazuri care ar părea suspecete.

Acest pavilion cuprinde 40 de paturi.

— —

D. Teodor, institutor din Tg. Frumos s'a dus alaltă-eri la vînat şi pe cîmp, copoii săi au întîlnit o pisică şi s'au repezit la ea, spre a o sfîşia. D. Teodor a alergat să scape pisica, dar unul din cîni s'a repezit la el şi i-a sfîşiat mîna.

Numitul institutor a obţinut un concediu de 10 zile, pentru a se cura.

—

De la Teatru.—Stagiunea se va deschide la 13 Octombre. Se va reprezenta Răzvan şi Vidra, cu d. M. Popovici în rolul Răzvan şi cu d-na Cuzinski în acel al Vidrei.

In fie-care Duminică, începînd de la 14 Octombre, vor avea loc representaţiuni cu preţurile în jumătate şi cu valabilitatea biletelor în abonament.

Aceste bilete vor fi desfăcute de agenţia teatrală „Thalia“.

—

Epidemia de febra-tifoidă care progresase, a început se descrească de cîteva zile.

Scarlatina e staţionară.

—

D. căpitan Dimitriu, comandantul secţiilor de pompieri din oraşul nostru, a fost transferat la Roman.

—

Sfatul sătesc din Potîngeni, comuna Movileni, a fost disolvat.

D. N. Nechifor a fost numit delegat al guvernului, până la alegerea noului sfat.

—

Ştiri şcolare.—Şcoalele din comunele Buhăeni şi Cucuteni au fost închise, din cauza epidemiilor de scarlatină şi disenterie, ce bîntue în acele localităţi.

— D. D. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, a plecat în inspectarea şcoalelor rurale din plasa Şipote.

— Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei publice a cerut revizoratului nostru şcolar să'i întocmească un tablou de învăţătorii care sunt atinşi de boli incurabile precum şi de acei care au împlinit anii de pensie.

— S'a propus înfiinţarea de noi şcoale rurale în: Spinoasa, Hălceni, Ţipileşti şi Vulturul.

— —

Eri s'a făcut la Belceşti instalarea noului consiliu comunal şi alegerea de primar şi ajutor.

D. Vasile Anastasiu a fost ales primar, iar d. I. C. Neculcea, ajutor de primar.

—

Primăria a luat hotărîrea de a fixa un preţ cărnei care în ultimul timp se ridicase foarte mult. Preţul fixat de primărie e de 90 bani kilograml şi mai scump nu se poate vinde.

—

Comitetul pentru adunarea fondului necesar ridicărei unui adăpost permanent pe muntele Ceahlău, aduce viile sale mulţămiri Instituţiilor şi persoanelor ce au bine voit să contribue în acest scop cu sumele:

2000 lei Societatea turiştilor din ţară, 100 lei Ministerul Instrucţiei Publice, 5 lei d-l St. Popescu Profesor Universitar, 10 lei C. Sterea Profesor Universitar, 10 lei I. Petrovici chimist expert, 5 lei Al. Bărbulescu Profesor Craiova, 4 lei Gh. Lateş, 36 lei Căpitan Cazacincu, 18 lei Gh. Drăgănescu avocat Galaţi.

Tot odată roagă pe persoanele, cărora li s'au încredinţat liste de subscriere, să bine voiască a le restitui împreună cu sumele adunate, şi cît mai curînd; de oarece adăpostul este aproape terminat—ca zidărie—şi trebuesc făcute o sumă de cheltueli imperios reclamate.

—

Elevii admişi în şcoala fiilor de militari din localitate s'au presentat astă-zi la şcoală, începîndu-se cursurile.

Tot astă-zi s'au presentat şi elevii cari au fost admişi în gimnaziul militar, din Craiova.

— —

Deşi au trecut mai bine de două săptămîni de cînd s'a constituit noul consiliu comunal din Botoşani, ministerul n'a confirmat încă alegerea primarului şi ajutorului.

Se ştie că d. Ed. Ulle a refuzat să fie ales primar şi că această demnitate a fost încredinţată d-lui Ursianu.

După cum se vede luptele intestine dintre liberalii din Botoşani devin tot mai acute iar ministrul de interne nu ştie cum să împace maibine lucrurile.

—

De curînd prefectura noastră de judeţ a fost înştiinţată că prin comunele rurale s'ar răspîndi nişte manifeste incendiare, *care se zice că ar îndemna populaţiile din nou la revolte.*

Aceste manifeste, după cum se spune, ar fi distribuite mai ales la învăţători.

Prefectura de judeţ a trimes cîte-o confidenţială învăţătorilor prin care-i învita ca imediat ce vor primi asemenea manifeste să înştiinţeze fie revizoratul şcolar, fie direct prefectura.

—

Duminică, 23 Septembrie, membrii casei de economie din Tataraşi se vor întruni în adunare generală în localul şcoalei primare „Cuza Vodă“.

—

Judiciare.—Astăzi au fost aduşi la parchet cei 4 indivizi, arestaţi la tripoul ce s'a descoperit la hotelul „Romînia“ din strada Săulescu, de unde a confiscat o sumă de bani.

Anchetarea se face de către d. procuror Kessim.

— La 26 Sept. tribunalul secţia II-a, va judeca procesul lui Constantin Cîruceriu şi al MarieiCăruceriu, din Sculeni pentru omor prin imprudenţă.

Numiţii plecînd astăvară la cîmp, au lasat acasă un copilaş, de 1 an şi 6 luni şi o fetiţă de 4 ani şi cînd s'au întors acasă au găsit mort copilaşul.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a constatat că părinţii plecînd de acasă l'au acoperit cu o plapomă şi moartea i-a provenit din asfixiare.

— D. locot. Teodorescu, care a lovit cu sabia pe tînărul Titus Grădinescu, a fost dat în judecata tribunalului pentru loviri grave.

—

Curtea cu juri.—Astăzi a venit înaintea curţei cu juri, procesul autorilor crimei din comuna Păuleni, a cărei victimă a fost arendaşul Ţalic Berghenştein.

Se ştie că astă-vară într'o noapte pe cînd Ţalic Berghenştein abia se culcase, se pomeni cu mai multe detunături de armă şi mai apoi uşa se sfărămă în bucăţi, după care îşi şi făcură apariţia şase indivizi mascaţi. Ţalic se retrase într'o cameră vecină, însă hoţii îl găsiră şi năvălind asupra lui, unii l'au lovit cu patul puştei, alţii cu ciomegele, iar unul din ei cu o cazma în cap, lăsîndu-l în nesimţire şi crezîndu-l mort. Hoţii au furat apoi banii care i-au găsit într'un dulap şi au dispărut.

A doua zi hoţii au fost prinşi şi numele lor este: Mihai Mardare, Gh. Mardare, Mihai Racoviţă, Gh. Cămilă, N. Petrişor şi Ioan Petrişor, care astăzi au fost aduşi înaintea juraţilor.

Curtea era presidată de d. Al. Hinna, membru al Curţei de apel, asistat de d-nii Iulian Teodorescu şi Dipolit Mârzescu.

Apararea era representată prin d-nii avocaţi Neculaide şi Tărăbuţă, iar partea civilă prin d. avocat Gh. Roiu.

D. Preşedinte a luat mai întâi interogatorul acuzaţilor. Aproape toţi din ei au căutat la început să nege faptele. Mai apoi însă ei au mărturisit, arătînd cum s'au sfătuit să prade pe Ţalic, cum s'au dus noaptea sub nucul de lîngă casele lui Petrisor şi au făcut „jurămîntul“ şi apoi făcînd o „rugăciune“ ca să le ajute D-zeu şi-au împărţit fie-care rolurile, alegînd pe Mihai Mardare „căpitan“. Măştile au fost procurate de acesta, din nişte muşama ruptă de la o trăsură.

Foarte multă lume a asistat la acest proces.

S'a ascultat un mare număr de martori.

După rechizitorul d-lui prim-procuror Ghinea Ionescu şi după pleduaria părţei civile, a luat cuvîntul apararea care a fost susţinută de d-nii Neculaide şi Tărăbuţă.

—

Sinuciderea din str. Universităţei.—Astă-zi după amiazi la orele 3 şi jumătate, tînărul Iancu Damaschiner, în etate de 20 ani de loc din Dorohoi, s'a dus în dosul Universităţei vechi, şi a încercat să se sinucidă, trăgîndu-şi un glonte în regiunea inimei.

Numitul venise acum cîte-va zile din Dorohoi la un frate al său, care ţine cîrciumă la tunelul de la Trajan.

Astăzi el spuse cumnatei sale că pleacă înapoi la Dorohoi, şi dimineaţă îşi pregăti geamantanul.

La amiază el plecă de acasă şi se duse după cum am spus în dosul Universităţei vechi, unde se aşeză pe nişte petre şi îşi trase un glonte de revolver în partea stîngă, sub inimă.

La detunătura produsă de armă, sergentul alergînd la faţa locului, găsi pe Damaschiner rostogolit jos, în nesimţire.

S'a avizat parchetul şi imediat a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon, unde i s'au dat primile ajutoare.

Cauzele nu se cunosc; autorităţile s'au dus acum la locuinţa fratelui său, spre a cerceta.

GH. BALTA

AVOCAT

42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 20 Septembre

Arestarea unor tororişti

Petersburg.—Poliţia a descoperit o nouă bandă revoluţionară teroristă şi a arestat 12 membri, dintre care cei mai activi ai bandei printre care 2 femei.

S'a confiscat o întreagă literatură asupra explosivelor şi armelor.

Condemnări

Petersburg.—Procesul contra organizărei socialiste secrete pentru excitare la răsvrătire la Petersburg şi Kronstadt, s'a judecat azi.

După dezbateri ce au ţinut 13 zile, 18 soldaţi au fost condamnaţi la munca silnică de la 4-8 ani, 16 au fost achitaţi.

Tren atacat

Odessa.—Agenţia Westnic, află că trenul accelerat mergînd la Kiew, a fost atacat eri seara la 14 km., departare de Odessa de o bandă de 15 oameni.

Tîlharii au pus în lanţuri pe mecanic şi au dat semnalul oprirei trenului; spre a intimida pe călători au tras asupra trenului peste 200 focuri rănind grav 2 călători şi rănind de moarte pe un jandarm.

Hoţii au spart apoi casa de bani cu dinamită, au furat 4900 ruble şi chitanţe ale sucursalei băncii imperiului din Odessa pentru suma de 100,000 ruble. Un incendiu a isbucnit în vagonul de bagaje, distrugînd acel vagon, precum şi de clasa II-a alt vagon.

Hoţii s'au suit apoi pe locomotivă şi au plecat, lăsînd trenul în voia soartei. S'au făcut 6 arestări in împrejurimele Odessei.

Pacificarea Marocului

Paris.—Ziarul „Petit Parisien“ află că guvernul ar fi fost informat din Casablanca că toate triburile sunt acum gata să depună armele. Pacificarea complectă se va face fără întîrziere.

Ziarele află din Casablanca că generalul Drude a fost încunoştiinţat că triburile nesupuse au format o mehală care continuă să atace pe francezi şi care combate triburile. Acestea cer ajutor.

Imparat indispus

Viena.—Ziarele oficioase spun că Impăratul fiind puţin răguşit şi fiindu-i interzis să vorbească prea mult a suspenda audienţele generale pentru cîte-va zile şi se va odihni în acest timp la Schoenbrun, de unde va expedia afacerile cuvenite şi va primi în mod individual cîte-va personagii.

Dispoziţie liberală

Petersburg.—Ministrul instrucţiunei publice a dat ordin să se admită un mai mare număr de evrei de cît pînă acum la studiile universitare.

Înmormîntarea unui Mare Duce

Mamau.—Azi dimineaţă după serviciul Divin oficiat la biserica Castelului, corpul marelui duce de Baden a fost dus în cortegiu solemn pe bordul vasului „Kaiser Wilhelm“ pe apele lacului de Constantza. In cortegiu se afla Marea ducesă Luiza. marele duce şi ducesă de Baden, principele moştenitor al Suediei, prinţul şi prinţesa de Baden.

Pe drumul cortegiului funebru copii şcoalelor erau înşiraţi pe bordul vasului „Kaiser Wilhelm“. Ministrul Prusiei a depus o coroană pe cosciug, în numele Imparatului şi a împărătesei.

La debarcader la Constanţa se aflau de faţă representanţii autorităţilor imperiului, ţărei şi oraşului. Cosciugul a fost dus cu solemnitate la gară, de unde a fost pornit la Karlsbad.

Karlsruhe. — Azi după amiază a sosit aci trenul aducînd rămăşiţele pămînteşti ale marelui duce.

Cortegiul s'a îndreptat spre biserica castelului. După carul fonebru mergeau noul mare duce de Baden, prinţul moştenitor al Suediei, prinţul Max de Baden, iar în trăsuri mergeau: văduva marelui duce, moştenitoarea Suediei, prinţesa de Max de Baden. Corpul marelui duce a fost expus la biserică.

Ciocnire de trenuri

Libourne,— O ciocnire de trenuri s'a produs azi dimineaţă la Arveyers, între acceleratul venind din Paris şi trenul venind din Bordeaux. Sunt 3 răniţi, unul grav şi 12 contuzionaţi.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 2 Octombrie ora 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie pentru darea în antreprindere a reparărei florăriei de la grădina publică de la Copou.

Garanţie provizorie 100 lei.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16452.

Septemprie 1907.

MULŢUMIRE

Subsemnatul mă simt dator, a aduce viile mele mulţumiri, prin publicitate d-nei *Rachele Grünberg*, moaşă premiată, care prin vastele d-sale cunoştinţi în această ramură şi prin o îngrijire continuă, mi-a scapat soţia de un mare pericol ce l'a încercat cu ocazia naşterei unei fetiţe.

Toblas Juster

Iaşi, str. Palat No. 45.

AVIS

Direcţiunea Tramvaiurilor electrice din Iaşi aduce la cunoştinţa onor. public, că se oferă a tăia şi despica lemne de foc cu maşina electrică după următoarele preţuri:

1 vagon	lei	30
2 „	„	55
3 „	„	75
4 „	„	90
5 „	„	100

Peste 5 vagoane, preţul de 20 lei de vagon,

Un vagon se socoteşte 18 metri cubi.

A se adresa prin scris ori verbal in fiecare zi de la orele 8 — 12 a. m. la Direcţiunea Tramvaiurilor str. Moţoc 12.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari freceventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la	20—30	lei	per.
2) Bronzaţi „ „	15—25	„	„
3) Guleraţi pe roşi	10—15	„	„
4) Guleraţi pe negru	10—20	„	„
5) Carieri negri	10—15	„	„
6) Carieri vineţi	10—20	„	„
7) Rotaţi albi	10—15	„	„
8) Rotaţi negri	10—20	„	„
9) Guşaţi englizeşti	10—15	„	„
10) Guşaţi moravieri	15—20	„	„
11) Chineji albi	10	„	„
12) Chineji galbeni	10	„	„
13) Chineji vineţi	10	„	„
14) Indieni	10—15	„	„
15) Darabani	10—15	„	„
16) Romani vineţi	15—20	„	„
17) Romani caffé-au-lait	15—20	lei	„
18) Frezaţi cu aripele vinete	10	lei	„
19) Capi negri cu 2 cucue	10	lei	„
20) Negri cu două cucue	10	lei	„
21) Roşi cu două cucue	15	lei	„
22) Voiajori	5	lei	„

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă

Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinşez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot delà mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	**O jumatate loz 52 lei**
Un sfert de loz 26 lei	**Una optime de loz 13 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii. în Iaşi la Konya, Carolina Marcus farmaciştі

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora,*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre...	0 [illegible]
Châssis de couche, depuis....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 20
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	7 [illegible]

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 249.—Sîmbătă 22 Septembrie 1907

ŞCOALA RURALA

O întrebare de care se leagă strîns acea a îmbunătăţirei lucrărei pămîntului şi a creşterei animalelor, este învăţămîntul ce trebue să se dee în şcoală săteanului. Nu cred să se poată tăgădui, că şcoala sătească trebue să înveţe, între altele, pe copilul de ţaran şi cum ar trebui să caute mai bine de gospodărie; căci ori cît de mare ar fi apăsarea mediului în care întră copilul eşit din şcoală, acest mediu se îmbunătăţeşte la fiecare generaţie, în cît de la o vreme ideile dobîndite în şcoală vor putea ajuta la o mai bună îndrumare a vieţei economice; mai ales dacă le vom sprijini şi prin o propoveduire a lor asupra oamenilor copţi, cu mijlocul agricultorilor ambulanţi şi prin măsuriie de constrîngere ale statului. Pe aceste trei căi: *învăţăturile agricultorilor ambulanţi, recompensele şi pedepsele din partea statului* pentru îndemnul la introducerea practicelor noue şi *învăţăturile dobîndite în şcoale*, pe aceste trei pîrghii, zicem, să facem să pătrundă şi în mintea ţăranilor lumea ideilor, menită a transforma viaţa lor de toate zilele, o lume ce-i este astăzi cu totul închisă, din pricină că noi, cei luminaţi, nu ne-am dat nici odată osteneala de a arunca asupra vieţei lor întunecate razele cu care noi înşine am fost încălziţi.

Cum să se facă lucrul, e o întrebare foarte complicată. Să se prefacă toate şcoalele primare rurale în şcoli elementare de agricultură, sau să se înzestreze fiecare judeţ, fiecare plasă chiar, cu cîte o şcoală de agricultură—iată cele două sisteme cu putinţă de aplicat, pentru a face ca sătenii să dobîndească chiar din copilăria lor cunoştinţe mai raţionale pentru îndeletnicirile lor economice.

In orice caz, să nu ne mulţămim cu o pospăială de învăţamînt agricol, cum se face astăzi în şcoalele primare rurale, ci învăţămîntul agricol să fie miezul în jurul căruia să se grupeze celelalte cunoştinţi. Noi ne am rosti pentru sistemul şcoalelor de agricultură judeţene sau de plasă. In acest caz însă, o măsură neaparată pentru a lor impoporare, ar fi reducerea slujbei militare a absolvenţilor acestei şcoale *la un an*. Căci nu inţelegem, pentru ce s'ar bucura de acest privilegiu numai absolvenţii studiilor secundare teoretice, şi nu s'ar îndruma şi pe ţăran la cercetarea şcoalelor trebuitoare lui, prin aceiaşi nadă atît de atrăgătoare.

Dacă astă-zi sînt atîţia aspiranţi la budgete, cauza de căpetenie constă în reducerea slujbei militare pentru absolvenţii şcoalelor ce pot produce numai funcţionari. Se 'nţelege că instrucţia militară ce s'ar da fiilor de ţărani în şcoalele regionale de agricultură ar face chiar de prisos slujba de trei ani. Noi credem că, dacă s'ar fi aplicat acest sistem al reducerei slujbei militare, *fie şi numai cît cu jumătate de an pentru ţăranii ce ar fi ştiut carte*, nu am fi astăzi poporul cel mai analfabet din întreaga Europă civilizată, şi lucru foarte ruşinos de mărturisit pentru noi, îndărăptul chiar al Bulgarilor care, cu toate acestea au dobîndit o viaţă autonomă, cu 20 de ani în urma noastră (1858—1878).

S'înţelege că ar trebui împiedecat cu orice preţ ca absolvenţii acestor şcoale să poată întra în funcţiile inferioare ale statului, precum scriitori pe la primării, la judeţe, amploiaţi inferiori la căile ferate, şi să se prevadă prin lege că atestatul de absolvire a şcoalelor regionale de agricultură nu dă calificarea pentru ocuparea nici unui mod de dregătorie; aceasta însă fără a împedeca pe cei ce ar dovedi talente şi insuşiri afară din cale, de a da examen de diferenţă, şi a urma mai departe cursurile teoretice urbane. Talentele de la ţară ar putea totdeauna, prin examenele de diferenţă de la şcoalele regionale de agricultură, să se inalţe către sferele superioare ale societăţei.

Ar trebui ca talentele însemnate ce s'ar arăta între elevii acestor şcoale să fie sprijinite cu burse din partea statului, pentru a-şi urma mai departe studiile. Prin acest sistem ar pătrunde în sus numai elementele destoinice din straturile de temelie ale poporului, şi nu ai vedea ca astă-zi, o mulţime de copii de ţărani, neînzestraţi cu nici o însuşire, înălţîndu-se numai prin protecţie, spre a îngroşa pătura, şi aşa îndestul de bogată, a proletariatului intelectual.

Pentru a se atinge însă aceste scopuri atît de binefăcătoare, este neaparat ca şcoalele de agricultură să fie bine împoporate, şi lucrul nu se poate ajunge decît atrăgîndu-se copiii de ţăran, prin nada cea a tot puternică şi rodnică a reducerei slujbei militare.

A. D. Xenopol

REFORMELE GUVERNULUI

Publicăm în corpul ziarului proiectele guvernului în chestiunea ţărănească. Suntem primul ziar din ţeară care am putut dobîndi aceste proiecte spre publicare. Din cetirea lor se poate vedea că principiul economic de care a fost diriguit partidul liberal a fost unul şi acelaşi: darea de pămînt ţărănimei şi nimic mai mult.

Spre a realisa aceasta, guvernul liberal a recurs la mai multe stratageme. A îndoit patentele proprietarilor cari îşi dau moşiile în arendă, crezînd că prin modul acesta proprietarii, ori vor lucra singuri pămîntul, sau le vor inchiria ţăranilor; în cazul din urmă patentele nu vor fi îndoite.

Se va căuta a se distruge clasa arendăşească majorîndu-i-se patentele la infinit. Şi această măsură a fost luată în special pentru Moldova căci pentru Muntenia sunt anumite paragrafe în lege cari scutesc pe arendaşii de acolo de această majorare a patentelor prin faptul că ei lucrează pămînturile în dijmă. Această măsură a fost luată pentru a distruge clasa arendăşească evree din Moldova căci guvernul s'a temut de o luptă potrivnică a arendaşilor Munteni, mai toţi cetăţeni romîni.

Dar unde guvernul recurge la cea mai subtilă stratagemă e la darea imaşurilor la ţarani. Cum articolul 19 din constituţie interzice orice atac la proprietatea individuală şi ori ce alienare a ei fără consimţimîntul proprietarului, guvernul va face aceste alienări din punctul de vedere sanitar; în modul acesta va putea opera fără a recurge la o lovitură a Constituţiei, în vigoare.

Toate aceste proecte cari lovesc în proprietate ori în libertatea ei — vom vedea cum vor fi primite de către camerele liberale! Reuşita lor ne pare dubioasă, văzind debandada care domină în sinul partidului, unde intrigile, luptele intestine, jocul intereselor vor prevala acestor reforme.

Se ştie de altfel că dacă generoşii sunt pentru realizarea acestor reforme cari sunt de fapt opera lor, bătrînii liberali se opun cu totul ori-cărei îndreptări care ar pune în pericol garanţia libertăţii marei proprietăţi. De altfel d. D. Sturza s'ar fi exprimat că reformele din manifestul regal nu vor fi realizate şi nu vor fi făcute de cît acele reforme care întră în cadrul legilor şi Constituţiei noastre. Iar pe de altă parte lupta pe care d. Panu a pornit'o în potriva generoşilor e încă o dovadă că reformele pe cari le publicăm nu vor găsi asentimentul de cît al unei minorităţi representate prin extrema stîngă a partidului liberal.

In contra generoşilor

D. Panu a început lupta în potriva generoşilor. In penultimul număr al „Săptămînei" am văzut că discuţia cu d. Stere, conversiunea socialiştilor, fostul şef al radicalilor nu voia atît să se convingă de sinceritatea socialiştilor cît voia să convingă pe liberali de sinceritatea vederilor sale.

D. Panu vorbea în liberal intransigent, în doctrinar convins care priveşte cu bucurie la conversiunea altora spre vederile sale.

Tot ca atare d. Panu în numărul ultim al revistei sale, se ocupa de d. Haret şi raportul său, relativ la şcoale, căruia îi face următoarele observaţii pe care le reproducem întocmai:

„O chestie mai întîiu se pune! Ministrul de instrucţie lucrat-a serios cînd a publicat ca anexe, rapoarte ale revizorilor şcolari, prin care se constată împuşcături de preoţi, fără judecată, în mod sumar?

„Eu mărturisesc că în locul d-lui Haret nu aşi fi publicat asemenea rapoarte, cu destăinuiri de caracter aşa de grav.

„Deci, nu că doar aşi fi voit să ascund adevărul. Cînd e vorba de asasinate, nu poate să fie nici un motiv care să silească pe autoritate ca să le ascundă, ca să cocolaşească lucrul.

„Nu aşi fi publicat asemenea rapoarte, pentru următorul motiv foarte simplu: ele nu mi-ar fi inspirat destulă încredere, nu în buna credinţă a revizorilor, ci în stabilirea acelor fapte".

Şi mai departe:

„In locul d-lui Haret, nici eu n'aşi fi pus la dosar asemenea rapoarte, căci erau acte oficiale pe care le provocase ministrul şi cărora fiind dat gravitatea faptelor, trebuia să li se dea un curs. Eu aşi fi sesizat pe ministrul de interne, căruia i-aşi fi trimis rapoartele revizorilor şcolari, şi aşi fi aşteptat rezultatul anchetei pe care desigur ministrul de interne ar fi ordonat-o, împreună cu colegul său de la războiu. Si dacă prin imposibil, intervenţia mea ca ministru de instrucţie n'ar fi avut nici o urmare, atunci mi-aşi fi dat demisia, căci n'aşi fi mai putut sta în minister un singur moment, după ce primisem denunţări de o asemenea gravitate, cărora guvernul nu le-a dat curs".

Această lecţie pe care d. Panu îi o citeşte ministrului de instrucţie, e o palmă care se dă intregei activităţi a d-lui Haret care n'a făcut de cît să se lase condus de orbirea sa politică pe cînd demnitatea ce o ocupă îi cerea să fie mai obiectiv şi mai logic.

Dar în această lecţie e o nouă lovitură indirectă generoşilor pe care d. Panu nu îi agreează. Şi dacă n'am lua în vedere de cît actul acesta, simpatia d-lui Panu pentru Cişman la Huşi şi un articolaşi pe care fostul şef al radicalilor îl scrie referitor la simpatiile d-lui Stere pentru actuala mişcare socialistă tot am fi indrituiţi a crede că d. Panu a deschis lupta în potriva stîngei din partidul liberal.

CATE-VA NOTE

Muza de la Bivolari.

La Bivolari, tîrguşorul din judeţul Iaşi, care s'a distins mult primăvara trecută, se face acum literatură. Unul din literaţii de acolo a avut atenţiunea să trimeată *Opiniei*, spre publicare, gentile versuri făurite de d-sa în ore libere.

„Vă rugăm, scrie poetul, să binevoiţi a dispoza înserarea *printre* paginele *Opiniei*, a uneia din poesiile mele anexate aci".

Noi am dispus. Şi iată, însoţită de comentariile de rigoare, cum sună, printre paginile noastre, versurile muzei de la Bivolari:

O, vezi cum trec drumeţii
Spre alte ceruri unde
Nu s-aştern omeţii
Nici gerul nu pătrunde.

Vedem dar, că la Bivolari s'a aşezat iarna. Cerul acolo ie plin de *omeţi* — un plural iertat de licenţa poetică — şi de geruri.

Pe păjeşti cerne bruma
Şi zilele 's mai reci.
Spre Apus trecut-au luna
Dar numai tu nu treci

Cele 2 versuri de la sfîrşit dovedesc că autorul l'a citit pe Eminescu. Dar mai dovedesc şi multă gentileţă: dacă trecut-au la Apus luna, să treacă şi iubita:

Prin *ţare* vin ciorcărlii
Spre staule se clint
Dar numai tu nu vii
In braţe-mi să te alint

După ce-şi trimite iubita la Apus, ca să nu fie martora unui cer plin de *omeţi*—autorul o rechiamă repede să vie prin *ţare*, căci sosit-au ciocîrlii şi ce ie iubita de cît o ciocîrle şi la ce e bună ciocîrla de cît la alintat!

Poesie frumoasă a cărei publicare printre pagini am dispozat'o cu plăcere.

Potrivit nouei legi a procedurei electorale, listele electorale se intocmesc de tribunale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor pentru ori-ce lămurire electorală, în fie-care zi de la oarele 5—7 p. m.

OAMENI ŞI LUCRURI

ZI DE TOAMNA

20 Septembrie

Astăzi dimineaţă i-am văzut prima imagine, i-am simţit prima înfiorare. Din zorii zilei cădeau, cu un zgomot sec par'că, picăturile dese de ploaie şi odată cu ele pătrundea prin fereastra întredeschisă răceala umedă şi întristătoare. Era ea, fără îndoială, era toamna, care-şi vestea sosirea; era ea în toate şi peste tot: în văzduhul sombru şi pe cerul sur, învăluit ca o taină de nepătruns; era ea în grădiniţa înnecată de apele tulburi strînse par'că din spaţiul obscur, din atmosfera fără lumină şi fără culoare.

Cîtă deosebire între ploile verei şi cea de astăzi, prima ploaie de toamnă! Ea poartă în sine nu puterea roditoare şi învietoare, ci un germene de distrugere: ea vine de sus cu o răceală omorîtoare şi în căderea ei culcă la pămînt gingaşele flori, cîte mai putuse rămînea drepte şi vii; în atingerea ei—iarba se prosterne umilită, jertfită pentru totdeauna, iar frunzele copacilor ca şi petalele florilor pierd din culorile şi vioiciunea lor, pierd din dorul de a trăi, căci pe urmele ploaiei, tulbure şi duşmănoasă, vor rămânea micşurate, zgîrcite şi îmbătrînite,—galbene ca o faţă vlăguită, supte şi istovite ca după o lungă suferinţă: şi n'au fost doară decît cîteva zile de toamnă, cîteva zile mai reci şi această singură ploaie mîniosă.

In curtea cea mare iarba nu încearcă nici o luptă; ci, resemnată şi slabă se culcă, muiată de puterea ploaiei de Septembrie, apăsată de fuga sălbatecă a gîştelor,—singurele cari au înviat par'că într'un imn de recunoştinţă în farmecul abundentei ploi de toamnă.

Cu o grabă şi o iscusinţă neînchipuită ele au deschis portiţa ocolului lor din fundul curţei şi rînduite ca o mică oştire una cîte una — cincisprezece la număr— au ieşit în dansul pasului lor legănat. Cu gîturile lungi întinse în aer, cu piepturile rotunde, umflate de o adîncă respiraţie, gîgăind fără astîmpăr cîntul lor de salutare către aerul curat — ele se scaldă necontenit în micile băltoage strînse de ploaia deasă; îşi moaie haina curată de pene albe în apa murdară şi de pe fiecare fir de iarbă se opresc să beie fiece strop de ploaie căzută, — par'că ar fi a lor, numai a lor această ploaie care le dă viaţă şi putere.

Sărmanele gîşte! Au fost crescute în libertatea aerului de la ţară, pe apele limpezi de iazuri; acolo aveau să rămînă pînă tîrziu în toamnă, trăindu-şi traiul lor pe cîmpia largă şi sănătoasă. Dar într'o zi pe neaşteptate, stăpînul lor, victimă a revoltelor, fu silit să se mute pe nepusă masă şi furăm nevoiţi a-i primi gîştile cu mult înainte de termin... Şi iată cum bietele păseri se chinuesc de atîtea săptămîni în strîmtul lor ocol din fundul curţei, pe care-l părăsesc numai la zile mari, urmînd unei chemări iresistibile în zilele de ploaie ca acea de astăzi.

Rodion

Vederile lui Zola în Pedagogie

II.

In opera *Rougon-Maquart*, Zola a voit să aplice procedeele ştiinţifice literaturei, zugrăvind animalitatea umană. In opera romanelor ultime însă, el rămâne numai cu cultul *ştiinţei* glorificând-o ca emancipatoarea omenirei.

Cele 3 oraşe *Lourdes*, *Rome* şi *Paris* cât şi cele 3 opere *Fecondité*, *Travail* şi *Verité* sunt istoria unei singure familii. Şi fiindcă personagele care ne vor interesa pe noi—învăţătorii—direct e institutorul Marc din *Verité* şi Luc inginerul din *Travail* şi fiindcă ei sunt continuatorii ideei ce preocupă pe tatăl lor — pe care-l găsim în *Lourdes*—se simte nevoia de a cunoaşte subiectul fiecărei opere în parte.

Lourdes cuprinde descrierea numai a cinci zile petrecute de către Pierre Froment la Lourdes—loc celebru de pelerinaj. Pierre e fiul unei femei religioase măritată cu un incredul. După moartea tatălui, mama, pentru a obţine ertarea cerului cu privire la necredinţa în cele sfinte ale soţului ei, dă pe Pierre să înveţe la Seminar. Pierre iubia o fată, Maria, încă din copilărie. Maria, la vîrsta de 13 ani, cade de pe un cal căpătând o gravă paralizie prevenită din leziunea măduvei spinărei. Pierre întîrzie momentul de a se preoţi nu numai din pricina dragostei ce-l făcea să spere, dar şi din pricina protestului conştiintei lui, care în faţa ştiinţei îl obseda cu putere. La 26 ani însă, el se preoţeşte în urma convingerei că Maria nu va mai putea deveni nici soţie nici mamă.

Pierre e preot, dar preot lipsit de credinţă. Ideia Mariei de a merge la Lourdes — loc pretins miraculos de către preoţi — cu credinţa că va fi tămăduită, îl umple de speranţă că-şi va căpăta credinţa perdută. Ei pleacă împreună la Lourdes unde stau 5 zile. Aci, Pierre în loc întărească credinţa, el o perde de tot căci se încredinţează de şarlătănismul ce se practica, iar cît priveşte unele cazuri fericite se convinge că acestea erau săvîrşite în puterea sugestiei, autosugestiei — a credinţei ce se afla în chiar sufletele celor ce alergau aci. Maria se însănătoşează — nu datorită rugăciunilor ce pentru alţii erau zadarnice, ci influenţei imaginaţiei puternic surescitată, după cum se convinsese Pierre şi după cum îl asigurase şi un doctor. El rămîne mulţumit de însănătoşarea Mariei, dar cu inima sdrobită ştiind că Maria e liberă să devie a altuia.

Ea pricepîndu-l — în evlavia ei — îi mărturiseşte că numai făgăduelei de a rămînea toată viaţa ei virgină, Sfînta Fecioară i-a dăruit sănătatea. Impăcat şi unul şi altul îşi jură o dragoste frăţească pentru totdeauna. Pierre e preot fără credinţă dar caută să-şi împlinească sarcina cinstit.

Timp de 3 ani Pierre nu încetează a cugeta la nefericirile umanităţei care sufere pe urmele credinţei sfărâmate. Visul unei fericiri comune îi sugerează planul unei religii nouă bazată pe fraternitate şi pe dreptate. Pentru aceasta el scrie o carte *La Rome nouvelle*, în care se vede contopirea societăţei civile cu cea religioasă—vîrsta triumfului şi a fericirei prezisă de profeţi, în care oamenii să fie stăpîniţi numai de legătura caritătei şi a dragostei — realizarea făgăduelelor lui Christ.

Roma. Pierre Froment pleacă la Roma pentru ca să-şi susţie cauza înaintea Papei, căci cartea lui fusese interzisă de către tribunalul din Roma—*Congregaţia Indexului*. Aci petrece 3 luni în aşteptarea unei audienţe la Vatican în care timp se convinge de multe nelegiuiri săvârşite în numele religiei. După 3 luni de aşteptare este primit de Papă, care îi refuză orice îndreptare şi Piérre e nevoit a-şi retrage cartea; dar după cele văzute la Roma capătă convingerea nestrămutată că pentru binele omenirei e nevoe de alte legi diriguite de mai multă judecată şi inimă. Pierre în faţa raţionamentului obsedant, se îndoeşte că va mai putea ţine jurământul de a rămânea preot fără credinţă şi că va mai putea renunţa la visul de a deveni mântuitorul lumii prin noua lui religie, după cum renunţase la visul lui de tinereţe. Cu aceste gânduri Pierre pleacă la Paris.

Paris. Pierre venind în contact cu fratele lui mai mare Guillaume—un mare chimist—i se întăreşte credinţa că lumea are nevoe de o lege de *fericire terestră*, de *dreptate omenească* şi de *amor viu*. Prin judecată ajunge la convingerea că

numai *ştiinţa* e suverană pentru binele comun împreună cu religia devenită justiţie. Sub puterea acestei convingeri, Pierre desbracă rasa preoţească şi se însoară cu o fată tânără cu idei sănătoase, iubitoare de dreptate şi adevăr. Marie şi Pierre au patru copii: *Mathieu*, *Luc*, *Marc* şi *Jean* cari devin eroii celor patru evanghelii ale lui Zola: *Fecondité*, *Travail*, *Vérité* şi *Justice*.

Fécondité. Fiul lui Pierre şi al Mariei Froment—Mathieu—însurat cu o fată saracă dar bună, crează o familie fericită, compusă din oameni sănătoşi la trup şi la minte. Mathieu avea pentru Marianne—soţia lui—un amor mare, sănătos şi puternic care se mări încetul cu încetul. Dragostea lui pentru Marianne nu fusese lovitura de fulger care asvîrle pe amanţi unul în braţele celuilat, dar era *stima*, *gingăşia*, *credinţa mutuală*, *siguranţa în fericire* ce fiecare din ei era capabil să o aibă pentru celalalt.

Fapte care fac căsătoria indisolubilă. La început ei nu avusese nici un ban: inima li fusese deajuns. Pe măsură ce se înmulţesc copii însă, Mathieu şi Marianne ştiu să înmulţească şi mijloacele de traiu prin munca lor fără preget. Mathieu a ştiut să facă din Marianne *tovarăşa* lui nedespărţită, soţie şi mamă, bună crescătoare şi mai cu samă bună sfătuitoare. Numai în chipul acesta ei au putut păşi peste toate piedicele şi necazurile vieţei. Aşa că ei ajung să serbeze a 70-a aniversare a căsătoriei lor, înconjuraţi de o familie de 158 membri. Mathieu îşi împrăştiase copiii nu numai prin Franţa toată dar şi prin celelalte continente pentru a popula pămîntul şi a-i stoarce hrana.

Aşa că familia Frement era contopită în Naţiune, iar Naţiunea în Umanitate formînd un singur popor frăţesc—făcînd din lume o cetate unică de *Pace*, *Adevăr şi Dreptate*.

Maria C. Buţureanu
Institutoare

Cronica socială

Tolstoi şi antisemitismul. — O înaltă personalitate politică din Rusia a avut la Isnaia-Poljana o lungă convorbire cu marele Tolstoi asupra chestiei evreeşti. Iată ce a spus Tolstoi în această privinţă:

— Nici n'ar trebui să existe o „chestie evreiască". Toţi oamenii sunt fraţi. Strigătele mişeleşti ale presei antisemite vor rămâne oricînd neauzite de oameni de inimă. Intrucât e vorba de acordări de drepturi, apoi nici nu trebue făcută vre-o deosebire între evrei şi ceilalţi oameni. Ei sunt cu toţii fraţi în sensul umanitarist al cuvântului şi unui om cinstit nici n'ar trebui să-i treacă prin gînd că evreii se deosebesc, ca oameni, de celelalte naţionalităţi; căci, vezi d-ta, (aci Tolstoi făcu cîte-va semne cu un beţişor ce-l avea în mână) dacă ar fi aci creştini şi aci evrei—deasupra lor, a tuturor, se ridică idealul omenesc şi către acest ideal ar trebui să tinză şi creştini şi evrei—şi atunci ei s'ar asimila. Nu, asimilarea nu trebue cerută evreilor pe altă cale.

In ce constă idealul tuturor oamenilor? In desăvârşirea fiecăruia, în faceri de bine după puteri şi în spiritul credinţei adevărate care te face să iubeşti viaţa. Această credinţă ar trebui curăţită de multe lucruri de prisos care îi conduc pe evrei ca şi pe creştini la numeroase erori.

*

Marina noastră. — Dacă nu avem nevoie de o flotă maritimă căci n'avem ce apara şi unde trimite vasele noastre de a susţine interesele noastre, avem însă nevoe de o flotă fluvială. In acest scop au şi fost construite noile vase de război. Ele n'au pretenţiunea de a fi cuirasate enorme, a căror putere la urma urmelor a fost pusă la îndoială, dar vasele noastre de răsboiu vor putea rezista la atacurile ce vor fi vr'o dată îndreptate în potriva noastră.

Dacă voeşti pacea, pregăteşte-te pentru războiu; vrei o marină de comerţ, în cazul acesta aibi cu ce să o aperi, nici mai mult nici mai puţin. Şi asta am şi făcut.

Eri au fost lansate în faţa familiei regale şi într'o solemnitate specială următoarele cuirasate: Ioan C. Brătianu, Lascar Catargi, Alexandru Lahovary, Mihail Kogîlniceanu, majorul Şonţu, căpitan Valter Mărăcineanu, căpitan Lascar Bogdan, căpitan Nicolae Romanov, şi locotenentul Călinescu.

Toate aceste monitoare au de scop de a ne apara Dunărea şi comerţul nostru fluvial care a luat de cînd cu înfiinţarea marinei noastre comerciale o desvoltare destul de mare. De acea lansarea acestor vase are o însemnătate mai mult socială şi economică de cît strategică.

*

Cărbunele alb. — Toată lumea ştie astăzi sensul locuţiunei metaforice aşa de fericite: „cărbunele alb" care se da gheţei din gheţarii Alpilor. Dar cui îi revine paternitatea acestui cuvînt?

După unii d. Berges, protagonistul întrebuinţărei forţelor idraulice din Savoia îi se datoreşte această expresie cu ocazia expoziţiei din 1889.

Relativ la instalaţiunile pe care le făcuse în fabricele sale de hîrtie din Lancey el a publicat o broşură în care întrebuinţa această expresie de *cărbune alb*, spre a deştepta interesul statului asupra apelor gheţarilor cari dacă ar fi exploatate ar putea fi pentru regiunile muntoase tot atît de folositoare ca şi cărbunele negru din profunzimile pămîntului.

Litere-Ştiinţe-Arte

Intr'un cerc de medici povestea zilele acestea d. dr. Buzenchi medicul veterinar cîteva din cele văzute cu ocazia congresului de la Haga şi a vizitelor făcute în marile oraşe europene, Ce lucruri noue uimitoare pentru noi!

Acea grijă extraordinară—bunăoară—şi acea rafinată artă, unită cu îndemînare şi cu conştiinţa respunderei pentru sanatatea generală cheltuite în prepararea laptelui sterilizat destinat vînzării în public ni se părea o poveste din „O mie şi una de nopţi", unmit de necrezut. In adevăr nouă ni se pare aşa de neobişnuit şi de irealizabil ceea ce acolo s'a îndeplinit de mult. Sacrificii enorme se fac pentru ocrotirea sănătăţei obşteşti şi cu osebire întru apărarea copiilor de vrîstă fragedă, pepiniera de unde are a se recruta viitoarea generaţie de cetăţeni, neaparat cea mai esenţială bogăţie a ţării.

Laptele—elementul substanţial de primă necesitate, e menit să garanteze buna stare şi să asigure sănătatea milioanelor de fiinţe care rînd pe rînd vin să alcătuiască un popor,—şi astfel el devine alimentul de căpitenie fără de care nu se poate concepe o populaţie deplin sănătoasă, ne expusă la boli şi la pierderi mari.

Cîte decenii însă ne vor trebui aici în orient, ca să pricepem şi să realizăm ceeace s'a făcut în Occident, după cum a dovedit cel din urmă congres,—acel al laptelui?

*

„Flăcări" se întitulează un nou şi elegant volum de versuri ale d-lui Corneliu Moldovanu. Zicem un volum nou, căci d. Moldovanu a scos acum cîţiva ani un prim volum de poezii foarte drăguţe, după care părea a fi renunţat pentru un timp la inspiraţie, care nu lipsia nici odată în strofele d-sale viguroase, calde şi armonioase. Ne pare bine că şi-a reluat lira şi cu plăcere vom urmări activitatea d-sale poetică reîncepută cu acest drăguţ volum cu suggestivul titlu de „Flăcări".

*

STRUNA ZILEI

FALA...

A trebuit ca străinătatea şi mai ales Italia şi Franţa să se ocupe de ţara noastră, de literatura noastră, de eloquenţa noastră ca să recunoască marele talent al scriitoarei Smara...

Un ziar romîn-francez.

Dac'aşa e vorba dară
Să ni se cunoască ţara
Renunţăm atunci la slavă
Şi la... geniul doamnei Smara.

Informaţii

Ni se spune că printre locuitorii din Fîntânelele, comuna Popeşti, se observă de cât-va timp o vie nelinişte.

Principiile fruntaşilor liberali.

Mulţi îşi făceau iluzia, că se vor găsi, chiar în rândurile liberalilor, oameni cari să pue resistenţă nebuniilor direcţiunei socialiste din partid.

Printre ast-fel de liberali se cita şi numele d-lui C. Stoicescu.

Zilele aceste d, Stoicescu s'a pus tocmai la disposiţia d-lui Haret, omul care a contribuit mai mult la anarhia de la sate, ministrul care a tratat de asasină armata care a apărat astă-primăvară proprietăţile d-lui Stoicescu.

Acest urât compromis d. Stoicescu l'a făcut pe baza făgăduelelor d-lui Haret că va numi pe fiul seu suplinitor la facultatea de drept din capitală şi pentru câte-va mii de lei onorar pentru a apara la contencios nelegiuirile d-lui Haret.

—

Intre d-nii P. P. Carp şi Take Ionescu a avut loc ieri, Joi, o întrevedere politică. Ea a durat două ore, de la 4–6.

Seara, şeful partidului conservator a plecat la Ţibăneşti. Până la Buhăeşti a fost însoţit de d. A. A. Bădăreu.

La 1 Octombrie d. Carp se va întoarce la Bucureşti.

—

D. profesor Toma Ionescu, decanul facultăţei de medicină din Bucureşti, a plecat eri seara la Paris spre a lua parte la al 20-lea congres de chirurgie franceză care va avea loc de la 7—12 Octombrie (st. n.).

Invitat special de către preşedintele congresului d. profesor P. Berger în numele comitetului Asociaţiunii franceze de chirurgie, d. profesor Thoma Ionescu va presenta la acest congres un raport relativ la o nouă operaţie asupra stomahului: *exclusiunea pilorului.*

Iată şi textul invitaţiunei primite de d. profesor Ionescu:

Prea onorate confrate,

Congresul al XX-a de chirurgie va avea loc la Paris în primele zile ale lui Octombrie. In numele comitetului Asociaţiei franceze am onoare de a vă invita de a lua parte. Vom fi foarte fericiţi de a putea socoti presenţa voastră şi colaboraţia unui coleg de inalta voastră valoare.

Şedinţele congresului vor avea loc Luni 7 Octombrie la 2 ore în marele amfiteatru al Facultăţei de medicină.

In speranţa că veţi bine voi de a primi favorabil această invitaţie, vă rog de a primi expresiunea înaltei mele consideraţii şi a sentimentelor mele devotate.

preşedintele congresului
P. Berger

—

Din Galaţi ni se telefoniază: Tribunalul de aci a hotărît punerea sub interdicţie a doamnei Eufrosina L. Catargiu.

D. Ştefan H. Ştefan, fost procuror, a fost numit administrator provizor al averei interzisei.

—

Fără să voiască, probabil, ziarul francez al liberalilor a spus un mare adevăr la adresa *Opiniei*, numindu-l intransigent.

Suntem, în adevăr, intransigenţi în idealul nostru de a vedea pe toţi conservatorii strîns uniţi în jurul aceluiaşi steag.

Independenţa, de astăună dată, n'a minţit.

—

Acţiunile de bună credinţă este titlul unui studiu de drept roman, apărut de curînd, datorit d-lui Grigore Dimitrescu, doctor în drept de la Paris, judecător supleant la tribunal şi docent la Universitatea din Iaşi.

Lucrarea d-lui Dimitrescu, serios şi conştiincios gîndită, este una din puţinele studii de o reală valoare, apărute în literatura noastră juridică.

—

Procesul autorilor crimei din Păuleni, a continuat eri la juraţi pînă la ora 6 p. m.

Apărarea a susţinut că atacul făcut de Mihai Mardare, Gh. Mardare, Mihai Racoviţă, Gh. Cănilă, N. Petrişor şi Ioan Petrişor, e continuarea răscoalelor ţărăneşti căci în timpul cînd aceştia au atacat pe arendaşul Ţalic Berghenştein, spiritele încă nu erau liniştite, susţinînd că ei nu s'au dus cu scopul de a prada şi de a omorî pe Berghenştein, ci de a-i lua condicele de angajamente, spre a le distruge.

Juraţii, după o lungă deliberare, aducînd un verdict negativ, Curtea a achitat pe toţi acuzaţii.

Ei au fost puşi aseară în libertate.

—

Celalte două escadroane ale regimentului 7 calaraşi, care au rămas în localitate, vor pleca poimîne dimineaţă la manevre în judeţul Roman.

—

Eri cu trenul de 6.05 de Paşcani, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, împreună cu P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, s'au reîntors în localitate.

—

Mâine dimineaţă la orele 10, se va face la Universitate alegerea unui decan al facultăţei de drept, în locul d-lui profesor St. Longinescu, care a demisionat, fiind permutat în Capitală.

—

Tânărul I. Damscher, care a încercat eri după amiază să se sinucidă, trăgîndu-şi un glonte de revolver în partea stîngă, sub inimă, a fost internat la spitalul Sf. Spiridon.

Starea lui nu e tocmai gravă. La el s'a găsit o scrisoare, prin care cerea ertare părinţilor săi de ceia-ce a făcut şi explica că a recurs la disperatul act pentru că era persecutat de un ofiţer, care făcuse să fie numai de cît chemat la manevră.

E probabil că va scăpa cu viaţă.

—

Din Botoşani ni se scrie că eri s'a făcut constituirea consiliului judeţean.

Vice preşedinte a fost ales d. Timuş—care, lucru ne mai auzit, a primit şi o însărcinare în delegaţia judeţeană.

Cum se împacă rolul de vice-preşedinte al consiliului judeţean, care trebue să controleze lucrările delegaţiei judeţene cu acel delegat, care urmează să fie controlat, acest lucru îl vor înţălege foarte puţini—afară doar de acei care fac parte din acest regim de cinste şi cumpătare.

De alt-fel în privinţa acestui domn Timuş vom avea ocazia să mai revenim, căci d-sa constitue un personagiu destul de caracteristic pentru regimul de astă-zi: între altele ne vom ocupa de o chitanţă fotografiată emanată de la acelaş d. Timuş şi tot în calitate de vice preşedinte al consiliului judeţean, căci şi în rîndul trecut al regimului liberal d-sa a ocupat aceiaşi demnitate.

—

D. I. Ermacov, cunoscutul băcan din localitate, căruia tribunalul i-a acordat un moratoriu până la 12 Octombre, a cerut prelungirea acelui moratoriu.

—

Sâmbătă, 22 c., se vor cerceta titlurile candidaţilor la suplinirea catedrei de drept roman devenită vacantă prin trecerea d-lui St. G. Longinescu la catedra similară din Bucureşti.

Sînt 3 candidaţi şi anume domnii: Gr. Dumitrescu, Plastara şi V. Buşilă.

—

Distinsul nostru fruntaş, d. Alexandru A. Bădăreu, a sosit azi dimineaţă, cu acceleratul de 8 şi 30, în localitate.

—

P. S. S. Archiereul Valerian Râmniceanu a sosit azi dimineaţă în localitate.

—

D. Titus Cernea, maistru de muzică la seminarul „Veniamin Costache" a obţinut un concediu de un an de zile pentru a-şi căuta de sanatate.

D-sa va fi suplinit de diaconul T. Stupcanu.

—

Tribunalul secţia III s'a pronunţat ieri în incidentul rădicat în procesul de daune d'intre domnii C. Codrescu şi B. Iuster.

Admiţînd incidentul, tribunalul a numit trei experţi nuoi în persoanele domnilor: doctor Ilie Stroici, Mavrocordato, prefectul de Botoşani şi N. Ienăşescu, fost prefect.

Experţii, precum se ştie, au a se pronunţa asupra daunelor ce le pretinde reclamantul Codrescu pentru nerespectarea de către Iuster a unui contract de subarendare.

*

Judecătorul ocolului III s'a pronunţat în acţiunea intentată de Schwarz, care a fost esclus dintre membrii societăţei *Fraterna*.

Judecata a respins acţiunea întru cît societatea „Fraterna" nefiind persoană morală, presidentul ei nu putea fi chemat în judecată. Reclamantul a declarat apel la tribunal.

—

Un parastas a fost oficiat ieri la mormântul regretatului Dimitrie Rossetti.

Ambii fraţi ai defunctului, domnii T. Rossetti, fost ministru şi G. Rossetti-Solescu, ministrul ţărei la Petersburg, au asistat la trista ceremonie.

—

Birourile electorale la alegerile comunale din Piatra-N., în zilele de 23 şi 25 Septembrie, vor fi presidate de d. consilier D. Grigorovici.

—

Ziua de 1 Octombrie a fost destinată pentru a hotărî soarta funcţionarilor de la prefectura de judeţ.

Pe acea zi, se zice că vor fi înlocuiţi trei din actualii funcţionari.

—

D. comisar Lapteş, de la secţia II-a a obţinut un concediu de 15 zile, fiind concentrat la manevre.

D-sa este suplinit de d. Stamatopol, comisarul dispărţirei I-a.

—

D. V. Lisievici, sub-comisar la punctul Ungheni a fost transferat la Tulcea în aceiaşi calitate, în locul d-lui Gh. Cerneschi, revocat.

—

Alaltă-eri eri s'a deschis la Vaslui seziunea de toamnă a curţei cu juri.

Curtea e prezidată de d. Sturza, membru al curţei de Apel din Iaşi.

—

Astăzi s'a făcut la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea regretatei Elena Ureche, soţia defunctului Ureche, fost profesor universitar.

Au asistat rudele şi mulţi cunoscuţi.

—

D. G. Rosseti-Solescu, ministrul ţărei în Petersburg, a plecat astăzi din Iaşi la moşia sa Soleşti din jud. Vaslui.

—

DIVERSE

— In apropiere de Ripiceni au fost arestaţi trei indivizi, care s'a dovedit că erau nişte periculoşi hoţi de cai.

— Cercetările cu tripourile din localitate continuă.

Poliţia de siguranţă a însărcinat cîţi-va agenţi speciali pentru a face urmăririle.

— Din comuna Negreşti se comunică că locuitorul Pavel Dodon, pe când se afla la locuitorul Gh. Neculau, a încetat subit din viaţă.

— Un incendiu a distrus eri dimineaţă două coşare ale locuitorului Ioan Arapu din Ionăşeni.

DIN LITERATURA BULGARA

IVAN VAZOV [1])

INVALIDUL

E invalid.

E încă tînăr dar e invalid. Furtunile vieţei l'au zdrobit înainte de vreme; l'au aruncat din viaţă cu cîţiva ani mai curînd.

De la o vreme n'a mai găsit slujbă. Se simţea de atunci ca un naufragiat pe care valurile l'au aruncat pe un pămînt pustiu.

1) Ivan Vazov e unul din cei mai buni poeţi bulgari. Poeziile sale sunt traduse în mai toate limbele europene, iar încercările sale în proză au făcut dese ori foiletoanele multor ziare din străinătate. La noi Vazov a fost foarte puţin tradus. Nuveleta ce se traduce în foiletonul de azi şi cu alte cîte-va formează un ciclu de scrieri foarte originale şi care au o mare asemănare cu tipurile şi viaţa de la noi.

Şi era tînăr şi sănătos şi de acum era un invalid. Avea încă putere în muşchii lui desvoltaţi, era încă capabil de o muncă sănătoasă, dar avea o dorinţă ne împăcată de a se sătura de viaţă ne muncind, nesforţîndu-se.

— Ce îi erau de folos toate harurile acestea? El e fără de slujbă. Era prin urmare netrebuincios, era invalid.

Nevoile l'au strîns în chingi. La început cu multă reţinere, cu multă luptă lăuntrică se hotărî să se adreseze unui tovarăş. Dar ce luptă!... Umilinţa însă fu mai mare de cît sentimentul de cinste şi destoinicie care protestau în rumenindu-i obrajii.

— Mi-e tare neplăcut, dar ertaţi-mă domnule Ivanov şi imprumutaţi-mi 50 de franci. Cu prima ocazie vă voiu înapoia.

După o scurtă uşurare a nevoilor, ele iar năvăliră de data asta şi mai mari şi mai nesusţinute. Din nou începu lupta în sufletul lui. Curios, el nu fu uimit observînd că lupta asta era mai uşoară. Durerile mîndriei sale nu îi apărură aşa de mari. Cusu un nasture pe haina roasă, cusu o ruptură a hainei de sub subţiori şi cu destulă bărbăţie s'apropie de un alt prieten:

— Te rog, împrumută-mă Ştefanove! o nenorocită întîmplare...

De data asta ceru mai puţin.

Căpătă ceca ce ceruse şi se îndepărta vesel cu mulţumirea că de data asta abia îi se înroşise faţa cînd vorbise prietenului său.

A treia oară întinse mîna cu uşurinţa ce se capătă de obicinuinţă. Ceru şi căpătă o sumă şi mai mică: cinci lei...

Gulerul său purtat cîte două săptămîni era murdar, spălăcit, incovoet, petele şi peticile pe hainele lui se înmulţeau cum se înmulţeau şi peticile pe mîndria lui acoperind-o şi nefăcîndu-l să mai sufere.

In jurul lui murmura munca într'o viaţă de sforţări, străluceau drumuri largi către o treabă cinstită şi dreaptă, care dă o îmbucătură rece dar dulce... Dar el nu se uita de cît într'o singură parte, la poarta funcţionarismului care îi era închisă.

Vremea trecea. După sărăcie şi lipsă veniră vremuri de foame. Pantalonii lui rupţi şi roşi pe băncile cafenelelor, faţa lui murdară şi suspectă îndepărtau pe prietenii sei; dar el nu mai simţea nici ruşine, nici mîndrie şi dacă aceştia l'ar fi ocolit până a lua o altă stradă vazîndu-l. Deveni sdrenţuit moral cum era în sdrenţe şi pe dinafară. Dar dacă din întîmplare întîlnea pe tovarăşii lui de şcoală, pe prietenii sei imediat le cerea un franc sau cinci zeci de bani.

— Domnule Petrov, te rog... Numai atîta? Merçi.

Azi era la cea mai de jos scară a înjosirei, un picior îi era în tina decăderei morale. Nenorocita fiinţă pierduse şi putinţa de a se ruşina. Sunt netrebnici cari deşteaptă în om mila, alţii deşteaptă odată cu mila şi scîrba. El nu provoca decît scîrba.

De mult de cînd începuse a trăi din venituri întîmplătoare, din milă şi cerşetorie şi cine ştie din ce încă... Avea dreptul de a trăi din ori ce mijloace din ce ajungea mai repede şi mai uşor.

Buboiul societăţei, rana omenirei —şi era el vinovat? O slujbă, un loc de funcţionăraş şi ar fi fost scăpat; dar funcţie nimeni nu vrea să îi dee.

In cele din urmă ei uitase să se mai gîndească la funcţionarism. Vedea că se putea trăi şi aşa. Mîna se obicinuise a se întinde fără teamă.

— Ei, ascultă, nene cutare. Ia dă-mi deuăzeci de bani, de pîine!

Deseori se întîmpla că cuvintele acestea le spunea în faţa vr'unei clădiri la care nenorociţii muncitori lucrau din greu.

Şi munca nobilă şi cinstită a muşchilor omeneşti nu avea nici o înrîurire asupra acestui suflet murdar şi leneş care perduse de acum şi menirea omenească.

Proiectele agrare ale Guvernului

— Principiile proiectelor.—Casa rurală. —Forma sub care va fi admisă.—Chestiunea izlazurilor o chestie sanitară.—Desfiinţarea clasei arendăşeşti in Moldova. Majorizarea funciarului şi a patentei.— Legea tocmelilor agricole.—Despăgubirea celor devastaţi.—Reformele judecătoreşti şi administrative.

Suntem în măsură de a da principiile reformelor ce-şi propune guvernul în chestiunea agrară.

La Ministerele de interne, finanţe, domenii, justiţie şi instrucţiune publică s'au lucrat mai multe proecte în sensul programului partidului şi făgăduelilor din mesaj. Imediat după manevre aceste proecte vor fi comunicate în consiliul de miniştri de către miniştrii respectivi.

După obiecţiunele ce se vor face în consiliu se va da forma definitivă a proectelor şi apoi vor fi comunicate M. S. Regelui şi probabil şi şefului partidului conservator.

*

D. Anton Carp are gata două proecte, ambele privitoare la casa rurală, alcătuite din două puncte de vedere deosebite.

După un proect, lucrat în colaborare cu d. Vintilă Brăteanu, casa rurală devine o instituţie de stat; statul va cumpara moşiile particularilor, statul le va revinde.

După al doilea proect, lucrat în colaborare cu cei de la Banca Naţională, casa rurală va fi o bancă privată sub controlul statului, un fel de credit rural, care va deschide credit obştiilor şi muncitorilor de pămînt, cumpărători de moşii sau loturi de pămînt.

D. Carp are intenţiunea să lase comisiunei parlamentare alegerea aceluia din aceste două proecte care să fie prezintat parlamentului.

Al treilea proect al ministrului domeniilor priveşte situaţiunea moşiilor statului şi a persoanelor morale.

Pe viitor aceste moşii nu vor putea fi decît sau căutate în regie sau arendate obştiilor cu anumite condiţiuni, în ce priveşte cultura.

*

La ministerul de interne s'a făcut un proiect asupra tocmelilor agricole pe baza obligărei proprietarilor sau arendaşilor de a plăti o parte din preţul muncei prin pămînt de muncă.

Se prevede de asemenea în proiect un maximum de muncă, un minimum de salariu.

Un al doilea proiect lucrat la serviciul sanitar este privitor la imaşuri. Acest prioect este lucrat pe baza aproprierei forţate a unei părţi din proprietate, pus la dispoziţiunea locuitorilor de pe moşii care au vite, sub condiţiunea ca o parte din acest pămînt să fie încredinţat pentru păşune, iar o parte cu plante furagere.

Proectul va fi prezentat sub forma unei chestiuni sanitare cu speranţă că o atare formă ar putea acoperi expropriarea, pentru că art. 19 din constituţie declară proprietatea sacră şi inviolabilă cu excepţiunea expropierei pentru utilitatea publică şi textul constituţei explică:

„Prin cauze de utilitate publică urmează a se înţelege numai comunicaţiunea şi salubritatea publică precum şi lucrările de apararea ţărei".

Proiectul pe motivul că vitele servesc ţăranului pentru producerea laptelui, hrană absolut indispensabilă, consideră chestiunea izlazurilor ca o chestiune de utilitate publică.

*

La ministerul de finanţe s'a pregătit un proect relativ la funciarul mobilelor rurale şi la patenta arendaşilor.

Proprietarii care îşi arendează moşia altora de cît obştiilor vor plăti un funciar îndoit, care va fi sporit cu câte la sută pentru a doua, a treia şi aşa mai departe a aceluiaşi proprietar care arendează moşia la particulari.

Patenta arendaşilor va fi sporită cam până la de trei ori patenta actuală—şi această patentă ea însă-şi va fi majorată pentru a doua, a treia şi aşa mai departe moşie exploatată de acelaş arendaş.

Acest proect prevede reduceri importante de patentă la arendaşii care cultivă moşiile în dijmă—sistem care nu se obişnueşte de cît în Muntenia.

Tot la ministerul de finanţe s'a pregătit un proiect pentru o largă despăgubire a proprietarilor şi arendaşilor devastaţi.

Cu acest proect precum şi cu proectul de reorganizare a jandarmeriei, şi o nouă organizare administrativă, care ie în studiu la ministerul de interne, se speră să se dezarmeze rezistenţa arendaşilor şi proprietarilor din Muntenia—singurii pe care guvernnl îi consideră ca o forţă politică.

La ministerul de justiţie s'a pregătit un proect pentru judecătoriile de pace. Ocoalele vor fi reduse, judecătorii înmulţiţi.

Competenţa judecătorilor va fi sporită şi înmulţite numărul afacerilor pe care judecătorul le poate judeca în ultima instanţă; Judecătorul va avea locuinţa fixă, însă, cu facultatea pentru el de a se transporta în orice localitate a circumscripţiei şi de a judeca pe loc cauzele. In unele afaceri judecătorul va avea rolul de arbitri judecând ex aequo et bono.

In chestia tocmelelor agricole şi-a afacerilor rezultînd din contractele de arendă către obştie, judecătorul va fi prezidentul unui tribunal arbitral în care va judeca cu doi azistenţi, unul considerat delegatul proprietarilor şi altul al ţăranilor.

La ministerul de instrucţie se pregăteşte un proect pentru modificarea învăţămîntului rural, dîndu-i-se o direcţiune mai practică.

Ultime informaţii

— —

O dovadă mai mult cum d. Dim. A. Sturdza, care a afişat din nou pe «honeste vivere» ştie să facă pe împăciuitorul în politică.

Intr'adevăr d. Dim. Sturdza a reuşit să împace pe liberalii din Vaslui.

Preţul împăcărei?

D-lui Lupaşcu i-a dat situaţia politică în Vaslai iar d-lui Maior Văleanu... i-a dat, fără licitaţie şi cu un preţ extra-ordinar, o furnitură de furaje, în sumă de **două milioane** *pentru ministerul de răsboiu.*

— —

După cum am anunţat, lacrătorii de la linia în construcţie Podul-Iloaiei —Hîrlău, s'au pus în greva, pe motivul că nu sunt bine plătiţi, reclamînd în acelaşi timp contra inginerului şef, care conduce lucrările.

D. Procuror general N. Leonescu, a fost alalta-eri la Podul-Iloaia, unde a făcut o anchetă în această afacere.

D. Prefect al judeţului, Gh. Kernbach, a fost de asemeni eri acolo, întreprinzînd şi d-sa o anchetă, făcînd cercetări în amănunţime.

Rezultatul anchetelor nu se cunoaşte.

—

De oare-ce în multe părţi se constată că spiritele s'au înăsprit, prefectura de judeţ a pus în vedere inspectorilor comunali de a cauta să liniştească spiritele şi rezultatul să'l comunice de urgenţă prefecturei.

Pe de altă parte aflăm că zilele acestea, la reşedinţele inspectorilor comunali vor fi convocaţi preoţii, învăţătorii şi primarii respectivi, pentru a se consfătui asupra măsurilor de luat într'un caz eventual.

—

Comunele Sîrca şi Şipotele au donat comitetului pentru ajutarea incendiaţilor, cea dintăi 50 lei, iar cealaltă 40 lei.

Comitetul acelei societăţi a trimes prefecturei suma de 700 lei pentru a se distribui locuitorilor ale căror case au fost distruse de incendii.

—

Eri s'a ţinut la Belceşti, licitaţia pentru vînzarea loturilor rămase în părăsire.

S'au vîndut vre-o 95 loturi la 130 săteni. Verificîndu-se însă loturile care mai există încă în condiţia celor date sătenilor se zice că s'ar mai fi găsit încă cîteva.

Sătenii în număr de vre-o 100, care au rămas fără loturi, s'au adunat şi furioşi s'au îndreptat spre primărie, ameninţînd că vor eşi cu plugurile pe aceste loturi.

D. Bottez, inspector comunal, care se afla la primărie, a reuşit să-i liniştească, promiţîndu-le că se va aranja şi cu acele loturi, pentru care se va ţinea o nouă licitaţie pentru ziua de 7 Octombrie.

Ţăranii însă continuă de a fi agitaţi.

—

Luni, 24 c., se va judeca de către secţia contenciosului înaltei curţi recursul făcut de către profesorii Cunţescu şi Căpresca, în contra ilegalei lor înlocuiri. Recurenţii vor fi asistaţi de domnii: Take Ionescu, T. Maiorescu, A. A. Bădărău, C. Arion şi M. Antonescu.

Ministerul va fi represintat prin domnii: G. Panu, C. Stoicescu, I. Saita, V. Cireşeanu şi Cezărescu.

—

Comisia de judecată a institutorilor va judeca astăzi pe învăţătorul Ciobanu din Andrieşeni acuzat de activitate extra—şcolară.

Comisiunea de judecată se compune din domnii I. Burada, Porfiriu şi profesorul Popovici.

Acuzatul este asistat de domnii A. D. Xenopol şi Gh. Ghibănescu.

—

Amicul nostru căpitanul M. Petraş, căruia colectiviştii din Vaslui i-au început un proces electoral, a fost achitat ieri de juriul din Vaslui.

La Curtea cu Juri din Tecuciu se judecă astăzi Vineri, procesul electoral intentat d-lui G. Dobias din Iaşi.

—

Judiciare.—Tribunalul secţia III, a reconfirmat mandatul de arestare a lui Lupu Herşcu, complice în afacerea dispărutului factor poştal Gh. Costăchescu.

— Astăzi a venit înaintea tribunalului s. II, procesul d-lui Al. Sturza, pentru omor fără voinţă

Anul trecut d. Al. Sturza trecînd în fuga cailor cu docarul pe strada Golia, la colţul străzei Armeană, a dat peste trăsura condusă de Alexe Teodoroff, în care se afla d-na Zotta cu un copilaş de 2 luni şi doica. Trăsura resturnîndu-se, cei din trăsură au căzut jos şi copilaşul în urma leziunilor capatate a încetat din viaţă.

Partea civilă a fost reprezentată prin d-nii avocaţi Osvald Teodoreanu şi Alexandrescu, birjarul Teodoroff a fost aparat de d. avocat Jean Ghyka, iar d. Al. Sturza de d. avocat Saita, din Bucureşti.

Partea civilă cerea 100,000 lei despăgubiri.

Tribunalul a condamnat pe d. Sturdza la 500 lei despăgubiri civile, iar pe birjarul Teodoroff la o amendă de 100 lei.

— La Curtea de Apel secţia I-a se va judeca mâine procesul dintre d. Serianis şi d-na Marasse, pentru diviziune.

— La tribunalul secţia I-a se începuse azi judecarea procesului lui Pericles Contigeanul, pentru falşificarea unor poliţe.

Din cauza lipsei unor martori, procesul s'a amânat.

—

Curtea cu juri.—Astăzi a venit înaintea Curţei cu Juri, procesul privitor pe Ruxanda Spataru, din comuna Şipotele, pentru pruncucidere.

Numita dînd naştere unui copil nelegitim, în luna Maiu, l'a îngropat de viu cu ajutorul mamei sale Smaranda Spataru.

Curtea era prezidată de d. Al. Hinna, membru al Curţei de Apel, care a dat citire actului de acuzare.

Acuzata a fost aparată de dl. avocat Abgar Buicliu, care a susţinut că copilul murise înainte de a fi îngropat, servindu-se de actul medico-legal care e în favoarea acuzatei.

In afară de aceasta, apararea a cerut Curţei să se asculte părerea d-lui profesor dr. V. Bejan, care se afla în sală.

D-sa a opinat că naşterea copilului, după actul medico-legal, ar fi fost prematură şi că moartea i-a provenit prin omisiune.

Juraţii adunînd un verdict negativ, Curtea a achitat pe acuzata Ruxanda Spataru.

—

Iată numele elevelor răuşite la concursul pentru admiterea la şcoala „Reuniunei femeilor romîne".

Interne-Solvente. *Clasa I-a.* Brăiloiu Lucia, Frumuzzetti Matilda, Ioanidi A-Natalia, Stamate Emilia. *Clasa III.* Cojocaru Elena, Găluşca Elisabeta. *Clasa IV.* Popovici Maria. *Clasa V-a.* Aftimescu Lucia, Mihai Lucreţia, Pascali Elisabeta şi Taodora Rădulescu.

lexandrina, Negruzzi Virginia, Niculau

Semi-interne. Curs inferior. Cariadi Ana, Constantinescu Livia, Harnagea Florica, Ionescu Lucia, Tiron Corina şi Elena Baciu.

—

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 2 Octombrie ora 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie pentru darea în antreprindere a reparărei florăriei de la grădina publică de la Copou.

Garanţie provizorie 100 lei.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16452.

Septemprie 1907.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 21 Septembre

Asasinatul unui fabricant

Lodz. — Agenţia Westnic zice că dintre persoanele arestate pentru asasinatul fabricantului Silberştein, 127 lucrători dintre care 13 femei au fost condamnate să fie isgonite în alt guvernămînt departat.

Ciuma în St. Francisco

San-Francisco. — Până acum s'au constatat 51 cazuri de ciumă bubonică, dintre care 30 urmate de moarte.

In jurul asasinărei lui Alibei

Batum. Agenţia Westnic zice că cadavrul lui Ali Bey, valiul din Van a fost transportat eri cu onorurile militare pe vaporul francez la Constantinopol. Cortegiul era urmat de consulii puterilor şi de un numeros public.

Revoltă în trupele Turceşti

Constantinopol.— Trupele din Florina vilaetul Manastir, s'ar fi răsculat din cauză că nu li s'au plătit solda şi pentru că au aflat şi ar fi reclamat comandamentului corpului din Salonic şi Constantinopol.

Atacuri teroriste

Kursk. — Agenţia Westnic află că azi dimineaţă trei focuri de revolver au pătruns în comptuarul biroului telegrafic din Momentuvn pe cînd impiegatul financiar plătea lefurile. Intendentul a fost ucis cu focuri de revolver şi cinci funcţionari răniţi. Asasinii au fost urmăriţi, unul din ei s'a sinucis cu focuri de revolvér. Ceilalţi doi au fost prinşi.

Sporirea flotei in America

Cairo. (Illinois).—Preşedintele Roosvelt a rostit aci un discurs în care a pledat pentru sporirea flotei. El s'a pronunţat pentru politica de pace a cărei turburare ar fi dăunătoare pentru toţi şi pentru fie-care.

Nota Austriei şi Ungariei în chestia macedoneană

Belgrad.—Toate ziarele publică o notă verbală a Austro-Ungariei şi Rusiei în chestia Macedoniei.

Cercurile politice sunt încredinţate că noua acţiune a puterilor înţelese va pune capăt acţiunei bandelor şi va aduce liniştea între naţiunile creştine în Turcia. Poporul sîrbesc, zic ziarele, condamnă tot-deauna luptele dintre fraţii din vechea Serbie şi din Macedonia şi că bandele sîrbeşti s'au mărginit să proteje pe conaţionalii ameninţaţi. Trebue să se spere că prin intervenţia puterilor înţălese concordia va fi restabilită între naţiunile din Turcia.

Ciuma a încetat în Oran

Oran.—Nici un caz nou de ciumă nu s'a mai semnalat aci.

Regele Siamului în Italia

Roma.—Regele Siamului a sosit aci şi va pleca la 6 Octombrie la Neapoli unde va sta o zi, apoi se va duce la Messina unde se va întîlni cu Regele Italiei în timpul manevrelor navale.

Regele Siamului va pleca pe bordul vasului Sachsen în extremul orient.

Ministru american la Tokio

Tokio.—D. Taft, ministrul de resboiu al Americei a fost primit de Imparat cu toate onorurile.

Aceasta dovedeşte că cele mai bune relaţii domnesc între Japonia şi America.

D. Taft a adăogat că are încredere că aceste relaţiuni vor rămîne şi în viitor tot aşa de strînse.

Obstrucţiunea la Căile ferate Austro-ungare

Viena.—Obstrucţiunea împiegaţilor căilor ferate devine din ce în ce mai însemnată.

Circulaţia trenurilor de marfă suferă foarte mult; aprovizionările se fac cu greutate. Circulaţia trenurilor de călători este împiedecată cu deosebire pe liniile societăţei căilor ferate austro-ungare,

Se crede că se poate să se întîmple suspendarea transporturilor călătorilor.

Praga.—Obstrucţiunea de la căile ferate e foarte acută pe liniile de la nord-est. Trenurile de mărfuri au suferit din această cauză o întîrziere de trei ore, iar cele de călători o întîrziere de o jumătate de oră.

Situaţia la nord este normală unde întârzierile trenurilor este puţin însemnată şi unde nu s'a produs nici o obstrucţiune a împiegaţilor.

EVENIMENTELE DIN MAROC

Mazagan.—Mulay Hafid a pus să se aresteze aseară guvernatorul care pus în lanţuri a fost trimes la Mavrakesch.

Casablanca. — Armata lui Mulay Hafid a fost întărită şi va pleca poate mîine spre Rabat, urmată de o a doua armată, a cărei importanţă nu se cunoaşte.

A treia armată va fi formată la 150 km, pentru a se duce la Fez, unde se proclamase pe Mulay Hafid ca Sultan.

Gibraltar.—*Agenţia Reuter află că doi representanţi ai lui Mulai Hafid, care se duc în Anglia au sosit aci.*

Fi au intenţia să facă o vizită Regelui Eduard din ordinul lui Mulay Hafid.

Asasinatele grecilor în Macedonia

Constantinopole.—Ambasadele puterilor înţelese vor remite Porţei un memoriu în privinţa celor 8 bulgari asasinaţi în ziua de 8 August a. c. Comisiunea turcească atribue aceste asasinate grecilor, dar sunt indicii cum că ele ar fi fost comise de către bande turceşti.

Ziarele turceşti spun că s'a orînduit o comisiune pentru a studia chestiunea reformelor justiţiei în Macedonia.

Preşedintele acestei comisiuni este Chukri Efendi, sub-secretar de stat la ministerul de justiţie. Ziarele turceşti mai anunţă arestarea la Morhov, vilaetul Monastir, a doui bandiţi greci şi a unui grec cunoscut la Constantinopol, unde a fost impiegat la creditul Lyonez.

JULIETTE GROSS
SACHE SCHWARTZ
LOGODIŢI
R. SARAT IAŞI
In locul ori-cării înştiinţări.

AVIS

Direcţiunea Tramvaiurilor electrice din Iaşi aduce la cunoştinţa onor. public, că se oferă a tăia şi despica lemne de foc cu maşina electrică după următoarele preţuri:

1	vagon	lei 30
2	„	„ 55
3	„	„ 75
4	„	„ 90
5	„	„ 100

Peste 5 vagoane, preţul de 20 lei de vagon,

Un vagon se socoteşte 18 metri cubi.

A se adresa prin scris ori verbal in fiecare zi de la orele 8 — 12 a. m. la Direcţiunea Tramvaiurilor str. Moţoc 12.

Constantin M. Stihi

Flautist prim al orchestrei Conservat.

Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat

Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

GH. BALTA

AVOCAT

42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	**O jumatate loz 52 lei**
Un sfert de loz 26 lei	**Una optime de loz 13 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, Farmacistii Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ mai frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără tĕma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care sticlă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 35
Châssis de couche, depuis.... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi Album franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner. strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul IV. — No. 250. Duminică 23 Septembrie 1907

Asupra declarațiunilor d-lui Carp

Presa liberală de toate nuanțele face mare caz în jurul destăinuirilor făcute de d. Procopiu asupra conversației ce a avut cu d. P. P. Carp.

Ori d. Procopiu a înțeles pieziș afirmarea d-lui Carp, ori gazetele liberale cu anumit scop au ciuntit destăinuirea d-lui Procopiu. Noi le credem pe amîndouă. D. Procopiu voind să afle ceva de la d. Carp l'a întrebat ce proiecte are gata în chestia agrară.

O întrebare așa pusă de dl. Procopiu nu putea scoate de la d. Carp decît o afirmare în cauză.

Dl. Carp cunoscînd bine situația guvernului liberal în ceia ce privește chestia agrară, ba cu mult mai bine de cît chiar dl. Procopiu, i-a întors întrebarea și l'a silit pe d. Procopiu să mediteze asupra greutăților ce le întîmpină guvernul liberal în fixarea ante-proectelor sale.

Căci dl. Carp a răspuns textual următoarele: Mă întrebi ce proiecte am gata în chestia agrară! Da; în ziua cînd guvernul liberal va veni cu proiectele sale gata, voiu veni și eu cu ale mele proiecte iarăși gata.

Ca din acest răspuns să scoată dl. Procopiu aserțiunea ca dl. Carp n'are nici un proiect gata în chestia agrară e o mare deosebire.

Prin aceasta D-sa și-a trădat fondul sufletului său, căci a scoate din aceasta declarație că dl. Carp n'are nici un proect gata însamnă că dl. Procopiu crede și știe că în acea zi n'avea nici guvernul liberal vre-un proect gata.

Pe cît știm însă guvernul liberal e pe cale de a înjgheba o serie de proecte de legi ce le va supune comisiunei parlamentare.

Tot în acea zi vor fi gata înjghebările și anteproectele de reformă agrară întocmite de șeful partidului conservator.

Precum ca să se știe.

CRONICA SĂPTĂMÎNEI

Vremuri nouă

Există o credință, care desparte cîmpul moralei de acel al politicei.

Oameni, cari nu se disting numai decît prin intransigență, vorbesc de „imoralitatea politică" așa, în mod simplu, cum ar afirma o axiomă, și privesc ca un ideal izgonirea politicei din sînul unor anumite cercuri sociale, dintre militari sau dăscălime, bunăoară. Pe calea aceasta chiar cîteodată unii merg pînă acolo, încît confundă politica cu simplul exercițiu al drepturilor publice, fac din urnă o minciună și privesc dreptul de vot, ca un act de primejdioasă independență

Credința aceasta e greșită. Nu se poate vorbi de morală în politică, după cum nu se poate vorbi de morală în drept. Toate aceste noțiuni au sferele lor, suprapuse ori numai întretăiate, dar hotărît mărginite pentru fiecare în deosebi.

Și politica nu e în fond mai morală sau mai imorală, decît morala însăși. Căci și una și alta nu sunt de cît produsul mediului în care se desvoltă, urmînd aceleași legi de evoluție, și urmărind același scop.

Dacă morala îndrumează viața socială înspre scopuri cari o înalță și o purifică, politica e și ea un fel de terapeutică a vieței colective, pe care o îmbrățișează în toată întinderea și în toate manifestările ei. Numai că aceasta are asupra celei dintăi superioritatea necontestată a preciziunei și a eficacității practice a mijloacelor sale.

Trebue recunoscut cu toate aceste, că politica de pînă acum a partidelor noastre n'a fost de cît prea arare ori în rolul său ideal, și că drumul pe care l'a urmat în trecut nu e acel care ar conduce viața colectivă a poporului romîn către aspirațiile sale firești. Luptele politice, cu deosebire, s'au dat întotdeauna în așa condiții, încît rezultatele îndepărtate ale scopurilor urmărite de ele nu s'au putut nici odată echilibra cu efectul lor imediat și cu acțiunea deprimantă exercitată asupra masselor. Și aceasta explică de sigur discreditul politicei,— care însă n'ar trebui să fie de cît discreditul și osîndirea politicei de pînă acum.

Ori cît de greșită e însă credința de care vorbesc, ea are totuși însemnătatea sa. Căci în esență, nu e de cît protestarea care se ridică împotriva unui rău sistem de a conduce treburile publice, e afirmarea adevărului că morala noastră curentă a făcut un pas înainte, și că fatal, ceea ce formează corelativul său firesc, politica, va trebui să urmeze aceeași evoluție.

Și odată schimbată concepția generală despre unele lucruri de caracter general, nici politica care în fond nu e decît arta de a conduce și armoniza interesele obștești, nu poate rămînea în afară de această schimbare. S'ar putea zice, privind astfel lucrurile, că în definitiv morala și politica nu sunt de cît două aspecte deosebite ale unuia și același fenomen social.

Odată revirimentul acesta admis și recunoscut, trebue să admitem de asemenea că sînt semne că îndrumarea s'a început, că lumea noastră se schimbă, că în momentul acesta ne găsim la o cotitură a istoriei noastre politice.

E drept că evoluția s'a precipitat, că vremurile nouă s'au însemnat cu o lungă brazdă însîngerată, că ceea ce a deschis ochii oamenilor noștri politici asupra marelor lor datorii și asupra nevoilor obștești—atîta vreme uitate și nesocotite,—a fost izbucnirea desnădăjduită care a umplut țara de jale, de la un capăt pînă la celalt. Dar nu e mai puțin adevărat, că dacă ne-am închipui că grozăviile prin care am trecut n'ar fi avut loc, trebue totuși să credem că și fără ele am fi ajuns—poate un moment mai tărziu—acolo unde ne aflăm acum, și acolo încotro mergem.

Căci așa trebuea să fie.

E. Herovanu

Distrugerea proprietății

In fine, grație indiscrețiunei unei marcante și autorizate personalități politice, cunoaștem astă-zi, in liniamente generale, principiile legilor pe care le prepară guvernul și prin care speră să îndrepte starea lucrurilor de astăzi. Singur din toată presă, Opinia a publicat eri amănunte asupra acelor proiecte—și senzația n'a fost mică.

Guvernanții noștri s'au oprit la formulele cele mai simpliste posibile, care s'ar putea rezuma în cuvintele: pămînt cît mai mult pentru țărani și desființarea unei clase anumite, arendășești, intermediară intre proprietari și țărani.

Nu inzistăm aci asupra valoarei formulei; nu ie locul de a cerceta aci și acuma dacă prin astfel de mijloace simpliste se poate îndrepta o stare de lucruri ca cea de astăzi; nu cercetăm dacă guvernul nu utilizează cumva trucuri spre a eluda texte precise din Constituție sau a scapa de dificultăți ce'i le-ar putea crea clasa arendășească din Muntenia.

Aceste lucruri vor fi discutate la timp și la locul cuvenit; atuncea se va vedea dacă proiectele guvernului sunt menite a îndrepta relele de astăzi sau dacă nu cumva ele însamnă o calamitate pentru țară.

Pentru moment trebuie relevat faptul că proiectul d-lui Costinescu însamnă pur și simplu o nenorocire pentru proprietarii noștri. Majoritatea funciarului și a patentelor constitue un adevărat atentat contra proprietății.

Guvernul își propune să silească pe proprietari să-și cultive singuri proprietățile sau să le dea la obștii țărănești. Aceasta însamnă a sili pe oameni, de multe ori ne pregătiți, de a face o cultură mediocră în loc de o cultură sistematică și intensivă, sau—ceea ce ie și mai rău—să-și arendeze moșia la oameni dela cari ie foarte problematic dacă vor reuși să încaseze prețul arendei.

O altă urmare, foarte importantă, este imediata depreciare a proprietății. O calamitate cu adevărat se va produce, oamenii își vor vedea reduse într'o bună dimineață averele la jumătate.

Despre acest lucru își dă seamă și guvernul și de aceia pentru Muntenia—unde clasa proprietarilor și arendașilor ie foarte puternică și are o mare valoare electorală—prevede prin lege reduceri la funciar și patentă, pe lîngă că se grăbește să le acorde despăgubiri pentru devastări. Faptul despăgubirei ie foarte drept, dar dovedește în acelaș timp preocupare de ordin pur politic.

Proprietarii din Moldova sunt însă complect neglijați și loviți. De ce? Și vor permite ei cumva ca să li se dea această gravă lovitură?

Avem convingerea că nu și faptele vor dovedi că am avut dreptate. *C. Sorin*

Dreptul de a ucide

In luna lui Iulie șease țărani năvălesc pe proprietatea unui arendaș și după ce îl pradă, îl lovesc, îl bat, îl lasă aproape mort.

Sunt prinși și aduși în fața juraților și această instituție judecătorească găsește cu cale a-i achita și a-i trimite pe cei șease asasini pe la vetrele lor—Mihail Mardare, Gh. Mardare, Mihail Racoviță, Gh. Canilă, N. Petrișor și Ioan Petrișor au avut tot dreptul de a fi atacat și schingiuit în bătăi pe arendașul Berghenstein!

Cari erau motivele pe care s'au răzemat jurații în aprecierea lor? Nu putem ști; căci nu credem ca jurații să fi putut împărtăși vederile apărărei care a făcut din această crimă de drept comun, o crimă politică, un fel de continuare a revoltelor din Martie.

Nu putea fi de acord justiția cu apararea, căci dacă apărătorii sunt liberi a invoca orice argument—judecătorii rămîn mai presus de interesele avocățești și judecă faptele după o normă oarecare. Ei bine, credem că le era imposibil a admite ca în luna lui Iulie, patru luni după revolte, cînd era pace la sate, că șease oameni dintr'un sat, să fie isbiți de mania revoluționară și să prade pe un om în numele unor vederi și crezuri politice.

Justificația actului comis de acești șease țarani a fost alta, nu o relevăm—ca se înțălege—e o chestie de sentimente intime de care juratul nu se poate ușor lepăda și de aceia și instituția juraților a început să fie discreditată. Judecătorul, magistratul, cu greu el însuși poate, îmbrăcînd toga sa, să îmbrace și o nouă mentalitate; dar omul de toate zilele care trăește în promiscuitatea tuturor patimilor și nevoilor, care se isbește de aprecieri și teorii anumite, care judecă din instinct, din prejudecăți religioase, de rasă, de naționalitate—poate el aduce un verdict în care să nu fie o infimă parte din acea ură și răzbunare pe care a jurat s'o lepede în aprecierea sa?

E greu! Și de aceea sunt verdicte de natura aceasta în care se vede de departe că juratul n'a fost un judecător mai înainte de a fi om.

Dacă achitarea asta ar avea numai acest rău n'am fi spus nimic, dar eliberarea unor oameni de sub pedeapsa cè li se cuvenea e un exemplu pentru alții.

Așa s'a făcut și în Rusia. Toate pungășiile, omorurile cu scop de pradare, atacurile proprietății, toate aceste exproprieri (ce eufemism drăguț!) au găsit în inimile caritabile ale judecătorilor ruși indulgența: erau opera revoluției. Și exemplul s'a întins și azi cu greu poți trece pè o stradă în Rusia fără să nu fi salutat de un domn oarecare cu: Mînile sus și nu mișca? Ești buzunărit, iar dacă oții vre-o rezistență ești și omorît.

Jurații noștri ne pregătesc și nouă o astfel de atmosferă prin achitările și lărgirea dreptului de a prada și omorî.

Oare țara le va fi recunoscătoare?

CATE-VA NOTE

Secolul afirmă că revoltele țărănești au „otrăvit aerul prin atrocitățile și vandalismele lor".

In adevăr, ca o consecință reală a revoltelor, ziarul liberal citează următoarele cazuri:

1) la Craiova o doamnă își părăsește copiii după povața unui cavaler de industrie;

2) la Constanța, o altă doamnă, în loc de a se coborî la cafea, intră la amor;

3) la Iași o doamnă pleacă pe lîngă sora-sa și își dă foc.

Aceste trei cazuri, precum și altele pe care le înșiră autorul, sunt consecinți naturale ale revoltelor cari au otrăvit aerul.

Lucrul este foarte natural.

Pînă a nu se ivi răscoalele, nu se mai întîmplase ca o soață să fugă cu un cavaler de industrie. Nu s'a întîmplat mai ales, ca o altă damă, în loc de a se coborî la cafea, să se coboare la „Amor" și ca o altă damă să vie *pe lîngă* soră-sa și să-și dee foc.

După cum se vede, revoltele au avut efect rău mai ales asupra damelor.

Și *Secolul* termină astfel:

„Judecă-te tu, mare public și vezi: au drept și acestia la mila amnestiei"?

De sigur că nu, va răspunde zicînd marele public. Căci o damă, care, la Constanța, în loc de a se coborî la cafea să coboară la Amor; o damă care-și părăsește familia și o alta care-și dă foc pe „lîngă" soră-sa—nici una din aceste dame, va răspunde zicînd marele public—nici una n'are drept la mila amnestiei, căci dacă mila a amnestiat pe revoltanți, ea nu poate ierta și faptele damelor enumerate de *Secolul*.

OAMENI ȘI LUCRURI

RACHIUL...

Reformele și legile hotărâte de actualul guvern în scop de a schimba și îndrepta viața satelor noastre sunt acum cunoscute. Intre ele nu se află—după cum se credea că va fi—monopolul alcoolului la țeară, măsură menită, după părerea unora, să stavilească unele rele adânci și fundamentale din existența țăranimei.

E drept că alcoolul—sau „rachiul", ca să'i zicem pe numele mai cunoscut la noi și mai suggestiv—este factorul esențial, elementul predominant în viața sătenului; este marele mijlocitor care determină, conduce, călăuzește mentalitatea și brațul omului — adesea spre nenorocirea lui.

Incepînd cu vrîsta cea mai fragedă, copilul de sătean capătă „să guste" cantitați mici—mici după părerea țăranului—de rachiu; iar de acolo înainte în toate ocaziile și împrejurările vieței rachiul nu poate lipsi; nici-o serbătoare, nici un chef, nici-o jale, nici-o îmbormântare nu se poate petrece fără vătămătorul element care își îndeplinește zi cu zi primejdioasa misiune de a otrăvi un organism rău hrănit, lipsit de alimente substanțiale obișnuite numai în traiul orășanului și pe care țăranii—chiar aceia care ar avea mijloace să și le procure — le ignorează, le disprețuiesc. Tuturor alimentelor li se preferă acea miraculoasă și „binefăcătoare" băutură: *alcoolul*.

E drept că știința nu și-a putut spune încă ultimul cuvînt, părerea definitivă asupra influenței fiziologice a alcoolului asupra organismului omenesc. După cum a arătat profesorul Hans Hirst Meyer în ultimul congres de higienă din Berlin — există încă multe puncte nelămurite în această materie și nu e cu siguranță hotărît pînă unde poate folosi — în cantități mici — și de unde anume începe acțiunea vătămătoare, toxică, izvorîtă din marea putere ce posedă alcoolul de a pătrunde și a se dizolva în toate celulele corpului omenesc și a le slăbi energia, a le pregăti degenerarea, după un uz îndelungat.

Ceea ce însă știm cu toții, e că rachiul scoboară viața de toate zilele a țăranului nostru — ca și a țăranului rus de altfel — la un trai de inconștiență și de dezordine; ceea ce știm e că spectacolul îmbătării e general la țară — cu osebire în zilele de serbătoare — și e contagios, așa că nu arare ori alcooliz rea cuprinde pe unii din așa ziși intelectuali ai satelor. In recenta și marea dramă a răscoalelor și exceselor agrare rachiul a jucat un rol îngrozitor de mare și lui se datoresc multe, nenumărate victime căzute între inconștiență și brutalitate.

Negreșit monopolul alcoolului ar fi izbutit—poate—să schimbe înfățișarea satelor, ar fi îngreuiat consumația din cale afară mare; ar fi înlesnit rîdicarea altor generații de țărani, cu altă mentalitate, cu alte credinți, cu altă stare materială și morală; ar fi distrus sau modificat „instituția" crîșmei legendare care joacă un rol așa de mare în literatura noastră țărănească și țărăniste. Dar toate aceste au fost amînate pentru altă dată; pînă atunci tot Măria-sa Rachiul rămîne stăpînul satelor, libertatea și ușurința de a bea rămîn neatinse;—qui a bu, boira...

Rodion

Vederile lui Zola în Pedagogie

III

Travail. Inginerul Luc Froment—fratele lui Mathieu — în afară de studiile speciale de inginerie mai învățase și un meșteșug manual: era tăetor de pietre—arhitect constructor. Acest meșteșug îi dădu prilejul să cunoască toate mizeriile cartierelor din Paris. El se convinge că foamea e pricina tuturor mizeriilor: minciuna, furtul, crima, femeea vîndută, beția.... Luc încredințat de putregiunea societății în care trăește începe a-și face idealul unei societăți nouă bazată pe *solidaritate, dreptate* și *pace*. Pentru aceasta începe a studia toate filosofiile sociale, toți percursorii, muncindu-se a reuni sistemele filosofice cu cele economice și sociale la un loc, utilizînd pasiunile omului ca forțele chiar ale vieței. Din *muncă* Luc face o funcție publică divizată la infinit: *libertatea* și *dreptatea* fiind cucerite de inteligență. In virtutea acestor teorii el face planul unui oraș ca un imens stup unde fiecare cetățean să depue partea lui, devenind toți frați solidari. După 3 ani Luc cu muncă neîntreruptă—isbutește a creea o cetate mare lucrătoare în centrul căreia se ridică vasta construcție numită *Casa comună* unde se aflau: sala de serbări, biblioteca, băile și școala. Așa că Luc isbutește să aibă *Cetatea fericirei*, în care fericirea fiecăruia rezultă din fericirea celorlalți. Munca era suverană: ea cucerise natura întregă, pămînt, electricitate, căldură, lumină....

Exemplul *Cetății fericite* a lui Luc fu urmat și de cei din jurul lui—prin diferite căi—distrugînd vechea lume. Fiecare căpătase o altă concepție—mai largă—ideală de umanitate, dreaptă și împăciuitoare: *Omul liber în cetate liberă.*

Verité. In această operă Zola descrie lupta ce duce Marc Froment—un institutor—fiul al treilea al lui Pierre și Marie din romanul *Paris*. Marc cu riscul pierderei fericirei lui personale, din iubire de adevăr și dreptate, luptă ani întregi pentru descoperirea unei crime de care era învinuit un om de altă națiune, despre a cărui nevinovăție Marc era convins. După multe necazuri suferite dar înfruntate, Marc isbutește a descoperi adevărul recăpătîndu-și fericirea ce-o pierduse: nevasta lui Genevieva deși îl iubia dar din fanatism îl lăsase. La urmă Genevieva, se convinge despre sănătatea ideilor bărbatului ei și se întoarce la cămin.

In opera *Verité* pe lîngă multe alte idei mari se vede și adevărul că fericirea într'o familie nu poate exista de cît atunci cînd și barbatul și femeea sunt de o potrivă de pregătiți pentru viață — cînd judecă la fel.

Zola închee romanul *Vérité* cu cuvintele: „*Nu-i dreptate de cît în adevăr, nu-i fericire de cît în dreptate*". Numai după stabilirea *Familiei producătoare* (Fecunditè)—zice el—și după întinderea *Cetății fericirei* (Travail), numai atunci Națiunea va fi constituită: *cînd instrucția integrală a cetățenilor îi va fi făcut capabili de adevăr și de dreptate.*

. . . . . .

Și acum după ce vedem care a fost visul întregei vieți a lui Zola — *fericirea omenirei* — ușor vom prevedea punctul de vedere din care educă el copiii. Dorința lui e de a face mai înainte de ori-ce adevărați oameni care să iubească mai presus de orice adevărul și dreptatea.

Ce parodie a acestor mari idei se găsește pe unele locuri!... Și apoi cînd unor conducători le lipsește cea ce trebue să insufle altora, cum s'ar putea cere mai mult de cît se poate da?...

Dar într'o grădină nu sunt numai buruene, mai sunt şi flori, ba sunt grădini numai cu flori... Pentru a avea numai flori suntem datori a munci...

. . . . . .

Vom începe prin a cunoaşte pe Marc, institutorul, din *Vérité*. Dar mai înainte de aceasta iată ideile lui Zola asupra şcoalelor pregătitoare pentru viitorii învăţători.

Pregătirea învăţătorilor. Aceasta trebue să fie cea mai principală chestie de la care atîrnă instrucţia ţărei, puterea şi mîntuirea ei. Această pregătire constă în transplantarea unei judecăţi sănătoase, a unei dorinţi arzătoare de adevăr şi dreptate. Cît valorează învăţătorul primar, atîta valorează şi învăţămîntul. Şcoala să pregătească pe viitorii liberatori, pe adevăraţii apostoli trebuitori sprijinindu-se numai pe metoda experimentală, inlăturînd legendele minciunoase şi tot ce-i falş împreună cu toată groaza de erori, care de secole hrănesc pe copii.

Vechii învăţători erau destul de instruiţi, capabili să predee lectura, scrierea, puţin calcul, puţină istorie; erau însă incapabili de a face *adevăraţi cetăţeni şi oameni.* Rolul cel mai înalt, mai nobil într'o democraţie născândă, e acela al învăţătorului primar aşa de sărac şi de nebăgat în samă, dar care e însărcinat să lumineze pe umili şi să facă din ei viitorii cetăţeni fericiţi, constructorii Cetăţii Justiţiei şi a Păcii.

E nevoe ca învăţătorul să aibă multă lumină, căci trebue tot atâta pricepere şi bună creştere pentru a trezi spiritul copilului, de a-i îndruma la început, ca şi pentru a-l menţine şi a-l desvolta mai târziu în cursul secundar.

Metoda lui Marc. Marc era un învăţător din vocaţie—nu cum se întâmplă. El era pasionat pentru adevăr. Nu era învăţat, dar cît ştia, ştia bine. Această puţină dar sigură ştiinţă ţinea s'o treacă altora, cu aceiaşi pasiune pe care el o pusese pentru a o câştiga. De aici scotea el metoda, care simplifică, clasează şi luminează totul până şi noţiunile cele mai întunecate. Marc dădea suflet şi lucrurilor celor mai sterpe. Aşa aritmetica şi gramatica le făcea interesante ca şi poveştile. Era născut învăţător. Ştia să cîştige elevii prin geniul său propriu. Devenia copil pentru a fi priceput de copii. Era vesel, se juca cu copii ca un camarad mai mare. Silinţa lui era să se coboare la slabele inteligenţi găsind cuvinte potrivite cu care să explice totul aşa fel, ca şi cînd neştiind nimic, nici el, s'ar bucura de ceea ce descopere. Atenţia îi era asupra metodei de învăţat astfel ca nimic să nu fie lasat la o parte. Voia o asimilaţie sigură şi complectă, adevărul impunîndu-se singur şi nutrind inteligenţile ce se desvoltau. Acest cult pentru adevăr era arătat numai în puterea judecăţei, logicei şi mai ales a experienţei. Elevii lui Marc nu ştiau ceva decât atunci, când putea simţi lucrurile învăţate—printr'un simţ oarecare. Deprindea pe copii să vadă prin ei însuşi şi să se convingă de ceea ce trebue să creadă pentru a-şi desvolta judecata şi individualitatea *după puterea ce fie-care are de a fi şi de a lucra*: aceasta era metoda lui Marc, singura care poate face pe adevăraţii oameni!

Maria C. Buţureanu
Institutoare

CRONICA SOCIALA

Congresul contra alcoolului de la Stockolm

La noi nu numai că nu există nici o luptă în potriva alcoolismului dar sunt mulţi cari susţin că nici nu există alcoolism la noi, că romînul nu bea şi am văzut cum mulţi valoroşi economişti s'au revoltat auzind că ar fi vorba de a se introduce monopolul alcoolului. Ziarele liberale rau desminţit svonurile cari circulau elativ, iar altele au spus că nu va fi un monopol al alcoolului ci un fel de monopol al debitului de alcool.

Corespondenţii de la congresul din Stockolm care s'a ţinut luna trecută, descriu monopolul cîrciumilor care există acolo sub numele de sistemul lui Gotenburg şi reproducem aci ceva din aceste observaţii pentru partizanii unui aceluiaşi sistem şi la noi.

Sitemul Gothenburg e un sistem de monopol unic în felul lui. Statul concede unei societăţi fermiere dreptul exclusiv de a vinde alcool supunîndu-se unor exigenţe ale statului. Societatea reduce numărul debitelor la strictul minimum; ea n'are nici un venit din vinderea alcoolului ci numai din băuturile igienice (?) şi alimente; clienţii nu pot bea mai mult de 2 păhărele de alcool şi sunt forţaţi de a mînca.

Orele de deschidere şi închidere sunt sever reglementate. Debitele sunt curate şi confortabile. Beţivii nu sunt serviţi, ci îngrijiţi (?) Beneficiile acestui monopol sunt divizate între stat, comună, acţionari şi debitanţi.

Aceste debituri se pot diviza în trei categorii:

1) *Debitul mare* e concedat în general otelierilor şi bufetierilor şi scapă de sub control. Se face ce voeşte, alcoolul curge în abondenţă.

2) *Micul restaurant* e mai supravegheat. Afară de cele două pahare de alcool se mai poate bea şi vin şi liqueururi. Absintul se vinde ca ultimele. Mâncarea e scumpă.

3) *Cîrciumele*, sunt oribile. La 30 de clienţi, 15 sunt tun. Toţi au faţa particulară a stupoarei alcoolice. Se bea în abondenţă, se aduc alimente pe care beţivul le gustă ca să satisfacă regulamentul dar băutura e principalul. Proverbul romînesc e înscris pe frontispiciu instituţie: „mîncarea îi fudulie, băutura îi tot ce e". 3500 de beţivi se expulsează pe an din Stockolm!"

Asta e sistemul lui Gothenburg. Dr. Legrain face următoarele reflexii: Sistemul acesta e mai rău de cît sistemul toleranţei beţiei de la noi căci cel puţin la noi nu facem din cîrciumile noastre oficii de virtute pe cînd Suedezii, le-au ridicat în opere de bine facere de antialcolism. Ceea ce e însă capital e că aceste instituţii dau 5 la sută acţionarilor. Bunii negustori din Suedia sunt veseli!

Remîne deci ca lupta în potriva beţiei să se facă fără concursul statului care are vecinica preocupaţie a cîştigului exploatînd ori cum va putea viţiurile şi slăbiciunile omeneşti. Societăţi de temperanţă, cafenele şi reustarante fără băuturi spirtoase, o propagandă mai vie în masele populare vor aduce vindecarea acestui rău. In viacul nostru de iniţiativă individuală e şi absurd de a ne adresa statului de a face ceva. Iată la ce conclusii ajung toţi cari luptă în potriva acestui flagel social şi acei cari au revenit şi de la congresul din Stockolm.

Litere-Ştiinţe-Arte

O doamnă publicistă făcîndu-şi o datorie de colegialitate faţă de cunoscuta—poate prea cunoscu ă—publicistă romînă, d-na Smara, aminteşte într'un ditirambic articol publicat în „La Roumanie" că fecunda scriitoare a împlinit acum 50 de ani.

Cifra impresionează şi cu o mică doză de maliţiozitate am putea afirma că e singurul motiv care ne-a impresionat pînă acum mai mult în activitatea şi biografia d-nei Smara. Nici odată o scriitoare n'a fost tratată la noi cu mai mult sarcasm şi n'a atras atîtea aluziuni răutăcioase asupra-şi ca persoană şi ca valoare literară.

Chiar dăunăzi uv critic satiric a dat la lumină o epopee, în geniul eroi-comic, intitulată „Smaraida". Pentru ironiştii „Furnicei" şi toţi ceilalţi d-na Smara este un izvor nesecat de satiră şi un inepuizabil subiect de comparaţii, de rime, de aluziuni, iar toate aceste au creat o aureolă de ridicul în jurul figurei d-nei Smara şi—trebue s'o mărturisim -sub prizma ironiei şi a satirei privim cu toţii febrila activitate a acestei scriitoare, aşa cum am privi, bunăoară călătoriile „pe jos" ale lui badea Cîrţan...

Acum însă cunoaştem un amănunt inedit şi cam indiscret: d-na Smara a împlinit 50 de ani. Poate acest fapt va contribui să calmeze zelul şi furia ironiştilor şi se va vorbi... mai puţin despre activitatea multilaterală şi călătoriile d-nei Smara, ceea ce nu poate fi în interesul d-sale. E o vrîstă care apropie de bătrîneţe—şi o calitate care ispăşeste multe defecte între care şi.... mediocritatea.

*

„Românul literar" în ultimul număr anunţă apropiata apariţiune a unui nou volum de poezii ale d-nei Riria.

In acest nou volum se vor cuprinde, de sigur, lucrările scriitoarei din ultimii ani.

*

Intr'un recent studiu statistic asupra fecundităţii scriitorilor franceji contemporani găsim că romancierul Paul Adam, care are 45 de ani, a scris şi publicat pînă acum peste 50 de volume. Cunoscuta romancieră şi pamfletară Gyp—contesa de Martel—a dat la lumină peste 95 de volume, deci aproape cît şi fecunda noastră d-na Smara. E drept că-i şi mai bătrînă ca d-sa.

*

A apărut No. 2 din *Viitorul Social* cu următorul sumar: Dezbaterile de la Stuttgart: Dr. C. Racovschi, Problema votului universal: Argeşeanu, Chestia agrară: Dr. C. Racovski, Versuri inedite: Th. D. Neculuţă, Tuberculosa pulmonară în clasa muncitoare din ţara noastră: Dr. Ecaterina Arbore, Descătuşare: Ana, Rezoluţiile de la Stuttgart: *, Presa noastră şi rezoluţia de la Stuttgart: Dr. C. R.

Cronica: Polemica. (In jurul Conferinţei din Galaţi de Dr. C. R.—Răspuns la „Viaţa Românească" de I. S. şi „V. S."). Politica din lăuntru. (Din dosarul ororilor de M. Gh. B.). Mişcarea Sindicală. (Arbitrajul la tipografi). Mişcarea socialistă. (Acalmie?). Chestia agrară. (Noua lege agrară în Anglia.—Congresul din Copenhaga). Medicina şi Higiena socială. (Boalele endemice pe anii 1898—1904).

Un număr 1 leu.

*

Astăseară se inaugurează seria reprezentaţiilor de operetă sub conducerea d-lui C. Grigoriu. Rămâne să vedem dacă trupa corespunde... afişelor de pe stradă.

*

STRUNA ZILEI

CĂRŢI GRATUITE

Nişte tâlhari au furat astă noapte un număr de cărţi la o librărie din str. Lăpuşneanu, spărgînd o fereastă. De mirat cum de n'au fost văzuţi de poliţie.

«Opinia» de azi

Ba, puteau s'o facă liberi
Şi în văzul tuturor:
Nu-i la noi....învăţămîntul
Gratuit şi-obligator?

Potrivit nouei legi a procedurei electorale, listele electorale se întocmesc de trinale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor, pentru orice lămurire electorală, în fiecare zi dela oarele 5—7 p. m.

Informaţii

Circulara Mitropolitului. — Protoeria judeţului, a trimes preoţilor următoarea circulară dată de I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Cliniceni, al Moldovei şi Sucevei:

Prea Cucernice Părinte,

„Intre alte deprinderi rele, care bântue pe mulţi creştini din societatea noastră română şi din nenorocire chiar pe unii din preoţi şi preotese, precum cu mâhnire am constatat noi înşine,—fiind urîta pasiune a jocului de cărţi, cu desăvîrşire oprit de însăşi legiuirile ţărei şi de dispoziţiile canonice ale Sfintei noastre Biserici ortodoxe de răsărit, ne vedem siliţi a vă pune în vedere cu tot dinadinsul, că pe viitor este cu desăvârşire oprit ori-cărui preot sau preotese şi cu atât mai mult acelor chemaţi în capul administraţiei bisericeşti a unui judeţ, să se îndeletnicească cu asemenea jocuri de hazard, care pe lîngă distrugerea avutului şi a fiinţei omeneşti, aduce multă scădere prestigiului preoţesc în faţa poporului care are mare nevoie de pilde frumoase şi edificătoare, iar nu de moravuri de aceste care degradează pe om.

(ss) *Parthenie, Mitropolit Mold. şi Sucevei*
1907, Septembrie 21.

—

D. D. Popovici, conferenţiarul cassei şcoalelor, a prezintat ministerului cultelor un stup sistem modern, inventat de d-sa, pentru a fi adoptat de învăţătorii cari se ocupă cu appicultura.

—

Păr. Arhimandrit *Miron* a fost numit prof de Religie la şcolile Normale „Vasile Lupu" şi Mihai Sturza. S. Sa luînd concediu va fi suplinit de păr. I. Andriescu profesor de Religie la Gimnaziul „Anastasie Panu" din Huşi, care a fost de curînd numit paroh la Biserica Banul din Iaşi.

Păr. I. Andriescu e unul din meritoşii profesori de Religie.

—

Eri a început pertracrea procesului învăţătorului Gh. Ciobanu din comuna Andrieşeni, jud. Iaşi, înaintea comisiunei de judecată. Actul de acuzare, scris de fostul revizor şcolar M. Carp, cuprinde o expunere socialistă asupra mişcărilor agrare din astă primăvară şi pe baza acestui raport, de inspector Haliţa de şi a recunoscut calităţile didactice ale d-lui Ciobanu, a cerut curat permutarea numitului învăţător din sus zisa comună.

Continuarea procesului s'a amânat pe mâne Duminică când vor vorbi d-nii A. D. Xenopol şi Gh. Ghibănescu din partea apărărei.

—

Transferări de profesori.—D. Patraşcanu, profesor de istorie la Bacău, la Iaşi; d. V. Pârvan (latina şi germana) de la Bacău la Iaşi; d-na Fintescu profesoară de istorie la Bîrlad, la Iaşi.

—

Azi dimineaţă femeea Verona Popovici, din strada Sf. Pantelimon No. 4, a încercat să se sinucidă, luând o mică cantitate de sublimat corosiv.

Causa nu se cunoaşte. Se crede a fi dragostea.

Starea ei nu e gravă.

—

Următorii elevi reuşind la examenul de capacitate în Septembrie pentru clasa a VIII-a la Liceul Internat au fost declaraţi absolvenţi: Platon D., Păun Constantin, Nemken Ed. şi Alexandrescu Ioan.

—

D. D. Dimitriu, şeful corului Mitropolitan, a tradus întreaga leturghie ruseasca pe care a pus'o în repetiţie şi care va fi executată în catedrala Mitropolitană.

—

In urma unei consfătuiri ce au ţinut'o, studenţii universitari au decis să intervie pe lângă profesorii lor pentru a stărui la înfiinţarea doctoratului şi la Universitatea noastră.

—

Pe ziua de 5 Oct. s'a sorocit judecarea procesului d-lui institutor Panaite Bogdan din Huşi, înaintea comisiunei de judecată, acuzat că împreună cu alţi cetăţeni din Huşi a fluerat şi huiduit pe d. dr. N. Lupu prefectul judeţului.

In ancheta ce s'a făcut acestui caz de d. inspector şcolar Gh. Adamescu, s'au produs diferite certe. Pe memoriul însă al ispectorului, ministrul d. Haret pune singur apostila din care extragem următoarele:

„.... *şi aceasta în chiar localul unei cîrciume, unde numai pentru faptul că a intrat un membru al corpului didactic trebue pedepsit*".

—

Doctoratul în drept.—Eri a avut loc la Universitatea din Bucureşti reunirea profesorilor de la facultatea de drept convocaţi de d. Sp. Haret pentru a da avisul lor în chestiunea doctoratului.

D. Disescu ceruse acelaşi avis şi pentru acelaşi scop. De alt-fel proectul ministrului actual este copiat după acela al predecesorului său cu o diferenţă apropiată: recrutarea profesorilor.

Ast-fel d. Disescu a mulţumit d-lui Haret de a'l fi urmat în vederile sale, dar l'a întrebat dacă voeşte numai a crea o diplomă mai mult sau de a organisa serios facultatea de drept. In acest cas, sistemul consistînd în a face din profesorii pentru licenţă, profesori pentru doctorat, acest sistem va fi de două ori vicios căci va distruge ceea ce există fără nici un beneficiu.

Facultatea de drept nu se bucură de cît-va timp de prestigiul care îi era recunoscut în trecut; din cauza numărului excesiv de mare de studenţi, examenele se fac insuficient şi neregulat.

Una din relele organisărei actuale consistă în aceasta: tinerii veniţi din străinătate voesc să debiteze la Universitate. Valorile nu pot să pătrundă în învăţămînt caci oamenii de merit nu voesc să se supue unui concurs şi să producă lucrări imprumutate cele mai de multe ori lucrărilor străine din alte ţări. Trebue deci ca să se facă recrutarea într'un mod serios şi mai liber de buna voinţă a profesorilor. D. Disescu a preconisat ca numirile să se facă pe responsabilitatea ministrului. „Sunt azi în opoziţie şi totuşi voi susţine această idee dacă o veţi propune-o". Respunsul d-lui Haret a fost foarte semnificativ: *Eu sunt de aceaşi părere dar nu dorm pe trandafiri şi cred că nu voi putea resista presiunilor politice.*

D. Spiru Haret îşi cunoaşte prietenii.

Pentru Iaşi, ministrul a fost ireductibil; capitala Moldovei nu va avea doctoratul în drept la Universitate.

Incă un succes pentru Iaşi!

—

Astă-seară, Sîmbătă, are loc la Coloseul Regal (Circul Sidoli) prima representaţie a trupei de operete de sub conducerea d-lui C. Grigoriu.

Se va representa frumoasa operetă „Regele vînătorilor".

Trupa are elementele cele mai de valoare şi e de ajuns să cităm numele d-lor Carussi, Maximilian, Ciucurette, d-na Margareta Dan, etc, pentru a se vedea aceasta.

—

Ni se comunică logodna d-lui Sache Schwarz, bancher în localitate, cu domnişoara Julietta Gross din R.-Sărat.

—

Regimentul 13 Ştefan cel Mare a plecat azi dimineaţă la manevre la Codăeşti, în jud. Vaslui, sub comanda d-lui lct.-colonel A. Cernătescu.

—

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

Ultima batae

— E aşa de greu de a prinde clipa de trecere între viaţă şi moarte, acea ultimă batae de inimă, ticăitura aceia de ceasornic, stingerea unei flacări sau ultimul picur al unei ape! E ceva făcut ca mintea obosită de aşteptare să nu poată ajunge clipa aceea; pare că natura voeşte singura să ne distreze a nu simţi cum poate înceta viaţa, mişcarea. Aveam un ceasornic vechi care regulat umbla vr'o cîte-va minute. Ei bine, minute întregi stam în faţa cutiei acelea de nikel ce ascundea ticăiturile unei vieţi de o clipă şi nici odată n'am putut auzi ultima batae. De odată simţeam că ceasul nu mai bate dar ultimile bătăi nu le auzisem, se perdeau în aşteptarea aceasta obositoare.... Curios!

— Şi cu toate astea, spuse altul, căci eram strînşi vr'o cîţi-va în jurul samovarului şi vorbeam verzi şi uscate, sorbind încet din ceşcile fumegînde şi aromitoare şi cu toate că am putut prinde ultima bataie a unui ceasornic mai complex, mai întortochiat şi mai ciudat: al inimei omeneşti. Şi crediţi-mă, nu e senzaţie mai curioasă, mai teribilă şi care să rămîe mai puternică în amintiri de cît aceasta pe care am simţit'o atunci. Eram în anul al cincelea de medicină şi făceam internatul în serviciul profesorului X. Aveam o sală a mea proprie căreia îi dam cele mai multe din ore pe zi, căci am fost cum sunt azi un medic bun, un student sîrguitor şi devotat.

Intr'o noapte fusei chemat de sora de caritate.

— Domnule intern, bolnava de la 34, moare!

— Vin imediat, soră Ană! i'am răspuns şi am coborît în fugă treptele din mansardele în care erau cocoţate odăile noastre. No. 34 era o tuberculoasă nenorocită care se prăpădea în fugă. In zece zile de cînd era în spital boala ei avansase cu o repeziciune uimitoare, părea că voia mai curînd să isprăvească calea ce şi-o croise spre liniştea nesfîrşită a morţei. Şi cu cît boala înainta cu atît în sufletul bolnavei se naştea speranţa şi dorinţa de a trăi.

— Doctore, eu n'am să mor?.. era vecinica ei întrebare. Şi profesorul şi eu şi sora Ana, mîngîindu-i obrajii ofiliţi:

— N'ai grijă drăguţă, n'ai grijă.

Minţeam şi ea surîdea minciunii cu un surîs ertător şi dulce.

* * *

Am găsit'o găfîind greoi, se înăduşea şi cu toate că fereastra era deschisă, ea dorea:

— Aer, dati-mi aer... mă înăduş...

I'am făcut o injecţie cu cafeină şi m'am aşezat lîngă patul ei. Sora dat o poţiune calmantă şi îi stergea din vreme în vreme faţa palidă şi îmbrobonată de sudoare. Aţipise! De afară venea un văzduh aromitor de plăcut. Era întuneric. Doar lampa de la căsuţa portarului proecta o dîră de lumină pe aleea ce ducea la intrare. In paturile cele l'alte bolnavii nu dormeau — umbra morţei care se întinsese peste patul Marietei deşteptase în ei gîndul eternei păci şi groaza se furişase în inimile lor.

Eu ţineam mîna bolnavei şi urmăream bătăile pulsului. Bătea puternic sub acţiunea cafeinei şi simţeam sub index ca o cordea întinsă artera smicindu-se în cadenţele ei. Şi am stat aşa mult. Nu gîndeam nimic, nu simţeam nimic, mă confundasem cu bolnava şi pare c'aşteptam şi eu un desnodămînt, cînd de o dată bolnava se smuci puternic, se sculă:

— Aer... daţi-mi aer... doctore, eu mor!...

Şi tusa o înecă, iar buzele îi se înroşiră de sînge. Sora Ana îi le sterse şi o mîngîe încet.

— Drăguţo, ai curaj, mititico...

Ea căzu pe spate în pernele ridicate destul de sus. Sîngele apăru din nou şi iar din nou. Eu îi ţineam mîna nervoasă, care umbla pe plapomă căutînd ceva, de care s'ar agaţa, de care s'ar prinde să nu fie luată, să nu fie tîrîtă de dihania asta care o oprea să răsufle, care îi stringea pieptul ca într'o cuirasă, care o înăbuşea.

Şi mîna se linişti în strîngerea mea. Eu reîncepui să număr pulsul. Sora Ana se aşeză pe un scăunel. Şi iar fu linişte şi iar dîra de lumină de la casa portarului fu văzută limpede în tihna nopţei poleind petrişul drumului. Eu număram aşa, involuntar: una, două, trei, patru, cinci, şease, şeapte...

Şi de o dată nu mai simţii cordeaua întinsă sub deget, artera încetase să bată... Vă spun, sunt ani de atunci şi am văzut mulţi bolnavi şi am pipăit destule pulsuri şi de cîte ori pun indexul pe artera acea vie şi expresivă a boalei de atîtea ori aceiaşi amintire m'obsedează: ultima acea bataie, ultima acea spicnire, ultima acea manifestaţie de viaţă şi după acea liniştea, pacea, moartea... O să rîdeţi de mine dar de multe ori seara cînd mă culc, apăs cu degetul pe puls şi număr. Şi atunci mă gîndesc, de ar înceta, dacă aş putea să simt cum se stinge, cum se opreşte, cum de odată să nu mai bată.

Şi atunci aşa cogeamite doctor cît sunt mă trece un fior de alungul trupului şi mă afund în plapomă şi multă vreme bătăile inimei îmi sunt trebuincioase să le simt tare bătînd, căci îmi e teamă că nu mai sunt viu.

I. D.

GH. BALTA
AVOCAT
42 Strada Carol 42.—Iaşi
Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

Ultime informaţii

— —

D. M. B. Cantacuzino a fost ales, în şedinţa de asta-zi a consiliului profesoral, decan al facultăţei noastre juridice.

D. Gr. Demetrescu, supleant la tribunal, a fost recomandat suplinitor la catedra de drept roman, devenită vacantă prin transferarea în capitală a d-lui Ştefan Longhinescu.

Consiliul comunal s'a întrunit eri la orele 5 p. m., sub preşidenţia d-lui N. Gane, primarul oraşului.

Consiliul s'a ocupat cu votarea de credite, scutiri de taxe şi recunoaşteri de proprietari besmanari.

—

Sinuciderea din piaţa Unirei.—O emoţionantă sinucidere s'a petrecut azi dimineaţă în piaţa Unirei, la berăria Zimbru.

Bătrînul Haim Braunştein, tatăl antreprenorului acelei berării, s'a aruncat dintr'un balcon dela rîndul al doilea, rămînînd mort pe loc.

Numitul bătrîn suferea de alienaţie şi eri fusese adus dela spital. Azi dimineaţă, se sculă pe la 6 şi făcu o preumblare prin piaţă; întorcîndu-se acasă şi profitînd că toţi ai casei dormeau, s'a dus în balconul din ograda berăriei şi s'a aruncat jos, rămânînd mort. Capul a fost sfărâmat în bucăţi.

Cadavrul a fost descoperit de băiatul de serviciu dela clubul conservator, care trecînd prin balconul clubului, ce vine vis-à-vis, zări pe Haim Braunştein zăcînd scaldat în sînge.

S'a avizat autorităţile şi dl. comisar Argintoianu, însoţit de sub-comisarul Păun, sosind la faţa locului, au avizat parchetul.

Imediat a sosit la faţa locului şi dl. prim-procuror M. Ghinea Ionescu, precum şi d. dr. Bogdan, medicul legist al parchetului, care au făcut cercetările cuvenite.

Cadavrul nenorocitului bătrîn a fost transportat la morga spitalului Sf. Spiridon.

—

Nişte făcători de rele au spart o fereastră a chioşcului de ziare din strada Lăpuşneanu, au furat dintr'un saltar o sumă de bani şi diferite cărţi şi reviste.

E de notat, că furtul s'a comis pe strada cea mai frequentată, şi pe unde sergenţii sunt postaţi la o distanţă mică.

—

D-şoarele Virginia Eraclide, Serafima Tichler şi Elena Fărcăşanu, trei din cele mai distinse absolvente ale şcoalei profesionale „Reuniunea Femeelor Romîne", au fost numite profesoare de lucru manual la şcoala profesională Sf. Sava, din localitate.

—

Marţi 25 Septembrie se va oficia cu o deosebită solemnitate, hramul paraclisului de la azilul de bătrîne, „Eufrosina Balş", pendinte de Epitropia cassei Sf. Spiridon.

Serviciul Divin va fi oficiat de Sf. Sa Economul Stavrofor Dimitrie Popa, confesorul acelui azil.

La această solemnitate vor asista şi epitropii casei.

—

La liceul Naţional e vacant postul de supraveghetor de ordine, retribuit cu salarul de 54 lei lunar.

Doritorii cari ar voi să ocupe acest post trebuie să adreseze cererile lor direcţiunei liceului.

——

In noaptea de la 20 spre 21 Septembrie femeia Anica N. Chelaru din satul Măcăreşti, comuna Costuleni, reîntorcîndu-se din Iaşi prin pădurea Prisecani la locul numit Niţelea a fost împuşcată de 4 gloanţe, nu se ştie de cine.

D. N. Botez antreprenorul construcţiei turnului bisericei Măcăreşti trecînd prin pădure a găsit'o în şanţul şoselei, a pus'o în căruţă şi a dus'o la locuinţa soţului unde a mai trăit pînă la 5 diminiaţa.

Parchetul ancheteazǎ.

——

Au fost numiţi pedagogi salariaţi la Liceul Internat d-nii: Manciu Constantin la cl. VIII, Iacob Marin la cl. IV şi Ştefan Marcovici la al. III, iar d. N. Tocinescu, student în medicină, a fost detaşat la infirmeria şcoalei.

——

D. V. Farra secretarul consiliului din prefectura judeţului întorcîndu-se din concediu s'a presentat astăzi la postul său.

——

Poimîne Luni, curtea cu juri va judeca procesul lui Gh. Macovei din Ciurea, pentru asasinat.

Marţi 25 Septembre, Curtea va judeca procesul femeei Carolina Olivanta, care astă primăvară şi-a asasinat pe soţul ei Derigulzo, din strada Frecău.

Acuzata va fi aparată de d. avocat St. Georgescu.

——

Şcoala de moaşe.— Iată numele elevelor reuşite la examenul de admitere la şcoala de moaşe de pe lîngă institutul Gregorian:

Vasiliu Ortansa, Caţichi Elena, Bosinceanu Eufr., Săndulescu Ştefania, Negrutz Virginia, Antoneanu Eugenia, Georgescu Paraschiva, Bîrzu Maria, Crăciun Maria, Ionescu Steriana, Ionescu Natalia, Coman Maria, Arion Maria, Norocica Antoniu, Parapanoff Maria, Bulai Maria, Chiranon El., Popovici M.. Tomiţa Ecat. Teodoriu R., Pizlariu M., Alexandrescu C., Nicolau Natalia, Dimitriu Ana, Popescu Vasilca. Doiciu Maria, Tescu Maria, Gaşpar Anghelina, Lucasievici Eufr., Margulis Dina, Luca Spiridona, Ţu Aglaea, Maxim Maria, Vasiliu Alexandrina, Antonean Cleopatra, Acostiu Miţa, Bercea Ecaterina, Buhăescu Elena, Cristianovici Ecaterina, Constantinescu Virginia, Costinescu Natalia, Dăscălescu Maria

Dimitriu Elena, Fantazi Maria, Ghemu Balaşa, Chervasi Ioana, Jianca Elena, Grigoriu Sofia, Crigorescu Elena, Hudescu Maria, Ioanciu Hotinia, Ioan Liţa, Jalbă Ecaterina, Jalbă Henrietta, Liciu Valeria, Muşenschi Nat., Marcu Egretia, Nistor Frosa, Neculau Lucreţia şi Suceveanu Veronica.

—

Funcţionarii prefecturei de judeţ, au cerut prefectului să le reducă orele de cancelarie.

E probabil că orele vor fi fixate de la 12—5, în loc de la 11—7, cum sunt acum.

——

Judiciare.—La Curtea de Apel secţia I-a se judecă astăzi procesul dintre d. Serianis şi d-na Marasse, pentru divisiune.

Din partea d-lui Serianis pledează d-nii Matei Cantacuzino şi Neculaide, iar din partea d-nei Marasse d. Niculeanu.

*

D. procuror Livaditi a plecat la Prisacani spre a ancheta în afacerea femeei, care a fost găsită moartă în pădurea Prisacanilor.

——

Curtea cu juri. — Inaintea Curţei cu Juri, a venit astă-zi spre judecare procesul lui Solomon Stern şi Avram Bercovici, pentru crimă săvârşită şi neisbutită.

Curtea era presidată de d. Al. Hinna, membru al Curţei de Apel, asistat de d-nii: Iulian Teodorescu, membru de şedinţă şi Ipolit Mârzescu, supleant.

S'a procedat la constituirea comisiunei juraţilor şi au căzut la sorţi d-nii:

Popovici Alexandru, Maftei I., Papana C., Groholski I., Climescu C., Andronescu Gr., Caimacan Spiridon, Călinescu Em., Constantinescu Em., Ostapovici N., Sadoveanu Liviu şi Simionescu Ioan.

D. grefier Gheorghiu a dat citire actului de acuzare care spune că Solomon Ştern arendaş din Vlădeni, cu ajutorul socrului său Avram Bercovici a descarcat două focuri de revolver în ziua de 1 Martie, asupra locuitorului Leonte Onofrei. In acea zi a venit la el locuitorii Sp. Chelariu, Gheorghe Chelariu şi Leonte Onofrei, cei dintăi pentru a se înţălege asupra angajamentelor, iar cel de al treilea pentru a se tocmi cioban la Ştern. Cei trei erau înarmaţi cu furci de fier.

Când locuitorii i-au cerut să le dea pământ mai eftin, Ştern a respuns pe un ton provocător. Spiridon Chelariu s'a repezit atunci să'l lovească cu furca de fier, însă Ştern a fugit şi s'a retras în camera vecină. La alarma şi ţipetele lui Ştern, a sărit socrul său Bercovici, care i-a dat un revolver, cu care a tras două focuri, lovind pe Leonte Onofrei în spate fapt pentru care a fost dat în judecată şi care e pedepsit de art. 225 şi 234 combinat cu art. 238 c. p., şi Bercovici pentru faptul prevăzut şi pedepsit de art. 225 şi 234 c. p. combinat cu art. 238 şi 51 c. p.

După citirea actului de acuzare d. preşedinte Hinna a luat interogatorul acuzaţilor.

Sol. Stern spune că cei trei săteni au venit la el şi au pretins pământ. El li-a spus că le dă cu acelaş preţ ca şi anul trecut. Ţaranii i-au pretins să le dea mai eftin şi s'au repezit la el. Ştern s'a refugiat apoi în camera vecină ţinînd de uşă, pentru a nu năvăli cei trei la el. Venind socrul său Bercovici, văzînd cele întîmplate puse mîna pe un revolver şi descărcă două focuri de revolver.

Avram Bercovici, interogat, a declarat că el a tras focurile de revolver, iar nu Stern, căci acesta ţinea de uşa, în timp ce cei trei ţărani loveau cu furcile pentru a strica uşa şi a pătrunde înăuntru.

S'a procedat apoi la ascultarea martorilor.

Primul care a fost ascultat, a fost Leonte Onofreiu, care a primit gloanţele în spate.

Cu toate că în timpul instrucţiei el nu a cerut nici o despăgubire, acum a declarat că se constitue parte civilă şi că cere despăgubiri.

Docent Dr. ZOSIN

Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris

BOALE NERVOASE ŞI INTERNE

Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.

Str. Armeană 15

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 22 Septembre

Antimilitarismul din Franţa

Paris.— Astăseară s'au făcut perchezitiuni infructuoase prin gări pentru a se confisca numărul aparut din ziarul antimilitarist „Vocea poporului" destinat recruţilor.

Ziarul „Gaulois" spune că guvernul a decis să urmărească pe antimilitariştii. Mai multe arestari au fost operate azi dimineaţă, între altele a lui Hervé de la l'Eclaire.

Dezordine în India

Calcuta. —Agenţia Reuter află că s'au petrecut aci serioase dezordine în noaptea trecută. Poporul a atacat cu pietre poliţia şi pe public, mai cu samă pe europeni. Numeroşi poliţişti indigeni s'au unit cu răsvrătiţii. Au fost arestaţi 40 poliţişti. N'a fost arestat nici unul din instigatori.

Incidentul dintre poartă şi patriarhat

Constantinopol. — Pentru a se conforma dorinţei sultanului, patriarhul ecumenic a decis să se rîdice portretul patriarhului Gregoriu de la reşedinţa patriarhatului.

Incidentul poate fi considerat ca închis.

Contrabande de răsboiu

Paris. — Suedia a aderat la propunerile Franţei pentru reprimarea contrabandei de răsboi în Maroc.

Cestiunea va fi foarte probabil regulată într'un sens favorabil propunerilor Franţei. Guvernul spaniol a declarat că aprobă cu totul modul de a vedea al Franţei.

EVENIMENTELE DIN MAROC

Madrid.— După o corespondenţă primită aici Francezii ar fi ocupat sectorul spaniol de la Casablanca cu toate protestările lui Sanatabela. Acesta a trimes un ofiţer pentru a cere instrucţiuni de la ministrul spaniol din Tanger.

Paris.— Ziarele primesc din Tanger informaţiunea că funcţionarii vamali au confiscat o mie cartuşe pe care mateloţii unui vas de războiu spaniol încerca prin contrabandă să le introducă.

Nota puterilor şi Bulgaria

Sofia.—Mai toată presa bulgară comentează în mod favorabil nota puterilor înţelese. „Nowwek" organul stambulovişti lor declară că nota trebue să fie salutată cu bucurie de oarece reprezintă un demers serios pentru departarea activităţei revoluţionare a bandelor care ar fi vexat populaţiunea bulgară din Macedonia. Bulgaria va continua să se silească să susţie în mod eficace acţiunea reformelor pe care o priveşte cu încredere şi că se va sili să ajute demersurile puterilor.

Greva de la căile ferate austro-ungare

Viena. —Comitetul executiv al amploiaţilor societăţei de căi ferate austro-ungare a decis în unanimitate a se respinge concesiunile administraţiunei ca ne fiind satisfăcătoare. Coaliţiunea organizaţiunilor căilor ferate a decis să trimeată un apel amploiaţilor căilor ferate, invitîndu-i să nu opue actualmente rezistenţa pasivă.

Nota puterilor şi Poarta

Constantinopol.— Demersurile puterilor înţelese pe lîngă guvernele din Atena, Belgrad şi Sofia au făcut o bună impresie asupra Porţei. Se aşteaptă efectul lor favorabil prin încetarea agitaţiunilor bandelor şi pacificarea Macedoniei.

Un act de indisciplină militară

Paris.—Ministerul de războiu Picquart a ordonat facerea unei anchete asupra incidentului cu locotenentul armatei teritoriale Biville care a refuzat la Caen de a purta drapelul.

Pregătirile militare ale Greciei

Atena.—Agenţia din Atena comunică că de cîte-va zile 10 mii de rezervişti fac împrejurul Atenei exerciţiul manevrelor de războiu.

Principele moştenitor şi ceilalţi principi iau o parte activă la manevre. Principele regal după enunţarea planului de fie care zi, face în faţa ofiţerilor critica manevrelor care în genere sunt considerate ca răuşite şi ca probînd mari progrese făcute în armată de cîţi-va ani.

Revoluţia în Argentina

Buenos-Ayres. — In provincia Corryentes a isbucnit revoluţia. Sunt cîţiva morţi şi răniţi.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 2 Octombrie a. c., ora 10 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării în conformitate cu articolul 72—83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie cu oferte închise pentru darea în antrepriză a réparaţiunilor necesare a se face la casa de administraţie, atelierile şi grajdurile serviciului curăţirei stradelor.

Garanţie provizorie 50 lei.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16445.

Septembrie 18.

AVIS

Direcţiunea Tramvaiurilor electrice din Iaşi aduce la cunoştinţa onor. public, că se oferă a tăia şi despica lemne de foc cu maşina electrică după următoarele preţuri:

1	vagon	lei 30
2	„	„ 55
3	„	„ 75
4	„	„ 90
5	„	„ 100

Peste 5 vagoane, preţul de 20 lei de vagon,

Un vagon se socoteşte 18 metri cubi.

A se adresa prin scris ori verbal in fiecare zi de la orele 8 — 12 a. m. la Direcţiunea Tramvaiurilor str. Moţoc 12.

Constantin M. Stihi

Flautist prim al orchestrei Conservat.

Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat

Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— *Strada Romînă 34 Iaşi* —

Cursul primar dupá programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano.*

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea Iunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

A apărut,

Şi se află de vînzare la toate librăriile volumul:

Interventionismul

ŞI

tocmelile agricole

de **St. Antim**

Preţul lei 1 50.

Institutele-Unite

IASI

—— Anul al 42-lea ——

Curs primar şi secuudar

Se primese elevi interni, ——

—— semi-interni şi extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

D-ra Natalie Neagu

Rochii şi confecţiuni

CALEA VICTORIEI 32

De la Sf. Dumitru Calea Victoriei 28

Reîntorcîndu-se din Paris anunţă distinsa sa clientelă cît şi întregul public că şi-a redeschis atelierul seu de confecţii.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la 20—30 lei per.
2) Bronzaţi „ „ 15—25 „ „
3) Guleraţi pe roşi 10—15 „ „
4) Guleraţi pe negru 10—20 „ „
5) Carieri negri 10—15 „ „
6) Carieri vineţi 10—20 „ „
7) Rotaţi albi 10—15 „ „
8) Rotaţi negri 10—20 „ „
9) Guşaţi englizeşti 10—15 „ „
10) Guşaţi moravieri 15—20 „ „
11) Chineji albi 10 „ „
12) Chineji galbeni 10 „ „
13) Chineji vineţi 10 „ „
14) Indieni 10—15 „ „
15) Darabani 10—15 „ „
16) Romani vineţi 15—20 „ „
17) Romani caffé-au-lait 15—20 lei „
18) Frezaţi cu aripele vinete 10 lei „
19) Capi negri cu 2 cucue 10 lei „
20) Negri cu două cucue 10 lei „
21) Roşi cu două cucue 15 lei „
22) Voiajori 5 lei „

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă

Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

Ing. B. DIAMANT Co &.

BIROU TECHNIC

Adresa-Telegrafică S. DIAMANT, Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA

(după cel mai nou sistem)

şi

Transmisiune de forţa electrică

toate accesoriile pentru:

INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE

Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni

Incălziri centrale prin calorifere

Maşini agricole, Automobile

Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine

Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt cărămidării etc.

MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI

Maşini unelte de tot felul

Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni

Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

In permanenţă

MARE DEPOZIT DE

Uleiuri minerale pentru Maşini agricole

VALVOLINA PENTRU CILINDRE

Calităţi superioare, Preţurile fabricei

„Steaua Romînă"

Societate anonimă pentru Industria Petroleului

Depozitul pentru Iaşi:

In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biouroui, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei	**O jumatate loz 52 lei**
Un sfert de loz 26 lei	**Una optime de loz 13 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care sticlă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

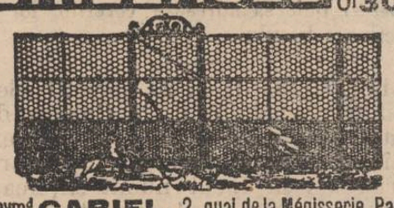

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f [illegible]
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	[illegible]

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 251. – Marţi 25 Septembrie 1907

VINE TOAMNA

Vine toamna!

Frumoasele zile de vară, pline cu soare s'au dus!

Rînd pe rînd codrul îşi goleşte podoaba frunzelor sale şi părăsit de cîntăreţii sei de peste vară sună a pustiu.

O tristeţă se lasă pe natură. Orizonul nu mai e senin şi ochiul se opreşte pe dealuri învălite în ceaţă şi neguri, ce din ce în ce se îngroaşă şi azi mai puţin, mîine mai mult nu se dezgolesc de cît cînd linţoliul alb al omătului acopere vîrfurile munţilor şi dealurilor.

Omul grijuliv îşi strînge agonisita de peste vară, şi dacă Domnul a dat să fie rodul pămîntului îmbelşugat, împle grănarele sale cu acest bine cuvîntat rod, şi mulţumind celui de sus aşteaptă în tihnă asprimele iernei geroase, iar dacă pentru păcatele lui şi ale altora rodul pămîntului e şi puţin şi rău, îşi îndură singur păcatele, neputînd cîrti contra Celui Prea Inalt.

Dacă acum de la lumea din afară, de la acea lume care e cîrmuită de legile nestrămutate ale firei, unde degetul lui D-zeu a dat firei mersul său, şi deci unde voia omului se mlădoae de atotputernicia firei, a lui D-zeu; dacă de la această lume, zic, trecem la lumea socială, unde legi omeneşti cîrmuesc paşii noştri, unde stările noastre sunt guvernate de legi organice şi unde dar mîna şi voia omului are pasul întăi, şi unde cele Dumnezeeşti n'au cîtuşi de puţin amestec, ne întrebăm în ce stare se găseşte sufletul săteanului nostru, acum cînd ploaia plesneşte în ferestre, picul rece al ploaei de toamnă se prelinge din streşină jos în pragul uşei, aducînd sufletului obidit din casă grija vieţii în toată măsura ei, cît n'o poate da vara cea dorită, cînd traiul e slobod şi larg.

Stropi de sînge înroşit-au de cu primăvară brazda de pe ogorul muncitorului plugar, şi blăstămul lui D-zeu că în sudoarea frunţei să-şi cîştige omul hrana în toată viaţa sa, anul acesta a fost pentru plugarul nostru cel mai amar. In stropi de sînge s'a rourat brazda aducătoare de hrană şi de belşug şi pentru păcatele cele multe blăstămată a fost să nu rodească îndestulător.

Iar acum cînd vine vremea ca săteanul să-şi strîngă agonisita de peste vară, îşi vede grănarele deşerte, popuşoiul tîrzielnic necopt şi în lipsa de mai bun îşi va înfunda şi împlea jitniţele sale cu mălaiul aducător de boală, de moarte!

Roşul şi pîrjolul de astă primăvară adus'a cu el pentru toamnă dezolarea şi obida. Şi în glasul îndurerat a celui ispitit de azi, răsună durerea celor de demult, căci dacă nu s'au răzvrătit şi ei, e că au ştiut să îndure mai creştineşte jugul greu al vieţii în strîmtorare.

Dar pe cînd în pîrjolul din primăvară, cînd zările se înroşau de focuri şi arderi de conace, palate şi aşezări boereşti, cînd părea că totul e chemat a se surpa în astă blagoslovită de D-zeu ţară, cînd omul ajunsese fiară sfăşietoare pentru ai lui, cînd legile omeneşti nu mai erau băgate în samă, cînd totul părea a fi o Gomoră şi Sodomă, un glas răsunător trîmbiţa în cele 4 colţuri ale ţării: liniştiţi-vă, capul ţării se pune la mijloc să îndeplinească pentru cei mulţi şi mici schimbările cerute şi dorite de toţi.

Un regim s'a prăbuşit şi altul i-a luat locul, iar în bubuitul tunului, în sunet de trîmbiţe, de tobe şi fanfare oştirea a potolit mişcarea, înroşind cu alte şiroaie de sînge ogoarele şi seliştea satelor.

Ţara s'a cuminţit, căci a fost cuminţită cu nepusu'n masă!

Acum vine toamna să se facă răfuelile.

In toiul verei ţăranul a udat brazda cu sudoarea frunţei lui, sporind agonisita şi a lui şi a boerului de pe tarla.

In toiul verei sfetnicii coroanei s'au hodinit, împrospătîndu-şi puterile de muncă. Rînd pe rînd îi vedem întorşi în ţară.

Ţara aşteaptă de la aceşti sfetnici împlineala făgăduelei, largă şi întreagă.

Vodă a vorbit către ţară şi le-a împuiat urechile cu făgăduieli.., aşezate şi temeinice.

Mai marii ţărei în elanul clipei au făgăduit neţărmurit sprijin sfetnicilor Măriei Sale

Vine toamna; în pasul grăbit al ţăranului intrînd în bordeiul lui cu pipa-i udată de picul de ploae, ce cade rece din straşina-i ruptă, cetim grija ce-i înăbuşe sufletul că păs de îndrumare nouă nu se vede.

Să fie drept oare!

Făgăduit-a cu adevărat ceva Vodă Ţărei?

Să fie ei sfetnicii Măriei Sale oameni cu slab duh şi fără temeiu de cuvînt!

...Iar în lungile nopţi de toamnă şi iarnă, cînd ţăranul n'are ce face, de cît să cislueasca rostul vieţei în preajma tejghelei de la crîşmă, sau cu coatele răzămate pe laiţa umezită de ceştile des repetate, să rupă vorba de ce s'a zis şi nu s'a făcut, teamă ne e că iarăşi acest sătean îndelung răbdător, să-şi lege zi cu zi năzuinţă cu năzuinţă şi îndemnîndu-se unul de la altul şi apoi iscodit fiind şi de alţii, să ne trezim în o plină Gomoră mai amară de cît cea dintîiu.

Vine toamna şi cu dînsa vin speranţele des amăgitului popor, că din vorbele Prea înţelepte ale bătrînului Rege vor răsări legi dătătoare de bine şi belşug pentru cei mici şi obidiţi.

Şi credem a fi aşa.

Gh. Ghibănescu

Proprietarii au cuvîntul

Spuneam dăună-zi că proiectul d-lui Costinescu, în privinţa majorizărei funciarului şi a patentelor, este soluţia cea mai nenorocită la care s'a putut opri vre-un guvern.

Soluţia aceasta însamnă depreciarea imediată a pămîntului, reducerea valorei imobilului la jumătate.

Dar dacă lucrul este adevărat pentru întreaga ţară, în special pentru Moldova proiectul d-lui Costinescu, transformat in lege, însamnă o adevărată calamitate.

Considerente de ordin politic au făcut pe d. Costinescu să caute formule prin care legea să fie eludată în ce priveşte proprietarii şi arendaşii din Muntenia.

Explicaţia faptului ie foarte simplă: guvernul se teme de agitaţia acestora, căci ştie şi cunoaşte valoarea lor electorală şi dificultăţile ce le-ar intimpina cînd ar fi vorba de realizarea acestui proiect.

Moldova, însă, nu ingrijeşte pe guvernanţii actuali; clasa arendăşească este în majoritate lipsită de drepturile politice; cît priveşte pe proprietari, aceştia se arată de o bucată de vreme atît de blajini, atît de lipsiţi de energie, în cît nu inspiră guvernului nici o grijă, chiar cînd se pun la cale lucruri cari pot aduce după sine o adevărată catastrofă a marei proprietăţi Moldoveneşti.

Realiza-se-vor prevederile guvernului? Primi-vor proprietarii moldoveni şi această gravă lovitură, fără crăcnire, fără o protestare suficient de energică spre a împiedica o legiferare atît de nenorocită?

Nu credem. Astăzi nu este vorba de apararea unui interes numai, nu este vorba de a duce o luptă politică contra guvernului pe tema unui proiect oare care. Nu. Este vorba de însăşi existenţa marei proprietăţi, de existenţa unei clase sociale, căci proiectul d-lui Costinescu însamnă de fapt o expropriare silită.

Nu fie cine se poate transforma într'o bună dimineaţă într'un agricultor şi încă un bun agricultor. Şi dacă acest lucru nu este cu putinţă—lucru indubitabil—atunci proprietarilor nu le rămîne de cît să-şi vîndă proprietatea, depreciată şi prin surplusul de ofertă şi prin puţina rentabilitate, din cauza nouei legi, sau să arendeze moşiile la obştii, cu puţine şanse de a incasa preţul arendei.

De fapt, cum am mai spus'o, aceasta însamnă desfiinţarea proprietăţei in Moldova.

Proprietarii au cuvîntul.

C. Sorin

DOCTORATUL IN DREPT

D. Haret a consultat facultatea de drept în privinţa infiinţărei doctoratului pe lîngă Universitate. Cum am prevăzut la timp d. Haret nu s'a gîndit de cît la facultatea de drept din Bucureşti, găsind că nu merită şi a doua capitală a ţărei să posede aceleaşi drepturi ca şi sora sa din Muntenia.

Această prioritate care se dă facultăţei din Bucureşti e o sfidare obraznică a instituţiei pe care o posedăm în zidurile noastre, e reflexul politicei liberale care vecinic a căutat să nesocotească interesele şi drepturile Iaşului; e politica d-lui D. Sturza care nu poate erta Iaşului de a fi jucat în viaţa noastră naţională un rol preponderant. In slugărnicia şi renegarea lui, el a uitat că este Moldovean, că sunt legături cari îl leagă de oraşul unde a pornit Unirea şi s'a ridicat primul Domnitor romîn, că primele mişcări generoase şi nobile, primele îndrumări literare şi ştiinţifice au avut pragul acestui tîrg, căzut azi in părăsire.

Au jurat liberalii ca să distrugă puţin cîte puţin tot ce putea ridica prestigiul instituţiilor Ieşane; am văzut că zece zile după venirea la putere în scopuri de meschinărie politică a redus catedre, clinici de la facultatea de medicină, punînd'o într'o vădită inferioritate de cît pe cea din Bucureşti.

De data asta însă lovitura e şi mai puternică.

Ne întrebăm însă ce zic profesorii Iaşului, ce zic liberalii din Iaşi, cari nu pot şi n'au dreptul de a urmări politica Sturzistă? D. Sterea într'un cerc de intimi a declarat anul trecut, relativ la agitaţia făcută în jurul proiectului d-lui Disescu şi la observaţia care i-a fost făcută că d. Haret şi liberalii nu vor crea doctoratul în drept şi la Iaşi, că va demisiona din parlament dacă aceasta se va întîmpla.

Şi s'a întîmplat! D. Haret, e drept, n'a prezentat încă legea sa în faţa parlamentului, dar în consultarea facultăţii, la toate cererile făcute de d. Disescu de a admite şi pentru Iaşi doctoratul în drept, ministrul instrucţiei publice s'a arătat neînduplecat.

Ce va face d. Sterea? Se va ţine de cuvîntul său de onoare de a lupta pentru dobîndirea acestui drept pentru facultatea noastră şi se va retrage din parlamet dacă d. Haret va rămîne şi în faţa somaţiilor sale neînduplecat?

Vom vedea! Am reamintit d-lui Stere, omul consecvent cu vederile şi principiile sale, cuvîntul dat şi credem că l'a pronunţat nu ca un subterfugiu politic ci ca un cuvînt cinstit şi drept pe care îl va respecta!

CATE-VA NOTE

Bercovici şi Stern! Două celebrităţi, numele cărora au fost zeţuite de mii de ori, au dat loc unei jurisprudenţi importante a înaltei curţi, au dat loc unei circulări speciale a procurorului general al curţei de casaţiune!

Bercovici şi Stern! Doi mici arendaşi, cultivînd o bucată de pămînt în judeţul Iaşi, necunoscuţi pănă mai ieri, reuşesc să tragă un foc de revolver, amîndoi unul—şi iată-i celebri, în cronica judiciară, în cronica naţionalistă şi în cronica ziarelor.

Pentru prima oară întîmplatu-s'a extra-ordinarul fapt ca evrei să facă uz de revolver. Din revolverul acela se trage, în luna Mart, un singur foc şi atunci vedem importanta chestie: cine trase focul—Bercovici sau Stern? Şi ca să înceteze ori ce controversă şi ca să dispară ori ce îndoială—instrucţia stabili acest fapt celebru: unicul foc fu tras şi de Bercovici şi de Stern — în acelaşi timp!

Istoria, în lungul vremurilor, vorbeşte despre solidaritatea clasică a evreilor. Din revolverul de la Vlădeni s'a tras un foc—faptul ie cert. Dacă l'a tras Bercovici sau l'a tras Stern—n'a putut fi stabilit. De aceea şi în baza solidarităţei—s'a convenit a se stabili că focul, unicul foc, l'au tras amîndoi, în solidum.

Acest unic foc, tras de doi, trebuia să aibă şi un epilog. El s'a şi petrecut alaltăeri, Sîmbătă, la curtea cu juri. Pe banca acuzaţilor figurau amîndoi eroii. Lume multă, foarte multă luase loc în sala de judecată. Publicul dorea să vadă sensaţiunele la ordinea zilei: pe celebrii Bercovici şi Stern şi celebrul revolver din care 4 mîini au putut trage, tot-de-o-dată, un singur foc de revolver.

Juriul a adus un verdict negativ.

Opereta „Bercovici-Stern" a fost scoasă din repertoriul faptelor senzaţionale.

Revolverul cu care dualitatea a tras, în acelaşi timp, un singur foc de revolver—va fi vîndut la licitaţie.

Cine va cumpăra celebra piesă?

OAMENI ŞI LUCRURI

UN AN DE SINGE

Cînd armata franceză, glorioasa purtătoare a atîtor victorii şi triumfuri din trecut, reveni în 1871, înfrîntă şi umilită, Franţa întreagă sîngera de vederea ei, simţea durerea rănilor adînci, purta doliul drapelelor peticite, jalea legiunilor risipite şi zdrobite. Atunci fu pentru naţiunea franceză începutul acelui „an teribil" pe care l'a întrupat poezia lui Victor Hugo, an îngrozitor pentru Franţa sfîşiată, aşa cum o zugrăvia Sully Prudhomme în volumul său „France".

Ca o trezire grea dintr'un vis năbuşitor, urît şi care lasă pe urma sa fiori de ghiaţă, halucinări de sînge — aşa fu starea psihică şi mentalitatea celei mai civilizate şi mai mîndre dintre naţiunile europene şi această stare s'a resfrînt neaparat în literatura vremei. Poeţii şi prozatorii, cugetătorii şi visătorii, cu toţii oglindeau în opera lor durerea supremei înfrîngeri pregătind sufletele mulţimei pentru ceea ce se numea atunci „gîndul revanşei", — dorul răsbunărei pe care patru decenii nu l'au putut încă desrădăcina, cu toate schimbările întîmplate de-atunci, cu toate frămîntările noui, cu toate problemele mari rîdicate de atunci încoace, cu deosebire prin desvoltarea şi creşterea mişcărei socialiste şi a organizării proletariatului pe baze cu totul contrarii oricărei idei războinice.

Ne sunt suggerate aceste reflecţii de simptomul literar care se iveşte, timid încă, la noi în ţară. Am trecut, la rîndul nostru, printr'un an îngrozitor a cărui tragedie vastă se rezumă în două acte: răscoalele, represiunea.

La rîndul lor scriitorii noştri se cred —şi sunt—chemaţi a-şi spune cuvîntul, iar poeţii cu simţirea îndurerată îşi poartă unul după altul muza speriată pe cîmpiile unde se amestecă mirosul holdelor fecunde cu al sîngelui cald... Incetul cu încetul scriitorii şi cugetătorii reiau şi revăd faptele, supun unei critici obiective dar nemiloase... constatările sau detaliile nuoi, iar poeţii vin să ţese ghirlănzile de versuri şi lacrimi în jurul atîtor morminte necunoscute, încep să scrie poemul uriaş de trist al acelui războiu intern ale cărui mici epiloguri le vedem încă înaintea tribunalelor militare sau a curţilor cu juraţi sub diferite forme şi în atîtea sentinţe, uneori bizare, ca tot ce se întîmplă sub impresia unei lupte—vai!—poate nesfîrşită încă.

După „1907" a d-lui Vlăhuţă, după „Temelia" marelui Anonim, după bucăţile lui Goga şi atîtor alţi, găsim acum în „Convorbirile literare" trei sonete ale tînărului şi vigurosului poet Cerna: e trista epopee de sînge, reluată sub o faţă nouă, acea care în ultimele zile a fost mai mult discutată şi în publicistică: rolul oştirii în nenorocitele împrejurări.

Iar după el vor veni alţii şi pe urmă alţii iar. Istoricii de o parte, poeţii de altă parte vor pregăti pentru viitorime cartea plină de învăţăminte şi de jale a anului de sînge.

Rodion

Doctorul de dame

„De mult timp spunea La Bruyère, lumea îşi bate joc de medici dar îi întrebuinţează... Acei cari sunt sănătoşi se îmbolnăvesc şi le trebuesc oameni al căror meşteşug îi poate asigura că n'au să moară".

Criticile în potriva medicilor sunt admirabile—dela Moliére şi pănă în zilele noastre se scriu şi se vor scrie scenele cele mai caraghioase. La Paris e un caricaturist Fabre care şi-a făcut o specialitate din arta de a îşi bate joc de medici. Şi albumul lui de caricaturi „*Les Médécins*" dedicat medicilor e un cap de operă de umor şi satiră.

De cît-va timp, mai ales de cînd cu specialisarea medicinei, a început critica şi satira la adresa doctorilor pe un alt teren. Nu se mai bate joc de medicul savant, universal, filosof şi ateu ci de medicul rutinar, care inchis în specialitatea sa vede în toţi bolnavii un client al specialităţei sale. Aşa că dacă ai nenorocirea să cazi peste un specialist în boalele de urechi, otorino laryngologul, eşti sigur că vei fi surd şi dacă d-ta auzi admirabil; cădea-vei peste un specialist în boale interne şi aci sunt o serie de subdiviziuni ale specialităţii: unii au stomacu, alţii rinichii drept specialitate; alţii boalele nervoase şi aci încă o subdivizie: unu ştie doar măduva, cel'alt creerul şi probabil că unul va şti într'o zi numai creerul mic, iar în câţiva ani vor fi specialişti pe o singură circonvoluţie a creerului.

Sunt azi specialişti în stomac şi alţii în intestine şi alţi numai într'o codiţă a intestinului, în acel apendice teriail pe care îl căsăpesc de cîte-ori te doare capul. Apendiciştii sunt în stare pentru un guturai să te opereze de apendicită.

Dar ce veacul modern n'a reservat să vedem e medicul pentru dame; nu ginecologul adică specialistul în boale de femei, ci medicul de dame.

Medicul de dame e medicul universal de odinioară, el ştie toate boalele, dar mai ales ştie de toate. E universal; e psiholog, filosof, modistă, bucătăreasă, croitoreasă, el ştie unde se îmbracă mai bine, unde se coafează mai bine, unde se supează mai copios. Dar mai ales medicul pentru dame are reţete pentru văpsit părul, pentru pistrui de pe obraz, pentru creşterea părului. Medicul damelor pricepe dinainte ce vor bolnavele lui, ce reţetă i'ar conveni mai bine, ce staţiune balneară le-ar prii mai bine lor şi puugii barbatului.

Profesorul meu Roux de la Lausanne, care fie zis în treacăt numai medic pentru dame nu era, ne povăţuia cum trebue să ne alegem specialitatea pentru a fi medicul damelor:

— V'aşezaţi în faţa oglinzii şi vă priviţi bine. Nu e nevoe să fiţi prea frumoşi căci barbatul nu îi va permite femeei sale să vă iee de doctor.... trebue să fiţi chiar urâţi, de o urâţenie însă agreabilă... în aşa chip nu puteţi compromite clientela onorabilă, pe care o veţi avea. Vi se cere să fiţi în schimb superficial, superficial ca şi o femee, să ştiţi de toate şi să nu ştiţi nimic; să vorbiţi mult şi bine, şi toate prostiile cari vă trec prin cap, să săriţi de la o idee la alta ca un fluture, femeilor nu le plac oamenii cari urmăresc cu încăpăţinare o idee.

Medicina n'aveţi nevoe să ştiţi mai multă de cît e în tratatul *medécine pour tous, à l'usage de gens bien élévé.*

Clientela voastră nu are să vă cheme cînd va fi greu bolnavă, ea vă consultă aşa între două vizite la o prietenă."

Câtă dreptate a avut prof. Roux am revăzut'o mai târziu cînd am întîlnit astfel de medici. Şi totuşi, nu e nimic nou sub soare. Spuneam mai sus că veacul acesta a produs pe medicul de dame. Ori iată ce citesc reprodus în *Presse medicale* după un tratat de medicină publicat în jumătatea veacului trecut şi intitulat *Physiologie du meédcin.*

„Dacă n'aş fi cea ce sunt, adecă nimic, cea mai plăcută din posiţiile sociale,—aş dori să fiu medic de dame. Medicul de dame din zilele noastre înlocueşte pe confesor; şi e mai mult de cât confesorul, căci e suveranul, directorul sufletului şi corpului clientei sale. O femee poate avea secrete pentru bărbatul sau pentru cea mai sinceră prietenă a sa (dacă există prietene sincere); dar ea n'are nici un secret pentru doctorul ei, care, chiar spre a o vindeca de gutunar cere ca frumoasa lui bolnavă să îi spuie dacă nu cumva moralul e suferind.

Şi se ştie că nu există femee—femee mai ales—care să n'aibă moralul mai mult sau mai puţin atacat.

Una vrea o rochie, alta cercei cu dia-

mante, o a treia o trăsură, iar o alta o vilă. Ori cel mai bun mijloc de a ajunge să îi fie satisfăcute de către barbat toate gusturile mai mult sau mai puţin ruinoase, e de a avea o mică boală nervoasă care cere intervenţia medicului şi a specialistului numit mai sus: doctorul de dame.

Ar trebui ca un barbat să fie barbar ca să nu cumpere o rochie sau o vilă mică la ţeară prescrisă de către Facultate!

Când consiliile doctorului au produs efectul lor, drăguţa bolnavă spune:—Doctore, eşti un om de zahăr!—E un chip de a mulţumi bărbatului.

Sunt femei care spre a posa în lume cîntă la pian, dau reprezentaţii teatrale în societate; altele s'apucă de scris versuri şi sub farmecu *punchului* fac să înghită invitaţii câteva elegii însoţite de o mulţime de reverii. Altele, lipsite de aceste talente pe care noi vom avea poliţeţa de a le numi de plăcere, nu voesc să renunţ la plăcerea de a posa de o manieră oarecare, ele posează în femei bolnave.

In chipul acesta ele au vecinic un subiect de conversaţie nesfîrşită, lucru de altfel foarte valoros pentru orice femee care n'are a face nimic de diminiaţă până seara. Bine înţăles că se crează o boală ale căror detalii n'au nimic de disgraţios, şi nervii sunt tot ce se poate alege mai bine.

Un doctor care ar voi să arăte frumoasei sale cliente că ea e perfect sănătoasă cînd ea vrea să fie bolnavă, va fi un om foarte puţin inteligent; de aceea totdeauna găseşte ceva de prescris bolnavei sale spre a combate această teribilă boală. Reţeta care se întrebuinţează cel mai mult e un pahar cu apă filtrată, în care se topeşte cîteva *centigrame* din această substanţă albă care se vinde în toate spiţeriile şi la toate băcăniile sub numele de zahăr; apoi mai adaogă câteva picături dintr'o sticluţă care miroasă a apă de flori de portocală.

Şi iată o femee scăpată—cel puţin pentru câteva zile. Medicul damelor e aproape totdeauna ataşat pe lîngă un teatru şi poate continua între culise rolul de galant, accedînd tuturor capriciilor artistelor la modă care voesc să capete un certificat de boală.

O altă specialitate a medicului de dame era de a fi un excelent cunoscător al doicilor. Sunt specialişti cari sunt consultaţi şi ascultaţi cu religiositate de cîte ori va fi nevoie de a se decide într'o puternică Alsaciană şi o *apetisantă* Cauchoasă. Şi nu credeţi că funcţiile aceste sunt copilareşti. Mai mulţi doctori la modă şi-au cîştigat legiunea de onoare, după chipul de a şti degusta laptele care le este supus la apreciere. Il recunosc după o singură picătură. Aceştia sunt *Brillat-Savrinii* birourilor de manci".

Şi iată că o jumătate de secol mai înainte există o specialitate care azi e la apogeu.

Dr. I. Duscian

Litere-Ştiinţe-Arte

Suntem de sigur în ţara împietăţii literare. Respectul pentru gloriile trecute — nuzi cem macar: îmbătrînite, e egal cu zero, cu porniri de distrugere pornim cu toţii şi fără scrupule de conştiinţă întru nimicirea idolilor, fără a ne da seamă că odată cu dînşii se nimiceşte o parte din credinţa sfântă a ţării însăşi, din idealul, din puterea ei de a trăi şi de a produce. Ultimul număr al revistei „Convorbiri" conţine la adresa d-lui Vlăhuţă cuvinte mai mult ca ofensatoare şi — curioasă coincidenţă—tocmai în acelaş număr se publică întreg istoricul incidentului literar pe care — recunoaştem — l'am provocat noi cu d. Caragiale tot printr'o maliţiositate care însă nu trăda o impietate la adresa maestrului, atît de viguros încă în inspiraţiile sale. Cel mult putem regreta că în acea polemică săgeţile sarcasticului scriitor au ţintit asupra unui ziarist care n'a avut absolut nici o vină în această polemică lucru pe care d. Caragiale putea să-l ştie şi de care n'a vrut sa ţie seamă, după cum n'au ţinut seamă nici „Convorbirile" deşi primul redactor al revistei ştia numele..... vinovatului.

Dl. M. Dragomirescu polemizînd cu d. Stere relativ la poezia lui Vlăhuţă, 1907 scrie: „De aceia d-lui (d. Stere N. Red.) îşi zice: decît zece poeţi tineri şi necunoscuţi, chiar buni, mai bine unul bătrân, chiar dacă nu face două parale!... Nouă ne trebuie firmă, la firmă aleargă publicul...

..... Nu e oare stilul „cîrtiţei critic" de care vorbeşte poetul Vlăhuţă în ultima sa fabulă!

*

Foarte mulţi cetitori şi-au exprimat dorinţa de a vedea strânse la un loc articolele colaboratorului nostru d. St. Antim, publicate în timpul acestei veri în coloanele ziarului nostru. Dorinţa cetitorilor a fost realisată, d. St. Antim publică într'un volum toate aceste articole referitoare la Intervenţionism şi tocmelile agricole. Intr'un stil concis şi curgător, cu o argumentaţie solidă, cu preciziunea unui cunoscător emerit al problemului pe care îl tratează, d. St. Antim a ştiut în studiul său să dee o imagine clară a chestiei intervenţionismului în materie economică, arătând în cît această doctrină se poate reclama conservatoare şi nu liberală, fapt pe care mulţi oameni politici şi economişti au confundat'o la noi. Nu mai departe d. N. Filipescu atăcînd guvernul liberal pe tema aceasta, găseşte că conservatorii sunt pentru *laissez-faire, laissez passer* a fisiocraţilor, fapt care i'a fost reproşat şi de d. G. Panu în câte-va articole bine documentate. D. St. Antim urmărind problemul prin toate fazele prin care a trecut, reuşeşte a arăta că existenţa de fapt a acestui intervenţionism a existat de mult la noi, că era prevăzut de legile vechi ale codicelor noastre şi era în natura însăşi a obiceiurilor noastre.

Poziţia noastră de tovarăşi de redacţie a d-lui St. Antim nu ne permite a vorbi mai mult—putem îndemna pe cetitorii doritori de a avea în bibliotecă articolele pe cari le-au urmărit în coloanele ziarului de a-şi procura broşura colegului nostru.

*

Din Paris vine ştirea că marele poiet Edmond Rostand s'a îmbolnăvit greu de o recidivă de apendicită. Se speră că printr'o intervenţie chirurgicală va fi încă salvat.

*

Cu privire la teribila apendicită găsim într'un foarte recent articol al profesorului Metschnikov cu un redactor de la „Berliner Tageblatt" importante comunicări. Căutarea microbului specific n'a reuşit încă; experienţele trebuind să se facă cu momiţe mari, sunt foarte grele şi scumpe. Savantul parizian atribuie această boală a apendicelui consumaţiunei mari de legume şi salaturi, mulţumite cărora se alimentează numeroşii paraziţi ai acelei regiuni.

*

Marele pianist Alfred Reisenauer pe care şi ieşenii, au avut ocazia de a-l aplauda cu un număr de ani în urmă în sala conservatorului, a murit la Libau. Era în vrîstă de abia 44 de ani şi era unul din cei mai străluciţi cîntăreţei ai lumei.

*

Enrico Caruso, marele tenor, a avut la Pesta şi la Viena un succes dacă nu mai prejos de aşteptări, în tot cazul inferior... preţurilor exorbitante ce s'au plătit pentru staluri şi lojă.

Potrivit noului legi a procedurei electorale, listele electorale se întocmesc de trinale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor, pentru orice lămurire electorală, în fiecare zi dela oarele 5—7 p. m.

Informaţii

Se ştie că faţă de numeroasele epidemii ce bîntuie în oraş şi pentru buna salubritate, consiliul comunal a înfiinţat două posturi noui de agenţi sanitari.

Măsura ie bună, căci se simţea nevoia încă de doui şi chiar mai mulţi agenţi sanitari.

Dar, ştiţi cine au fost numiţi în aceste noui posturi? Doui foşti pristavi de podari Baciu şi Stîngaciu, lipsiţi de cele mai elementare cunoştinţe, protejaţi ai regimului, — numiri care au indignat chiar pe medicul şef al comunei.

Cu ce vor putea contribui aceşti doui la îndreptarea stărei sanitare a oraşului? Nu se găseau oare absolvenţi de subchirurgi, pentru aceste două posturi?

—

Secretarii comunali din jud. Iaşi, în urma iniţiativei luată de d. V. Mardare, secretarul comunal din Podul Iloaiei, se vor aduna în curînd în localitate, in scopul de a pune bazele unei societăţi cultural-economică.

La această întrunire vor lua parte şi inspectorii comunali, precum şi d. prefect al judeţului.

Noua societate va avea de scop lupta pentru îmbunătăţirea soartei membrilor ei.

—

Comisia de judecată a institutorilor s'a pronunţat ieri în procesul institutorului Ciobanu, căruia i-a aplicat avertismentul pentru că ţinea în arendă pămînturi cu 2.50 lei falcea.

Judecata a lăsat la apreciarea ministrului să anuleze avertismentul în vedere că institutorul Ciobanu s'a distins în învăţămîntul rural.

—

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a trimis ministrului cultelor un lung raport asupra inspecţiunelor pe care înaltul Prelat le-a făcut, în cursul verei, în eparhia sa.

—

D-na Sumedrea Avila, directoara şcoalei de ţesut din Tîrgovişteа şi inspectoarea şcoalelor de ţesut, se află de ieri în Iaşi, în inspecţia secţiei de şesut a şcoalei centrale de fete.

Inspectoarea va pleca din Iaşi la Agapia.

—

D. Th. Rîşcanu, Silvicultor şef al epitropiei sf. Spiridon, va fi probabil înlocuit.

D. Rîşcanu este foarte rău văzut de epitropul Penescu, cu care nu mai comunică.

—

D-na Agatha Radovici Birsescu se află în Iaşi.

—

Dl. A. Buzescu a fost numit agent auxiliar clasa III-a, pe lîngă vama Iaşi în postul vacant.

—

Luni se va ţinea la spitalul Sf. Spiridon, concursul pentru posturile de externi, iar la 15 Octombrie concursul pentru interni, de la spitalul central şi ospiciile.

—

Protoeria judeţului a pus în vedere preoţilor din localitate, că în baza regulamentului Sf. Sinod şi a dispoziţiunilor Chiriarhiei Moldovei şi Sucevei, nici unul din preoţii din localitate nu poate face serviciu bisericesc în parochiile rurale din acest judeţ, fără ştirea şi prealabila învoire a protoieriei şi a preotului paroh rural.

—

Eri a fost arestat un fost puşcăriaş, Gh Bogonos, care a ameninţat cu moartea pe cîrciumarul Maftei.

El va fi înaintat parchetului.

—

Procesul de Sîmbătă la Curtea cu juri, al arendaşului S. Ştern şi al socrului său Avram Bercovici, a durat pînă la orele 6 seara.

După cum spusesem martorul Leonte Onofreiu, care fusese împuşcat se constituise parte civilă, cerînd despăgubiri. El a fost asistat de d. avocat Ab. Buicliu.

Acuzaţii au fost aparaţi de d-nii: A. Bădăreu, C. B. Penescu şi O. Teodoreanu.

Juraţii aducînd un verdict negativ, a ordonat punerea acuzaţilor în lidertate.

—

Orchestra conservatorului a început repetiţiile în vederea concertelor simfonice, ce se vor da probabil la Coloseul Regal, ştiut fiind că d. Gr. Buicliu a refuzat să pue la dispoziţie sala Teatrului Naţional, pentru aceste concerte.

—

Luni 1 Octombrie, se va face cu obicinuita solemnitate, la Universitate, deschiderea cursurilor.

Cuvîntarea de deschidere o va ţinea d. dr. Manicatide, profesor al facultăţei de medicină.

—

Duminică 30 Septembrie vor avea loc la Brăila alergările de toamnă, organizate de societatea de încurajare pentru îmbunătăţirea rasei animalelor.

Ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută pe c. f. r., atît pentru pasageri cît şi pentru transportul cailor.

Până eri s'au înscris 27 cai. Ultima zi de înscriere e Marţi 25 Sept.

—

Ancheta începută de parchet pentru descoperirea asasinilor lipovanului Ipschi Condurache fost lucrător la construirea liniei ferate Podul-Iloaie—Hîrlău continuă încă. Până acum cu toate silinţele puse nu s'a putut da de urma asasinilor.

Se crede că ei au părăsit ţara.

—

Eri după amiază veteranii din localitate, s'au întrunit acasă la d. general Bottez, pentru a discuta mai multe chestiuni privitoare la îmbunătăţirea soartei lor.

S'a hotărît, între altele, înfiinţarea în Iaşi, a unei sucursale a societăţei ofiţerilor veterani „Virtutea militară" alegîndu-se următorul comitet:

D. general P. Bottez, preşedinte; colonel Hefner, lt-col. Mladian, major Cujbă şi căp. Bottez, membri.

Duminica viitoare veteranii se vor întruni din nou.

—

Din iniţiativa d-lui Const. Cărămidaru funcţionar la serviciul poştal, s'a înfiinţat în oraşul Iaşi strada sft. Andrei No. 50 o nouă Societate Romînă de bine facere sub denumirea de sft. Cruce. Scopul acestei societăţei e ajutorarea membrilor în caz de boală şi de infirmităţi precum şi pensionarea soţiilor membrilor decedaţi şi a orfanilor ramaşi pe urma lor.

Societatea s'a declarat constituită, în seara zilei de 12 Sept. cu un număr de 28 membri din care s'a ales următorul cemitet de administraţie:

Preşedinte: Const. Cărămidaru; vicepreşedinţi: Gh. Neculau şi Gh. Botez; membri: Gh. Mareş avocat, I. V. Roma, Ioan Damaschin, Vasile Racoviţă şi Bohan Alixandru;

Casier: Rusu Neculai; ajutor Petru Clopoţel; Controlori: C-tin Zaharia, C. Vasiliu şi Ilie Storescu; Secretari: Ioan Cocea şi Ioan Scutariu.

—

S'A PIERDUT pe drumul dintre Golia şi strada Carol un cercel de aur având un briliant mare, unul mai mic şi o perlă mare. In loc de cârlig—un şurub de aur. Persoana care-l va aduce la administraţia ziarului va căpăta o recompensă de 100 lei.

—

D. Vasile Softa, inspector comunal, ne trămite din Paşcani o lungă întîmpinare, cu care voeşte a răspunde la oare cari invinuiri aduse d-sale de către corespondentul nostru.

Lăm act de tot ce poate disculpa pe dl. Softa. Scrisoarea nu i-o putem publica însă, pentru termenii violenţi şi agresivi pe care-i cuprinde.

—

Administraţia comunală a trimis o notă ziarelor prin care vestea că a stabilit ca preţul carnei să nu fie mai mare de cît 90 bani.

Cu plăcere luasem act de acea notă. Dar măsura administraţiei nu se respectă: preţul cărnei este de 1.10 ci nu de 90 bani kilogramul.

—

Colectiviştii din Iaşi, puseseră ochii pe Casa de Economie din Tataraşi. In April, după alegeri, ei dădură navală la acea casă şi reuşiră să aleagă de president al Casei pe funebrul C. Grigorescu.

Eri, cu prilejul unei adunări generale, consiliul reuşi să dee vot de blam lui Grigorescu, care ceru să se schimbe un articol din statut.

D. Daraban, vechiul president, fu reales în acea calitate; d. Aurel Hulubei, fu ales ca membru în locul d-lui Daraban, iar dl. I. Vîrlănescu fu ales cenzor.

—

Nostimade Haretiste.—Când d. Haret a venit la minister pentru a treia oară a revocat între altele şi multe concedii, cari i se păreau cam lungi. Ast-fel s'a întocmit o listă de toţi acei profesori, cari sunt puşi la index de ministrul şcoalelor şi nu li se vor mai acorda nici o zi concedii, fie ori ce ar fi.

Până acum au trebuit să defileze pe la minister câţi-va de aceşti bolnavi paralitici, căci numai după *viza* personală a ministrului cei însemnaţi cu cruce pot capata câte o săptămână două concediu.

Certificatele medicale conţină ele ori ce viză de dr. secundar sau primar, se consideră ca acte de complezenţă şi nu se iau în seamă.

—

Un sanatoriu în Iaşi.—O veste bună pentru cei suferinzi şi o ştire imbucurătoare pentru Iaşi.

Un grup de doctori s'au hotărît să doteze Iaşii cu un sanatoriu cu instalaţii complecte. In capul acestei mişcări se găseşte în primul loc d. dr. Şeptelici, ginerile d-nului Iorgu Şendrea.

D-sa a destinat pentru acest scop casele mari cu 2 rînduri din strada *Zmău*, zise casele Zmăoaei. Frumoasa şi încăpătoarea clădire va fi amenajată cu tot ce ştiinţa medicală cere pentru un sanatoriu: apă, lumina electrică, sală de dizecţie, etc. etc. Se vor clădi şi pavilioane de izolare pentru bolile infecţioase. Cei mai buni medici din Iaşi vor servi acestui sanatoriu, fie care în specialitatea sa.

Frumoasa grădină din dosul casei va fi amenajată într'un parc elegant.

Preţurile internărei în acest sanatoriu va fi cît se poate de moderate, cu mult inferioare celor din capitală. Scopul înfiinţărei acestui Sanatoriu e de a deservi Moldova şi Basarabia, dat fiind că foarte mulţi romîni basarabeni vin şi caută sănătatea în spitalele din Iaşi. Toţi cei suferinzi vor bine cuvînta această frumoasă operă, căreia îi dorim tot succesul, spre cinstea Iaşilor şi a urzitorilor ei.

—

Astă-noapte un incendiu a isbucnit în satul Stolniceni, comuna Epureni.

Focul a luat naştere de la casele lui Vasile Hanciuc, distrugîndu-le complect.

Flacările întinzîndu-se au distrus şi casele lui Ioan Hanciuc şi ale lui Constantin Baciu.

Cu mare greutate locuitorii au putut localiza focul, care ameninţa să se întindă.

Cronica teatrală

Regele vînătorilor, operetă în trei acte.—**Văduva veselă**, operetă în trei acte, muzica de Fr. Lehar.

Cu aceste două operete, representate Sîmbătă şi Duminică pe scena de la „Coloseul Regal", s'a deschis seria celor douăzeci de reprezentaţii anunţate de către trupa de sub conducerea d-lui C. Grigoriu.

Am ţinut să asist la primele două spectacole, fiind-că ni se anunţase o trupă cu un minunat ansamblu, în care elementele prime trebuiau să fie secundate aşa fel, încît să nu se marcheze o prea mare distanţă între unele şi celelalte din punctul de vedere al armoniei artistice; ni se mai anunţase apoi o orchestră „proprie" bine alcătuită şi cu pricepere diriguită de un şef abil şi priceput. Cu alte cuvinte, o trupă de operetă menită să facă dovadă că, şi la noi în ţară, în această ramură de activitate artistică, se poate ajunge la mulţumitoare rezultate morale în schimbul unor anumite, şi nu prea exagerate, sacrificii materiale.

Şi, dacă înainte de începutul primei representaţii îmi făcusem oarecari iluzii, mărturisesc că, urmărind spectacolul, ele n'au fost cu nimic înşelate.

Am asistat, într'adevăr, la un spectacol foarte mulţumitor şi, am eşit de la representaţie, perfect încredinţat că aceasta e prima trupă de operetă romînească care răspunde,—atît ca organizare cît şi ca interpretare a lucrărilor ce ţin afişul,—cerinţelor artistice ale acestui gen de teatru.

Elementele prime din care e compusă trupa îmi erau cunoscute, aşa că, la representaţiile de Sîmbătă şi Duminică, nu a făcut de cît să reînoesc nişte vechi cunoştinţi şi, o recunosc mulţumit şi cu plăcere, că am rămas încîntat de reînoirea lor, mai ales le-am revăzut schimbate şi schimbate mult, foarte mult în bine.

Doamna *Margareta Dan*, „vesela văduvioară" de aseară, mi-a făcut impresia, de alt-fel ca şi alte dăţi, că e mai mult o prima doană de operă; cu timbru metalic, stăpînă pe notele de sus pe cari le nuanţează cu multă pricepere, atacă şi frazează bine, pe d-sa ar îmbraca-o şi mai bine încă anumite role din operă. Am observat la d-na Dan un progres oarecare faţă cu anii trecuţi: de data aceasta a nuanţat mai bine notele de jos, faţă de cari vocea d-sale se arătase puţin cam rebelă în alte ocazii. D-na Dan şi-a modulat foarte mult vocea şi nu a avut de cît de cîştigat, şi încă mult, din acest punct de vedere. Aplauzele de aseară, aplauze călduroase, au făcut dovada cuvenită. O bună artistă şi o şi mai bună cîntăreaţă, pe care am fi mulţumiţi s'o ascultăm şi s'o aplaudăm cît de des.

Doamna *Florica Florescu* e un alt element bun, dar care, bine înţeles, n'ar putea suporta comparaţie cu d-na Dan. Pe d-na Florica Florescu am ascultat'o pentru prima oară acum trei ani în urmă, dacă nu mă înşel, şi am ascultat'o într'o stagiune de vară pe care o făcea la Iaşi nu ştiu care trupă de provincie.

Şi, fără să exagerez, mi se pare mie că subsemnatul a contribuit în mare măsură la „lansarea" acestei artiste, ca să întrebuinţez un termen obicinuit în lumea artistică. Mărturisesc că nu regret; din potrivă, îmi pare bine că artista de azi mi-a dovedit că nu mă înşelasem în aprecierile pe cari le făcusem, într'un ziar local, asupra începătoarei de acum trei ani în urmă. De altfel, acelor aprecieri era să datoriască d-sa angajarea la teatrul naţional din Iaşi.

Am revăzut'o Sîmbătă seara pe doamna *Florica Florescu* şi aşi putea spune că am revăzut-o aproape în artistă de oare-care merit. Fără prea multe pretenţii, bine înţeles, d-sa e azi unul din bunele elemente ale trupei d-lui Grigoriu, unul dintre elementele tinere care promite şi mai mult pentru viitor.

D. *Băjenaru* e de mult cunoscut în lumea artiştilor noştri lirici, îşi are formată o anumită reputaţie, aşa în cît o să trec uşor asupra d-sale, cu rezerva însă de a reveni în viitoarea cronică, cu laudele şi observaţiile ce-i datoresc; îi rog, de data aceasta să facă loc artiştilor tineri, de care s'a vorbit mai puţin în presa ieşană.

Maximilian, Ciucurete, Carussy şi Leonard, cele 4 mari simpatii şi ale noastre şi ale publicului, cei patru artişti de valoare, care'şi dispută succesele representaţiilor trupei d-lui Grigoriu.

D. *Maximilian* ca şi d. *Carussy* sunt pentru mine cunoştinţe noi; îi cunoşteam din reputaţie, dar nu-i văzusem încă, sau mai bine zis, nu-i admirasem încă. Acum, că am avut acest prilej, le pot spune: „domnilor, sunt încîntat de cunoştinţa d-stră". Nu ştiu dacă şi d-lor vor fi încîntaţi de mine; eu, însă, nu am nici un motiv ca să-mi pară rău. Pentru cunoştinţa d-lui *Maximilian* sunt de două ori încîntat, *et pour cause*.

Pe d. *Leonard* l'am mai aplaudat şi în alte rînduri; iar în ce'l priveşte pe d. *Ciucurete*, l'am cunoscut pe cînd avea de luptat cu micile mizerii ale artiştilor teatrului naţional din Iaşi şi l'am revăzut, acum, după atîţea ani, artist de talent, aşa cum l'am apreciat şi atunci, în contra părerei tuturor camarazilor d-sale de la „Naţional". Cînd toţi actorii noştri din Iaşi contestau meritele artistice ale debutantului de pe vremuri, am fost dintre puţinii care am prevăzut d-lui *Ciu urete* o frumoasă carieră artistică şi, spre marea satisfacţie, constat că nu mă înşelasem. Şi dacă nu greşesc, făceam aceste preziceri în seara primului său debut cu o scenă din *Avarul* lui Mollière. Azi, d-sa, după 8 ani, poate privi mîndru camarazii rău voitori de altă dată. Succesele îi dau cu prisosinţă acest drept.

*

Spaţiul restrîns al cronicei de faţă mă sileşte să mă opresc aci, cu promisiunea de a mă ocupa de celelalte elemente într'o viitoare cronică.

Ca impresie generală: două representaţii cu al căror succes se poate mîndri şi d. Grigoriu şi trupa d-sale.

Mircea Aldea

Ultime informaţii

Domnii membri ai comitetului executiv al clubului conservator din Iaşi sunt convocaţi în localul clubului conservator (Piaţa Unirei) pentru mîine Marţi ora 10 dimineaţa.

La ordinea zilei este discuţia asupra chestiunei înfiinţărei doctoratului în drept.

Am anunţat că între ministerul de Războiu şi senatorul Gh. Văleanu a intervenit un contract, extra-ordinar ca gheşeft, prin care ministerul cumpără de la senatorul liberal, *fără de licitaţie*, grîu şi fîn, pentru o sumă de peste 2 *milioane*.

La tribunalul de notariat de Ilfov există deja dovada oficială a acestui îndrăzneţ gheşeft: din suma de 2 milioane senatorul-furnisor a şi făcut cesiune Băncei de Credit Romîn din Capitală, a unei sume de 867,000 lei.

Vom publica, în întregul seu, scandalosul contract de care ne ocupăm.

Ceziunea a fost transcrisă la No. 8756, din 1907.

Ministerul scoalelor a făcut cunoscut rectoratului Universităţei de Iaşi, că numirea d-lui St. Longinescu ca profesor de drept roman la facultatea din capitală se consideră făcută pe ziua de 1 Octombre.

*

Studenţii, cari se vor presinta la examenul de drept roman in sesiunea din Octombre, vor depune acest examen înaintea d-lui profesor I. Burada.

*

Procesele verbale referitoare la alegerea d-lui M. B. Cantacuzino ca decan al facultaţei de drept şi recomandărei d-lui Gh. Dimitrescu ca suplinitor al catedrei de drept roman, au fost remise ieri ministrului instrucţiunei.

D. Gavril Popovici. din comuna Voineşti, a reclamat autorităţilor că duoi tineri lucrători bucovineni pe care-i avea la munca cîmpului, V. Vultur şi Al. Muţcu i-au furat suma de 250 lei, în argint şi apoi au dispărut.

Mîne va fi expulzat prin Ungheni, supusul rus Ivan Nisiforov Iablonoscov, care a fost găsit cutreerînd prin sate.

Acum cîteva zile fusese arestat un domn din Tg.-Ocna, V. Iordanovici, funcţionar la saline, care era acuzat că ar fi sustras un bilet al loteriei statului, de la un cărciumar.

Parchetul a constatat însă că nu există nici o culpabilitate în persoana lui Iordanovici şi a clasat afacerea.

Un lucru însă; Iordanovici a fost adus aci de poliţia de siguranţă, pentru a-l supune la anchetă. Acum însă cînd afacerea a fost clasată şi bănuitul pus în libertate, poliţia refuză a-i pune la dispoziţie mijloacele pentru a se reîntoarce la Tg.-Ocna, lăsîndu-l să rătăcească pe drumuri.

Procedeul e nedrept şi atragem atenţia d-lui Săndulescu, prefect de poliţie.

Sergentul Gh. Poţan, din regimentul 12 Cantemir, venea aseară cu trenul spre Iaşi.

Intre Vaslui şi Iaşi, el a eşit din vagon şi stînd afară a căzut jos, rănindu-se mortal.

Nenorocitul sergent a fost adus la Iaşi şi internat la spitalul Sf. Spiridon.

S'a deschis o anchetă pentru a se vedea dacă nu cum-va Poţan s'a aruncat din vagon, cu scopul de a se sinucide.

Revizoratul şcolar al judeţului va întocmi un tablou de institutorii şi învăţătorii, care urmează a fi scoşi la pensie din oficiu pe ziua de 1 Aprilie 1908.

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a lui Ioan Constantinescu, ajutor de contabil la Banca Naţională.

Inmormîntarea a avut loc astă-zi.

Astă-zi s'a făcut la cimitirul Eternitatea înmormîntarea lui Baciu Gr., fost conductor la tramvai.

La înmormîntare au asistat în corpore toţi membrii societăţei funcţionarilor tramvaiului electric.

In ziua de 28 Septembrie comisiunea disciplinară se va întruni spre a cerceta cazul unui jandarm rural.

Din partea inspectorului general al jandarmeriei va lua parte dl. căpitan Mehfupcui, comandantul jandarmilor din Vaslui.

Toate moaşele din judeţ, au fost convocate pentru mîine la serviciul sanitar, spre a fi supuse unui examen, conform dispoziţiei direcţiunei generale a serviciului sanitar.

Curtea cu juri. — Inainteacurţei cu juri a venit astă-zi spre judecare procesul privitor pe Mihalache Macovei, pentru asasinat.

Numitul e acuzat că în noaptea de 30 Iulie a. c., a eşit înaintea unchiului său Ioan a Varvarei, cu care era în duşmănie de la un pămînt şi care se întorcea acasă de la crîşmă, şi sărind la el i-a dat mai multe lovituri de ciomag în cap, lovindu-l apoi şi cu o secure.

Bătrînul Ioan a Varvarei transportat acasă, a doua zi dimineaţa a încetat din viaţă în urma gravelor lovituri primite de la Mihalache Macovei, fapt pedepsit de art. 225 şi 227 c. p.

Acuzatul e aparat de d. avocat Gh. Mareş.

In momentul cînd scriem aceste rînduri, procesul continuă.

Curtea de Apel, secţia II, a judecat Simbătă apelul unui anume Lidvac pe care tribunalul de Suceava îl condemnase la un an închisoare pentru falş în acte publice.

Curtea a pronunţat achitarea şi a ordonat punerea în libertate a lui Lidvac. Parchetul Curţei, însă, refuză eliberarea lui Lidvac, pe motivul că procurorul general a declarat recurs în contra sentinţei achitătoare a curţei. Chestia formează un sujet juridic interesant, întru cît sentinţa curţei ie executorie.

Parchetul a fost înştiinţat că nişte rău făcători, în lipsa de acasă a locuitorului Vasile Panuş, din cotuna Cristeşti, comuna Brăeşti, i-au incendiat locuinţa.

Focul a fost pus în dosul unei şuri şi s'a întins cu repezeciune, distrugînd casele, 2 stoguri de fîn, un grajd, două coşere cu porumb şi diferite unelte agricole.

Pagubele se urcă la 4.000 lei.

S'a orînduit o anchetă pentru a se afla incendiatorii.

Tribunalul secţia I-a, va judeca mîine procesul lui Dimitrie Tomiţa, fost casier la gară, care anul trecut a delapidat din cassa gărei Ia i suma de 1.000 lei, vroind să simuleze că a fost victima unui furt.

Acuzatul va fi aparat de d. avocat Neculaide.

Judecătorul de instrucţiune din Botoşani se va pronunţa astăzi asupra cererei de eliberare pe cauţiune a arendaşului Is. Guttmann.

Astă-seară Luni, excelenta trupă de operete, de sub conducerea d-lui C. Grigoriu va cînta frumoasa operetă „Vînt de Primăvară", cu d-nii: Carussi, Leonard, Maximilian etc.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 24 Septembre

D. Haret înaintea Contenciosului

Bucureşti.— Astăzi se judică de către înalta Curte de casaţie, secţia contenciosului, recursul institutorilor Cruţescu şi Căprescu, în contra anulărilor făcute de d. Spiru Haret.

In sală foarte multa lume în majoritate profesori şi avocaţi.

Recurenţii sunt asistaţi de către d-nii Take Ionescu, Alex. A. Bădărău, P. Missir şi Paul Negulescu. Ministerul este representat prin d-nii C, Stoicescu, I. Saita şi I, Cezărescu.

Primul care ia cuvîntul este d. Alex. A. Bădărău, care atacă ca ilegală măsura d-lui Haret.

Curtea a respins recursul d. Cruţescu. In acest moment au început pleduariile în recursul d-lui Căprescu.

Discursul d-lui Clemenceau

Paris.—D. Clemenceau a rostit un discurs la Amiens cu prilejul inauguărei monumentului lui Goblet, fost ministru.

D. Clemenceau a amintit că Goblet a fost cel dintăi care a denunţat pe francezii demenţi, care încercau să contribue cu străinii la sdrobirea ţărei natale. D. Clemenceau a adăogat: „Nu ne-am temut nici-o dată de propaganda criminală pentru care toţi francezii au resimţit o oroare şi nu va fi îngăduit ca Franţa să sufere din mâini scelerate o înfrângere ireparabilă şi vom lucra cu toţii ca să o facem mai mare, mai înaltă şi mai frumoasă. Francezul criminal care ar ajuta pe străin în contra ţărei sale, sub cuvânt că vrea să servească progresul omenirei ar compromite partea Franţei în acest progres".

Bandele bulgăreşti în Macedonia

Constantinopol.—Satul Niegovau, districtul Florina, vilaetul Monastir a fost împresurat Joui de o bandă de Bulgari compusă de vre-o 200 oameni; 2—3 case au fost incendiate, 10 femei şi 3 barbaţi au fost asasinaţi.

Satul acesta aparţine patriarchiei.

Meeting de protestare la Paris

Paris.—Aseară a avut loc un meeting de protestare contra expulzărei lui Pablo Igleasasi, şeful partidului spaniol şi a opus acestui act procedarea întrebuinţată de guvernul german faţă de Jaurés, cînd acesta a vrut să facă la Berlin o conferenţă. Deputatul Sembat a făcut pe Delcasée răspunzător de expediţiunea în Maroc care va aduce decepţii. Deputatul parisian a exprimat teama că expediţiunea în Maroc să nu provoace un resboiu european. Meetingul s'a terminat prin adoptarea unei moţiuni, prin care se osîndeşte expulzarea lui Pablo Iglesias. S'a votat apoi o moţiune a congresului de la Stuttgart, în privinţa expediţiunei în Maroc.

Ciuma în Oran

Oran.—Două nuoi casuri de ciumă au fost constatate aci.

Regele Siamului în Italia

Roma.—Regele Siamului a plecat după amiazi la Neapole.

Alergările de cai la Longchamps

Paris.—Azi s'a alergat la Longchamps premiul consiliului municipal de 100.000 lei. Au eşit: 1). Luzerne, 2). Binion şi 3). Moulius la Marche.

Convocarea scuptcinei

Belgrad.—Scuptcina a fost convocată în sesiune ordinară pentru 14 Octombrie.

Discursul d-lui Briand

Lievin.—Vorbind la banchetul de 200 de tacîmuri, ministrul Briand a constatat cu fericire prin primirea ce i se face că regiunea a rămas unită în interesul progresului democraţiei şi a declarat că guvernul va face cinste angajamentelor sale şi că va realiza reformele făgăduite în linişte. Nici odată guvernul nu a avut un program republican mai întins: îi mai rămîne acum să complecteze reforma separaţiunei şi să asigure reforma impositului pe venit. Guvernul a făcut ministerul muncei şi prin această reformă nu poate fi guvernul reacţiunei. (strigăte de nu! nu!) Nu a sosit ceasul cînd Franţa să fie părăsită de fii ei şi unde fii de muncitori să nu'şi afirme dragostea lor pentru republică.

Carantina în Spania

Madrid.—Gazeta va publica azi decretul prin care se va pune din nou în vigoare decretul care impune vitele de provenienţă străină la o carantină de 10 zile la intrarea lor în Spania.

Visita Suveranilor Spaniei la Viena

Lisabona.—«Epoca», organul oficios, zice că Suveranii Spanioli vor părăsi Madridul la 14 sau 16 Octombrie, pentru a se duce la Viena şi că vor trece şi prin Italia.

Ei vor sta cîteva zile la Viena, apoi se vor duce în Anglia, prin Germania şi Olanda, dar nu se crede că se vor opri. E probabil că şederea lor la Londra să coincideze cu vizita Imparatului Wuhelm.

Evenimentele din Persia

Talbris.— „Agenţia Westnic" află că Turcii au ocupat eri Askoerabad, situat la 20 verste de Urmia Svonul privitor la ocuparea punctului Salma nu se confirmă.

Consulul englez a părăsit Urmia pentru a se duce la Mawana, unde se va întîlni cu Tahir Paşa, valiul din Bitlis.

In permanenţă

MARE DEPOZIT DE

Uleiuri minerale pentru Maşini agricole

VALVOLINA PENTRU CILINDRE

Calităţi superioare, Preţurile fabricei

„Steaua Romînă"

Societate anonimă pentru Industria Petroleului

Depozitul pentru Iaşi:

In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

Uu tren atacat în Rusia

Mohilew. — Un tren de călători, care trecea prin padure a fost atacat cu focuri de puşcă de către o bandă de făcători de rele.

Jandarmii au respins banda care s'a retras lăsînd un steag cu inscripţia; „Trăiască republica."!

S'au arestat cîte-va persoane suspecte.

Conferenţa comună din B.-Pesta

Buda-Pesta.—Eri s'au constituit comisiuni speciale pentru conferenţa comună; aceste comisiuni au ţinut azi şedinţe la care au luat parte şi miniştrii.

Alegeri senatoriale parţiale în Franţa

Paris.—D. Defumade, deputat radical socialist a fost ales senator la Gueret.

Sosirea lui Regnault

Tanger.— Telegrafia fără fir semnalează sosirea vasului Jeanne d'Arc la Rabat, la orele 9 dim. aducînd pe d. Regnault.

Declaraţiunile d-lui Carp

Bucureşti. — *Adevărul* afirmă că d. P. P. Carp, cu prilejul ultimei sale călătorii spre Ţibăneşti, ar fi făcut următoarele declaraţiuni într'un cerc în care se aflau domnii: A. Bădăreu, C. Stere şi Saita, fostul prefect al Capitalei:

— Care vrea să zică aţi păcălit pe d. Procopiu, se adresă d. Saita şefului partidului conservator?

— Doar nu eram să detailez proectele mele la cea di'ntăiu solicitare. Eu rămîn butonat pînă cînd voiu vedea proiectele guvernului. Numai atunci se vor cunoaşte şi proectele mele.

Dar la comisia parlamentară nu mă veţi vedea fiind-că, între noi, nu poate fi înţălegere.

— Nici asupra unei chesttuni, interveni d. Stere?

— Absolut asupra nici unei chestiuni.

— Nici măcar asupra complectărei împroprietăririlor din 1864 —întrebă d. Saita?

— Aceasta ar însemna o adevărată expropriere, respunse d. Carp.

— Dar noi suntem pentru reforme largi—ripostă d. Stere.

— Ştiu, respunse d. Carp. Eu mă aştept la o nouă revoluţie, mulţi din noi vor cădea poate asasinaţi. Dar revoltelor vor fi din nou înăbuşite şi ţara va intra în legalitate.

— Revoluţia n'a fost complect reprimată—întreabă d. Stere?

— Nu, răspunse d. Carp. Căci revoluţionarii sunt la guvern. Şi dacă eu aşi fi chemat la putere, pe voi va-şi aresta la cea mai mică mişcare.

S'a perdut un medalion în formă de inimioară cu un rubin şi o fotografie, cu un lănţişor de aur.

Găsitorul este rugat a'l aduce în str. Golia 31 unde va primi o recompensă.

De închiriat o cameră spaţioasă în curte, putînd servi drept birou sau locuinţă pentru o singură persoană.

A se adresa la administraţie pentru informaţii.

Constantin M. Stihi

Flautist prim al orchestrei Conservat.

Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat

Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

T. PISOSKI

AVOCAT

Orele de cons.: 8—10 dim. şi 5—7 seara

6 strada Unirei

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— Strada Romînă 34 Iaşi —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

A apărut,

Şi se află de vînzare la toate librăriile volumul:

Interventionismul şi tocmelile agricole

de **St. Antim**

Preţul lei 1.50.

Institutele-Unite

IASI

Anul al 42-lea

Curs primar şi secuudar

Se primese elevi interni,

semi-interni şi extern

Inscrierile incep la 15 August 1907

GH. BALTA

AVOCAT

42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon

DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 28 Septembrie 1907 ora 2—4 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru darea în antrepriză aprovizionarea cu verdeţurile şi legumele necesare spitalelor şi ospiciilor din Iaşi, pentru iarna anului 1907—1908.

Garanţia provizorie 200 lei.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72-83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Ori-ce informaţiuni şi condiţiunile se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serv. Administrativ.

No. 7496 11 Septembrie 1907

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinşez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei IV-a va avea loc la 17 şi 18 Septembre 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 1 Septembrie cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa IV-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 104 lei — **O jumatate loz 52 lei**

Un sfert de loz 26 lei — **Una optime de loz 13 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care buticică de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 2 o Places.....	7 »

Envoi Album franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSIT
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 252.—Mercuri 26 Septembrie 1907

Al. Badareu şi Toma Stelian

Cerem ertare distinsului nostru amic dl. Al. Bădărău de apropierea, ce siliţi suntem s'o facem, între d-sa şi actualul ministru al justiţiei, Toma Stelian. Un articol cinic, impertinent şi plin de expresiuni ordinare al ziarului guvernamental „L'Indépendance roumaine" ne impune s'o facem, cu tot desgustul ce ne provoacă această apropiere. Căci a pune alături pe un bărbat de meritul şi tactul politic al valorosului nostru fruntaş, cu un om aproape nul ca valoare şi concepţie politică şi ridicat printr'un joc al hazardului la rangul politic şi social de consilier al tronului, este a coborî pe cel dintâiu şi a înălţa pe cel de al douilea. Dar ori cît ne-ar repugna discuţia asupra acestui personaj de carnaval, a acestui ridicol *arbiter elegantiarum*, îmbrăcat după croiala ultimei mode, veşnic înmănuşat, cu cravate colorate şi cu ghete de lac, parfumat şi cu cararea la ceafă, totuşi nu putem trece cu vederea falşificarea adevărului şi laudele iperbolice ce'i le decerne cu atâta generozitate organul francez al tinerilor generoşi, precum şi insultele grosolane şi lipsite de cea mai elementară bună cuviinţă ce acest organ îndrăzneşte a aduce fruntaşului nostru Al. Bădărău, bărbatului politic de temperament, ridicat prin propriulsău merit, prin enorma sa muncă şi prin propriile sale forţe.

Cerem încă odată ertare fostului ministru de justiţie, omului onest şi muncitor, barbatului politic corect şi intransigent, de apropierea ce suntem siliţi a o face între d-sa şi actualul ministru de justiţie, omul politic nul şi umbră bine voitoare a altor miniştri dela care primeşte ordinele, caracterului impulsiv dar laş, avocatului puţin scrupulos al falimentelor frauduloase, omului veşnic în căutarea unui mijloc de a se îmbogăţi cât mai curînd, după cum s'a şi îmbogăţit, graţie norocului, îmbrăcămintei sale elegante, a pieptănăturei sale ireproşabile şi a tenului său imaculat.

De aceia ar fi să aducem o insultă sîngeroasă fostului ministru de justiţie dacă am încerca să facem o paralelă cât de mică între el şi actualul ministru d-nul Toma Stelian, în ceia ce priveşte activitatea sa ca ministru în conducerea şi administrarea justiţiei, „L'Indépendance roumaine" însă ne-a provocat şi suntem siliţi s'o facem, bine înţeles fără a ne coborî la nivelul ordinar al expresiunilor sale josnice.

Ce a făcut fostul ministru de justiţie în tot timpul cît a avut onoarea de a fi consilier al tronului şi conducător al departamentului dreptăţei?

Ar fi deajuns să menţionăm numai înfiinţarea contenciosului administrativ, inamovibilitatea procurorilor generali, sporirea lefilor magistraţilor, modificarea codului civil, comercial şi al legei judecătoriilor de ocoale, precum şi numeroasele proecte de legi lăsate în arhiva ministerului la plecarea sa, pentru ca ele să fie suficiente spre a lăsa o urmă luminoasă de trecerea sa pe la acel minister.

Dar numirile în magistratură, din care ziarul liberal francez, pare a face un important cap de acuzare d-lui Alexandru Bădăreu?

Intreaga pleiadă de magistraţi inamovibili numiţi şi avansaţi la înalta curte de casaţie şi la curţile de apel din ţară, pe baza vechimei şi a valoarei lor intrinseca, sunt o probă strălucitoare de marea solicitudine a d-lui Bădăreu şi a partidului conservator în ceia ce priveşte numirile făcute în magistratură în tot timpul cât D-sa a fost ministru de justiţie.

Să citez nume? Dar anuarul magistraturei este de faţă spre a pune în evidenţă oricărui necredincios, vechimea stagiului şi meritele profesionale ale tuturor magistraţilor numiţi şi avansaţi de dl. Bădăreu.

Dar să examinăm şi ce a făcut pînă acuma elegantul şi parfumatul d-n Toma Stelian, de cînd, din nenorocire, se află în fruntea ministerului de justiţie?

Intreaga sa activitate, — activitate negativă, — s'ar putea rezuma în două cuvinte: *umilirea magistraturei* şi *denegarea de dreptate*, avînd drept corolar numirile în adevar politice şi scandaloase făcute la departamentul seu.

Şi vom demonstra imediat cu fapte concrete şi precise cele susţinute mai sus:

1) *Cazul preşedintelui Tribunalului Tutova*, care este trimis, prin stăruinţa prefectului şi a politicianilor liberali din Bîrlad, în judecata curţei de apel din Galaţi, pentru motive ridicole de disciplină judecătorească. Se ştie că unanimitatea curţei a achitat pe magistratul victimă a uşurinţei ministrului, dînd ast-fel primul blam d-lui Toma Stelian.

2) *Cazul arestărei d-lui Chintescu de la Craiova*, în care un prim-procuror şi un judecător de instrucţie, instrumente servile în mîna politicianilor locali, au arestat în ajunul alegerilor comunale, pentru a-l pune imediat în libertate după alegeri pe adversarul politic al guvernului, fostul primar conservator Chintescu. Cumcă aceşti magistraţi abuzivi şi nedemni au avut aprobarea ministrului, dovadă este că ei se menţin încă la locurile lor.

3). *Cazul arestărilor ilegale dela Teleorman* în care un prefect abuziv şi ignorant al legilor, neţinînd seamă de hotărîrile justiţiei şi înfrîngînd ordinele parchetului, a deţinut arestaţi în penitenciar, fără mandate judecătoreşti cum cere legea, pe o mulţime de oameni puşi în libertate de justiţie şi scoşi de sub urmărire penală. D-l Toma Stelian, gelos de prestigiul magistraturei, în loc de a da în judecată pentru abuz de putere şi arestare ilegală pe prefectul inconştient, a dat afară pe magistraţii cari şi-au făcut datoria, după cum ne-a demonstrat d-l Scarlat Popescu în discursul seu de deschidere.

4). *Cazul alegerei de la Tecuci* în care un judecător slugarnic şi pus în serviciul politicianilor locali, în calitate de preşedinte al biuroului electoral, a violat secretul votului înlesnind suveica în defavoarea adversarului politic de temut d-l N. Xenopol, care în balotaj a reuşit a fi ales. Ce măsuri a luat d-l Toma Stelian în contra acestui magistrat nedemn de roba pe care o poartă? De sigur că'l va avansa!

5). *Cazul primului preşedinte Scarlat Popescu* pe care în loc de a'l pedepsi disciplinar pentru discursul seu ilegal şi insolit, ministrul de justiţie d-l Toma Stelian nu îndrăzneşte de a lua nici o măsură în contra lui, din cauza adevărurilor spuse de magistratul insubordonat, cu privire la abuzurile denunţate în sarcina prefectului Iarca, dovedite cu acte şi adrese oficiale. Incercarea sa timidă şi lipsită de curaj de a lua avizul Casaţiei în aceasta privinţă, a avut de rezultat refuzul de a se pronunţa al acestei în alte curţi, al douilea blam public ce se înflinge acestui ministru îndrăsneţ şi laş în acelaş timp.

6). *Cazul procurorului general Gr. Ştefănescu* care, denunţat de colegul seu primul preşedinte Scărlat Popescu, că s'a făcut nedemn de postul înalt ce ocupă, ca unul care şi-a pierdut prestigiul, punîndu-se la ordinele prefectului de Teleorman tolerîndu-i arestările ilegale, şi raportînd fals în contra magistraţilor cari şi-au făcut datoria, magistraţi pe care ministrul i-a sacrificat pentru a consfinţi şi mai mult abuzurile prefectului—satrap. Un aseminea procuror general, care a înjosit înalta funcţie ce i-a fost încredinţată, făcîndu-se instrumentul docil în mîna unui prefect politician, nu ar fi meritat să mai stea un minut în rîndurile magistraturei pe care a dezonorat'o. Totuşi d-l Toma Stelian îl mai păstrează încă în această delicată funcţiune.

7) *Cazul scandalelor de la tribunalele Gorj şi R.-Sărat*, în cari, unii magistraţi numiţi de dl. Toma Stelian, sunt acuzaţi de abuzuri şi incorectitudini de membrii barourilor respective, şi în care dl. ministru n'a luat până acum nici o măsură, probă că ţine mult la prestigiul şi înălţarea morală a magistraturei.

8) *Cazul numirei ca administrator judiciar al D-nei Eufrosine Lascar Catargi*, pusă sub interdicţie, în persoana fostului procuror din Galaţi numit de dl. Stelian, un tânăr socialist Stefan Hacic Stefan, unelta prefectului Atanasiu, care şi-a dat demisia în acest scop, fiind imediat numit în acest loc de procopseală pecuniară. Şi Dl. Stelian ştie, sufere şi tolerează.

Credem că sunt suficiente, prea suficiente încă, aceste dovezi concrete şi precise ce am enumerat mai sus, pentru a demonstra marea solicitudine a D lui Toma Stelian pentru a înalţa prestigiul magistraturei în scurtul timp de când se află ministru.

Dar cu numirile în magistratură?

Nu cunoaştem ministru care să fi sfidat mai mult opinia publică şi să fi înjosit mai mult bunul renume al magistraturei, ca Dl. Stelian, cu numirile făcute în cele şase luni de când se află ministru.

Numeroasele sale înlocuiri, permutări şi numiri în magistratură, clasificate după judeţe, indică prin însăşi această distribuire, caracterul absolut politic al acestor înlocuiri, permutări şi numiri. S'au văzut magistraţi înlocuiţi sau schimbaţi, iar peste puţin timp numiţi din nou sau aduşi la locul de unde fusese greşit mutaţi, după cum interesele electorale ale prefecţilor şi politicianilor locali impunea aceasta ministrului gelos de prestigiul şi demnitatea magistraturei!

Dar numirea la Galaţi a unui procuror de curte luat dintre politicianii de duzină a cafenelei Capşa? Aşa ştie Dl. Stelian să înlăture politica din magistratură şi să încurajeze pe magistraţii vechi de carieră cari aşteaptă cu anii vre-un loc vacant, pentru ca D-sa să-l complecteze cu cel dintâi venit, cu adevaraţi avortoni politici? Şi *„L'Indépendance roumaine"* are lipsa de pudoare de a spune că Dl. Stelian se fereşte de a introduce politica în justiţie!

Iată exemple concrete, precise şi cunoscute de toată lumea, exemple triste şi dureroase în realitatea lor, care demonstrează în mod luminos mentalitatea îngustă şi sectară de politician ordinar şi periculos a D-lui Toma Stelian, ministrul cel mai cinic şi mai puţin scrupulos din câţi am avut, şi care într'un timp atât de scurt a umilit şi înjosit aşa de adânc prestigiul magistraturei noastre.

Aceste am avut de răspuns ziarului *„L'Indépendance roumaine"*.

Et nunc, erudimini...

Lascar Antoniu

Restrîngerea libertăţei Presei

Nu se putea altfel. După ce acest guvern liberal-socialist a dat dovada celei mai mari nesocotiri de legi, după ce a comis fapte care ele singure sunt suficiente să caracterizeze un regim din cele mai reacţionare, acum vine ştire că nuanţa Brăteanu—cu generoşii şi poporaniştii la un loc—proiectează restrîngerea libertăţii presei.

Repetăm că lucrul nu se putea altfel şi deci nimenea nu va remînea surprins. Democraţii şi pseudo-democraţii noştri sunt capabili de tot şi toate; ei vor găsi mijloace sa eludeze constituţia care garantează pe deplin libertatea presei; vor propune legiferări care vor îngreuia mult situaţia acelor care deţin condeiul în mînă.

Vor face toate spre gloria partidului liberal, care a primit infuzia sîngelui socialist.

Dar uită un lucru, d-nii Brăteanu şi generoşii, şi anume, că dacă vre-o presă oarecare a motivat criticile contra felului cum se face gazetăria la noi, acea presă a fost pururea presa liberală.

„Voinţa Naţională", „Secolul" şi altele au întrecut în violenţă şi nedemnitate tot ce s'a scris vre-odată în ţara romînească. Presa liberală a fost cea mai deşanţată din toate şi n-a refuzat nici chiar colaborarea ocnaşului Mărgăritescu.

Liberalii vor, se vede, să tempereze sau chiar să scape de presa lor, aşa cum a fost şi ie făcută.

Acesta, însă, nu-i un motiv spre a atinge libertăţi garantate prin Constituţie, singurele libertăţi reale şi care au pus îngrădire la o sumă de ticăloşii din viaţa noastră politică şi socială.

Fără libertatea presei şi cu moravurile noastre orientale, ţara aceasta ar îmbraca o formă, care ar conveni foarte bine anarhiştilor şi dezmăţaţilor care ne guvernează, dar care ar însemna un pas îndărăt.

O singură speranţă avem: cum multe din cele la care răvnesc anarhiştii noştri nu vor deveni fapt, aşa va rămînea numai ca simplu proiect tendinţa nenorocită de a diminua libertatea presei.

C. Sorin

CATE-VA NOTE

Proectele de legi ce le pregăteşte partidul revoluţionaro—poporanist, tind a schimba mersul normal al lucrurilor: bogaţii iau locul săracilor.

Dacă acele proecte vor fi traduse în fapt—sărăcia va lua locul belşugului în raport egal cu avutul fiecărui: cu cît cine-va este actualmente mai bogat, cu atît va deveni mai sărac. Căci întru cît proiectele revoluţionaro-poporaniste, prevăd pedepse mai mari, în formă de impozite progresive, pentru acei cu moşii mai multe, natural că cei mai bogaţi să devie cei mai nevoieşi. Spre pildă: d. Cantacuzino, cel mai mare proprietar rural de astă-zi, va deveni Nababul... scăpătaţilor.

Dacă se vor găsi, sau nu, inimi caritabiie, cari vor da obolul lor... marilor proprietari—va lămuri viitorul.

Potrivit nouei legi a procedurei electorale, listele electorale se întocmesc de trinale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor, pentru orice lămurire electorală, în fiecare zi dela oarele 5—7 p. m.

OAMENI ŞI LUCRURI

Ştiinţă şi medicină

Colegul Duscian a rezumat ieri în „Doctorul de dame" — tipul modernului hypocrat expus cu deosebire la ridiculizări şi parodieri, — care de altfel n'au lipsit nici odată lumei medicale. E şi firesc ca medicina, profesiune complexă şi fatalmente legată de necazurile şi amărăciunile omeneşti să fie mai mult ca oricare alta supusă ironiei, maliţiozităţei şi bănuelilor... Şi asta s'a întîmplat de cînd lumea — dovadă satricii greci şi romani mult anteriori doară lui Rabelais şi lui Molière — s'a întîmplat tot de atunci de cînd omenirea *crede* în medici şi cu deosebire sexul femeesc, totdeauna mai credincios şi mai devotat ştiinţei lui Esculap. Dar în zilele noastre şi mai cu samă în Apus vedem precizîndu-se oare-cum într'o formă ştiinţifică spiritul de scepticism şi necredinţă faţă de practica medicală. Intîlnim multe spirite pătrunzătoare cari se arată extrem de neîncrezătoare şi de blazate faţă de pretinsa putere şi autoritate medicală şi e destul să cităm două nume de scriitori pariziani cari au dus în timpul verei acestia o adevărată campanie de presă în potriva medicilor şi a medicinei moderne: Marcel Prévost în „Figaro" şi Octave Mirbeau în „Matin".

Cel dintâiu—delicatul romancier femenist,—a atacat pe profesioniştii medicinei în legătură cu „dieta" balneară şi minerală şi pe tema dietei în general, arătînd cîte situaţii ridicule crează „doctorii casei", cîte desminţiri primeşte doctrina şi priceperea lor de la faptele vieţei zilnice, cîte contrazicerî de o epocă—scurtă—la alte în concepţiuni, în afirmări, în credinţi şi convingeri medicale.

Cum, bună oară, cutare aliment care atitea decenii fusese exclus din dieta cutărei boli, a devenit de odată tocmai substanţa cea mai recomandată şi necesară în *aceeaşi* boală. Şi aşa mai departe.... Inchipuiţi-vă acum pe bieţii medici moderni încăpuţi sub penelul de caricaturist al unui scriitor nemilos de caustic şi cinic ca Octave Mirbeau! Acei cari au cetit cărţile lui: „Journal d'une femme de chambre" şi „Les 21 jours d'un neurasthénique" ştiu că Mirbeau nu e profan în multe chestiuni medicale, cu deosebire în domeniul psychopathiei sexuale. Dar de aici până la invinuirea şi ridiculizarea întregului sistem medical al Parisului modern mai era mult. Mirbeau afirmă acum că în capitala Franţei şi a celei mai mari facultăţi medicale nu există un studiu al artei de a vindeca bolnavii, ci numai o caricatură a unui atare studiu. Profesorii nu ştiu, nici nu practică medicina pe care n'o confundă cu „ştiinţa" lor şi nostimă e reflecţia unui profesor nou numit la Facultate: In sfîrşit de acum mă pot pune şi eu pe odihnă! Nu mai am nici-o treabă!...." Facultatea de medicină, zice Mirbeau, e leneşă, sterilă, mediocră. Marile descoperiri au fost făcute de savanţi cari n'au aparţinut Facultăţei: Lainnec,[1] Claude Bernard şi Pasteur. De terapie — nici nu vrea s'audă Facultatea, căci un „profesor" nu este simplu „medic" şi pentru el e banal, ridicul şi înjositor de a îngriji şi mai ales a vindeca un suferind, un bolnav...

Precum vedem, tocmai în mijlocul Parisului se găsesc cugetători cari smulg masca modernului Diafoirus cu o brutalitate necunoscută lui Molière. Să fie oare dreptatea toată de partea lor? Poate nu, poate da...

Rodion

Viaţa socială şi evoluţiunile ei

Acum cîţi-va ani o revistă americană întreba pe cetitorii săi să îi răspundă: cînd şi cum au fost isbiţi de acest sentiment special al naturei noastre, sentimentul religios? Şi îmi aduc aminte, a fost o doctoriţă în medicină care a răspuns cam aşa: „Cînd citesc un tratat de fisiologie; la fie care capitol am senzaţia mulţumirei de a fi priceput ceva din funcţia unui organ, descrisă în acel capitol: creerul, rinichiul sau stomacul; dar cînd am terminat tot volumul am un sentiment curios, care nu e nici de mulţumire, nici de frumos, nici moral ci un sentiment pe care îl pot numi religios. Am sensaţia că asist la spectacolul vieţei noastre intime, la acea viaţă care se plăsmueşte departe de vederile noastre şi care ne face să trăim, mişcăm, gîndim. Imi pare că eu singură sunt creatoare, că mă găsesc alături de acela..... care a fabricat acest mecanism.... am o sensaţie enormă, cuprinzînd totul într'o singură ochire".

Ei bine, terminînd volumul *Viaţa socială şi evoluţiile ei*,[1]) îmi pare că simt aceaşi senzaţie. Cetind capitol cu capitol găsesc toată sforţarea noastră de la începutul existenţei noastre pe pămînt şi pînă la închegarea noastră în societate şi apoi evoluţia acestei societăţi prin toate fazele ei. Omenirea îţi apare ca plantă care a crescut după anumite legi şi mereu s'a mărit, mereu ridicîndu-se şi nici rigorile ernei, nici căldurile tropicale ale verei, nu au oprit'o de a rămîne în picioare, voinică şi sănătoasă. A perdut în fie-care an frunzele şi fructele, dar altele în primă-vară zglobie au răsărit pe crengi noi, cari creşteau din crengile rămase din anii trecuţi.

Războaele, masacrele, luptele religioase, luptele economice, sforţările politice, toate au fost ca frunzele cari secerate de o toamnă au apărut din nou în prima-vara viitoare. Vieţile omeneşti, cu efemeritatea lor, par fără importanţă în faţa vieţei întregei societăţi, viaţa socială. Incercările literare, artele, ştiinţele au progresat cu paşi uriaşi şi eşti curios izbit văzînd cît de puţin sunt însemnaţi literaţii, oamenii de ştiinţă inventatorii faţă de literatură, ştiinţă arta pe care au creat'o şi care a cîrmuit destinul grosului omenirei.

E vorba la fie-care pas de oameni, e vorba la fie care pagină de puterea pe care a jucat'o geniul şi talentul în evoluţia societăţei, căci cum zice Wundt: Individul are fără îndoială drept suport societatea, dar influenţează la rîndul său asupra ei prin direcţia gîndirei sale şi a voinţei sale; totuşi individualităţile dispar şi nu vezi de cît furnicarul, massa, învîrtindu-se, luptînd, creînd, muncind, producînd. Şi ai, lucrul e curios, cu toată convingerea cît de mică şi infimă e părticica pe care o represinţi în viaţa socială faţă de ea, o sensaţie de mulţumire, de încredere şi bucurie; eşti vesel că vezi progresul uriaş pe care l'a făcut omenirea şi pe care îl va face şi de azi înainte şi cu toate că te nesocoteşti pe tine, cu toate că îţi pare că la fie care clipă îţi spune: tu îmi eşti netrebuincios, eu am cu mine toată omenirea.

***

Iată spectacolul acestei vieţi sociale:

Civilisaţia în cursul vremurilor s'a întins şi generalisat; instrucţia s'a răspîndit ridicînd pretutindeni nivelul intelectual, chiar printre masele populare, devenite mai conştiente de drepturile lor. Sclavia a fos distrusă. Viaţa socială în întregul său a trecut o mulţime de fase. Supusă celor mai grele încercări n'a putut de cît cu preţul luptelor neîncetate şi dese ori nereuşite de a se ridica. Organisarea familială care i'a servit de basă, a fost la început grea şi despotică; legi echitabile au reglementat'o şi au făcut'o mai puţin arbitrară.

[1]) *La vie sociale et ses evolutions par Ernest Van Bruyssel*, în Bibliotheque de philosophie scientifique. Ernest Flammarion. edit. Paris.

Proprietatea producţiilor individuale, era într'o vreme supusă tuturor revendicărilor; ea a fost regularisată prin o serie de dispoziţii legislative. Instituţiile politice au încercat modificaţii uriaşe. Azi în toate ţările, regimul parlamentar, avînd ca princip autonomia suverană a naţiunei, a substituit absolutismul. Răsboaele internaţionale au devenit mai rare. Intoleranţa în materie religioasă a făcut până mai zilele trecute crime oribile, astăzi, cel puţin aiurea s'a înţeles că conştiinţa omenească în materie religioasă, nu releva de cît de ea însăşi în virtutea unui drept natural recunoscut imprescriptibil.

Instituţiile juridice au perdut din implacabilitatea lor, tortura a fost eliminată, de asemeni, aiurea, (la noi însă se mai bate), de şi procedura criminală n'o prevede; pedeapsa cu moarte a fost distrusă.

Istoria relaţiilor comerciale a evoluat de asemeni, tratate de comerciu au regulat libera expansiune a lui. Prin libera concurenţă s'a stabilit o divizare a muncii, diversificînd-o după legi anumite în avantajul fiecăreia.

Aglomeraţia lucrătorilor în centre industriale a dat loc unei mişcări de desrobire de sub jugul capitalului, indreptînd paşii celei mai tinere ramuri ale omenirei spre un ideal de frăţie şi solidaritate socială.

Iată ce a făcut omenirea în mersul ei. A ajuns ea la apogeu? Nu! Mai sunt multe de făcut; dar te poţi îndoi o clipă cînd priveşti trecutul măreţ de lupte şi străduinţi, cînd vezi unde a ajuns omenirea aceasta plecată de la o turmă nomadă, de la o societate sălbatecă şi primitivă?

Fără să vrei eşti nevoit să prezici viitoarelor generaţii o viaţă socială şi mai fericită şi mai nobilă. Şi nu ai regretul că nu o vei vedea-o, că ţi-a fost hărăzit să trăeşti într'o epocă care formează tranziţia între această viaţă şi acea de mîine, căci ai convingerea din cetirea şi priceperea întregei vieţi sociale trecute şi actuale, că nici atunci nu va fi o existenţă complect fericită — se vor găsi şi atunci alte cerinţi, alte nevoi, alte dureri care o vor face-o identică individual celei de azi. Pricepi numai atîta, că viaţa socială primează intereseler tale şi că a-i trebui să cauţi a produce mai mult pentru complexul ei de cît pentru mulţumirea ta personală, egoistă şi îngustă.

Dr. I. Duscian.

CRONICA SOCIALA

Eftinirea cărnei

Am relevat în câte-va rânduri organisarea de carteluri pentru exploatarea populaţiei prin fixarea de aceste organizări, a unor preţuri mari în vinderea alimentelor de prima necesitate. Protestările noastre părea că n'au nici un efect. Administraţia comunală nu lua nici o măsură —îi se părea probabil că intervenţia sa ar fi stingherit liberul comerţ.

Intervenţionismul statului în materia aceasta nu e numai necesar dar e obligator şi găsim că nu posedăm nici o lege severă care să poată pedepsi abuzurile ce se fac prin acest liber comerţ care tronează la noi.

Sistemul existent de azi cu procesele de contravenţie e defectuos, el nu garantează nimic. In Germania şi în Elveţia e o legislaţie anumită faţă de contravenţiile de natura aceasta—se pedepseşte delicventul imediat printr'un simplu proces verbal dresat de agentul primăriei care încasează şi amenda cu care l'a pedepsit.

Ast-fel primăria la noi a luat iniţiativa de a lupta în potriva ridicărei preţului pe carne, fixând un preţ maximum de 90 bani kilogramul. Ajutorii de primari, cît şi administraţia comunală îşi dau toată osteneala de a introduce acest preţ în obicei—ori cu toată st ăduinţa lor se fac abuzuri şi se vor face.

Şi pentru ce?

Intăi s'a procedat într'un chip superficial iar anunţarea reducerei preţului cărnei, s'au făcut cîte-va publicaţii în ziare şi atâta tot. Aiurea se fac afipte mari pe stradă, se obligă de asemeni ca fie-care măcelar s'arate un afipt în magazinul lui şi altul po uşă; iar populaţiei de la mahala îi se face cunoscut prin publicaţie de asemeni că preţul cărnei a avut o scădere. In chipul acesta toţi iau încunoştiinţare, căci aflăm că foarte puţini ştiu de faptul acesta şi sunt mulţi cari depun pe tejgheaua negustorului *1 leu şi 20 bani* obicinuiţi a face aşa de cît-va timp.

Dar s'admitem că după o vreme s'ar afla această scădere—rămâne însă teama de fraudele măcelarului. Pedepsite de justiţie după luni de procese, în care mai totdeauna sunt achitaţi, ei nu se îngrozesc prea mult. De acea spuneam că numai prin o lege care ar pedepsi pe contravenient la faţa locului şi imediat ar îndepărta aceste abusuri. Şi o lege în felul acesta se impune. Până mai eri cînd viaţa noastră era extrem de eftină, cînd preţul produselor de prima necesitate erau ridicul de mici, fraudele nu căşunau atâta rău populaţiei, dar astă-zi cînd aceste preţuri s'au ridicat enorm—nu mai încape nici o discuţie: trebuesc pedepsiţi toţi acei ce fraudând, dăunează nu atât statului cît sănătăţei unei populaţii întregi.

Intervenţionismul statului în materia aceasta are rostul ei şi poate numai aci —căci apără o populaţie care nu ştie şi nu se poate apăra.

Litere-Ştiinţe-Arte

Aflăm din sorginte bine intemeiată că repertoriul teatrului naţional din Iaşi e sub presă. Am fi dorit să facem cetitorilor surpriza de a-l reproduce „inedit", de a-l da în vileag cu o oară înainte încă de a apărea pe zidurile oraşului şi pe tradiţionalele table de lemn rezervate exclusiv teatrului naţional de către agenţia de afişajiu. Dar nu ne e îngăduit s'o facem şi poate nici nu ţinem mult s'o facem pentru un motiv lesne de înţeles: surpriza n'ar fi mare de loc şi curiozitatea publicului nostru e încă şi mai puţin mare dè a afla ceva „inedit" din programul de activitate a teatrului nostru.

Făcînd oarecari profeţii am putea spune că nu e nimic extraordinar; programul nu e de sigur nici mai bogat, nici mai sărac, nici mai original, nici mai banal ca în alţi ani: el trebue să fie aceeaşi compilare a unui număr de drame şi comedii, mare parte traduceri, în mică parte lucrări originale, începînd cu puternica dramă istorică a defunctului Hasdeu: Răzvan şi Vidra.

Nu mai e nevoie să repetăm că programul real îl determină nu comitetul teatral, nici directoratul, nici societatea dramatică; este numai o formulă convenţională şi tradiţională afişarea programului pentru fiece stagiune. De fapt îl face apoi publicul care manifestînd anumite preferinţe pentru anumite spectacole este satisfăcut numai de cît ca orice suveran capricios şi a tot puternic, în potriva căruia n'a putut lupta şi birui nici macar îndărătnicul fost director d. Haralamb Lecca.

Programul—ca şi... legea la noi—se face pentru ca să fie calcat. Iată de ce nu credem necesar a-l comenta şi reproduce.

*

Criticii berlinezi anunţă apropiata apariţie a memoriilor lui Baudelaire în traducere germană. Poeziile acestui poet au apărut mai de mult în nemţeşte, traduse de Max Burns, în patru volume.

*

Un scriitor nenorocit a fost poetul italian Buzzoni, cu totul necunoscut pînă la moarte, şi a cărui poezie mai de seamă, scrisă în cinstea lui Silvio Pellico, publicată sub un anonimat deplin, a fost luată de un parazit literar de curînd şi trecută ca o operă a lui.

Noroc că s'au mai aflat şi alte bucăţi de ale poetului necunoscut şi lumea începe ca să-şi facă datoria faţă de el, căutînd să scoată la lumină toate poeziile lui.

*

Societatea dantescă din Florenţa a hotărît să aşeze pe mormîntul lui Dante la Revenna o lampă artistică de argint, lucrată în stilul anului 1300. Primăria din Florenţa va îngriji ca lampa să fie vecinic aprinsă.

*

Cunoscuta romancieră engleză, Miss Bethau Eduards, a primit deunăzi dela admiratorii ei—cu ocazia unei aniversări —o călimară de argint şi...un cek de 200 guinee (aproape cinci mii de franci).

STRUNA ZILEI

NUMIRE DREAPTA

Au fost numiţi agenţi sanitari ai comunei doi indivizi din serviciul podarilor. *Opinia*

Cu aceasta spuneţi oare
Că nu-s buni de nici o treabă?
Din potrivă: pe cei bolnavi
O să-i... curăţe de grabă.

Informaţii

D. A. A. Bădăreu a sosit astăzi în Iaşi.

—

Zilele acestea se va deschide în strada Lăpuşneanu, visavis de hotelul Trajan, cantina universitară, înfiinţată de d. M. Coteanu, student al facultăţii de medicină.

—

Pe ziua de Luni 1 Octombrie a. c., se va face o mişcare printre perceptorii din judeţele Vaslui, Iaşi şi Botoşani.

—

Eri Curtea cu Juri a condamnat pe Mihalache Macovei, din Ciurea, la 5 ani închisoare, fiind probe suficiente că cu voinţă şi premeditare a ucis pe unchiul său Ioan a Varvarei.

—

Din Huşi ni se scrie că ieri s'a constituit acolo noul consiliu comunal. Primar a fost ales d. Dobre Dobreanu, ajutor d. căpitau Anton Mustea şi ofiţer al stărei civile d. I. Romila.

—

Senatul Universitar a fost convocat pentru mîine Mercuri, în vederea deschiderei cursurilor Universitare.

—

Duminică după amiază are loc conferinţa d-lui dr. Jocu, inspector veterinar.

D-sa va vorbi despre „O escursie în Olanda".

Conferinţa va fi însoţită de numeroase proecţiuni electrice.

—

Astă-zi s'a oficiat cu deosebită solemnitate hramul paraclisului de la Azilul de bătrîne „Eufrosina Balş" şi patronul acelui azil.

Diminiaţă s'a oficiat un serviciu Divin de către Sf. Sa Economul Stavrofor Dimitrie Popa, confesorul azilului, asistat de preoţii Chiriac Neculau şi Ionescu.

La această solemnitate au luat parte şi epitropii casei Sf. Spiridon.

—

Soldaţii cu schimbul din regimentul 7 Călăraşi au fost înştiinţaţi că pînă la 1 Octombrie să depue taxa pentru cal, contrar vor fi trecuţi în trupa permanentă.

—

Vineri diminiaţă membrii consiliului comunal, împreună cu d. N. Gane, primarul oraşului, vor pleca la Timişeşti, spre a vizita izvoarele şi lucrările pentru aducerea apei la Iaşi.

—

D. I. Dimitriu, fost comisar comunal, a fost numit administrator al domeniilor Comunei, în locul d-lui Gh. Calmuschi.

—

După cum ni se spune, în afară de înlocuirea d-lui T. Răşcanu, d. epitrop C. Pennescu vrea să mai facă şi alte înlocuiri pe ziua de 1 Octombrie, la Epitropie. Intre acestea, se zice că sunt înlocuirile a deui copişti şi a cîtor-va brigadiri silvici.

—

In urma dispoziţiei ministrului de resboiu contingentul permanent 1905 va fi trecut în concediu, pe ziua de 1 Octombrie a. c.

—

D-şoara Natalia Vasiliu a fost angajată gagistă a Teatrului Naţional.

—

Agitaţiile ţărăneşti.—Ziarele publică ştiri îngrijitoare cu privire la nişte agitaţii ţărăneşti care ar fi isbucnit în judeţele Brăila şi Covurlui.

Ast-fel în ce priveşte judeţul Brăila ziarele în chestiune află:

O telegramă primită din Brăila anunţă că ţăranii din comuna Mihai Bravu s'au revoltat din nou de cîteva zile.

Ei au năvălit pe moşia Berleştii de jos proprietatea d-lui George San Marin, care se află în apropiere.

Ţăranii au tras focuri de puşcă.

D. George San Marin, unul din proprietarii care au învoelile cele mai bune, şi care se poartă cu ţăranii ca un adevărat părinte, a fost rănit la un picior.

S'a trimes armată la faţa locului. Alte amănunte lipsesc.

Agitaţia este mare şi printre ţăranii din comunele învecinate.

In ce priveşte Covurluiul aceleaşi ziare află:

Agitaţia ţărănească ia din ce în ce proporţiuni îngrijitoare în judeţul Covurlui.

Acum patru zile, sătenii din comuna Folteşti, partea care e proprietatea fraţilor Climi şi pe care o ţine în arendă d. Verona, au intrat cu sila pe pămîntul arendaşului şi au început să facă arături.

Deşi d. Verona a propus locuitorilor să le dea pămîntul cu dijma pe din două părţi, dîndu-le tot el pămîntul şi sămînţa, ei au refuzat acest fel de învoială, cerînd numai de cît împărţirea moşiei.

D. Verona intervenind pe lîngă d. Jenică Atanasiu, prefectul judeţului, acesta a refuzat să intervie, sfătuind pe d. Verona să cedeze pretenţiunilor ţăranilor.

Se manifestă şi în alte părţi ale judeţului Covurlui mişcări ţărăneşti, de felul acesta, agitate de însuşi prefectul, care a fost principalul instigator pe timpul revoltelor.

—

Poliţia de siguranţă a arestat astăzi pe pungaşul Tobias Feldman care găsind în stradă cercelul pierdut de d-na Dr. Steuerman şi-a însuşit un briliant în valoare de 800 franci.

—

Astă-zi toate moaşele din judeţ au fost convocate la serviciul sanitar judeţian.

Conform unei dispoziţiuni a direcţiunei generale a serviciului sanitar, ele au fost supuse unui examen.

Chestionările au fost făcute de d. dr. Tudor, medicul şef al judeţului.

—

In comunele Bucium, Socola, Epureni şi Andrieşeni, s'a ivit epidemia de scarlatină.

E probabil că şcoalele din acele comune, vor fi închise.

—

Aseară a încetat din viaţă în strada Sf. Andrei d-na Elena Grigoriu, în etate de peste 100 ani.

—

Colectura biletelor de loterie a d-lui Maximovici anunţă că a primit biletele clasei V. Roagă pe clienţi să rîdice biletele pînă la 1 Octombre, de la care dată colectura va dispune de lozurile nerîdicate.

—

La secţia a II-a a tribunalului se judecă vestitul proces cambial d'intre principele Gr. Sturza, aflat sub interdicţie, cu erezii defunctului bancher Olivenbaum.

—

Ioan Nădejde acuzat de escrocherie.—*Ocupîndu-se de recentul congres de la Stuttgard, revista socialistă „Viitorul social" scrie următoarele de o gravitate excepţională:*

„Socialiştii germani s'au interesat ce a făcut d. Ion Nădejde cu banii ce i-a primit de la tovarăşii noştri din Germania pentru mişcarea socialistă din Romînia. Delegaţii noştri au rămas foarte încurcaţi la această întrebare şi, ca să nu fie acuzaţi de parţialitate, ei au prezentat o declaraţie iscălită şi tipărită de acest domn în „Voinţa Naţională", în care el susţine: „eu am luat banii ca să învăţ pe muncitorii romîni că partidul lor trebue să ţie aripa stîngă a... partidului liberal". Pe cît ştim, însă, socialiştii germani după ce au luat cunoştinţă de acest document, au însărcinat pe delegaţii noştri să ceară lui Nădejde banii îndărăt, altmintrelea va fi dat în judecată pentru escrocherie".

—

D. colonel Nestorian, de la corpul 4 de armată, a fost victima unui accident.

D-sa aflîndu-se la manevrele ce se desfăşoară în jurul Paşcanilor, a căzut jos de pe cal, căpătînd o leziune, destul de serioasă la piciorul drept.

Aseară cu trenul de Paşcani de 11, d. col. Nestorian s'a reintors în localitate, spre a fi supus unui tratament.

Ii dorim o deplină şi grabnică însănătoşare.

—

D. N. Rîpeanu, învăţător titular la şcoala din cotuna Tabără, comuna Bivolari, a fost detaşat pe ziua de 1 Octombrie a. c., la şcoala din comuna Bivolari, după a sa cerere.

D. Carp, care avea loc rezervat la Bivolari, i se rezervă locul din Tabăra.

*

Ministerul Cultelor a acordat d-rei Paulina Neculcea, învăţătoare la şc. din Bivolari, un concediu de o lună de zile.

—

S'a vorbit la timp despre femeea Maria Teleki, care să dedea drept contesă şi care spunea că are de primit o însemnată moştenire din Iaşi, sub care formă a reuşit să escrocheze un mare număr de persoane, între care mulţi preoţi.

Institutul privat de detectivi din Sibiu, a înştiinţat acum autorităţile noastre că adevăratul ei nume e Ana Munteanu, născută în Braşov la 1866.

Ea e urmărită şi de autorităţile ungureşti, tot pentru escrocherii.

—

Administraţia comunală a pus din nou în vedere măcelarilor, că rîmătorii să fie tăiaţi numai la abator, iar carnea să fie controlată de medicul veterinar al comunei.

—

D. colonel Lupan, directorul şcoalei fiilor de militari, care a luat parte la manevrele regale, s'a reîntors azi dimineaţă în localitate.

—

D. Teodor Diaconescu, a fost numit agent sanitar la cercul Ştiubeeni-Drăguşeni în locul vacant.

—

DIVERSE

— Femeea Maria Doroteiu din Deleni, pe cînd scotea lut, de sub malul din marginea satului, malul s'a surpat peste ea, rănind'o mortal.

Nenorocita femee a fost adusă şi internată la spital.

— Necunoscuţi făcători de rele s'au introdus eri noaptea în locuinţa lui Grigore Arghir din Mogoşeşti, i-au furat mai multe lucruri, între care şi nişte icoane de argint, şi o sumă de bani.

— Locuitorii de prin satele mărginaşe Prutului s'au plîns autorităţilor, că de cît-va timp aproape în fiecare noapte, li se fură vitele.

E probabil că este o bandă care operează şi apoi trec vitele în mod clandestin în Rusia.

— Eri noaptea un incendiu a distrus casele şi întregul avut al locuitorului Neculai Suru din Avrămeni.

Focul se crede a fi pus de rău făcători

Cerinţele eticei contemporane

III

Am văzut principiile utilitarismului lui Beentham şi I. St. Mill—cu totul o altă privire are însă Kant despre morală. Legea morală, după el, nu se arată ca productul datorie străduinţelor de veacuri ale omenirei şi cu atît mai puţin ca o urmare a judecăţei personale şi a procesului de asociaţii de idei. Nu, legea morală, e mai presus de orice încercare sentimentală şi apare în omenire aşa zicînd *a priori* ca elementul absolut al conştiinţei noastre transcedentale. Cum în diferitele categorii ale gîndirei omeneşti, găsim cel mai înalt şi „unicul posibil" criteriu al dreptăţii—adevăr, de asemeni în legătură cu aceasta conştiinţa se formează şi o lege morală sau *imperativul categoric*, criteriul obiectiv al dreptăţei-drepte. Glasul acestei legi: (tu trebue!) stă ca o strajă a conduitei noastre morale şi în acelaşi timp ca sancţiunea sa superioară. Isvorul moralei absolute se schiţează în chipul acesta nu pe socoteala fericirei individuale, nu din sforţarea şi din sentimentele cu un caracter curat social, dar din imperativul categoric fără patemi şi părtinire, neavînd nevoie de nici o resonare şi explicaţie. Motivele şi sentimentele noastre personale nu au nici valoare din punctul de vedere al moralei Kantiene. Toate deosebirile între conduita morală şi imorală nu se bazează pe motivele cu care omul s'a condus, dar sunt susţinute de legea vocei moralei aprioriste.

Mai mult—conduita noastră morală, întreţinută după cerinţele imperativului categoric, cu atît va avea mai mare valoare, cu cît am fost mai puţin bazaţi pe el, adică cu cît am trebuit să cheltuim mai multe lupte lăuntrice s'o facem. Făcînd bine societăţei, servind la fericirea omenirei, chiar sacrificîndu-ne pentru aproapele nostru nu însemnează c'am avut o conduită morală. Trebue ca toate acestea să le fi făcut din dragostea pentru aproape, nu prin influenţa simpatiei şi altruismului personal, dar numai din ascultarea datoriei.

Intrebarea se pune: ce anume ne descopere legea aceasta morală a lui Kant, care se bazează pe o autoritate aşa despotică. Bine înţeles că numai pe o formulă imperativă şi fără nici un conţinut: *tu eşti dator*! nu poate fi deslegată problema morală şi că omului trebue să îi dai o oare care *explicaţie* fără care nu ar putea exista nici o conduită morală. Ce îi drept după Kant, această explicaţie nu trebue să fie căutată în sentimentele omeneşti, ci trebue să aibă un caracter pur transcendental; dar ori care ar fi compasul pentru orientaţia morală în acest univers, totuşi el trebue să ni-l dee. Şi Kant a formulat astfel legile sale morale: Conduceţi-vă astfel ca maximul voinţei voastre să fie alături cu acesta şi cu principiul întregei legiuiri. Din aceasta se poate deduce următoarele. In ordine tot omul şi împreună cu el şi fie care fiinţă inteligentă, ca purtătoare a legei morale, sunt numai o ţintă de acea să te conduci în aşa chip, ca tu singur ca şi personalitatea ori-cărui alt om să nu fie nici o dată numai un mijloc, dar în tot-deauna cu aceasta şi ţinta"...

Iată în cîte-va cuvinte legile etice ale moralei lui Kant, pe care în ultimii ani mai mulţi filosofi şi publicişti au propagat'o. Şi gîndind ţi se pare că nici n'ai alt-ceva ce pretinde. Legea morală a fost găsită! Dar n'a trecut nici 50 de ani de cînd pe această lege erativă a moralei s'au aruncat din tóte părţile vrăşmaşi. Deja în Fichte şi în Hegel se vede o reacţie în potriva moralei individualite a lui Kant.

Personalitatea omenească după Fichte trebue să privească pe alţii ca şi pe sine nu ca o ţintă numai, ca un istrument al legilor morale: *Ich bin nur Instrument, blosses Werkzeug des Sittengesetzes, schlechthin nicht Zweck*". Pentru Hegel mai mult personalitatea perde cu totul caracterul său independent şi nu e de cît în serviciul universului, singurul creator al moralei.

Puţin cîte puţin sub influenţa descoperirilor ştiinţifice şi a filosofiei materialiste etica a fost nevoită să se coboare în sferele noastre pămînteşti şi legile ei fură scrise de Schopenhauer, Max Stirner, şi filosofia socialistă modernă.

Dar de asta în alte numere.

X.

S'a perdut un medalion în formă de inimioară cu un rubin şi o fotografie, cu un lănţişor de aur.

Găsitorul este rugat a'l aduce în str. Golia 31 unde va primi o recompensă.

De închiriat o cameră spaţioasă în curte, putînd servi drept birou sau locuinţă pentru o singură persoană.

A se adresa la administraţie pentru informaţii.

Ultime informaţii

Comitetul executiv al clubului conservator ieşan s'a întrunit astăzi dimineaţă, la ora 10, şi a luat imediat în discuţiune chestiunea înfiinţărei doctoratului în drept numai la facultatea juridică din Capitală.

Se ştie că d. Haret proiectează acest lucru—încercînd astfel să dea o nouă şi gravă lovitură Iaşului cultural.

Discuţia va urma la ora 5 d. a., cînd comitetul se va întruni, în continuare.

După cum s'a anunţat, Duminică se deschid în localitate conferenţele de ştiinţe fisico-chimice.

De o cam dată s'a fixat următorul program:

a) O conferenţă despre „Principiile de predare ale ştiinţilor naturale"; b) O conferinţă despre „Cum trebue să se facă o escursiune de ştiinţe naturale"; c) S'a rezervat o jumătate de zi pentru a se face două lecţiuni model, urmate de discuţiuni; d) O jumătate de zi pentru facerea unei escursiuni la „Răpedea"; e) O jumătate de zi pentru vizitarea laboratoarelor facultăţei de ştiinţi, cu care ocazie se vor face demonstraţiuni şi experienţe, unele raportîndu-se la noi descoperiri ştiinţifice, altele reprezentînd mijloace mai simple, sau mai apropiate pentru a demonstra elevilor chestiunile din programul şcoalelor; f) O jumătate de zi rezervată pentru discuţiile referitoare la punctele precedente; g) o zi întreagă s'a rezervat pentru discuţiunile relative la programa studiului ştiinţelor naturale în liceu; h) ultima zi a fost rezervată lucrărilor comune ale celor două conferinţe. Acestea în ceia ce priveşte conferinţele de ştiinţe naturale.

Pentru conferinţele de ştiinţe fizice: a) o conferinţă cu privire la mijloacele de experimentare de care poate dispune profesorul secondar în parte; b) o conferinţă asupra metodei de predare a studiului fizicei şi asupra programei de fizică; c) o conferinţă asupra metoadelor şi a programului ştiinţei Chimiei; d) Dare de samă asupra discuţiunilor urmate în conferinţele precedente de ştiinţe fizico-chimice; e) vizita şi experienţele în laboratoarele de fizică şi chimie ale Universităţei; f) Lecţiuni model, urmate de discuţiuni.

Afară de acestea se vor rezerva şi şedinţe pentru discutarea chestiunilor ce vor propune d-nii profesori din ţară.

D. epitrop Pennescu, a făcut eri şi astă-zi, o inspecţie la biuroul primirei de la spitalul Sl. Spiridon.

D. Pennescu a adus cu această ocazie o ofensă cîtor-va persoane de la acest biurou, spunînd că „se fac furături cu medicamentele".

Unul din medici ofensat de calomnioasa afirmare a d-lui Pennescu, a declarat că îşi dă demisia.

Mai multe persoane ne roagă să facem întrebarea ce rolare d. Pekea Alexandrescu la Epitropia cassei sf. Spiridon şi de ce d. C. B. Pennescu nu rezolvă unele lucrări, de cît numai atunci cînd amicul său Pekea i'a loc alături de d-sa la biuroul epitropiei, lucrări care sufăr întîrzieri cîte odată până cînd d. Pekea Alexandrescu nu'şi face apariţia la Epitropie?

Sîmbătă se va oficia un Te-Deum la Mitropolie cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principesei Maria.

Vor asista toate autorităţile civile şi militare.

Am înregistrat ieri importantul caz juridic al refuzului parchetului general de a pune în libertate pe un deţinut achitat de curtea de apel.

Parchetul general, în urma intervenţiei avocatului achitatului, a cerut avizul secţiei II-a curţei, în urma căruia deţinutul a fost pus în libertate.

Societatea funcţionarilor tramvaiului electric, înfiinţată de curînd, a contribuit cu suma de 200 lei, la înmormîntarea conductorului Gr. Baciu, care era membru aceli societăţi.

La înmormîntare au luat parte în corpore toţi membrii societăţei.

Curtea cu Juri.—Autoarea tragicei drame, ce s'a întâmplat astă-primăvară în strada Frecău, Carolina Olivanta, care a omorît pe soţul ei Derigulso, prin lovituri de cuţit, a fost adusă astăzi înaintea juraţilor.

Se ştie că femeea Carolina, care ducea un traiu rău cu soţul ei Derigulso, într'o noapte s'a luat la ceartă cu el şi luînd un cuţit mare, i l'a împlîntat în gât.

Curtea e presidată de d. D. Porfiriu, membru al Curţei de Apel.

Acuzata a fost aparată de d avocat St. Georgescu.

Juraţii au achitat'o.

Proiectele agrare ale Guvernului

Principiile proiectelor.—Casa rurală.—Forma sub care va fi admisă.—Chestiunea izlazurilor o chestie sanitară.—Desfiinţarea clasei arendăşeşti în Moldova.—Majorizarea fonciarului şi a patentei.—Legea tocmelilor agricole.—Despăgubirea celor devastaţi.—Reformele judecătoreşti şi administrative.

Din toate părţile ni se cere „Opinia" cu reportajul asupra proiectelor guvernului în chestia agrară; de oare-ce suntem în imposibilitate de a răspunde prin scrisori tuturor acelora care ne solicită lămuriri, credem că-i bine să reproducem din nou articolul în chestiune.

La Ministerele de interne, finanţe, domenii, justiţie şi instrucţiune publică, s'au lucrat mai multe proiecte în sensul programului partidului şi făgăduelilor din mesaj. Imediat după manevre aceste proecte vor fi comunicate în consiliul de miniştri de către miniştrii respectivi.

După obiecţiunele ce se vor face în consiliu se va da forma definitivă a proectelor şi apoi vor fi comunicate M. S. Regelui şi probabil şi şefului partidului conservator.

*

D. Anton Carp are gata două proecte, ambele privitoare la casa rurală, alcătuite din două puncte de vedere deosebite.

După un proect, lucrat în colaborare cu d. Vintilă Brăteanu, casa rurală devine o instituţie de stat; statul va cumpara moşiile particularilor, statul le va revinde.

După al doilea proect, lucrat în colaborare cu cei de la Banca Naţională, casa rurală va fi o bancă privată sub controlul statului, un fel de credit rural, care va deschide credit obştiilor şi muncitorilor de pămînt, cumpărători de moşii sau loturi de pămînt.

D. Carp are intenţiunea să lase comisiunei parlamentare alegerea aceluia din aceste două proecte care să fie prezintat parlamentului.

Al treilea proect al ministrului domeniilor priveşte situaţiunea moşiilor statului şi a persoanelor morale.

Pe viitor aceste moşii nu vor putea fi decît sau cdutate în regie sau arendate obştiilor cu anumite condiţiuni, în ce priveşte cultura.

*

La ministerul de interne s'a făcut un proiect asupra tocmelilor agricole pe baza obligărei proprietarilor sau arendaşilor de a plăti o parte din preţul muncei prin pămînt de muncă.

Se prevede de asemenea în proiect un maximum de muncă, un minimum de salariu.

Un al doilea proiect lucrat la serviciul sanitar este privitor la imaşuri. Acest proiect este lucrat pe baza aproprierei forţate a unei părţi din proprietate, pus la dispoziţiunea locuitorilor de pe moşii care au vite, sub condiţiunea ca o parte din acest pămînt să fie încredinţat pentru păşune, iar o parte cu plante furagere.

Proectul va fi prezentat sub forma unei chestiuni sanitare cu speranţă că o atare formă ar putea acoperi expropriarea, pentru că art. 19 din constituţie declară proprietatea sacră şi inviolabilă cu excepţiunea expropierei pentru utilitatea publică şi textul constituţiei explică:

„Prin cauze de utilitate publică urmează a se înţelege numai comunicaţiuuea şi salubritatea publică precum şi lucrările de apararea ţărei".

Proiectul pe motivul că vitele servesc ţaranului pentru producerea laptelui, hrană absolut indispensabilă, consideră chestiunea izlazurilor ca o chestiune de utilitate publică.

*

La ministerul de finanţe s'a pregătit un proect relativ la funciarul mobilelor rurale şi la patenta arendaşilor.

Proprietarii care îşi arendează moşia altora de cît obştiilor vor plăti un funciar îndoit, care va fi sporit cu atîta la sută pentru a doua, a treia şi aşa mai departe a aceluiaşi proprietar care arendează moşia la particulari.

Patenta arendaşilor va fi sporită cam până la de trei ori patenta actuală—şi această patentă ea însă-şi va fi majorată pentru a doua, a treia şi aşa mai departe moşie exploatată de acelaş arendaş.

Acest proect prevede reduceri importante de patentă la arendaşii care cultivă moşiile in dijmă—sistem care nu se obişnueşte de cît în Muntenia.

Tot la ministerul de finanţe s'a pregătit un proiect pentru o largă despăgubire a proprietarilor şi arendaşilor devastaţi.

Cu acest proect precum şi cu proectul de reorganizare a jandarmeriei, şi o nouă organizare administrativă, care ie în studiu la ministerul de interne, se speră să se dezarmeze rezistenţa arendaşilor şi proprietarilor din Muntenia—singurii pe care guvernul îi consideră ca o forţă politică.

La ministerul de justiţie s'a pregătit un proect pentru judecătoriile de pace. Ocoalele vor fi reduse, judecătorii înmulţiţi.

Competenţa judecătorilor va fi sporită şi înmulţite numărul afacerilor pe care judecătorul le poate judeca în ultima instanţă; Judecătorul va avea locuinţa fixă, însă, cu facultatea pentru el de a se transporta în orice localitate a circumscripţiei şi de a judeca pe loc cauzele. In unele afaceri judecătorul va avea rolul de arbitri judecînd ex aequo et bono.

In chestia tocmelelor agricole şi a afacerilor rezultînd din contractele de arendă către obştie, judecătorul va fi prezidentul unui tribunal arbitral în care va judeca cu doui azistenţi, unul considerat delegatul proprietarilor şi altul al ţăranilor.

La ministerul de instrucţie se pregăteşte un proect pentru modificarea învăţămîntului rural, dîndu-i-se o direcţiune mai practică.

Judiciare.—Inaintea tribunalului s. I, a venit astăzi spre judecare, procesul lui Dimitrie Tomiţa, fost casier la biuroul bagajelor de la gară, acuzat că a delapidat anul trecut 1000 lei, din cassă, simulînd un furt.

Acuzatul era asistat de d. avocat Neculaide.

După ce s'a luat interogatorul acuzatului s'a ascultat mai mulţi martori ai ai apărărei.

Lipsind însă cea mai mare parte din martorii procurorului, procesul s'a amînat.

— La tribunalul s. II, venise spre judecare astăzi procesul intentat de d. M. Răşcanu, direcţiunei tramvaiului electric, pentru daune.

Procesul s'a amînat.

— Sesiunea de toamnă a Curţei cu juri din localitate, se închide cu procesul de astăzi.

Importanta circulară a Mitropolitului.—In urma inspecţiunilor pe cari I. P. P. S. Mitropolitul Moldovei le-a făcut, în cursul verei acesteia, în eparhia sa, înaltul Prelat a trimis ministrului cultelor următoarea importantă circulară:

Domnule Ministru,

După greaua mea boală de astă earnă, după nenorocitele răscoale ţărăneşti de astă primăvară şi după hotărîrele mari şi dătătoare de viaţă ale Sfîntului Sinod din seziunea din Mai trecut, foarte îmi sta la inimă dorinţa tot mai vie şi rîvnitoare de a întreprinde, în toamna aceasta, o vizită canonică şi amănunţită prin unele din punctele cele mai însemnate ale acesteia de Dumnezeu păzite Eparhii.

De aceia, fără să mă îngrijesc de ostenelele unui drum atît de îndelungat şi foarte vătămător sănătăţii—mele plecată spre obştescul sfârşit—fără să mă opresc la adresa Domniei-Voastre No. 19 827 din 4 anul curent semnată de T. Julian pentru Ministru, ca răspuns la adresa mea Numărul 1.350 ambele din anul curent; fără să mă gîndesc, câtuşi de puţin, la frica cea mare, ce se zice că insuflă preoţilor cînd mă duc să le vizitez bisericile şi felul cum îşi îndeplinesc datoriile lor pastorale în parochiele lor respective, am plecat din Bucureşti, Domnule Ministru, cu ajutorul lui Dumnezeu, în seara zilei de 11 August, să'mi îndeplinesc dorinţa sufletului meu şi am vizitat pînă la 21 ale acestei luni, Monastirele: Agapia, Varatec, Neamţul şi Râşca, împreună cu satele vecine, cercetînd în acelaş timp pe Egumenii de la Durău, Horaiţa şi S'atina—chemaţi înadins de mine.

Din întrebările făcute tuturor, şi din răspunsurile ce am primit de la Ei, am putut afla cu mulţumire sufletească, şi spre folos mare şi întăritor adevăratului sentiment religios în popor, că hotărîrile Sfîntului nostru Sinod românesc — date după propunerile Domniei-Voastre şi după stăruinţele mele formale şi verbale, care au fost primite şi sprijinite, precum ştiţi, cu căldură, Credinţă şi ştiinţă, de P. P. S. S. săi Membri — pătrunşi de sfinta lor chemare şi datoriile pastorale ce au în viaţa sfintei noastre biserici autocefale ortodoxe romîne au început să dea depe acum roade bune şi hrănitoare de suflet; pentru că aşează cu iscusinţă extraordinară şi temeinicie neclătită pe calea dreaptă şi duhovnicească, pe creştini din aceste părţi ale scumpei noastre ţări.

In toate cele nouă z le dintâiu, am avut la dispoziţie patru trăsuri ale Monastirilor. Muntele Pleşu l'am trecut pe jos în dimineaţa zilei de Duminică 19 August. Pe la ora 9 dimineaţă, am fost întîmpinat de d. Prefect respectiv—Ghiţescu, în poarta sfintei monastiri Râşca cu toate că recomandase cu dinadinsul Prea cucernicul Protoereu de Suceava, să nu spue nimic de sosirea mea, în această Monastire.

Marţi în ziua de 21 August, am fost condus la gara Fălticeni, tot de acest d. Prefect de Suceava, care a venit întradins cu cupeul său ca să mă iea dela Monastirea Râsca.

De la 26 ale acestei luni August şi până la 9 Septembre inclusiv, am visitat bisericele din satele: Măscăteni, Ionăşeni, Schitul Cozancea, Albeşti Petreşti, Buimăceni, Rînghileşti, Calaraşi, Ciomahal, Pleşeni, Santa Maria, Bădărăi din judeţul Iaşi, Durneşti, Ostopceni, Bobuleşti, Ilişăni, Băşcăteni, Tg.-Stefăneşti, Cucuteni, Durneşti, Satul Stefăneşti, Stânca, Mihălăşeni, Ripiceni, Movila ruptă, Lihneşti, Dobârceni, Slobozia-Silişcani, Păun-Năstase. Brăteni, Sărata, Dângeni, Iacobeni, Hulubu, Epureni, Ungureni, Plopeni din judeţul Dorohoi, Dorobanţu, Nicşeni, Oraşul Botoşani, Monastirea Agafton, Stînceşti, Corni, Poiana-Lungă, Vorona nouă, Dobrovăţu, Monastirea Vorona, Liteni, Paşcani şi Blăgeşti, unde în ziua de 9 a. c. am sfinţit biserica acelui Cotun.

Pretutindeni am observat cu amănunţime bisericile şi am cercetat pre Preoţi faţă cu Creştinii adunaţi de ocaziune.

Pe Preoţi şi Dascăli iam sfătuit să-şi facă datoriile lor cu frica lui Dumnezeu cu Credinţă şi cu Dragoste. Să citească cu pătrundere şi râvnă şi să cînte cu toată Cuviosia cele ce Sfintele Soboare au hotărît să se citească şi cînte la Sfintele Slujbe, fie în biserică fie în popor; căci de-aceia Creştinii noştri nu învaţă şi nu ştiu mai nimica mergînd la biserică, pentru că cele ce li se citesc şi cîntă, se fac une ori cu grabă, de multe ori cu strigăte tari şi gorgonate ca să mulţămească auzul, mai tot deauna însă aproape numai de mîntuială.

(Vom continua mîine)

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 28 Septembrie 1907 ora 2—4 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru darea în antrepriză aprovizionarea cu verdeţurile şi legumele necesare spitalelor şi ospiciilor din Iaşi, pentru iarna anului 1907—1908.

Garanţia provizorie 200 lei.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72-83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Ori-ce informaţiuni şi condiţiunile se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serv. Administrativ.

No. 7496 11 Septembrie 1907

Ing. B. DIAMANT Co &.

BIROU TECHNIC
Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA
(după cel mai nou sistem)
şi
Transmisiune de forţa electrică
toate accesoriile pentru:
INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE
Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni
Incălziri centrale prin calorifere
Maşini agricole, Automobile
Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine
Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.
MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI
Maşini unelte de tot felul
Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni

Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

GH. BALTA
AVOCAT
42 Strada Carol 42.—Iaşi
Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

Lecţiuni de piano
PREDĂ
D-ra Sidonia Hogaş
Absolventă a Conservatorului din Iaşi
Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

T. PISOSKI
AVOCAT
Orele de cons.: 8—10 dim. şi 5—7 seara
6 strada Unirei

Scoala Mixta
Curs primar, preparator şi Grădina de Copii
Autorizată de Onor. Minister
Pauline I. Rang
Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete
— *Strada Romînă 34 Iaşi* —
Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.
EXAMENE LA STAT
Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.
Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.
Cursurile încep la 3 Septembrie.
Preţuri modeste.

A apărut,
Şi se află de vînzare la toate librăriile volumul:
Interventionismul
şi
tocmelile agricole
de **St. Antim**
Preţul lei 1.50.

Institutele-Unite
IASI
Anul al 42-lea
Curs primar şi secundar
Se primese elevi interni,
semi-interni şi extern
Inscrierile incep la 15 August 1907

Constantin M. Stihi
Flautist prim al orchestrei Conservat.
Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat
Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

De VÂNZARE
următoarele rase de porumbei

1) Capuţineri de la	20—30	lei	per.
2) Bronzaţi „ „	15—25	„	„
3) Gulerati pe roşi	10—15	„	„
4) Gulerati pe negru	10—20	„	„
5) Carieri negri	10—15	„	„
6) Carieri vineţi	10—20	„	„
7) Rotaţi albi	10—15	„	„
8) Rotaţi negri	10—20	„	„
9) Guşaţi englizeşti	10—15	„	„
10) Guşaţi moravieri	15—20	„	„
11) Chineji albi	10	„	„
12) Chineji galbeni	10	„	„
13) Chineji vineţi	10	„	„
14) Indieni	10—15	„	„
15) Darabani	10—15	„	„
16) Romani vineţi	15—20	„	„
17) Romani caffé-au-lait	15—20	lei	„
18) Frezaţi cu aripele vinete	10	lei	„
19) Capi negri cu 2 cucue	10	lei	„
20) Negri cu două cucue	10	lei	„
21) Roşi cu două cucue	15	lei	„
22) Voiajori	5	lei	„

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă
Al. D. Mihail
Str. Apeducul No. 23.

Docent Dr. ZOSIN
Specializat la clinicile din Berlin, Heidelberg şi Paris
BOALE NERVOASE ŞI INTERNE
Consultaţiuni: 1—3 şi 6—7 p. m.
Str. Armeană 15

D-ra Natalie Neagu
Rochii şi confecţiuni
CALEA VICTORIEI 32
De la Sf. Dumitru Calea Victoriei 28
Reîntorcîndu-se din Paris anunţă distinsa clientelă cît şi întregul public că şi-a edeschis atelierul seu de confecţii.

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA“

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER „

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène“
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA“

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a IV-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei V-a va avea loc la 9 Octombrie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 18 Septembre cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa V-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 136 lei	**O jumatate loz 68 lei**
Un sfert de loz 34 lei	**Una optime de loz 17 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE“

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* GLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţurĭ, inserţiĭ şi reclame cu preţurĭ moderate

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care sticlă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASI: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

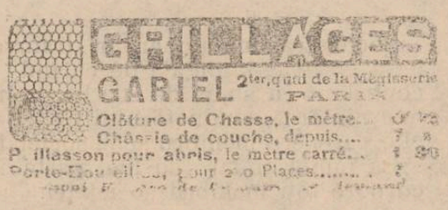

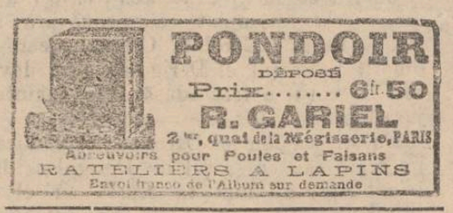

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 253.—Joi 27 Septembrie 1907

Doctoratul in Drept

Lucrul a fost hotărît de d. Haret; facultatea de drept din Iaşi, nu va avea doctoratul. In înţelepciunea şi calculele sale, d. ministru al instrucţiei a găsit probabil pregătirea şi erudiţia profesorilor de la Iaşi inferioară celor din Bucureşti; facultatea juridică pe un nivel mai jos de cît acea din Capitală şi a hărăzit-o pe aceasta şi cu dreptul educaţiei superioare a juriştilor viitori.

Nu e prima oară cînd se loveşte în interesele Universităţei ieşene, nu pentru prima dată un ministru înjoseşte această instituţiune care singură mai dă un lustru şi o vază vechei capitale a Moldovei, ca să ne mirăm de acest gest umilitor; dar trebue să ne revoltăm.

Trebue să ne revoltăm contra acestei măsuri căci e nedreaptă. Şi nu trebue văzut în revolta noastră o afacere politică locală sau de interese particulare — chestia micşorărei prestigiului Universităţei ieşene, are o însemnătate generală şi pentru toată ţara.

S'a constatat că universităţile din centrele mari, tind pe zi ce trece a perde din însemnătatea lor educativă. Profesorii facultăţilor de medicină şi drept sunt în acelaş timp avocaţi şi practiciani cari se văd asediaţi de un număr colosal de afaceri şi clienţi în cît de multe ori lasă cursurile lor nefăcute sau sunt părăsite pe seama docenţilor şi asistenţilor.

Faptul acesta se constată şi la noi. In alegerea de decani la facultăţile de drept şi medicină din Bucureşti sunt totdeauna desemnaţi profesorii cu o clientelă mai mică, căci nici un profesor căutat, nu primeşte a cheltui cîteva ore din zi pentru interesele facultăţei. E prima oară cînd la facultatea de medicină din Bucureşti a primit dl. profesor Toma Ionescu a fi decan—pînă eri, era vecinic însărcinat cu aceasta celebrul d. dr. Mălărescu.

Dacă este vre-o superioritate în privinţa educaţiei în Bucureşti, aceasta se poate observa numai la facultatea de medicină şi nu din cauza stăruinţei şi voinţei profesorilor, ci din pricina că numărul colosal de spitale, afluenţa bolnavilor din toate colţurile ţărei în aceste instituţii, fac posibilă studenţilor alegerea materialului de învăţămînt atît de necesar acestei cariere.

Dar în celelalte facultăţi şi mai ales la facultatea de drept unde sunt mai bine de două mii de auditori, unde cursurile se fac neregulat, unde profesorii lipsesc cu lunile, unde nu există nici cursuri suplimentare, nici conferinţe, învăţămîntul universitar depăşeşte cu puţin mediocritatea.

Faptul acesta de altfel s'a observat aiurea. In Germania şi Franţa universităţile din provincie întrec astă-zi universităţile din centrele mari. Reputaţia Parisului şi Berlinului dacă epatează pe bolnavi şi pe ignoranţi înainte de a le fi vizitat, nu mai îngrozesc pe oamenii cunoscători şi medicii importaţi de acolo; dacă n'au fost interni sau azistenţi prin spitale şi laboratorii sunt cu mult mai inferiori acelor ce vin din centre mai puţin strălucitoare.

Şi acolo ca şi la noi e goană după clientelă, e goană după afaceri şi cum progres s'a făcut în toate dar nu s'a ajuns la dedublarea personalităţii— profesorii ori fac cursuri şi atunci n'au clientelă, ori nu fac cursuri şi au clientelă, dar amîndouă lucrurile de o dată nu pot face.

De aceea, revenind la doctoratul în drept, spunem: revolta noastră nu are caracter personal şi parţial, ea are un interes vital pentru întreaga ţară. Iaşul ar fi fost mai indicat ca Bucureştiul a fi prevăzut cu doctoratul în drept. Centru pur intelectual în care există tradiţia de cultură şi educaţie, în care s'a format o viaţă prielnică dezvoltărei intelectuale, Iaşul ar fi trebuit să fie încurajat de a deveni creerul ţărei, isvorul de lumină. Nici afaceri prea mari, nici clientela prea bogată nu tentează pe profesor; cum de asemeni studentul nu e tentat nici de viaţa uşoară şi sburdalnică a oraşului destrăbălat. Studentul are în Iaşi totul a deveni un om de ştiinţă, un doct al unei cariere oare-care şi cu atît mai mult tănărul licenţiat în drept care ar dori să dobîndească încă un titlu de ştiinţă şi erudiţie.

Dar dacă în înalta sa înţelepciune d. Haret a găsit că Bucureştiul nu va face şi din doctorat cea ce a făcut din licenţă, adică o fabrică de diplome—era logic şi consecvent ca să dee aceeaşi favoare Iaşului. Nu pricepem şi nu găsim pricina pentru care s'a alienat acest drept facultăţei Ieşene, de cît numai în acea ce am avansat mai sus: constatarea probabil că profesorii Iaşului nu sunt cupţi de a deveni profesorii unei facultăţi care ar emite şi diplome de doctori în drept.

Cuvîntul e al lor spre a răspunde.

Opinia publică, însă, trebue întreţinută de asemeni şi pregătită pentru o manifestaţie de protestare şi pentru o luptă *à outrance* spre a nu se permite d-lui Haret de a nesocoti interesele oraşului şi ale intregei ţeri. Dacă profesorii se pot simţi atinşi în amorul lor propriu şi porni o luptă a parte; cetăţenii Iaşului trebue să ducă o altă luptă şi mai energică şi mai alimentată în potriva acestei noui călcări a drepturilor celei mai înalte şi nobile instituţiuni pe care o posedă a doua capitală a ţărei.

Atitudinea d-lui P. P. Carp

Liberalii se arată surprinşi de atitudinea d-lui P. P. Carp, şeful partidului conservator. Ei se prefac a nu înţelege că alta nu putea fi atitudinea unui conservator cu adevărat, cunoscător profund al relelor de care este bîntuită ţara noastră.

In special nuanţa generoasă a partidului se arată alarmată şi merge pînă a ameninţa că dacă vor fi impiedicaţi în opera lor o nouă revoluţie va isbucni.

Ameninţările nu au nici o importanţă, căci a doua oară vinovaţii cu adevărat nu vor mai scapa de pedeapsă. Dar furia lor nu poate fi întru nimic justificată, căci naivi au fost acei ce şi-au închipuit că conservatorii ar putea da întru cît-va concursul lor la nişte legiferări de un caracter pronunţat anarhic.

Cum au putut spera d-nii socialişti-poporanişti că vor avea concursul conservatorilor pentru nişte legiferări care înseamnă pur şi simplu desfiinţarea proprietăţei? Cum au putut crede că or-cît conservatorii s'ar dezbraca de interesul imediat vor merge cu sacrificiul până la sinucidere?

Nimenea nu contestă că actuala stare de lucruri reclamă o ameliorare, că reforme de un caracter general se impun şi că acele reforme trebue să îmbrăţoşeze de o potrivă starea materială, morală şi intelectuală a săteanului. Nimenea nu poate crede serios că actuala stare de lucruri poate continua, fără ca pericolul să nu ameninţe tot şi toate. Prea din cale afară de rea este starea materială a mulţimrei, şi prea inticăloşită este mentalitatea păturei superpuse, pentru ca să nu se impuie reforme mari şi largi.

De aci, însă, pînă la a lovi în chip ne mai auzit de brutal în interesele şi starea unei întregi clase sociale este o diferenţă enormă şi cînd cei concursul luminat şi hotărît al reprezentanţilor autorizaţi al acelei clase nu porneşti la măsuri care periclitează nu numai existenţa ei în mod hotărît dar atinge în chip grav interesele ţerei întregi.

Surpriză dar nu trebuie să fie atitudinea de astă-zi a d-lui Carp ci mai curînd ar fi fost surprinzător faptul dacă şeful partidului conservator ar fi avut o altă atitudine de cît acea de astă-zi.

Socialiştii-poporanişti nu pot spera într' un concurs efectiv de cît atunci cînd ar propune reforme care înseamnă un progres şi interes real pentru ţară. Cînd ie vorba, însă, de chestiuni de clasă şi cînd reformele propuse însamnă obijduirea uneia clase, nu partidul conservator poate da concursul său.

C. Sorin

Gratuitatea ajutorului medical
în spitalele Epitropiei

Nu e ceva mai frumos şi mai nobil de cît o operă caritabilă şi nu credem că o ţeară să fie mai bogată în oameni caritabili cari să fi înzestrat'o cu mai multe instituţii de binefacere de cît e Romînia.

Spitalele noastre funcţionează graţie înalţilor donatori şi oamenilor de bine cari din vremuri au vroit să-şi însemneze numele cu o faptă neperitoare, dar de la o vreme încoace filantropia a devenit un rău şi caritatea în loc de a face bine e cauza multor rele.

Poate în totdeauna a fost aşa dar morala circulantă de atunci era altfel—astăzi cel puţin în operele caritabile cari privesc pe bolnavi e constatat că nu numai că nu aduc nici un bine dar fac rău. Bolnavul nu e privit ca un suflet demn de milă ci ca un vrăjmaş restului omenirei şi izolarea lui, vindecarea lui, sunt mai mult operé de preservare a societăţei de a nu se molipsi, de cît de binefacere.

Ori la noi, cu gratuitatea spitalelor, se face un abuz nemai pomenit. Cum donatorii n'au prevăzut că vor beneficia numai acei adevaraţi mizeri şi absolut lipsiţi de mijloace—beneficiază oricine. Atît de sèrviciul medicului, cît şi de medicamentele Epitropiei, poate oricine să se folosească şi asta în văzul tuturor. Şi a trebuit probabil ca abuzurile să fie atît de mari ca Onorabilii Epitropi să decidă ca nici un medicament să nu fie èliberat de farmacia spitalelor la particulari. Am mai susţinut aci că gratuitatèa e un rău şi am ajuns să vedem că şi alţii au constatat-o.

La serviciul consultaţiilor de la Eforie se spune că graţie bunătăţei medicului, un om excelent de altfel, bolnavii se tînguesc cînd e vorba să li se prescrie un medicament şi medicul ca să nu să vază refuzat ajunge a le prescrie medicamente foarte scumpe. Şi cine sunt pretenţioşii? bolnavii cu dare de mînă—celor săraci nici nu le vine rîndul ca să fie examinaţi şi ca să li se prescrie un medicament fie chiar cu un gust neplăcut.

Pentru a remedia acestui rău e un singur mijloc: abolirea sistemului de gratuitate. Toţi vor plăti, dar cum medicul şi farmacistul nu pot decide între cei săraci şi bogaţi, se va pracela ca în Elveţia. Acolo se èliberează tuturor medicamente şi toţi sunt consultaţi gratuit; dar Primăria sau judeţul încasează preţul medicamentelor de la pacient. Ea singura fiind în stare de a şti dacă bolnavul e capabil sau nu de a plăti şi fixează după impozitele pe care îl plătesc pacienţii şi preţul acestor consultaţii.

In modul acesta nu se poate abuza şi acei cu drept săraci pot profita de gratuitate.

CATE-VA NOTE

In mersul turbure al politicei liberale, Huşul continuă să ţină recordul. Oraşul acesta, leagănul unor moravuri politice cu totul speciale, a ajuns acum la o cotitură, care va atrage luarea aminte a furnisorilor de filme pentru cinematografe. Ar fi, în adevăr, foarte interesant, dacă ultima producţiune hilarisată a Huşului—politic ar fi redată pe pînza cinematografului.

Scena ar fi aceasta: la o alegere reuşeşte lista ne-agreată de prefect. Aleşii, confirmaţi de minister, se adună spre a se constitui. In loc să vie prefectul, ca să prezideze solemnitatea constituirei, apare procurorul cu agenţi poliţieneşti. Nouii aleşi sunt luaţi în tăbărceală şi daţi pe uşe afară.

Mai solemnă solemnitate n'a putut avea loc de cît la Huşi, unde stăpînirea, potrivit unui ereditar obicei, lucrează fără de perdea, de şi, la anumite festivităţi familiare, aceeaşi stăpînire îşi procură celebre perdele de la numitul Herşcovici.

Huşul cată să devie o ruşine pentru ţara romînească!

*

Firul telefonic „special" Iaşi-Bucureşti, a fost lovit de un beteşug nou, aşa că a ajuns mai mult fir spitalicesc de cît special.

Beteşugul cel nou n'are încă nume pozitiv. Atît doar se ştie: firul nu mai funcţionează de cît odată la săptămînă.

Se va spune că telefonul acesta a ajuns telefon de jour-fixe. Dar nu este aşa, fiind-că el nu funcţionează la o zi hotărîtă, ci, indiferent de ce anume zi, numai la săptămînă odată.

Peste puţin va ajunge fir lunar, pe urmă trimestrial şi anual.

Domnul Cerkez, inventatorul acestui foarte ridicol fir, este, totuşi, un geniu!

OAMENI ŞI LUCRURI

Intre Frumos şi Bogăţie

A domnit întotdeauna un antagonism între oameni. Pe cînd unii se îmbată de dorinţa de a strînge în mînile lor toate bogăţiile lumei, alţii au căutat în frumos şi în bine mîngîerea lor, dulceaţa vieţei lor.

Dar mai ales în ţările de cîştig şi de afaceri acest antagonism a fost mai pronunţat şi mai puternic. Ţările engleze cari au dat naştere acestor eroi moderni pe miliardari, pe aceşti dascali de energie, au produs şi pe cei mai mari cîntăreţi ai sublimului şi a frumosului.

Am sub ochii mei o statistică a averilor lui Rockfeller şi un volum de poeme a lui Oskar Wilde, traduse în franţuzeşte în ultimul volum al bibliotecei cosmopolite a lui Stock. Ce curioasă diferenţă, ce departare enormă între aceste două comori!

Aci Rockfeler îşi etalează puterea lui neţărmurită de priceperea omenească, dar prinsă în calculele matematice, logice şi reci; dincolo Wilde pune rîndurile sale calde şi frumoase. Rockfeler a încasat de la 1889 până la 1906 de la *Standard-Oil-Trust* numai 10,021,680 dolari, cea ce repartizat îi vine la 27,838 de dolari venit pe zi sau 19 dolari pe minută. O sută de lei pe minută şi sunt oameni cari primesc suma aceasta pe lună.

Şi la această bogăţie insultătoare poetul îşi opune rîndurile sale, bani şi ei, dar bani, cari dau mulţumirea sufletului şi a gîndului.

Are şi el perle pe care nu le poate vinde pe preţul banului şi cari nu îi dau o sută de franci pe minută, dar îi dau mulţumirea de a fi făuritorul lor şi minutele acele sunt tot aşa de scumpe ca şi clipele din viaţa lui Rockfeller! Cine ştie?

Cu ce dispreţ priveşte poetul aceste comori strânse, cu ce puţin entusiasm salută el munca aceasta îngropată în bani şi ce puţin face el caz de gloria strânsă ast-fel:

„Spirit de frumos, rămâi încă o clipă, nu sunt încă morţi adoratorii tăi de altă dată. Mai trăesc încă cîţi-va din acei pe cari strălucirea surâsului tău ce este preferabilă miilor de victorii, chiar dacă nobilele victime căzute la Waterloo s'ar ridica furioase în potriva lor. Rămâi încă, n'au murit toţi!

„Cine pentru tine ar da partea lui de umanitate şi ţi-ar consacra existenţa lor? Eu cel puţin, am făcut aşa! Am făcut din buzele tale hrana mea de toate zilele şi în templele tale am găsit un ast-fel de banchet, că nici odată nu mi-l va putea da acest secol flămînd cu toate doctrinele sale unde atît de mult scepticism, se oferă sub o formă aşa de dogmatică.

„Acolo nu curge nici un Cefis, nici un Hisus. Acolo nu voi găsi nici de cum legile albului Colonos. Nici odată pe colinele noastre nu va creşte maslinul, nici odată pastorul nu va mîna taurul său mugind pe înaltele scări de marmore şi nu se vor vedea prin oraşe tinerile fete aducîndu-ţi rochiile brodate de şafran".

Şi pe cînd Wilde cînta ast-fel frumosul, Rockfelor fratele său, încasa acele sume fabuloase cari l'au ridicat mai sus de un Rege. Şi cine ştie cine e mai mare artist, mai priceput şi mai iubit de oameni? Frumosul sau Bogatul?

I. D.

CÂTEVA CUVINTE
IN CHESTIUNEA ŢĂRĂNEASCA

Mai toţi acei ce au scris în ultima vreme despre chestiunea agrară şi au propus vr'o soluţie problemului, nu erau mînaţi de nici o concepţie economică; erau duşi de şuvoiul întîmplărilor şi propunerile lor îţi făceau impresia strigătului naufragiatului: ajutor; dar ce fel de ajutor era indiferent, scaparea, doar, să vie!

Broşura d-lui Leon L. Ghyca-Dumbrăveni[1]) departe de a fi ticluită pe aceeaşi stare sufletească, e o lucrare rece şi judecată şi autorul pleacă de la o premisă curat economică şi în acelaş timp curat conservatoare. E aşa de rar la noi de a găsi barbaţi politici cari în discuţiile lor să ţie în seamă vederile doctrinare ale partidului! Mai toţi s'avîntă cu uşurinţă susţinînd adeseori lucruri contrarii principiilor partidului din care fac parte.

D. St. Antim în lucrarea sa *Intervenţionism şi tocmelile agricole* a arătat destul de clar cum d. Filipescu declarîndu-se un implacabil vraşmaş al intervenţionizmului nu făcea de cît a aplica vederile şcoalei liberale care a urmat în economia politică vederile şcoalei politice engleze care înscrisese în fruntea ei pe faimosul: *laissez faitre, laissèz passér* al fisiocraţilor.

D. L. Ghica în lucrarea sa urmează o linie de conduită strîns legată de vederile sale politice. Conservator-individualist din şcoala lui Spencer, d. L. Ghica admite întru cît-va intervenţia statului dar atîta cît această intervenţie nu va căşuna intereselor individuale şi nu va periclita jocul liberei concurenţi a forţelor separate.

S'a făcut lucrul acesta pînă azi? S'a lasat ca lupta între individualităţi să fie liberă? Statul a intervenit între raporturile nu atît între capital şi muncă dar între muncitorii ei înşi-şi dîndu-le libertatea de a se manifesta după putere şi inteligenţă? Nu! Pentru autor statul a fost dintr'o parte foarte conservator căci a îngrădit proprietatea ţărănească în anumite legi care o făceau inalienabilă şi forţa pe oameni incapabili de a se ţine de o muncă pe care lăsînd'o ar fi căzut în mîni mai bune şi mai productive, iar din altă parte foarte liberal lăsînd ca exploataţia şi cultura pămîntului să se facă în voia şi înţelepciunea fie-cărui.

Ce a eşit de aci?

„Peste un milion capi de familii spune d. Ghica, au fost declaraţi proprietari *sui generis* asupra unei întinderi de pămînt de 3 jum. milioane hectare. Aceste 3 jum milioane hectare reprezentînd de o dată cu casele, ecaretele proprietarilor lor o sumă de 3 miliarde, au fost lovite prin faptul incapacităţei de a contracta a proprietarilor lor de non valoarea absolută.

Nu e de mirare ca proprietarii aceştia în aseminea condiţiuni, adică lipsiţi prin faptul incapacităţei lor legale de creditul care represintă solvabilitatea lor, să ducă mizeria din care nu pot eşi. Nu 'i de mirare că acea pătură de cinci milioane de suflete să nu fi făcut în această vreme îndelungată nici un progres, —pe cîtă vreme restul de 700,000 de suflete din care jumătate străini, s'au desvoltat devenind singurul factor de progres.

Şi răul e în aceasta:

„Incapacitatea juridică a celor 5 milioane de ţărani loveşte direct proprietăţile lor de non valoare şi tot ce li s'a dat dela 64 încoace precum şi tot ce li s'ar mai da de aci înainte pe aceiaşi bază, nu poate fi un leac la mizeria lor.

Şi d. L. Ghica consecvent cu principiul economiei politice conservatoare individualiste, găseşte soluţia acestei stări în liberarea juridică a acestor pămînturi, „abrogarea deci a articol. din constituţie privitor la inalienabilitatea terenurilor ţărăneşti".

Aiurea libertatea aceasta de a vinde şi cumpăra, de a lucra singur sau prin alţii pămînturile, a rîdicat

1) *Cîte-va cuvinte în chestia ţărănească* de Leon L. Ghyca-Dumbrăveni. Bucureşti Minerva. Preţul unui exemplar 30 bani.

pe ţăran mai sus pe o scară socială, l'au făcut să gîndească, să calculeze venitul şi perderea să aibă în vedere anii de ruină, pe cînd la noi ţăranul a aşteptat vecinic de la stăpînire în anii de secetă. Ori-ce iniţiativă individuală a fost zădărnicită, îi mergeau sau nu îi mergeau afacerile el era legat bucăţei de pămînt, pe care nu o putea nici vinde spre a putea să îşi îndrepte în multe rînduri tot rostul vieţei. Şi cine ştie dacă d. L. Ghica n'are o mare dreptate observînd că mizeria şi înapoerea o datoresc ţăranii faptului de a nu fi intrat nici o dată în lupta pentru existenţă, de a fi rămas în umbră, la adăpostul legilor, protejaţi ca să nu moară de foame, nu însă să se şi dezvolte şi să se rîdice.

Toate neamurile mari din lume sunt acelea la cari există această libertate de acţiune, această lipsă de tutelă politică şi economică. Din lupta de individualităţi, din ciocnirea de sentimente şi interese, esă progresul şi stimulul pentru muncă.

Bine înţeles acei ce nu pot concepe statul de cît ca coconu Leonida un fel de patron care plăteşte tuturor lefuri grase şi la termen, nu pot pricepe că se poate lăsa ţărănimea pe seama ei. Ignorantă, leneşă, lipsită de voinţă şi iniţiativă—ea îşi va aliena averile, pămîntul, imediat ce o lege îi va permite aceasta.

D. L. Ghyca s'a aşteptat la ast-fel de observaţii şi răspunsul său e acesta:

„In afară de aceasta, cînd ni se spune că ţăranul ş'ar vinde pămîntul şi casa, să ni se permită nouă, care trăim de 20 ani la ţară, să nu o credem. In ziua cînd va şti că dacă va vinde pămîntul şi casa lui sunt bine vîndute, nu le va mai vinde, mai ales că le va putea hipoteca în condiţiuni uşoare; fiindu-i lesne să plătească pentru o sumă care produce mai mult de cît 5 la sută în mînile lui, rata ce îi se cere.

„Dacă cu toate acestea se vor întîmpla pe ici colo vînzări, ele vor fi excepţionale; ţăranul nostru ca şi ori care e prea iubitor al pămîntului ca să îl vîndă pentru ori-ce fleac, în tot cazul chiar acele excepţiuni nu se vor ivi de cît printre ţăranii proprietari a 10—20 prăjini pe care ei nu pot trăi; aceşti ţarani vor deveni uvrieri agricoli, servitori, meseriaşi la oraşe, deci mult mai folositori de cît azi locuri ocupate până acum de străini".

Cum cumpărarea se va face de către romîni nu e nici o primejdie şi xenofobii nu vor vedea nimic rău. In modul acesta se va face o selecţie. E posibil că nu toţi ţaranii noştri or fi ticluiţi pentru plugărie şi vor găsi în industria care începe să se desvolte menirea lor, iar cei rămaşi vor face ca pămîntul ce îl ocupă să producă şi mai bine şi mai mult.

*
* *

D. L. Ghyca atinge în cele l'alte părţi ale broşurei lucruri tot aşa de interesante dar neapărat pe cît de originală pe atît de logică soluţia pe care o propune autorul acestei broşuri în privinţa proprietăţei ţărăneşti. Bine înţeles d. Ghyca continuă a rămîne consecvent vederilor sale nepropunînd nici o reformă imediată care n'ar însemna de cît ruina noastră economică şi înapoerea noastră socială.

Dr. I. Duscian

Potrivit nouei legi a procedurei electorale, listele electorale se întocmesc de trinale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor, pentru orice lămurire electorală, în fiecare zi dela oarele 5—7 p. m.

Raportul Mitropolitului

Pe creştini i-am îndemnat: Să crează în Dumnezeu, căci El este Părintele nostru Ceresc şi Atot Puternic dela care noi toţi aşteptăm sănătate, milă şi ajutor în viaţă şi în nevoile noastre pămîntene de toate zilele; să vie la biserică Duminicele şi serbătorile şi să asculte în pace şi linişte sufletească învăţăturile sfintei Evanghelii şi ale Cărţilor Sfinţilor Părinţi ai bisericei—cari toate s'au scris pentru noi şi a noastră mîntuire.

Domnul Nostru Isus Christos, Fiul şi Cuvîntul lui Dumnezeu, s'a pogorît din Cer pre pămînt, numai şi numai ca să ne înveţe pe noi adevărata cinstire de Dumnezeu, dragostea către aproapele şi nădejdea în viaţa cealaltă, unde are să ni să răsplătească cu dreptate după faptele noastre.

De aceia şi noi oamenii, sîntem datori să vieţuim pe pămînt şi să trăim între noi ca fraţii în Domnul Hristos şi ca fii ai unuia şi aceluiaşi Părinte, Carele este în Ceriuri şi cunoaşte inima noastră şi vede toate mişcările vieţei noastre.

I-am sfătuit apoi să-şi iubească femeia, să-şi crească copiii în frica de Dumnezeu şi ruşine de oameni; să-i trimită la şcoală şi să-i hrănească cum trebue, pentru ca să crească şi să ajungă a fi oameni luminaţi, întregi la minte şi sănătoşi.

Să se ferească de beţie, de minciună, de hoţie şi de lene, pentru că ele sînt viţiuri blestemate, adecă păcate mari şi urîte înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Ele strică pe nesimţite pe om, înjoseşte în el chipul cel frumos cu care l-a împodobit Făcătorul Său şi-l opreşte să înainteze pe calea cea bună şi cinstită în viaţa aceasta; iar în cealaltă îl lipseşte de viaţa cea vecinică, care ni s'a făgăduit de la întemeerea lumii.

Casele şi cuprinsul lor să le ţie curate şi bine acoperite şi aerisite ca să nu vatăme sănătatea şi să scurteze viaţa celor ce le locuesc.

Vitele să le îngrijească de aproape, pentru că ele ne sînt date de Dumnezeu, ca să ne ajute şi să ne înlesnească la munca cîmpului şi la nevoile vieţii noastre pămîntene; căci, cine nu are milă de dobitoace, acela arată că este om rău la inimă şi nu are frică de Dumnezeu. Un aseminea om nu merită să se numească om, ci neom, adică fiară selbatecă şi spurcată pe care Dumnezeu o va pedepsi fără întîrziere.

Să muncească cu credinţa în Dumnezeu şi la vreme, pămîntul ce-l are; iar agonisinţa ce va căpăta din vinderea productelor, să o păstreze cu sfinţenie,, legînd'o în zece noduri, pentru că ea ne este de folos mare şi ne trebue la hrana familiei, la creşterea copiilor, la vremuri de lipsă, la nevoile vieţei şi la bătrâneţe, când slăbeşte vârtutea şi puterile noastre trupeşti.

Să se lase de răul obicei de până acum de a sămăna popuşoi prin ogrăzile sau curţile caselor, căci nu le este de nici un folos din pricina stricăciunei cânilor, a porcilor, vitelor şi păsărilor casnice.

Aceste ogrăzi, să se îngrădească, să se are, şi să se samene în ele ceapă, usturoi, cartofi, varză, linte şi toate legumele şi verdeţurile care sînt de neapărată trebuinţă pentru hrana de toate zilele.

Să se supună cu Sfinţenia legilor ţării şi să respecte cu toată inima autorităţile ori de ce fel ar fi ele, pentru că sînt întocmite şi aşezate toate, numai spre folosul nostru ca că ne asigure, nouă tuturor, buna vieţuire, drepturile şi datoriile ce fie-care din noi are ca om în societate.

Să-şi aducă aminte ziua şi noaptea de Majestatea Sa Regele nostru Carol I, ca şi de întreaga noastră familie regală, pentru că Majestatea Sa Regele, fiind din fire bun şi înţelept şi-a închinat toată viaţa Sa, scumpei noastre ţări şi veghiază şi lucrează cu neadormire şi fără preget pentru binele şi fericirea neamului nostru românesc.

Să se ferească ca de duhul cel rău de acei oameni stricaţi cari fiind leneşi, răi şi lipsiţi de mijloacele de trai, aleargă pe la ţară şi cutrieră satele, ca să amăgească şi să înşale cu vorbe viclene şi făgăduieli criminale simplitatea şi nepriceperea lor; pentru-că toată fericirea omului pe pămînt nu vine de cît numai din Credinţa în Dumnezeu care ne dă sănătate şi minte, şi din munca dreaptă şi stăruitoare ce facem cu braţele şi fiinţa noastră.

Le-am mai spus creştinilor că dela Dumnezeu, şi numai de la El, şi de la munca voastră puteţi dobîndi bunul trai zilnic şi fericirea în această viaţă.

Cînd aceste sfaturi vor fi ascultate, şi făptuite fără abatere, atunci darul lui Dumnezeu se va pogorî în inima fie-căruia din noi, ca să o încălzească şi înputernicească în calea acestei vieţi pămîntene şi în cîştigarea celei viitoare, pentru care am fost făcuţi de Dumnezeu.

Iată, Domnule Ministru, în rezumat sfaturile şi îndemnurile ce am dat fiilor mei duhovniceşti în aceste 25 de zile ale vizitelor mele canonice.

Cu această ocaziune şi de prin aceste meleaguri pe unde bătrînii nu-şi amintesc să fi auzit că vre-odată ar fi trecut pe acolo vre-un Mitropolit, smerenia mea, am asistat la tedeumurile făcute în bisericile din parochiile: Ostopceni, Bobuleşti, Targul şi Satul Ştefăneşti, Dorneşti şi Mihălăşeni, după cum cunoaşteţi aceasta din telegrama ce V'am trimis în ziua de 30 August, a. c., din acest din urmă sat atît Domniei Voastre, precum şi Domnului Ministru de Interne şi Domnului Prim-Ministru, pentru aniversarea „luărei Griviţei" şi ca să se ştie unde mă aflu şi ce fac.

In ziua de 1 Septembrie începutul indicţionului—adică al începutului anului nou bisericesc, am dat telegramă şi Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Primat D. D. Iosif, care după înturnarea Sa din străinătate, mi-a răspuns în ziua de 11 curent, mulţumindu-mi de felicitările trimise.

In tot cursul lor am fost însoţit de Şeful cancelariei Mitropolitane, de Protoereii respectivi, de Arhidiacon şi servitorul meu, cari toţi s'au ostenit mult cu mine şi s'au stricat hainele după ei, pentru ca să mă ajute în această călătorie, pot zice evangelică şi apostolică.

Dacă nici lor nu se cuvine vre-o plată atunci rog pe Dumnezeu să-i bine cuvinteze şi să-i întărească cu harul Său ceresc.

Trăsurele în număr de patru ce am întrebuinţat în zilele de la 26 August şi până la 8 Septembrie curent mi-a fost date de administ. jud. Botoşani, care m-a însoţit pretutindenea şi a căutat prin toate mijloacele să-mi îndulcească aceste zile grele pentru mine, care ştiţi că sunt slăbănogit de boală şi de amărăciunele ce-mi dă purtarea acestei sarcine duhovniceşti şi împlinirea, pe cât este cu putinţă a datoriilor mele păstorale în aceasta de Dumnezeu păzită Eparhie a Moldovei şi Sucevei.

Aduc mulţumiri domnilor prefecţi de Suceava şi Botoşani şi las la o parte pe cel de Neamtz, cari urmînd tradiţia predecesorilor Domniei-Sale din toate vremile şi de toate sentimentele, să mulţumeşte să mi trimită tocmai adoua zi pe Inspectorul Comunal. Cred toate numai de mântuială, sau ca să iea parte cu amicii Domniei-Sale în număr mare, la masa ce mi se dă la monastirele Neamtz Agapia şi Varatec când mă duc acolo, pentru hramurile acelor monastiri.

Rog pe Dumnezeu cel a tot puternic ca să răsplătească cu harul său cel ceresc familielor V. Isăcescu dela Ionăşeni, fraţii Goilav de la Ringhileşti, fraţii G. N. şi Gr. Urseanu de la Mihălăşeni, I. Mavrocordat de la Dângeni, Ioan Jianu dela Ungureni şi N. Enăşescu din oraşul Botoşani, pentru ostenelile ce şi-au dat cu mine şi suita mea, ca să mă primească şi ospăteze creştineşte şi cu toată cinstea în casele Domniilor lor blagoslovite de Dumnezeu.

Primiţi vă rugăm Domnule Ministru, încredinţarea deosebitei noastre consideraţiuni şi Arhieasca bine cuvîntare.

(ss) **Partenie Arhiepiscop şi Mitropolitul Moldovei şi Sucevei**

Şef Cancelar (ss) *Ec. St. Ionescu*

Pentru confor. Ec. Al. Şerban.

Litere-Ştiinţe-Arte

La deschiderea cursurilor de Belle-Arte a vorbit d. C. Bălăcescu, cunoscutul sculptor şi profesor acestei şcoli. Regretăm că din îngrămădirea de materie nu putem da *în extenso* cuvîntarea caldă şi entuziastă a distinsului profesor, totuşi vom reproduce cîte-va părţi care arată idealul artistic care călăuzeşte pe d. Bălăcescu în menirea sa de îndrumător al tinerimei.

„Artele plastice spune dînsu, lsînt cel mai bun, cel mai eficace mijloc pentru a forma educaţia unui popor pentru că ele, fiind rod nu atît al talentului artistului, cît al *simţului* lui de bine, de drept şi de frumos, grăesc de-a dreptul sufletului omului, îl învaţă să iubească binele, frumosul şi dreptatea, *îi sugerează* aceste sentimente, fără ca să'i mai obosească judecata, adică puterea de a deosebi ceea ce e bine şi rău, ceea ce trebue şi ceea ce nu trebue să iubească şi să urmeze".

Vorbind de moartea lui Grigorescu spune „că a fost unul din eroi artei noastre şi datoria noastră e să venerăm memoria acestor eroi, să'i imităm şi să căutăm a urma calea urmată de el, calea frumosului, a patriotismului şi a binelui".

Patriot sincer dar ne şovinist, d. Bălăcescu sfătueşte pe elevii săi, de a fi stimulaţi la muncă de un sfînt şi mare sentiment: sentimentul patriotic, dar nu trebuesc elevii a căuta doar în limitele ţărei lor toată măreţia artei şi sfătueşte a căuta şi dincolo de frontiere izvorul de inspiraţie.

D. Bălăcescu crede că va reuşi în anul acesta a-şi duce elevii în Italia leagănul sfînt al artei spre a vedea cea ce patriotismul şi frumosul unit au putut face. Impedecată în sforţarea ei spre mai frumos şi mai nobil de mici intrigi şi cancanuri, şcoala de Belle-arte din Iaşi a putut prin cîteva schimbări bine făcute, să se elibereze de aceste spirite înguste şi să apuce de azi înainte calea adevăratei arte".

Cuvîntarea d-lui Bălăcescu va găsi în toţi doritorii de a vedea şi la Iaşi rîdicîndu-se Arta la înălţimea sa, tronînd alături cu toate celelalte sforţări culturale făcute, o aprobare, iar lupta ce întreprinde şcoala sub noua direcţie spirituală încuviinţarea unanimă.

Informaţii

Eri la oarele 12, cu No, 7853, s'a înregistrat la Creditul Rural demisia d-lui Kalinderu din consiliu de administraţie.

Prin urmare minte pamfletul „Secolul" cînd îndrăzneşte să desmintă informaţia noastră de alaltăeri despre demisia unui personagiu ca d. Kalinderu, în semn de protestare contra unei ruşinoase stări de lucruri care nu poate aduce de cît pagubă importantei instituţii.

—

Se ştie că acum cîte-va zile a încetat din viaţă fostul conductor la tramvai Gr. Baciu, a cărui înmormîntare a avut loc alalta-eri.

Aflăm că parchetul a primit un denunţ prin care se spune că moartea numitului conductor n'ar fi fost naturală, ci că ar fi fost otrăvit.

S'a orînduit o anchetă.

—

Nimeni nu poate tăgădui că actuala epitropie a casei Sf. Spiridon, nu lucrează pentru bunul mers al instituţiei.

Dovada cea mai bună, ne-o dă hotărîrea luată chiar zilele acestea de d. C. B. Pennescu, de a cumpăra un automobil al casei!

Ce rost are automobilul pentru spitalul Sf. Spiridon?

—

Tribunalul secţia II-a judecase acum cîte-va zile procesul intentat de d. Zotta, contra d lui Alex. Sturza, care era acuzat că mergînd cu trăsura în fuga cailor pe strada Golia, a dat peste trăsura în care se afla d-na Zotta cu un copilaş, răsturnînd'o. Copilaşul în urma leziunelor capatate a încetat din viaţă. D. Zotta cerea 100000 lei despăgubiri.

Tribunalul a condamnat pe d. Sturza numai la 500 lei despăgubiri.

Procurorul a făcut însă apel contra sentinţei tribunalului.

—

Prefectura de judeţ a înaintat ministerului de interne un tablou de străinii care au fost expulzaţi de prin comunele rurale, până în prezent.

—

La 3 Octombrie se va începe inspectarea şi clasarea animalelor şi trăsurilor din localitate.

Această operaţie va dura pînă la 24 Noembrie a. c.

—

Distinsul nostru fruntaş d. C. Cantacuzino—Paşcanu deplînge moartea mătuşei sale, doamna Irina Arghiropulo, o femee de inimă şi de elită, care a decedat la 25 c.

Inmormîntarea regretatei se va face mîine la moşia Costişa, din judeţul Neamţ.

Luăm vie p rte la acest doliu.

—

D-na Domnica Lunei a fost numită moaşă în comuna Brăeşti, în locul d-nei Profira Gheorghiu, demisionată.

—

Şcoala israelită-română din Podu-Iloaia a fost autorizată de către Ministerul Cultelor şi instrucţiunei publice de a funcţiona pe numele d-lui dr. Jaques Margoches.

—

Sergentul Onescu Gheorghe, din compania jandarmilor rurali Iaşi, a fost transferat la compania Suceava.

—

Alaltă-eri s'au început cursurile şcoalei de moaşe, de pe lângă institutul Gregorian, din localitate.

—

D. dr. A. Steuermann, excelentul nostru redactor literar, a fost dureros lovit în una din cele mai scumpe afecţiuni ale sale prin decesul părintelui său.

Sîntem alături de distinsul nostru colaborator în marea sa durere.

—

D. C. Hamangiu, procuror la curtea de Apel din Iaşi, va suplini pe d. C. Stere la catedra de Drept constituţional de la facultatea din Iaşi.

—

DIVERSE

— Epidemia de scarlatină care bîntuia în comuna Galata, s'a stins cu desevârşire.

— Comerciantul Adolf Herşcu din strada Ştefan-cel-Mare, a reclamat poliţiei că băiatul Avram Cohn, încasînd o sumă de bani în numele său, a dispărut.

— Croitorul Zeida Goldştein, din str. Ghyka-Vodă No. 57, umblând aseară cu o lampă aprinsă, a scapat'o din mână şi luând foc s'au aprins toate lucrurile din casă.

Cu mare greutate focul a fost stins.

Cronica teatrală

Vînt de Primăvară, operetă în trei acte.
Fire de artist, operetă în trei acte.

Trupa de operete de sub direcţia d-lui C. Grigoriu îşi urmează representaţiile pe scena din sala „Coloseului Regal".

Am promis că voi reveni asupra acestor spectacole şi că mă voi ocupa, în special, de acei artişti pe cari, spaţiul restrîns al cronicei trecute, m'a silit să-i trec cu vederea; printre aceştia se afla doamna *Elena Leonard*, un prim element al trupei d-lui Grigoriu, şi d. *M. Ştefănescu*.

Doamna *Elena Leonard* a ţinut, în primele două spestacole ale trupei, role fără prea mare importanţă,—*des bouts de rôle* ca să întrebuinţez un termen cunoscut în limbagiul artistic al teatrului francez; —iar în *Vînt de Primăvară*, d-sa ni s'a prezintat într'un prim rol, asupra căruia mă voi opri în deosebi—rolul *Hany*.

Ei bine, cu toate că d-na Leonard e o artistă de oare-care merit, totu-şi d-sa nu a isbutit să ne redea în toată strălucirea lui, caracterul extrem de vioi al subretei aceştia, nu a reuşit să ne redee aşa cum ar fi trebuit pe globia şi plina de viaţă „Hany"; — cu alte cuvinte, d-na Leonard nu a ştiut să se întrupeze aşa fel n rolul acesta, nu a ştiut să-şi apropie n aşa chip personalitatea acestei subrete în cît să poată învinge stavila ce i-o opunea temperamentul d-sale artistic aproape absolut opus temperamentului, firei şi felului de a fi a personagiului ce avea să interpreteze. Şi tocmai aceasta e cauza că nu a reuşit să ne redea de cît în parte şi în anumite scene, numai cîte-va trăsături care se apropiau mai mult de nota justă a caracterului lui „Hany". Deosebirei aceştia dintre temperamentul d-sale artistic, care nu întră de loc în genul acesta de role, şi temperamentul personagiului ce avea să întrupeze pe scenă, datoreşte d-sa un succes parţial numai.

După mine unul, şi cred că nu mă înşel, mi se pare că altul cu totul ar fi genul în care ar trebui să se menţină d-na Leonard; şi, în genul acesta, ar intra rolele care reclamă mai puţină vioiciune şi mai puţină viaţă de cît Hany, rolele de „poseuse", personagiile caracterizate printr'o răceală şi mîndrie născută. Genul acesta, după părerea mea, ar conveni admirabil d-nei Leonard, fiind-că s'ar potrivi cu firea d-sale, cu tot felul d-sale de a fi; cu un cuvînt, pentru că acest gen de role convine temperamentului d-sale artistic.

Şi cred că nu spun o noutate cînd afirm că, un artist sau artistă, ori cît de talentată ar fi, ori cîte dispoziţii naturale ar avea şi ori cît le-ar fi perfecţionat aceste dispoziţii printr'o şcoală serioasă, nu va putea avea cu toate aceste, nici odată succesul dorit, dacă va aborda role cari nu convin temperamentului său artistic.

Acesta e şi cazul cu d-na Leonard, care e o artistă căreia nu-i lipseşte nici temperament artistic şi nici dispoziţii, dar a avut neşansa să încerce un gen care nu-i convine prea mult. Aşteptăm pe d-na Leonard în alte role şi, sperăm că ne va da prilejul să-i răsplătim cu laude observaţiile nu tocmai bine voitoare de azi.

D. *M. Stefănescu* a avut de luptat, în „Vînt de Primăvară", cu impresiile lăsate de Niculescu Buzeu, impresii de cari ne-am reamintit *„acum, îndată, momentan"* ce d. Ştefănescu a apărut în rolul chelnerului. D-sa a copiat, în unele scene, pe Niculescu Buzeu, dar, cum se întîmplă mai totdeauna, copia ne-a făcut să ne reamintim şi mai mult de original. Şi după cum în pictură copia unui tablou celebru, ori cît de bine ar fi ea executată, nu va echivala nici-odată originalul, tot ast-fel şi în teatru, cînd copiez pe altul, nu ai să isbuteşti nici-odată să te ridici pînă la perfecţia celui imitat. Şi iarăşi după cum în pictură copia e un gen condamnat de marii maeştri, tot aşa şi în teatru, imitaţia a fost vecinic criticată. Cînd joci un rol, care înaintea ta a fost jucat la perfecţie de un alt artist, meşteşugul şi meritul cel mare este să aduci în interpretare o notă originală, o notă a ta personală. In cazul acesta, chiar dacă nu eşti la înălţimea predecesorului, ai marele avantaj de a putea spune că ai dat personagiului ce represinţi o interpretare a ta proprie care, chiar dacă nu este în nota adevărată a rolului, interpretată însă cum o înţelegi d-ta şi judecată ca atare, ar însemna totuşi un succes personal. Aceste sunt observaţiile ce aveam de făcut d-lui Stefănescu şi cred că pe viitor, îi vor servi, dacă va ţine seamă de ele.

*

Aseară s'a representat pentru prima dată opereta în trei acte *Fire de artist*, cu muzica de Eysler.

Am ascultat'o cu multă plăcere, pentru că are o muzică frumoasă, muzică care desmeardă plăcut urechea. Finalul actului II şi actul al treilea, în special, a plăcut foarte mult.

Din opereta aceasta nu a lipsit nici d. Maximilian, nici d. Ciucurete, nici d. Carrussy şi nici d. Leonard; cu alte cuvinte artiştii primi ai trupei în complect cuartet, fapt căruia, de altfel, se datoreşte succesul de aseară, succes care asigură operetei *Fire de artist* încă câteva reprezentaţii la noi. Multe părţi au fost bizate, iar aplauze călduroase au subliniat, după fiecare act, căderea cortinei.

D. *Maximilian* a făcut aseară o creaţie, pentru care, ori cîte laude i-aşi aduce, nici nu l'aşi răsplăti în de ajuns şi nici nu aşi exagera. A caracterizat atît de bine personagiul ce întrepreta, a păstrat cu atîta artă nota justă a rolului în tot timpul desfăşurărei acţiunei şi a subliniat cu atîta pricepere fineţele acestui personagiu, în cît a isbutit să dea iluzia realităţei. Şi în teatru acesta e secretul cel mare. Actor bun e acela care te face pe tine, spectator, să faci abstracţie de persoana artistului şi să nu vezi de cât personagiul pe care acesta îl reprezintă, să trăeşti din sala de spectacol viaţa pe care dînsul o trăeşte pe scenă. Şi dl. Maximilian a ştiut să se încărneze bine în artistul d-sale de aseară, a ştiut să'şi apropie firea de artist a celuilalt artist pe care Stein şi Lindau l'au pus în opereta d-lor.

In general, spectacolul de aseară un bun spectacol de ansamblu, cu mici rezerve care am de făcut asupra jocului de scenă al d-rei Florica Florescu şi despre care voi vorbi la o reluare.

Cronica care va urma o rezerv numai d-lor Bejenaru, Ciucurete, Carrussy şi Leonard, cu promisiunea de a mă ocupa de fiecare în parte pentru că li se cuvine o deosebită atenţie.

Şi ca să termin, am o notă bună pentru coruri şi o alta foarte bună pentru orchestră şi, în deosebi, pentru maestrul Frank, şeful de orchestră.

Mircea Aldea

Ultime informaţii

Peste cîte-va zile va apare primul volum al discursurilor politice ale d-lui P. P. Carp, şeful partidului conservator.

Publicarea acestor discursuri se face sub direcţiunea d-nului Hîrsu, conservatorul Fondaţiunei universitare Carol I.

In cursul septămînei viitoare Banca Naţională va rîdica scontul la 7 jum. la sută.

Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ, că s'a revocat ordinul de expulzare al lui I. Golişteanu şi că i se permite rămînerea în ţară, cît timp va dispune de mijloace.

Un anume Moise Casapu, măcelar din Iaşi, venind Duminică în Podul-Iloaie pentru a cumpara nişte vite, a perdut în iarmaroc suma de 2300 lei. Avizîndu-se imediat secţia de jandarmi din localitate, aceştia au început cercetările. Banii au fost găsiţi la Lupu Sin Avram şi la 2 săteni din Totoeşti, care găsindu-i i-au împărţit între ei. Aceştia au fost arestaţi iar banii restituiţi păgubaşului.

D. loct. Gh. Asaki a intentat proces prefecturei jud. Iaşi pentru plata sumei de 20550 lei, chiria pe timp de 15 ani de zile pentru localul unde se află secţia de jandarmi din Podul-Iloaie. Această clădire este lăsată d-lui locot. Gh. Asaki de către defuncta sa mumă Ecat. Asaki.

Vorbeam eri de o inspecţie a d-lui epitrop C. Pennescu la biuroul primirei.

D. Pennescu a făcut eri şi o inspecţie la farmacia spitalului, unde se zice că ar fi găsit oare-care nereguli.

S'a dispus ca pe viitor să nu se mai dea medicamente gratuite funcţionarilor casei.

Măsura este cît nu se poate mai nedreaptă şi nu ştim întru cît acordarea medicamentelor în mod gratuit funcţionarilor, a fi contribuit la neregulele găsite de d. Penneseu.

D. N. Iorga a închiriat o casă în Tataraşi, vis-a-vis de comisia V-a, pentru a înfiinţa acolo o bibliotecă.

D-sa va veni în ziua de 1 Octombrie în localitate, spre a face instalarea bibliotecei.

Consiliul de higienă a fixat ziua de 29 Septembrie pentru examenul de anul I de farmacie a elevei Elena Andreescu.

Comisiunea se va întruni spre examinare în acea zi, la farmacia d-lui Werner.

D. loct-colonel Călinescu, comandantul regimentului 8 calaraşi din Botoşani, va fi numit, pe ziua de 1 Octombre, inspector al jandarmeriei rurale în locul d-lui loct-colonel Mirinescu, care va fi rechemat în cadrele active ale armatei.

Mai multe ziare au publicat ştirea că la Huşi ar fi avut loc scene sălbatice cu prilejul constituirea consiliului comunal de acolo.

Miraţi de faptul, că corespondentul nostru nu ne-a scris nimic în această privinţă, am cerut lămuriri acestuia. Corespondentul nostru ne telefonează, că ştirile publicate de ziare sunt cu desevîrşire lipsite de temeiu întru cît noul consiliu se întruneşte, spre constituire, abia astă-zi Mercuri, la orele 4.

Solemnitatea constituirei, în lipsa prefectului, aflător în Bucureşti, va fi presidată de d. I. Atanasiu, directorul prefecturei.

Ministerul de intrne a luat dispoziţia ca pe viitor să nu mai dea curs cererilor foştilor şi actualilor intendenţi de spitale rurale, de a li se elibera garanţiile lor, dacă acele cereri nu vor fi însoţite de decisiunile Inaltei Curţi de conturi, prin care să se constate cercetarea gestiunilor de la spitalele, pe unde au funcţionat.

Luni 1 Octombrie, se va deschide la Roman sesiunea de toamnă a Curţei cu Juri.

Curtea va fi presidată de d. D. Porfiriu, membru al Curţei de Apel din Iaşi.

Eri s'au închis înscrierile la concursul pentru catedra de istoria antică şi modernă de la facultatea din Iaşi.

Sunt 2 candidaţi: d. I. Ursu, profesor şi Marin Dimitrescu, directorul liceului Lazar din Bucureşti.

D. căpitan Tăutu din infanterie va demisiona din armată spre a primi un important post particular.

D. Hipolit Mîrzescu a fost telegrafic delegat să facă parte din curtea cu juri din Vaslui, în locul d-lui Vincler.

Parchetul general a făcut apel a minima în contra sentinţei tribunalului s. II în procesul Sturza, acuzat de omor prin imprudenţă.

Un început de incendiu s'a declarat astă-noapte la orele 12 în strada Muzelor No. 38 la locuinţa femeei Maria Cavaci. Sosind pompierii focul a fost localizat. Se crede că el ar fi luat naştere din cauza neglijenţei hornarilor cari cu puţin înainte curăţise hogeagul.

Prefectura de judeţ a intervenit către societatea pentru ajutorarea incendiaţilor şi inundaţilor, de a ajuta pe locuitorii D. şi Ioan Hanciuc din comuna Epureni, ale căror case au fost distruse de incendiu şi care au ramas pe drumuri împreună cu familiile lor.

Eri a fost eliberat din penitenciar Moise Şoil, din Botoşani, care erd bănuit a fi autorul unui furt comis în acel oraş.

Cercetările dovedind nevinovăţia, Şoil a fost pus în libertate.

Cei doi complici ai factoruîui Gh. Costăchescu, cîrciumarul Câmpeanu din Paşcani şi Lupu Herşcu, care se află depuşi la penitenciar, au cerut eliberarea lor pe cauţiune.

D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, s'a reîntors aseară din Paşcani, unde a supraveghiat manevrele parţiale.

Un mare incendiu a fost alaltă-eri pe moşia Soloneşti, com. Bivolari.

Flacările au distrus complect o gireadă de grîu, şi o batoză, proprietatea d-lui V. Manisale, arendaşul moşiei precum şi o locuinţă.

Grîul era asigurat la societatea „Generala" pentru suma de 2100 lei iar batoza la „Naţionala", pentru 5000 lei.

In total pagubele au fost evaluate la suma de 12975 lei.

Focul a fost pus de rău-făcători şi autorităţile comunale din Bivolari fac cercetări pentru aflarea lor.

După cît se spune focul ar fi fost pus de sătenii din acea localitate printre care spiritele încă nu sunt liniştite.

Ştiri şcolare. — D. N. Postol, a fost numit învăţător la şcoala din com. Brăeşti jud. Iaşi.

— D-na Elena Cemarnescu, institutoare la şcoala primară „Al. Lambrior", a obţinut un concendiu de două luni de zile.

— Revizoratul şcolar a trimes o circulară învăţătorilor prin care le pune în vedere că libretele şcolare sunt obligatoare.

— Primăria a distribuit 244 părechi de cisme şi 116 paltoane, la elevii saraci şi 116 părechi de cisme şi 57 paltoane la elevele sarace.

O nenorocire s'a întîmplat aseară la bariera Ţuţora.

Gh. Verdeş conducea o căruţă a serviciului vidanjelor, şi în dreptul barierei Ţuţora căruţa s'a răsturnat, Verdeş a căzut sub roate şi a fost strivit.

Cadavrul a fost transportat la morga spitalului Sf. Spiridon.

Vineri trupa de operete a d-lui Grigoriu va da *Curse-Gratare* cu d. Ciucurette în rolul lui Pfefercoru, iar Duminică „Vagabonzii". D. Ciucurette va juca rolul aprodului Crampus.

Cetitorii noştri au observat de sigur că am întrodus o schimbare în ce priveşte foiţa ziarului.

In locul traducerilor obicinuite am aranjat ast-fel în cît în fie-care foiţă va coprinde un articol de activitate în viaţa noastră socială şi artistică.

De aseminea la aceiaşi rubrică cetitorii vor găsi recenzii muzicale şi dramatice de la diferitele spectacole ce vor avea loc în sezonul teatral ce vine.

D. A. D. Xenopol pleacă astă-zi la Bucureşti. Ilustrul savant va face mîine o importantă comunicare Academiei.

Membrii Senatului universitar au fost convocaţi pentru astă-zi, Mercuri, ora 4.

Ordinea zilei: chestia rectoratului.

Din Răducăneni ni se telefoniază că astă-zi, la ora 3. s'a făcut acolo înmormîntarea tatălui d-lui doctor Steuerman, excelentul nostru redactor literar.

D. Alex. Stavrat, oficiant din localitate a fost transferat ca diriginte al oficiului poştal, din Negreşti.

Din Galaţi ni se comunică că la 30 a. c. va avea loc în acelaş oraş căsătoria d-rei Sofia Antoniu cu d. inginer Dimitrie Th. Mandrea.

Toate urările de fericire nouei perechi.

Intrunirea de la clubul Conservator

Comitetul executiv.—Cuvântarea d-lui Bădăreu.—Doctoratul în drept numai la Iaşi.—Infiinţarea doctoratului în drept numai la Bucureşti.—Haret şi Iaşii.—Mijloacele de luptă.—Alte cuvântări şi măsuri de luptă.—Declaraţia generalului Scheleti.

Potrivit convocării făcute prin ziar membrii comitetului executiv al partidului conservator au fost convocaţi de vicepreşedintele Clubului dl. A. A. Bădăreu eri Marţi la orele 10 din zi. Fiind ceasul nepotrivit mai ales pentru mulţi membri profesori universitari, s'a sorocit ca întrunirea să fie la orele 5 p. m.

Au luat parte la întrunire următorii membri din comitet: Antonescu Teohari, Antoniu Lascar, N. V. Botez, Gh. Botez, Dr. Gh. Bogdan, A A. Bădăreu, C. Chirilă, N. Cananău, N. Corjescu, Filip Ciorapciu, Gh. Dobias, Gh. Dimachi, A. Dabija, I. Ghica, Gh. Ghibănescu, Drag. Hurmuzescu, Eug. Herovanu, Gh. Lascar, Eug. Melik, St. A. Negruţi, C. L. Negruţi, I. V. Praja, Dr. Riegler, V. I. Radu, Lascar Roseti, General Scheleti, Dr. S. Socor, Gh. D. Şerban, D. Zarifopol, I. Zarifopol, A. D. Xenopol.

Dl. *Alex. A. Bădărău* desvoltă chestia; face istoricul luptelor pentru doctoratul în drept. Aminteşte de legea d-lui Disescu, care prevedea doctoratul în drept şi la Iaşi. Explică de ce ar trebui ca acest doctorat în drept să fie numai la Iaşi, căci la Bucureşti facultatea de drept a ipertrofiat universitatea (2600 studenţi în drept faţă cu 4100 studenţi peste tot), ceea ce nu e nicăiri în Europa. Prin neînfiinţarea doctoratului în drept la Iaşi se ştirbeşte şi ciunteşte cultura Universitară Ieşană, va fi indirect o lovire întregului învăţământ secundar din Iaşi, se va lovi Moldova şi deci datoria e de a începe lupta. Schiţază apoi o serie de măsuri: mişcarea profesorilor universitari şi secundari; activitatea partidului prin întruniri la club, prin presă, interesarea societăţei Ieşane prin întruniri publice. In fine, ca membri ai parlamentului, o provocare la consfătuire a tuturor reprezentanţilor Iaşilor cari nu credem a fi în divergenţă de vederi cu noi, întru cât cu toţii au fost angajaţi în această chestie şi chiar sînt declaraţiile formale ale unora din fruntaşii liberali.

Cu acest prilej anunţă că clubul îşi reîncepe activitatea sa politică pe ziua de 30 Sept, Duminică, când va fi prima întrunire generală a întregului partid.

Dl. *A. D. Xenopol* crede că e bine să se lase pasul întâiu Universităţei. Să se provoace o întrunire a senatului universitar şi apoi a întregului corp profesoral şi să se supună chestia, mai ales că la 5 Oct. e şi alegerea de rector şi să se lege această chestiune cu alegerea rectorului şi apoi *să succeadă* celelalte mijloace.

In acest înţeles vorbeşte şi d. dr. *Drag. Hurmuzescu* care însă crede că se poate face o acţiune simultană şi paralelă; Dr. *Gh. Bogdan* arată că fiind unul din membrii senatului Universitar va profita de cea întâi întrunire care este chiar mâne Mercuri pentru a face ca însuşi rectoratul Universităţii să provoace întrunirea întregului colegiu universitar.

D. *Gh. Botez* crede că în această chestiune toate partidele vor fi de aceeaşi părere.

Dl. *General Scheleti* e autorizat a face o declaraţie în numele d-lui Matei Cantacuzino: Dacă n'a venit la club, nu e că n'a voit, *ca unii*, ci că a crezut că această chestiune e numai de resortul Universităţii, şi ei numai trebue lăsată răspunderea mijloacelor de luptă.

La această declaraţie dl. general Scheleti a adăugat că faţă de modul cum se pune chestia şi în urma desvoltărilor date de dl. A. A. Bădărău, nu vede întru cît chestia Universităţei, n'ar interesa şi pe alţii de cît pe Universitari.

Intrunirea generală a clubului s'a fixat pe Duminică oarele 5 p. m.

Sîmbătă, ora 5, se va constitui noul comitet al societăţei cărciumarilor din Iaşi, la sediul societăţei, strada de jos.

Sergenţii de oraş din localitate, au făcut o cerere colectivă, pe care au înaintat'o prefectului de poliţie şi prin care cer sporirea salarului lor.

La locuinţa sa din strada Cogălniceanu a fost gasit mort, astă-zi după prînz, bătrînul pensionar V. Urzică.

Parchetul anchetează.

Azi dimineaţă la orele 10, un grav accident s'a întîmplat în strada Golia, în faţa farmaciei d-lui Jellea.

Trăsura primăriei, în care se afla d. Eraclide, când ajunse în colţul străzei Cucu, a dat tramvaiul peste ea, răsturnînd'o. D. Eraclide, sărind, a scapat numai cu spaima. Trăsura a fost sfărâmată, iar vizitiul rănit uşor.

O femee care trecea pe acolo, a căzut între trăsură şi tramvai şi s'a ales cu mai multe leziuni la cap şi pe corp. Ea a fost internată la spitalul Sf. Spiridon.

Judiciare.—Tribunalul secţia II-a a judecat astă-zi procesul lui Gr. Căruceru şi a Mariei Căruceru, din Sculeni, acuzaţi de omor fără voinţă.

Numiţii plecând la câmp, au lasat acasă un copilaş de cîte-va luni, pe care l'au învălit cu nişte cârpe. Când au venit acasă, au găsit copilul mort. Moartea i-a provenit prin asfixie.

Tribunalul i-a condamnat la cîte 10 lei amendă.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 26 Septembre

Bandele din Macedonia

Constantinopol.—Tribunalul excepţional din Ueskueb a condamnat la moarte trei sîrbi prinşi în luptă cu o bandă sîrbească în Iulie trecut în districtul Gilan.

Moartea prinţului de Lichtenstein

Graz.—Principele Alfred de Liechtenştein a murit astăzi.

Ciuma la Mitilene

Constantinopol,—Un caz suspect de ciumă s'a constatat la Mitilene.

A. S. R. Principele Ferdinand la Sigmaringen

Sigmaringen.—A. S. R. Principele Ferdinand al României a sosit aci.

Ciocnire de trenuri

Genova.— O ciocnire între trenul ce venea din Turin şi cel ce venea din Sanpierdarena, s'a produs în apropiere de aceasta din urmă staţie, 14 vagoane au fost răsturnate şi 5 călători toţi italieni, au fost răniţi.

Intrevederea regilor Siamului şi Italiei

Messina.—Regele Siamului a sosit aci azi dimineaţă pe bordul vasului „Birmania".

Regele Italiei care se afla la Messina pe bordul cuirasatului „Regina Elena", cu ocazia manevrelor navale, a făcut o vizită regelui pe bordul vasului său.

Suveranul Siamului a înapoiat vizita pe bordul vasului italian, unde regele Italiei a dat un prînz în onoarea oaspetelui seu.

Compromisul Austro-ungar

Viena.—Toate proectele de legi în conexitate cu compromisul austro-ungar au fost semnate astă seară la ora 8 de cei doi preşedinţi ai consiliului şi de miniştri negociatori.

Discursul lui Kossuth

Buda-Pesta.—La conferinţa partidului independenţei, ministrul comerţului, d. Kossut a ţinut un discurs, declarînd că nu poate da detalii cu privire la compromisul încheiat cu Austria, dar că poate asigura că cu toată situaţia grea, rezultatele obţinute sunt favorabile Ungariei, chiar şi din punctul de vedere al principiilor partidului independenţei.

Ministrul a relevat că s'a substituit alianţei vamale actuale comerciale un tratat de comerţ cu Austria. Ungaria a mai obţinut şi alte concesiuni importante care vor face ca ţara să se apropie de realizarea independenţei naţionale dorite. Sforţările tinzînd să pună în conexitate prelungirea privilegiului băncei austro-ungare cu încheerea tratatelor de comerţ, n'au isbutit din cauza rezistenţei guvernului ungar. Intreaga chestiune a fost scoasă din dezbateri hotărîndu-se ca puterea legiuitoare a Ungariei să hotărască în această privinţă.

Ministrul şi-a închiat cuvîntarea cerînd încrederea partidului. (Vii aplause). Partidul a luat act de aceste declaraţii cu o vie satisfacţie.

Evenimentele din Maroc

Madrid.—„Corespondencia militară" spune că în urma recentelor incidente din Casablanca, s'ar admite posibilitatea retragerei trnpelor spaniole şi rechemarea lor în peninsulă.

O notă comunicată de ministrul de stat spune că Magzeuul îşi propune să îmbarce Mehala care operează actualmente în împrejurimele oraşului Mellila, spre a întrebuinţa acele trupe în alte puncte ale Marocului. Generalul Marina guvernatorul oraşului Mellila a sosit la Tanger.

Paris.—«Le journal» află din Casablanca că se afirmă că Europenii se plâng zilnic de spanioli, care provoacă numeroase conflicte. Aşa numitul Olalla a ocupat casa cefcului internaţional, cu toată opunerea proprietarilor, forţînd uşile. S'a depus o plîngere în această privinţă.

Gibraltar.—Mahomed Ed. Ponasan şi Bukir Buscensuf, doui trimeşi ai lui Mulai Hafid, au plecat azi în Anglia cu misiunea de a obţinea ca Mulai Hafid să fie recunoscut ca sultan.

Trimişii vor solicita o audienţă Regelui Eduard şi se vor presenta şi ambasadelor Germaniei şi Angliei.

Casablanca.—Emisarii anunţă că adoua mehală a lui Mulay Hafid s'a instalat la Settat de Vineri. Se constată o complectă oprire a înapoerei indigenilor la Casablanca. Acest fapt se atribue prezenţei trupelor marocane care ar pedepsi pe indigienii ce s'ar întoarce în Casablanca.

Mîine o recunoaştere va înainta până la Simumen.

Lecţiuni de piano

PREDĂ

D-ra Sidonia Hogaş

Absolventă a Conservatorului din Iaşi

Doritorii a se adresa strada Lăţescu No. 7.

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

T. PISOSKI

AVOCAT

Orele de cons.: 8—10 dim. şi 5—7 seara

6 strada Unirei

Scoala Mixta

Curs primar, preparator şi Grădina de Copii

Autorizată de Onor. Minister

Pauline I. Rang

Profesoară diplomată din Breslau pentru şcoalele superioare de fete

— Strada Romînă 34 Iaşi —

Cursul primar după programul Statului, curs obligatoriu de limbele Franceza şi Germana, *Piano*.

EXAMENE LA STAT

Numeroşi elevi din sesiunea lunie, au trecut toţi cu un strălucit succes.

Se primesc copii externi, semi-interni şi *interni*; de asemenea copii cari frecventează şcolile statului.

Cursurile încep la 3 Septembrie.

Preţuri modeste.

EMIL D. LEFTER

fost judecător de instrucţie

AVOCAT

Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.

Iaşi, Str. Carol 14

Doamna Lucia Hartels cu copiii ei; Doamna şi Domnul Constantin Hadjilagard cu copiii lor; Doamna şi Domnul Constantin Cantacuzino-Paşcanu, au adînca durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitei lor soră, cumnată şi matuşă

Irina Argyropulo

decedată în etate de 50 ani, după o scurtă suferinţă, în ziua de 25 Septembrie.

Ceremonia funebră se va face în ziua de 27 Septembrie la moşia defunctei, Costişa, judeţul Neamţ.

Acest avis va ţine loc de invitaţie.

NORBERT OSTERSETZER.--IAŞI

Fabrica „FORTUNA“

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.--Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER „

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări]:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène“
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA“

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a V-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei V-a va avea loc la 9 Octombrie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 18 Septembre cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot delà mine pentru clasa V-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 136 lei	O jumatate loz 68 lei
Un sfert de loz 34 lei	Una optime de loz 17 lei

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE“

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care flacă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

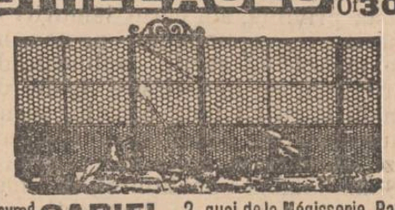

Raym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	7 »

Envoi franco du Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 254.—Vineri 28 Septembrie 1907

Intre retractare şi interpelare

D. Spiru Haret îşi pregăteşte dosarul răspunsului la interpelare.

Şi ceva original în chestie, d-sa nu va veni cu cifre, cu date, cu citaţii, ci d-sa va veni cu planşe în fototipii şi platinotipii.

Inceputul l'a făcut.

D. Haret lăudîndu-se pe sine că e om dintr'o bucată, nedeprins de a trece de la o părere la alta, acuză printre linii pe fruntaşul nostru C. Disescu, că ar fi călător maleabil în lumea ideilor şi deci lesne de contrazis şi pus în încurcătură.

Asta însă nu însamnă că d-sa nu împrumută patimi, mai ales de cînd desamăgit de idealul conlucrărei tuturor forţelor vii şi reale în domeniul şcoalei, s'a lăsat tîrît pe povîrnişul luptelor de partid şi a spiritului de sectarism politic.

Contra d-lui Haret se formulase cîteva acuzaţiuni nu atît pentru *ideile* ce le enunţase prin diferitele sale articole, broşuri şi studii. D-sa e special în broşuri şi încă în broşuri *gratuite!*

Ce-i dreptul, nu e lucru puţin ca tu om de stat, fost de 2 ori ministru şi în toiul răscoalelor, şi în pragul venirei din nou la putere, de care simţise încă din Februarie a. c., să enunţe ideile ce le-a înşirat în coloanele *Voinţei Naţionale*!

Dar meargă, vorba poetului: „nu de moarte mă cutremur, *ci de vecinicia ei!*" Aşa şi aici nu de *enunţul* ideii, ca idee, ci de *procedura ideei*, sau în stil haretist de *anexele* ideii.

D. Haret a scos la modă *anexele* ca temă de luptă.

De pildă, dacă d-sa s'ar fi oprit la jurnalul din 2 Iulie, *după referatul din 3 Iulie*! şi n'ar fi pus anexele—opera biurourilor necontrolate—nu se desminţea în o sumă de detalii; nu era silit să revină mîine asupra unei rezoluţii pusă astăzi.

D. Haret ca specialist matematician obişnueşte *corolarele*, ca politic *anexele*.

Cum să retracteze *anexele*, cînd ele vor forma miezul interpelărilor!

Ministrul va răspunde, încurcat sau limpede,—cum va putea, dar va răspunde, făcînd în multe locuri *mea culpa*.

Mai nu e punct dinanexele jurnalului din 7 Iulie care să nu sufere de lipsuri mari în privinţa exactităţii, şi e azi lucru notoriu că *procedura ideii* d-lui Haret a stîrnit indignarea în rîndurile corpului didactic.

Că un ministru poate schimba în specie rezoluţia altui ministru, chiar de acelaşi *credo politic*, e lucru curent în biurourile ministerelor; nu e ceva nou; şi cine a scos vre-odată ochii cuiva pentru acest elementar lucru!

Pot fi rezoluţii nedrepte, pătimaşe, pornite din spirit ingust de pasiune politică, ori din îndăratnicie crudă; Adesea ori tu singur ministru te schimbi şi-ţi ştergi rezoluţia ta... Şi cîţi miniştri nu fac de acestea!...

Iar dacă tu rămîi intransigent, ca să fii pururi tu dintr'o bucată, vine urmaşul tău, şi cu aceiaşi stăruitori se refac rezoluţiile în numele dreptăţii, umanităţii şi a raţiunei... politice...

Să am atîta bine—cum zice jidanul,—cîte rezoluţii nu şi-a sters şi modificat singur el Haret, de şi e Haret, căci nu se poate altfel!

Dacă de la anexele cu anulările, de la regretabilele prin pripeala lor anexe, trecem la anexele raportului de decorarea învăţătorilor şi preuţilor, lucrul merge în creştere, bine înţeles tot în dauna d-lui Haret.

Şi în adevăr pe cînd toată lumea ar fi aplaudat, *şi numai aplaudat*, măsura ministrului de a decora pe meritoşii preuţi şi învăţători pentru *curajul lor civic*, din contra *procedura ideii* a rîdicat furtuni mari, căci prin anexele rapoartelor fără cap şi coadă, a scrisorilor confidenţiale ale unor lăudăroşi ori slugarnici învăţători, scrisori particulare de ale elevilor, crîmpee din rapoarte de protoerei, unde mai mult se discută şi se face polemică cu ziarele, cu opoziţia, se comentează pricinile revoltelor, deci rapoarte făcute *à thêse*, de cît să se facă anchete, unde se iau de bune ori ce afirmări, ori ce fapte necontrolate, ministrul care le-a publicat a *bravat* colegii tăi, pe cetitorii săi.

Impresia lecturii anexelor din al 2-a raport e detestabilă şi uimitoare. Poate *retracta* ministrul anexele lui?

Nu!

Doi slujbaşi inferiori au indus în eroare pe ministrul lor; i-au culeş ciuntit şi falş actele! Ministrul nu le va retracta, căci cum ar mai fi omul dintr'o bucată!

Cît de cuminte era ca pentru fapte de aceste civice, deci extra-şcolare, ministrul de culte şi instrucţie să facă referat la consiliul de miniştri, şi să motiveze că de oare ce în *rezboiul civil* de astă-primăvară s'au purtat vitejeşte cutare şi cutare preuţi şi învăţători să-i decoreze cu „*curajul civic*" care era cel mai propriu actelor civice făcute de subalternii săi.

Putea însă să facă el Haret acest lucru, cu *procedura ideii* sale?

Nu.

Iată de ce, ori cît ar începe să adune acte pentru pregătirea răspunsului la interpelare, ceia ce lumea şi politică şi nepolitică nu va ierta ministrului Haret e că în procedarea actelor sale, a dat dovadă de cea mai elementară lipsă de tact politic şi de o extremă şi naivă... sinceritate.

Gh. Ghibănescu

Consiliul comunal de la Huşi

Evenimentul la ordinea zilei e constituirea noului consiliu comunal de la Huşi. Imprejurările, în care s'a dat lupta, reuşita listei liberalilor dizidenţi la colegiul I, luptele fratricide dintre liberali, rolul echivoc al d-lui Ir. Gheorghiu, sprijinul pe faţă a partidului conservator, dat listei liberale dizidente, animozităţile personale provocate de prefectul dr. N. Lupu, toate aceste încărcase nourii politici ai Huşilor cu atîta pasiune că trebuiau să izbucnească toate acestea cu prilejul constituirei noului consiliu comunal.

De cînd e la noi regim electiv, s'a manifestat zgomotos la schimbările de partide, mai ales cînd vin *ai noştri*.

Şi la Huşi sunt *de-ai noştri*, dar aşa de rupţi şi aşa de divizaţi, că tocmai în astă ruptură stă ura şi duşmănia mai mare. La Huşi nu se mai zice că atunci cînd vin liberalii la putere vin *ai noştri*, ci vin ai noştri cu Cişman, ai noştri cu dr. Munteanu, ai noştri cu Dobrenii. Nicăiri ca la Huşi grupările de familie şi coterii nu e mai mare.

La toate acestea se puteau aştepta conducătorii de azi ai politicei liberale, dar cînd D-zeu le ia minţile, n'ai ce le face.

Se putea să nu fie bolnav prefectul chiar în ziua legală a constituirei consiliului comunal; putea să se îmbine aşa lucrurile ca directorul prefecturei să fie la post, mai ales că se ştia de la Bucureşti că se va da validarea.

Prin această prudenţă s'ar fi evitat intervenirea parchetului, chefurile cu scandal ale celor *ai noştri* şi s'ar fi scăpat Huşii de ruşinea celor petrecute la această constituire.

Dar în starea în care zac liberalii la Huşi nu se putea instalare de nou consiliu comunal liberal fără cîntec.

Duce-se-va casă bună? nu credem.

Dizidenţa liberală nu se va opri aici. Prin activitatea sa la comună, va şicana pe prefect în actele sale administrative; iar prin cetele de aderenţi iubitori de ceartă şi scandal va face grea şi anevoioasă situaţia politică a prefectului.

Mai mult încă, dacă pentru moment dizidenţa vede impasul către d. I. Brăteanu, care susţine cu orice preţ pe dr. Lupu la prefectură, dînsa mai ştie un lucru că cu cît se vor provoca mai multe scandaluri ca acele de acum, faţă cu un temperament năbădăios şi nervos ca al d-rului N. Lupu, lesne vor forţa nota politică la centru şi vor sili în cele din urmă mîna ministrului de interne, întru cît la parlament deputaţii dizidenţi vor avea alt rost de cît acum, cînd parlamentul e închis.

Toate acestea le ştiu prin experienţă liberalii din Huşi. Doar nu ei au avut totdeauna cîte 4 prefecţi şi 4 primari în o legislatură!

De ce adică ar fi acum în excepţie, mai ales că în capul judeţului e un prefect ca dr. Lupu, şi în capul coloanei dizidente e N. Cişman cu aripi volante Irimia Gheorghiu şi Ion Dobreanu.

Reţetele gratuite

E un adevăr banal, atît ie de bogat în ani, că d. C. B. Pennescu nu dispune de prisos de..... inteligenţă.

D. Pennescu a gospodărit în chip naiv, ori pe unde a trecut: slab prefect, slab primar, de carnaval deputat, slab epitrop la Eforie.

D. Pennescu, ca efor, a luat, acum în urmă, o măsură cu totul drastică: a desfiinţat medicamentele gratuite la cari aveau dreptul funcţionarii eforiei.

Măsura nu este drastică ca formă, dar ca fond. Medicamente gratuite se dădeau funcţionarilor în baza unui hrisov şi hrisoavele nu se desfiinţează cu uşurinţa cu care a fost desfiinţat, acel în specie, de d. Pennescu.

Admitem în mod hotărît, că dl. Pennescu trebue să fi rămas îngrozit de abuzurile ce se făceau cu acele reţete gratuite. Şi se făceau abuzuri în lipsa unui regulament de distribuire al reţetelor.

Reţetă, după înţălesul de până acum, se chema tot ce se găseşte în farmacie: apă de chinină, de colonie, de dinţi; diverse cremuri, pomadă, pastile etc., intra în lista leacurilor pentru boli.

Nu numai atît. Dar farmacia spitalului furniza şi medicamente pentru oameni din afară şi vorba mergea că de ele profită funcţionarii.

Epitropul Pennescu voia să pună capăt unei asemenea răsipe—şi bine ar fi făcut.

Dar d. Pennescu, foarte liberal unde are plăcere să fie, a desfiinţat cu totul un drept al funcţionarilor ceea ce nu-i era permis. Hrisoavele, sînt legi. Pe baza lor judecata stabileşte jurisprudenţe şi nu s'a mai auzit că prevederile unui hrisov să treacă nerespectate.

D. Pennescu este un risipitor al banului public. Pe unde a trecut, s-a făcut vinovat de excese de acte de galantomie.

In cazul reţetelor gratuite, voind să-l facă pe barbatul econom, s'a făcut vinovat de un act de samovolnicie—care poate avea o singură scuză: aceea a inconştienţei.

D. Pennescu va trebui să revie, căci prea a făcut'o lată cînd d-sa—Pennescu! s'a pus la trântă cu hrisoavele.

Ruşine mare!

Să apărăm Iaşul cultural

Liberalii nu se dezmint; dualitatea Sturdza-Haret continuă cu opera lor de ştirbire a Iaşului cultural; din nou se încearcă o grea lovitură pentru cea mai înaltă instituţiune culturală a Iaşului.

D. Haret este decis a nu întroduce doctoratul în drept de cît la facultatea juridică din Capitală. Aceasta ar însemna îngenunchiarea definitivă a Universităţei ieşene.

Acest lucru nu trebuie permis.

Iaşul cultural este ameninţat. El trebuie aparat. Şi trebuie aparat cu cea mai mare energie.

Nimenea nu trebuie să facă chestie politică, chestie de partid din aceasta.

Cu toţii avem datoria de a interveni.

Profesori şi cetăţeni trebuie să protesteze—şi în chipul cel mai energic—contra acestei măsuri care loveşte de opotrivă interesele şi sentimentele cele mai scumpe ale Ieşenilor.

Şi avem convingerea că protestarea Ieşenilor va îmbraca un caracter astfel, încît nici chiar dualitatea Sturza-Haret—cu fenomenala ei perzistenţă in a lovi în interesele capitalei Moldovei—nu va putea să reziste şi va trebui să cedeze.

«OPINIA»

CATE-VA NOTE

Ziarul cu capital flotant s'a ocupat eri de politică externă!

Tocmai de pe malurile Bosforului i-a survenit, în mod subit, o foarte hazlie aventură a Impăratului tuturor Ruşilor: trei indivizi, imbracaţi milităreşte, exact după modelul cibotarului de la Koepenik, se aflau în automobil. Automobilul acesta se întîlni în drum cu o trăsură deschisă în care se afla, pasămi-te, Nicolae II.

Atunci indivizii îmbrăcaţi milităreşte traseră focuri asupra ţarului şi dispărură.

Alte amănunte lipsec.

Ştirea aceasta a mers cu faţa îndărăpt aşa că a ajuns la noi, în Iaşi, tocmai de la Stambul. Ea a produs o sensaţie cu atît mai mare, cu cît lumea nu-şi putea explica de ce un fapt atît de mare petrecut în Rusia, a ajuns tocmai la Constantinopole.

Explicaţia faptului este următoarea: vehiculul în care se aflau asasinii ţarului, era şi automobil şi corabie.

După comiterea asasinatului, indivizii o luară la fugă, în automobil. Ajunşi pe malurile Nevei, automobilul fu prefăcut în corabie, care făcu drumul, în chip cu totul vertiginos, pînă la Stambul.

Aci totul fu descoperit.

De cît, vorba ceea, alte amănunte lipsesc, aşa că nu putem da alte detalii.

Noi neflind ziar cu capital flotant, nu ne putem plăti luxul de-a avea corespondent la Constantinopole. Aşteptăm dar să vedem în numărul de astă-zi al ziarului cu capital flotant, ce-a devenit Nicolae II şi, în special, automobilul-corabie al „indivizilor".

Puţintică răbdare.

OAMENI ŞI LUCRURI

Un cuvînt de mîngîere

Un doliu neaşteptat împedică astăzi pe distinsul nostru colaborator Dr. Steuerman să-şi îndeplinească îndatorirea ce şi-o luase faţă de cetitorii *Opiniei* de a alimenta această rubrică, pe care încă de demult a ştiut s'o facă aşa de căutată şi aşa de preţuită.

Amicul nostru a avut durerea să pearagain pe bătrînul său tată; şi nu e nimeni care să nu ştie să aprecieze în justa ei valoare o durere ca aceasta.

Un tată nu e numai o afecţiune veche, un prieten, un sfătuitor, un bine voitor, —e ceva mai mult, e ceva care face parte din viaţa fiului, de care în genere se leagă şi prin afinitatea sîngelui şi prin aceea a sufletului.

Dacă sentimentul filial, în deobşte, nu e aşa de puternic, cum e paternitatea, dacă fiul îşi înstrăinează pe fiecare zi cîte ceva din afecţiunea lui şi o risipeşte pentru alte fiinţe şi pentru idealurile sale, dacă fiul nu e în stare de a face pentru tată sacrificiile ce acesta ar fi în stare să facă pentru copilul său,—nu e mai puţin adevărat însă, că toate aceste lucruri, intră cu o mare măsură în sentimentul perderei ireparabile, din momentul despărţirei de veci.

Cu simţirea sa aleasă, prietenul nostru nu poate fi de cît zdrobit de dureroasa veste pe care a primit-o, atunci cînd poate nici nu gîndea la sfîrşitul care mai curînd sau mai tîrziu trebuea să vie.

Lipsind deci de la datoria sa astăzi, şi poate cîtva timp încă, se cuvenea ca locul acesta consacrat produselor minţei lui să-l acordăm în primul loc durerei sale, pe care o împărtăşim cu toată inima prietenească ce-i păstrăm.

CONGRESUL

PROFESORILOR DE ŞTIINŢI FIZICE ŞI NATURALE

In zilele de 30 Septembrie c., 1, 2, 3 şi 4 Octombrie vor avea loc la Iaşi conferinţele didactice ale profesorilor de ştiinţe experimentale.

Această întrunire sau congres a fost hotărît încă din timpul guvernului conservator de către d. profesor Drag. Hurmuzescu pe atunci secretar general la departamentul Cultelor, şi trebuia să aibă loc în luna lui Aprilie trecut.

Actuala administraţiune odată cu venirea ei la putere în Martie trecut a suspendat de o cam dată lucrările începute pentru ţinerea acestui congres, cum de altminterea a făcut cu toate chestiunele în curs de execuţiune, mai pe urmă şi probabil după ce şi-a dat seama că n'are nici un motiv bine cuvântat pentru înlăturarea lui, l'a hotărât pentru zilele sus menţionate.

Profitînd de o ocaziune bine venită am rugat pe d. profesor Drag. Hurmuzescu să ne dea oarecare amănunte asupra acestui congres, scopul şi rezultatele lui.

Instituirea conferinţelor didactice pentru profesorii secundari pe specialităţi sau grupuri de specialităţi a fost făcută de către ministrul Haret în Ianuarie 1899, printr'o deciziune, în care se spune „de folosul ce ar avea profesorii de aceiaşi specialitate sau de specialităţi înrudite comunicând între ei observaţiunile lor, şi de interesul ce ar fi pentru armonizarea diferitelor materii în vederea aplicaţiunei programelor şi metodelor celor noi".

S'au ţinut câteva conferinţe la început însă, conform obiceiului romînesc ele au fost în urmă neglijate.

Este lesne de învederat importanţa acestor întruniri atît din punctul de vedere al metoadelor didactice cît şi prin împrospătarea cunoştinţelor şi a îmboldului reciproc, determinând astfel acea emulaţiune atît de trebuincioasă corpului profesoral din ţara noastră.

Starea noastră culturală nu prezintă activitatea şi nivelul ţărilor din occident, către care tindem să ne comparăm: mediul nu reacţionează şi profesorul trebue să lucreze mult mai mult prin el însuşi ca să fie în curent cu problemele şi ideile la ordinea zilei.

La noi nu există încă acea atmosferă de difuziune, cunoştinţele se capătă exclusiv din cetit, fără să fie trecute prin filtrul unei discuţiuni; iată de ce aceste întruniri sunt cu atît mai importante la noi.

Pe lîngă aceste raţiuni de ordin didactic şi cultural mai este şi una de ordin social cari militează pentru ţinerea la intervale cât de mai apropiate a acestor conferinţe; acea de a combate pornirea profesorului de a deveni autoritar şi neînduplecat în ideile lui şi de a strânge şi îndulci raporturile dintre ei; lucru de mare trebuinţă la noi, unde moravurile politice au împărţit corpul profesoral în tabere vrăşmaşe.

Importanţa acestor conferinţe însă este şi mai mare pentru ştiinţele experimentale şi aceatta din două puncte de vedere mai principale.

Intăi, pentru-că prin descoperirile necontenite ce se fac zilnic atît pe terenul pur ştiinţific cît şi pe cel al aplicaţiunilor, materialul lor se îmbogăţeşte necontenit; al doilea pentru că studiarea acestor ştiinţe nu se poate face în mod eficace de cît prin ajutorul experientelor de laborator. Pentru acest din urmă punct se cere profesorului pe lîngă cunoştinţele teoretice, şi oare care îndemînare practică, ce nu se poate căpăta de cât în contactul cu laboratoare de experienţe bine înzestrate.

Invăţămîntul nostru secundar ori cum ar fi învîrtite materiile pentru combinarea lor în programe noi, va rămînea tot acelaş învăţămînt exclusiv teoretic, s'ar putea spune chiar *sec*, cît timp nu se va adopta de fapt, nu pe hîrtie, metoada experimentală.

Aceasta explică de asemenea de ce o aşa de mare parte dintre absolvenţii liceelor se înscriu la drept. Trebue schimbată complect programa şcoalelor secundare, redusă din cantitatea materiei predate, şi introdus un învăţămînt mai practic

Ce dă într'adevăr învăţăturei o formă mai concretă, întipărindu-se mai bine în mintea elevului de cît studiarea ştiinţelor experimentale în mod *practic*, adică atît prin experienţile făcute de profesor înaintea elevilor, cît şi prin lucrările practice la care participă elevii ei însuşi, adică

manipulează ei singuri cu aparatele. Această metodă mai cu seamă ţine un loc important în şcoalele englezeşti.

Insă pentru a avea un curs experimental practic trebuesc următoarele condiţiuni: zelul, priceperea şi îndemînarea profesorului, o colecţiune potrivită de aparate şi totdeauna în bună stare de a funcţiona, un local apropiat (mic laborator) şi un ajutor ca servitor-laborant pentru curăţirea, pregătirea şi întreţinerea aparatelor.

Cît a fost la Minister D. Hurmuzescu s'a ocupat de aproape cu organizarea învăţamîntului experimental în şcoală.

Colecţiuni, erau pe la diferite şcoli, dar multe din aparate nu mai erau în stare de funcţionare, fiind stricate. Pentru înlocuirea lor ar fi trebuit cheltuieli mari şi ministerul nu putea să suporte aceste cheltuieli;—şi apoi peste câţi-va ani lucrurile s'ar fi prezentat din nou în aceeaşi stare.

Dl. Dr. Hurmuzessu a rezolvat problema însă în mod mai economic şi mai cu folos pentru învăţămîntul nostru experimental. A înfiinţat pe lângă universitatea din Iaşi un atelier pentru repararea, construirea şi întreţinerea aparatelor tuturor laboratoarelor şi colecţiunilor din ţară Pentru aceasta a utilizat atelierul format de d-sa pe lângă laboratorul d-sale, mărindu-l şi complectându-l cu maşinele trebuincioase şi cu personalul special, între care şi un mecanic angajat cu contract de la Paris.

Pe lângă această parte materială trebuia a doua parte a problemei adică pregătirea mai de aproape şi imboldirea profesorului.

Iată punctul de plecare a congresului profesorilor de ştiinţi fizice din Aprilie 1906.

In acest prim congres s'a lucrat în mod foarte serios. Din discuţiile ce au avut loc s'a simţit numai de cât trebuinţa unui alt congres cu program mai larg şi în unire cu profesorii de ştiinţe naturale.

Atelierul de pe lângă laboratorul de fizică are dară un rol important asupra desvoltărei studiului experimental. De acea într'un viitor articol ne vom ocupa mai de aproape de această instituţie.

In ast-fel de ocaziune frazele şi descrierile nu pot să înlocuiască rezultatele, şi acestea sunt într'adevăr admirabile, fie-care îşi va da seamă vizitând expoziţia de aparate construite complect din materialul brut, expoziţie ce va avea loc la universitate cu ocaziunea acestui congres. Mulţi au să fie surprinşi de frumuseţea şi acurateţa acestor aparate.

Sperăm că profesorii vor participa în număr cât mai mare la acest congres arătând interesul lor pentru ale şcoalei, şi desminţind astfel învinuirea ce li se aduce că se ocupă prea mult de politică şi prea puţin de şcoală.

Cronica socială

Lucrul manual în şcoli.—Lozinca vieţei economice moderne este „luptă economică între popoarele culte". Fie-care naţie caută să-şi pună la cale aşa fel desvoltarea în cît să poată eşi ea biruitoare. De mult însă s'a văzut că pregătirea şi exercitarea armatei muncitoare, pentru această luptă trebue să înceapă cu educaţia tinerimei. *Lichtwarh* are dreptate, cînd zice, că'n lupta economică va învinge acel popor, care va avea mînile cele mai exercitate şi asupra produselor căruia veghează ochii cei mai bine pregătiţi.

E de folos să arătăm în scurt părerile acelor popoare cu care ne aflăm în lupta de întrecere în piaţa lumei şi silinţele făcute de ele cu privire la şcoalele de lucru cu mîinele.

In *Franţa* s'a introdus în 1882 obligatoare, în şcolile elementare, învăţătura lucrului cu mîinile.

Cît de mult temeiu au pus în această privinţă tocmai pe *interesul economic*, vedem mai bine din vorbele lui Jules Ferry pe atunci ministru al instrucţiei publice: „Negreşit" zise el, „naţia franceză e mare şi muncitoare: a cîştigat biruinţi însemnate pe cîmpurile de luptă pacinică ale concurenţei libere europene. Dar ori-ce om cu privirea mai largă vede că în această privinţă, ca şi în a altor biruinţi, cîştigate pe cîmpurile altor lupte, nimeni nu trebuie să se culce pe coroanele căpătate. Avem în juru-ne la porţile noastre ca şi dincolo de Ocean, concurenţi primejdioşi în privinţa muncei. Mărfurile lor cari ajung pân la noi, rapoartele ce ni se trimit, şi mai ales concurenţa ce ne fac în pieţele srrăine, ne dau semne, pe care nu trebuie să le trecem cu vederea.

Da, atît pe cîmpurile de luptă industriale, cît şi pe celelalte, naţiile pot cădea şi pieri; pe acestea ca şi pe acelea poate cine-va fi apucat pe nepregătite; putem pierde o superioritate multă vreme netăgăduită, dacă ne vom lăsa amăgiţi de încrederea prea mare în noi înşine, de admiraţia proprie sau de trîndăvia autorităţilor. „Invăţătura lucrului cu mînile trebue să ne asigure în potriva acestei primejdii"; nu este interes naţional mai mare, şi pot să o spun aci şi să repet, fără a mă teme că m'ar putea cine-va contrazice cu izbîndă; „trebue să întemeem din nou atelierul, căci asta înseamnă a întemeia din nou patria".

In 1900 erau în Paris 133 de ateliere pentru lucrul lemnului, şi 43 pentru al fierului. Mai erau 19 şcoli cu instalaţii pentru cursuri tehnice. Cheltuiala pentru exercitarea dibăciei mîinilor în şcoalele primare din Paris în 1900 a fost de 346 mii 300 de lei, în 1906 de 361.620. Ce putem noi areta de acest fel în Germania, de pildă în Berlin?

Anglia, a pus de la 1890, învăţătura lucrului cu mîinile între obiectele de studiu, sprijinite de stat.

In 1892 s'au cheltuit din banii statului 15.000 de lei; în 1902, la 890.000.

In 1898 se dădea ast-fel de învăţătură în 295 de şcoli cu 18.400 de şcolari; în 1902, în 1849 de şcoli, cu peste 100.000 de şcolari. In oraşe atelierele pentru lucrul lemnului şi al fierului sunt în aşa zise centre, unde vin şcolari de la cîte mai multe şcoli vecine. Londra avea în 1902, în totul, 170 de şcoli de acestea; Leeds, 16; Glasgow, 11.

Ne interesează mai mult dezvoltarea învăţăturei practice a muncei în Statele-Unite ale Americei. Acolo se îngrijesc aşa de mult de învăţătura muncei cu mîinile, numărul şcoalelor populare, în cari băeţii muncesc cu mîinile merge aşa de repede crescînd, în cît e nevoie de dat cifre exacte. Dar toate rapoartele ne spun într'un glas, mai ales ale celor ce au fost acolo cu prilejul expoziţiei universale de la Saint Louis, că simţul practic şi talentele industriale ale Americanilor, însuşiri, cari îşi au aşa zicînd temelia în istoria ţerei, au găsit oglindire credincioasă în organizarea şcoalelor.

Silinţele atît de mari ale altor popoare culte în privinţa educaţiei practice, trebuie să ne îmboldească şi pe noi să ne încordăm toate puterile, spre a nu rămânea în urmă. Educaţia tinerimei trebuie să se potrivească nevoilor vremei, nu numai întru cît priveşte epoca de astă-zi culturală, dar mai ales în vederea problemelor viitorului. Puterea producătoare a insului şi a societăţei, pe terenul economic şi cultural, vor fi armele hotărîtoare în luptele ce ne aşteaptă. Lupta aceasta n'o să se hotărească înse pe cîmpul de războiu, căci cum a zis marele Carlyle: *„Epopea adevărată a timpului nostru nu are eroi pe om şi arma, ci unelta şi omul."*

Potrivit nouei legi a procedurei electorale, listele electorale se întocmesc de trinale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor, pentru orice lămurire electorală, în fiecare zi dela oarele 5—7 p. m.

Litere-Ştiinţe-Arte

Două evangheliare vechi. Pentru mănăstirea Homor şi Voroneţ s'au scris 2 evangheliare; unul de Ştefan cel Mare în 1473 (6981) Iunie 17, legat frumos în argint tot de Ştefan în 1487 Noem. 20 In 1538 întrînd Solimăn în ţară, călugării de la Homor îl iau şi-l duc la Ciceu, de unde apoi îl ia Petru Rareş, îl primblă pe la Ţarigrad şi îl aduc iarăşi în ţară şi-l dă din nou Homorului. Iar în 1654 venind Timuş în ţară, pradă mănăstirile, între care şi Hamarul. Evangheliarul aşa de scump a lui Ştefan Vodă căzu în mîna ghinărarului ungur Chimin Ianaş şi Gh. Ştefan Vodă îl răscumpără şi-l dădu din nou mănăstirei Homorului (1656).

O întreagă pagină din istoria Moldovei legată de istoria unei cărţi scumpe Românilor.

Al doilea evangheliar e scris în 1550 din ordinul Mitropolitului Grigorie pentru mănăstirea Voroneţului de Mihail diaconul.

Acest evangheliar cuprinde o notiţă interesantă asupra lui Ilies Rareş turcitul, şi asupra faptului că subt acest domn începuse a se purta portul turcesc, pe care l'a izgonit Ştefan Rareş.

*

O nouă statistică lexicografică.—In noua şi interesanta monografie „Origina limbii române" de dl. C. C. Diculescu, se dă o interesantă statistică asupra elementelor din limba română. Dr. Cihac în Dicţionarul etimologic al l. române socoate că în l. română $^2/_5$ cuvinte slave, $^1/_5$ latine, $^2/_5$ străine (turceşti, maghiare, greceşti, etc).

Dl. Diculescu scoate că limba română are 9235 cuvinte uzuale, din care 3500 latine populare, 1600 latine literare, deci 5100 fondul latin, adică 55 la sută în loc de 20 la sută ca după Cihac. Celelalte elemente sunt: *1683 slavone*, adică 18 la sută în loc de 40 la sută cum le lua Cihac;—650 franceze, 500 turceşti, 400 bizantine, 370 italiene, 160 greceşti, 150 germane, 100 ungureşti, 60 neogermane, 40 cumane, 12 ilirice, 10 celte.

Dl. Diculescu are o predilecţie de a da etimologia latină la o sumă de slavisme, şi în acest scop utilizează ingenios pe Ducange, şi scriitorii iatini, între cari pe gramatici şi părinţii bisericei.

*

Studiul d-lui dr. Zosin: **Viitorul Romîniei** sau *Ce constată un romîn în ţara lui şi ce propune pentru propăşirea ei*, va apare în curînd în volum, care va cuprinde pe lângă capitole atît de interesante publicate astăvară în ziarul nostru încă următoarele capitole:

„Situaţia Evreilor—Situaţia femeilor—Funcţionarismul—Densitatea populaţiei—Isvoarele de avuţie—Aplicarea doctrinelor sociale—Tezaurul public—Instrucţia publică—Armata—Magistratura — Clerul —Libera gîndire—Oamenii politici—Viitorul Rominiei.

Persoanele cari doresc a poseda această lucrare, care, necesitînd multă cheltuială, se tipăreşte într'un număr restrîns de exemplare, dar pe care o recomandăm ori cui se interesează de viitorul ţării noastre, să ce adreseze de acum d-lui dr. Zosin. Preţul unui volum va fi de 3 lei.

*

A apărut No. 9 din Cultura romînă revistă de pedagogie, filosofie, ştiinţe şi litere de sub direcţia d-lui I. Găvănescul avînd următorul sumar:

I. *Actualitatea*: 1) Anul teribil.

II. *Pedagogie*: 2) Răspunsul d-lui C. Praja. 3) Studiul de Geografie al d-lui St. Popescu. 4) Proiectul de programe analitice D. Cădere. 5) In chestia anchetei într'un Seminariu al d-lui C. Praja.

III. *Filosofie, Ştiinţe, Litere.* 6) Evoluţir ideii despre suflet I. Găvănescul.

IV. *Varia.* 7) Cronica pedagogică, 8) Ecouri. 9) Recenzii.

Informaţii

Atentatul contra Ţarului.—Evenimentul *de aseară a fost cu drept cuvînt senzaţional—de şi senzaţionalul la numitul ziar nu merge totdeauna mînă 'n mînă cu adevărul.*

Din Constantinopol—de ce pe această cale dosnică?—i-a venit ştirea că un atentat a fost comis contra Ţarului.

Sensaţia produsă n'a fost tocmai mică. Fantazia cafenelei s'a pus aşa dar imediat în mişcare.

Şi ast-fel aseară circulau versiuni din cele mai straşnice. Se spunea într'adevăr că „automobilul care s'a perdut în zare" a apucat direcţia Unghenilor şi că a şi ajuns la graniţa românească după un parcurs de 10 ore—ţinînd aşa dar, cu ocazia aceasta şi recordul automobilismului căci distanţa de 4000 Km. a făcut'o în acest scurt interval de timp.

La graniţă ofiţerii au fost arestaţi şi astă-zi dimineaţă vor fi aduşi în Iaşi şi transportaţi la garda pieţei. Spre a-i feri de curiozitatea publicului ei vor fi duşi la arest prin Râpa Galbenă. Automobilul însă, intocmai ca vasul „Potemkin *a fost confiscat şi va fi restituit imperiului moscovit.*

Dar cafeneaua a incercat curînd o mare deziluzie. Ştirea era neexactă Evenimentul *a fost victima unei farse şi cu drept cuvînt confratele poate spune astă-zi că a fost singurul ziar nu numai din ţară dar chiar din întreaga lume care a publicat această ştire*

Remîne acum să vedem explicaţia Evenimentului *asupra provenienţei acelei telegrame, ceea ce desigur că nu va întîrzia a face în numărul său de astă-zi.*

—

Consiliul de higienă al judeţului a fost convocat pentru Luni 1 Octombrie la oarele 4 p. m. sub preşedenţia d-lui prefect Gh. Kernbach.

—

Trupele din garnizoana locală, care se află la manevre, se vor reîntoarce poimîne în localitate.

—

Eri a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea d-nei Elena Grigoriu, bunica d-nei Atanasie Gheorghiu în etate de 100 de ani.

—

Cei doi noui agenţi sanitari, au fost repartizaţi; Stîngaciu la dispărţirea IV-a şi Baciu la dispărţirea II-a.

—

Cnejii şi datorirele lor.—In chestia aşa discutată a cnejilor vechi din ţările romîne, cum şi atribuţiile lor în stat d. l. Bogdan a prezentat de curînd un memoriu la Academie, a cărui idee în esenţă e aceasta. Cnejii slujau Domnului cu un cal şi o suliţă; unele sate aveau cîte 2 *cnèji*, cu 2 *judecie*. Iar unii boeri avînd mai multe sate cu cnejii lor puteau scoate pînă la 100 de ostaşi, şi cum vechea Moldovă avea la 3000 sate se putea scoate cel puţin 10 mii soldaţi, bine înarmaţi cu cai sirepi, cu paveze uşoare, scări de stejar, şeli neacoperite la cai, suliţe fără flamuri dar cu 2 vîrfuri.

Cnejii mai strîngeau pentru domn dijma în natură, şi primeau 2 groşi pe an de fie care ţăran liber (hmeti).

—

Implinindu-se 7 ani de la moartea lui Dimitrie Suceveanu, fost protopsalt la Mitropolie şi donator al cassei Sf. Spiridon, s'a oficiat azi dimineaţă la cimitirul „Eternitatea", un parastas de către P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei, făcându-se şi desgroparea osemintelor.

—

După cum am anunţat eri, parchetul a primit un denunţ prin care se spune că fostul conductor la tramvai Gr. Baciu care a încetat din viaţă alaltă-eri, ar fi fost otrăvit.

Autorităţile au deschis o anchetă şi eri s'au făcut mai multe cercetări. După cît se pare însă, cele denunţate par a fi neîntemeiate.

—

Am anunţat ieri moartea bătrânului pensionar Vasile Urzică, fost membru al partidului conservator.

Defunctul trăia foarte retras. A rare ori dădea vizite familiei Melik, cu care era înrudit.

Până acum 9 ani, Urzică era servit de doi servitori bătrâni, rămăşiţe de pe vremea robilor, cari ambii au decedat. De atunci, în locuinţa bătrânului din strada Cogălniceanu, nu venea, în fie-care dimineaţă, de cât lăptăreasa.

Această lăptăreasă văzând că de Duminică locuinţa bătrânului era închisă, aduse faptul la cunoştinţa familiei Melik.

D. avocat Melik se duse la locuinţa din strada Cogălniceanu. Poarta casei era închisă.

Sărind, împreună cu gardistul, peste poartă şi forţând uşa camerei de culcare, d. Melik găsi pe bătrân, mort, întins în pat.

Nici o urmă de violenţă pe corpul defunctului, cea mai perfectă rînduială în casă, escludeau, aşa dar, o eventuală în crimă.

Multele redingote, enorma cantitate de cravate şi de galoşi, cari toate făceau parte din micele pasiuni ale defunctului, fură găsite în regulă. O altă pasiune a bătrânului fuse de a strânge monezi în aur şi hârtii de bancă.

Intr'un săculeţ se aflau 1000 galbeni austriaci şi în altă parte, 10 hârtii câte 100 lei.

—

Cursurile la doctoratul în drept vor începe la 1 Noembre.

—

Am spus că d. epitrop C. Pennescu a luat dispoziţia de a nu se mai da medicamente gratuite la farmacia Epitropiei.

Eri funcţionarii Epitropiei au ţinut o consfătuire în scopul de a interveni să se revie asupra dispoziţiei luată de d. C. B. Pennescu, căci este un hrisov prin care se prevede ca să se dea medicamente gratuite.

—

Intr'o şedinţă a comitetului executiv al clubului liberal s'a discutat asupra constituirei consiliului judeţean.

S'a hotărît ca preşedinte al consiliului să fie ales d. C. Leppadatu, iar vice-preşedinţi d-nii: V. Paladi şi maior Lupaşcu.

—

Mîine dimineaţă cu trenul de 6 de Paşcani, membrii consiliului comunal, în frunte cu d. primar N. Gane, va pleca la Timişeşti, spre a vizita izvoarele şi lucrurile ce se fac pentru aducerea apei la Iaşi.

Reprezentanţii presei din localitate, au fost invitaţi să ia şi ei parte.

—

Anunţasem că d. C. Brudariu s'a decis să demisioneze din postul de sub-revizor şcolar al judeţului, din cauză că nu duce casă bună cu d. Sachelarescu revizorul şcolar.

După cît ştim însă, d. Stere a intervenit pe lîngă d. Brudariu ca să revie asupra demisiei.

Totuşi se spune că d. Brudariu e ferm hotărît ca pe ziua de 1 Octombrie să părăsească postul.

Candidaţi la postul vacant sunt până acum 5 învăţători.

—

SUPRA-POETUL

de

HERMANN LOSCH 1)

I. Din lucrările lui

Deschid fereastra..... Incet, încet de tot, comod, mă razem de balustradă. Colo jos e un drum, pe al cărui noroi uscat se joacă cîte-va vrăbii. Ciripesc, parazitele! Ele nu vor cînta nici odată cum cîntă cîntăreţii —ele se vor îndopa, vor ciripi mereu şi vor sări. Ce adunătură mizerabilă—gîndesc eu.

Dintr'o dată întreaga societate a sburat pe cel mai apropiat zăplaz; care —este—vai! vai! de curînd văpsit şi se înţelege în verde!

O femee s'apropie. Impinge la o roabă în care e un coş. In coş e rezemată o sapă şi mai e un sac gol, un sac obicinuit, cenuşiu, de pînză de in. Sacul se profilează admirabil pe fundul coşului.

Privirile acele urmăresc femeea şi ciobotele ei mari cari fac o sută, 200, 300 de paşi în cîmpul semănat cu cartofi. Cînd privirile obosite voesc s'o părăsească—ea se opreşte. Stă o clipă, aruncă apoi sapa din coş şi sacul şi coşul. Toate sunt asvîrlite pe marginea unui drum între şiragurile de cartofi. Se descalţă de pantofii mari şi îi lasă la marginea drumului în aşa chip că vîrfurile privesc spre sat. Mai stă o clipă şi înfige sapa într'un moşuroiu de cartofi. O înfige cu atîtă putere ca eu de aci dela fereastra mea, tresar n'am văzut nici odată atîta putere cheltuită de o femee pentru un nimic. Cu mînile scoate cartofii din pămîntul umed şi îi scoate pe toţi şi pe cei mai mărunţi. Şi cînd nu mai e nici unul, trece la alt răzor. Şi aşa mai departe. Un şirag a fost dezgropat. Ridică coşul cu amîndouă mînile, se vede că îi greu şi îl depune lîngă un alt rînd. Şi a dezgropat şi şiragul al doilea. Sunt curios să o văd cît va munci aşa fără să se odihnească. E în stare să dezgroape tot cîmpul de cartofi într'o singură zi. Cine ştie? O femee—mai ales—o femee.

* * *

2. Despre existenţa sa.

(Mama supra poetului, o femee de treabă, în vîrstă, a intrat în odaie. Incet păşeşte ca să nu turbure liniştea gîndurilor fiului său şi lasă cît-va timp ca să nu fie văzută intrarea, privind cu o dureroasă simpatie spre el).

Mama: Dragă Wily! Ce faci?

Supra poetul: Eu? Ce întrebare?—Nu vezi? Privesc, lucrez, culeg impresii... Observ, fotografiez sufletele o femee care colea în cîmpul cu cartofi sapă, desgroapă cartofi.

Mama: E femeia lui Schoder, o femee vrednică şi bună. Ce, tu nu o mai cunoşti?

Supra poetul: Vrednică, vrednică, oh, da, lucrează spre a da la lumina soarelui nişte cartofi. Şi e în stare să nu facă alt-ceva de cît asta! Doamne, e oare posibil? Eu aş înebuni privind numai la oamenii aceştia de rînd şi cartofii lor.

Mama: Dar, dragă Willy, omul trebue să facă şi ceva folositor şi apoi femeea aceasta nu sapă tot anul numai cartofi. Duminica se duce la plimbare cu băiatul şi copii ei.

Supra poetul: Oh, da—da! Se duc împreună la plimbare—bine înţăles în ograda cu cartofi, bine înţăles—şi verbesc—vorbesc de cartofi, bine înţăles—şi de ciubotele copiilor lor, se înţălege—şi de negoţul lor—iar Luni vine iar ziua de lucru şi de negustorie.

Mama: Dar iubite Willy. Fii drept, te rog şi gîndeşte-te...

Supra poetul: Oh! da—da! De sigur, foarte natural. Fii drept, gîndeşte-te! Ei—cu vecinica lor gîndire şi dreptate! Are soarele acolo în ceruri o gîndire? Şi eternele stele? Şi luna şi rosele roşii şi viorelele îmbălsămătoare? Oh! nu se vor osteni acei ce se trudesc toată ziua. La dracu! Nu a fost omul zămislit spre a fi negustor. Trebue să aibă un ideal, o ţintă şi aşa de frumoase şi aşa de înalte—dar ce pricepi tu—din vremile noui, prea noui—în care nu e decît Frumosul. Arta... *l'art pour l'art.*

* * *

3. Din viaţa sa

Mama: Dragă Willy. Pe masă vei găsi ceva de mîncat.

Supra poetului: Admirabil! dragă mamă! Ai fost de data asta, bine. Da—voesc, trebue să mănînc ceva. Dar nu pînea obicinuită cu care oamenii îşi astîmpără foamea lor ordinară. Piinea de secară e lipsită de poesie e ceva pămîntesc. Aş astîmpara foamea mea cu praline ce ar conţine secretele cerului şi ar avea gustul nedefinit al eternităţei — nu rîde mamă—e foarte, foarte serios ce vorbesc. Ce? să beau vinul de mere al lucrătorilor, sau acea băutură desgustătoare a plebei: berea... nu, nici odată. Voesc să fiu servit în şipuri de cristal, încrestate cu artă, în care să se răsfeţe nu vin de rîu, iar masa să 'mi fie întinsă sub o verandă împodobită numai cu crini, cu roze, cu viorele. Pricepi tu asta—mama Mintea ta poate ea pricepe?

Oh! nu, nu poţi şi nici nu vei putea vre'o dată. O văd în ochii tăi.

Nu voesc să fiu semenul oamenilor. Nu voesc! Nimeni nu mă pricepe. Aşi putea cere să fiu priceput de aceşti mizerabili locuitori ai planetei noastre ordinare—de ei, de ei, oameni de cartofi, da, oameni de cartofi, suflete de cartofi.

(E lovit de un atac nervos şi cade într'un fotoliu).

Traducere de I. D.

1) Herman Losch e un scriitor german. El s'a remarcat în ultimul timp prin satirele sale de o vioiune şi sarcasm neîntrecut. Traducem trei schiţe dintr'un volum al său *Supra-poetul* în care ridiculează o anumită artă şi artişti care au introdus Nietzeismul şi Simbolismul până şi în modul lor de trai.

Ultime informaţii

Domnii membri ai clubului conservator din Iaşi, sunt convocaţi în adunare generală, in localul clubului, pentru Duminecă, 30 Septembrie, ora 4 p. m.

In cea mai mare parte din judeţul nostru s'a început culesul porumbului.

Cultura porumbului nu ie mai presus de mijlocie.

Comercianţii din localitate au fost convocaţi pentru Duminică 30 Septembrie, în saloanele Camerei de Comerţ, pentru a discuta asupra desideratelor societăţei funcţionarilor comerciali, care sunt în număr de 3 şi anume:

1) Fixarea unei oare pentru închiderea prăvăliilor;
2) Reducerea orelor de muncă;
3) Respectarea conştiincioasă a repausului duminical.

Azi dimineaţă la moara d-lui Haier s'a întîmplat o nenorocire; lucrătorului Ioan Popovici, care lucra cu o maşină de tăiat lemne, i-a prins ferestreul mâna.

Nenorocitul a fost internat la spital.

Un conflict. — Primăria d-nului Gh. Lascar dispusese că de oare ce maşinăriile uzinei electrice stau de geaba, să le acorde gratuit şcoalei normale „Vasile Lupu", unde se acordase de minister instalarea luminei electrice. Inginer era atunci d. Tomescu.

După urzirile inginerului Paradaiser, noua administraţie comunală e pe cale de a reveni asupra darului d-lui Gh. Lascar, şi prezentîndu-se concurent pentru a le cumpara d. Pastia, fost subdirector la şcoala de arte şi meserii, primăria a cerut cu adresă o mare parte din materialul dăruit.

Iar pentru maşinăriile cele mari se va cere ministerului să le cumpere. Formula primăriei e că s'au dat sub formă de împrumut, ceia ce de fapt nu este aşa.

Următoarea mişcare s'a făcut printre moaşele din judeţul nostru:

D-na Roza Cristea de la comuna Cîrniceni, a fost transferată la Copou; d-na Lucreţia Ştefanovici de la Copou la Tomeşti, iar d-na Natalia Cochinescu, de la Tomeşti la Cârniceni.

Din Huşi ni se scrie că eri Mercuri la oarele 4 p. m. s'a depus jurămîntul de către noul consiliu comunal. Din 11 membri au fost faţă 9 domni consilieri, lipsind 2 consilieri *Obreja* şi *Toma*.

S'a ales primar d. *Dobrea Dobreanu* cu 7 voturi, 2 voturi întrunindu-le d. *Calciu*. Ajutor de primar a fost ales Căpitan Mustea; ofiţer al stării civile Eugen Ţintea.

Sgomotoase manifestări s'au făcut noului consiliu comunal. Pe ziua de mîne se vor face importante schimbări in personalul primăriei, noul primar urmînd a-şi plasa ceva din neamurile sale, cari suferise ceva de la politica dusă de fruntaşii fraţi Dobreni, cari înclinase pentru o politică ostilă prefectului.

Parchetul a fost înştiinţat de primarul comunei Roşcani, că eri către seară pe cînd Const. a Petrei şi soţia sa Dochiţa, din cotuna Roşcani, veneau cu trăsura acasă, nu departe de sat, Dochiţa s'a dat jos din trăsură şi venindu-i rău, a căzut jos, încetînd subit din viaţă.

La moşia Domneşti, ţinută în arendă de S. Fischer, sunt 41 muncitori agricoli aduşi din Bucovina şi fiind-că se zice că numai 4 din ei au fost înregistraţi la primăria locală, prefectura de judeţ a orînduit o anchetă.

Cu ocazia recensimentului ce s'a făcut, s'a constatat că din Tg.-Frumos au dispărut 33 tineri, ce urmează a trage sorţii în Februarie viitor, iar din comuna Poeni, au dispărut 13.

D. Constantin Petrov, a fost numit controlor fiscal cl. II-a, în locul d-lui Ioan Borş, demisionat.

Stiri şcolare.—Azi după amiazi au fest convocaţi la revizoratul şcolar învăţătorii din judeţ, spre a li se da mai multe instrucţiuni.

— D. Dim. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului a plecat la Borşa spre a alege terenul unde urmează a se construi un nou local de şcoală.

— Revizoratul şcolar a întocmit un tablou de toate bibliotecele şcolare, din comunele rurale din judeţul nostru.

Judiciare.—La 4 Octombrie tribunalul secţia I-a va judeca procesul privitor pe Gh. Pintilie, pentru atentat la pudoare.

Pintilie, rândaş la Spitalul Sf. Spiridon de şi om cu totul înaintat în vrâstă, a atentat la pudoarea unei copile de 10 ani.

*

Tribunalul secţia II-a va judeca în ziua de 8 Octombrie procesul Evei Grancea, pentru înşălăciune.

Judecătorul de instrucţiune din Botoşani se va pronunţa mâine, vineri, asupra cererei de eliberare pe cauţiune a arendaşului Isidor Gutmann.

D. doctor Burada, medicul primar al spitalului din Roman, a cerut regularea drepturilor sale la pensie.

La 1 Octombrie se va cerceta înaintea curţei de Apel, secţia I-a, procesul fostului poliţai de Bacău, d. Sascău, acuzat că ar fi maltratat grav pe medicul veterinar Vasian. In procesul acesta vor pleda mulţi avocaţi.

Ministerul a acordat o reducere de 75 la sută profesorilor de ştiinţi, cari vor lua parte la congresul de ştiinţe fizico-chimice, ce se va ţinea în Iaşi în zilele de 30 Septembrie—4 Octombrie.

Voinţa Naţională a reprodus cererea d-rei Florica Ureche, cu rezoluţia de transferare de la Galaţi la Bucureşti a d-lui M. Vlădescu. Pe aceeaşi hîrtie de C. Disescu pune o altă rezoluţie prin care anulează rezoluţia d-lui Vlădescu.

Această cerere fotografiată, e primul act prin care Dl. Haret crede a răspunde la senat d-lui C. Disescu. In *La Roumanie* de azi dl. C. Rădulescu Motru explică cum s'a petrecut cazul. Două zile după ce dl. Vlădescu părăsise ministerul şeful de biurou i-a presentat de semnat adresa prin care D-ra Ureche era permutată de la Galaţi la Iaşi. Cum cu cîteva zile mai înainte se numise la aceiaşi catedră o suplinitoare, ce deja intrase în funcţionare, conform adresei ministeriale. Oprind adresa, supuse casul noului ministru, care văzînd că la mijloc e o eroare, şi cum hîrtia nu era încă eşită din Minister, deci nu constituia un drept real d-rei Ureche, a schimbat rezoluţia şi a lăsat dreptul suplinitoarei de a-şi continua lecţiile.

Cu dreptul se întreabă dl. Motru: „dl. Haret a anulat numiri şi transferări sancţionate prin acte deja eşite din minister şi care dădeau un drept cîştigat titularului, pe cînd dl. Disescu a revocat o transferare care nu începuse a deveni un drept pentru d-ra Ureche".

De altfel nu e lucru necunoscut nici Voinţei Naţionale, că în minister se rup şi se contramandează chiar decrete regale cari nu-şi mai au fiinţa prin dispoziţii ulterioare.

Păr. Arhimandrit *Miron*, noul profesor de Religie la şcoala normală „Vasile Lupu" şi „M. Sturza" a început cursurile pe ziua de azi.

Judeţul Iaşi va prevedea 2 burse pentru şcoala centrală de agricultură de la Herăstrău.

D-l P. Cujbă, profesor de Geografie îşi va lua concediu pe timp de un an de zile. D-sa fiind şi ofiţer al stărei civile nu poate ţinea şi catedra; apoi fiind în ultimul an, d-sa e hotărît a-şi regula dreptul la pensie.

Aseară a încetat subit din viaţă la cârciuma lui Barbălată din strada Sf. Neculai, Constantin Strue din Vasilica (Basarabia), care venise să se interneze în spitalul sf. Spiridon.

Se ştie că posturile de învăţători agricoli ambulanţi au fost reînfiinţate.

In judeţul nostru vor funcţiona doui învăţători agricoli, care vor fi înscrişi în budgetul judeţului.

Direcţiunea generală a închisorilor face cunoscut prefecturei de judeţ că licitaţiile pentru darea în antrepriză a hranei necesară penitenciarelor pe anul 1908—1909 se vor ţinea numai la acea direcţie.

Basarabene.—*Limba romînească în scoala duhovnicească de fete din Chişinău.* Deputaţii clerului basarabean într'una din şedinţele sisdului au hotărît într'un glas ca catedra de limba şi cîntarea bisericească moldovenească din seminar să fie plătită din banii eparhiei. Catedra de cîntarea bisericească moldovenească se va deschide numai după ce hotărîrea consiliului se va întări de Sf. Sinod după cum a fost întărită şi catedra de limba moldovenească. In ce priveşte catedra de limba moldovenească de la şcoala duhovnicească de fete, aflăm că o parte din preoţi ar fi pentru desfiinţarea ei. Aceasta ar fi o mare pagubă spune ziarul „Moldovanul". Tot mai mult folos este din învăţarea limbei moldoveneşti decît din a acelei franţuzeşti. Ar trebui să ne întoarcem la obîrşie şi nu trebue să ne scumpim.

Acum este vremea jertfelor şi a economiilor. In istorie rar trece norocul prin faţa noroadelor şi trebue să ştii să îl prinzi.

A apărut extras în broşură din revista *Arhiva*, studiul d-lui A. D. Xenopol: „*Mijloacele de îndreptare ale stărei ţărănimei romîne*". Cetitorii Opiniei au luat cunoştinţă de încheerile acestui prea interesant studiu, reproduse în coloanele unuia din numerile noastre anterioare.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 27 Septembre

Sosirea principelui Ferdinand

Bucureşti. — A. S. Principele Ferdinand a sosit azi în capitală venind din străinătate, unde a fost ca să represinte pe M. S. Regele la înmormîntarea ducelui de Baden.

Lupta pentru votul universal in Ungaria

GREVA ŞI DEMONSTRAŢIILE DE AZI

Buda-Pesta.—Manifestaţia organizată de muncitori în favoarea votului universal are o reuşită grandioasă.

De aseară de la orele 6 orice lucru a încetat cu desăvîrşire în Buda-Pesta. Absolut toate prăvăliile au fost închise; pînă şi acelea cari obţinuseră permisiunea de a rămînea deschise pînă la o anumită oră.

Restaurantele, cafenelele, prăvăliile autorităţile nu funcţionează în nici o parte a oraşului.

De cu seară o mulţime imensă ocupa străzile.

Intrunirile de aseară

Buda-Pesta.—Tot aseară a avut loc o întrunire monstră la clubul democrat.

Deputatul Wilhelm Varoni a ţinut un discurs atăcînd cu vehemenţă guvernul coaliţiei. Vorbind de votul universal spune: „Trebuie să ne solidarizăm cu poporul muncitor şi să luptăm contra clericalizărei acestei ţări şi contra tendinţelor naţionaliste cari duc ţara la peire.

Funcţionarii comerciali au ţinut şi ei aseară o mare întrunire pentru votul universal.

Programul demonstraţiunei

Buda-Pesta.—Azi dimineaţă la orele 7 muncitorii s'au adunat în diferite puncte ale oraşului şi de acolo s'au îndreptat cu toţii spre unul şi acelaş loc în spre parcul oraşului. Ei au parcurs cele mai principale străzi, între cari şi strada Andrasiy.

In parc sînt ridicăte mai multe tribune la cari urmează a se ţine discursuri.

O deputăţie de mai mulţi muncitori se vor duce apoi la parlament pentru a înmîna preşedintelui o petiţie prin care cer introducerea votului universal.

La această delegaţie se vor asocia deputaţii naţionalişti, în special cei români,

Caracterul demonstraţiei

Buda-Pesta.—La orele 1 p. m. demonstraţia are acelaşi caracter grandios Liniştea n'a fost de loc turburată. Muncitorii dau dovadă de o admirabilă disciplină.

Nici un ziar nu a apărut azi. Aseară ziarele din Viena, care sosiseră după orele 6, nu au mai fost distribuite. Nu se lucrează azi de cît la uzinele de electricitate şi de gaz, şi încă şi aici nu se găsesc de cît muncitorii strict necesari pentru a evita vreo nenorocire.

Greva este generală la Buda-Pesta şi in nenumărate oraşe ale Ungariei.

In oraşele mari ca Agram, Fiume etc. muncitorimea este adunată în mari meetinguri.

O declaraţie a lui Apponyi

Buda-Pesta.— Ministrul Apponyi fiind interviewat de un ziarist vienez a declarat că manifestaţia muncitorilor este inutilă *de oare ce guvernul a şi pregătit proectul pentru reforma electorală.*

In tot cazul, a spus Apponyi, guvernul nu se va lăsa terorizat, şi înainte de luna Februarie proectul nu va fi adus în discuţia parlamentului.

Un nou atentat

Ecaterinoslav.—Zece indivizi înarmaţi au atacat biuroul poştal din staţia drumului de fer Enjeprovsk, unde a găsit un funcţionar şi 5 agenţi de poliţie şi-au aruncat acolo o bombă. Ei au atacat pe agenţii de poliţie cu focuri de revolver, ucizînd pe unul din ei şi rănind pe altul.

Indivizii au fugit luînd suma de 60 mii ruble.

Percheziţie

Paris.— Percheziţiile făcute după amiază la bursa muncei şi în biurourile uniunei sindicatelor a dat naştere la confiscarea unui mare număr de exemplare din ultimul număr al Vocei poporului şi un apel către conscrişi.

Liniştea la Maroc

Paris.— General Drude telegrafiază că armata lui Muley Hafid care cantonează la Settan se află redusă acum la 800 oameni cînd a intrat în raport cu ea.

Madrid. — D. Maura a declarat că pretinsul conflict între Santa Clala şi generalul Drude se reduce la un mic incident care a fost repede aplanat, mulţumită bunei înţălegeri care există între cele două guverne.

Incriminări contra bulgariei

Colonia.—O depeşă din Berlin adresată „Gazetei Coloniei" constată că guvernul bulgar în răspunsul său la nota verbală a puterilor înţelese în chestiunea Macedoniei nu se va putea degaja de respunderea ce o are de a fi provocat în Macedonia turburări tocmai din cauza rolului jucat acolo de bandele bulgăreşti. Vouă acum nici un stat interesat nu a tras nici un folos din activitatea ilegală a bandelor din Macedonia şi se va dovedi cu timpul ca activitatea bandelor nu e calea dreaptă pentru a se dobîndi realizarea aspiraţiunilor lor naţionale şi că această tactică contribueşte numai la sărăcirea ţărei şi expune populaţia pacinică la grave prejudiţii. Cu cît se va înţelege mai repede această cu atît se va sluji mai bine interesele Macedonilor.

Conferinţa păcei

Haga.—Şedinţa plenară a conferenţei pentru pace a expediat azi lucrările comisiunei a treia pentru rezboiul naval adoptat în unanimitate cu cîteva rezerve, convenţiunea pentru punerea minelor navale precum şi convenţiunea pentru drepturile şi datoriile neutrilor în războiu naval, cu rezerve Angliei, Statelor-Unite, Japoniei, Spaniei, Portugaliei şl Germaniei.

Director împuşcat

Oremburg.—Directorul şcoalei reale a fost rănit cu un foc de revolver, tras de un individ necunoscut care a fugit.

Anarhist condamnat

Paris.—Anarhistul rus Law, care a tras pe piaţa republicei asupra soldaţilor, a fost condamnat la 15 ani muncă silnică şi 20 ani interdicţie de a sta în Paris.

Inundaţii

Paris.—In urma revărsărei Ronului, trenurile au suferit mari întîrzieri. Un pilotagiu a fost stabilit pe malul stîng pentru a permite călătorilor să ajungă direct la Marsilia, dar mărfurile vor suferi perturbaţiuni de o durată ne fixată.

Relaţiunile franco-germane

Paris. — „Le Gaulois" zice că împaratul Wilhelm şi prinţul de Bülow ar fi dat d-lui Radolin instrucţiuni importante pentru discutarea unor chestiuni privitoare la relaţiunile franco-germane.

Confiscare de dinamită

Constantinopol. — Alaltă-eri a fost găsită pe bordul unui vapor al companiei Lloydului numit „Kastor" sosit la Smyrna cîte-va colete părăsite, conţinînd 30 kgr. dinamită, 150 kgr. cartuşe şi o mare cantitate de pulbere.

Consulatul german a predat coletele autorităţilor locale.

Marele duce Vladimir spre Bucureşti

Viena.—Contrar ştirilor, după cari marele duce Vladimir nu avea să mai plece la Bucureşti, se anunţă că el a plecat azi dimineaţă spre capitala Romîniei.

Iarăşi lupta în Macedonia

Athena.—Agenţia telegrafică elenă zice că ziarele corientează cu indignare atacurile bandelor bulgare contra grecilor din Macedonia şi în deosebi afacerea de la Negovau şi zic că aceasta din urmă, afacerea dovedeşte că adevăratu focar de agitaţiuni în Macedonia nu-i la Atena.

Marele colegiu universitar a fost convocat pentru Duminecă, 30 Septembrie, ora 2 p. m., spre a se ocupa de chestia înfiinţărei doctoratului în drept la facultatea din Iaşi.

*

Cursurile universitare se vor redeschide la 4 Octombre.

40,000 lei de dat cu ipotecă; doritorii se pot adresa la d. Gh. St. Răşcanu, avocat în Huşi.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 3 Octombrie a. c., ora 11 a. m. se va ţine licitaţie publică orală în Camera acestei Primării pentru vinderea unei porţiuni de teren din fosta grădina Primăriei, cu condiţiunea expresă ca cumpărătorul pînă în termen de doi ani să construiască pe acel loc clădiri a căror architectură să corespundă cu cele învecinate.

Garanţie provizorie 500 lei in numerar sau efecte garantate de Stat.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile acestai licitaţiuni.

Condiţiuunile de licitaţie şi planul locului se poat vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16439.
Septembrie 1907.

De VÂNZARE

următoarele rase de porumbei

1) Caputineri de la	20—30	lei per.
2) Bronzaţi „ „	15—25	„ „
3) Guleraţi pe roşi	10—15	„ „
4) Guleraţi pe negru	10—20	„ „
5) Carieri negri	10—15	„ „
6) Carieri vineţi	10—20	„ „
7) Rotaţi albi	10—15	„ „
8) Rotaţi negri	10—20	„ „
9) Guşaţi englizeşti	10—15	„ „
10) Guşaţi moravieri	15—20	„ „
11) Chineji albi	10	„ „
12) Chineji galbeni	10	„ „
13) Chineji vineţi	10	„ „
14) Indieni	10—15	„ „
15) Darabani	10—15	„ „
16) Romani vineţi	15—20	„ „
17) Romani caffé-au-lait	15—20	lei „
18) Frezaţi cu aripele vinete	10	lei „
19) Capi negri cu 2 cucue	10	lei „
20) Negri cu două cucue	10	lei „
21) Roşi cu două cucue	15	lei „
22) Voiajori	5	lei „

Toate aceste rase nu numai că sunt veritabile dar sunt şi cele mai perfecţionate.

Cu stimă
Al. D. Mihail

Str. Apeducul No. 23.

GH. BALTA

AVOCAT

42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

DE INCHIRIET

Câte-va apartamente de cîte două şi trei odăi cu bucătărie etc. din casele D-lui S. Diamant din Iaşi strada Păcurari No. 97.

A se adresa pentru condiţiuni D-lui M. C. DRACŞANEANU Avocat str. Sf. Sava 16.

Constantin M. Stihi

Flautist prim al orchestrei Conservat.

Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat

Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

AL. I. ZIRRA

De la Conservatorul din Milano dă lecţie de Canto, Compoziţie şi Orchestraţie.

Adresa: *Str. Sărariei 117.*

EMIL D. LEFTER

fost judecător de instrucţie

AVOCAT

Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.
Iaşi, Str. Carol 14

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurâri atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a V-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei V-a va avea loc la 9 Octombrie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 18 Septembre cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa V-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 136 lei	**O jumatate loz 68 lei**
Un sfert de loz 34 lei	**Una optime de loz 17 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care buttilă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

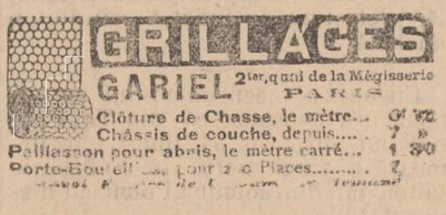

Iaşi—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV.—No. 255.—Sîmbătă 29 Septembrie 1907

D. Haret se înşală

S'a înşelat d. Haret dacă a crezut că Iaşul nu va releva insulta care i-a fost adusă, că Universitatea nu va protesta împotriva umilinţei la care o supune înălţînd facultatea de drept din Bucureşti în detrimentul facultăţei noastre juridice. A crezut că va fi aprobat sau poate — n'a crezut nimic. D. Haret e omul momentului, e omul instinctului şi al pasiunei politice şi e omul d-lui Sturza.

Or, cine a fost mai mare vrăjmaş al Iaşului, cine a căutat să dărîme tot ce se clădise şi a împedeca ca să se puie o cărămidă nouă în zidurile acestui oropsit tîrg, de cît d. Dimitrie Sturza? Iaşul e pentru premierul nostru, simbolul răsvrătirei şi al cugetărei mai libere, e Belzebutul ţărei, căci de aci au pornit toate gîndirile mari, toate faptele mari ale trecutului nostru istoric. Şi d. Dimitrie Sturza e certat cu trecutul; el îi aminteşte vremuri cari îl fac să roşească, căci în veninoasa sa făptură n'a lăsat nimic neîmproşcat cu răutatea şi micimea lui de gînd.

Servil şi devotat urmaş al aceleaşi politice, d. Haret nu putea de cât să facă pe placul şefului său şi în goana după servilism a uitat şi origina lui, a uitat şi debuturile sale, a uitat legăturile intime cari leagă pe orice om simţitor de un oraş şi care ar fi trebuit să-l lege şi pe ministrul instrucţiei publice.

Căci e Moldovean d. Haret şi e un fost profesor al acestei Universităţi. Aci şi-a început cariera, aci şi-a îndrumat primii paşi pe calea ştiinţifică şi a găsit primirea şi admiraţia elevilor săi. Cîte legături de recunoştinţe nu se leagă şi cîtă rîvnă nu se rîdică în inima unui om de a face bine oraşului care l'a găzduit în anii săi tineri şi cîtă bunătate nu revarsă un astfel de om de multe ori! Dar d. Haret e prea servil d-lui Sturza şi e prea sectar, prea îmbuibat de acel spirit îngust de partid spre a putea nutri în sufletul său şi sentimente nobile de recunoştinţă şi devotament.

In orbirea aceasta a uitat totul şi iată-l înşelat: senatul universitar întrunindu-se eri a hotărît de a lupta în potriva dispoziţiunei de a se crea doctoratul în drept numai la Bucureşti şi senatul în frunte cu rectorul au decis de a nu se da înapoi de la nici o activitate care nu va înzestra şi facultatea de drept din Iaşi cu aceaşi prerogativă ca şi pe sora ei din Bucureşti.

D. Haret s'a înşelat bizuindu-se pe servilismul coreligionarilor sei politici. Rectorul universităţei e un liberal, dar aceasta nu l'a împedecat să preţuiască şi să iubească Universitatea sa. Şi iată-l pe d. Haret din nou cu o campanie în potriva sa, după memorabila campanie pe care a trebuit să o suporte şi pe care a terminat'o aşa de ridicul, capitulînd.

Iată'l deci din nou în luptă. Şi ca în totdeauna, slab, desarmat dinainte. Căci ce resoane, ce explicaţii poate invoca în favoarea decisiunei sale de a da numai facultăţei din Bucureşti, doctoratul în drept! In ce facultatea juridică de acolo e mai superioară, în ce profesorii aceia sunt mai savanţi, în ce practică juridică e mai intensă de cît aci? Sau poate lipsesc bulevardele, Calea Victoriei şi Şoseaua pentru viitorii doctori, poate nu îi viaţă intensă şi bulevardieră în Iaşi, spre a se putea urma cu succes cursurile pentru doctorat şi aci? Nu zău, nu vedem nici o cauză—nu găsim nici o pricină şi d. Haret probabil că singur nu are nici o logică, de acea a făcut aşa şi nu alt fel.

S'a condus după simţul său politic, după servilismul său de sectar, după degetul magic al d-lui D. Sturza Şi se va isbi de mari dificultăţi, va găsi în faţa lui nu o campanie de opoziţie puternică, dar va găsi o coaliţie sinceră a tuturor oamenilor doritori de a termina cu acest sistem nenorocit de a introduce în cele mai mari fapte sectarizmul de partizan.

Consiliul superior al Universităţei a hotărît de a lupta pe toate căile şi credem că are un rol prea nobil şi prea curat că să nu se oprească în valmaşagul luptei ci să ducă la bun capăt o campanie secondată de toate simpatiile Ieşenilor. Dar pe lîngă profesorii interesaţi, va purcede o altă campanie, isvorîtă şi alimentată de toată suflarea gînditoare a Iaşului care vede în această desconsiderare a Universităţei sale, o tendinţă nefastă de a umili şi distruge aceasta a doua capitală a ţărei, vechea capitală a ţărei Moldoveneşti.

*

Mentalitatea d-lui G. Panu

E foarte dureros a constata perderea unui om de valoare, a-l vedea decăzînd, slăbind pe zi cè trece şi dacă durerea ce o simţi văzînd această perdere la un om neavîntat în luptele sociale, e cu atît mai dureros cînd o vezi la un om care a fost menit să joace un rol aşa de frumos într'o ţeară.

Această constatare trebue s'o facem cu regret la mentalitatea fostului şef al radicalilor d. G. Panu. Manifestaţiile sale intelectuale sunt foarte îngrijitoare şi nu mai recunoaştem în ele, acel spirit puternic şi sănătos. „Săptămîna" era într'o vreme ce a fost „Le Bloc" a lui „Clemenceau, o satiră vie a vremurilor şi moravurilor lor contemporane; azi „Săptămîna" conţine o luptă internă a unui om desesperat, slab, învins.

Şi lucrul e foarte explicabil. D. G. Panu prin călătoriile sale din partid în partid, prin luptele duse în potriva tuturor acestor partide şi prin susţinerea lor în alte ocazii şi-a creat o situaţie din celè mai ridicule. Orice e nevoit a susţine astăzi e în contrazicere cu cèa ce a susţinut eri. Toate principiile şi gîndurilè pè care le-a avut le-a epuizat sau în combaterea sau în susţinerea unui lucru, în cît azi i s'ar cère mintea unui geniu ca să poată să se descurce, şi d. G. Panu nu e de cît un om de talent.

Ocupîndu-se de şi cam tîrziu de afacerea Scarlat Popescu, d. Panu e nevoit să recunoască că a făcut greşala de a-l fi aparat şi aprobat anul trecut cu ocazia unei eşiri tot aşa de intempestive a acestui magistrat.

Şi aprobarea dè anul trecut îl pune în neplăcută poziţie de a apăra şi anul acesta pe d. S. Popescu. Ori anul trecut dacă a fost binevoitor cu preşedintele curţii şi a adunat materialul cel mai sănătos ce-l posedă spre a demonstra că era bine d. Popescu ca acuzator al ministrului de justiţie—a făcut-o căci ministrul atacat era un conservator; astăzi d. Panu susţinînd pe acelaş d. S. Popescu involuntar loveşte în d. Stelian. Şi d. Panu nu se sfieşte de a o face. Cu subterfugii şi cu un dialecticianism iezuitic liberalul d. Panu găseşte că d. Popescu de şi nu era în rolul său, totuşi era şi nu era atîta vina lui cît e vina întregei anarhii din moravurile noastre.

Sunt izbiri din aripi, sforţări de a te ridica mai presus—dar se vede bine că ceea ce împinge pe d. Panu a susţine pè preşedintele curţei, e a lovi în ministrul liberal, a-şi crea o situoţie mai în vază— e setea de a obţine, în fine, acel minister pe care l'a dorit şi-l doreşte de atîta vreme.

Constatarea asta e aşa de dureroasă de făcut! Un om epuizîndu-sè în viclenii şi tertipuri, vînînd doar o poziţie la care a aspirat totdeauna: un minister. Şi omul acesta poziînd în moralizator şi om de vederi!

Daţi-i un minister d-lui Panu, d-lor liberali, spre a nu mai asista la aceste sbuciumări dureroase!

MEREU FARSORI!

Am considerat tot-deauna ca periculoasă agitaţia neprihăniţilor noştri naţionalişti şi de aceia ne-am ferit pururea de or-ce concurs a acestora atunci cînd am crezut de cuviinţă să pornim o mişcare oare-care. Şi ceea ce am făcut până acum vom face şi de aci înainte, întru cît agitatorii în chestiune trebuiesc ocoliţi, trebuiesc îngrădiţi în acţiunea lor.

Prea dureroase au fost experienţele de pînă acum şi s'a dovedit că nu nutresc nici o idee, pentru ca un partid conştient de menirea sa să poată admite cînd-va concursul lor.

Cînd totul se reduce pentru naţionaliştii noştri la dezlănţuirea de patimi, de uri, de războiu civil chiar, între locuitorii ţerei, nu partidul conservator va face cărdăşie cu ei şi va uni acţiunea sa cu acea a d-lor Cuza-Tărăbuţă & Co.

Prezentele rînduri nu privesc de cît o constatare şi nimic mai mult: de alt-fel dovada mobilului agitaţiei naţionaliste s'a făcut de mult. Credem, însă, că ie bine să subliniăm şi faptele recente, doar doar nu va mai rămînea nici un dubiu în mintea cui-va despre valoarea agitaţiilor acestei companii.

Este vorba de chestia înfiinţărei doctoratului în drept. Lumea cunoaşte cele petrecute cu ocazia proectului d-lui Disescu—care prevedea înfiinţarea doctoratului în drept la ambele facultăţi şi îşi aducè aminte cum profesorul Cuza a suspendat cel dintăi cursurile, cum a venit în mijlocul studenţilor şi i-a îndemnat la grevă. Lumea mai ştie că d. Cuza, într'un elan oratoric, a cerut să se puie la Universitate o placă de marmoră care să spuie generaţiilor viitoare de ce nenorocire a scapat Universitatea de Iaşi—prin retragerea proectului d-lui Disescu.

Astă-zi cînd Iaşul cultural este ameninţat de cea mai gravă lovitură posibilă, astă-zi cînd se tinde a se decreta în mod definitiv inferioritatea Universităţei ieşene, astă-zi aceiaşi patrioţi imaculaţi nu fac nici o mişcare, găsesc că lucrurile aşa trebuie să se petreacă, că Iaşul trebuie îngenunchiat.

Şi astea toate petru că chestia nu se pretează nici la dezlănţuire de ură între locuitorii ţerei, nici la creare de dificultăţi unor guvernanţi ce nu sunt pe placul agitatorilor.

Ce farsori ordinari! *C. Sorin*

CATE-VA NOTE

Noroc că e minciună!

Fostul marxist al României şi actualul apărător al rădicărilor scontului Băncei Naţionale, a fost victima unei delicate întrebări din partea fostului tovarăş şi actualului anarhist, doctor Racowsky. Cu prilejul răspunsului la acea delicată întrebare, burghezul Nădejde povesteşte celor ce-au vreme să-l asculte, că social-democraţia romînă a trecut în budgetul partidului liberal după o recomandaţie a defunctului Engels şi a lui Kautsky, actualul şef al socializmului ştiinţific.

Povestea aceasta a d-lui Nădejde reaminteşte o altă poveste: un evreu habotnic, admiratorul unui rabin, povestea unui alt evreu o minune a acelui rabin: acesta, se pornise la drum. Afară era zi de vară. Cum se pornise rabinul pe acea zi de vară, se stîrni, de odată, viscol mare. După viscol dete un îngheţ şi pe urmă se topi îngheţul şi trăsura în care se afla sfîntul rabin dădea să se înece.

— Ce crezi că făcu D-zeu—întrebă evreul povestitor pe celalalt?

— Ei, ce făcu?

— Dumnezeu făcu, că toată istoria asta era minciună. Noroc, zeu, că era minciună!

Povestea cu Kautsky ie la fel!

*

D. doctor Lupu, furiosul prefect, şi-a pus un diagnostic greşit. Intr'un interview cu un redactor al *Dimineţei*, domnul Lupu cel furios declară că n'a putut lua parte la constituirea consiliului comunal, fiind-că se afla în convalescenţă.

Dacă d. Lupu ar fi consultat un alt medic, acesta i-ar fi spus că era bolnav.

Şi astfel s'ar fi explicat indignarea prefectului şi căldura cu care a operat la constituirea noului consiliu.

*

Darul ubicuităţei.

Noul nostru corespondent de la Stambul ne telegrafiază, că exact în momentul în care „indivizii" au atentat la viaţa Ţarului, aproape de Petersburg, acelaşi Ţar făcea o escursiune cu vaporul.

Iată un bărbat cu darul ubicuităţei.

*

Din *Voinţa Naţională*: „prin urmare s'ar putea zice foarte bine că doctorul *Lupu* a ajuns azi... *calul* de bataie al opoziţiei".

Iar proverbul zice: din cal magar!

Potrivit nouei legi a procedurei electorale, listele electorale se întocmesc de trinale, şi nu de primărie.

La clubul conservator din Iaşi, piaţa Unirei, funcţionează o comisiune care se pune la dispoziţia alegătorilor, pentru orice lămurire electorală, în fiecare zi dela oarele 5—7 p. m.

OAMENI ŞI LUCRURI

„Cazul" de la Huşi

Consiliul comunal al oraşului Huşi a fost împedecat de la actul de constituirea sa prin atitudinea prefectului Lupu, care timp de patru zile a refuzat de a primi jurămîntul noilor edili.

Faptul în sine, n'are nimic surprinzător, întru cît pe lîngă că armonizează perfect cu moravurile noastre publice, dar încă se explică şi prin starea de anarhie sufletească în care ne găsim. El nu perde însă, cu aceasta, nimic din gravitatea sa; ba încă devine îngrozitor cînd ne gîndim că acel care l'a provocat e un înalt funcţionar, despre ale cărui apucături anarhice s'a vorbit de nenumărate ori de o vreme încoace. Căci se pare că toată justificarea prefectului Lupu e fără temeiu, că boala sa e numai o boală imaginară, sau că adevărata boală de care se poate vorbi cu drept cuvânt, în specie, e boala de care suferă corpul nostru social întreg.

Şi atunci morala „cazului"—foarte imorală de altfel, această morală—e aceasta: că sîntem o ţară nenorocită, pe care o îngrozitoare catastrofă n'a fost în stare s'o cuminţească, şi în care mersul treburilor publice poate fi stânjenit de acţiunea celui dintăi venit, fără nici un cuvînt binecuvântat şi fără nici o umbră de scrupule.

Ziarele adaogă, în legătură cu faptele de mai sus, că printre cetăţenii huşeni s'a remarcat tot timpul o vie şi legitimă indignare cu tendinţe de a izbucni dintr'un moment într'altul. Aceasta 'mi pare partea cea mai curioasă a afacerei, căci nu înţăleg cum lumea se mai poate indigna de lucruri cu care e obişnuită, şi care ori cît de grave ar fi în starea noastră anormală nu alcătuesc de cît lucruri normale.

Dacă administraţia de până acum a prefectului de Fălciu a fost pe placul cetăţenilor din acel judeţ, de ce fapta sa de acum i-ar fi revoltat, şi de ce n'ar fi găsit drept ca d. Lupu să-şi primble în escursiuni prin ţară, boala care-l împedecă de a-şi îndeplini datoriile sale publice? Ce nevoe de o nouă administraţie comunală, cînd judeţul are în fruntea sa un aşa nepreţuit juvaer?

Vederile lui Zola în Pedagogie

IV

Ideea lui Marc despre cărţile de şcoală.— Marc dădea la o parte cărţile pe cât se putea, făcînd pe copii să judece singuri cât mai mult. Inainte de a pune o carte în mîna copiilor, Marc o cerceta, căci era în potriva educaţiei de violenţă, de groază şi prostie dată copiilor prin cărţi. Copiii, din cărţi, învăţau dreptul celui mai tare masacrele, carnagiile, cetăţile devastate.... Din istorie se învăţa—până la Marc—paginile cele mai sângeroase de resboae, cuceriri şi numele căpitanilor cari au sdrobit umanitatea. Figurele din carte prezintau tablouri unde se vedea cruzime, luptă între oameni deveniţi lupi sau vre-o minune.

Marc era pătruns de experienţa că numai a şti nu însamnă nimic, dacă nu s'a înţăles şi dacă nu e 'n stare cineva să utilizeze cunoştinţele capatate. Aşa că, fără a exclude cartea care trebue să rămâe baza, el dădea o mare atenţie explicaţiilor orale. Chiar cărţile cele mai bune tot au expresii, fraze care trebuesc mult şi bine explicate.

El făcea pe copii chiar să trăiască în lucrurile explicate: aşa lucrările de agricultură erau arătate la câmp; asupra lucrărilor manuale îi ducea la lăcătuşi, zidari, tâmplari pentru a-i face pe copii să înveţe de pe natură nu de pe carte.

In privinţa *educaţiei fizice* punea necontenit atenţie ca gimnastica să constee în jocuri, care erau aşa fel organizate ca să dezvolte corpul. Curăţenia era păzită cu stricteţă: aer mult şi curat înlăturînd praful—înspăimîntătorul vehicul al contagiunei.

Educaţia morală. Marc în toată educaţia avea în vedere legătura socială ce avea să unească pe copii mai tîrziu însuflindu-le spiritul de solidaritate. Orice copil la el, în faţa nedreptăţii se revoltă şi strigă din răsputeri: *nu-i drept!* Orice nedreptate stărnea o furtună în inima copiilor. Şi Marc ocrotia această iubire a binelui la copil, pe care viaţa nu l-a supus încă minciunei şi nedreptăţii. *Prin adevăr cătră dreptate* era calea pe care-i conducea făcînd pe copii singuri judecători, când greşiau. Dacă turburau liniştea sau veneau târziu, li arăta că ei sunt cei întăi pedepsiţi. Şi cînd vinovatul se acuza singur, era ertat. Indemnul cătră dreptate domnia în această şcoală, în acest mic popor.

Toţi se întreceau în sinceritate; căci Marc era convins că dacă ştiinţa e condiţia celui întăiu progres, apoi pentru fericirea oamenilor nimic nu se poate fără spiritul de dreptate.

Marc cerea elevilor bunătate şi dragoste. *A iubi, a se face iubit şi a face să se iubiască toţi*; iată rolul principal al învăţătorului — ne spune Zola. Şi Marc îşi iubea copiii din toată inima, căci numai iubirea ajuta să-i poţi învăţa: *dragostea atinge şi convinge.* El se făcea iubit în totdeauna, fraterniza cu copiii, fără a se face vre-odată temut căutînd a-i atrage numai prin încredere şi afecţie. *A face să se iubiască* toţi ceilalţi era grija lui: totdeauna avea în minte că fericirea fiecăruia e făcută din fericirea celorlalţi. Şcoala lui Marc era o cultură a *energiei:* copilul judeca şi lucra prin el singur ca omul să dee odată toată valoarea lui personală. Toată instrucţia şi toată educaţia căuta Marc să ducă spre solidaritate, spre această *atracţie universală* ale cărei forţe preface încetul cu încetul umanitatea într'o singură familie. Marc nu voia de cît simpatie, gingăşie, şcoală veselă frăţească plină de lumină, de cîntece şi de veselie —învăţînd viaţa fericită de ştiinţă, adevăr şi dreptate al cărui ideal se va realiza cînd generaţii multe îl vor fi pregătit.

La sfîrşitul operei *Vérité* se văd copiii educaţi de Marc deveniţi oameni trăind o viaţă ideală pentru care muncise el întreaga-i viaţă.

După cît vedem un ideal mai frumos de viaţă nu se poate concepe, dar cît de departe suntem noi cei de astăzi de acest sfînt ideal!

Par poveşti toate cele înşirate mai ales pentru unii... Timpul însă—în ciuda tuturor reacţionarilor — tot spre acest vis tinde şi cei cu un pic de dragoste în inima lor, nu se poate să lucreze spre alt scop de cît pentru iubirea către omenire. Oare învăţăturile lui Isus ce au de scop dacă nu iubirea dintre oameni?...

Critica şcoalelor. Greşala şcoalelor—zice Zola — e de a pleca de la ideea că omul se naşte rău avînd înăscut în el revolta şi lenea. Lenea e o boală, cînd ea

există cu adevărat, cînd corpul refuză ori-ce lucru și respinge cea mai mică oboseală. Această moliciune de neînvis anunță grave dezordine interioare. Oboseala fisică—fără cauze—se simte numai atunci cînd lucrul nu-i plăcut. Dacă fiecare ar lucra ce-i place leneși n'ar mai fi.

Și cei nepricepuți scornesc pedepse și recompense cînd n'ar fi nevoe de cît de o pătrundere mai serioasă în natura copilului.

Instrucția a devenit o tortură pentru crier ca și lucrul manual, neplăcut, pentru membre.

Profesorii își iau sarcina de a forma inteligențele copiilor după programe, după acelaș calapod fără să mai ție sama de individualitățile diverse. Ei sunt omorîtorii inițiativei, ei sfarmă spiritul critic, libera cercetare, răsărirea talentelor personale, sub grămada ideilor de-a gata și adevărurilor oficiale. Ce-i mai rău e că se alterează caracterul ca și inteligențele producînd neputincioși și ipocriți. Adevăratul profesor ar trebui să stîrnească numai energiile individuale, să fie însărcinat numai de a descurca aptitudinile copilului desvoltîndu-i personalitatea lui. In om e o nesfîrșită trebuință de a învăța, de a ști: aceasta ar trebui să fie singurul impuls la studiu, nu pedepsele și recompensele. *Oamenii să formeze pe oameni, tratîndu-i omenește*: nu-i oare aceasta toată problema instrucției și a educației?

Organizarea școlii din Casa-comuna. Invățătorii școlii nouă făcură un nou program de la clasa I-a pînă la V-a în care se prevedea elementele necesare pentru cunoașterea vieței punîndu-i în prezența lucrurilor și a faptelor ca să aibă știința de pe natură. Silința lor era de a face pe elevi să aibă *simțul ordinei* îndrumîndu-i spre acesta, numai prin experiența zilnică.

Cartea venea pe al doilea plan. Nu se supunea copilul la dogmele nediscutabile nici nu se impunea personalitatea tiranică a învățătorului. Toată energia fiecărui elev era stîrnită și mărită: nefiind alt chip de a face oameni. Pedepsele și recompensele erau suprimate: nu se mai sprijinea nimeni nici pe mîngîeri dar nici pe amenințări. Nu mai erau leneși; ci numai bolnavi cu crieri neputincioși de vre-o aptitudine. Instrucția nu mai era o tortură, ea devenise o plăcere totdeauna nouă sub fața plăcută în care se prezinta. Institutorul diriguia numai și excita inteligența copiilor în descoperirile lor, lăsîndu-i să lucreze singuri pentru ca mai tîrziu să fie om, o energie care să lucreze, o voință care să decidă și să dirige. Așa că primele clase primare dădea noțiunile tuturor adevărurilor științifice capatate de copii singuri prin emanciparea logică și gradată a inteligenței lor.

Maria C. Buțureanu
Institutoare

Cronica socială

Licee internate departe de orașe.—Viața elevilor în orașe nu e numai rea din punctul de vedere igienic, căci ori cît ar fi de bine întreținute și bine construite clădirile și ori cît de liniștite ar fi stradele în care ele sunt situate totuși ele nu sunt la adăpostul sgomotului și vicisitutidinile atmosferei.

Dar cea ce e dăunător de asemeni pentru buna desvoltare a elevilor e promiscuitatea tîrgurilor, viața de stradă, spectacolele rușinoase și dureroase cari sunt pururia în văzul și auzul elevului și mai e și înrîurirea familiei.

D. C. V. Praja într'un raport pe care îl adresează d-lui Ministru al instrucții relevează un fapt foarte drept acela al înrîurirei familii în educație.

In aseminea condițiuni **familia**, factorul cel mai de samă ajutător al Școalei, nu ne va putea da decît niște biete creaturi slăbănogite, histerice, gata de a primi cu ușurință influențele nefaste ale străzei, pentru care, hereditar, are o mai mare afinitate; și nu ne va ajuta în opera de regenerare, ba ne va insulta, atunci cînd vom sta în calea simplei dorinți: *de a trece clasul copilul.* Nu odată am asistat la scene deaseminea natură. Un magistrat bine cunoscut *ca om de elită*, mai acum doi ani, găsea că profesorii liceului nu-și fac datoria; aceasta pentru că unul dintre profesori avusese curajul să-i spue, la sfîrșitul anului școlar, singura dată cînd s'a pus în contact cu școala, că copilul său e slab dotat și pe deasupra e un stricat.

Argumentul peremtoriu al tuturor iluștrilor stăruitori e „să nu te uiți la cîne, ci la al cui e cînele" și cînd nici argumentul acesta nu înduplică, atunci „profesorii sunt rău crescuți", „nu-și fac datoria" „nu întreabă de cît odată pe an"...

Și să se știe: singura cauză de învrăjbire a familiei cu școala, pe care o constată circulara Domniei-voastre, este aceasta; ba chiar cu rari escepții, cînd profesorul *nu e profesor*, aceasta e și cauza exprimată odinioară de un înalt personagiu din țara noastră că profesorii nu au simpatia oamenilor politici. Nu rar cad aceștia în luptă cu profesorii din cauza mai sus spusă.

Că familia nu-și face datoria față de copii, e o axiomă și n'am nevoe de alta constatare, decît că elevii umplu străzile din zori și pînă-n miez de noapte; te ghiontesc, umblînd după femei și te insultă salutîndu-te. Măsuri, din școală, orcîte s'ar lua, nu folosesc. Virusul a pătruns adînc și nu se va ajunge de cît cel mult a îndepărta pe copii, din străzile principale. Familia, cu rari, extraordinari de rari escepții, este putredă.

Ce se poate face în potriva acestui rău. Cum am putea scoate pe elevi de sub înrîurirea aceasta. Aiurea în Anglia, Franța și Germania s'au creat licee și gimnazii afară din orașe, în posiții pitorești și sănătoase, unde copiii se desvoltă și sufletește și fizicește într'o atmosferă plăcută și într'un mediu liniștit. Aceste licee au parcuri splendide, au sere de flori, au terase pentru jocuri. Dezvoltarea fizică predomină pe cea intelectuală, se caută ca robustitatea mintală să fie secondată de robustitatea fizică.

La noi s'ar putea face același lucru și găsim că d. Praja are dreptate recomandând liceele internate dela țară.

„Să se înființeze pretutindene, zice dînsul mai ales în orașele sănătoase, ca climă și moravuri, în foastele mânăstiri, remase pe socoteala Ministerului de Instrucție, licee internate eftine, unde, pentru 200—300 lei anual, să-și poată găsi adăpost, ferit de influențele periculoase ale străzei, de dragostea rău înțeleasă a familiei și de păcătoșia gazdelor, copilul micului burghez, care s'ar destina unui învățămînt secundar și licee internate mai scumpe, pentru cei mai bogați.

Dacă s'ar putea, timp de 15—20 ani, întreaga populație a liceelor; mai ales cursul superior, să fie internă. In capul acestor școli să se pue oameni de samă, iubitori de ordine, de un viitor mai sănătos, care să fie ajutorați, în afară de întreg corpul profesoral, de un corp de supraveghetori bine aleși.

Știu ce mi s'ar putea opune, relativ la această propunere; cunosc aproape tot ce s'a spus, contra internatelor, în bibliografia pedagogică; față însă cu amoralitatea socială, cu lipsa de scrupul a familiei, singurul mijloc de salvare a generațiunilor viitoare îl văd în liceele internate. Vom avea, e drept, generații mai salbatice, însă oameni întregi la suflet și corp."

I. D.

Litere-Științe-Arte

Iată epitaful pe care Haşdèu și l'a scris cu propria-i mînă și l'a lăsat în păstrarea publicistului V. Cosmovici:

Bogdan Petriceicu-Haşdeu
Fiul lui Alexandru, nepotul lui Tadeu
Tatăl Iuliei,
Ca fie-sa, ca tată-său, ca bunică-său
Credea cu Tărie
în solia omenirei, în dreptatea lui D-zeu,
în nemurirea sufletului,
a muncit,
a suferit,
a iubit,
trecut prin încercare, și călit prin ispită,
se ridică zîmbind, de unde se pogorîse plîngînd:
la ai săi,
Nu-l uitați aici căci nici el nu vă uită acolo.

Doctorul Delair a presentat membrilor Academiei de medicină din Paris pe un om cu o față artificială. In urma unui accident de vînătoare, acest om a avut bărbia și partea inferioară a maxilarului, buzele și o parte a limbei, tot maxilarul superior și nasul distrus!

Toate aceste au fost înlocuite prin părți artificiale și doctorii cari l-au văzut, au exprimat mirarea de acordul ingenios cu care a fost făcut această *remaniere*?

Omul acesta poate mînca perfect de bine. La cîți-va pași de departare, fața lui are aspectul absolut natural. Poate el singur să își demonteze fața și să și-o spele cu săpun și apă.

*

Studiul d-lui dr. Zosin: **Viitorul Romîniei** sau *Ce constată un romîn în țara lui și ce propune pentru propășirea ei*, va apare în curînd în volum, care va cuprinde pe lîngă capitole atît de interesante publicate astăvară în ziarul nostru încă următoarele capitole:

„Situația Evreilor—Situația femeilor—Funcționarismul—Densitatea populației—Isvoarele de avuție—Aplicarea doctrinelor sociale—Tezaurul public—Instrucția publică—Armata—Magistratura — Clerul —Libera gîndire—Oamenii politici—Viitorul Rominiei.

Persoanele cari doresc a poseda această lucrare, care, necesitînd multă cheltuială, se tipărește într'un număr restrîns de exemplare, dar pe care o recomandăm ori cui se interesează de viitorul țării noastre, să se adreseze de acum d-lui dr. Zosin. Prețul unui volum va fi de 3 lei.

*

Presa vieneză a fost scandalizată de prețurile colosale care au fost puse la concertele date de Carusso, care a dat cîte-va representații la Viena.

Impresariul său a răspuns că a fost nevoit să pue prețurile acestea din cauză că el plătește: 12.000 de coroane pe seara lui Carusso.

E poate cel mai mare gaj dat unui artist pînă azi.

*

Zilele acestea va da cîte-va representații o compatrioată a noastră d. Constance de Linden.

Născută în România din o bună și aristocrată familie,—e sora d-nei Cugler din orașul nostru,—d. de Linden a manifestat de la 10 ani un gust foarte pronunțat pentru teatru. Cîțiva ani în urmă, antrenată de vocațiunea sa, ea debută pe scenele cele mai importante ale Austriei și ale Germaniei unde succesul a primit'o din primele sale zile.

Ea se specializă în rolul de femei exotice. Pe cînd se afla la Ostenda unde juca în franțuzește d. Rodding directorul Teatrelor Regale din Bruxelles, a avut ocasiunea s'o audă și a fost sedus de frumoasa-i aliură, de calitățile sale artistice și micul său accent străin. Constance de Linden îi apăru ca chipul visat pentru rolul „Reginei de Silistra" din Education de Prince. El o angajă imediat și cu condițiuni splendide, și câte-va luni în urmă Constance de Linden debuta în rolul „Reginei de Silistra". A fost o adevărată revelațiune. Tot Bruxelul a ținut s'o aplaude. Succesul său a fost fără precedent. Piesa s'a jucat peste 150 de ori neîntrerupt. Același succes la obținut și anul trecut la Viena unee alături, de cunoscutul artist și director Jarno, Constance de Linden a jucat „Education de Prince" în limba germană peste 120 de representațiuni consecutive.

Constance de Linden, care nu joacă în mod regulat de cît de 7 ani este cu deosebire recunoscătoare foștilor săi directori cari au încurajat'o foarte mult dîndu-i o adevărată carieră artistică și de mare viitor.

Această frumoasă comediană care vorbește șease limbi, are darul de a se putea servi de ele pe diferitele scene din Europa.

După turneul ce-l face în acest moment Constance de Linden, va merge la Londra unde o așteaptă un angajament superb.

*

Informații

D. Sp. Haret ministrul școalelor, va sosi în localitate Duminică 30 Septembre, spre a lua parte la congresul de științi fizice și naturale.

—

In urma plîngerilor mai multor părinți Ministerul cultelor și instrucțiunii publice face cunoscut Direcțiunii Liceului Național că este permis ori și cărui elev de a se servi de cărți vechi și totodată cere să se cerceteze de către director care anume profesori au oprit acest lucru și apoi să se înainteze un tablou de toți aceștia".

—

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, face cunoscut direcției liceului național că de azi înainte nici o scutire de taxă nu se va mai face de către Minister. Totul se va face de către comisiunea aleasă pentru aceasta. Chiar și scutirile străinilor care până acum se făceau de către Minister, se vor face tot de către acea comisiune.

—

Școala de instructori militari.—Pentru fie-care regiment sau brigadă se va înființa cîte o școală de instructori militari.

Aceste școli vor fi compuse din toți ofițerii ultimei promoțiuni, din reangajați serjenți, caporali și chiar soldați, spre a putea complecta, pentru fie-care companie, escadron sau brigadă, măcar 10 instructori. Școalele vor fi conduse de către un ofițer superior și de cîți-va ofițeri—instructori și profesori.

Gradele inferioare ale acestor școli vor forma un corp de instrucție, care va lucra, la începutul fie-cărui an militar, cîte 45 zile.

—

Cunoaștem un fapt extra-ordinar: pentru trebuințele spitalelor sf. Spiridon din Iași se cumpără lemne din tîrg.

Faptul se petrece pentru prima oră, întru cît casa sf. Spiridon, dispunînd de intinse păduri, nu s'a arătat pînă acum, nevoia de a cumpara lemne cu kilogramul.

Faptul se datorează galantomiei epitropilor cari au făcut risîpă, dăruind lemne pe la diferite persoane.

—

Aseară la orele 4 p. m. s'a întrunit la liceul Național directorii școalelor secondare din localitate pentru a face repartizarea elevilor rămași neînscriși în cursul inferior de liceu și gimnaziile din localitate.

—

Ministerul Instrucțiunei publice a hotărît ca elevii repetenți de la liceul Național să fie reprimiți în școală. chiar dacă ar trece numărul cerut de regulament.

—

Direcțiunile de școli secondare au primit ordinul să înainteze ministerului părerile asupra modificărilor ce trebuesc aduse penalităților elevilor.

—

Au fost admiși ca bursieri supranumerari în școala militară din Iași:

Cl. V.—Slavici Marcel, Nenișor Sergiu, Săndulescu I. Iordan, Oroviceanu Mircea, Petrovici D. Dumitru, Ghica C. Gădineanu I. Nicolae, Cepleanu Vucol, Sion Al. Ion, Gallea N. Nicolae, Sotirescu I. Emil.

Cl. VI.—Andreescu I. Gh., Alexandrescu Victor, Marinescu I. Ioan, Pavelescu N. Vasile, Hagi Kirea Ahil.

Cl. VII.—Belu F. C., Ghinăraru Scarlat Nicolae, Nicolae Gh., Georgescu Al. I., Dobrescu N. D., Popescu Virgil, Chiliman Tiberiu, Al. I. Pașcan.

—

D. Filaret Grindei a fost numit ajutor de secretar și supraveghetor de ordine la liceul Național.

—

D. D. Patrașcanu, profesor de istorie la liceul din Bacău, a fost permutat la liceul Internat, plus 2 ore la cl. V m. de la liceul Național.

—

Suma acordată de Primăria de Iași la începutul lunei Septembre pentru elevii săraci, nefiind suficientă, s'a mai deschis un credit pentru ajutorarea elevilor și elevilor de curs primar cu cărți și încălțăminte.

—

Pînă la 1 Noembre viitor se primesc la casa școalelor cereri pentru admiteri de elevi și eleve în orfelinatul de gospodărie rurală din comuna Tăutești.

—

Mâine Sâmbătă, împlinindu-se un an de la moartea d-nei Ecaterina Porfiriu, soția d-lui D. Porfiriu, membru al Curței de apel se va face la biserica Sf. Spiridon pomenirea cu serviciul sf-tei leturghii de către P. S. Sa Arhiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei, asistat de S. S. Economii Stavrofori Dimitrie Popa, și Chiriac Neculau.

—

Mulți profesori interzisese elevilor de a se servi de cărțile vechi din anul trecut.

Mai mulți părinți s'au plîns ministerului și acesta a trimes acum o circulară prin care revine asupra dispoziției luată de profesori.

—

Trenul de Pașcani ce sosește de obiceiu la 6 și 10 p. m., a sosit eri cu o întîrziere de 30 minunte, din cauza defectuorității mașinei.

—

Din luna August a dispărut de la casa părintească copilul Mihai Gogea, din cot. Zahorna, com. Tăutești.

Numitul se presentase la concursul de admitere la școala Normală și nereușind s'a reîntors acasă. Tatăl său mustrîndu-l el a părăsit casa părintească și nu s'a reîntors nici pînă acum.

—

Ministrul cultelor și instrucțiunei publice cere tuturor directorilor școlilor secundare din localitate părerile lor în ceea ce privește disciplina elevilor.

—

Numiri de medici:

D. doctor I. Urzică a fost numit definitiv la plășile Ungheni—Branișteа, în locul d-lui Titu Ionescu, demisionat; d. doctor Arghir Babeș, definitiv la Trg.-Frumos; d. C. Macri, definitiv la plășile Stavnic și Voinești în locul d-lui D. Pașcanu, mutat la Podul-Turcului; d. doctor Antohi, definitiv la plasa Bivolari.

—

In ziua de 30 Septembrie se va efectua în comuna Cucuteni alegerea membrilor consiliului comunal.

Pentru a se păstra deplina liniște, pentru ori-ce eventualitate, Prefectura a dispus ca un număr de jandarmi de la secțiile din Voinești și Podul-Iloaei să se transporte în localitate.

—

DIVERSE

— Zeilic Balan căzînd într'un canal în ograda d-lui Jurist din strada Golia 52, cu mare greutate a fost scos de vecini, cari l'au găsit din întâmplare.

— A fost internat la spitalul Sf. Spiridon Gh. Ganiescu, găsit pe stradă fără domiciliu stabil, într'o stare de slăbiciune care-l pune în imposibilitate să muncească pentru a'și procura hrana zilnică.

— D. dr. Buzenchi era să fie eri victima unui accident. D-sa trecînd cu trăsura prin strada Sărărie, caii de la trăsură s'au speriat din cauza sgomotului provocat de vagonul de tramvay ce tocmai trecea pe acea stradă, au rupt oiștia oprindu-se în gardul din față.

Dr. Buzenki din fericire a scăpat neatins.

— Femeia Catincu Ambu din com. Tg.-Frumos s'a introdus prin spargere în locuința locuitorului Costache Antal, furîndu-i mai multe obiecte.

Numita femee a fost arestată.

Autoritățile au luat măsuri pentru prinderea individului Moscu Marin Șerbănescu, supus bulgar, care a dispărut din orașul Caracal, înainte de a se fi putut înmîna ordinul de expulzare.

Cauza bibendi

Beția crește pe zi ce merge căci ea a devenit un fel de simbol de solidaritate și prietenie pentru clasa saracă. Nu se poate închipui o petrecere, nu se poate închipui un succes obținut fără proverbialul chef ca să curgă peticile. Și dacă cei săraci găsesc în aceasta o satisfacție superioară a plăcerilor lor—e fără îndoială și logic. Ce are un lucrător incult, nenorocit, mulțumitor și răcoritor pentru sufletul lui obosit de cît această băuturică, care îi mai înalță sufletul rîdicîndu-l în sfere mai superioare unde i se pare și lui a fi ceva mai mult de cît un paria, un om perdut în vălmășagul vieței. Dar se pune întrebarea: de ce omul cult al cărui creer poate găsi în atîtea înălțătoare lucruri satisfacția idealului său—se îmbată? Oare nici artele frumoase, nici speculațiile filosofice, nici studiul nu îi dau o satisfacere mai nobilă de cît excitarea unui păhărel de alcool?

Pentru că nu bea ori cine vrea să bee și doar acei cari sunt nevoiți să bee. Dragostea pentru băutură are ea un substrat mai adînc, e ceva care te împinge să te găsești cu păhărelul în mînă vrînd, nevrînd.

E ceva ereditar care împinge la băutură și parafrazînd acea maximă, ea nu se iubește nebunește de cît de acei cari au un amor de nebun, s'ar putea spune nu bea nebunește de cît acela care are o sete de nebun.

Și apoi băutura are un efect înșelător dar plăcut, „cel ce bea simte un fel de atenuare a procesului excito motor al sistemului nervos, de o parte prin supresiunea sensației reflexe a oboselii, pe de altă parte pe o producție directă, mai vie, de energie". (M. Meyer).

Ei bine, această producție de energie, de putere; sensația asta de a te crede mai fericit, mai mulțumit cheamă pe mulți a încerca din „cupa dătătoare de viață și noroc". Ce just spune Guy de Maupasant: dacă un om va descoperi un nou mijloc de a ne otrăvi, de a ucide în noi sensația durerei și oboselii, îl vom proclama mult mai mare descoperitor de cît pe acela care ne va descoperi a trăi cu cîți-va ani mai mult.

Și cu cît va trece vremea cu atît se va bea mai mult, căci luptele viitoare vor cere mai multă perdere de energie, mai multă descurajare și amărăciune și omul cu toate progresele culturale, artistice și economice va căuta în alcool, excitantul energiei perdute, combustibilul voinței anihilate.

Țerile cele mai civilizate sunt și acele cari beau mai mult, cu toate că s'ar părea că cultura va înlocui excitantele de această natură. Și răul n'ar fi mare dacă s'ar bea vecinic aceiași cantitate, s'ar consuma același grad de excitant pentru același efect; dar nenorocirea e tocmai aci; cu cît se bea mai mult cu atît se cere a se mări dosa de excitare, dosa de băutură. Ca și cu tutunul: în primul timp cîte-va țigări îți dau o sensație plăcută, procesul asociațiilor de idei se face mai ușor, mai repede—dar după cîte-va luni îți trebuesc îndoit atîtea țigări spre a avea aceași sensație;—cu alcoolul e același lucru.

De aceia lupta în potriva alcoolismului e necesară. Și nu o luptă de stat, nu prin monopoluri, nu prin reglementarea vînzărei alcoolului ci prin o măsură curat revoluționară: încetarea de a fabrica alcoolul. In cronicile acestea nu facem politică, emitem vederi științifice și vederile științifice vor rămîne tot-deauna în domeniul transcedental—de acea putem spune adevărul: să nu să teamă apărătorii băuturicăi și fabricanții ei, că statul va fi așa de copil să se iee după vr'o cîți-va bătrîni dascali și să facă o lege așa de barbară: distrugerea alcoolului.

Statul are nevoe de bețiі, cum are nevoe de toate viciile și perversitățile noastre. Inchipuiți-vă un stat în care cetățenii n'ar bea, nu s'ar bate, nu s'ar ruina în jocuri de hazard, nu ar fura, nu ar ucide.... ar fi blînzi, buni. Acel stat ar peri—ori n'ar fi stat; ar fi un fel de comunitate plăcută și sfîntă—dar pe care nu ne-o putem nici o dată representa sub forma unui guvern.

Lupta în potriva alcoolului din punctul de vedere științific a pus următoarele desiderate:

1) Incetarea de fabricare a alcoolului.

2) Introducerea în moravuri a altor băuturi: o bună apă potabilă, preparațiile de cafea, ceai, lapte.

3) Dezvoltarea spiritului de dragoste pentru natură, astfel ca omul să poată găsi în excursii, jocuri sportive un excitant și o satisfacție pe care azi i le dă cărciuma și berăria.

4) Ridicarea spiritului de sociabilitate. Conferințe, asociații în vederea instrucției cu vizitarea muzeelor stabilimentelor industriale etc. etc. Aceste au fost desideratele congresului de demografie și igienă din Berlin.

Și ziceți că nu sunt oameni idealiști și visatori? Sărmanii savanți!

I. D.

Ultime informaţii

Conflictul dintre Ministerul de războiu şi primăria comunei Iaşi cu privire la nişte terenuri de pe moşia Timişeşti, a întrat într'o fază acută, şi din această pricină d. Gane a plecat azi la Bucureşti.

Din unele părţi ale judeţului Vaslui ni se semnalează nelinişte între ţărani.

Pe mîine, amănunte.

Trupele, care fuseră concentrate la Negreşti, au defilat astă-zi dimineaţă, la Bîrseşti, înaintea d-lui general Pressan.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei va pleca Duminică seara la Bucureşti, spre a lua parte Luni dimineaţă la deschiderea sesiunei de toamnă a sf-lui Sinod.

Şcoala rurală din cotuna Smeu, comuna Sineşti, a fost ridicată pe ziua de 1 Octombrie din şcoală cotunală la rangul de şcoală cu curs complect, personalul didactic însă rămânînd acelaşi ca până în prezent.

Cu toate că numai cîte-va zile ne mai desparte până la stagiunea Teatrului Naţional, totuşi d. Gr. Buicliu, preşedintele comitetului, n'a tranşat încă cu orchestra.

După cum se ştie, muzica militară a refuzat oferta, iar orchestrei conservatorului nu'i convine suma fixată de d. Buicliu.

Mai rămâne deci.... fanfara din Tataraşi.

Ministerul Instrucţiunei Publice a pus în vedere normaliştilor şi normalistelor că nu li se poate acorda titlu provizor pînă ce nu vor face dovadă cei întăi că au satisfăcut legea recrutărei, iar cele de al doilea că au împlinit vrîsta de 18 ani.

D-na Elena Comarnescu, institutoare la şcoala de fete „Alex. Lambrior" a obţinut un concediu de două luni cu incepere de la 21 Septembre curent, pentru causă de boală.

In acest interval d-sa va fi suplinită de d-ra Cleopatra Ştefăniu.

Din Huşi.—Luni la orele 4 p. m. a fost mai mulţi invitaţi la d-nu Em. Buznea fost deputat, la vie au luat parte la această petrecere cîmpenească d-nii Iorgu Berea, Emil Iamandi, Al. Rîşcanu, deputat, Irimia Gheorghiu deputat, C. Cosma, substitut, D. Manoliu, Gh. Vesbianu, Al. Mandrea judecător, Gh. Rîşcanu, avocat, Gr. Busnea, N. Oltescu, dr. Şerbănescu etc. S'a petrecut până la orele 10 p. m.

S'a discutat mult în privinţa chestiunelor la ordinea zilei—reformele agrare—şi situaţia partidelor politice în localitate.

Târgu-Ocna.—Chestia ţărănească, departe a se resolvi în bine, din contra se încurcă mai rău şi sătenii în loc să se astâmpere şi să-şi căute liniştit de munca câmpului, devin pretenţioşi şi nu se ţin de angajamentele luate faţă de arendaşi; iar autorităţile administrative comunale ori se simt slabe în a putea aduce la ordine şi legalitate pe cei nesupuşi ori nu voiesc, faptul însă e constatat că a ajuns o adevărată anarhie la ţară şi arendaşul nu mai e sigur cu averea lui ca să-şi caute liniştit de moşia sa.

Aşa la com. Bogdăneşti-Trotuş din jud. Bacău unde se află ca arendaş al moşiei Principelui Moruzzi, d. I Matassar recunoscut prin blîndeţa şi bunătatea sa faţă de ţărani, a făcut angajamente agricole cu dînşii plătindu-le o parte din bani înainte şi cînd ţăranii au trebuit să iasă la muncă se zice că mulţi dintre dînşii nu au voit, iar autoritatea comunală a refuzat a-i da concurs sau de a-i învesti angajamentele cu titlurile executorie, în cît d. Matassar a fost silit să intervină la parchet reclamînd acest neajuns.

Dacă lucrul s'ar adeveri ar constitui o încălcare a administraţiei comunale în drepturile judecătoresci şi intervenţia parchetului ar fi de mare folos.

Fapte de aseminea natură dacă se petrec într'o comună unde locuiesce şi un domn deputat al colegiului III căruia ţăranii ar trebui să-i fie ascultători la poveţele de legalitate, linişte şi de pace ce nu mă îndoesc că nu le dă, dar în cele mai multe com. ale ţerei unde nu locuesc mai marii zilei ce s'o fi petrecînd oare?

O Ansamblul de operete a avut ieri mare succes: s'a representat Văduva veselă. In astă-seară „Curse-Grătare" cu Ciucurette în rolul Pfefferkorn.

D. G. Cîrjă şi-a înaintat astă-zi demisiunea din postul de director de scenă al teatrului naţional.

D. Cîrjă abuza de situaţia sa şi distribuia roluri principale fiicei sale, d-ra A. Cîrjă, gagistă şi trecea astfel peste meritele artistelor de vază ale teatrului.

Presidentul teatrului, spre a evita pe viitor asemenea abuzuri, a luat dispoziţia ca distribuţia rolurilor să se facă cu avizul d-sale

Această disposiţie a lovit pe d. Cîrjă în amorul său propriu—d. Cîrjă pretinde că ar avea şi amor propriu—şi de aci demisia, asupra căreia comitetul nu s'a pronunţat încă.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 28 Septembre

Procesul omorului de la siguranţa Capitalei

Bucureşti.—Azi se judecă, în continuare, procesul sub-comisarului Zenide, acuzat de omorul săvârşit în arestul siguranţei, asupra lui Ioan Ţigăreanu.

S'au ascultat încă vre-o cîţi-va nuoi martori, cari arată cum a fost maltratat nefericitul Ioan Ţigăreanu.

A luat apoi cuvîntul d. avocat Palade, parte civilă. După ce pune într'o tristă lumină apucăturile sălbatice ale celor de la siguranţa capitalei, cere 5,000 lei despăgubiri pentru familia Ţigăreanu, al cărei singur sprijin a fost nefericita victimă a sălbătăciei lui Zenide.

In sală se află un public imens compus din avocaţi, ziarişti, poliţişti etc., cari aşteaptă cu nerăbdare sentinţa.

Sosirea marelui Duce Vladimir

Bucureşti.— Azi dimineaţă la 9 şi 40 a sosit la Ploeşti Marele Duce Vladimir.

In întîmpinarea lui au eşit numai două persoane: d. Prefect Luca Ionescu şi d. General Hîrjeu. Nici o altă persoană nu a avut permisiunea de a staţiona pe peron.

D. General Hîrjeu a fost ataşat pe lîngă persoana Marelui Duce.

La sosirea trenului, prefectul de Prahova şi generalul Hîrjeu s'au anunţat Marelui Duce Acesta nu i-a primit însă, răspunzînd prin aghiotantul său, că nu-i încă gata pentru a primi vizite.

La Bucureşti

La 10.45 Marele Duce Vladimir a sosit la Bucureşti.

Măsurile de pază din gara de Nord au fost extra-ordinare.

Pe lîngă măsurile anunţate s'a mai dispus oprirea circulaţiei tramvaiului şi circulaţiei trecătorilor în timpul trecerei marelui Duce spre palatul regal.

La un moment dat s'au închis şi toate prăvăliile, ele au fost însă curînd redeschise din ordin superior.

*

In gara de Nord nu au putut pătrunde de cît persoanele care aveau invitaţiuni speciale. Nu se aflau de cît miniştrii şi cîte-va persoane foarte puţine la număr.

Marele duce purta o uniformă rusească şi avea pe piept „Steaua Romîniei" cu placa de brilante.

M. S. Regele era în uniformă rusească.

Marea ducesă purta o rochie lila.

Din gara de nord oaspeţii ruşi au plecat direct la palat.

Franz Iosef bolnav

Viena.— Starea împăratului este neschimbată. Impăratul suferă de un catar bronchial fără de febră, care nu-l împiedecă de a lucra ca de obicei.

Starea împăratului Franţ Iosef

Viena. — Astă-noapte se răspîndiseră ştiri alarmante despre starea sănătăţei împăratului Austro-Ungariei.

Azi dimineaţă s'a anunţat însă în mod oficial că starea lui s'a îmbunătăţit mult.

Bursa şi boala imparatului

Viena. Comisarul bursei a cetit azi următoarea declaraţie:

«Ministerul de finanţe m'a autorizat să anunţ că starea sanătăţii împăratului este bună.

Impăratul a petrecut bine noaptea şi de azi dimineaţă nici o schimbare n'a intervenit».

Această declaraţie a produs o excelentă impresie.

Impăratul în cabinetul său de lucru

Viena.—Oficiosul „Fremdenblatt" anunţă că împăratul a petrecut ziua de ieri în cabinetul său de lucru, ca şi în zilele cînd e în deplină sănătate.

Marele maestru al curţei i-a prezentat mai multe hîrtii spre semnare.

Teribilă ciocnire

Buda-pesta.—Un comunicat al direcţiunei căilor ferate spune că azi a avut loc o ciocnire a trenului rapid cu un tren de mărfuri între staţiunile Soroksor şi Erszebetfalva (Ungaria). Şeful trenului de mărfuri, mecanicul au fost ucişi. 12 pasageri au fost uşor răniţi. Trei persoane din personalul trenului au fost grav răniţi, unu mai uşor. Ambele locomotive, un vagon al trenului de mărfuri şi unul al trenului de călători au fost stricate.

Manifestaţia socialiştilor Ungari

Buda-Pesta.— Cu ocasiunea deschiderei camerelor, social-democraţii au aranjat o mare procesiune. Au participat la manifestaţie 50.000 pînă la 60 mii persoane.

Magazinele, fabricele, restaurantele, cafenelele au rămas închise. Nu s'a produs nici un incident de oare ce poliţia luase măsuri de precauţiune.

Procesiunea a durat 5 ore. Mulţimea a strigat: trăiască votul universal. O deputaţiune a mers la preşedintele camerei pentru a'i înmîna dorinţele lucrătorilor cu privire la votul universal.

Delegatul lucrătorilor a relevat că în condiţiunile actuale dezvoltarea ţărei este imposibilă şi că remediul stă numai la parlament, socialiştii fiind partizani ai poporului şi ai independenţei ţărei, ei sunt adevăraţi patrioţi.

Sufragiul universal a întărit statul şi parlamentarismul în Austria ceia ce s'a probat chiar acum cu ocazia negocierelor pentru compromis.

Preşedintele camerei a protestat în contra însinuărei că camera represintă interesele claselor privilegiate cu aprobarea deputaţilor care erau de faţă din partidul independenţei. Urmînd protestări din partea deputaţiunei lucrătorilor, preşedintele a ameninţat că dînsul va pleca în casul cînd deputaţia nu-l va asculta. Preşedintele a conchis exprimînd că guvernul şi deputaţii vor găsi calea cea bună pentru dezlegarea cestiunei spre satisfacţia generală fără a se lăsa să fie influenţaţi sau terorizaţi de către elementele de afară.

In urmă preşedintele a primit o delegaţiune a lucrătorilor creştini sociali care au cerut de asemenea votul universal.

In şedinţă deputatul Mezoeffi a voit să dezvolte o interpelare privitoare la votul universal însă majoritatea nu a consimţit.

Manifestaţiile în favoarea votului universal au avut loc şi în provincie fără a lua aceaşi întindere ca la Buda-Pesta şi fără a pricinui încetarea aşa de însemnată a muncei.

Pînă acum ordinea n'a fost turburată.

Catastrofa din Buda-Pesta

Buda-Pesta. — Ştirile despre catastrofa întîmplată ieri în apropiere de Buda-Pesta, din cauza ciocnirei a două trenuri, au fost exagerate.

S'a spus în primul moment că numărul morţilor ar fi de 20. Azi se constată în mod oficial că au fost cinci morţi.

Grecia şi nota puterilor

Atena.—Ziarele anunţă că ministrul Scuzes, a răspuns notei puterilor prin care se cere ca statele balcanice să dea concurs pentru pacificarea Macedoniei.

Ministerul Scuzes, în răspunsul său declară că grecii sînt moderaţi şi dacă şi celelalte state ar avea o atitudine ca acea a greciei, pacificarea Macedoniei ar fi foarte uşoară.

Atentat

Madrid, — Aseară au fost scoase şinele, pe o întindere mare, pe linia Quintapalo şi Santaola.

Faptul acesta s'a comis imediat după trecerea trenului în care se afla regina Spaniei.

Conflictul Turco-Persan

Constantinopol. — Ambasadorul Persiei la Constantinopol cunoscut pentru sforţările sale pentru aplanarea conflictului turco-persan se teme el însuşi că situaţia se poate complica. Totuşi declară că ştirile alarmante sunt neexacte.

Raporturile cu Poarta nu sunt nici de cum rele. In urma demersurilor sale, s'a telegrafiat la Bagdad de a nu se face stăruinţe la Pera cu privire la serviciul militar pînă ce Poarta se va înţelege cu ambasada rusă. In populaţia turcă se discută eventualitatea unor complicaţii resboinice cu Persia.

Prelungirea convenţiei dintre Romînia şi Turcia

Constantinopol.— Poarta a prelungit pe timp de 3 luni convenţia comercială romîno-turcă, pînă la ratificarea nouei convenţiuni.

Bandă prinsă

Constantinopol. — Ziarele turce anunţă prinderea unei bande de cinci greci sub şeful Manole, la Negovan şi Florina.

Inundaţii

Paris.—Se semnalează inundaţiuni în mai multe localităţi în basinurile Ronului cari au causat pagube considerabile, înecînd casele şi şinele întrerupînd în mai multe locuri comunicaţiunea pe căile ferate precum şi pe cele telegrafice şi telefonice. Multe persoane s'au înecat; turme numeroase de vite au pierit.

Ciumă

Constantinopol.— Pînă acum s'au constatat trei cazuri de ciumă la Mitilene, dintre care două verificate.

Dezminţire

Londra. — Ministerul afacerilor streine declară, faţă de ştirea dată de un redactor al ziarului „Pall Mall Gazette" că este cu totul lipsită de temei ştirea că acordul anglo-rus ar conţine mai multe paragrafe secrete nepublicate.

Situaţia în Maroc

Tanger.—Incidentul asupra teritorului ocupat de către spanioli la Casablanca a fost exagerat. In această privinţă nici o observaţie n'a avut loc. E vorba de o chestiune de principii care a făcut obiectul unui raport special plecat din Madrid.

Aoudjan Oudja.—Eri o mică coloană a mers să pedepsească satul Dechor autorul ambuscadei de la 7 Oct. în contra recunoaşterei franceze. Coloana a canonat posiţia Dechor pînă ce a socotit că soldaţii ucişi sunt în destul de resbunaţi.

Paris.—In consiliul de miniştri ţinut la Rambouillet s'a făcut cercetarea situaţiunei din Maroc, ceea ce a permis a se recunoaşte că mai multe bastimente actualmente detaşate, ar putea fi readuse. Consiliul a decis în principiu a se incredinţa supravegherea coastelor crucişătoarelor de mai mică importanţă afară de cîte-va puncte speciale.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor si Ospiciilor Sft. Spiridon
DIN IAŞI

Publică concurs pentru redactarea unui proiect pentru instalarea unui stabiliment complect de hydroterapie la Băile Slănic din Moldova.

Acest stabiliment va cuprinde:

1) Secţia de hydroterapie.
2) „ „ electroterapie.
3) „ „ mecanoterapie.
4) „ „ băi de acid carbonic şi aer supra încălzit.

Intreaga clădire va fi în două etaje, parterul va servi exclusiv pentru secţiile arătate la 1, 2, 3 şi 4, al doilea etaj va servi pentru locuinţă medicului director al băilor şi al întregului personal medical, precum asistenţi, asistente, masori, băeşi şi băeşiţe, a garderopei şi a instalaţielor pentru uscarea albiturilor ce se vor întrebuinţa la funcţionarea stabilimentului.

Proectul de concurs va cuprinde:

1) Câte o secţie horizontală pentru fondaţii pentru parter şi etaj.
2) O secţie transversală cum şi o secţie longitudinală.

Stabilimentul trebuind a avea patru faţade.

Clădirea va fi aşezată pe un teren avînd o suprafaţă aproximativă de 8000 metri patraţi, iar costul se limitează la suma de 300.000 lei.

Pentru redactarea acestui proiect se fixează trei premii:

Premiul I de 4000 lei, al 2-lea de 1500 lei şi al 3-lea de 1000 lei care se va da concurenţilor, după ce proectele vor fi cercetate, aprobate şi clasificate de consiliul Tecnic superior de pe lîngă Ministerul lucrărilor Publice.

Concurentul care va obţine premiul I este obligat ca pentru plata de 6000 lei să execute toate schiţele pentru detaliu şi cu întocmirea complectă a deviselor.

Concurentul care va obţinea premiul I va avea supravegherea executărei lucrărilor pentru care i se va plăti 4 la sută asupra devizului.

Pentru ori ce lămuriri privitoare la situaţiunea terenului pe care este a se aşeza clădirea şi asupra ori-căror detaile ce vor avea nevoe concurenţii se pot adresa la cancelaria Epitropiei din Iaşi fie în persoană sau prin corespondenţă, iar proectile le vor înainta tot Epitropiei purtînd fie-care un moto.

Proectele vor fi primite la cancelaria Epitropiei numai pînă în seara zilei de una Decembrie 1907.

No. 7959
27 Septembre 1907.

Face cunoscut, că concursul pentru ocuparea definitivă a posturilor vacante de interni, ce era fixat pentru ziua de 15 Octombre a. c. 1907, se va ţine în ziua de 28 Octombre a. c., 1807.

Concursul se va ţinea în camera colegiului medical din spitalul central, conform regulamentului de concursuri în vigoare.

D-nii studenţi în medicină, care voesc a concura, sunt invitaţi să se prezinte la această Epitropie, cu cel mult zece zile înainte de termen, cu cerere inscrisă şi insoţită de actele prevăzute în ragulament.

No. 7890. 26 Sept. 1907.

MOBILE

DORMITORE, SUFRAGERII, SALOANE

tot ce este mai nou şi mai frumos, cu preţurile originale ale fabricei **Mobile de bronz** *extra fine* **Covoare, Perdele,** *Bonnes femmes, Galerie pentru perdele de Bronz complecte a 25 lei perechea* se găsesc numai la

Magazinul I. HIRSCH
Str. Lăpuşneanu No. 28

S'a perdut un medalion în formă de inimioară cu un rubin şi o fotografie, cu un lănţişor de aur.

Găsitorul este rugat a'l aduce în str. Golia 21 unde va primi o recompensă.

De închiriat o cameră spaţioasă în curte, putînd servi drept birou sau locuinţă pentru o singură persoană.

A se adresa la administraţie pentru informaţii.

Constantin M. Stihi

Flautist prim al orchestrei Conservat.

Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat

Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

40,000 lei de dat cu ipotecă; doritorii se pot adresa la d. Gh. St. Răşcanu, avocat în Huşi.

GH. BALTA
AVOCAT
42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

DE INCHIRIET

Câte-va apartamente de cîte două şi trei odăi cu bucătărie etc. din casele D-lui S. Diamant din Iaşi strada Păcurari No. 97.

A se adresa pentru condiţiuni D-lui M. C. DRACŞANEANU Avocat str. Sf. Sava 16.

AL. I. ZIRRA
De la Conservatorul din Milano

Dă lecţie de Canto, Compoziţie şi Orchestraţie.

Adresa: *Str. Sărăriei 117.*

EMIL D. LEFTER
fost judecător de instrucţie
AVOCAT
Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.
Iaşi, Str. Carol 14

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi:

Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a V-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei V-a va avea loc la 9 Octombrie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 18 Septembre cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa V-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 136 lei	**O jumatate loz 68 lei**
Un sfert de loz 34 lei	**Una optime de loz 17 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădult, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antîia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilani celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, şi RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

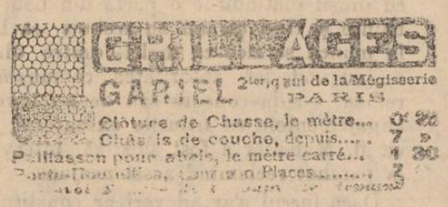

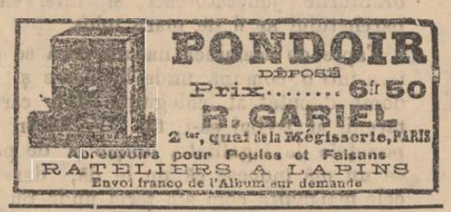

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul IV. — No. 256. — Duminică 30 Septembrie

CRONICA SĂPTĂMÎNEI

Hotarele politicei

E greu să spue cineva, despre d. Matei Cantacuzen, că n'are dreptate într'o cauză pe care o apără, pentru că noul decan al facultăţei de drept are darul acesta —pe care nu-l au de cît spiritele distinse— de a da cuvîntului său o mare putere de autoritate şi de convingere.

Cu toate aceste, cred că d-sa a greşit, acum cîteva zile, cînd a afirmat că partidele politice n'au căderea de a discuta chestiunea doctoratului în drept,— după cum cred că greşeşte şi „Evenimentul" cînd sub inspiraţia aceluiaşi fruntaş conservator, susţine că înfiinţarea doctoratului la Iaşi nu poate şi nu trebue să fie susţinută de cît de corpul universitar şi de parlament.

Eu îmi explic credinţa aceasta, care la d. Cantacuzen porneşte dintr'o pesimistă,—dar justificată—concepţie despre viaţa noastră politică. Ba aproape o legitimez, cînd gîndesc cum păcătoşenia moravurilor noastre pîngăreşte cîteodată cele mai sfinte lucruri, şi cum în luptele politice, cauzele cele mai mari se compromit adesea prin lipsa de scrupule ale celor care le stau împotrivă. Dar nu o pot împărtăşi — credinţa aceasta,— pentru că nu o pot vedea cu aceiaşi ochi, şi pentru că, mai presus de toate, nu o pot găsi întemeiată „nici în drept, nici în fapt" cum am zice în termeni familiari palatului de justiţie.

Ministrul instrucţiei crede bine să acorde Universităţei din Capitală doctoratul în drept, dar crede că Universităţei din Iaşi nu i se cuvine această favoare.

Părerea generală recunoaşte că măsura d-lui Haret nu e bună, pentru că nu constitue un act de chibzuită administraţie în învăţămînt, că în acelaşi timp nu e dreaptă, pentru că, fără nici un cuvînt binecuvîntat, loveşte greu în Universitatea din Iaşi. In aceste condiţii, chestia se prezintă cu un caracter de interes şi social şi naţional, şi mic e numărul celor cari să nu admită că o acţiune energică se impune pentru a opri pe guvern de a face o operă necomplectă şi pentru a'l sili dimpotrivă să facă una şi bună şi dreaptă.

Intrebarea e: cui revine sarcina aceasta?

D. Cantacuzen preconizează exclusiv calea acţiunei corpului profesoral, întâi, şi calea parlamentară, mai tîrziu.

Aceasta nu e drept, pentru că întâia nu e în spiritul vieţei noastre publice, iar cea de a doua nu se poate restrînge numai la cercul parlamentar. La noi, nu e nici de drept şi nici prin tradiţie, ca instituţiile şi corpurile sociale constituite să-şi închidă existenţa în ele însă-şi, să trăiască în afară de viaţa corpului politic întreg, să îngrijească singure de dînsele şi de nevoile lor, sau să aibă macar sarcina de a pregăti cu ceva opera legislativă, întru ce le priveşte. Sistemul nostru constituţional leagă viaţa politică de lupta între partidele organizate, cărora le acordă nu numai dreptul de critică şi de control a actelor de guvernămînt, dar şi implicit sarcina de a veghea la interesele generale. Şi dacă normal funcţiunea aceasta se îndeplineşte în sînul corpurilor legiuitoare, nu e mai puţin adevărat însă că viaţa politică se desfăşoară şi în afară de parlament, fie în pregătirea acţiunei parlamentare, fie pentru a lua contact cu masa socială, fie chiar pentru a exercita o acţiune paralelă menită a determina anumite curente în opinia publică.

Eu, nu zic totuşi, că în specia de care vorbesc, corpul profesoral al Universităţei din Iaşi n'ar avea dreptul să se agite, să intervie şi să protesteze. Recunosc dimpotrivă că el poate face aceasta, fiindcă nu-i este oprit de a o face. Dar nu pot concepe că acest drept exclude şi dreptul şi îndatorirea firească a unui partid politic—oricare—de a interveni într'o chestie a cărei utilitate socială e recunoscută. Şi mi vine greu, mai cu seamă, să nu văd lucrurile în acest mod, din moment ce, în specie, calea acţiunei parlamentare mi-e admisă fără discuţie.

Dacă aşi crede altfel, ar fi să nu dau dreptate campaniei extra-parlamentare ce s'a dus cîndva —şi cu succes— contra altei lovituri ce ameninţa Universitatea din Iaşi, prin desfiinţarea facultăţei de medicină, —ar fi să neg politicei rolul său aşa de profund social,—şi cine ştie poate chiar să-i contest cu desăvîrşire dreptul de existenţă.

E Herovanu

Armonia liberală!

O întîmplare de ordin privat constitue un minunat prilej pentru a se face dovada armoniei care domneşte în partidul liberal.

Intr'adevăr d. C. Stoicescu, fost ministru, conducătorul liberalilor bătrîni, adresează prin ziarul „*Secolul*" următoarea apostrofă „*Voinţei Naţionale*".

In „Voinţa Naţională" No. 6996, cu data de astăzi, Mercuri 26 Septembrie, oţi inserat o informaţiune cu titlul: „Atentatul contra moşierului San-Marin".

In această informaţiune, după ce reproduceţi din „Universul" mai multe inexactităţi, sfîrşiţi prin cuvintele: «Epoca» are cuvîntul".

Este regretabil că, avînd posibilitatea să cunoaşteţi adevărul, ştiind apropiata mea rudenie cu d. San-Marin, vă faceţi cu uşurinţă ecoul unor ştiri inexacte, pentru plăcerea ca, într'o tristă circumstanţă de ordine cu totul privată, să polemizaţi cu adversarii d-v. politici.

Pentru ca să nu fie induşi în eroare cititorii „Voinţei Naţionale", vă rog a desminţi ştirea dată de „Universul" şi reprodusă de d-voastră.

Urmează istoricul faptelor.

D. C. Stoicescu, pe lîngă lecţia ce-o aplică cerşafului colectivist recunoaşte că „Voinţa" îl consideră ca adversar politic.

Şi asta se chiamă armonie!

Nădejde şi mărcile germane

Cazul Nădejde îmbracă un caracter mai general şi esă din cadrul unei chestii personale: se constată în mod neîndoios un fapt de o gravitate extra-ordinară şi anume că un fost şef al unei grupări politice, actualmente deputat, aparţinînd partidului guvernamental, a primit bani dela străini pentru a agita populaţia în contra ordinei şi stărei sociale de astă-zi.

Un partid revoluţionar a făcut agitaţie ani de zile şi pentru acest scop a primit bani de la străini. Faptul acesta cuprinde în sine o acuzare suficient de puternică pentru ca nimica să nu mai poată fi invocat drept scuză şi explicaţie.

Nu importă dacă Nădejde a întrebuinţat bani în scopul pentru care au fost destinaţi sau dacă a comis escrocheria de care îl acuză astă-zi o anumită presă.

Escrocheria în chestiune ar fi o circumstanţă agravantă, dar chiar dacă n'ar exista şi încă faptul ar fi destul de serios. S'a făcut prea de multe ori acuzaţii gratuite de vînduţi streinilor pentru ca astăzi să mai facă impresii astfel de acuzări. Nu mai puţin nu se poate trece cu uşurinţă asupra acestui fapt—mai cu seamă că acelaş Nădejde, după ce a trecut în rîndurile liberalilor, s'a transformat pe de oparte în spion ordinar, denunţînd pe toţi aceia a căror acţiune nu convenea liberalilor, iar pe de altă parte în gazetar sectar gata să atace pe ori-cine pe tema unor închipuite vînzări de ţară.

Patriotul neprihănit, naţionalistul infocat de astăzi, nu fusese pe vremuri numai un internaţionalist, un propovăduitor al desfiinţărei graniţelor şi realizărei patriei unice şi aceiaşi pretutindenea, dar primise şi bani—fapt mărturisit—pentru a lucra în acest scop.

Pentru propagandă în direcţia acestor idei au trimis social-democraţii germani banii, Nădejde primea mărcile germane în acest scop. Chiar dacă mai tîrziu ar fi intervenit o schimbare de tactică, lucrul nu-şi perde din gravitatea sa.

Remîne stabilit definitiv că Nădejde—astăzi deputat—a primit bani pentru a face agitaţii revoluţionare.

Şi acest fapt va apasa mereu asupra actualului director al „Voinţei Naţionale".

C. Sorin.

PRIMUL SEMNAL

D. Spiru Haret a trimis o notă ziarului francez liberal în chestia agitărei ce a început la Iaşi pentru înfiinţarea doctoratului în drept.

Acea notiţă, fiindcă ea oglindeşte perfect starea sufletească a ministrului şcoalelor, merită să fie reprodusă:

Facultatea de drept din Iaşi *nu este mulţumită* de „eventuala" creaţiune a doctoratului, la facultatea de drept din Bucureşti, care ar fi de natură a face rău facultăţei de Iaşi şi a o pune pe picior de inferioritate, ceea ce Iaşul nu vrea să admită.

In consecinţă, facultatea de Iaşi cere sau ca doctoratul să nu fie instituit în Bucureşti sau să fie instituit şi la Iaşi.

D. Haret ironizează dar, pur şi simplu, dreapta dolianţă a Iaşului, ironizează semeaţa îndrăzneală a facultăţei noastre de a fi pusă pe picior de egalitate cu facultatea din Bucureşti, iar cînd ajunge la dilema ca doctoratul să fie întrodus la ambele facultăţi sau la nici una—d. Haret, în notiţa sa, pune punct şi atîta tot.

Este invederat, că d. Haret vede în agitaţia de la Iaşi un simplu act de nebunie, de care ministrul instrucţiunei, om rău la suflet, rîde cu poftă mare.

D. Haret, procedînd astfel, este în perfectă concordanţă cu neclintitele sale vederi în chestia Universităţei de Iaşi.

Omul rescoalei ar dori să vadă desfiinţată Universitatea Iaşului. Aceasta este un vechiu adevăr şi nu trebuia să mai afirme că d-sa nu va admite îmbogăţirea înaltei instituţiuni şcolare, a cărei distrugere o urmăreşte cu profundă patimă.

De cît d. Haret nu trebue să creadă că maniile sale sunt legi. Nu trebue, iarăşi, să considere o cerere legitimă drept un sujet de operetă. Iaşul are dreptul să ceară ceea ce cere, fiind-că ministrul care a precedat pe d. Haret, prevăzuse şi crearea doctoratului în drept şi egalizarea ambelor Universităţi.

D. Haret, însă, are poftă să rîdă. Chestia ie cine va rîde la urmă.

CATE-VA NOTE

Ziarul cu capital volant dă lămuriri complimentare asupra amuzantului atentat contra Ţarului. Fiind-că *Opinia*, cu vre-o 4 luni în urmă, anticipase cu cîte-va ore asupra decesului unui regretabil prieten politic, ziarul cu capital volant-flotant, a trebuit să-şi răzbune şi a făcut'o via Constantinopole.

Explicaţia aceasta, gentilă şi diplomatică, are de pereche următoarea anecdotă: un evreu, hemesit de foame, vine acasă să stee la masă.

— Nu-i mîncare, îi zice balabusta, carnea, un kilogram de carne, a mîncat'o mîţa.

— Tu ai fost mîţa, răspunde evreul.

Din ceartă în ceartă, evreul şi balabusta se duc la rabin, ca să judece el cazul. Rabinul ascultă părţile şi dă ordin să se aducă mîţa, care, după spusele evreicei, ar fi mîncat chilogramul de carne.

Se aduce mîţa, se cîntăreşte: are un chilogram.

— Chilogramul de carne l'am găsit, grăeşte rabinul, dar unde e mîţa?

Pretextul l'au găsit confraţii, dar ce e cu atentatul?

*

Bucureştiul, cu obiceiurile sale liberale, a trăit un moment în plină Rusie. Cu prilejul sosirei marelui duce Vladimir, cei din capitala Romîniei au putut vedea cum trăesc marii demnitari ruşi.

Peronul gărei de Nord, la sosirea trenului ducal era deşert: numai 2 oameni, prefectul şi un general, erau de faţă. La intrarea marelui duce în oraş, Bucureştii aveau aerul unui oraş în panică: oprită circulaţia trecătorilor, a tramvaelor şi trăsurilor. Inchise prăvăliile. Toate astea la orele 10 diminiaţa. Trenul în care a sosit marele duce era cuirasat. De-a lungul staţiunilor, la fie care 250 metri, se aflau postaţi jandarmi rurali.

Un biet cetăţean, care se căzneşte într'un cupeu de clasa III, habar n'are că călătoreşte mai comod ca un mare duce rus!

*

Adevărul reproduce din *Voinţa Naţională* două documente omeneşti: unul prin care ziarul liberal cere să se ia măsuri în contra unui hrăpareţ antreprenor de cinematograf; altul, tipărit trei zile mai tîrziu, prin care lumea „este invitată să visiteze„ exact acelaşi cinematograf.

Morala?

Aşa a dat ordin Kautsky să se facă. Ar fi făcut'o şi Engels—dacă mai trăia!

OAMENI ŞI LUCRURI

Ziua de azi, ziua de mîni

— Ce vreme încîntătoare! îmi spune cineva. Şi în ochii celui ce-mi vorbeşte văd adînca mulţumire, a zilelor aceste, care în căldura liniştită a soarelui vesel, n'au de cît prea puţin din melancolia toamnei care începe.

In genere vremea aceasta mulţumeşte pe toată lumea. E aşa de frumos, cerul aşa de senin, nopţile aşa de calme, că nu e aproape nimeni care să regrete ploaea necesară sămănăturilor de toamnă, care ar fi trebuit să se reverse de demult peste ţarinele sămănate, unde grîul abea a încolţit.

Şi poate acum mai mult de cît ori cînd ar trebui să ne gîndim la ziua de mîne, la ceea ce va eşi din pămîntul stropit de sudoare, la starea generală a recoltelor viitoare, de care atîrnă în parte nu numai buna noastră stare economică dar şi liniştea ţărei.

Căci un nou an rău şi o prelungire a crizei economice, în starea de spirite în care ne aflăm, poate uşor aţîta revolta abea potolită, şi poate uşor împinge iarăşi ţara pe marginea prăpastiei care ne ameninţă.

Zilele frumoase de acum pot însemna zilele triste de mîni. Plăcerea estetică a piezagelor estompate în nuanţe de albastru pe cerul de azur, poate avea mai tîrziu ca urmare zorile roşii ale răzvrătirei, nopţile pline de lumina funestă a incendiilor.

Să nu ne bucurăm dar de clipele de acum. Oricît de dulci şi de mulţumitoare ar fi ele, sînt prea aproape de mintea noastră urmările pe care le poate produce pentru a le gusta cu toată seninătatea de suflet, şi cu toată liniştea conştiinţei. Ci din potrivă, toată inima şi toată gîndirea noastră să se îndrepte numai la îndulcirea soartei acestei nenorocite ţări, la contribuţia ce fie care din noi trebue s'o aducă în îndreptarea relelor de care suferim, la găsirea mijloacelor posibile pentru evitarea nenorocirilor ce ne ameninţă.

Pentru acest scop, dacă lumina aceasta dulce a soarelui de toamnă ne poate strecura în suflet o rază prielnică, dacă frumuseţea melancolică a peisagelor fermecătoare de toamnă, ne poate înmuia inima şi a ne o predispune la sentimentele de care ea trebue să vibreze,—atunci să nu ne întoarcem ochii de la ceea ce ne încîntă atît. Dar dacă nu, să ne acoperim faţa cu mîinele, şi să ne concentrăm în noi înşine, în nevoile, în grijele şi în durerile noastre,—de care toată frumuseţea aceasta pare aşa de străină.

Invăţămînt experimental

I.

Şcoala primară nu poate să dea toate cunoştinţele de care ar putea să aibă nevoe un om în viaţa practică: cunoştinţele omeneşti fiind prea numeroase, iar mintea lui prea mărginită.

Aceasta însă n'ar fi nici de nevoe, căci nu cantitatea de cunoştinţi este care hotărăşte succesul unui om în viaţă, ci *caracterul* său. Omul cu caracter moral bine format, acela are mai multă izbîndă în lupta pentru traiu. Dovadă despre aceasta sunt oamenii, cari fără să fi umblat mult la şcoală, ştiu totuşi să-şi conducă foarte bine afacerile, mai bine de cât mulţi cu certificate din şcoală. Aceia, dacă n'au dobîndit în şcoală multe cunoştinţi, în schimb au moştenit prin ereditate, ori şi-au însuşit prin proprie educaţie, multe calităţi de ale caracterului moral. Aceştia n'au avut norocul să capete dela şcoală ceea ce li trebuia şi au muncit în zadar. Ei trebue să refacă în a doua jumătate a vieţei lor, tot ce au făcut în prima jumătate.

Din haosul de cunoştinţi, şcoala trebue să aleagă pe acele cari pe de o parte fiind folositoare omului în viaţa de toate zilele, pot în acelaş timp dezvolta în copil calităţile caracterului moral: spirit de observaţie, stăruinţă la lucru, spirit de iniţiativă şi de solidaritate, stăpânire de sine, voinţă, etc. Căci cu asemine calităţi se poate învinge în lupta pentru existenţă; cine posedă asemine calităţi, uşor îi este să-şi însuşască şi cunoştinţele de care are nevoe la un moment dat. Datorită acestei direcţii dată educaţiei lor, Englejii se bucură, dintre toate popoarele, de cel mai mare succes în viaţă.

In alegerea cunoştinţelor cari au a servi la dezvoltarea calităţilor caracterului moral, şcoala trebue să ţină seamă de acea *nevoe pedagogică*, ca cunoştinţele să placă copiilor, să-i intereseze. Căci cunoştinţele cari îi interesează mai mult, cari îi ţin prin urmare mai mult atenţia fixată asupra lor, acelea sunt cari îi aţâţă şi-i satisfac mai mult spiritul de curiositate. Copilul se interesează de ceea ce loveşte în chip deosebit vederea sa, iar ceea ce vede numai, poate să priceapă şi să reţie în minte. Inspre satisfacerea acestei calităţi eminente a copilului, a acestui instinct —*curiositatea*—trebue să se îndrepteze toată grija şcoalei.

Prin simţuri intră în spirit cunoştinţele şi formează noţiuni exacte. De aceia s'au şi numit cele cinci simţuri, *porţile spiritului*. Noţiunile exacte cîştigate din natură cu ajutorul simţurilor sunt baza judecăţii sănătoase şi baza adevăratei educaţii, aceia care are de scop mai mult de a desvolta calităţile caracterului moral de cît a îmbogăţi mintea cu multe cunoştinţi.

Bazaţi pe această axiomă filozofică că spiritul se deşteaptă prin simţuri, pedagogii au făcut din *intuiţie*, din privirea lucrurilor, temelia întregului învăţămînt.

Ţinînd seamă de cerinţele psihologiei copilului, programa şcoalei primare n'ar trebui să cuprindă de cît lucruri din lumea reală, cu care copilul poate veni în contact direct, sau cari uşor se poţ alipi la acele grupe de fapte reale. Stocul de cunoştinţi din care trebue să se alcătuiască programa şcoalei primare sunt lucrurile înconjurătoare, animalele şi plantele, fabricarea obiectelor, explicarea fenomenelor, etc.

Dacă programele şcoalelor primare chiar din ţările cele mai înaintate în cultură mai cuprind încă şi noţiuni abstracte şi nepotrivite cu stadiul de desvoltare al minţii copilului, aceasta provine din mai multe pricini: negăsirea încă a direcţiei ce trebue dată educaţiei şi învăţămîntului; greutatea cu care îşi fac loc în lume ideile nouă şi mai ales greutatea de a se rupe lesne cu trecutul; necunoaşterea în deajuns a psihologiei copilului, etc. Unor aseminea pricini datorăm noi faptul, de pildă, că în clasa III-a şi a IV primară, dintr'un total de 30 ore pe săptămînă, St. fizico-naturale ocupă numai 2 ore la fie-care clasă. Cărţile de citire de curs primar cuprind mai bine de jumătate noţiuni abstracte sau nepotrivite cu mintea lor, ori lucruri din altă lume.

De sigur, a istorisi unui copil că Isus Navi a oprit soarele, că Mahomet a făcut nu ştiu ce ascensiune fantastică, ori a-i enumera ca adevăruri autentice incarnaţiunile lui Vişnu, este a comite asupra creerului lui un atentat şi a face operă de abrutisare, nu de educaţie; dar este cineva mai puţin vinovat când îl pune pe copil să înveţe pe dinafară o definiţie de în-

mulţire, neînţălească de el, să reciteze din memorie lista suprefecturilor ori tabla lui Pitagora sau îi repetă că trebue să admirăm pe Ludovic XIV pentru că a fost „un mare rege“ şi să se închine până la pământ înaintea Romei pentru că Romanii au fost un mare popor ?“ Am citat din „L'éducation fondée sur la science“ de Laisant, câteva rânduri, pentru că se potrivesc cu starea noastră de lucruri.

Pentru ca folosul din învăţătură să nu fie numai *material, ci şi formal,* pe lângă alegerea materiilor, să mai cere ca învăţământul să nu fie dogmatic, din cărţi, cu ajutorul memoriei. Este o mare greşală de a sili mintea copiilor să înveţe cât pot pe de rost. Copii pot să reproducă multe lucruri din memorie, chiar şi cuvinte fără nici un înţeles. Aceasta este încă o calitate a minţii lui, de care nu trebue să abuzăm. S'a dovedit, că cei cari şi-au supus în copilărie memoria la prea mari sforţări, pentru cine ştie ce ambiţie deşartă, n'au mai fost capabili. de la o vrâstă prea timpurie, de nici o sforţare intelectuală. Mamele nu trebue să fie încîntate că copilul lor de 3 ani, recitează :

Vezi departe dinspre munte norii cum se grămădesc
Şi cum pe-a lor neagră frunte de foc brazde se zăresc. etc.

Să nu se mândrească că copilul lor de 7 ani pe care acum îl presintă la şcoală şi care e aşa de cuminte, ştie citi şi scrie, tabla înmulţirei precum şi rugăciunile toate. Şcoala pune mai mari speranţe pe copilul sburdalnic, care până la epoca scolarităţii, numai s'a jucat, care a stricat până acum o mulţime de jucării şi cari mai are acasă un dulap ticsit cu jucărele.

Obiceiul de a pune pe copii să înveţe fabule ori poezii, al căror înţeles e peste puterile lor, este o rămăşiţă a psihologiei vechi, care socotea memoria ca o facultate neatârnată şi care se poate desvolta cu atât mai mult din memorie. Este adevarat că învăţarea pe din afară are mare folos, cu oare-care condiţii, dar nu pentru că desvoltă memoria, ci pentru că fixează atenţia asupra unui text, pentru că se îmbogăţeşte vocabularul cu cuvinte şi întorsături alese, etc.

C. V. Buţureanu, Institutor.

CRONICA MEDICALA

Chestia cancerului

La 20-lea congres de chirurgie la Paris.

Azi 7 Octombrie, s'a deschis în aula Facultăţei de medicină, al 20-lea congres de chirurgie, sub preşidenţia profesorului Paul Berger. Romînia şi în acest an îi representată prin iluştrii noştri profesori Toma Ionescu şi Herescu.

Acest congres, în fruntea căruia se află figura chirurgicală cea mai corectă şi mai clasică, Paul Berger, conţine ca aderenţi, nu numai elita chirurgicală Franceză, ci şi cea străină. In prima şedinţă de azi chestia cancerului fu din nou reluată sub o faţă cu totul particulară. Prima comunicaţie anunţată fu *Electroterapia ca tratament al tumorilor maline. Pozzi, Tuffier, Doyen,* luară cuvîntul, căutînd a punela punct chestia tratamentului, al acestei tumori rebele, cunoscută sub numele de cancer.

Natural că chestia tratamentului îi partea principală ce ne intereseazǎ pe toţi, atît pe profesionali cît şi pe cei ce doresc să fie în curent cu problemele medicale.

Razele X, despre care s'a vorbit în chip miraculos pînă acuma, par a fi prost susţinute în momentul de faţă. De asemenea să contestă Radiului, acest corp care a făcut nemuritoare memoria şi lucrările lui *Cürie*, proprietăţi terapeutice eficace contra cancerului.

Profesorul Tuffier caută să limpezească această chestiune. După dînsul Razele X, ar avea acţiune caustică asupra acelor ce se chiamă *epitelioine ale pielei.* Dar nu numai Razele X, au o putere distrugătoare, există şi alte corpuri în terapeutica medicală ce se bucură de aceiaşi proprietate.

In cazurile rebele cînd avem adevaratul cancer, adecă acele tumori ce străbat derma, ce cuceresc viscerele, şi care sunt acompaniate de mărirea ganglionilor limfatici, ameninţînd economia generală a omului—contra lor: *Razele X, Curenţii de inaltă frequenţă, Radium,* n'au nici o putere. Căci ce îi teribil în cancer, faptul că chiar dacă există o ameliorare sensibilă superficială, acésta nu împedecă progresul tumoarei în profunzime. Un tînăr student prezenta o tumoare canceroasă la unirea maxilarului inferior cu craniul, regiunea temporo-maxilară. *Bédèe* de St. Antoine, îi făcu aplicaţiunea razelor X. Tumoarea superficială, vizibilă, dispăru aproape complect, dar pacientul muri căci cancerul cîştigase osul craniului, meningele şi ajunse la crier. Ceia ce a făcut reclama razelor X, fu tocmai faptul acestei ameliorări înşelătoare pentru pronostic. In ceia ce priveşte redicîva cancerului, chestie atît de complicată, căci compromite succesul operator. Cancerul recidivează, cuvîntul recidivă îi rău întrebuinţat, căci leziunea îi existentă.

Chirurgul nu poate tăea tot ce-i atins de această tumoare, din cauză că ar ajunge prea departe, în cît mai ramîne o parte ce continuă a evolua, ca şi cum nimica nu s'ar fi întîmplat.

Doyen îi şi dînsul sceptic şi promite comunicări sensaţionale în această chestie. Cum se vede origina cancerului pe deoparte, tratamentul lui pe de altă parte, se găsesc încă nerezolvite, ceia ce face ca lucrările acestui congres să fie urmărite cu cel mai mare interes.

* * *

Opinia la „HUŞI„

(Corespondenţa partic. a ziarului „Opinia„)

Aveţi să mă ertaţi că astăzi cînd oraşul nostru e la ordinea zilei, eu am zăbovit nu cu comunicarea ştirilor, ci cu comentarea lor şi cu urzirea ce se face printre culise. Evenimentele politice s'au scurs aşa de repede şi aşa de ciudat că am lăsat să se isprăviască comedia politică pentru a vi le comunica pe şleau.

Cetitorul ştie rezultatul alegerilor de comună. La colegiul I reuşind lista liberalilor dizidenţi în frunte cu Dobreanu şi în coadă cu Cişman, a pus în discuţie chestia dacă prefectul va primi această situaţie. Ca şi în multe altele, Dr. Lupu a luat avizul mai marelui său de la Iaşi unde a făcut două drumuri, şi arătîndu-se plictisit de luptele intestine politice, şi nevăzînd posibilitatea unei alte lupte cu izbîndă, a lăsat să se valideze ; unii mai spun că i s'a impus validarea, fiind şi d. Panu la mijloc.

Şi alegerea s'a validat ; 6 consilieri liberali dizidenţi, 5 liberali de ocazie, căci nu s'a prevăzut că la c. II să se pună cetăţeni mai dezgheţaţi, ci oameni fără nici o tărie politică, ca Toma, Obreja, Ţinta mahalagii buni de manevrat pentru oricine.

Aici a început hora politică, cu ţiuituri chiituri şi plesnituri, cari au dat incidentelor dela noi acea originalitate, demnă de podgorenii Coţoiului şi de luna lui Bachus.

Se punea întrebarea : putea fura prefectul unul de pe lista dizidentă ? Şi atunci a eşit înainte persoana d-lui Alecu Calciu, mare proprietar, om necărturar, dar cu veleităţi politice, fost candidat la col. II de cameră, dar retras, aluat vechi cişmanist, dar cu aripi de ceară în sburătul politic al Huşilor. Alecu Calciu a fost împuiat că poate fi primar, dar nefiind tare în trucuri electorale, nici ca Cişman nici ca prietenul Grigoriţă Leuştean, Calciu a început cu lauda la cafenea, aşa că a pus în pază pe dezidenţi şi văzînd pericolul unei ademeniri a căutat să contrapareze lovitura.

De altfel lucrul era lesne şi metoda cam veche dar sigură. S'au pus pe chefuri şi chiulhanuri. Toată ziua de Duminică au umblat agentura electorală a lui Conu Nicu Leuştean şi a prietenului Grigoriţă să vâneze consilierii administraţiei ; şi cum era zi de târg şi mahalagiii noştri dispuşi la plăcinte gata, izbutesc să aducă la viitorul primar Dobreanu, pe Toma, pe Obreja şi pe Ţintă cu socru cu tot. Şi dă-i cu bere, dă-i cu vin, mai gălduşte, mai sărmale, mai plăcintă, mai dă apoi iar cu vin şi cu bere, cheful a ţinut legat toată noaptea de Duminică spre Luni, Luni s'a dus cheful la Primărie până la 5 sara, cînd îi împrăştie parchetul ; toată noaptea de Luni spre Marţi, până a treia zi la 3·45 când îi pleacă cu trenul din staţia Dobrina, spre Bucureşti, cu popas la Tecuci.

48 de ceasuri chef cu lăutari şi cântece au pus în picioare tot târgul. Toţi vedeau că trebue să iasă ceva din această încurcătură. Şi a eşit. Astă-zi avem un nou consiliu comunal; cel mai caraghios, care l'a avut Huşii vre-o dată. Cetăţenii se întreabă cu drept cuvânt : putea-va acest consiliu să dureze ? El poartă în sine germenele dizolvării. Intâiu e A. Calciu, care nu mai poate fi socotit omogen cu dizidenţa şi apoi toţi cei de la col. II ori cât ar fi fost ameţiţi de Bachus, tot va veni vremea să-şi dea seama de greşala lor, potrivindu-se aşa de ciudat la cursa întinsă.

Şi cu drept cuvînt târgul se întreabă : ce e vinovat oraşul de aceste lupte intestine politice, şi mai ales cetăţeni independenţi fac şi observarea politică : au dat conservatorii sprijin dizidenţei liberale, să-i încurce pe liberali, dar nu înţăleg că odată alegerile trecute să se îngădue unui membru cu pretenţii în partid să se amestece în borşul liberal într'atîta că deosebire de tactică, de procedură, de tendinţă să nu se mai vadă, ci să fie tot o apă. Partidul conservator Huşan a avut totdeauna nota demnităţii de sine ; fruntaşii săi au ştiut să ţină sus această notă. De astă dată însă s'a făcut a se uita prudenţa veche şi în chiulhanele dela Dobreanu, nu se mai alegea cine e liberal şi cine era conservatorul... de tavernă.

Diverse. Dl. Panaite Bogdan, institutor, va fi judecat de comisia dela Iaşi în ziua de 5 Octombrie a. c. Pe raportul de anchetă a inspectorului Gh. Adamescu singur d. Haret a pus apostila sa de trimetere în judecată, apăsînd grav că pentru un membru al corpului didactic e de ajuns faptul că a intrat în o crîşmă pentru a fi vinovat de lipsă de demnitate. Noi Huşeni protestăm contra acestui lucru. D. A. Mazilu are o băcănie, în care Huşeni găsesc tot ce e mai nou şi mai bun, deci şi vinişor, şi nu degeaba ceata electorilor s'a oprit acolo, căci aveau nu numai ce bea, ci şi ce gusta.

— Perdelele dela teatru vor avea un epilog. Odată cu venirea d-lui Dobreanu ca primar se va pune capăt procesului Herşcovici cu perdelele furnizate Primăriei pentru sala Teatrului cu prilejul nunţei d-rei Mitaki. **Corespondent.**

Litere-Ştiinţe-Arte

La Viena la Lustspiel Theater *s'a jucat o dramă de Clara Viebig : „Lupta după barbat“, scriere în acelaşi gen robust, hotărît, puternic care n'are nimic din sentimentalismul Gretchenelor germane. Clara Viebig de altfel ea singură nu se pretinde de a fi o sentimentală. „Tradiţiuni, poveşti de doică nu mai trebuesc“, spune ea într'un roman al ei* Wacht am Rhein, *care e poate unul din cele mai frumoase scrieri ale ei. In viaţa actuală, în viaţa celor suferinzi şi nenorociţi—ea căuta isvoare pentru arta sa, descriindu-le nevoile şi durerile şi redîndu-le caracterul cu o vigoare pitorească.*

Născută la Trêvès, crescută la Dusseldorf, apoi la ţeară în Posnania, d-na Viebig s'a măritat în Berlin. Aceasta i-a făcut mai multe patrii pe cari le invocă una după alta. „La răsărit şi la apus spune ea şi pe marginele Rinului inferior, locuesc iubirile mele. Fie căreea îi aparţine inima mea, tuturor datoresc o parte din fericire, dar la toate trei reunite, le datoresc cea ce am eu mai superior—arta mea.

D-na Viebig nu e deci visătoare, ea ni se arată în toate scrierile sale o inimă optimistă, liniştit curajoasă, compătimind cu mizeriile omeneşti, pe care ştie s'o înţeleagă, s'o defineasca, s'o scuze uneori.

N'ar fi rău dacă ar fi tradusă şi la noi, unde avem atîta nevoe de toate aceste calităţi.

*

Anul acesta la concursul de admitere în şcoala BeleArte din Paris a reuşit un tînăr romîn D. Marco, fiul colonelului Marco din Craiova, al treilea din şase sute candidaţi. Tînărul Marco îi elevul lui Lalou şi îi clasificat printre cei dintâi de ilustrul artist.

*

In curînd va apare în editura ziarului „Adevărul“ un interesant volum de nuvele şi schiţe de V. Gh. Gherasinescu, ilustrat de Murnu sub titlu : *„Lumea noastră“.*

Informaţii

Nouile Taxe poştale.—De la 1 Octombrie a. c. au întrat în vigoare următoarele taxe pentru francarea scrisorilor destinate pentru streinătate :

Greutatea scrisorilor s'a ridicat dela 15 la 20 grame. O scrisoare de 20 de grame se franchează cu 25 bani, peste 20 grame pînă la 40 grame 40 bani şi tot ast-fel de fiecare 20 grame în plus sau fracţiune se plăteşte 15 bani ; astfel o scrisoare de 65 grame se va franca cu 70 bani. Pentru scrisorile expediate fără a se aplica pe ele timbrele necesare, destinatorul va plăti indoitul taxelor de mai sus.

Pentru Bulgaria şi Bucovina se percepe 15 bani de fie-care 20 grame sau fracţiune, aşa că o scrisoare de 65 grame se va franca cu 75 bani.

S'au redus de-aseminea taxele ce se percep pentru mandatele postale pentru străinătate. Suma maximă admisă e de 1000 lei. Pînă la 50 lei taxa e de 0.25, pînă la 100 lei 0.50, 150 lei 0.75, 200 lei 1 leu şi tot ast-fel se adaugă cîte 0.25 pentru fie-care 50 lei în plus sau fracţiune aşa că pentru 650 lei taxa mandatului e de 3 lei 25 bani, pentru 700 lei 3,50, pentru 1000 lei 5 lei.

—

In ziua de 3 Octombrie se va ţinea la primărie licitaţie pentru vînzarea unei porţiuni de teren din fósta grădină a primăriei, cu condiţiune ca cumpărătorul cel mai târziu în 2 ani să facă clădiri architectonice la fel cu ceie de prinprejur.

—

Mercuri 3 Octombrie se va oficia la Mitropolie un Te-Deum, cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principele Carol.

—

Membrii consiliului de higienă al oraşului au fost convocaţi în şedinţă ordinară pentru Luni seara 1 Octombrie, sub preşedenţia d-lui dr. C. Buicliu, medicul şef al comunei.

—

Din Vaslui se anunţă moartea bancherului Leff, unul din cei mai bogaţi oameni din acea localitate.

—

M. S. Regele va semna astă-zi decretul prin care sînt dispensaţi de zestrea reglementară, în mod colectiv, mulţi ofiţeri cari sînt legaţi prin concubinaj de femei fără dotă şi cu cari au copii.

—

La 21 Octombrie a. c., se va face cu o deosebită solemnitate sfinţirea drapelului societăţei funcţionarilor tramvaiului electric.

Sfinţirea se va face la biserica Lozonschi.

Naşul drapelului va fi d. lt.-colnnel C. Langa.

—

D. Alex. Nemţanu, maistru de gimnastică la gimnasiul din Slatina, a fost transferat la liceul din Pomârla, în locul d-lui Pomârleanu, care trece la Slatina, după a lor cerere.

—

Elevi reprimiţi.—In urma unui ordin al Ministerului Instrucţiunei Publice, următorii elevi au fost reprimiţi în clasele respective de la liceul Naţional şi gimnaziile din localitate :

Liceul Naţional.—Cl. I Kanner Normand, Terzici Petru, Beer Camil, Traubici Marcus, Ornstein Sigmund.

Cl. II Daulja C, Epureanu Emil, Ionescu Ion, Buzenchi Ion, Giurcăneanu I., Mociulschi Gh., Cortez P.

Cl. III Lascar C., Vasiliu Aurel, Vidraşcu Ion.

Gimnaziul Ştefan cel Mare.—Cl. I. Froim Hirsch, Lederhendler Moriţ, Beran Isac, Felix Moriţ, Haimovici Meer.

Cl. II Ţerna Petru, Ulea Cesar, Lărgeanu C., Dimitriu Octav, Ianculescu Alexandru, Ionescu Costache, Nazare Petru, Grabovieschi Anton.

Cl. III Posner şi Bercovici.

Gimnaziul Alexandru cel Bun.—Cl. III Zilberman Marcus.

Toţi elevii admişi în clasa I sunt din cei reuşiţi la examenul de admitere iar ceilalţi din cl. II—III parte sunt din noii înscrişi, iar parte din cei repetenţi.

Totuşi, fiind că sunt mulţi elevi remaşi, pe din afară, se speră că ministerul va reveni şi treptat va admite încă un număr de elevi şi dintre acei din clasele superioare.

—

Orele de cancelarie la prefectura de judeţ s'au schimbat cu începere de astă-zi, fixându-se de la 9—12 a. m. şi de la 3—6 p. m.

—

D. David Herzenberg, cunoscutul farmacist din localitate, se căsătoreşte mîine, Duminică, la Brăila, cu doamna Mizzi Fraenkel.

Felicitări.

—

Vizita de la Timişeşti.—Eri membrii consiliului comunal şi mai mulţi cetăţeni au vizitat lucrările de aducerea apei de la Timişeşti.

La oarele 6 dim. au plecat din Iaşi, d-nii : X. Eraclide, ajutor de primar, dr. Brăiescu, I. Mitru, P. Cujbă, I. Musteaţă dr. Ţăranu, dr. P. Zosin, M. Carp, dr. C. Şumuleanu, D. Gheorghiu, Popovici, maior Neculau, Drăghici, Săvescu, Hahn, Apostoliu, ing. Virlănescu şi representanţii ziarelor : *Evenimentul, Liberalul, Ţara, Adevărul şi Opinia,* iar cu automobilul au plecat la oara 8 d-nii : P. Fîntînaru prim ajutor de primar, ing. Tancred Constantinescu, directorul lucrărilor de la Timişeşti, ing. Cristodulo şi Ialcovitz, representantul societăţei Union Baughesellschaft.

Atît cei cari au plecat cu trenul, cît şi cei care au plecat cu automobilul, au ajuns la Timişeşti la orele 11 a. m.

Aci d. Tancred Constantinescu a dat explicaţiile cuvenite, arătînd mai întâiu vizitatorilor planurile lucrărilor, dînd deslusirile cele mai amănunţite.

La oarele 12 s'a servit dejunul, oferit de representantul societăţei Union, la care au luat parte cei de mai sus, precum şi inginerii, Velt, Lenoble, şi Rosemberg, conductorii Bunea şi Ciornei, picherul Pohrib, precum şi d. Băltărescu, primarul din Timişeşti. In tot timpul dejunului a domnit cea mai vie animaţie.

După dejun cei de faţă au plecat să viziteze lucrările despre care cetitorii vor găsi amănunţite detalii într'un alt articol. Vizitatorii au fost întimpinaţi de lucrători, care sunt în număr de 550 şi primiţi în urale. Supraveghetorul Brajda a ţinut o mică cuvîntare, aducînd laude administraţiei comunale din Iaşi.

S'a destupat cîteva sticle de şampanie şi d. P. Fântînaru ajutor de primar, a ridicat un tuast, aducînd laude bine meritate d-lui Tancred Constantinescu, directorul lucrărilor, care cu energia şi competinţa sa a ştiut să facă ca lucrările să meargă repede. A adus apoi laude societăţei Union Baughesellschaft, zicînd că aceasta este una din cea mai serioasă societate, a cărei lucrare de aducerea apei va fi mult timp legată de ieşeni, urînd ca această societate să aibă o nesfârşită serie de asemenea lucrări.

D. X. Eraclide al doilea ajutor de primar, ridicînd al doilea tuast, a închinat pentru acei ce au lucrat şi pentru acei care lucrează pentru realizarea aducerei apei la Iaşi.

D. dr. P. Zosin, din partea presei a relevat munca ce s'a depus pentru aducerea la îndeplinire a aducerei apei la Iaşi, spunînd că ieşenii vor fi fericiţi peste deui ani cînd vor avea apa din aceste isvoare.

S'a urmat apoi cu vizitarea lucrărilor de captare, precum şi a celorlate lucrări, iar la ora 5 p. m, vizitatorii au părăsit Timişeştii.

Administraţia comunală a donat 100 lei pentru lucrători ; e de relevat că cea mai mare parte din lucrători sunt români şi sunt plătiţi cu 3—5 le pe zi.

—

Unele ziare au anunţat că d. Take Ionescu va ţinea mîine, la Roman, o conferinţă în profitul societăţei *Caritatea.*

Adevărul este că data la care ilustrul fruntaş va vorbi la Roman n'a fost fixată încă.

—

S'au fixat următoarele pensii : d-na Domnica Radu Paraschiv 18 lei lunar, adică 50 la sută din pensia ce o primea defunctul ei soţ Radu Paraschiv fost funcţionar al primăriei.

D-na Caliopia D. Ghiorghiu, 20 lei lunar ; d-na Eugenia G. Drăghici şi minorii 586 lei pe lună, adică pensia întreagă ce o primea defunctul Gh. Drăghici.

D-na Ecaterina Stîngaciu, soţia şefului de tren cl. III I. Stîngaciu, care şi-a găsit moartea cu ocazia deraierei de la Sîrca şi minorilor 71 lei lunar, adică pensia întreagă ce s'ar fi cuvenit defunctului.

—

Cei dela clubul liberal au renunţat la hotărirea de a se face înlocuiri în poliţia locală.

In schimb însă, d. Gh. Săndulescu, prefectul poliţiei, face o serie de mizerii atât comisarilor, cît şi sub-comisarilor, pentru a'i sili să demisioneze.

Aşa, de câteva zile, d. Săndulescu a impus comisarilor ca în fie-care noapte să inspecteze cârciumele, iar a doua zi să raporteze cine le-a frecquentat, —cu toate că această atribuţie nu se cuvine comisarilor.

Sub-comisarii sunt transferaţi în fie-care săptămînă de la o secţie la alta, iar acum două zile, cinci sub-comisari au fost amendaţi cu un sfert din salar.

—

Nicăeri nu există o lipsă aşa de mare de o poliţie a uliţelor ca la noi. Sunt lucruri permise să se facă, care produc accidente destul de grave. Astfel e permis copiilor de a se juca în stradă împedecînd circulaţia, iar jucîndu-se cu cercuri le vîră de multe ori în picioarele oamenilor sau a cailor. Aşa eri a fost un accident datorit acestei prea mari libertăţi. Un cerc al unui copil trecînd sub picioarele cailor s'a speriat şi aceştia au tîrît trăsura. A trebuit puterea vizitiului spre a 'i opri. Atragem atenţia poliţiei şi cerem ca să reglementeze şi la noi poliţia uliţelor.

—

D. dr. Roşculeţ, inspector sanitar, va fi readus la postul său medic primar al judeţului Iaşi, pe ziua de 1 Octombrie.

—

Administraţia noastră comunală a luat hotărîrea de a se instala cît de curînd un fir telefonic special Iaşi—Timişeşti.

Lucrările vor costa 40,000 lei.

—

Procesul Zenide.—Curtea de Apel de Ilfov, secţia III-a, înaintea căreia au urmat eri dezbaterile procesului subcomisarului Zenide de la siguranţă care a torturat pe nenorocitul Ioan Ţigăreanu, acuzat sub invinuire de furt, a condamnat pe Gh. Zenide la 3 luni închisoare, 1000 lei despăgubiri către părinţii lui Ţigăreanu şi 100 lei către Ana Naghi, amanta lui Ţigăreanu.

D. preşedinte al Curţei a făcut opinie separată cerînd ca Zenide să fie condamnat la 2 ani închisoare, 2000 lei despăgubiri către părinţii lui Ţigăreanu şi 500 lei către Ana Naghi.

—

Ofiţerii în rezervă şi celelalte grade cari au luat parte la manevrele din Moldova, s'au întors cu impresiunea că, pretutindeni în Moldova, şi mai ales, în judeţul Neamţ, ţăranii sunt în mare fierbere. Ei pretind că au fost înşelaţi de actualul guvern în speranţele lor.

—

S'a intervenit la autorităţile noastre, pentru prinderea şi arestarea lui Mihalache Popescu din Brăila, căruia încredinţîndu-i-se încă de astăprimavară o listă de subscripţie pentru a aduna fonduri necesare construirei unei biserici la Vlădeni, a dispărut.

—

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a trimes o circulară prefecturei prin care o invită să pună în vedere autorităţilor comunale ca să ia aspre măsuri contra acelora care vor mai practica variolizarea oilor fară autorizaţia medicului veterinar oficial şi să dea în judecată pe contravenienţi.

—

Lucrările pentru construirea şoselei între Tg.-Ocna şi Slănic, continuă să se facă.

Lucrările însă intimpină dificultăţi prin unele părţi şi din această cauză lucrările vor fi terminate probabil, mai tîrziu de cum se credea.

—

Au fost numiţi.

D. Gh. Constantinescu, absolvent a 4 clase gimnaziale, în postul de agent auxiliar cl. II la vama locală, în locul d-lui V. Buţureanu, iar d. Artur Duzescu agent auxiliar în locul d-lui D. Balici.

—

Lucrările de la Timişeşti

Insămnătatea lucrărilor.—Escursia de eri.—Indicaţiunile d-lui inginer Constantinescu Tancred.—Mina de apă.—Colectorul principal.—Cele trei conducte.—Modul de construire a conductelor: materialul.—Lucrările făcute şi pe cale de-a se face.—Ori-ce îndoială esclusă; Iaşii vor avea apă!

Pentru ca să-şi facă cineva o idee deplină despre uriesia întreprinderii precum şi despre munca ce se consumă cu adusul apei de la Timişeşti, ar trebui să meargă acolo şi să vadă, să urmărească croiala lucrului la faţa locului şi migăloasă muncă şi atenţiune, cari reclamă zilnic 500 de muncitori în mijlociu. Ne-a fost oferită această împrejurare, de-a privi cu ochii îngeniozitatea modernă a omului întru a-şi înlesni cît mai bine traiul, prin iniţiativa primăriei de Iaşi de-a merge să vadă ce se lucrează, bine-voind în acest scop a invita şi reprezentanţi de ai presei, cu care prilej ziarul „Opinia" m'a delegat pe mine.

Consilierii comunali în frunte cu d-nii Fîntînaru, Eraclide, primul şi secundul ajutori de primar şi d. consilier dr. Ţăranu, invitaţii d-nii dr. Brăescu, Şumuleanu şi Mitru şi delegaţii presei au fost întîmpinaţi la sosirea în Timişeşti de d-nii ingineri conducători ai lucrărilor în frunte cu d. inginer Constantinescu Tancred, directorul general şi, pe cît am putut să văd şi să apreciez, sufletul chiar al acestei opere măreţe. D-sa ne-a dat preliminar toate noţiunele generale pentru a putea concepe opera, şi apoi ne-a condus în toate părţile pe la punctele în lucru, dîndu-ne toate deslușirile cu cea mai rară afabilitate şi cu grijă ca nimic să nu ne scape nepriceput şi nelămurit. Mă voi sluji de indicaţiunile sale pentru a da cetitorilor o idee de ceea ce se lucrează la Timişeşti şi ieşenilor o întărire a speranţei că pînă în 3 ani cel mult se vor îndestula din mana cea mult aşteptată.

Mina de apă, din care trebue să se aprovizioneze Iaşul, este situată pe partea dreaptă a rîului Moldova, spre miazăzi de satul Timişeşti, la o adîncime de 10—12 metri, pe o suprafaţă foarte întinsă. In această regiune îndepărtată de Iaşi de aproape 100 de kilometri, au început lucrărilelpentru strîngerea şi aducerea apei. S'a ales un punct anumit unde va fr construit colectorul principal al apei: acolo va fi un mare basin, adînc de 12 metri, în care va da conducta de captare lungă de 1600 de metri situată la adîncimea păturei de apă, adică între 10—12 metri; direcţia ei este cam paralelă cu rîul Moldova, adică de la N. V. spre S. E. Din colectorul principal va porni o conductă zisă de descarcare lungă de peste 1 km., situată la 6-12 m. adîncime, care va varsa prea-plinul apei în Moldova, şi conducta principală de aducere a apei, care vă răsbate 104 kilometri pînă la Iaşi aşezată fiind cam la 2 metri şi jumătate adîncime.

Pentru construcţia conductelor de captare şi de descarcare în toată lung mea lor iar de aducere numai în partea începătoare, pe o distanţă de vre-o 3 km. se fac, prin tipare de fier, jumătăţi de tuburi-blocuri de beton, care este un amestec de nisip cu ciment şi prundiş mărunt. Aceste jumătăţi de tuburi-blocuri groase de 10—20 c. m. au semi-circomferinţa din afară tăiată drept la mijloc printr'o faţă plană, având menirea a fi aşezate pe fundul şanţurilor; partea acoperitoare urmează să se întocmească pe loc, tot din beton, cu ajutorul unor tipare mutabile, care asigură forma ovoidă a conductelor pe toată întinderea lor. Conducta de captare are o înălţime capacitară de 1 m. 50 c. m. şi jumătăţile de tuburi de bază sînt pe o singură laturo găurite, cu 10—15 găuri de 1 cm. în diametru, cari să permită întrarea apei. Conducta de descarcare precum şi partea începătoare a conductei de aducere au o înălţime capacitară de 1 m. 20 cm. şi se înţelege de sine că jumătăţile de tuburi de bază nu sînt găurite, căci ele duc apa, n'o strîng.

Aceasta-i în schemă generală lucrarea de bază a aducerei apei de la Timişeşti. Până acum s'au turnat peste 400 de jumătăţi de blocuri pentru conducta de captare şi peste 1000 pentru conducta de descarcare şi începutul conductei de aducere. Lucrarea a început de la malul Moldovei cu saparea şi construirea conductei de descarcare, făcută deja pe o întindere de aproape un km. Aceasta în scopul ca să se poată descarca apa ce-ar năvăli în conducta de captare, care nu se poate începe pînă nu va fi gata cea de descarcare, şi să se deriveze apa ce-ar năvăli peste conducta de aducere începută deja şi lucrată pe o distanţă de vre-o 2 km. Indreptăţirea modului de începere a lucrărilor se evidenţiază privind cum pe partea de conductă de descarcare, ce dă în Moldova, apa eşită din malurile şanţului se duce în rău, cele 4 maşini ce-o pompează în diversele puncte neizbutînd s'o descarce deplin spre a permite lucrătorilor să lucreze mai cu uşurinţă. Această năvală de apă în şanţul de decarcare, care necesitează întrebuinţarea de cisme impermeabile pentru lucrători ce trebuesc să aşeze conducte, dovedeşte debitul mare de apă din întreaga această regiune. Profanul sosind la Timişeşti e lovit de ariditatea regiunei, ne-văzând de nicăiri risipindu-se vre-un izvor, pînă se duce la şanţul de descarcare, unde se lucrează astă-zi cu o neimaginată febrilitate şi la 10 metri sub pământ, sub şesul sterp şi parcă însetat, vede năvălind un necurmat potop de apă: curat o scenă dintr'o mie şi una de nopţi; numai că realitatea îi rîpeşte fantasticul, dar în schimb îi dă coloritul viu şi înviorător al sagacităţii omului.

Construcţiile subterane care se fac la Timişeşti, legate prin una din cele mai lungi conducte din lume cu Iaşii, vor permite punerea în mişcare a 19,000 de metri cubi de apă pe zi, din cari scăzîndu-se 4000 pentru Roman, 15,000 vor întra în Iaşi ca să-i dea sănătate, zile şi avere. In lungul drum de 104 Kilometri conducta de aducere, începută a fi construită în modul arătat, va continua, pe o distanţă de cîţi-va chilometri pînă la rîul Moldovei, a fi construită din tuburi, zise de beton armat, adică din beton ce prinde o reţea de sîrmă de oţel întocmită anume. Aceste tuburi au o lungime de 3 metri fie-care, cu un diametru de 80 cm., cu grosime de 10 cm. De la rîul Moldovei, în care se va aşeza tuburi de fontă de oţel de o dimensiune apropiată de acea a tuburilor de beton, la o adîncime de 5 metri sub albia rîului, conducta va continua mai departe a fi construită mai mult din tuburi de fontă în dimensiuni vărînd cu presiunea apei ce va curge prin ele în raport cu diversele accidente de teren, cotituri, urcări şi scoborîri, etc. La fie-care punct de nivel înalt al conductei vor fi ventuze pentru eşirea aerului spre a nu se comprima; iar la fie-care punct de nivel scoborît vor fi robinete pentru descarcarea prea plinului apei din conductă. Aceste toate şi alte circumstanţe mai puţin însemnate vor reclama negreşit un serviciu special, care se va îndeplini prin cantonişti de ape stabiliţi din distanţă în distanţă.

Iată într'o schiţă generală ce s'a făcut şi ce urmează să se facă cu aducerea apei de la Timişeşti. Mărturisesc îndoiala sub care mă găseam ca ori-ce ieşan, care doreşte să vadă realizat visul a 15.000 de m. cubi de apă pe zi la Iaşi; mărturisesc îndoiala sub care am rămas chiar după-ce d. Constantinescu Tancred ne-a făcut întroducerea pentru priceperea lucrărilor; mărturisesc îndoiala chiar cînd am zărit de departe acele sute de oameni mişunînd în treabă şi acele motoare, cari încă nu ştiam pentru-ce se sbuciumă şi fac gălăgie. Dar cînd am văzut cu ochii mei apa, cînd am văzut că cu tot zbuciumul celor patru motoare menite a o sorbi ea nu-şi slăbeşte prea mult navala spre a îngădui oamenilor să lucreze, îndoiala mea a dispărut de odată, am rămas încîntat de o muncă şi de o cheltueală, fie ori cît de enorme, cari urmează să fie atît de mînos răsplătite.

Onoare celor ce-au luptat ca să se înceapă această operă, onoare şi celor ce vor duce-o pînă la capăt.

29 Sept. 1907. **Dr. Zosin**

Ultime informaţii

Domnii membri ai clubului conservator din Iaşi, sunt convocaţi in adunare generală, in localul clubului, pentru Duminecă, 30 Septembrie ora 4 p. m.

D. Spiru Haret, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, care soseşte mîine dimineaţă în localitate pentru a lua parte la congresul profesorilor de stiinţi fisico-chimice, va inspecta Luni şcoalele secondare din localitate.

O delegaţie a decis să se presinte mîine d:lui Haret, spre ai cere să fixeze un nou examen de capcitate pentru muzică, în locul celui care a fost casat.

D. C. B. Pennescu încearcă o trîntă cu d. Gh. Ghibănescu. Rezultatul acestei trînte n'are nevoe de prognosticuri.

Cu atît mai puţin cu cît d. Pennescu şi-a ales pentru delicata operaţiune un teren foarte şubred.

In adevăr: amicul lui Pekea vorbeşte despre oameni cari căştigă îşi achită chiriile şi care parale — muncind. D. Ghibănescu, pe aceste teme, nu poate primi trînta cu „energicul" efor.

Nimeni, la Iaşi, nu va întreba de ce.

Mîne la ora 2 are loc, la Camera de comerţ, sub preşidinţia d-lui G. D. Şerban, o întrunire a comercianţilor ieşeni.

Ea este motivată de petiţiunea funcţionarilor comerciali, cari, după cum se ştie, se agită pentru întroducerea repausului duminical întreg.

Regimentul 13 Ştefan cel Mare şi batalionul IV vînători s'au întors astăzi, la orele 12, de la Manevrele ce au avut loc în judeţul Vaslui.

Lipsa de vagoane se resimte mai mult de cît ori-cînd şi cu deosebire la noi în Moldova.

Pe linia Iaşi-Paşcani şi pe linia Iaşi-Dorohoi, nu întîlneşti staţie unde să nu vezi depozite mari de cereale, în saci, lăsaţi la voia soartei, expuşi la ploaie.

Proprietarii au repetat cererea lor de a li se da vagoane; până în săptămîna viitoare nu vor fi vagoane şi atunci foarte puţine.

D. Gr. Buicliu, preşedintele comitetului teatral, a intrat în mare încurcătură, în ceia-ce priveşte orchestra, ce urmează a fi angajată pentru viitoarea stagiune a Teatrului.

După cum am spus muzica militiră a refuzat angajamentul, iar orchestrei conservatorului nu-i convine suma oferită.

Acum d. Buicliu umblă să improvizeze o orchestă. In acest scop d-sa a făcut apel la d. Cirillo, profesor al conservatorului.

După cît se pare însă nici cu acesta nu va răuşi.

Motivate de un denunţ ce l'au primit, cum că conductorul de la tramvai Gr. Baciu, ar fi murit otrăvit, autorităţile au început cercetări.

Nu s'a găsit pînă acum nici un indiciu.

E probabil că se va face desgroparea cadavrului lui Baciu, pentru a proceda la o autopsie.

Presidentul comitetului teatral s'a convins, în fine, de capacitatea directorilor de scenă şi ar dori să scape de amîndoi. Profitînd de presenţa în Iaşi a d-lui H. Lecca, d. Buicliu, presidentul, i-a propus astă-zi direcţia de scenă.

D. Lecca şi-a reservat dreptul de a da respuns până Luni.

D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, care a fost cîte-va zile la Bucureşti, s'a reîntors azi dimineaţă în localitate.

Agitaţiile ţărăneşti. — Spusesem eri că în judeţul Vaslui se semnalează din nou agitaţii ţărăneşti.

Eri, în adevăr, la moşia Căzăneştii s'au produs tulburări cari ameninţau să aibă urmări grave.

D. Decuseară, arendaşul acelei moşii, care este proprietatea d-lui Rădulescu-Motru, dăduse astă primăvară cu ocazia răscoalelor ţărăneşti, pămînt la ţăranii care lucrează pe moşia sa, cu 30 lei falcea, după cum au cerut.

Ca şi în alte părţi, şi aci ţăranii au vrut să culeagă recolta, fără să plătească arenda. Ei au fost opriţi; însă alaltă-eri ei s'au dus din nou pe cîmp spre a-şi culege recolta. Au fost iarăşi opriţi, însă eri s'au adunat atît aceştia cît şi alţii care de şi nu lucrează pe moşia d-lui Decuseară, pretindeau să li se dea şi lor pămînt cu 30 lei falcea.

Ei erau foarte îndîrjiţi ducîndu-se acasă la d. Decuseară, ameninţînd. O parte din ei au năvălit pe cîmp şi încercară să-şi ridice recolta.

S'a intervenit imediat către autorităţi şi de urgenţă au sosit la faţa locului jandarmii rurali. Ţăranii totuşi nu vroiau să se liniştească şi jandarmii i-au somat, spunîndu-le că vor face uz de arme.

Au sosit la faţa locului şi d. prefect Eduard Ghica, care cu multă greutate a reuşit să liniştească pe ţărani şi să-i împrăştie pe la locurile lor.

Totuşi spiritele continuă a fi agitate acolo.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 29 Septembre

Marele Duce Vladimir la Bucureşti

— Plecarea la Sinaia —

Bucureşti.—Azi marele Duce Vladimir, însoţit de M. S. Regele a fost dimineaţă la Mitropolie, asistînd la serviciul oficiat cu ocazia serbării naşterei principesei Elisabeta.

Onorurile au fost date de o companie din regimentul 6 infanterie.

La oarele 11 şi 10 s'au reîntors la palat.

La orele 12, familia mare ducală, împreună cu familia regală, au luat parte la un prînz la legaţia rusă. Au mai luat parte la acest prânz: miniştrii, reprezentanţii puterilor străine, în total 80 de persoane.

La orele 1 jum. oaspeţii ruşi, împreună cu Familia Regală, au plecat cu un tren special, la Sinaia.

O nouă ispravă a zbirului Zenide

Bucureşti. — Banditul fost sub-comisar Zenide, acela care a comis crima de la siguranţa capitalei şi care a fost condamnat ieri pentru aceasta la trei luni de închisoare, s'a dedat aseară la o nouă agresiune.

Inconjurat de mai mulţi agenţi ai siguranţei şi sub-comisari a întîlnit aseară în dreptul cofetăriei „Frederik" pe ziaristul Tisescu şi a vrut să se răzbune contra acestuia pentru campania energică pe care a dus-o prin „Adevărul" contra sălbătăciilor de la siguranţa Capitalei.

Agenţii siguranţei şi fratele lui Zenide îl ameninţau cu moartea pe d. Tisescu. Un numeros public s'a adunat imediat şi a luat apărarea d-lui Tisescu, înconjurîndu-l.

D. sub-comisar Boambă a intervenit de aseminea luînd apărarea ziaristului atacat.

După o jumătate oră, fratele lui Zenide a repetat, în faţa berăriei Jubileu, atacul contra d-lui Tisescu.

E de relevat că între cei cari îndeamnau pe Zenide la agresiune erau doi sub-comisari, anume Zachiu şi Moaţă. Aceştia îl îndemnau în gura mare pe Zenide ca să l împuşte pe d. Tisescu. La un moment dat Zenide a sărit cu revolverul asupra d-lui Tisescu.

S'a reclamat autorităţilor în drept, şi e de aşteptat ca să se ia măsuri contra acestor zbiri.

Ştiri militare

Bucureşti.—D. General Averescu ministrul de războiu, se ocupă cu înfiinţarea unui regiment şi a unor noui divizioane de artilerie, care vor începe a funcţiona, probabil, pe ziua de 15 Octombrie.

Politica la Vaslui

— O parte din liberali trecînd la conservatori —

Bucureşti.—Dizidenţa liberală din Vaslui, condusă de maior Văleanu s'a dizolvat şi şeful ei a rămas fără partizani, de oare-ce toţi aceştia au trecut la partidul conservator.

O delegaţie, în frunte cu d. Motăş fost deputat, a sosit ieri în Capitală şi a avut o lungă întrevedere cu d. Take Ionescu.

Accidentul unor soldaţi

Tulcea.—Aseară cinci soldaţi, reîntorşi de la manevre, s'au îmbarcat într'o lotcă, pentru a se duce la Sulina. Fiind întuneric lotca s'a ciocnit de remorcherul „Angelo" şi doi soldaţi s'au înecat. Ceilalţi soldaţi au fost salvaţi.

S'a reclamat căpitaniei portului.

Cumpărări de tunuri

Colonia.—„Gazetta de Colonia" află din Atena că în chestia cumpărărei tunurilor, s'a hotărît ca comanda să se încredinţeze uzinelor din Creusot.

Rescript regal

Buda-Pesta.—Camera deputaţilor. S'a dat citire unui rescript regal pentru închiderea şedinţei parlamentare actuale şi pentru deschiderea viitoarei sesiuni mîine şi la Camera magnaţilor s'a dat citire rescriptului pentru deschiderea mine a unei noui seziuni parlamentare.

Condemnaţi la moarte

Kingston (Jamaica).—Un vas postal a adus ştirea din Haiti că 16 persoane au fost condamnate acolo la moarte pentru conspiraţia tinzînd la resturnarea guvernului.

Ziarist mort

Moscova. Directorul ziarului „Moskowskeja Wiedomosti" a încetat din viaţă.

Panică zădarnică

Lens. In groapa No. 2 a minelor de la Courviere s'a produs o mare panică. In urma strigătului eşi din năuntru, se credea că e o catastrofă.

Svonul însă a fost imediat desminţit.

Chestia arbitragiului

Haga.—Prima comisiune a admis cu 40 voturi şi 4 abţineri ale Statelor-Unite, Japoniei, Turciei şi Republicei Haiti, o rezoluţie recunoscînd principiul arbitragiului obligatoriu şi constatînd că anumite conflicte sunt de natură a fi rezolvite de artragiul obligatoriu.

Iar atentat

Lodz.—O bandă înarmată a atacat azi o patrulă militară. Aceasta a tras şi dînsa, un soldat şi doui agresori au fost ucişi. Un soldat, un agresor şi mai mulţi trecători au fost răniţi. Incidentul a provocat o mare panică.

Declaraţiile d-iui Pichon

Paris. — Ziarul «Petit parisien» spuue că ministrul de externe, d, Pichon interviewat, a declarat că situaţia în Maroc este excelentă şi că întrevederea din Rabat s'a produs în condiţii extrem de favorabile, dînd deplină încredere în viitor.

Ziarul «Le Temps» spune că în urma unei botărîri a guvernului, amiralul Aube a primit ordin să plece din apele marocane, spre a se înapoia în Franţa.

Acelaş ziar află din Tanger ca comandantul vasului Melilla, marina care trebuia să însoţeoscă la Rabat pe ministrul Spaniei se va duce la postul său neîntîrziat

Dezminţire

Belgrad.—Din sorginte oficială se desminte ştirea că guvernul şi-ar propune imediat după constituirea Scuptcinei să o amîne pe mai multe săptămîni, se desminte.

De asemenea se desminte şi svonul unei pretinse călătorii în străinătate a regelui Petru.

Un fenomen interesant

Turin.—In urma ploilor torenţiale căzute s'au produs grave inundaţii de o intindere extra-ordinară în valea Lanzo. Se semnalează până acum 3 victime omeneneşti.

Aubenas.—(Ardeche) Un munte ce se afla răzemat de un platou vulcanic s'a pus în mişcare tîrînd in drumul său 200 metri de şosea naţională. Două poduri au fost distruse. Aproa-un milion metri cubi de pămînt este actualmente în mişcare.

In 26 ore muntele a parcurs 900 metri şi continuă a înainta lunecînd cu o iuţeală de 40 metri pe oră.

Cauza acestui fenomen se esplică prin înfiltrarea apelor.

Doctrina blamată

Nancy.—Congresul radical a aprobat în unanimitate o moţiune, terminînd prin: „sondamnarea abominabilei doctrine a lui Hervé şi complicilor lui sari în loc să declare răsboiul" declară resboiu Franţei (vii aplauze).

MOBILE

DORMITORE, SUFRAGERII, SALOANE

tot ce este mai nou şi mai frumos, cu preţurile originale ale fabricei **Mobile de bronz** *extra fine* **Covoare, Perdele,** *Bonnes femmes Galerie pentru perdele de Bronz complecte a 25 lei fereastra* se găsesc numai la

Magazinul I. HIRSCH

Str. Lăpuşneanu No. 28

S'a perdut un medalion în formă de inimioară cu un rubin şi o fotografie, cu un lănţişor de aur.

Găsitorul este rugat a'l aduce în str. Golia 21 unde va primi o recompensă.

De închiriat o cameră spaţioasă în curte, putînd servi drept birou sau locuinţă pentru o singură persoană.

A se adresa la administraţie pentru informaţii.

Constantin M. Stihi

Flautist prim al orchestrei Conservat.

Se oferă a preda lecţii de flaut cu preţ foarte moderat

Doritorii sepot adresa în str. sf. Atanasie 21

40,000 lei de dat cu ipotecă; doritorii se pot adresa la d. Gh. St. Răşcanu, avocat în Huşi.

GH. BALTA

AVOCAT

42 Strada Carol 42.—Iaşi

Se însărcinează cu facerea actelor necesare şi mijlocirea împrumuturilor la Creditul Viticol.

DE INCHIRIET

Câte-va apartamente de cîte două şi trei odăi cu bucătărie etc. din casele D-lui S. Diamant din Iaşi strada Păcurari No. 97.

A se adresa pentru condiţiuni D-lui M. C. DRACŞANEANU Avocat str. Sf. Sava 16.

AL. I. ZIRRA

De la Conservatorul din Milano

Dă lecţie de Canto, Compoziţie şi Orchestraţie.

Adresa: *Str. Sărăriei 117.*

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei 2,25 ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile masive, parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul american. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Pentru clasa a V-a

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prma tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loteriei am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei V-a va avea loc la 9 Octombrie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 18 Septembre cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa V-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 136 lei	**O jumatate loz 68 lei**
Un sfert de loz 34 lei	**Una optime de loz 17 lei**

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1520 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se iea 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* GLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare *la 5 ore seara*

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASI: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

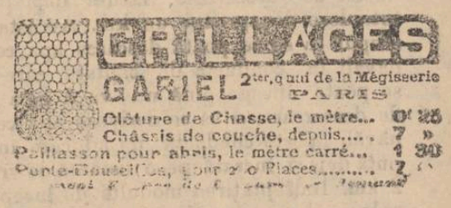

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice.